HELSINGIN KAUPUNGIN

KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

HELSINGIN KAUPUNGIN
TILASTOTOIMISTON
JULKAISEMA

46

1968

HELSINGIN KAUPUNGIN
HANKINTATOIMISTO
1969

AJANLUVUNMUKAINEN HAKEMISTO HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLISEEN ASETUSKOKOELMAAN VUODELTA 1968.

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1922 Kesäkuu	1	Työsopimuslaki, muutoksineen.....	5
1960 Tammikuu	21	Röntgenlaitosten sähkölaitteiden tarkastus; kauppa- ja teollisuusministeriön päätös	214
1963 Helmikuu	7	Tuotantokomiteoista annetun valtioneuvoston päätöksen muuttaminen; valtioneuvoston päätös	215
Huhtikuu	18	Asetus maatalousministeriön eläinlääkintöosaston oikeudesta myöntää lievennyksiä eläintautilain soveltamisesta annetun asetuksen määräyksistä.....	216
Joulukuu	18	Väliaikaisen asumistuen suorittaminen vanhuksille; kaupunginvaltuuston päätös, muutoksineen.....	1
1965 Lokakuu	28	Helsingin kaupungin teurastamolaitoksen säilytys- ja kuljetusmaksu, navettamaksu sekä jäähdyttämömaksu; kaupunginhallituksen päätös.....	217
1966 Maaliskuu	18	Maidontarkastuksen suorittaminen sekä maidon laatuvaatimukset; maatalousministeriön päätös.....	218

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1967			
Helmikuu	3	Asetus eläintautilain soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta.....	219
Huhtikuu	14	Asetus sairaalassa säteilyvahingollisessa työssä toimivien henkilöiden vuosilomasta.....	2
Elokuu	16	Asuntotuotannon veronhuojennuslaissa tarkoitettu käypä korko; valtiovarainministeriön päätös	3
"	28	Helsingin kaupunginorkesterin vuokraustariffi; musiikkilautakunnan päätös	220
Lokakuu	4	Huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten hoitopäivämaksut; sosiaaliministeriön vahvistamat yleisen hoitomaksutaksan osalta	112
Joulukuu	22	Laki sairaanhoitotoimen harjoittajien ja muun vastaavanlaisen henkilöstön kouluttamisesta.....	108
"	29	Laki nuorten työntekijäin suojelusta	4
1968			
Tammikuu	4	Laki työsopimuslain muuttamisesta	5
"	4	Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta.	6
"	4	Laki erityislapsilisälain muuttamisesta .	7
"	8	Taksa palolaitoksen sairaankuljetusautojen käyttämisestä; kaupunginhallituksen vahvistama	8
"	10	Sporttelivirkojen eläkepalkkaluokkia koskevan päätöksen täydentäminen; kaupunginvaltuuston päätös	9
"	11	Kuntien ryhmitys tukiosan kustannusosuuden maksamiseksi kansaneläkelaitokselle; valtioneuvoston päätös	10
"	12	Laki lastensuojelulain muuttamisesta....	11
"	12	Laki kansakoululain muuttamisesta	12
"	17	Konekirjoituslisän ja konekirjanpitolisän huomioon ottaminen viranhaltijain palkkauksessa; palkkalautakunnan päätös ..	13
"	19	Laki asuntotuotantolain muuttamisesta....	14
"	19	Asetus lapsiperheiden asumistuesta annetun asetuksen muuttamisesta	15

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Tammikuu	19	Asuntotuotantolaissa tarkoitetun lisälainan ja asunto-osakelainan myöntämisperusteista annetun valtioneuvoston päätöksen muuttaminen; valtioneuvoston päätös	16
"	19	Laki kaavoitusalueiden jakolain muuttamisesta	17
"	19	Asetus asutuslautakunnista annetun asetuksen muuttamisesta.....	18
"	19	Asetus sairausvakuutusasetuksen muuttamisesta.....	19
"	26	Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain muuttamisesta	20
Helmikuu	7	Kadun ja viemärin keskimääräisten rakennuskustannusten vahvistaminen; kaupunginvaltuuston päätös	21
"	7	Eräiden insinöörien ja arkkitehtien sopimuspalkat; kaupunginvaltuuston päätös.	66
"	9	Asuntotuotantoasetus	22
"	16	Asetus kuntien kantokykyluokituksesta ...	23
"	20	Maidontarkastuksen suorittamisesta sekä maidon laatuvaatimuksista annetun maatalousministeriön päätöksen muuttaminen; maatalousministeriön päätös	218
"	21	Jätteiden kuljetusmaksut; kaupunginvaltuuston päätös	24
"	21	Kaupungin viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen ja eräiden etuisuuksien tarkistaminen; kaupunginvaltuuston päätös	25
"	21	Helsingin kaupungin virkasäännön muutos; kaupunginvaltuuston päätös.....	25
"	22	Työehtosopimus Helsingin kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n välillä; palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n allekirjoittama.	26

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Helmikuu	22	Palkkahinnoittelu Helsingin kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n välillä; palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n allekirjoittama.....	27
"	23	Asetus moottoriajoneuvoasetuksen muuttamisesta	28
"	23	Asetus eläinlääkintähuoltoasetuksen muuttamisesta	29
"	29	Helsingin kaupungin liikennemaksutaksan muutos; sisäasiainministeriön vahvistama	30
Maaliskuu	4	Omavastuun korottaminen liikennevahinkotapauksissa; kaupunginhallituksen päätös	31
"	6	Helsingin kaupungin virkasäännön muutos; kaupunginvaltuuston päätös.....	32
"	6	Helsingin kaupungin viranhaltijain luontoissuoritussääntö; kaupunginvaltuuston hyväksymä.....	33
"	11	Luontoissuoritussäännön täytäntöönpano; kaupunginhallituksen päätös	34
"	15	Asetus kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun asetuksen muuttamisesta	35
"	18	Työväenopistojen luento- ym. palkkiot; kaupunginhallituksen päätös	36
"	18	Tilitysvuokrajärjestelmän tarkistaminen; kaupunginhallituksen päätös	37
"	21	Mielisairaanhoitolaitosten päivämaksuista annetun sisäasiainministeriön päätöksen muuttaminen; sisäasiainministeriön päätös	38
"	27	Helsingin kaupungin kansakoulujen ja ammattikoulujen talonmiesten viikkoleposijaisten palkkiot; palkkalautakunnan päätös	39
"	28	Kuorma- ja pakettiautojen liikennetaksa Helsingin kaupungissa; maistraatin vahvistama	132

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Maaliskuu	29	Laki huoneenvuokralain muuttamisesta...	40
Huhtikuu	3	Sukupuolitautilaissa tai sukupuolitautiasetuksessa mainituista toimituksista ja todistuksista virkalääkärille suoritettava korvaus; sisäasiainministeriön päätös	41
"	3	Erityisestä rokotustilaisuudesta suoritettava palkkio; sisäasiainministeriön päätös	42
"	3	Kunnallisen äitiys- ja lastenneuvolan lääkärille suoritettava korvaus; sisäasiainministeriön päätös.....	43
"	3	Helsingin kaupungin liikennemaksutaksan muutos; kaupunginvaltuuston päätös ...	44
"	3	Teurastuspalkkiot Helsingin kaupungin teurastamolaitoksessa; kaupunginvaltuuston päätös	45
"	3	Virvoitusjuomakioskien sekä jäätelön ja kukkien myyntipaikkojen myyntikauden tilapäinen pidentäminen; kaupunginvaltuuston päätös	46
"	4	Helsingin kaupungin kaupunginlääkärin virkojen sijoittaminen eläkeryhmiin; lääkintöhallituksen päätös	47
"	4	Hyödykkeiden hintasäännöstely; valtioneuvoston päätös	48
"	5	Asetus kansakoulujen lääkärintoimesta annetun asetuksen muuttamisesta.....	49
"	5	Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön muutos; kouluhallituksen vahvistama.....	59
"	9	Laki taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968-1969.....	50
"	9	Eräitä poikkeuksia taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968-1969 annetun lain soveltamiseen; valtioneuvoston päätös.....	51
"	9	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	52
"	11	Helsingin kaupungin ja Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto r.y:n välinen työehtosopimus; palkkalautakunnan ja Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto r.y:n allekirjoittama	53

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Huhtikuu	16	Kansakoulujen ja ammattikoulujen vahtimestarien, siivoojien ja talonmies-lämmittäjien ylimääräisten palkkioiden sekä eräiden ruoanjakajien jakelupalkkioiden korottaminen; kaupunginhallituksen päätös.....	54
"	16	Koulunjohtajien vuosi- ja lisäpalkkiot; kaupunginhallituksen päätös	55
"	17	Pienistä perunkirjoitusmaksuista luopuminen; kaupunginvaltuuston päätös	56
"	17	Säteilysuojauslomajärjestelmän muuttaminen; kaupunginvaltuuston päätös	57
"	22	Asuntotuotantokomitean toimintaohjeiden muutos; kaupunginhallituksen päätös...	58
Toukokuu	3	Kaupungin oikeuttaminen pitämään omistuksessaan asuntotuotantolain nojalla lunastamansa pienhuoneistot; asuntohallituksen päätös.....	60
"	3	Rakennuskiellon jatkaminen Vuosaaren kaupunginosassa; sisäasiainministeriön päätös	61
"	3	Vuosaaren rakennuskaavan kumoaminen; sisäasiainministeriön vahvistus	62
"	8	Helsingin kaupungin liikennelaitoksen lautakunnan johtosääntö; kaupunginvaltuuston hyväksymä.....	63
"	8	Helsingin kaupungin liikennelaitoksen johtosääntö; kaupunginvaltuuston hyväksymä	64
"	8	Helsingin kaupungin tilisäännön muutos; kaupunginvaltuuston päätös.....	65
"	8	Eräiden insinöörien ja arkkitehtien sopimuspalkat; kaupunginvaltuuston päätös	66
"	10	Asetus kaavoitusalueiden jakoasetuksen muuttamisesta.....	67
"	24	Laki kunnallisvaalilain muuttamisesta ..	68
"	24	Laki kunnallislain muuttamisesta	69
"	24	Asetus terveydenhoitoasetuksen muuttamisesta.....	70

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Toukokuu	29	Helsingin kaupungin talouden tarkastussäännön ja Helsingin kaupungin revisioviraston johtosäännön muutosten voimaantulo; kaupunginvaltuuston päätös.....	71
"	29	Helsingin kaupungin satamamaksutaksan muutos; kaupunginvaltuuston päätös ..	72
"	29	Helsingin kaupungin uudet työaikamääräykset; kaupunginvaltuuston hyväksymät.....	73
Kesäkuu	4	Muutos Helsingin kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n väliseen työehtosopimukseen; palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n allekirjoittama	74
"	4	Palkkahinnoittelu Helsingin kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n välillä; palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n allekirjoittama.....	75
"	4	Muutos Helsingin kaupungin ja Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto r.y:n väliseen työehtosopimukseen; palkkalautakunnan ja Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto r.y:n allekirjoittama	76
"	7	Laki ammattiopintojen avustuslain muuttamisesta	77
"	12	Laki kunnallisvaalilain muuttamisesta ...	78
"	12	Asetus tieliikenneasetuksen muuttamisesta	79
"	13	Kaupungin sairaanhoitajakoulun opetuskielen määrääminen; kaupunginvaltuuston päätös.....	80
"	17	Asunnonhankkimislainojen myöntäminen kaupungin huoltokassasta; kaupunginhallituksen päätös.....	81

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Kesäkuu	20	Helsingin kaupungin kirjasto-ohjesäännön muutos; kouluhallituksen vahvistama	82
"	20	Kaupungin satamajäänmurtajien väkeä koskeva työehtosopimus; palkkalautakunnan ja Suomen Merimies-Unioni r.y:n allekirjoittama.....	83
"	24	Asetus verotusasetuksen muuttamisesta	84
"	24	Laki elinkeinotulon verottamisesta	85
"	24	Laki tappiontasauksesta tuloverotuksessa.....	86
"	24	Laki kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen muuttamisesta	87,88
"	24	Laki verotuslain muuttamisesta.....	89
"	24	Laki väestönsuojelulain 26 §:n kumoamisesta	90
"	24	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	91
"	25	Kaupungin alusten s/s Otson ja m/s Turson konepäällystöä koskeva työehtosopimus; palkkalautakunnan ja Suomen Konepäällystöliitto r.y:n allekirjoittama	92
"	26	Helsingin kaupungin taide- ja kirjallisuusapurahojen jakoa koskevien sääntöjen muutos; kaupunginvaltuuston päätös	93
"	26	Helsingin kaupungin julkisen liikenteen yhteisten tariffimääräysten muuttaminen; kaupunginvaltuuston päätös.....	113
"	26	Terveydenhoitohenkilöstön takuupalkkajärjestelmän muuttaminen; kaupunginvaltuuston päätös	223
"	27	Kaupungin alusten s/s Otson, m/s Turson ja m/s Korkeasaaren laivanpäällystöä koskeva työehtosopimus; palkkalautakunnan ja Suomen Laivanpäällystöliitto r.y:n allekirjoittama....	94
"	28	Laki verotuslain muuttamisesta.....	95
"	28	Laki ennakkoperintälain muuttamisesta...	96
"	28	Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta	97

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Kesäkuu	28	Laki huoltoapulain muuttamisesta.....	98
"	28	Laki lastensuojelulain muuttamisesta....	99
"	28	Laki irtolaislain muuttamisesta.....	100
"	28	Laki vajaamielislain muuttamisesta.....	101
"	28	Laki invaliidihuoltolain muuttamisesta ..	102
"	28	Laki äitiysavustuslain muuttamisesta....	103
"	28	Laki elatusavun ennakosta annetun lain muuttamisesta.....	104
"	28	Laki taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968-1969 annetun lain muuttamisesta.....	105
"	28	Laki kunnallisista terveyssisarista annetun lain muuttamisesta	106
"	28	Laki kunnan kätilöistä annetun lain muuttamisesta	107
"	28	Asetus sairaanhoitotoimen harjoittajien ja muun vastaavanlaisen henkilöstön kouluttamisesta.....	109
"	28	Laki kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain muuttamisesta.....	110
Heinäkuu	3	Helsingin kaupungin sairaaloissa perittävät hoitopäivämaksut; Uudenmaan lääninhallituksen vahvistamat	111
"	3	Huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten hoitopäivämaksut; Uudenmaan lääninhallituksen vahvistamat yksityispotilaina hoidettavilta potilailta perittävien hoitomaksujen osalta	112
"	12	Helsingin kaupungin julkisen liikenteen yhteisten tariffimääräysten muuttaminen; maistraatin vahvistama linja-autoliikenteen osalta	113
"	24	Moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta annetun päätöksen muuttaminen; kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös.....	114
"	24	Liikennemerkeistä annetun päätöksen muuttaminen; kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös	115
"	26	Alkoholilaki (lyhennysote).....	116

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Heinäkuu	26	Laki keskioluesta (lyhennysote).....	117
"	26	Laki alkoholiyhtiön verovelvollisuudesta kunnallisverotuksessa	118
"	26	Laki koulujärjestelmän perusteista	119
"	26	Asetus ammattioppilaitoksista annetun asetuksen muuttamisesta.....	120
"	31	Kaupungin alusten m/s Korkeasaaren ja hinaajien H-3 ja H-4 konepäällystön palkkausta ja muita työehtoja koskeva työehtosopimus; palkkalautakunnan ja Suomen Konepäällystöliitto r.y:n allekirjoittama.....	121
Elokuu	9	Laki julkisista huvitilaisuuksista.....	122
"	9	Laki rakennuslain muuttamisesta.....	123,124
"	9	Asetus tullisäännön muuttamisesta (lyhennysote).....	125
"	12	Työväenopiston eräiden palkkioiden tarkistaminen; kaupunginhallituksen päätös.....	126
"	23	Asetus moottoriajoneuvoasetuksen muuttamisesta	127
"	23	Moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta annetun päätöksen muuttaminen; kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös.....	128
"	30	Laki kouluhallituksesta ja sen alaisesta piirihallinnosta.....	129
Syyskuu	4	Keskioluen vähittäismyynti ja anniskelu Helsingin kaupungissa; kaupunginvaltuuston päätös	130
"	4	Linja-autojen rakenne ja varusteet; kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös	131
"	4	Helsingin kaupungin kiinteistölautakunnan johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston päätös.....	139
"	6	Asetus kunnallisvaalien vaaliluettelosta ja aakkosellisesta luettelosta perittävästä maksusta.....	133
"	13	Henkilövuokra-autotaksa; maistraatin vahvistama	134

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Syyskuu	13	Palavista nesteistä annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen muuttaminen; kauppa- ja teollisuusministeriön päätös	135
"	18	Helsingin kaupungin oppisopimustoimiston johtosääntö; kaupunginvaltuuston hyväksymä	136
"	19	Sairaanhoito- ja eräiden huoltolaitosten arkistoihin kuuluvien asiakirjojen hävittäminen; sosiaali- ja terveysministeriön päätös	137
"	26	Helsingin kaupungin yleisen järjestyssäännön muutos; Uudenmaan lääninhallituksen vahvistama.....	138
"	27	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	140
Lokakuu	3	Kuntien ryhmitys kansaneläkelain mukaisen tukiosan maksamista varten; valtioneuvoston päätös.....	141
"	4	Asetus alkoholilain 98 §:ssä tarkoitettujen varojen jakamisesta ja käyttämisestä	142
"	15	Torilta poistumisajan määrääminen; kiinteistölautakunnan päätös	143
"	16	Asuntotuotantolain kunnalle asettamien tehtävien hoitaminen; kaupunginvaltuuston päätös	144
"	21	Oikeudenkäyntiavun järjestäminen rakennusviraston henkilökunnalle liikennerikkomusasioissa; kaupunginhallituksen päätös.....	145
"	23	Palavista nesteistä annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen muuttaminen; kauppa- ja teollisuusministeriön päätös	146
"	24	Helsingin kaupungin ammattioppilaslautakunnan ohjesääntö; ammattikasvatushallituksen vahvistama.....	147
"	24	Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön muuttaminen; kunnallisen eläkelaitoksen valtuuskunnan päätös	148

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Lokakuu	31	Työntekijäin eläkeasetuksessa ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksessa tarkoitetun palkkaindeksiluvun vahvistaminen; sosiaali- ja terveysministeriön päätös	149
"	31	Laki eräistä toimenpiteistä kunnallisen jaotuksen ja kuntien yhteistoiminnan kehittämiseksi annetun lain muuttamisesta	150
Marraskuu	7	Veroäyrien enimmäismäärät erityislapsilisää myönnettäessä; valtioneuvoston päätös	151
"	7	Perhelisälain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttaminen; valtioneuvoston päätös	152
"	8	Asetus lapsiperheiden asumistuesta annetun asetuksen muuttamisesta	153
"	15	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	154
"	15	Asetus mielisairasasetuksen muuttamisesta	155
"	21	Työntekijäin eläkelaissa tarkoitetun kansaneläkkeen tukiosan saajien keskimääräistä kansaneläkettä vastaavan määrän vahvistaminen; sosiaali- ja terveysministeriön päätös	156
"	22	Eräiden elatusapumaksujen korottaminen elinkustannusindeksin nousun johdosta; sosiaali- ja terveysministeriön päätös	157
"	22	Asetus vapauttamisesta asevelvollisuuden suorittamisesta eräissä tapauksissa	158
"	27	Kunnallisverotuksessa tehtävät lapsi- ja perusvähennykset; kaupunginvaltuuston päätös	159
"	27	Eräiden insinöörien ja arkkitehtien sopimuspalkat; kaupunginvaltuuston päätös	160
"	27	Kaupungin viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen yleistarkistusta koskevan päätöksen tarkistaminen; kaupunginvaltuuston päätös	163

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Marraskuu	29	Asetus elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta annetun lain voimaanpanosta.....	161
"	29	Työntekijäin eläkelain 1 §:ssä säädetyn keskimääräisen työansion rajamäärän muuttaminen; sosiaali- ja terveysministeriön päätös	162
"	29	Asetus alkoholijuomista (lyhennysote)...	164
"	29	Asetus keskioluesta (lyhennysote).....	165
Joulukuu	2	Kansakoulujen vahtimestarien, siivoojien ja talonmies-lämmittäjien ylimääräiset palkkiot sekä eräiden ruoanjakajien jakelupalkkiot; kaupunginhallituksen päätös	166
"	2	Kaupungin aloitetoiminnan uudelleen järjestäminen; kaupunginhallituksen päätös	167
"	4	Sunnuntaityökorvauksen suorittaminen talonmiehille ja muille pääasiassa talonmiehen työtä suorittaville henkilöille; palkkalautakunnan päätös.....	168
"	5	Laki sotilasavustuslain muuttamisesta...	169
"	11	Helsingin kaupunginvaltuuston työjärjestys; kaupunginvaltuuston hyväksymä...	170
"	12	Kuntien kantokykyluokituksen vahvistaminen vuodeksi 1969; valtioneuvoston päätös	171
"	14	Rakennuskiellon jatkaminen eräissä kaupunginosissa; sisäasiainministeriön päätös	172
"	19	Kuntien työhönsijoitusosuusryhmityksen vahvistaminen vuodeksi 1969; valtioneuvoston päätös.....	173
"	19	Työttömyyskorvausten korottaminen; valtioneuvoston päätös.....	174
"	20	Laki muuttopäivän siirtämisestä huoneenvuokralain nojalla eräissä tapauksissa..	175
"	20	Laki vuonna 1969 liikkeeseen laskettujen obligaatiolainojen veronhuojennuksesta	176

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Joulukuu	20	Laki eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin annetun lain muuttamisesta.....	177
"	20	Laki verotuslain muuttamisesta.....	178
"	20	Laki eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin.....	179
"	20	Asetus rakennusasetuksen muuttamisesta.	180
"	20	Asetus julkisista huvitilaisuuksista.....	181
"	20	Laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta	182
"	20	Laki lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta...	183
"	20	Asetus työntekijäin eläkeasetuksen muuttamisesta	184
"	20	Laki kansaneläkelain muuttamisesta.....	185
"	20	Laki kansaneläkelain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimassaoloajan pitentämisestä	186
"	20	Laki eläkeoikeuden valintaa koskevan ilmoituksen tekemisestä eräissä tapauksissa.....	187
"	20	Laki työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suuruudesta vuonna 1969.....	188
"	20	Laki vuodelta 1969 suoritettavan vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun määrästä...	189
"	20	Asetus työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun asetuksen muuttamisesta ...	190
"	20	Asetus elintarvikeasetuksen muuttamisesta	191
"	20	Moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta annetun päätöksen muuttaminen; kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös	192
"	23	Ammattioppilaitosten ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot; kaupunginhallituksen päätös.....	193
"	23	Työväenopistojen tuntiopettajien palkkiot; kaupunginhallituksen päätös	194
"	27	Asetus moottoriajoneuvoverosta annetun lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta ...	195
"	27	Talletusten veronhuojennuslaki	196

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
Joulukuu	27	Laki työntekijäin vuosilomasta annetun lain muuttamisesta	197
"	27	Laki väliaikaisista poikkeuksista naisten yötyökieltoa koskevista säännöksistä annetun lain voimassaoloajan pitentämisestä	198
"	27	Asetus raittiuslautakunnista	199
"	27	Asetus alkoholilain 98 §:ssä tarkoitettujen varojen jakamisesta ja käyttämisestä annetun asetuksen muuttamisesta	200
"	27	Laki liikkuvasta kaupasta annetun lain muuttamisesta	201
"	27	Laki metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta	202
"	27	Laki yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain muuttamisesta	203
"	31	Laki kunnallisista terveyssisarista annetun lain muuttamisesta	204
"	31	Laki kunnan kätilöistä annetun lain muuttamisesta	205
"	31	Laki eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta	206
"	31	Laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta	207
"	31	Laki valtion eläkelain muuttamisesta (lyhennysote)	208
"	31	Laki lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta	209
"	31	Asetus kunnallisista terveyssisarista annetun lain soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta	210
"	31	Asetus kunnan kätilöistä annetun lain soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta	211
"	31	Asetus eläinlääkintähuoltoasetuksen muuttamisesta	212
"	31	Asetus kansaneläkeasetuksen muuttamisesta	213
		Asemakaavan muutokset vuonna 1968	221
		Tonttijaon muutokset vuonna 1968	222
		Muutokset vakinaisten virkojen luokitteluun vuonna 1968	223

AAKKOSELLINEN HAKEMISTO
HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLISEEN ASETUSKOKOELMAAN
VUODELTA 1968

	Asetuksen numero	Asetuksen sivu
Alkoholijuomat, alkoholilaki (lyhennysote)	116	334
asetus alkoholijuomista (lyhennysote)	164	452
asetus alkoholilain 98 §:ssä tarkoitettujen varojen jakamisesta ja käyttämisestä, muutoksineen.....	142,200	429,520
Ks. myös Keskiolut		
Alkoholiyhtiö, laki yhtiön verovelvollisuudesta kunnallisverotuksessa	118	348
Aloitetoiminta, kaupungin; uudelleen järjestäminen	167	461
Alukset, m/s Korkeasaaren sekä hinaajien H-3 ja H-4 konepäällystön palkkausta ja muita työehtoja koskeva työehtosopimus	121	363
s/s Otson ja m/s Turson konepäällystöä koskeva työehtosopimus	92	287
s/s Otson, m/s Turson ja m/s Korkeasaaren laivanpäällystöä koskeva työehtosopimus	94	291
satamajäänmurtajien väkeä koskeva työehtosopimus.....	83	256
Ambulanssit, taksa palolaitoksen sairaankuljetusautojen käyttämisestä	8	26
Ammattikoulut, ruoanjakajien jakelupalkkiot	54	165
talonmiesten viikkoleposijaisten palkkiot.....	39	141
vahtimestarien, siivoojien ja talonmies-lämmittäjien ylimääräiset palkkiot.....	54	165
Ammattiopintojen avustuslaki, muutos	77	249
Ammattioppilaitokset, ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot	193	508
asetuksen muutos	120	362
Ammattioppilaslautakunta, ohjesääntö	147	435

	Asetuksen numero	sivu
Apurahat, taide- ja kirjallisuusapurahojen jakoa koskevien sääntöjen muutos.....	93	290
Arkistot, sairaanhoito- ja huoltolaitosten arkistoihin kuuluvien asiakirjojen hävittäminen.....	137	414
Arkkitehdit, kaupungin; sopimuspalkat.....	66,160	189,449
Asemakaavat, muutoksia.....	221	556
Asetus, alkoholijuomista (lyhennysote).....	164	452
alkoholilain 98 §:ssä tarkoitettujen varojen jakamisesta ja käyttämisestä.....	142	429
alkoholilain 98 §:ssä tarkoitettujen varojen jakamisesta ja käyttämisestä annetun asetuksen muuttamisesta	200	520
ammattioppilaitoksista annetun asetuksen muuttamisesta	120	362
asuntotuotantoasetus.....	22	53
asutuslautakunnista annetun asetuksen muuttamisesta	18	48
elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta annetun lain voimaanpanosta	161	450
elintarvikeasetuksen muuttamisesta	191	506
eläinlääkintähuoltoasetuksen muuttamisesta.	29,212	112,533
eläintautilain soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta.....	219	549
julkisista huvitilaisuuksista.....	181	487
kaavoitusalueiden jakoasetuksen muuttamisesta	67	190
kansakouluasetuksen muuttamisesta.....	52,91, 140,154	157,286, 427,442
kansakoulujen lääkärintoimesta annetun asetuksen muuttamisesta	49	151
kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun asetuksen muuttamisesta	35	136
kansaneläkeasetuksen muuttamisesta	213	534
keskioluesta (lyhennysote).....	165	457
kunnallisista terveyssisarista annetun lain soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta.....	210	531
kunnallisvaalien vaaliluettelon pohjaluettelosta ja aakkosellisesta luettelosta perittävästä maksusta	133	408
kunnan kätilöistä annetun lain soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta	211	532

	Asetuksen numero	sivu
Asetus,		
kuntien kantokykyluokituksesta	23	68
lapsiperheiden asumistuesta annetun asetuksen muuttamisesta.....	15,153	41,441
maatalousministeriön eläinlääkintöosaston oikeudesta myöntää lievennyksiä eläintautilain soveltamisesta annetun asetuksen määräyksistä.....	216	537
mielisairasasetuksen muuttamisesta.....	155	443
moottoriajoneuvoasetuksen muuttamisesta ...	28,127	110,386
moottoriajoneuvoverosta annetun lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta	195	511
raittiuslautakunnista	199	517
rakennusasetuksen muuttamisesta.....	180	483
sairaalassa säteilyvahingollisessa työssä toimivien henkilöiden vuosilomasta....	2	3
sairaanhoitotoimen harjoittajien ja muun vastaavanlaisen henkilöstön kouluttamisesta	109	312
sairausvakuutusasetuksen muuttamisesta	19	49
terveydenhoitoasetuksen muuttamisesta	70	194
tieliikenneasetuksen muuttamisesta.....	79	250
tullisäännön muuttamisesta (lyhennysote)....	125	383
työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun asetuksen muuttamisesta.....	190	505
työntekijäin eläkeasetuksen muuttamisesta...	184	499
vapauttamisesta asevelvollisuuden suorittamisesta eräissä tapauksissa	158	446
verotusasetuksen muuttamisesta	84	261
Asevelvollisuus, asetus vapauttamisesta asevelvollisuuden suorittamisesta eräissä tapauksissa.....	158	446
Asumistuki, lapsiperheiden asumistuesta annetun asetuksen muutoksia	15,153	41,441
vanhusten väliaikaisen asumistuen suorittaminen.....	1	1
Asunnonhankkimislainat, niiden myöntäminen kaupungin huoltokassasta	81	253
Asuntotuotannon veronhuojennuslaki, laissa tarkoitettu käypä korko.....	3	4
Asuntotuotantoasetus.....	22	53
Asuntotuotantokomitea, toimintaohjeiden muutos ..	58	168
Asuntotuotantolaki, muutos.....	14	32
kaupungin oikeuttaminen pitämään hallussaan lain nojalla lunastamansa pienhuoneistot	60	175

	Asetuksen numero	sivu
Asuntotuotantolaki,		
lain kunnalle asettamien tehtävien hoitaminen	144	432
laissa tarkoitetun lisälainan ja asunto-osakelainan myöntämisperusteista annetun päätöksen muuttaminen	16	42
Asutuslautakunnat, asetuksen muutos	18	48
Elatusavut, elatusavun ennakosta annetun lain muutos	104	307
eräiden elatusapujen korottaminen elinkustannusindeksin nousun johdosta	157	445
Elinkeinon harjoittaminen, sen oikeudesta annetun lain muutos	20	51
lain 3 §:n muutoksen voimaanpanoasetus	161	450
Elinkeinotulon verottaminen, laki	85	262
Elintarvikeasetus, muutos	191	506
Eläinlääkintähuoltoasetus, muutoksia	29,212	112,533
Eläinlääkintähuoltolaki, muutos	206	526
Eläintautilaki, maatalousministeriön eläinlääkintöosaston oikeus myöntää lievennyksiä lain soveltamisesta annetun asetuksen määräyksistä	216	537
soveltamisesta annetun asetuksen muutos	219	549
Eläke, eläkeoikeuden valintaa koskevan ilmoituksen tekeminen eräissä tapauksissa	187	502
kaupunginlääkärin virkojen sijoittaminen eläkeryhmiin	47	148
sporttelivirkojen eläkepalkkaluokkia koskevan päätöksen täydentäminen	9	27
viranhaltijoiden ja toimihenkilöiden eläkkeiden tarkistaminen	25,163	71,451
Eläkeasetus, työntekijäin eläkeasetuksen muutos	184	499
työntekijäin ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksissa tarkoitetun palkkaindeksiluvun vahvistaminen	149	438
Eläkelaitos, kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön muutos	148	437
Eläkelaki, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muutoksia	183,209	496,530
työntekijäin eläkelain muutoksia	182,207	492,527
lain 1 §:ssä säädetyn keskimääräisen työansion rajamäärän muuttaminen	162	450
laissa tarkoitetun kansaneläkkeen tukiosan saajien keskimääräistä kansaneläkettä vastaavan määrän vahvistaminen	156	444

	Asetuksen numero	sivu
Eläkelaki,		
valtion eläkelain muutos	208	529
Eläkeoikeus, laki sen valintaa koskevan ilmoituksen tekemisestä eräissä tapauksissa	187	502
Eläkepalkkaluokat, kaupunginlääkärin virkojen	47	148
sporttelivirkojen, päätöksen täydentäminen	9	27
Eläkesääntö, kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön muutos	148	437
Ennakkoperintälaki, muutos	96	298
Erityislapsilisä, veroäyrien enimmäismäärät sitä myönnettäessä	151	439
Erityislapsilisälaki, muutos	7	24
Henkilövuokra-autotaksa	134	409
Hintasäännöstely, hyödykkeiden	48	149
Hoitopäivämaksut, huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten	112	324
kaupungin sairaaloiden	111	323
Huoltoapulaki, muutos	98	301
Huoltokassa, kaupungin; asunnonhankkimislainojen myöntäminen	81	253
Huoltolaitokset, arkistoihin kuuluvien asiakirjojen hävittäminen	137	414
Huoltolautakunta, vanhustenhuoltolaitosten hoitopäivämaksut	112	324
Huoneenvuokralaki, muutos	40	142
muuttopäivän siirtäminen lain nojalla eräissä tapauksissa	175	477
Huvitilaisuudet, asetus julkisista huvitilaisuuksista	181	487
laki julkisista huvitilaisuuksista	122	365
Insinöörit, kaupungin; sopimuspalkat	66,160	189,449
Invaliidihuoltolaki, muutos	102	305
Irtolaislaki, muutos	100	303
Jaotus, kunnallinen; sen kehittämisestä annetun lain muutos	150	438
Johtosääntö, kiinteistölautakunnan, muutos	139	426
liikennelaitoksen	64	181
liikennelaitoksen lautakunnan	63	176
oppisopimustoimiston	136	412
revisioviraston, muutosten voimaantulo	71	195
Järjestyssääntö, yleinen; muutos	138	426
Jätteet, kuljetusmaksut	24	70
Jäänmurtajat, kaupungin satamajäänmurtajien väkeä koskeva työehtosopimus	83	256
Jäätelö, myyntipaikkojen myyntikauden tilapäinen pidentäminen	46	148

	Asetuksen numero	sivu
Kaavoitusalueet, kaavoitusalueiden jakoasetuksen muutos	67	190
kaavoitusalueiden jakolain muutos	17	43
Kadut, keskimääräisten rakennuskustannusten vahvistaminen	21	52
nimien vahvistamisia ja muutoksia	221	551
Kansakoulut, koulunjohtajien vuosi- ja lisäpalkkiot	55	167
lääkärintoimesta annetun asetuksen muutos	49	151
ohjesääntö, Helsingin kaupungin kansakoulun; muutos	59	169
opettajanvirkojen muutoksia	223	570
ruoanjakajien jakelupalkkiot	54,166	165,459
talonmiesten viikkoleposijaisten palkkiot	39	141
vahtimestarien, siivoojien ja talonmieslämmittäjien ylimääräiset palkkiot	54,166	165,459
Kansakouluasetus, muutoksia	52,91, 140,154	157,286, 427,442
Kansakoululaitos, viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun asetuksen muutos	35	136
viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain muutos	110	321
Kansakoululaki, muutos	12	30
Kansakouluohjesääntö, muutos	59	169
Kansaneläkeasetus, muutos	213	534
Kansaneläkelaitos, kuntien ryhmitys tukiosan kustannusosuuden maksamiseksi sille	10	28
Kansaneläkelaki, muutos	185	500
kuntien ryhmitys lain mukaisen tukiosan maksamista varten	141	428
lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimassaoloajan pitentäminen	186	501
Kantokykyluokitus, kuntien; asetus	23	68
kantokykyluokituksen vahvistaminen vuodeksi 1969	171	473
Katu, kadunnimien vahvistamisia ja muutoksia	221	556
keskimääräisten rakennuskustannusten vahvistaminen	21	52
Kaupunginkirjasto, ohjesäännön muutos	82	254
Kaupunginlääkärit, virkojen sijoittaminen eläkeryhmiin	47	148
Kaupunginorkesteri, vuokraustariffi	220	550
Kaupunginvaltuusto, työjärjestys	170	466

	Asetuksen numero	sivu
Keskiolut, asetus keskioluesta (lyhennysote)	165	457
laki keskioluesta (lyhennysote)	117	344
vähittäismyynti ja anniskelu Helsingin kaupungissa.....	130	393
Keskussairaalat, yliopistolliset; lain muutos	203	523
Kiinteistölautakunta, johtosäännön muutos	139	426
Kioskit, virvoitusjuomakioskien sekä jäätelön ja kukkien myyntipaikkojen myyntikauden tilapäinen pidentäminen.....	46	148
Kirjallisuusapurahat, jakoa koskevien sääntöjen muutos	93	290
Kirjasto-ohjesääntö, muutos.....	82	254
Konekirjanpitolisä, huomioonottaminen viranhaltijain palkkauksessa.....	13	31
Konekirjoituslisä, huomioonottaminen viranhaltijain palkkauksessa.....	13	31
Kouluhallitus, laki kouluhallituksesta ja sen alaisesta piirihallinnosta.....	129	390
Koulujärjestelmä, laki koulujärjestelmän perusteista	119	349
Kukat, myyntipaikkojen myyntikauden tilapäinen pidentäminen.....	46	148
Kunnallinen jaotus, eräistä toimenpiteistä kunnallisen jaotuksen ja kuntien yhteistoiminnan kehittämiseksi annetun lain muutos	150	438
Kunnallishallitus, kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen muutoksia.	87,88	280,283
Kunnallislaki, muutos	69	194
Kunnallisvaalit, vaaliluettelon pohjaluettelosta ja aakkosellisesta luettelosta perittävät maksut	133	408
Kunnallisvaalilaki, muutoksia	68,78	193,249
Kunnallisverotus, laki alkoholiyhtiön verovelvollisuudesta kunnallisverotuksessa...	118	348
lapsi- ja perusvähennykset.....	159	449
Ks. myös Verotus		
Kunnat, asetus kantokykyluokituksesta	23	68
kantokykyluokituksen vahvistaminen vuodeksi 1969.....	171	473
ryhmitys kansaneläkelain mukaisen tukiosan maksamista varten	141	428
ryhmitys tukiosan kustannusosuuden maksamiseksi kansaneläkelaitokselle	10	28
työhönsijoitusosuusryhmityksen vahvistaminen vuodeksi 1969	173	475

	Asetuksen numero	sivu
Kunnat,		
yhteistoiminnan kehittäminen, lain muutos ...	150	438
Kuorma-autot, liikennetaksa	132	404
Kätilöt, kunnan; lain muutoksia	107,205	310,525
lain soveltamisesta annetun asetuksen muutos	211	532
Laki, alkoholilaki (lyhennysote).....	116	334
alkoholiyhtiön verovelvollisuudesta kunnallisverotuksessa	118	348
ammattiopintojen avustuslain muuttamisesta ..	77	249
asuntotuotantolain muuttamisesta.....	14	32
elatusavun ennakosta annetun lain muuttamisesta	104	307
elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain muuttamisesta	20	51
elinkeinotulon verottamisesta	85	262
eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta.....	206	526
eläkeoikeuden valintaa koskevan ilmoituksen tekemisestä eräissä tapauksissa	187	502
ennakkoperintälain muuttamisesta.....	96	298
erityislapsilisälain muuttamisesta	7	24
eräistä toimenpiteistä kunnallisen jaotuksen ja kuntien yhteistoiminnan kehittämiseksi annetun lain muuttamisesta..	150	438
eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin	179	480
eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin annetun lain muuttamisesta	177	478
huoltoapulain muuttamisesta	98	301
huoneenvuokralain muuttamisesta.....	40	142
invaliidihuoltolain muuttamisesta.....	102	305
irtolaislain muuttamisesta	100	303
julkisista huvitilaisuuksista	122	365
kaavoitusalueiden jakolain muuttamisesta	17	43
kansakoululain muuttamisesta.....	12	30
kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain muuttamisesta	110	321
kansaneläkelain muuttamisesta.....	185	500
kansaneläkelain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimassaoloajan pitentämisestä	186	501
keskioluesta (lyhennysote)	117	344
kouluhallituksesta ja sen alaisesta piirihallinnosta.....	129	390

	Asetuksen numero	sivu
Laki,		
koulujärjestelmän perusteista	119	349
kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen muuttamisesta	87,88	280,283
kunnallisista terveyssisarista annetun lain muuttamisesta	106,204	309,524
kunnallislain muuttamisesta	69	194
kunnallisvaalilain muuttamisesta	68, 78	193,249
kunnan kätilöistä annetun lain muuttamisesta	107,205	310,525
lastensuojelulain muuttamisesta	11,99	29,302
liikkuvasta kaupasta annetun lain muuttamisesta	201	521
lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta	183,209	496,530
metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta	202	522
muuttopäivän siirtämisestä huoneenvuokralain nojalla eräissä tapauksissa	175	477
nuorten työntekijäin suojelusta	4	5
rakennuslain muuttamisesta	123,124	371,382
sairaanhoitotoimen harjoittajien ja muun vastaavanlaisen henkilöstön kouluttamisesta	108	311
sairausvakuutuslain muuttamisesta	6	22
sotilasavustuslain muuttamisesta	169	464
talletusten veronhuojennuslaki	196	514
taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968-1969	50	152
taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968-1969 annetun lain muuttamisesta	105	308
tappiontasauksesta tuloverotuksessa	86	277
työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta	97	299
työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suuruudesta vuonna 1969	188	503
työntekijäin eläkelain muuttamisesta	182,207	492,527
työntekijäin vuosilomasta annetun lain muuttamisesta	197	515
työsopimuslaki, muutoksineen	5	12
vajaamielislain muuttamisesta	101	304
valtion eläkelain muuttamisesta	208	529
verotuslain muuttamisesta	89,95, 178	284,295, 479

	Asetuksen numero	sivu
Laki,		
vuodelta 1969 suoritettavan vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun määrästä	189	504
vuonna 1969 liikkeeseen laskettujen obligaatiolainojen veronhuojennuksesta	176	477
väestönsuojelulain 26 §:n kumoamisesta	90	285
väliaikaisista poikkeuksista naisten yötyökieltoa koskevista säännöksistä annetun lain voimassaoloajan pitentämisestä	198	516
yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain muuttamisesta	203	523
äitiysavustuslain muuttamisesta	103	306
Lapsiperheet, asumistuesta annetun asetuksen muutoksia	15,153	41,441
Lapsivähennys, kunnallisverotuksessa	159	449
Lastenneuvola, kunnallinen; lääkärille suoritettava korvaus	43	146
Lastensuojelulaki, muutoksia	11,99	29,302
Liikennelaitos, johtosääntö	64	181
lautakunnan johtosääntö	63	176
tariffimääräysten muutos	113	325
Liikennemaksutaksa, muutoksia	30,44	113,146
Liikennemerkit, ministeriön päätöksen muutos	115	329
Liikennevahingot, oikeudenkäyntiavun järjestäminen rakennusviraston henkilökunnalle	145	432
omavastuun korottaminen liikennevahinkotapauksissa	31	114
Liikkuva kauppa, lain muutos	201	521
Linja-autot, rakenne ja varusteet	131	394
tariffimääräysten muutos	113	325
Luontoissuoritussääntö, kaupungin viranhaltijain.	33	115
täytäntöönpanopäätös	34	135
Lääkärit, kaupunginlääkärin virkojen sijoittaminen eläkeryhmiin	47	148
Lääkärintoimi, kansakoulujen; asetuksen muutos	49	151
Maatalousministeriö, eläinlääkintöosaston oikeus myöntää lievennyksiä eläintautilain soveltamisesta annetun asetuksen määräyksistä	216	537
Maataloustyöntekijät, kaupungin; työehtosopimus	53	158
työehtosopimuksen muutos	76	244
Maito, maidontarkastuksen suorittaminen ja maidon laatuvaatimukset	218	540

	Asetuksen numero	sivu
Metsänhoitoyhdistykset, lain muutos	202	522
Mielisairaanhoitolaitokset, päivämaksuista annetun päätöksen muuttaminen.....	38	140
Mielisairasasetus, muutos.....	155	443
Moottoriajoneuvoasetus, muutoksia	28,127	110,386
täytäntöönpanosta annetun päätöksen muutoksia.....	114,128, 192	326,389, 507
Moottoriajoneuvovero, verosta annetun lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetun asetuksen muutos	195	511
Muuttopäivä, sen siirtäminen huoneenvuokralain nojalla eräissä tapauksissa	175	477
Naiset, väliaikaisista poikkeuksista naisten yötyökieltoa koskevista säännöksistä annetun lain voimassaoloajan pitentäminen.....	198	516
Nesteet, palavat; ministeriön päätöksen muutoksia	135,146	411,433
Nuoret työntekijät, laki nuorten työntekijäin suojelusta	4	5
Obligaatiolainat, laki v. 1969 liikkeeseen laskettujen lainojen veronhuojennuksista.....	176	477
Ohjesääntö, ammattioppilaslautakunnan	147	435
Helsingin kaupungin kansakoulun, muutos ..	59	169
kirjasto-ohjesääntö, muutos	82	254
Oikeudenkäyntiapu, rakennusviraston henkilökunnalle liikennerikkomusasioissa .	145	432
Oppisopimustoimisto, johtosääntö	136	412
Orkesteri, kaupunginorkesterin vuokraustariffi...	220	550
Pakettiautot, liikennetaksa	132	404
Palavat nesteet, ministeriön päätöksen muutoksia	135,146	411,433
Palkat, kaupungin; insinöörien ja arkkitehtien sopimuspalkat	66,160	189,449
työntekijäin palkkahinnoittelu.....	27,75	92,226
viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen tarkistaminen.....	25,163	71,451
Palolaitos, sairaankuljetusautojen käyttötaksa ..	8	26
Perhelisälaki, täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston päätöksen muutos	152	440
Perunkirjoitusmaksut, pienistä maksuista luopuminen.....	56	167
Perusvähennys, kunnallisverotuksessa	159	449
Raitiotieliput, tariffimääräysten muutos	113	325
Raittiuslautakunnat, asetus.....	199	517

	Asetuksen numero	sivu
Rakennusasetus, muutos	180	483
Rakennuskaava, Vuosaaren rakennuskaavan kumoaminen	62	175
Rakennuskielto, rakennuskiellon jatkaminen 1.-8. ja 13.-14. kaupunginosissa	172	474
Vuosaaren rakennuskiellon jatkaminen	61	175
Rakennuslaki, muutoksia	123,124	371,382
Rakennusvirasto, oikeudenkäyntiavun järjestäminen henkilökunnalle liikennerikkomusasioissa	145	432
Revisiovirasto, johtosäännön muutosten voimaantulo	71	195
Rokotus, erityisestä rokotustilaisuudesta suoritettava palkkio	42	145
Ruoanjakajat, kansakoulujen ja ammattikoulujen; jakelupalkkiot	54,166	165,459
Röntgenlaitokset, sähkölaitteiden tarkastus	214	535
Ks. myös Säteilyvahingollinen työ		
Sairaalat, kaupungin sairaaloiden hoitopäivämaksut	111	323
säteilyvahingollisessa työssä toimivien henkilöiden vuosilomasta annettu asetus	2	3
yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain muutos	203	523
Sairaanhoitajat, takuupalkkajärjestelmän muutos	223	571
Sairaanhoitajakoulu, opetuskielen määrääminen	80	253
Sairaanhoitolaitokset, arkistoihin kuuluvien asiakirjojen hävittäminen	137	414
Sairaanhoitotoimi, asetus sairaanhoitotoimen harjoittajien ja muun vastaavanlaisen henkilöstön kouluttamisesta	109	312
laki sairaanhoitotoimen harjoittajien ja muun vastaavanlaisen henkilöstön kouluttamisesta	108	311
Sairaankuljetusautot, palolaitoksen; taksa	8	26
Sairausvakuutusasetus, muutos	19	49
Sairausvakuutuslaki, muutos	6	22
Sairausvakuutusmaksu, vakuutetun ja työnantajan; maksun määrä v. 1969	189	504
Satamajäänmurtajat, niiden väkeä koskeva työehtosopimus	83	256
Satamamaksutaksa, muutos	72	196
Siivoojat, kansakoulujen ja ammattikoulujen; ylimääräiset palkkiot	54,166	165,459
Sopimuspalkat, eräiden insinöörien ja arkkitehtien	66,160	189,449
Sosiaaliturvamaksu, työnantajan; asetuksen muutos	190	505
lain muutos	97	299

	Asetuksen numero	sivu
Sotilasavustuslaki, muutos	169	464
Sporttelivirat, eläkepalkkaluokkia koskevan päätöksen täydentäminen	9	27
Sukupuolitaudit, sukupuolitautilaissa tai -asetuksessa mainituista toimituksista ja todistuksista virkalääkärille suoritettava korvaus	41	143
Sunnuntaityökorvaus, talonmiehille ja muille pääasiassa talonmiehen työtä suorittaville	168	462
Säteilyvahingollinen työ, asetus sairaalassa säteilyvahingollisessa työssä toimivien henkilöiden vuosilomasta	2	3
säteilysuojauslomajärjestelmä kaupungin sairaaloissa ja eräissä laitoksissa	57	168
Taideapurahat, jakoa koskevien sääntöjen muutos	93	290
Taksa, henkilövuokra-autojen	134	409
kuorma- ja pakettiautojen	132	404
liikennemaksutaksan muutoksia	30, 44	113,146
palolaitoksen sairaankuljetusautojen	8	26
satamamaksutaksan muutos	72	196
Takuupalkkajärjestelmä, terveydenhoitohenkilöstön; muutos	223	571
Talletukset, veronhuojennuslaki	196	514
Talonmiehet, sunnuntaityökorvaus talonmiehille ja muille pääasiassa talonmiehen työtä suorittaville	168	462
viikkoleposijaisten palkkiot kansa- ja ammattikouluissa	39	141
ylimääräiset palkkiot, kansakoulujen ja ammattikoulujen talonmies-lämmittäjien	54,166	165,459
Taloudellisen kehityksen turvaaminen, laki taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968-1969	50	152
lain muutos	105	308
poikkeuksia lain soveltamiseen	51	156
Talouden tarkastussääntö, muutosten voimaantulo	71	195
Tappiontasaus tuloverotuksessa, laki	86	277
Tekniliset virat, palkkaus	66,160	189,449
Terveydenhoitoasetus, muutos	70	194
Terveydenhoitohenkilöstö, takuupalkkajärjestelmän muutos	223	571

	Asetuksen numero	sivu
Terveyssisaret, kunnalliset; lain muutoksia	106,204	309,524
lain soveltamisesta annetun asetuksen muutos	210	531
Teurastamolaitos, säilytys- ja kuljetusmaksu, navettamaksu sekä jäähdyttämömaksu.....	217	538
teurastuspalkkiot	45	147
Tieliikenneasetus, muutos	79	250
Tilisääntö, muutos.....	65	188
Tilitysvuokrajärjestelmä, tarkistaminen.....	37	139
Toimihenkilöt, palkkojen ja eräiden etuisuuksien tarkistaminen	25,163	71,451
Tonttijako, muutoksia	222	560
Toriaika, kiinteistölautakunnan johtosäännön muutos	139	426
torilta poistumisajan määrääminen	143	431
yleisen järjestyssäännön muutos.....	138	426
Tullisääntö, muutos (lyhennysote)	125	383
Tuotantokomiteat, valtioneuvoston päätöksen muutos	215	536
Työaikamääräykset, kaupungin viranhaltijoiden ..	73	197
Työehtosopimukset, kaupungin; alusten m/s Korkeasaaren sekä hinaajien H-3 ja H-4 konepäällystön palkkausta ja muita työehtoja koskeva	121	363
alusten s/s Otson ja m/s Turson konepäällystöä koskeva	92	287
alusten s/s Otson, m/s Turson ja m/s Korkeasaaren laivanpäällystöä koskeva	94	291
maataloustyöntekijäin, muutoksineen.....	53,76	158,244
satamajäänmurtajien väkeä koskeva	83	256
työntekijäin, muutoksineen	26,74	76,218
Työhönsijoitusosuusryhmitys, kuntien; vahvistaminen vuodeksi 1969	173	475
Työnantaja, sairausvakuutusmaksun määrä vuodelta 1969	189	504
sosiaaliturvamaksusta annetun asetuksen muutos	190	505
sosiaaliturvamaksusta annetun lain muutos..	97	299
työttömyysvakuutusmaksun suuruus vuonna 1969	188	503

	Asetuksen numero	sivu
Työntekijät, eläkeasetuksen muutos	184	499
asetuksessa tarkoitetun palkkaindeksiluvun vahvistaminen	149	438
eläkelain muutoksia	182,207	492,527
lain 1 §:ssä säädetyn työansion rajamäärän muuttaminen	162	450
laissa tarkoitetun kansaneläkkeen tukiosan saajien keskimääräistä kansaneläkettä vastaavan määrän vahvistaminen	156	444
lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksessa tarkoitetun palkkaindeksiluvun vahvistaminen	149	438
lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muutoksia	183,209	496,530
nuorten työntekijäin suojelusta annettu laki	4	5
vuosilomasta annetun lain muutos	197	515
Työntekijät, kaupungin; maataloustyöntekijäin työehtosopimus, muutoksineen	53,76	158,244
tuntipalkat	27,75	92,226
työehtosopimus, muutoksineen	26,74	76,218
Työsopimuslaki, muutoksineen	5	12
Työttömyyskorvaukset, korottaminen	174	476
Työttömyysvakuutusmaksu, työnantajan; suuruus vuonna 1969	188	503
Työväenopistot, luento- ja tuntipalkkioiden korotuksia	36,126, 194	137,385, 510
Vaalilaki, kunnallinen; muutos	68	193
Vaaliluettelo, kunnallisvaalien; pohjaluettelosta ja aakkosellisesta luettelosta perittävä maksu	133	408
Vajaamielislaki, muutos	101	304
Vahtimestarit, kansakoulujen ja ammattikoulujen; ylimääräiset palkkiot	54,166	165,459
Vakauttaminen, laki taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968-1969	50,105	152,308
valtioneuvoston päätös eräistä poikkeuksista	51	156
Vanhukset, väliaikaisen asumistuen suorittaminen	1	1
Vanhusten huoltolaitokset, huoltolautakunnan alaiset; hoitopäivämaksut	112	324
Verolait, laki eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä niihin; muutoksineen	177,179	478,480
Veronhuojennukset, v. 1969 liikkeeseen lasketettujen obligaatiolainojen	176	477

	Asetuksen numero	sivu
Veronhuojennuslaki, asuntotuotannon, laissa tarkoitettu käypä korko	3	4
talletusten	196	514
Verotus, laki alkoholiyhtiön verovelvollisuudesta kunnallisverotuksessa	118	348
laki elinkeinotulon verottamisesta	85	262
laki tappiontasauksesta tuloverotuksessa	86	277
lapsi- ja perusvähennykset kunnallisverotuksessa	159	449
Verotusasetus, muutos	84	261
Verotuslaki, muutoksia	89,95, 178	284,295, 479
Viemäri, keskimääräisten rakennuskustannusten vahvistaminen	21	52
Viranhaltijat, kaupungin; eläkkeiden tarkistaminen	25,163	71,451
konekirjoitus- ja konekirjanpitolisän huomioon ottaminen palkkauksessa	13	31
luontoissuoritussääntö, täytäntöönpanopäätöksineen	33,34	115,135
palkkojen tarkistaminen	25,163	71,451
työaikamääräykset	73	197
virkasäännön muutoksia	25,32	71,114
Virat, kaupunginlääkärinvirkojen eläkeryhmiin sijoittaminen	47	148
tekniliset, palkkaus	66,160	189,449
vakinaiset, muutoksia niiden luokitteluun	223	563
Virkasääntö, muutoksia	25,32	71,114
työaikamääräykset, kaupungin viranhaltijain	73	197
Virvoitusjuomakioskit, myyntikauden tilapäinen pidentäminen	46	148
Vuokra-autot, henkilövuokra-autotaksa	134	409
Vuosaari, rakennuskaavan kumoaminen	62	175
rakennuskiellon jatkaminen	61	175
Vuosiloma, työntekijäin vuosilomasta annetun lain muutos	197	515
Väestönsuojelulaki, 26 §:n kumoaminen	90	285
Yhteistariffi, Helsingin kaupungin julkisen liikenteen; muutos	113	325
Yleinen järjestyssääntö, Helsingin kaupungin; muutos	138	426
Yliopistolliset keskussairaalat, lain muutos	203	523
Yötyö, väliaikaisista poikkeuksista naisten yötyökieltoa koskevista säännöksistä annetun lain voimassaoloajan pitentäminen	198	516
Äitiysneuvola, kunnallinen; lääkärille suoritettava korvaus	43	146
Äitiysavustuslaki, muutos	103	306

1. VÄLIAIKAISEN ASUMISTUEN SUORITTAMINEN VANHUKSILLE.

Kaupunginvaltuuston päätös joulukuun 18 p:ltä 1963.

(Muutoksineen jouluk. 2 p:ltä 1964 ja joulukuun 14 p:ltä 1966)

Kaupunginvaltuusto päätti:

I) että 1.3.1964 lukien toistaiseksi, kunnes valtionavustukseen perustuva vanhusten asumistukijärjestelmä maassamme saadaan aikaan, suoritetaan vanhuksille kaupungin varoista II) kohdan mukaista väliaikaista asumistukea,

II) että väliaikaisen asumistuen antamisessa on toistaiseksi noudatettava seuraavia yleisohjeita:

1. Kansaneläkkeen täyttä tukiosaa saavalle Helsingissä henkikirjoissa olevalle ja täällä vakinaisesti asuvalle, vähintään 60 vuotta täyttäneelle henkilölle suoritetaan kaupungin varoista asumistukena enintään 30 sadasosaa kohtuullisista varsinaisista vuokramenoista. Yhdessä asuville puolisoille voidaan, jos kumpikin heistä saa kansaneläkkeen täyttä tukiosaa tai jos toinen heistä saa täysimääräistä kansaneläkettä, johon on lisätty ns. vaimokorotus, ja jos toinen puoliso on täyttänyt 60 vuotta, tarvittaessa suorittaa asumistukena enintään 45 sadasosaa edellä tarkoitetuista vuokramenoista.

Jos vanhuksen tulot ovat siinä määrin pienentyneet, että hän ilmeisesti on oikeutettu vanhuuseläkkeen täyteen tukiosaan, voidaan hänelle poikkeustapauksessa myöntää edellä mainittua asumistukea edellyttäen, että tukiosan tarkistamista koskeva anomus on jätetty kansaneläkelaitokseen. (14/12 1966)

2. Asumistuen myöntämisen edellytyksenä on,

a) että hakija 21 vuotta täytettyään 10 vuotena on ilmoitettu Helsingissä asuvaksi tai henkikirjoitetuksi ja että hän tämän lisäksi viimeiset 5 vuotta on vakinaisesti asunut täällä,

b) että hakija on taloudellisen tuen tarpeessa,

c) että hakija päävuokralaisena tai alivuokralaisena hallitsee huoneistoa tahi huonetta, jonka koko ja taso eivät ylitä kohtuullista asumistasoa, sekä

d) ettei suoritettava vuokra huomattavasti ylitä sosiaaliministeriön kulloinkin kohtuulliseksi suosittelemaa yleistä vuokratasoa. (2/12 1964)

3. Asumistukea ei suoriteta sellaiselle vanhukselle,

a) joka asuu Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön vanhusten

asuntolassa tai kaupungin toimesta rakennetuissa muissa vanhusten asuntoloissa,

b) joka asuu omassa tai häneen nähden huoltovelvollisen omaisensa omistamassa talossa tahi huoneistossa,

c) joka on hoidettavana sairaalassa, sairaskodissa, vanhainkodissa tai muussa huolto- tahi hoitolaitoksessa, ellei kysymyksessä ole lyhytaikaisen, yleensä enintään 2 kuukautta kestävän sairaalahoidon saaminen,

d) joka asumistuen lisäksi on jatkuvan huoltoavun tarpeessa taikka

e) joka viettää juopottelevaa tai muutoin siinä määrin epäsäännöllistä elämää, että sen on katsottava ilmeisesti haittaavan hänen tai hänen perheensä toimeentuloa.

4. Asumistuen myöntää huoltolautakunnan asianomainen huoltojaosto sille tehdyn kirjallisen anomuksen perusteella. Asumistuki, jota ei ole katsottava huoltoavuksi, myönnetään toistaiseksi, kuitenkin siten, että huoltovirasto on velvollinen toteamaan asumistuen saamisen edellytysten olemassaolon ainakin neljän kuukauden väliajoin. (14/12 1966)

5. Asumistukea suoritetaan säännönmukaisesti hakemuskuukautta seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien ja maksetaan se säännönmukaisesti kalenterikuukausittain etukäteen yleensä hakijalle itselleen, mikäli mahdollista postisiirtoliikkeen välityksellä.

Jos asumistuen saajan olosuhteet muuttuvat siten, ettei hän täytä asumistuen saamisen edellytyksiä, asumistuen suorittaminen on lakkautettava. Ellei sitä ole nostettu kahden kuukauden aikana, voidaan se lakkauttaa. Tarvittaessa voidaan sen suorittaminen keskeyttää.

6. Huoltolautakunnan tulee antaa yksityiskohtaiset ohjeet asumistuen myöntämisestä ja suorittamisesta.

2. ASETUS SAIRAALASSA SÄTEILYVAHINGOLLISESSA TYÖSSÄ TOIMIVIEN HENKILÖIDEN VUOSILOMASTA.

Annettu huhtikuun 14 p:nä 1967.

(Suomen as.-kok. 175/67)

Sisäasiainministerin esittelystä säädetään 26 päivänä huhtikuuta 1957 annetun säteilysuojauslain (174/57) 17 §:n nojalla:

1 §. Sairaalan palveluksessa olevalle henkilölle, joka työssään voi jatkuvasti saada vahingollista säteilyä enemmän kuin kolmanneksen sisäasiainministeriön vahvistamasta suurimmasta sallitusta määrästä, on annettava vuosilomaa sen lisäksi, mihin hänellä muuten olisi oikeus, yksi arkipäivä jokaista kuukautta kohden, jonka hän vähintään kuuden kuukauden ajan vuosilomaa ja korkeintaan yhden kuukauden pituista virkavapautta lukuunottamatta yhtäjaksoisesti on ollut suorittamassa sanotunlaista työtä.

2 §. Vuosiloman se osa, jota 1 §:ssä tarkoitetaan, on annettava muusta vuosiloman pääasiallisesta osasta erillisenä joulukuun ja maaliskuun välisenä aikana.

Vuosiloman sitä osaa, jota 1 §:ssä tarkoitetaan, ei saa korvata rahalla. Korvausta ei suoriteta siinäkään tapauksessa, että vuosiloma tältä ajalta jää kokonaan tai osaksi pitämättä virka- tai työsuhteen päättymisen johdosta.

3 §. Lääkintöhallituksen asiana on antaa määräykset siitä, mitä työtä on pidettävä sellaisena, kuin 1 §:ssä tarkoitetaan.

Lääkintöhallitus antaa muutoinkin tarkemmat määräykset tämän asetuksen soveltamisesta.

4 §. Tätä asetusta sovelletaan ensimmäisen kerran annettaessa 1 §:ssä tarkoitetulle henkilölle vuosiloma vuonna 1967.

3. ASUNTOTUOTANNON VERONHUOJENNUSLAISSA TARKOITETTU KÄYPÄ KORKO.

Valtiovarainministeriön päätös elokuun 16 p:ltä 1967.

(Suomen as.-kok. 373/67)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:108)

Valtiovarainministeriö on asuntotuotannon veronhuojennuslain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta 30 päivänä joulukuuta 1953 annetun valtiovarainministeriön päätöksen 14 §:n mukaisesti, sellaisena kuin se on 10 päivänä heinäkuuta 1957 annetussa valtiovarainministeriön päätöksessä (263/57), määrännyt seuraavaa:

Joulukuun 11 päivänä 1953 annetun asuntotuotannon veronhuojennuslain 2 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin se on 16 päivänä joulukuuta 1955 annetussa laissa (506/55), tarkoitettuna käypänä korkona pidetään korkoa, joka on seitsemän ja puoli sadalta vuodessa.

Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä syyskuuta 1967 lukien. Asuntotuotannon veronhuojennuslaissa tarkoitetusta käyvästä korosta 11 päivänä syyskuuta 1964 annettua valtiovarainministeriön päätöstä (464/64) sovelletaan 31 päivään elokuuta 1967 saakka.

4. LAKI NUORTEN TYÖNTEKIJÄIN SUOJELUSTA.

Annettu joulukuun 29 p:nä 1967.

(Suomen as.-kok. 669/67)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Tätä lakia on jäljempänä mainittavin poikkeuksin sovellettava työsuhteeseen, jossa kahdeksaatoista vuotta nuorempi henkilö, nuori työntekijä, sopimuksen perusteella vastikkeesta tekee työtä toiselle, työnantajalle, tämän johdon ja valvonnan alaisena. Vastikkeeksi katsotaan jokainen etu, jolla on taloudellista arvoa.

Mitä tässä laissa säädetään nuoresta työntekijästä ja hänen työnantajastaan, on sovellettava myös virkasuhteeseen, jonka toisena osapuolena on kahdeksaatoista vuotta nuorempi henkilö.

2 §. Ainoastaan 4 §:ssä olevia ja sen nojalla annettuja säännöksiä on sovellettava työsuhteeseen:

1) maataloudessa, sen välittömässä yhteydessä suoritettavissa töissä ja sen sivuelinkeinoissa, mikäli viimeksi mainittuja ei harjoiteta itsenäisinä yrityksinä, sekä välittömästi niiden yhteydessä suoritettavissa rakennustöissä;

2) metsä- ja uittotöissä;

3) liikkeessä, laitoksessa tai yrityksessä, jossa ei ole muita työntekijöitä kuin työnantajan taloudessa vakinaisesti elävä, hänelle tai hänen aviopuolisolleen suoraan takenevassa tai etenevässä polvessa sukua oleva henkilö tai hänen ottolapsensa, ottovanhempansa tai jonkun tässä mainitun puoliso; sekä

4) työsuhteeseen, jossa työntekijä työnantajansa taloudessa eläen tekee työtä tämän luona ja on hänelle sukua 3 kohdassa mainitulla tavalla tai on hänen ottolapsensa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa on säädetty, on edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa töissä soveltuvin osin noudatettava, mitä 16 §:ssä on luettelon pitämisestä säädetty. Metsänhakkuu-, metsäajo- ja uittotöissä sovellettakoon lisäksi, mitä 5 ja 13 §:ssä on työhön ottamisesta säädetty.

3 §. Tämä laki ei koske:

1) kotitaloutta;

2) laivatyötä; eikä

3) työtä, jota nuori työntekijä työnantajansa taloudessa elämättä tekee kotonaan tai muutoin sellaisissa olosuhteissa, ettei voida katsoa työnantajan asiaksi valvoa sen järjestelyä. Kuitenkaan ei ole sallittua tehdä nuoren työntekijän kanssa sopimusta sellaisesta työstä, jota hänellä 4 §:ssä olevien tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan ei saa teettää.

4 §. Sen lisäksi, mitä työturvallisuuslainsäädännössä on työntekijäin suojelemisesta säädetty, työnantajan on huolehdittava siitä, että työ ei ole nuoren työntekijän ruumiilliselle, henkiselle tai siveelliselle kehitykselle vahingoksi ja ettei se vaadi suurempaa ponnistusta kuin hänen ikäänsä ja voimiinsa katsoen on kohtuullista. Työnantajan on lisäksi huolehdittava, että nuori työntekijä, jolla ei ole työhön tarvittavaa ammattitaitoa ja kokemusta, saa opetusta ja ohjausta työhönsä sekä työolojen, ikänsä ja muiden ominaisuuksiensa edellyttämää henkilökohtaista opastusta työssä niin, että hän välttyy aiheuttamasta tapaturman vaaraa itselleen tai muille.

Asetuksella voidaan säätää, että töihin, joissa on tarjona erityinen tapaturman tai terveyden vaurioitumisen vaara tai jotka voivat 1 momentissa mainitulla tavalla olla nuorelle työntekijälle itselleen tai muille vahingoksi, ei ole lupa käyttää nuoria työntekijöitä tai että heitä saadaan käyttää niihin vain määrätyin ehdoin.

5 §. Työhön saadaan ottaa henkilö, joka on täyttänyt tai saman kalenterivuoden aikana täyttää viisitoista vuotta ja joka ei ole oppivelvollisuuden alainen.

Kuitenkin saadaan neljätoista vuotta täyttänyt tai saman kalenterivuoden aikana sanotun iän täyttävä henkilö ottaa työhön, jos se on koulujen loma-aikana tehtävää erityisen kevyttä työtä, enintään ajaksi, joka vastaa kahta kolmasosaa hänelle kulloinkin annetusta loma-ajasta.

6 §. Viisitoista vuotta täyttäneen nuoren työntekijän säännöllinen työaika saa olla enintään yhtä pitkä kuin kahdeksantoista vuotta täyttäneen työntekijän säännöllinen työaika siinä työssä, jota nuori työntekijä tekee.

Tässä pykälässä tarkoitettua nuorta työntekijää älköön pidettäkö ylityössä, jota tehdään vuorokautisen säännöllisen työajan lisäksi, älköönkä muussakaan säännöllisen työajan lisäksi tehdyssä ylityössä enempää kuin 80 tuntia tai, jos työneuvosto erityisistä syistä antaa luvan, sen lisäksi enintään 40 tuntia kalenterivuodessa. Nuoren työntekijän työaika älköön ylittäkö 9 tuntia vuorokaudessa eikä 48 tuntia viikossa.

7 §. Viisitoista vuotta täyttäneen nuoren työntekijän työaika on sijoitettava kello 6:n ja kello 21:n väliseen aikaan.

Kuitenkin saadaan yrityksissä, joissa on käytössä vuorotyö, kuusitoista vuotta täyttänyttä nuorta työntekijää, joka suorittaa julkisen viranomaisen hyväksymää ja valvomaa työtä ammattiopin saamiseksi, pitää kaksivuorotyössä enintään kello 1:een asti.

Edellä 1 momentissa olevan säännöksen estämättä saadaan yrityksissä, joissa on käytössä kolmeen tai useampaan vuoroon järjestetty työ, kuusitoista vuotta täyttänyttä miespuolista nuorta työntekijää, milloin hänen ammattikehityksensä sitä välttämättömästi vaatii, pitää työneuvoston luvalla ja sen tarkemmin määräämin ehdoin työssä yön aikana.

Tässä pykälässä tarkoitetulle työntekijälle on annettava vähintään 12 tuntia käsittävä keskeytymätön lepoaika vuorokaudessa.

8 §. Viittätoista vuotta nuoremman työntekijän työaika saa olla enintään 7 tuntia vuorokaudessa ja 36 tuntia viikossa. Työaika on sijoitettava kello 7:n ja kello 19:n väliseen aikaan ja työntekijälle on annettava vähintään 14 tuntia käsittävä keskeytymätön lepoaika vuorokaudessa.

Milloin tässä pykälässä tarkoitetun työntekijän työaika vuorokaudessa on pitempi kuin 5 tuntia, työntekijälle on annettava työn aikana ainakin yksi säännöllinen, vähintään tunnin kestävä lepoaika, jonka aikana hän saa esteettömästi poistua työpaikalta ja jota ei lueta työaikaan.

Tässä pykälässä tarkoitetulle työntekijälle on annettava vähintään 38 tuntia käsittävä yhdenjaksoinen viikkolepo.

9 §. Työaikaan luetaan myös se aika, joka kuluu matkaan työnantajan määräämästä lähtöpaikasta varsinaiseen työntekopaikkaan ja sieltä palaamiseen. Muussa tapauksessa matkaan käytettyä aikaa ei lueta työaikaan, ellei siitä jonkin työn osalta ole toisin säädetty.

10 §. Jos nuori työntekijä on työsopimuksensa mukaan velvollinen käymään työn ohella ammattikoulua, on työ järjestettävä siten, että työ- ja koulutuntien yhteismäärä on enintään 48 tuntia viikossa ja että hänellä on kunkin päivän kuluessa tilaisuus ruokailuun ja riittäviin lepoaikoihin.

11 §. Kun luonnontapahtuma, tapaturma tai muu seikka, jota ei ole voitu ennakolta tietää, on aiheuttanut keskeytyksen liikkeen, laitoksen tai yrityksen säännöllisessä toiminnassa tahi vakavasti uhkaa johtaa sellaiseen keskeytykseen taikka hengen, terveyden tai omaisuuden joutumiseen vaaranalaiseksi, saadaan, siinä määrin kuin mainitut syyt vaativat, kohtuullisesti pitentää 6 ja 8 §:n mukaan määräytyviä säännöllisiä työaikoja, ei kuitenkaan kauemmin kuin neljän viikon aikana eikä 8 §:ssä tarkoitetun työntekijän osalta enempää kuin siten, että hänen työaikansa on enintään 48 tuntia viikossa kauintaan kahden viikon aikana. Tällaisesta työajan pitennyksestä sekä sen syystä, laajuudesta ja todennäköisestä kestävyydestä on työnantajan viivytyksettä tehtävä kirjallinen ilmoitus asianomaiselle valtion ammattientarkastajalle. Ammattientarkastaja voi, tutkittuaan asian, joko jättää sen tehdyn ilmoituksen varaan tai ryhtyä toimenpiteisiin pitennyksen rajoittamiseksi tai lopettamiseksi.

12 §. Ylityöstä, hätätyöstä sekä sunnuntaina tai kirkollisena juhlapäivänä tehdystä työstä ja siitä maksettavasta korotetusta palkasta on voimassa, mitä siitä työaikalaissa säädetään, jollei muussa työaikaa säännöstävässä laissa, jota sovelletaan työntekijän työhön, ole siitä toisin säädetty.

13 §. Ennen kuin kahdeksaatoista vuotta nuorempi henkilö otetaan työhön, tulee hänen iästään olla luotettava selvitys. Milloin tällaisen henkilön työhön ottaminen ei tapahdu 5 §:n 2 momentin nojalla, tulee työnantajan varmistua myös siitä, ettei hän ole oppivelvollisuuden alainen. Todistuksesta, jonka viranomainen antaa tässä pykälässä määrättyä selvitysvelvollisuutta varten, älköön perittäkö maksua.

14 §. Kun kahdeksaatoista vuotta nuoremman henkilön kanssa tehdään työsopimus, on ennen työsuhteen alkamista tai viimeistään yhden kuukauden kuluessa sen alkamisesta työnantajan kustannuksella toimitettavassa lääkärintarkastuksessa todettava, ettei työ ole nuoren työntekijän terveydelle eikä kehitykselle vahingoksi. Tällaista tarkastusta ei kuitenkaan vaadita:

1) jos sopimus koskee kevyttä liike- tai toimistotyötä tai muuta niihin verrattavaa työtä; tai

2) jos nuorella työntekijällä on esitettävänään koululääkärin antama tai muutoin korvauksetta annettu taikka jo korvattu lääkärintodistus, joka riittävästi selvittää hänen soveltuvuutensa työhön eikä ole yhtä vuotta vanhempi.

Jos sopimus koskee koulujen loma-aikana tehtävää työtä taikka jos työsuhde on tarkoitettu kestämään enintään kaksi kuukautta, ei lääkärintarkastusta myöskään vaadita paitsi jos sopimus koskee 3 momentissa tarkoitettua työtä. Jos työsuhde kuitenkin jatkuu yli kaksi kuukautta, on lääkärintarkastus, sen mukaan kuin 1 momentissa säädetään, viipymättä toimitettava.

Valtioneuvostolla on valta määrätä, että töissä, joiden jatkuva suorittaminen voi tuottaa erityistä vaaraa nuorten työntekijäin terveydelle tai kehitykselle, työnantajan on kustannuksellaan toimitutettava nuorten työntekijäin lääkärintarkastus määräajoin työsuhteen kestäessä.

Valtion ammattientarkastaja voi, jos aihetta ilmaantuu, velvoittaa työnantajan toimituttamaan enintään kahdesti vuodessa toistuvia nuoren työntekijän lääkärintarkastuksia tai määräajassa hankkimaan selvityksen siitä, onko nuoren työntekijän työssä pitäminen hänen terveydelleen tai kehitykselleen vahingoksi.

Valtion ammattientarkastajalla on oikeus, milloin työstä aiheutuva tapaturman tai terveyden vaurioitumisen vaara on ilmeinen, kieltää käyttämästä nuorta työntekijää tällaiseen työhön.

Sosiaaliministeriö voi lääkintöhallitusta kuultuaan antaa tarkempia ohjeita siitä, mitä lääkärintarkastuksessa on otettava huomioon.

Nuori työntekijä älköön kieltäytykö alistumasta tässä pykälässä tarkoitettuun lääkärintarkastukseen.

15 §. Ammattientarkastajan 14 §:n 4 momentin nojalla antaman määräyksen tai saman pykälän 5 momentissa tarkoitetun kiellon työnantaja voi alistaa sosiaaliministeriön tutkittavaksi, niin kuin ammattientarkastajan antamasta kirjallisesta käskystä tai kiellosta on erikseen säädetty.

16 §. Jokaisen tämän lain alaisen työnantajan, lukuun ottamatta 2 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja, on pidettävä työpaikoittain luetteloa niistä nuorista työntekijöistä, jotka on otettu työhön toistaiseksi tai vähintään kahden kuukauden ajaksi tahi jotka ovat olleet työssä kaksi kuukautta. Luetteloon on merkittävä näiden työntekijäin täydelliset nimet sekä heidän syntymäaikansa.

Lisäksi tulee luettelosta tai työnantajan muista kirjoista käydä selville:

1) työntekijän syntymäpaikka ja asunto-osoite;

2) hänen holhoojansa nimi ja postiosoite;

3) oppivelvollisuuden täyttämistä ja muuta koulunkäyntiä koskevat tiedot;

4) aika, jolloin oppisopimus- tai muu työsuhde on alkanut ja lakannut;

5) työntekijän suorittaman työn laatu; sekä

6) ammattientarkastajan tekemät merkinnät.

Luetteloon on liitettävä 13 ja 14 §:ssä tarkoitetut selvitykset työntekijäin iästä ja terveyden tilasta.

Työnantajan on lähetettävä valtion ammattientarkastajalle edellisen kalenterivuoden ajalta helmikuun loppuun mennessä 1 momentissa tarkoitetusta luettelosta jäljennös sellaisesta työpaikasta, jossa työaikaa koskevien säännösten noudattamisen valvonta kuuluu ammattientarkastusviranomaiselle.

17 §. Asetuksella voidaan säätää, että nuorella työntekijällä tulee olla maksuton työsuojelukirja, josta asetuksessa annetaan tarkemmat määräykset.

18 §. Virallisen syyttäjän tai valtion ammattientarkastajan taikka työnantajain tahi työntekijäin keskusjärjestön pyynnöstä on työneuvoston ratkaistava, onko työ- tai virkasuhdetta pidettävä sellaisena, johon tätä lakia on sovellettava.

Ammattientarkastajan on, milloin asianomainen sitä vaatii, saatettava 1 momentissa mainittu kysymys työneuvoston ratkaistavaksi, jollei asiaa muutoin ole pidettävä ilmeisen selvänä.

Jos tuomioistuimessa vireillä olevan asian ratkaisu riippuu 1 momentissa mainitusta kysymyksestä, siirtäköön tuomioistuin tämän kysymyksen ratkaisemisen työneuvostolle, milloin katsoo sen tarpeelliseksi tai asianosainen sitä vaatii; ja päättäköön tuomioistuin asian vasta sen jälkeen, kun työneuvoston ratkaisu on sille toimitettu.

19 §. Työneuvosto voi hakemuksesta ja määrääminsä ehdoin sallia, että kuusitoista vuotta täyttänyttä nuorta työntekijää tietyssä tapauksessa

hänen ammatilliseksi kehityksekseen saadaan pitää työssä 7 §:n säännöksistä poikkeavasti.

Valtioneuvostolla on valta viisitoista vuotta täyttäneiden nuorten työntekijäin osalta 1 momentissa mainitusta syystä työneuvoston esityksestä ja sitten kun työnantajain ja työntekijäin asianomaisia keskusjärjestöjä ja lääkintöhallitusta on kuultu, myöntää tiettyä työtä tai ammattia koskevia yleisiä poikkeuksia sanotussa momentissa mainituista säännöksistä.

20 §. Jos ilmenee erimielisyyttä siitä, onko työtä pidettävä sellaisena erityisen kevyenä työnä, jota tarkoitetaan 5 §:n 2 momentissa, tai sellaisena kevyenä työnä, jota tarkoitetaan 14 §:n 1 momentin 1 kohdassa, voidaan kysymys 18 §:ssä säädetyssä järjestyksessä saattaa työneuvoston ratkaistavaksi.

21 §. Työnantajan, jolla on työssään yksi tai useampi nuori työntekijä, on pidettävä tämä laki ja sen nojalla annetut toimeenpanomääräykset sekä viranomaisen päätös niistä ehkä myönnetyistä poikkeuksista sopivassa paikassa työntekijäin nähtävinä.

22 §. Tämän lain noudattamista valvovat ammattientarkastusviranomaiset.

23 §. Mitä muissa laeissa ja asetuksissa on työsuhteessa noudatettavaksi tai muutoin työoloista tahi työntekijäin siveellisen kehityksen suojelemiseksi säädetty, sovellettakoon nuoriin työntekijöihin, mikäli mainitut säännökset eivät ole ristiriidassa tämän lain säännösten kanssa.

24 §. Työnantajaa, joka rikkoo tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen säännöksiä taikka muusta syystä kuin maksukyvyttömyyden johdosta laiminlyö 12 §:ssä säädetyn korotetun palkan maksamisen tahi jättää noudattamatta sellaisen 15 §:ssä tarkoitetun määräyksen tai kiellon, jota hän ei ole alistanut sosiaaliministeriön tutkittavaksi, rangaistakoon sakolla. Jos rikkomus on tapahtunut ammattientarkastusviranomaisen huomautuksesta huolimatta tai työnantaja ei ole noudattanut sosiaaliministeriön päätöstä, joka on annettu 15 §:ssä tarkoitetun määräyksen tai kiellon johdosta, tahi jos olosuhteet muutoin ovat raskauttavat, olkoon rangaistus vähintään kolmekymmentä päiväsakkoa tai enintään kuusi kuukautta vankeutta.

Jos työnantajan edustaja havaitaan syypääksi tässä pykälässä mainittuun rikkomukseen eikä sitä samalla voida lukea työnantajan syyksi, rangaistakoon ainoastaan edustajaa.

Jos holhooja vastoin tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen säännöksiä on nuoren työntekijän puolesta tehnyt työsopimuksen tai jos hän on sallinut, että hänen holhottavaansa viittätoista vuotta nuorempaa henkilöä vastoin näitä säännöksiä on pidetty työssä, rangaistakoon myös holhoojaa enintään kolmellakymmenellä päiväsakolla.

25 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1968, ja sillä kumotaan kauppa-, konttori- ja varastoliikkeiden työoloista 24 päivänä lokakuuta 1919 annettu laki (132/19) sen voimassa olevilta osilta sekä lasten ja nuorten henkilöiden käyttämisestä ammattityöhön 31 päivänä heinäkuuta 1929 annettu laki (260/29).

5. TYÖSOPIMUSLAKI.

Annettu kesäkuun 1 p:nä 1922.

(Suomen as.-kok. 141/22)

Muutoksineen tammikuun 4 p:ltä 1968

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään täten:

I Luku.

Työsopimus yleensä.

1 §. Tämän lain säännökset koskevat sopimuksia, joissa toinen sopimuskumppani, työntekijä, sitoutuu tekemään toiselle, työnantajalle, työtä tämän johdon ja valvonnan alla korvausta vastaan. Vaikkakaan korvausta ei ole nimenomaan määrätty, mutta asianhaaroista ei käy selville, että työ olisi korvauksetta tehtävä, on työ hyvitettävä ja tämä laki sovellettava.

Työsopimus voidaan tehdä kaikenlaisesta työstä, ja on tämä laki sovellettava, mikäli erityinen laki ei siitä sisällä tästä poikkeavia säännöksiä tai työ tarkoita julkista virkatointa.

2 §. Työsopimus voidaan tehdä suullisesti tai kirjallisesti.

Jos sopimus tehdään suullisesti, on sopimuskumppani velvollinen toisen sitä silloin vaatiessa antamaan kirjallisen todistuksen sovituista ehdoista.

Kirjallisen sopimuksen teosta syntyvät kustannukset ovat työnantajan maksettavat, ellei toisin sovita.

3 §. Työsopimus voidaan tehdä määräajaksi tai toistaiseksi taikka määrättyä tahi tilapäistä työtä varten.

Toistaiseksi tehty työsopimus voidaan molemmin puolin irtisanoa päättymään tietyn irtisanomisajan kuluttua tai, jos niin on sovittu, irtisanomisaikaa noudattamatta. Työnantajan irtisanomisoikeutta voidaan sopimuksella rajoittaa siten, että hän saa käyttää sitä vain sopimuksessa mainituilla perusteilla. L. 4/1 1968.

4 §. Jos työsuhde jatkuu yli sovitun ajan ilman nimenomaista välipuhetta, on työsuhde entisillä ehdoilla toistaiseksi voimassa.

5 §. Työsopimus, joka on tehty pitemmäksi määräajaksi kuin kolmeksi vuodeksi, on sanotun ajan kuluttua irtisanottavissa niin kuin se olisi tehty toistaiseksi. Sama koskee myös määrättyä työtä varten tehtyä työsopimusta, sitten kun työ on kestänyt kolme vuotta.

Työsopimus, jonka mukaan työn tulee alkaa myöhemmin kuin yhden vuoden kuluttua sopimuksen tekemisestä, on mitätön. L. 4/1 1968.

6 §. Irtisanomisaika on enintään kuusi kuukautta.

Jos irtisanomisaika on sovittu kuutta kuukautta pitemmäksi taikka työntekijälle pitemmäksi kuin työnantajalle, olkoon se edellisessä tapauksessa kuusi kuukautta ja jälkimmäisessä sama, mikä on sovittu työnantajan noudatettavaksi, ei kuitenkaan yli kuuden kuukauden. L. 4/1 1968.

7 §. Työsopimuksessa voidaan osa sopimuksen voimassaoloajasta määrätä erityiseksi, enintään kolme kuukautta kestäväksi koeajaksi, jonka kuluessa sopimus voidaan ilman irtisanomista molemmin puolin purkaa.

8 §. Työsopimuksen tekemiseen työntekijänä sekä, kun sopimus tarkoittaa kotitaloutta, työnantajana olkoon myöskin aviovaimo oikeutettu.

9 §. Alaikäinen, joka on täyttänyt kahdeksantoista vuotta, saa työntekijänä itse tehdä työsopimuksensa. Sama oikeus olkoon alaikäisellä, joka on täyttänyt viisitoista vaan ei kahdeksaatoista vuotta ja omalla työllään itsensä elättää. Työsopimusta, jonka holhooja on tehnyt alaikäisen puolesta, älköön ulotettako yli sen ajan, jolloin alaikäinen täyttää kahdeksantoista vuotta.

10 §. Työsopimuksesta johtuvia oikeuksia, paitsi maksettavaksi langennutta saatavaa, tai velvollisuuksia älköön työnantaja tai työntekijä toiselle siirtäkö, ellei sopimuskumppani ole siihen suostunut.

Työnantaja saakoon kuitenkin asettaa sijaansa työtä johtamaan ja valvomaan toisen henkilön, joka saa käyttää työnantajalle siinä suhteessa kuuluvaa oikeutta ja valtaa.

Työnantajan sijainen on velvollinen kohtelemaan työntekijää kuten työnantaja. Jos työnantajan sijainen tässä ominaisuudessaan rikkoo työsuhteesta työntekijälle johtuvia oikeuksia vastaan, on työnantaja vastuunalainen työntekijälle siten aiheutuneen vahingon korvaamisesta.

11 §. Työntekijälle tuleva korvaus voidaan laskea työhön käytetyn ajan, suoritetun työmäärän tai muun asianosaisten keskenään sopiman perusteen mukaan.

Jos palkka tai osa siitä on sovittu maksettavaksi luontaisetuina, joilla ei ole yleisesti käypää hintaa, on ne työsopimuksessa rahassa arvioitava.

12 §. Työsopimus on mitätön, jos sopimuskumppani, käyttäen hyväkseen toisen sopimuskumppanin hädänalaista tilaa, tietämättömyyttä tai ymmärtämättömyyttä, on siinä edustanut itselleen tai toiselle sellaista hy-

vitystä, joka ei ollut oikeassa suhteessa sovittuun työhön, tahi jos sopimus muuten on tehty ehdoilla, jotka olivat ilmeisessä ristiriidassa paikkakunnan tavan tai sellaisessa työssä tavallisesti noudatetun menettelyn kanssa.

Jos edellisessä momentissa mainitun sopimuksen nojalla on työtä suoritettu, korvattakoon se 13 §:ssä esitetyn perusteen mukaisesti.

13 §. Jos työsopimuksen ehtoja ei voida toteensaattaa, noudatettakoon siinä kohden paikkakunnan tapaa ja sellaisessa työssä tavanmukaista menettelyä.

II Luku.

Työsopimuksesta johtuvat oikeudet ja velvollisuudet.

14 §. Työnantajan tulee työssä asianmukaisesti ottaa huomioon työntekijän terveyden ja työkyvyn säilyminen sekä niin järjestää työ, että työntekijä saa tarpeeksi aikaa lepoa, virkistystä ja kehitystä varten ynnä kansalaisvelvollisuuksien täyttämiseen.

Vähintään kerran viikossa, etupäässä sunnuntaisin, on työntekijälle myönnettävä kohtuullisen pitkä aika yhtäjaksoista vapautta työstä.

Ehto, jolla supistetaan työntekijälle tämän pykälän mukaan tulevaa oikeutta vapaa-ajan saamiseen on mitätön.

Työntekijälle, joka omasta tahdostaan on tehnyt joko ylityötä tai työtä vapaa-aikanaan, on työnantajan suoritettava kohtuullinen lisäpalkka, ellei lisäpalkan määrästä ole erikseen säädetty. Laki 21.4.1939.

15 §. Työntekijän tulee ahkerasti ja huolellisesti suorittaa tehtävänsä, säntillisesti noudattaa työaikaa, välttää työssä kaikkea, mikä voi saattaa hänen tai hänen työtoveriensa turvallisuuden vaaranalaiseksi tai turmella työnantajan omaisuutta, ja olkoon hän myöskin luvattomasti ilmaisematta, mitä on työnantajan liike- tai ammattisalaisuuksista saanut tietoonsa.

Älköön työntekijä vaatiko, vastaanottako tai itselleen edustako lahjaa tai muuta etua toista suosiaksensa tavaran hankinnassa tai muussa elinkeinotoiminnassa.

16 §. Työntekijä, joka on tehnyt työsopimuksen, älköön työnantajan suostumuksetta sitoutuko uuteen työhön, mikä vähentää hänen kykyään täyttää aikaisempaa työsopimusta.

Jos työntekijä on sitoutunut kahdelle työhön, on se sopimus voimassa, joka ensin tehtiin, ja korvatkoon työntekijä myöhemmälle sopimuskumppanilleen menettelynsä kautta aiheuttamansa vahingon, ellei tämä sopimusta tehdessään tietänyt aikaisemmasta sopimuksesta.

17 §. Ellei toisin ole sovittu, on työnantajan maksettava työntekijälle hänen palkkansa työn päätyttyä. Jos työn toimittaminen kestää neljätoista päivää pitemmän ajan, on työntekijä kuitenkin oikeutettu sään-

nöllisin ajanjaksoin, vähintään kaksi kertaa kuukaudessa, nostamaan suorittamaansa työtä vastaavan osan palkasta.

Jos rahapalkka on laskettu ajalta, on se maksettava vähintään kerran kuukaudessa. Palkka, joka lasketaan päivältä tai sitä lyhyemmältä ajalta, on maksettava ainakin kaksi kertaa kuukaudessa.

Luonnossa maksettava korvaus on suoritettava sen laadun ja paikkakunnan tavan mukaan.

Jos palkanmaksu työsuhteen päättyessä ilman laillista estettä viivästyy, olkoon työntekijällä oikeus saada odotuspäiviltä täysi palkka, kuitenkin enintään kolmelta päivältä.

Palkan maksaminen on toimitettava työpäivänä työajan päätyttyä ja työpaikalla taikka sen läheisyydessä, ellei toisin ole sovittu.

18 §. Työpalkka on suoritettava maan käyvässä rahassa, tavaroissa tai etuuksissa sen mukaan kuin sopimuksessa on määrätty älköönkä tavaraa tai rahanosoituksia rahapalkan asemasta käytettäkö. Muu sopimus on mitätön.

Jos käsirahaa on sopimuksen vakuudeksi suoritettu, laskettakoon se työpalkasta, ellei toisin ole sovittu tai muuta tapaa paikkakunnalla yleisesti noudateta.

Välipuhe, jolla sidotaan työntekijää palkkansa vapaassa käyttämisessä, olkoon mitätön, ellei se koske veroja tai suorituksia lain mukaan perustettuihin työväen apukassoihin, jotka tarkoittavat yksinomaan työntekijäin etua. Laki 21.4.1939.

19 §. Jos palkan määrä riippuu mittauksesta, punnitsemisesta tai muusta laskutavasta, joka tarkoittaa työntuloksen paljouden tai arvon määräämistä, on asianomaisilla työntekijöillä oikeus itse tai keskuudestaan valitsemainsa enintään kolmen edustajan kautta olla siinä läsnä tahi tutustua siihen kuuluviin asiakirjoihin. Muu sopimus on mitätön.

20 §. Jos työntekijä sopimuksenmukaisesti on ollut työnantajan käytettävissä, hänen kuitenkaan työnantajasta riippuvasta syystä saamatta tehdä työtä, on palkka hänelle maksettava.

Jos työntekijä on estynyt tekemästä työtä sairauden tai tapaturman vuoksi eikä hän ole aiheuttanut sitä tahallisesti taikka rikollisella toiminnallaan, kevytmielisellä elämällään tai muulla törkeällä tuottamuksella, on hänellä oikeus saada esteen vallitessakin palkkansa, ei kuitenkaan pitemmältä ajalta kuin on se aika, jonka kuluttua lain säätämässä sairausvakuutuksessa alkaa oikeus sairauspäivärahaan. Niin ikään on työntekijällä, joka työpaikalla tapahtuneen tulipalon, koneen vahingoittumisen tai muun senkaltaisen, hänen henkilöstään riippumattoman esteen takia ei ole saanut tehdä työtä, oikeus saada tällaisen esteen vallitessa palkkansa, ei kuitenkaan kahta viikkoa pitemmältä ajalta.

Työnantaja on kuitenkin oikeutettu 2 momentissa mainituissa tapauksissa palkasta vähentämään sen, mitä työntekijälle hänen poissaolonsa vuoksi työstä on säästynyt tai työntekijä vastaavana aikana muulla työllään on ansainnut tai tahallansa jättänyt ansaitsematta, kuin myös työntekijälle samalta ajalta tulevan lainmukaisen korvauksen työssä

häntä kohdanneen ruumiinvamman johdosta tai työntekijän sairaustapauksessa saaman avustuksen sellaiselta apukassalta tai vakuutuslaitokselta, johon työnantaja on työntekijän puolesta suorittanut osakas- tai vakuutusmaksuja.

Jos palkka olisi ollut laskettava suoritetun työn mukaan, on työntekijä tämän pykälän edellyttämissä tapauksissa oikeutettu saamaan niin paljon kuin hänen asemassaan oleva työntekijä olisi samanlaisesta työstä ansainnut.

Sopimus, jolla supistetaan työntekijälle 2 momentin mukaan tulevia etuja, on mitätön.

Sen estämättä, mitä edellä on säädetty, voidaan työehtosopimuksella poiketa 2 momentin säännöksistä, jotka koskevat työnantajan velvollisuutta maksaa palkkaa sairaudesta tai tapaturmasta johtuvan esteen ajalta. Tällaista työehtosopimuksen määräystä saa sopimukseen sidottu työnantaja soveltaa myös sellaisten työntekijöidensä osalta, jotka eivät ole työehtosopimukseen sidottuja, mutta joiden työsuhteissa muutoin sovelletaan työehtosopimuksen määräyksiä. Niin ikään saadaan tällaisen työehtosopimuksessa olevan määräyksen noudattamisesta työehtosopimuksen voimassaolon päätyttyäkin, enintään kuitenkin työnantajaa sitovan uuden työehtosopimuksen voimaan tulemiseen asti, sopia työsopimuksella kaikissa niissä työsuhteissa, joissa määräystä saataisiin soveltaa, jos työehtosopimus olisi edelleen voimassa. L. 4/1 1968.

21 §. Työntekijälle palkkaetuina luovutetun asunnon tulee olla asianmukaisessa kunnossa ja terveydellisessä suhteessa tyydyttävä sekä perheen jäsenten lukumäärään ja sukupuoleen sekä paikallisiin olosuhteisiin nähden tarpeeksi tilava.

Työnantajan tulee antaa työntekijälleen, joka asuu hänen luonaan ja on hänen ruuassaan, sovelias ja riittävä ravinto sekä toimittaa hänelle tarpeellinen sairashoito ensimmäisten neljäntoista päivän aikana, sairastumispäivää lukuunottamatta. Jos tauti- tai ruumiinvamma on aikaansaatu tahallaan tai johtunut rikollisesta toiminnasta tahi kevytmielisestä elämästä taikka muusta törkeästä tuottamuksesta, olkoon työnantaja oikeutettu palkasta vähentämään, mitä hän on sairaanhoidosta maksanut. Muu sopimus on mitätön.

22 §. Työnantajan on annettava työntekijälle työaseet ja työaineet ellei toisin ole sovittu tahi muuta tapaa paikkakunnalla yleisesti noudateta.

Työntekijän on asianmukaisessa kunnossa palautettava työaseet sekä työaineet, joita hän ei ole käyttänyt, elleivät ne ole ilman hänen syytään hävinneet.

23 §. Uhkasakkoon työssä tekemästään rikkomuksesta voidaan työntekijä langettaa ainoastaan työehtosopimuksen määräysten nojalla.

24 § Jos työntekijä laiskuudesta, huolimattomuudesta tai niskoittelemisesta laiminlyö sovitun työn ja työnantaja teettää sen muilla, on työnan-

tajalla oikeus vähentää täten syntynyt kustannus työntekijän palkasta.

25 §. Työsuhteesta johtuneitten saataviensa suorittamiseksi, jos työntekijä ne myöntää oikeiksi tai ne muuten on pidettävä selvinä, kuin myös 23 §:ssä sanottuun tarkoitukseen saa työnantaja jokaisessa tilissä vähentää työntekijälle tulevasta rahapalkasta yhteenlaskettuna korkeintaan kuudennen osan.

26 §. Kun työsopimus irtisanotaan tahi kun se päättyy, on työnantajan viipymättä annettava, jos työntekijä sitä vaatii, todistus, joka sisältää ilmoituksen siitä, kuinka kauan ja missä toimessa työntekijä on ollut hänen työssään ja mistä ajasta tämä on siitä vapaa, sekä lisäksi, erittäin sitä vaadittaessa, arvolauseen työntekijän osoittamasta työtaidosta, ahkeruudesta ja käytöksestä.

Työnantaja on sen ohessa työntekijän vaatimuksesta velvollinen todistuksessa mainitsemaan syyn työsuhteen päättymiseen.

Työnjohtaja älköön panko todistukseen mitään merkkiä tai antako sitä sellaisessa muodossa, jonka tarkoitus on antaa työntekijästä muita tietoja, kuin mitä todistuksen sanamuodosta käy ilmi.

III Luku.

Työsopimuksen lakkaaminen.

27 §. Työsopimus lakkaa, kun sovittu työkausi on päättynyt, kun irtisanomisaika irtisanomisen tapahduttua on loppuun kulunut, tahi kun määrätty työ on tehty.

Kun työsopimus on toistaiseksi voimassa, lakkaa se irtisanomisen tapahduttua, ellei toisin ole sovittu. Jos erityisestä irtisanomisajasta ei ole sovittu, on sellaisena pidettävä palkanmaksujen välinen aika, mutta jos palkanmaksu ei tapahdu säännöllisin väliajoin, on irtisanomisaika neljätoista päivää. Jos asianosaiset ovat sopineet, että työsuhde saa päättyä irtisanomisaikaa noudattamatta, älköön työ kuitenkaan lakatko ennenkuin työpäivän tai työvuoron päättyessä.

Tilapäisessä työssä voi ilmoitus työsopimuksen päättymisestä seuraavaksi päiväksi tai työvuoroksi tapahtua viimeistään työpäivän tai työvuoron päättyessä, ellei toisin ole sovittu.

28 §. Jos työsopimus tarkoittaa maanviljelyksessä tai sen välittömässä yhteydessä toimitettavaa työtä ja työntekijä joko asuu työnantajan luona ja on hänen ruuassaan tai palkkaetuina saa asunnon ja muita luontaisetuja, pidetään sopimus, ellei työajasta ole erityisesti sovittu tahi asianhaaroista ilmeisesti käy selville, että asianomaiset ovat muuta tarkoittaneet, tehtynä ensiksi tulevan marraskuun 1 päivään saakka siitä lukien kuin työntekijä on ryhtynyt työhönsä.

29 §. Kun työnantaja kuolee, ovat niinhyvin hänen oikeudenomistajansa kuin myöskin työntekijä oikeutetut irtisanomaan sopimuksen päättymään

neljän viikon kuluttua irtisanomisesta lukien, vaikka irtisanomis- tai työsopimusaika olisikin pitempi.

Nainen, joka on avioliittoon kuulutettu, on oikeutettu naimisiin mennäkseen työstä eroamaan neljätoista päivää irtisanomisen jälkeen, vaikka irtisanomis- tai työsopimusaika olisikin pitempi.

Kun työnantaja on joutunut konkurssitilaan, voidaan sopimus molemmin puolin irtisanoa päättymään neljäntoista päivän kuluttua irtisanomisesta lukien, vaikka irtisanomis- tai työsopimusaika olisikin pitempi. Palkan konkurssin ajalta maksakoon pesä. L. 4/1 1968.

30 §. Sovitusta työkaudesta ja irtisanomisajasta huolimatta on työntekijä oikeutettu heti purkamaan työsopimuksen seuraavissa tapauksissa:

1) kun työnantaja työsopimusta tehtäessä on oleellisessa kohdassa väärillä ilmoituksilla saattanut työntekijän harhaan;

2) kun työntekijän tai hänen perheensä jäsenen henki, hyvä maine tai siveellisyys työsuhteen johdosta joutuu vaaranalaiseksi;

3) kun työnantaja tai tämän sijainen tekee työntekijälle tai hänen perheensä jäsenelle väkivaltaa, herjaa tahi törkeästi solvaa, tai koettaa vietellä lainvastaiseen tekoon, tai tekee itsensä työntekijää vastaan syypääksi rikokseen, jota ei voida sakolla sovittaa;

4) jos sovitusta työstä johtuu työntekijän terveydelle haittaa, jota ei ole voitu edeltäpäin arvata, tai kun työnantaja, tämän sijainen taikka työtoveri, jonka kanssa työntekijän täytyy joutua välittömään yhteyteen, sairastaa inhottavaa tai tarttuvaa tautia;

5) kun palkkaa ei makseta sopimuksen mukaisesti tai kun työntekijälle, jonka palkka on laskettava suoritetun työn mukaan, ei anneta riittävästi työtä; sekä

6) kun työnantaja jättää olennaisessa kohdassa täyttämättä työsopimuksen määräyksiä tai mitä yleisen tavan mukaan on sellaisessa työsuhteessa noudatettava, tahi työsopimuksen edellytykset ovat työnantajan menettelyn johdosta oleellisesti muuttuneet.

Älköön työntekijällä kuitenkaan olko tätä oikeutta, mikäli se perustuu 1, 3, 5 ja 6 kohtaan, kauemmin kuin yhden viikon sen jälkeen, kun aihe siihen hänelle ilmaantui. Jos työnantaja heti erottaa sijaisensa, josta mainitaan 3 ja 4 kohdassa, tai inhottavaa tai tarttuvaa tautia sairastavan työntekijän, raukeaa myös oikeus työsopimuksen purkamiseen.

31 §. Sovitusta työkaudesta ja irtisanomisajasta huolimatta on työnantaja oikeutettu heti purkamaan työsopimuksen seuraavissa tapauksissa:

1) kun työntekijä työsopimusta tehtäessä on oleellisessa kohdassa väärillä ilmoituksilla saattanut työnantajan harhaan;

2) kun työntekijä, joka asuu työnantajan luona, varoituksesta huolimatta viettää pahentavaa elämää;

3) kun työntekijä tekee väkivaltaa työnantajalle, tämän perheenjäsenelle tai työnantajan sijaiselle tahi työtovereilleen, uhkaa heidän henkeään, herjaa tahi törkeästi solvaa heitä, tai saattaa heidän siveellisyytensä vaaranalaiseksi, taikka tekee itsensä syypääksi kavaltamiseen,

petokseen, näpistämiseen tai rikokseen, jota ei voida sakolla sovittaa;

4) kun työntekijä ympäristölleen vaarallisena tai muusta jatkuvasta syystä on estynyt tai sopimaton toimittamaan sitä työtä, jota hänen työsopimuksensa tarkoittaa;

5) kun työntekijä näyttäytyy sovittuun työhön ilmeisesti kelvottomaksi;

6) kun työntekijä tahallansa tai törkeästä huolimattomuudesta turmelee koneita, työkaluja, työaineita, työtuotteita tai muuta työnantajan omaisuutta, tai luvattomasti ilmaisee työnantajan liike- tai ammattisalaisuuksia, tai havaitaan syypääksi 15 §:ssä mainittuun tekoon, esiintyy työpaikalla juopuneena taikka tuopi sinne tai siellä nauttii juovutusjuomia; sekä

7) kun työntekijä jättää olennaisessa kohdassa täyttämättä työsopimuksen määräyksiä tai mitä yleisen tavan mukaan on sellaisessa työssä noudatettava.

Älköön työnantajalla kuitenkaan olko tätä oikeutta, mikäli se perustuu 1, 3, 6 ja 7 kohtaan, kauemmin kuin yhden viikon sen jälkeen, kun aihe siihen hänelle ilmaantui. Työnantajalla älköön myöskään olko oikeutta purkaa työsopimusta naispuolisen työntekijän kanssa sinä aikana, jolloin tämä on poissa työstä lapsensynnyttäjiä koskevain, työväensuojelusta tarkoittavien lakimääräysten nojalla. L. 4/1 1968.

32 §. Jos työnantaja on palkkaan sisältyvänä etuna luovuttanut asunnon työntekijälle, jolla on perhe, eikä eri vuokravälipuhetta ole tehty asunnon käyttämisestä, on työntekijä, kun työsopimus on purettu, oikeutettu neljäntoista päivän aikana sen jälkeen itseään ja perhettään varten käyttämään asuntoa, ellei työnantaja siksi ajaksi hanki työntekijän käytettäväksi toista asuntoa. Kun työsopimus päättyy neljätoista päivää lyhemmän irtisanomisajan jälkeen, on työntekijällä sama oikeus irtisanomisesta lukien. Jos työsopimuksen purkaminen on johtunut työntekijästä riippuvasta syystä, on hänen suoritettava työnantajalle korvaus mainittuna aikana käyttämästään asunnosta. Muu sopimus on mitätön.

Mitä tässä on säädetty, älköön noudatettako, jos työsopimus on tehty määräajaksi ja se on umpeen kulunut, älköönkä myös työntekijään nähden, joka on otettu tilapäistä työtä varten.

IV Luku.

Rangaistukset ja muut seuraamukset tämän lain rikkomisesta.

33 §. Jos työnantaja vastoin sopimusta tai lakia erottaa työntekijän työstään, tai tämä siitä siten eroaa, taikka työsopimusta muutoin rikotaan, korvatkoon syyllinen kaiken vahingon.

Joka 30 §:n 1, 3, 5 tahi 6 kohdan taikka 31 §:n 1, 2, 3, 5, 6 tai 7 kohdan nojalla on purkanut työsopimuksen, on oikeutettu saamaan vahingonkorvausta ikäänkuin jos sopimuskumppani olisi oikeudettomasti rikkonut sopimuksen. Sama olkoon laki, jos työntekijä 30 §:n 2 tai 4 kohdan perusteella purkaa sopimuksensa syystä, jonka työnantaja tai tämän sijainen on aiheuttanut.

34 §. Jos työnantaja tahi tämän sijainen estää työntekijää kuulumasta tai liittymästä laillisesti luvallisiin yhdistyksiin tai täyttämästä kansalaisvelvollisuuksiaan, rangaistakoon sakolla. Sama olkoon laki, jos työntekijä tässä sanotulla tavalla rikkoo toista työntekijää tai työnantajaa kohtaan.

Sopimus, jossa sopimuskumppani sitoutuu olemaan kuulumatta yhdistykseen, olkoon mitätön.

35 §. Joka väkivalloin tai uhkaamalla pakottaa tai yrittää pakottaa työnantajaa seisauttamaan työnsä tai siitä erottamaan tai olemaan siihen ottamatta työntekijää taikka työntekijää ottamaan osaa työlakkoon tai estää häntä työtä tekemästä, rangaistakoon, niinkuin rikoslain 25 luvun 12 §:ssä sanotaan. Laki 29.11.1945.

36 §. Työnantaja, joka rikkoo 18 §:n 1 momentissa olevia säännöksiä, rangaistakoon sakolla taikka, erittäin raskauttavien asianhaarojen vallitessa, vankeudella enintään kolmeksi kuukaudeksi.

37 §. Jos työnantaja ilman laillista syytä kieltäytyy antamasta 26 §:ssä mainittua todistusta, tai luovuttamasta takaisin haltuunsa saamiaan työntekijän työtodistuksia, tahi vasten mainitun pykälän kieltoa on todistukseen pannut salaisia merkkejä tai antanut sen siinä kielletyssä muodossa, rangaistakoon sakolla.

Samoin rangaistakoon työnantajan sijainen, jos hän tässä pykälässä sanotulla tavalla rikkoo työntekijää kohtaan.

38 §. Joka ottaa työhön henkilön, jonka tietää aikaisemman työsopimuksen perusteella olevan estetyn sellaiseen työhön ryhtymästä, rangaistakoon sakolla. Samoin rangaistakoon työntekijää, joka mainitulla edellytyksellä on sitoutunut useammalle työhön.

39 §. Jos työntekijä rikkoo 15 §:n 1 momentissa säädettyä kieltoa työnantajan liike- tai ammattisalaisuuksien luvattomasta ilmaisemisesta, rangaistakoon sakolla tai, erittäin raskauttavien asianhaarojen vallitessa, vankeudella enintään kolmeksi kuukaudeksi. (2.mom. kumottu vilpillisen kilpailun ehkäisemiseksi 31.1.1930 annetulla lailla)

40 §. Jos työnantajan sijainen tekee itsensä syypääksi tässä luvussa mainittuihin rikkomuksiin eikä työnantajan syyksi samalla voida lukea mitään tuottamusta, rangaistakoon ainoastaan sijainen.

41 §. Tässä luvussa mainituista rikkomuksista älköön virallinen syyttäjä tehkö syytettä, ellei asianomistaja ole ilmoittanut rikkomusta syytteeseen.

V Luku.

Erinäisiä määräyksiä.

42 §. Tämän lain mukaan ratkaistavissa asioissa päättäköön tuomioistuin, vapaasti harkittuaan kaikki esilletulleet asianhaarat, mitä asiassa on katsottava todeksi.

43 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1922; kuitenkin on ennen sanottua päivää määräajaksi tehtyihin työsopimuksiin nähden sovellettava nyt voimassaolevaa lakia.

Tällä lailla kumotaan 30 päivänä tammikuuta 1865 annettu palkkaussääntö isännille ja palkollisille sekä 31 päivänä maaliskuuta 1879 elinkeinoista annetun asetuksen 29 § kuin myös sanotun asetuksen 28, 30, 32, 34-37 ja 42-44 §:t, paitsi mitä niissä säädetään oppisopimuksesta ja siihen perustuvista oikeuksista ja velvollisuuksista sekä mikäli 31 §:ssä määrätään uhkasakoista ja 32 §:ssä elinkeinonharjoittajan velvollisuudesta hankkia viisitoista vuotta nuoremmille työntekijöilleen tilaisuus kansakoulun oppijaksoa vastaavaan opetukseen.

6. LAKI SAIRAUSVAKUUTUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 4 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 10/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:90)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 28 § ja 29 §:n 2 momentti näin kuuluviksi:

28 §. Jos vakuutetulla on lain nojalla oikeus saada työnantajalta työ- tai oppisopimussuhteen taikka virka- tai muun julkisoikeudellisen toimisuhteen perusteella sairaus- tai synnytysloman ajalta palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta, ei hänellä ole oikeutta saada tältä ajalta tämän lain mukaista päivä- tai äitiysrahaa enempää kuin sen määrän, millä päivä- tai äitiysraha ylittää hänen saamansa palkan tai muun korvauksen. Se osa päivä- tai äitiysrahasta, mitä ei ole maksettava vakuutetulle, suoritetaan työnantajalle.

Milloin vakuutetun oikeus palkan tai sitä vastaavan korvauksen saamiseen sairaus- tai synnytysloman ajalta perustuu asetukseen, virkasääntöön tai muuhun sellaiseen säännökseen taikka työehto- tai muuhun sopimukseen, suoritetaan päivä- tai äitiysraha vakuutetulle itselleen, jollei asianomaisella säännöksellä tai sopimuksella määrätä päivä- tai äitiysrahan taikka sen osan suorittamisesta vakuutetun sijasta työnantajalle niin kuin 1 momentissa on sanottu. Työehtosopimuksessa olevaa tällaista määräystä saa noudattaa siinä laajuudessa, kuin sopimukseen sidottu työnantaja muutoinkin on velvollinen sopimusta soveltamaan. Maksu, joka on suoritettu vakuutetulle ennen kuin työnantaja on ilmoittanut sairausvakuutustoimistolle mainituissa säännöksissä tai sopimuksissa olevasta edellä tarkoitetusta määräyksestä, on kuitenkin pätevä.

Sairausvakuutustoimiston on vaadittaessa annettava vakuutetulle tilitys 1 tai 2 momentin mukaan työnantajalle suoritetusta määrästä.

29 §. ----------

Jos sosiaalilautakunta on antanut vakuutetulle huoltoapua lääkärin tai lääketieteellisen laboratorion palkkion suorittamista, lääkkeiden

hankkimista tai matkakustannuksia varten, on sosiaalilautakunnalla oikeus saada sairausvakuutustoimikunnalta sille annettavaa tilitystä vastaan se osa suorittamastaan huoltoavusta, jonka sairausvakuutustoimikunta olisi velvollinen vastaavana korvauksena vakuutetulle suorittamaan. Mitä edellä on säädetty sosiaalilautakunnasta, sovelletaan vastaavasti työnantajaan, milloin tällä on ollut työsopimuslain (141/22) 21 §:n 2 momentin taikka merimieslain (341/55) 27 §:n 2 momentin tai 28 §:n nojalla kustannuksia työntekijän sairastumisesta tai vahingoittumisesta.

Tämän lain 28 §:ää sovelletaan 1 päivästä helmikuuta 1968 lukien suoritettavaan palkkaan tai sitä vastaavaan korvaukseen sekä päivä- ja äitiysrahaan.

Mitä 28 §:n 1 momentissa säädetään lakiin perustuvasta oikeudesta palkan tai muun korvauksen saamiseen, on myös voimassa samanlaisesta oikeudesta, joka perustuu ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn työehto- tai muuhun sopimukseen tahi tätä ennen annettuun asetukseen, virkasääntöön tai muuhun sellaiseen säännökseen.

Tämän lain 29 §:ää sovelletaan 1 päivänä helmikuuta 1968 ja sen jälkeen annetun sairaanhoidon kustannuksiin.

7. LAKI ERITYISLAPSILISÄLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 4 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 11/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:137 ja 1963:170)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1960 annetun erityislapsilisälain (538/60) 3, 5, 7, 8, 10 ja 11 §, näistä 7 § sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1963 annetussa laissa (639/63), näin kuuluviksi:

3 §. Erityislapsilisää suoritetaan

1) lapsesta, jonka vanhemmat ovat kuolleet;

2) lapsesta, jonka vanhemmista toinen on kuollut ja toinen elää leskenä tai avioeron saaneena;

3) avioliiton ulkopuolella syntyneestä lapsesta, jonka äiti ei ole solminut avioliittoa tai jonka äidin avioliitto on purkautunut, jos elatusapua maksamaan sitoutunut tai siihen velvoitettu on kuollut jättämättä jälkeensä elatusvelvollisuuden täyttämiseksi tarvittavia varoja tai jos lapselle ei ole elatusapua sopimuksella tai tuomiolla vahvistettu eikä äiti elä lapsen tunnustajan tai muun miehen kanssa yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa; sekä

4) lapsesta, jonka vanhemmat tai toinen heistä saa kansaneläkelain (347/56) mukaista kansaneläkettä.

Erityislapsilisää suoritetaan niin ikään, asetuksella tarkemmin säädettävin edellytyksin, kotona tai muutoin yksityiskodissa hoidettavasta lapsesta, joka ruumiillisen tai sielullisen vajavuuden, sairauden tahi vamman johdosta on jatkuvasti siinä määrin avuton, että hän tarvitsee pysyvää silmälläpitoa ja hoitoa.

Erityislapsilisää voidaan suorittaa myös muusta lapsesta, jota sosiaaliministeriön päätöksen mukaan on pidettävä edellä 1 momentissa mainittuihin lapsiin verrattavana.

5 §. Mitä tässä laissa säädetään vanhemmista, koskee ottolapsen osalta ottovanhempia. Milloin ottovanhempia on vain yksi, voidaan erityislapsilisää suorittaa ainoastaan, jos sitä on pidettävä tarpeellisena ottolapsisuhteen vahvistamisen jälkeen olosuhteissa tapahtuneen oleellisen muutoksen johdosta.

Mitä 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa ja 4 §:ssä säädetään vanhemmista, koskee myös:

1) 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun lapsen äidin tai isän aviopuolisoa uudessa avioliitossa sekä 3 kohdassa tarkoitetun lapsen äidin solmittua avioliiton tämän aviopuolisoa, jos toisen aviopuolison lapsi on otettu puolisoiden yhteisessä kodissa tai muutoin yhteisesti elätettäväksi; ja

2) miestä, joka jatkuvasti asuu yhdessä avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen ja tämän äidin kanssa yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa.

7 §. Erityislapsilisää suoritetaan 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitusta ja 3 §:n 3 momentin nojalla siihen verrattavasta sekä 3 §:n 2 momentissa mainitusta lapsesta 92 markkaa vuosineljännekseltä. Muista 3 §:ssä mainituista lapsista suoritetaan erityislapsilisää 46 markkaa vuosineljännekseltä.

8 §. Erityislapsilisän myöntää ja suorittaa lapsen huoltajan hakemuksesta sen kunnan sosiaalilautakunta, joka suorittaa lapsesta 22 päivänä heinäkuuta 1948 annetun lapsilisälain (541/48) mukaisen lapsilisän, tai 16 vuotta täyttäneestä lapsesta lapsen asuinkunnan sosiaalilautakunta.

10 §. Erityislapsilisän nostamisesta ja suorittamisesta on voimassa, mitä lapsilisälain 3, 4 ja 10 §:ssä on säädetty lapsilisän nostamisesta ja suorittamisesta.

11 §. Erityislapsilisää suoritetaan sen hakemista seuraavan vuosineljänneksen alusta lukien sen vuosineljänneksen loppuun, jonka aikana lapsi täyttää 16 vuotta tai kuolee. Milloin erityistä syytä on, sosiaalilautakunta voi kuitenkin määrätä, että erityislapsilisä suoritetaan jo siltä vuosineljännekseltä, jonka kuluessa sitä on haettu, sekä 2 momentissa mainitussa tapauksessa siinä tarkoitetun määräajan päättymisestä lukien.

Jos havaitaan todennäköiseksi, että erityislapsilisän saamisen edellytyksiin vaikuttavissa olosuhteissa tulee tapahtumaan muutoksia, myönnetään erityislapsilisä vuosineljänneksen lopussa päättyväksi määräajaksi.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1968 alkaen.

8. TAKSA PALOLAITOKSEN SAIRAANKULJETUSAUTOJEN KÄYTTÄMISESTÄ.

Kaupunginhallituksen vahvistama tammikuun 8 p:nä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:54)

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä vahvistaa maksut palolaitoksen sairaankuljetusautojen käyttämisestä 1.2.1968 alkaen seuraaviksi:

1) Jokaisesta sairaankuljetuksesta kaupunkialueella oleviin sairaaloihin ja sairaaloista koteihin, kuljetuksesta rautatie-, lento- ja linja-autoasemille tai laivarantaan tai näistä sairaaloihin peritään kuljetusmaksuna 35 mk.

2) Sairaankuljetuksesta kaupunkialueen ulkopuolelle tai sieltä peritään perusmaksuna 35 mk ja jokaiselta juoksukilometriltä kaupungin rajan ulkopuolelle 1 mk.

3) Tapaturmakuljetukset suoritetaan ilman korvausta, mutta mikäli tapaturma on sen luonteinen, että kuljetettavalla on oikeus saada korvaus matkakustannuksista sairausvakuutuslain, tapaturmavakuutuslain tai liikennevakuutuslain perusteella tai että asiassa on joku toinen korvausvelvollinen, kuljetusmaksu on 35 mk.

9. SPORTTELIVIRKOJEN ELÄKEPALKKALUOKKIA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN TÄYDENTÄMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös tammikuun 10 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:104)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä täydentää 15.11.1967 kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 5 §:n 6 momentissa tarkoitettujen ns. sportteli- (virkasivutulo-) virkojen eläkepalkkaluokkien vahvistamisesta tekemäänsä päätöstä siten, että ulosottoviraston verosaatavien osaston kahden 20. palkkaluokkaan kuuluvan avustavan kaupunginvoudin viran todetaan kuuluvan sanotussa päätöksessä tarkoitettuun 31. eläkepalkkaluokkaan.

10. KUNTIEN RYHMITYS TUKIOSAN KUSTANNUSOSUUDEN MAKSAMISEKSI KANSANELÄKELAITOKSELLE.

Valtioneuvoston päätös tammikuun 11 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 30/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:12)

Valtioneuvosto on sosiaaliministeriön esittelystä 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain 62 §:n 3 momentin nojalla, sellaisena kuin sanottu pykälä on 4 päivänä marraskuuta 1960 annetussa laissa (466/60), päättänyt jakaa kunnat viiteen ryhmään, joissa kunnan kustannusosuus kunnan kustannusosuusperusteesta mainitun pykälän 1 momentin mukaan on ensimmäisessä yhdeksän sadalta, toisessa kolmetoista sadalta, kolmannessa seitsemäntoista sadalta, neljännessä kaksikymmentäyksi sadalta ja viidennessä kaksikymmentäkuusi sadalta, liitteenä olevasta kuntien luettelosta ilmenevällä tavalla.

Tätä päätöstä sovelletaan tammikuun 1 päivästä 1968 lukien ja se on voimassa sanotun vuoden loppuun, jollei valtioneuvosto sitä ennen toisin päätä.

Helsingin kaupunki kuuluu viidenteen ryhmään.

11. LAKI LASTENSUOJELULAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 12 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 25/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1936:9)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1936 annetun lastensuojelulain (52/36) 25 §:n 3 momentti sekä lisätään lain 27 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

25 §. ----------

Milloin erityiset syyt siihen antavat aihetta, voi sosiaalilautakunta päättää, että lapsi, joka oleskelee muun kuin vanhempainsa tai holhoojansa luona, mutta ei ole edellisten momenttien mukaan luettava kasvattilapseksi, on toistaiseksi sellaisena pidettävä. Sama on soveltuvin osin voimassa yksityiskodissa päivähoitoa saavasta lapsesta hänen päivähoidossa ollessaan.

27 §. ----------

Sosiaalilautakunta voi päättää, milloin päivähoidossa olevan lapsen hoidossa tai kasvatuksessa esiintyvät puutteet, laiminlyönnit tai muut erityiset syyt antavat aihetta, kuinka monta ja minkä ikäisiä tällaisia lapsia kasvatuskodissa saadaan enintään samanaikaisesti hoitaa ja kasvattaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1968.

12. LAKI KANSAKOULULAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 12 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 23/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:63 ja 1967:52)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 1 päivänä heinäkuuta 1957 annetun kansakoululain 86 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on 13 päivänä kesäkuuta 1967 annetussa laissa (275/67), näin kuuluvaksi:

86 §. ----------

Mitä 1 momentissa on säädetty, sovelletaan kysymyksessä olevan koulun opettajille rakennettuihin asuntoihin vasta sitten, kun kansakoulurakennusta on kokonaisuudessaan ryhdytty käyttämään 1 momentissa tarkoitetulla tavalla tai se on palanut.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 1967 lukien.

13. KONEKIRJOITUSLISÄN JA KONEKIRJANPITOLISÄN HUOMIOON OTTAMINEN VIRANHALTIJAIN PALKKAUKSESSA.

Palkkalautakunnan päätös tammikuun 17 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:95 ja 1967:6)

Palkkalautakunta päätti mainittuna päivänä, kumoten päätöksensä 17.6.1958, ilmoittaa kaikille lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille, että kaupunginvaltuuston päätöksen 11.1.1967 mukainen konekirjoituslisä ja konekirjanpitolisä on otettava huomioon laskettaessa niihin oikeutetun viranhaltijan lisä-, yli- ja sunnuntaityökorvausta, vuosiloma-ajan palkkaa ja vuosilomakorvausta sekä sairauden, raskauden ja synnytyksen vuoksi myönnettävän virkavapauden johdosta kahden kuukauden ajalta ja virantoimituksessa sattuneen tapaturman tai virasta aiheutuneen sairauden vuoksi myönnettävän virkavapauden johdosta neljän kuukauden ajalta maksettavaa täyttä palkkaa.

14. LAKI ASUNTOTUOTANTOLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 19 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 33/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:31)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 22 päivänä huhtikuuta 1966 annetun asuntotuotantolain (247/66) 1 §:n 1 momentti, 4 ja 5 §, 6 §:n 1, 2, 5 ja 6 momentti, 7 §, 8 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 9 ja 10 §, 11 §:n 2, 4 ja 5 momentti, 12 §:n 1 momentti, 14-16 §, 17 §:n 1 momentti, 19 §:n 1 momentti, 24 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 30 päivänä kesäkuuta 1966 annetussa laissa (382/66), ja 24 §:n 3 ja 5 momentti sekä lisätään 6 §:ään uusi 7 momentti ja lakiin uudet 15a-15i § seuraavasti:

1 §. Asuntotuotannon edistämiseksi ja asunto-olojen parantamiseksi myönnetään asuntolainoja, lisälainoja, ensisijaisia lainoja ja rakennusaikaisia lainoja, annetaan takauksia, maksetaan korkohyvitystä, indeksikorotusta ja lisäkorkoa sekä jaetaan tutkimusmäärärahoja sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

- -

4 §. Asuntolainan tai sen sijasta myönnetyn 14 §:ssä tarkoitetun lainan taikka lainan, jonka takaisinmaksamisen vakuudeksi on annettu 13 §:ssä tarkoitettu valtion takaus, avulla rakennettavassa, laajennettavassa tai peruskorjattavassa talossa olevan asunnon huoneistoala saa olla enintään 120 neliömetriä. Sama koskee asuinhuoneistoa, jonka hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten on myönnetty edellä tarkoitettua lainaa.

5 §. Lainan myöntämisen ja muiden tukitoimenpiteiden edellytyksenä on, että niiden henkilöiden tukeminen, joiden asunnontarpeen tyydyttämiseksi asuntolainan tai muiden tukitoimenpiteiden avulla rakennettava, laajennettava tai peruskorjattava rakennus tai hankittava asuinhuoneisto on tarkoitettu, on katsottava sosiaalisesti tarkoituksenmukaiseksi ja taloudellisesti tarpeelliseksi.

Valtioneuvosto voi tarvittaessa antaa määräyksiä perusteista, joiden mukaan 1 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä on arvosteltava.

6 §. Asuntolaina voidaan myöntää vuokra- ja asunto-osuuskuntatalon samoin kuin pääasiallisesti asuinrakennuksia palvelevan erillisen lämmitylaitoksen tai muun huoltorakennuksen rakentamista tai laajentamista varten sekä omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten. Niin ikään voidaan asuntolaina myöntää asunto-osakeyhtiötalon rakentamista varten sekä luonnolliselle henkilölle asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten sellaisesta rakenteilla olevasta tai vastavalmistuneesta asunto-osakeyhtiötalosta, jonka rakentamista varten ei ole myönnetty asuntolainaa.

Asunto-osakeyhtiötalon rakentamista varten voidaan valtioneuvoston määräämin perustein ja ehdoin myöntää rakennusaikaista lainaa. Mitä 5 §:ssä on säädetty, ei koske rakennusaikaista lainaa.

Asuntolainan lisäksi voidaan omakotitalon rakentamista ja asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten heikossa taloudellisessa asemassa olevalle henkilölle myöntää lisälainaa. Lisälainaa voidaan myöntää asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myös siinä tapauksessa, että asunto-osakeyhtiötalon rakentamista varten on myönnetty 1 momentissa tarkoitettua asuntolainaa.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettuun vuokra- ja asunto-osuuskuntataloon älköön otettako vuokralaista, joka ei ole 5 §:ssä tarkoitettu henkilö.

Poiketen siitä, mitä 6 momentissa on säädetty, saa opiskelija-asuntolaa oppilaitoksen lomien aikana tilapäisesti käyttää muidenkin kuin opiskelijoiden asumiseen.

7 §. Vuokratalon ja asunto-osuuskuntatalon rakentamista tai laajentamista varten myönnettävän asuntolainan suuruus on enintään 60 prosenttia ja asunto-osakeyhtiötalon rakentamista varten myönnettävän asuntolainan suuruus enintään 30 prosenttia hyväksytystä hankinta-arvosta.

Omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten myönnettävän asuntolainan suuruus on enintään 30 prosenttia hyväksytystä hankinta-arvosta.

Erillisen lämmitylaitoksen tai muun huoltorakennuksen rakentamista tai laajentamista varten myönnettävän asuntolainan suuruus on enintään 30 prosenttia hyväksytystä hankinta-arvosta tai, jos kysymyksessä on pääasiassa 6 §:n 3 momentissa tarkoitettua rakennusta palveleva lämmitylaitos tai muu huoltorakennus, enintään 60 prosenttia hyväksytystä hankinta-arvosta.

Asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myönnettävän asuntolainan suuruus on enintään 30 prosenttia huoneiston hyväksytystä hankinta-arvosta.

Myönnettäessä asuntolainaa rakennuksen laajentamista tai peruskorjausta varten katsotaan hankinta-arvoksi vain laajentamisesta tai peruskorjausten suorittamisesta aiheutunut hyväksytty kustannus.

Vuokra- ja asunto-osuuskuntatalon rakentamista tai laajentamista

varten voidaan asuntolainan lisäksi myöntää ensisijaista lainaa enintään 30 prosenttia hyväksytystä hankinta-arvosta, jos rahoitus ja paikkakunnan erityiset olot antavat siihen aihetta.

Omakotitalon rakentamista tai asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myönnettävän lisälainan suuruus on enintään 30 prosenttia rakennuksen tai huoneiston hyväksytystä hankinta-arvosta.

Edellä tarkoitettuun hankinta-arvoon voidaan lukea myös kustannukset tontin hankkimisesta ja sen kunnallisteknillisestä kuntoonpanosta.

8 §. Asunto- ja lisälainan sekä 7 §:n 6 momentissa ja 14 §:ssä tarkoitetun lainan takaisin maksamisen ja muiden siitä johtuvien velvoitusten täyttämisen vakuudeksi on hankittava kiinnitys tai annettava pantiksi asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet taikka jälkipanttausoikeus niihin. Jos lainan saajana on kunta tai kuntainliitto, ei vakuutta ole vaadittava.

Mikäli omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta taikka asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myönnettävän asuntolainan ja lisälainan sekä 14 §:ssä tarkoitetun lainan takaisin maksamisen vakuudeksi ei vielä voida saada kiinnitystä tai panttioikeutta osakkeisiin, voidaan laina myöntää muuta lainanantajan riittäväksi katsomaa väliaikaista vakuutta vastaan.

Milloin vuokra-, asunto-osuuskunta- tai asunto-osakeyhtiötalon rakennustöihin on ryhdyttävä työllisyysnäkökohtien tai muiden syiden vuoksi asetetussa määräajassa eikä kiinnitysvakuutta saada kohtuullisessa ajassa järjestetyksi, voidaan asuntolaina ja 7 §:n 6 momentissa tarkoitettu laina myöntää muuta hyväksyttävää väliaikaista vakuutta vastaan.

---

9 §. Asuntolainan vuokra-, asunto-osuuskunta- ja asunto-osakeyhtiötalon sekä erillisen lämmityslaitoksen ja muun huoltorakennuksen rakentamista tai laajentamista varten, 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun rakennusaikaisen lainan sekä 7 §:n 6 momentissa tarkoitetun ensisijaisen lainan myöntää asuntohallitus.

Muu kuin 1 momentissa mainittu, valtion varoista annettava laina myönnetään kunnan välityksellä ja vastuulla. Lainan myöntämiseen on saatava asuntohallituksen hyväksyminen.

Lainojen 2 momentissa tarkoitettua välittämistä varten myöntää asuntohallitus tarvittavat varat kunnille lainoina.

Asuntohallitus voi tarjotun vakuuden huomioonottaen päättää, että osa kunnan myöntämästä lainasta jää valtion vastuulle. Tämä osa ei kuitenkaan saa olla yli 35 prosentin tai, mikäli erittäin painavia syitä on, yli 45 prosenttia vakuuden kokonaisarvosta.

10 §. Vuokra- ja asunto-osuuskuntatalon rakentamista tai laajentamista varten myönnettävän asuntolainan laina-aika on enintään 45 vuotta.

Asunto-osakeyhtiötalon rakentamista, omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta, asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista sekä erillisen lämmitylaitoksen tai muun huoltorakennuksen rakentamista tai laajentamista varten myönnettävän asuntolainan ja lisälainan samoin kuin 7 §:n 6 momentissa tarkoitetun lainan laina-aika on enintään 25 vuotta.

Asuntolainan ja lisälainan sekä 14 §:ssä tarkoitetun lainan lyhennysmaksuista, jotka voidaan määrätä suoritettaviksi siten, että lyhennysmaksut ovat alussa pienemmät ja suurenevat laina-ajan kuluessa, lyhennysten alkamisajasta ja lainansaajan oikeudesta ylimääräisten lyhennysten maksamiseen säädetään asetuksella.

Omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta samoin kuin asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myönnetyn asuntolainan periminen aloitetaan viimeistään yhdeksäntenä lainavuotena. Milloin mainittua tarkoitusta varten on myönnetty sekä asuntolainaa että lisälainaa, peritään ne aina takaisin yhdeksännestä lainavuodesta alkaen.

Asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten sellaisesta asunto-osakeyhtiötalosta, jonka rakentamista varten on myönnetty asuntolainaa, myönnetty lisälaina peritään takaisin yhdeksännestä lainavuodesta alkaen.

Lisälaina voidaan periä takaisin yhdellä kertaa.

Lainansaajan lyhentäessä kunnan välityksellä myönnettyä lainaa tai lainaa, jonka takaisin maksamisen vakuudeksi on annettu 13 §:n 1 momentissa tarkoitettu takaus, katsotaan valtion ja kunnan välisessä selvittelyssä valtion vastuulla oleva osa lainasta ensin suoritetuksi. Kuitenkin katsotaan siinä tapauksessa, että lainan vakuutena oleva omaisuus myydään olosottotoimin, huutokauppahinnasta lainan maksamiseen tulevalla määrällä ensiksi lyhennetyksi kunnan vastuulla olevaa osaa lainasta, tai siinä tapauksessa, että osalle rahalaitoksen asuntolainan sijasta myöntämästä lainasta on annettu valtion takaus, sitä osaa lainasta, jota valtion takaus ei koske, ja sen jälkeen valtion vastuulla olevaa tai sen takaamaa maksamatonta lainan osaa.

Omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta ja asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myönnetty asuntolaina sekä lisälaina, jota ei peritä takaisin yhdellä kertaa, on maksettava takaisin viidennentoista lainavuoden loppuun mennessä, jollei asuntohallitus 5 §:ssä ja lisälainan osalta myös 6 §:n 5 momentissa säädetyin edellytyksin hakemuksesta ennen kymmenennen lainavuoden päättymistä myönnä takaisinmaksuaikaan pitennystä. Pitennystä voidaan myöntää koko jäljellä olevalle lainamäärälle tai osalle siitä enintään niin, että laina tulee kokonaan maksetuksi takaisin 2 momentissa tarkoitetun laina-ajan kuluessa.

11 §. ----------

Asunto-osakeyhtiö- ja omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten myönnetyn asuntolainan ja asuinhuoneiston

hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myönnetyn asuntolainan korko on kolme prosenttia vuodessa.

Edellä 7 §:n 6 momentissa tarkoitetun lainan korko on vastaaviin tarkoituksiin annetuista ensisijaisista kiinnityslainoista yleisesti perittävän koron suuruinen.

Lisälaina on kahdeksan ensimmäistä lainavuotta koroton, jonka jälkeen siitä peritään yhtä suuri korko kuin samaan aikaan vastaaviin tarkoituksiin myönnetyistä asuntolainoista.

12 §. Edellä 6 §:n 3 momentissa sekä 7 §:n 2 ja 4 momentissa tarkoitetun asuntolainan ja lisälainan saajalle voidaan myöntää lykkäystä lyhennysmaksujen, korkojen tai molempien suorittamisessa enintään kymmenen vuotta.

---

14 §. Julkisen valvonnan alaisen luottolaitoksen asuntolainan ja lisälainan sijasta myöntämästä lainasta, jonka laina-ajan ja muut lainaehdot asuntohallitus on hyväksynyt, voidaan lainan myöntäneelle luottolaitokselle suorittaa korkohyvitystä määrä, joka saadaan, kun korkoprosenttina käytetään luottolaitoksen kuuden kuukauden irtisanomisajoin tehdyistä talletuksista yleisölle kulloinkin maksaman koron lisättynä enintään kolmella prosenttiyksiköllä, ja 11 §:n 1-3 ja 5 momentin mukaisen koron välistä erotusta.

Milloin luottolaitos yleisesti perii lainanottajiltaan indeksikorotusta tai indeksikorotukseksi tarkoitettua lisäkorkoa, maksetaan valtion varoista asuntolainoja ja lisälainoja vastaavien lainojen osalta luottolaitokselle sen yleisesti noudattamien perusteiden mukaan laskettu indeksikorotus tai lisäkorko.

15 §. Jos asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden omistaja, joka on saanut osakkeiden hankkimista varten asunto- tai lisälainaa, tai asuntolainaa saaneen asunto-osakeyhtiön osakkeenomistaja tahtoo luovuttaa osakkeensa muulle kuin aviopuolisolleen, rintaperilliselleen, ottolapselleen, vanhemmilleen, sisaruksilleen tai kunnalle tai kunnan nimeämälle 5 §:n mukaiset edellytykset täyttävälle henkilölle taikka jos hän tahtoo ryhtyä pysyvästi käyttämään asuinhuoneistoa, jonka hallintaan osakkeet oikeuttavat, muuhun tarkoitukseen kuin asunnoksi, on hänen tarjottava osakkeet sen kunnan lunastettavaksi, jossa yhtiön kiinteistö sijaitsee. Niin ikään on omakotitalon omistajan, joka on saanut sen rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten asunto- tai lisälainaa, tahtoessaan luovuttaa kiinteistön muulle kuin edellä mainitulle henkilölle tai ryhtyä pysyvästi käyttämään siinä olevaa asuinhuoneistoa muuhun tarkoitukseen kuin asunnoksi, tarjottava kiinteistö sen kunnan lunastettavaksi, jossa kiinteistö sijaitsee.

Kunnalla on oikeus kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa mainitun tarjouksen saatuaan päättää lunastaa kysymyksessä oleva omaisuus. Tarjoamisvelvollisuus on voimassa, kunnes omistajat sekä, milloin kysy-

myksessä ovat asunto-osakeyhtiön osakkeet, myös tämän saama laina on kokonaan maksettu takaisin.

15 a §. Osakkeiden lunastushinta on määrättävä yhtiöosuuden suuruiseksi. Tällöin on yhtiön omistama kiinteistö arvioitava ottaen huomioon yhtiön omistaman rakennuksen tai rakennusryhmän valmistumisen jälkeen hankintakustannuksissa rakennuskustannusindeksin mukaan laskettuna tapahtuneet muutokset sekä kohtuulliset arvonvähennykset ja kiinteistön parannukset. Yhtiöosuuden arvoon lisätään kohtuullinen korvaus osakkeenomistajan kustannuksella huoneistoon ehkä tehdyistä parannuksista ja siitä vähennetään niiden kustannusten osuus, jotka ovat tarpeen huoneiston saattamiseksi siihen kuntoon, missä se oli omistajan siihen muuttaessa, ottamatta kuitenkaan lukuun huoneiston luonnollista kulumista. Yhtiön hallituksen tulee antaa kunnalle lunastushinnan määräämistä varten tarpeelliset tiedot. Omakotitalon lunastushinta määrätään noudattaen soveltuvin osin mitä edellä on säädetty yhtiön omistaman kiinteistön arvon arvioimisesta. Tarkemmat säännökset lunastushinnan määräämisestä annetaan asetuksella.

Kunnan katsotaan käyttäneen lunastamisoikeutensa, kun päätös lunastamisesta on annettu omistajalle tiedoksi. Lunastushinta on heti maksettava.

15 b §. Kunnan tulee, jollei asuntohallitus erityisestä syystä salli toisin meneteltävän, kuuden kuukauden kuluessa luovuttaa lunastusoikeuden nojalla saamansa omaisuus 5 §:n mukaiset edellytykset täyttävälle henkilölle. Luovutushintaan saadaan tällöin lukea lunastushinnan lisäksi sille kuuden prosentin vuotuinen korko sekä lunastamisesta ja ennen luovuttamista edellä mainitun kuuden kuukauden aikana omaisuudesta kunnalle aiheutuneet suoranaiset kustannukset vähennettyinä omaisuudesta saaduilla tuloilla.

15 c §. Edellä 15 §:ssä mainitun omaisuuden tullessa lunastusoikeuden nojalla kunnalle siirtyy osakkeiden hankkimista ja omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten myönnetty asunto- ja lisälaina kunnan vastattavaksi.

Kunnan luovuttaessa 1 momentissa tarkoitetun omaisuuden samoin kuin silloin, kun omistaja luovuttaa omaisuuden kunnan nimeämälle ostajalle tai 15 §:ssä tarkoitetulle lähiomaiselle, voidaan asunto- ja lisälaina, milloin 5 §:n ja lisälainan osalta myös 6 §:n 5 momentin mukaiset edellytykset ovat olemassa, siirtää luovutuksen saajan vastattavaksi.

15 d §. Asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä oleva yhtiön tai osakkeenomistajan taikka muun henkilön etuosto- tai lunastusoikeutta tarkoittava määräys on tehoton, kunnes osakkeiden hankkimista tai asunto-osakeyhtiötalon rakentamista tai laajentamista varten myönnetty asunto- tai lisälaina on kokonaan takaisin maksettu.

15 e §. Jos 15 §:ssä tarkoitettu osakkeiden tai omakotitalon omistaja noudattamatta, mitä omaisuuden tarjoamisesta kunnan lunastettavaksi on säädetty, tai tarjouksen tehtyään ennen kunnan lunastusoikeuden käyttämiselle säädetyn määräajan päättymistä luovuttaa sanotun omaisuuden muulle kuin 15 §:ssä mainitulle lähiomaiselle, kunnalle tai kunnan nimeämälle ostajalle taikka ryhtyy pysyvästi käyttämään asuinhuoneistoa muuhun tarkoitukseen kuin asunnoksi tai siinä tapauksessa, että kunta sanotun määräajan kuluessa on 15 a §:n 2 momentin mukaisesti käyttänyt lunastusoikeuttaan, ei 20 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnallisen viranomaisen määräämässä ajassa sen jälkeen, kun lunastamispäätös on saanut lainvoiman, luovuta omaisuutta kunnalle tai kunnan nimeämälle ostajalle, voidaan osakkeiden hankkimista sekä omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten myönnetty asunto- ja lisälaina irtisanoa osaksi tai kokonaan heti takaisin maksettavaksi. Lisäksi voidaan luovuttaa tai, milloin kysymyksessä on asuinhuoneiston käyttö muuhun tarkoitukseen kuin asunnoksi, omistaja velvoittaa valtiolle kokonaan tai osaksi suorittamaan omaisuuden käyvän hinnan ja 15 a §:ssä tarkoitetun lunastushinnan välinen erotus.

15 f §. Sikäli kuin 15 c ja 15 e §:stä ei muuta johdu, voidaan asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista ja omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten myönnetty asunto- ja lisälaina omistusoikeuden vaihtuessa irtisanoa kokonaan tai osaksi heti takaisin maksettavaksi, jollei saamisen säilyttämistä 5 §:n ja lisälainan osalta myös 6 §:n 5 momentin säännös huomioon ottaen voida pitää tarkoituksenmukaisena.

15 g §. Vuokra-, asunto-osuuskunta- tai asunto-osakeyhtiötalo taikka erillinen lämmityslaitos tai muu huoltorakennus, jonka rakentamista tai laajentamista varten on myönnetty asuntolainaa tai 7 §:n 6 momentissa tarkoitettua lainaa, saadaan, jollei lainaa ole kokonaan maksettu takaisin, luovuttaa ainoastaan asuntohallituksen hyväksymien perusteiden mukaan määräytyvästä hinnasta kunnalle tai kunnan nimeämälle tai asuntohallituksen hyväksymälle ostajalle ja vain, mikäli 5 §:n mukaiset edellytykset ovat olemassa. Tällöin laina voidaan siirtää luovutuksen saajan vastattavaksi.

Jollei luovutus tapahdu 1 momentin mukaisesti tai jos vuokra- tai asunto-osuuskuntataloa tai siihen kuuluvaa asuinhuoneistoa taikka asunto-osakeyhtiötaloa ryhdytään pysyvästi käyttämään muuhun tarkoitukseen kuin asunnoksi, voidaan laina kokonaan tai osaksi irtisanoa heti takaisin maksettavaksi. Lisäksi voidaan luovuttaja tai, milloin kysymyksessä on talon taikka vuokra- tai asunto-osuuskuntataloon kuuluvan asuinhuoneiston käyttö muuhun tarkoitukseen kuin asunnoksi, omistaja velvoittaa kokonaan tai osaksi suorittamaan valtiolle kiinteistön käyvän hinnan ja 15a §:ssä säädetyllä tavalla lasketun kiinteistön arvon erotus.

Sikäli kuin 2 ja 3 momentista ei muuta johdu, voidaan laina omistusoikeuden vaihtuessa irtisanoa kokonaan tai osaksi heti takaisin

maksettavaksi, jollei saamisen säilyttämistä 5 §:n säännös huomioon ottaen voida pitää tarkoituksenmukaisena.

15 h §. Mitä 15-15 g §:ssä on säädetty, on soveltuvin osin vastaavasti voimassa asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista ja omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta sekä vuokra-, asunto-osuuskunta- ja asunto-osakeyhtiötalon rakentamista tai laajentamista varten myönnettyjen 14 §:ssä tarkoitettujen lainojen osalta.

15 i §. Sen lisäksi, mitä 15c-15h §:ssä on säädetty, voidaan asunto- ja lisälaina sekä 7 §:n 6 momentissa ja 14 §:ssä tarkoitettu laina irtisanoa kokonaan tai osaksi heti takaisin maksettavaksi, jos lainansaaja tai se, jolle laina on siirtynyt, ei noudata tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka lainaehtoja.

16 §. Tässä laissa tarkoitettua lainaa voidaan myöntää ja valtion takaus antaa omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta taikka asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten tällaisen edun saaneelle toistamiseen vain siinä tapauksessa, että asianomainen on noudattanut, mitä 15 §:ssä on säädetty, taikka muutoin, milloin erityisen painavia syitä on.

17 §. Edellä 14 §:ssä mainitun luottolaitoksen ja 20 §:ssä tarkoitetun kunnallisen viranomaisen on valvottava, että lainat käytetään niitä myönnettäessä määrättyyn tarkoitukseen ja muutoin tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti.

---

19 §. Kaupungissa ja kauppalassa sekä sellaisessa maalaiskunnassa, jonka asukasluku viimeksi toimitetun henkikirjoituksen mukaan on vähintään 10 000, valtuuston on hyväksyttävä ja vuosittain tarkistettava asuntotuotanto-ohjelma aina lähinnä seuraavia viittä vuotta varten. Sisäasiainministeriö voi määrätä ohjelman laadittavaksi muussakin maalaiskunnassa, missä sitä on pidettävä tarpeellisena, ja antaa määräyksiä kuntien yhteistoiminnasta ohjelmia laadittaessa.

---

24 §. ----------

Tämän lain mukaisia lainoja saa kuitenkin myöntää vasta 1 päivästä heinäkuuta 1968 lukien, lain 14 §:n mukaisia korvauksia saa suorittaa ja 13 §:n mukaisia valtion takauksia antaa luottolaitosten sanotun päivän jälkeen myöntämien lainojen osalta. Heinäkuun 1 päivään 1968 saakka annetaan edelleen lainoja ja asuntotakuita 1 momentissa mainitun asuntotuotantolain mukaisina, kuitenkin myös muualla kuin sanotun lain 1 §:n 1

momentissa tarkoitetuilla alueilla ja siten, että lainojen, lukuun ottamatta 1 momentissa mainitun asuntotuotantolain 6 a §:ssä tarkoitettuja lisä- ja asunto-osakelainoja, korosta on voimassa, mitä tämän lain 11 §:ssä on säädetty, ja että asunnon huoneistoalan osalta on voimassa, mitä 4 §:ssä on säädetty. Tässä momentissa tarkoitettujen lainojen myöntämiseen käytetään 2 §:ssä mainittuja varoja.

Asuntolainoista, -takuista ja -avustuksista 29 päivänä maaliskuuta 1949 annetun lain (224/49), asutuskeskusten asuntorakennustuotannon tukemisesta valtion varoilla samana päivänä annetun lain (226/49) sekä 4 päivänä joulukuuta 1953 annetun asuntotuotantolain (488/53) nojalla ennen 1 päivää tammikuuta 1967 myönnettyihin lainoihin sovelletaan mainittujen lakien säännöksiä, kuitenkin niin, että asunnon huoneistoalan osalta sovelletaan mitä tämän lain 4 §:ssä on säädetty.

Edellä 19 §:ssä tarkoitettu asuntotuotanto-ohjelma on laadittava ensi kerran vuosiksi 1969-1973.

---

15. ASETUS LAPSIPERHEIDEN ASUMISTUESTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 19 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 36/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:14 ja 1966:146)

Sisäasiainministerin esittelystä muutetaan lapsiperheiden asumistuesta 12 päivänä tammikuuta 1962 annetun asetuksen (34/62) 2 §, sellaisena kuin se on 9 päivänä joulukuuta 1966 annetussa asetuksessa (609/66), näin kuuluvaksi:

2 §. Perheen talouteen kuuluvien perheenjäsenten yhteinen verotettava vuotuinen tulo saa edellisenä vuotena toimitetussa tulo- ja omaisuusverotuksessa olla huollettavien lasten luvusta ja tuen lajista riippuen enintään seuraava:

	Tuen laji		
Lasten luku	alennettu mk	tavallinen mk	korotettu mk
2	9 230,-	7 700,-	6 170,-
3	10 010,-	8 320,-	6 480,-
4	10 770,-	8 930,-	6 780,-
5	11 540,-	9 550,-	7 080,-
6 tai useampia	12 310,-	10 160,-	7 380,-

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1968 lukien.

16. ASUNTOTUOTANTOLAISSA TARKOITETUN LISÄLAINAN JA ASUNTO-OSAKELAINAN MYÖNTÄMISPERUSTEISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös tammikuun 19 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 37/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:12 ja 1966:145)

Valtioneuvosto on sisäasiainministeriön esittelystä muuttanut asuntotuotantolaissa tarkoitetun lisälainan ja asunto-osakelainan myöntämisperusteista 1 päivänä helmikuuta 1963 antamansa päätöksen (72/63) 2 §:n, sellaisena kuin se on 9 päivänä joulukuuta 1966 annetussa valtioneuvoston päätöksessä (610/66), näin kuuluvaksi:

2 §. Tässä päätöksessä tarkoitettujen lisälainan ja asunto-osakelainan saamisen edellytyksenä on, ettei hakijalle ja hänen puolisolleen ole viimeksi toimitetussa tulo- ja omaisuusverotuksessa määrätty veroa omaisuuden perusteella ja ettei hakijan ja hänen puolisonsa verotettava tulo viimeksi toimitetussa tulo- ja omaisuusverotuksessa yhteensä ylitä 6 480 markkaa korotettuna 610 markalla kutakin 1 §:ssä tarkoitettua lasta kohden sekä ettei täten saatu verotettava tulo yhteensä ylitä 10 160 markkaa.

Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1968 lukien.

17. LAKI KAAVOITUSALUEIDEN JAKOLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 19 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 40/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:14)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä helmikuuta 1960 annetun kaavoitusalueiden jakolain (101/60) 8 ja 10 §, 21 §:n 2 momentti, 23 ja 25 §, 27 §:n 1 momentti, 28 §:n 2 momentti, 49 §, 61 §:n 2 momentti, 71 §:n 3 momentti, 77 §, 82 §:n 4 momentti, 84 §:n 2 momentti, 86 ja 94 § ja 97 §:n 1 momentti sekä lisätään 84 §:ään uusi 3 momentti, 96 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 9 a §, 94a § ja 137a § seuraavasti:

8 §. Jos toimitusmiehet suorittaessaan tilusvaihtoa tai uusjakoa katsovat, että alueelle vahvistettua asemakaavaa tai rakennuskaavaa taikka tonttijakoa olisi muutettava, toimitusinsinöörin on siitä ilmoitettava kunnallishallitukselle sekä samalla mahdollisuuden mukaan tehtävä muutosehdotus. Kunnallishallituksen on kolmen kuukauden kuluessa tiedon tai ehdotuksen saamisesta ilmoitettava toimitusinsinöörille, onko asia antanut aihetta toimenpiteisiin.

9 a §. Maalaiskunnan asemakaava- ja rakennuskaava-alueilla voidaan, jos asianosaiset siitä sopivat, perustaa tilaa varten toiselle tilalle rasitteena pysyvä oikeus autojen säilytys- ja pysäköimispaikkojen, väestönsuojelua varten tarvittavien rakennelmien sekä yhteisen lämpökeskuksen sijoittamiseen ja käyttämiseen. Rasitteen perustamisesta aiheutuva haitta tai vahinko korvataan rahana.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun rasitteen perustamisesta, poistamisesta ja siirtämisestä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä jakolain 17 ja 30 luvussa on säädetty.

10 §. Maalaiskunnassa rakennuskorttelin sillä alueella, jolle tonttijako on vahvistettu (t o n t t i j a k o a l u e), voidaan tontin ja rakennuskaava-alueella rakennuspaikan osat lohkomisessa muodostaa yhdeksi tilaksi siinäkin tapauksessa, että ne kuuluvat eri kyliin. Uusi tila määrätään tällöin kuulumaan omana talonumerona siihen kylään, mihin sen sijaintinsa puolesta katsotaan sopivimmin kuuluvan.

21 §. ----------

Tilaan, joka rakennuskaava-alueella on tarkoitettu rakennuspaikaksi, ei saa sisällyttää muita kysymyksessä olevan rakennuskorttelin ulkopuolella olevia tiluksia kuin rakennuslain 96 §:ssä tarkoitettua liikenneväylän aluetta, jollei maanmittauskonttori erityisestä syystä myönnä poikkeusta.

23 §. Maalaiskunnan sellaisella alueella, jolle ei ole vahvistettu asemakaavaa tai rakennuskaavaa, saadaan rakennuspaikkana käytettäväksi tarkoitettu alue muodostaa tilaksi vain siinä tapauksessa, että alue on alaltaan vähintään 2 000 neliömetriä ja muutoin sellainen kuin rakennuslain 121 §:n 1 momentissa on säädetty taikka että muussa tapauksessa rakennuslautakunta sanotun lainkohdan 2 momentin tai lääninhallitus rakennuslain 132 §:n 1 momentin nojalla on sallinut rakentamisen.

Myös saadaan 2 000 neliömetriä pienempi alue muodostaa tilaksi, jos alue yhdessä sen saajan ennestään omistaman tilan kanssa muodostaa vähintään 2 000 neliömetrin suuruisen rakennuspaikan, kuitenkin vain sillä ehdolla, ettei tilaksi muodostaminen ole epätarkoituksenmukaista maankäytön järjestämisen tai tilajärjestelmän kannalta.

25 §. Alueella, jolla on voimassa rakennuslain 32 §:ssä , 42 §:n 2 momentin 3, 4 tai 5 kohdassa taikka 100 §:ssä tarkoitettu rakennuskielto, niin myös alueella, jota koskee sisäasiainministeriön rakennuslain 143 §:n 1 momentin nojalla antama määräys kaavan tai tonttijaon laatimisesta tahi niiden muuttamisesta, ei ennen kysymyksessä olevan kaavan vahvistamista tai tonttijaon hyväksymistä saa suorittaa sellaista halkomista, lohkomista tai erillisen alueen tilaksi muodostamista, jossa muodostuisi alueelle uusi raja.

Kuitenkin voidaan 1 momentissa tarkoitettu toimitus suorittaa, jos on ilmeistä, että siitä ei aiheudu haittaa laadittavan kaavan tai tonttijaon toteuttamiselle taikka jos kunta on antanut toimituksen suorittamiseen suostumuksensa. Jollei kysymys ole rakennuslain 42 §:n 2 momentin 4 tai 5 kohdassa taikka 100 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetusta rakennuskiellosta, on lisäksi otettava huomioon, mitä edellä 22 §:ssä on säädetty.

27 §. Kaupungin alueella suoritettavasta maanmittaustoimituksesta on toimitusinsinöörin ilmoitettava kaupunginhallitukselle kirjeellä, joka on joko kirjattuna jätettävä postissa kuljetettavaksi tai kuittausta vastaan toimitettava saajalle vähintään 14 päivää ennen toimituksen alkukokousta. Maalaiskunnan yleiskaava-, asemakaava- tai rakennuskaava-alueella taikka 25 §:n 1 momentissa tarkoitetulla alueella suoritettavasta toimituksesta on toimitusinsinöörin edellä mainitulla tavalla ilmoitettava kunnanhallitukselle.

---

28 §. ----------

Jos rakennusjärjestys, asemakaava tai muu kaava taikka sen muutos vahvistetaan tai rakennuskielto annetaan taikka tulee voimaan rakennuslain 42 §:n 2 momentin tai 100 §:n 2 momentin nojalla maanmittaustoimituksen lopettamisen jälkeen, ei se ole tarkastuksessa esteenä toimituksen hyväksymiselle.

---

49 §. Tontinmittausta saa hakea tontin tai sen osan omistaja tahi haltija. Maistraatti voi ilman hakemustakin määrätä tontinmittauksen suoritettavaksi, milloin katsoo sen tarpeelliseksi. Maistraatin määräykseen ei saa hakea muutosta.

61 §. ----------

Jos kuitenkin tontinmittauksen toimittaa kiinteistöinsinööri, jolla ei ole 50 §:n 2 momentissa tarkoitettua pätevyyttä, ja 1 momentissa tarkoitettu epäselvyys koskee maarekisterissä olevan kiinteistön tai alueen rajaa ja joku saapuvilla olevista asianosaisista, jota asia koskee, vastustaa rajan määräämistä tontinmittauksessa, on toimitus keskeytettävä ja kiinteistöinsinöörin haettava maanmittauskonttorilta määräys maanmittausinsinöörille rajankäynnin toimittamiseen.

71 §. ----------

Edellä 1 momentissa tarkoitetun määräyksen antaa maistraatti 67 §:ssä mainitun tontinmittauksen tarkastuksen yhteydessä. Jos kuitenkin toimituksesta on valitettu, maistraatti antaa sanotun määräyksen vasta tontinmittauksen saatua lainvoiman. Maistraatin päätökseen ei saa hakea muutosta.

77 §. Yleisen alueen mittaus suoritetaan kaupungin hakemuksesta. Maistraatti voi ilman hakemustakin määrätä yleisen alueen mittauksen suoritettavaksi, milloin katsoo sen tarpeelliseksi. Maistraatin määräykseen ei saa hakea muutosta.

82 §. ----------

Edellä 1 momentissa mainitusta merkitsemisestä päättää maistraatti yleisen alueen mittauksen tarkastuksen yhteydessä. Jos kuitenkin toimituksesta on valitettu, maistraatti antaa sanotun määräyksen vasta yleisen alueen mittauksen saatua lainvoiman. Milloin kaupunki saa alueeseen omistusoikeuden tai alue, jonka kaupunki omistaa, vapautuu kiinnityksistä toimituksen hyväksymisen jälkeen, maistraatti päättää rekisteriin merkitsemisestä kaupungin hakemuksesta erikseen. Maistraatin päätökseen ei saa hakea muutosta.

84 §. ----------

Muu kuin 1 momentissa tarkoitettu, ennen tämän lain voimaantuloa yleisten alueiden rekisteriin merkitty alue jää yleisten alueiden rekisteriin. Tällaisella alueella voidaan toimittaa 76 §:n 2 momentissa mainittu yleisen alueen mittaus ja on myös alueen omistajalla oikeus hakea toimitusta. Toimituksen kustannukset on hakijan maksettava.

Niin ikään voidaan kaupungin omistama 2 momentissa tarkoitettu alue tai sen osa muodostaa tämän lain mukaiseksi yleiseksi alueeksi toimittamalla 76 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimitus.

86 §. Tonttia varten voidaan toisen tontin tai maarekisteriin merkityn kiinteistön alueelle sekä maarekisteriin merkittyä kiinteistöä varten tontin alueelle perustaa väliaikainen oikeus tiehen, veden johtamiseen tai vesi-, viemäri-, sähkö- taikka muun sellaisen johdon sijoittamiseen siksi ajaksi kun se katsotaan tarpeelliseksi. Tässä tarkoitettu oikeus voidaan perustaa myös kaupunkia varten.

94 §. Maanmittaustoimituksessa perustettu, tonttiin tai yleiseen alueeseen kohdistuva rasite voidaan poistaa, jos rasitteen katsotaan haittaavan tontin tai yleisen alueen rakentamista asemakaavan mukaisesti tai sen käyttämistä muuhun asemakaavan mukaiseen tarkoitukseen. Milloin rasite kuitenkin on edelleen tarpeellinen eikä sitä katsota voitavan korvata 86 §:ssä tarkoitetulla väliaikaisella oikeudella, voidaan se rasitetun tontin tai yleisen alueen omistajan suostumuksella siirtää.

94 a §. Milloin Kymen läänissä ei voida maanmittaustoimituksissa laadittujen asiakirjojen ja karttojen tuhoutumisen vuoksi selvittää, onko tontiksi tai yleiseksi alueeksi muodostettavalla tai muodostetulla alueella voimassa maanmittaustoimituksissa perustettuja rasitteita, voidaan alue vapauttaa siihen mahdollisesti kohdistuvista sanotunlaisista oikeuksista.

96 §. ----------

Toimitus, jossa käsitellään 94a §:ssä tarkoitettu asia, on tiedotettava sillä tavoin, kuin 53 §:ssä on säädetty.

97 §. Maistraatti voi, jos se katsoo rakentamisen, terveydellisten seikkain tai yleisen edun vaativan, jättää rasitteen tai oikeuden perustamista, siirtämistä, muuttamista tai poistamista koskevan muun kuin 94 ja 94a §:ssä tarkoitetun toimenpiteen hyväksymättä.

137a §. Tontinmittauksesta, 84 §:n 2 momentissa tarkoitetusta toimituksesta, rasitetoimituksesta ja tonttikartan täydentämisestä suoritetaan korvaus taksan mukaan. Kaupunginvaltuuston päätös taksan hyväksymisestä on alistettava maatalousministeriön vahvistettavaksi.

Kartoista ja muista asiakirjoista annettavista otteista ja jäljennöksistä perittävät lunastusmaksut vahvistaa maatalousministeriö.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1968 ja sitä on sovellettava myös niihin jo silloin aloitetuissa toimituksissa ilmaantuviin kysymyksiin, jotka sen jälkeen otetaan käsiteltäviksi.

Tämän lain voimaan tullessa lääninhallituksessa vireillä olevat hakemukset aikaisemmassa 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun suostumuksen saamiseksi toimituksen suorittamiseen käsitellään aikaisempien säännösten mukaan. Lääninhallituksen edellä tarkoitetun hakemuksen perusteella tai jo ennen tämän lain voimaantuloa antaman suostumuksen katsotaan vastaavan tämän lain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettua kunnan suostumusta.

Alueella, jolla on voimassa rakennuslain muuttamisesta 29 päivänä huhtikuuta 1966 annetun lain (250/66) voimaantulosäännöksen 5, 7 tai 9 momentissa tarkoitettu rakennuskielto, on sovellettava, mitä tämän lain 25 §:ssä on säädetty.

Mitä kaavoitusalueiden jakolaissa (101/60) on säädetty vahvistetusta tonttijaosta, koskee myös edellisessä momentissa mainitun lain (250/66) mukaan hyväksyttyä tonttijakoa.

18. ASETUS ASUTUSLAUTAKUNNISTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 19 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 46/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:164)

Maatalousministerin esittelystä muutetaan asutuslautakunnista 28 päivänä joulukuuta 1962 annetun asetuksen (696/62) 8 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

8 §. Hakemus asutuslautakunnista annetun lain 11 §:ssä tarkoitettujen korvausten maksamisesta on tehtävä asutushallitukselle kalenterivuotta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä uhalla, että kunta on menettänyt oikeutensa korvauksen saamiseen.

---

19. ASETUS SAIRAUSVAKUUTUSASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 19 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 53/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:128)

Sosiaaliministerin esittelystä muutetaan 1 päivänä marraskuuta 1963 annetun sairausvakuutusasetuksen (473/63) 3 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

3 §. Sairausvakuutuslain 9 §:ssä tarkoitettuna vaikeana ja pitkäaikaisena sairautena pidetään:

1. aivolisäkkeen etulohkon toiminnanvajavuutta (hypopituitarismus),
2. vesitystautia (diabetes insipidus),
3. sokeritautia (diabetes mellitus),
4. kilpirauhasen toiminnanvajavuutta (hypothyreosis),
5. lisämunuaisten toiminnanvajavuutta (insufficientia cortico-adrenalis),
6. lisäkilpirauhasten toiminnanvajavuutta (hypoparathyreoidismus),
7. näivetysveritautia (anaemia perniciosa),
8. halvausmaista lihasheikkoutta (myasthenia gravis),
9. keskushermoston pesäkekovettumatautia (sclerosis disseminata),
10. täristyshalvausta (parkinsonismus),
11. kaatumatautia (epilepsia) ja muita siihen verrattavia kouristustiloja (convulsiones),
12. jakomielitautia (schizophrenia),
13. kiihkomasennusmielisairautta (psychosis manicodepressiva),
14. vaihdevuotismielenhäiriöitä(psychosis ex involutione),
15. harhamielisairautta (paranoia et status paranoides),
16. vanhuuden mielisairautta (psychosis senilis),
17. esivanhuuden mielisairautta (psychosis praesenilis),
18. aivovaltimon kovetustaudin aiheuttamaa mielisairautta (psychosis cum arteriosclerosi cerebri),
19. vajaamielisyyteen (oligophrenia) liittyviä levottomuustiloja,
20. viherkaihia (glaucoma),
21. sydämen toiminnanvajavuutta (insufficientia cordis),
22. nivelreumaa(arthritis rheumatoides) ja muita siihen verrattavia kollageenitauteja,

23. selkärankareumaa (spondylarthritis ancylopoetica),
24. nisäsyöpää (carcinoma mammae),
25. eturauhassyöpää (carcinoma prostatae),
26. valkoveritautia eli verisyöpää (leucaemia) ja muita pahanlaatuisia veritauteja,
27. pahanlaatuista imusolmukekasvaintautia (lymphogranulomatosis maligna) ja muita pahanlaatuisia imu- ja sidekudostauteja,
28. sarkoidoosia (sarcoidosis),
29. kolmoishermosärkyä (neuralgia trigemini),
30. gammaglobuliinin puutostilaa (agammaglobulinaemia),
31. synnynnäistä tai hankittua sukurauhasten toiminnanvajavuutta (hypogonadismus congenitus seu acquisitus),
32. aplastista ja hypoplastista anemiaa (anaemia aplastica seu hypoplastica),
33. D-vitamiiniresistenttiä riisitautia (rachitis tarda),
34. mukoviskidoosia (mucoviscidosis, degeneratio fibrocystica pancreatis),
35. kystiiniaineenvaihdunnan häiriöitä (cystinuria, cystinosis),
36. Wilsonin tautia (morbus Wilson, degeneratio hepatolenticularis),
37. yleistä erytrodermiaa (erythrodermia exfoliativa universalis),
38. tavallista rakkoihottumaa (pemphigus vulgaris),
39. suonikalvosyöpää (chorionepithelioma) sekä
40. kihtiä (arthritis urica) ja muita virtsahappoaineenvaihdunnan häiriöitä (hyperuricaemia).

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1968.

20. LAKI ELINKEINON HARJOITTAMISEN OIKEUDESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 26 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 87/68)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään elinkeinon harjoittamisen oikeudesta 27 päivänä syyskuuta 1919 annetun lain 3 §:ään, sellaisena kuin se on 12 päivänä joulukuuta 1941, 28 päivänä tammikuuta 1944, 8 päivänä heinäkuuta 1961, 11 päivänä joulukuuta 1964 ja 12 päivänä elokuuta 1966 annetuissa laeissa (858/41, 72/44, 388/61, 597/64 ja 442/66), uusi, näin kuuluva 24 kohta:

3 §. Allamainitut elinkeinot ovat erityisissä laeissa ja asetuksissa annettujen tai vast' edes annettavien ehtojen ja määräysten alaisia, nimittäin:

---

24) matkatoimistoliikkeet.

21. KADUN JA VIEMÄRIN KESKIMÄÄRÄISTEN RAKENNUSKUSTANNUSTEN VAHVISTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 7 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:11)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä rakennuslain 89 §:n ja 91 §:n 3 momentin perusteella vahvistaa kadun ja viemärin keskimääräiset rakentamiskustannukset seuraaviksi:

sorapäällysteisen kadun keskimääräiset rakentamiskustannukset neliömetriä kohden ..... 30,34 mk
kestopäällysteisen kadun keskimääräiset rakentamiskustannukset neliömetriä kohden ..... 42,38 "
300 mm:n läpimittaisen viemärin keskimääräiset rakentamiskustannukset metriä kohden .....179,41 "

22. ASUNTOTUOTANTOASETUS.

Annettu helmikuun 9 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 88/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:31)

Sisäasiainministerin esittelystä säädetään 22 päivänä huhtikuuta 1966 annetun asuntotuotantolain (247/66) 20 §:n 1 ja 3 momentin, 23 §:n ja 24 §:n 4 momentin nojalla:

Yleisiä säännöksiä.

1 §. Huoneistoalalla tarkoitetaan sitä huoneiston vaakasuoraa pinta-alaa, jota rajoittavat huoneistoa ympäröivien seinien sisäpinnat, ottamatta kuitenkaan lukuun hormiryhmien, putkikanavien, pilarien ja kantavien seinien käsittävää alaa.

Huoneiston pinta-alaan luetaan myös siihen kuuluvan parven ala.

2 §. Asuntolassa olevan asunnon huoneistoalaan luetaan myös asuinhuoneiston osalle tuleva suhteellinen osuus rakennuksen kerroksissa olevien, asumiseen liittyvien ja asukkaiden yhteiskäyttöön tarkoitettujen huonetilojen pinta-alasta.

Asumiseen liittyvinä ja asukkaiden yhteiskäyttöön tarkoitettuina huonetiloina pidetään yhteiskäyttöisiä oleskelu- ja työskentelyhuoneita sekä muita näiden kaltaisia huonetiloja.

3 §. Säilytyshuonetta, saunaa, pesutupaa, mankelihuonetta tai muuta sellaista tilaa, joka on vain asukkaiden omassa käytössä, taikka väestönsuojaa ei pidetä huoneistona eikä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuna huonetilana, jollei sitä 1 §:n mukaan ole luettava huoneistoalaan.

Asuinhuoneistoa varten tarkoitettua auton säilytyspaikkaa ei pidetä huoneistona eikä lueta huoneistoalaan.

4 §. Yhtenäisen rakennussuunnitelman mukaan rakennettuna rakennusryhmänä pidetään rakennusryhmää, johon kuuluvat rakennukset alueellisen sijoituksensa puolesta muodostavat kokonaisuuden ja jonka rakennuksia

koskeva rakennuslupa on myönnetty ennen minkään rakennusryhmään kuuluvan rakennuksen varsinaisen rakennustyön aloittamista.

5 §. Opiskelija-asuntolaksi katsotaan rakennus, jossa asuinhuoneistojen ja -huoneiden asukkaina, rakennuksen hoitoa ja siinä asuvia varten tarpeellista henkilökuntaa perheineen mukaan lukematta, on ainoastaan ammatti- tai oppikoulussa, korkeakoulussa tai muussa siihen rinnastettavassa oppilaitoksessa opetusta saavia opiskelijoita sekä heidän aviopuolisoitaan ja lapsiaan.

Valtion lainat.

6 §. Asuntolainan avulla rakennettavassa tai laajennettavassa vuokra-, asunto-osuuskunta- tai asunto-osakeyhtiötalossa olevien asuntojen yhteenlasketun huoneistoalan tulee olla vähintään 75 prosenttia rakennuksen huoneistojen kokonaispinta-alasta.

Edellä 4 §:ssä tarkoitetusta rakennusryhmästä on vastaavasti voimassa, mitä 1 momentissa on säädetty.

7 §. Asuntolainaa saa myöntää vain sellaisen omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten, jossa on ainoastaan yksi vähintään kolme huonetta ja keittiön käsittävä asunto. Erityisistä syistä saa lainaa kuitenkin myöntää, vaikka asunto käsittää ainoastaan kaksi huonetta ja keittiön. Niin ikään saa lainaa erityisistä syistä myöntää kaksi asuntoa käsittävää omakotitaloa varten, mikäli toinen asunto käsittää vähintään kolme huonetta ja keittiön.

8 §. Asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten voidaan asuntolainaa ja lisälainaa myöntää vain, mikäli lainahakemus on tehty ennen kuin kuusi kuukautta on kulunut siitä, kun rakennustarkastusviranomainen on hyväksynyt asunto-osakeyhtiötalon käyttöön otettavaksi.

9 §. Asuntolainan myöntämisen edellytyksenä on, että asuntohallitus hyväksyy sen avulla rakennettavaa, laajennettavaa tai peruskorjattavaa rakennusta koskevat piirustukset, rakennusselityksen, hankinta-arvon ja rahoitussuunnitelman.

Mitä 1 momentissa on säädetty, koskee soveltuvin osin myös lainan myöntämistä asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten.

Varsinaisten rakennustöiden aloittamisen jälkeen saadaan 1 momentissa tarkoitettua lainaa myöntää vain, jos asuntohallitus on antanut luvan rakennustöiden aloittamiseen tai mikäli lainan myöntämistä voidaan erityisistä syistä pitää tarpeellisena.

10 §. Vuokramaalla olevan rakennuksen rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten voidaan asuntolainaa myöntää vain, milloin vuokrasopimus on sellainen, että vuokraoikeus maanomistajaa kuulematta voi-

daan siirtää kolmannelle henkilölle ja että jäljellä oleva vuokra-aika on, jollei asuntohallitus erityisistä syistä hyväksy lyhyempää vuokra-aikaa, vähintään kymmenen vuotta laina-aikaa pitempi.

Mitä 1 momentissa on säädetty, koskee vastaavasti lainan myöntämistä asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten.

11 §. Asunto- ja lisälainan sekä asuntotuotantolain 7 §:n 6 momentissa tarkoitetun ensisijaisen lainan myöntämisen edellytyksenä on, että sitä paremmalla etuoikeudella kiinnitettyjen lainojen korko-, lyhennys- ja muut lainaehdot ovat kohtuulliset ja että näitä lainoja koskeviin velkakirjoihin on, mikäli ne eivät ole pankki-, vakuutus- tai muun luottolaitoksen taikka valtion, kunnan tai kuntainliiton myöntämiä, sisällytetty määräys, jonka mukaan lainan antaja ei saa irtisanoa lainaa takaisin maksettavaksi ilman asuntohallituksen suostumusta muutoin kuin siitä syystä, että velallinen on laiminlyönyt lainan sopimuksenmukaisen hoitamisen.

Mitä 1 momentissa on säädetty, koskee soveltuvin osin lainan myöntämistä asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten.

12 §. Lainaa on haettava asuntohallituksen vahvistaman kaavan mukaista lomaketta käyttäen, ja hakemukseen on liitettävä asuntohallituksen määräämät selvitykset. Hakemus on toimitettava asuntotuotantolain 20 §:n 2 momentissa tarkoitetulle kunnalliselle viranomaiselle, jonka tulee käsiteltyään asuntotuotantolain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuja lainoja koskevat hakemukset ja annettuaan sanotun pykälän 1 momentissa tarkoitettuja lainoja koskevien hakemusten osalta lausuntonsa toimittaa asiakirjat lääninhallitukselle. Lääninhallituksen on lähetettävä asiakirjat oman lausuntonsa ohella asuntohallitukselle.

Lainojen hakemus- ja myöntämismenettelyä koskevat tarkemmat määräykset ja ohjeet antaa asuntohallitus.

13 §. Lainan myöntämistä koskevasta hakemuksesta on hankittava asutushallituksen lausunto, milloin lainaa haetaan omakotitalon rakentamisen, laajentamisen tai peruskorjauksen rahoittamista varten sellaiselle tilalle tai alueelle, johon kuuluu enemmän kuin kahta verohehtaaria vastaava määrä maatalousmaata tai jonka yhteenlaskettu pinta-ala on Lapin läänissä yli kymmenen hehtaaria ja muualla maassa yli kolme hehtaaria, taikka milloin lainaa haetaan omakotitalon rakentamisen, laajentamisen tai peruskorjauksen rahoittamista varten mainittua enimmäiskokoa pienemmälle tilalle tai alueelle ja tilan tai alueen hankkimista tai rakentamista varten on maatalouden perusluotosta 12 päivänä maaliskuuta 1965 annetun lain (156/65) nojalla annettu perusluottoa tai jos sen omistaja tai haltija harjoittaa kalastusta, poronhoitoa tahi muuta sellaista maa- tai metsätalouden ohella harjoitettavaa taloudellista toimintaa.

Tilalla tai alueella tarkoitetaan myös samalle omistajalle tai haltijalle kuuluvaa ja samasta talouskeskuksesta hoidettavaa kahden tai

useamman tilan tai tilanosan muodostamaa kokonaisuutta.

14 §. Haettaessa samaan tarkoitukseen sekä asuntolainaa että lisälainaa on hakemukset tehtävä samalla kertaa, jollei asuntohallitus erityisistä syistä salli toisin meneteltävän.

15 §. Lainaa älköön myönnettäkö, ennen kuin asianomainen rakennusvalvontaviranomainen on myöntänyt lainoitettavaa rakennusta koskevan rakennusluvan.

16 §. Vuokra-, asunto-osuuskunta-, asunto-osakeyhtiö- tai omakotitalon taikka erillisen lämmityslaitoksen tai muun huoltorakennuksen rakentamista varten myönnettävän asunto- ja lisälainan sekä asuntotuotantolain 7 §:n 6 momentissa tarkoitetun ensisijaisen lainan suuruutta määrättäessä saadaan, milloin se katsotaan taloudellisesti tarpeelliseksi ja sosiaalisesti tarkoituksenmukaiseksi, hankinta-arvoon lukea kustannukset lainoitettavaa rakennusta varten tarvittavan alueen hankkimisesta siltä osin, kuin ne eivät ylitä kohtuullista käypää hintaa, ja kunnallisteknillisestä kuntoonpanosta johtuvat tarpeelliset kustannukset, jotka lainan saaja lainan avulla rakennettavan tontin omistajana tai haltijana on suorittanut tai jotka hän esittämänsä luotettavan selvityksen mukaan joutuu suorittamaan.

17 §. Asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myönnettävän lainan suuruutta määrättäessä huoneiston hankinta-arvona pidetään sen suuruista osaa kiinteistön hyväksytystä hankinta-arvosta, kuin huoneiston huoneistoala on rakennuksen huoneistojen kokonaispinta-alasta, tai muun kohtuullisen perusteen mukaisesti määräytyvää osuutta kiinteistön hyväksytystä hankinta-arvosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun kiinteistön hankinta-arvoon voidaan, noudattaen vastaavasti, mitä 16 §:ssä on säädetty, lukea myös rakennusta varten tarvittavan alueen hankkimisesta ja kunnallisteknillisestä kuntoonpanosta aiheutuneet kustannukset.

18 §. Asuntolainan sekä asuntotuotantolain 7 §:n 6 momentissa tarkoitetun ensisijaisen lainan avulla rakennettu, laajennettu tai peruskorjattu rakennus on pidettävä riittävästi palovakuutettuna.

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei koske kunnan eikä kuntainliiton omistamaa rakennusta.

19 §. Omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten myönnettyä lainaa koskevaan velkakirjaan on otettava ehto, että laina voidaan katsoa ilman irtisanomista kokonaan tai osaksi heti maksettavaksi erääntyneeksi, jos lainan saaja ei sinä aikana, minkä asuntotuotantolain 15 §:ssä tarkoitettu velvollisuus tarjota omaisuus kunnan lunastettavaksi on voimassa, käytä omakotitaloaan ainakin pääasiallisesti omana tai perheensä asuntona eikä asunnon luovuttamista toisen käytettäväksi voida pitää hyväksyttävänä omistajan tilapäisen paikkakunnalta poissaolon tai muun pätevän syyn johdosta.

20 §. Mitä 19 §:ssä on säädetty sovelletaan vastaavasti asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myönnettyjen lainojen osalta.

21 §. Vuokratalon ja asunto-osuuskuntatalon vuokralaiselta asuinhuoneistosta perittävä vuokra ei saa olla asuntohallituksen määräämien perusteiden mukaista kohtuullista vuokraa korkeampi.

Omakotitalon vuokralaiselta asuinhuoneistosta perittävän vuokran tulee olla kohtuullinen.

22 §. Asuntotuotantolain 20 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnallisen viranomaisen on valvottava sanotun lain 6 §:n 6 momentin sekä tämän asetuksen 19-21 §:n säännösten noudattamista.

Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun talon omistajan on vuosittain 23 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä ja tämän pykälän 1 momentissa mainitun kunnallisen viranomaisen kehotuksesta muulloinkin annettava sanotulle viranomaiselle asuntohallituksen vahvistaman kaavan mukaiselle lomakkeelle laadittu ilmoitus talossa asuvista henkilöistä ja perittävistä vuokrista. Vastaavan ilmoituksen on asuntotuotantolain 15 §:ssä tarkoitettujen rajoitusten voimassa ollessa velvollinen vaadittaessa tekemään myös omakotitalon omistaja.

23 §. Vuokratalon, asunto-osuuskuntatalon ja asunto-osakeyhtiöntalon sekä erillisen lämmityslaitoksen tai muun huoltorakennuksen omistajan, joka on saanut asuntolainaa sanotun rakennuksen rakentamista tai laajentamista varten, on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä tai viimeistään 30 päivän kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta toimitettava asuntotuotantolain 20 §:n 2 momentissa tarkoitetulle kunnalliselle viranomaiselle asuntohallituksen vahvistaman kaavan mukaiselle lomakkeelle laadittu selostus, joka sisältää tiedot kiinteistön kuluista ja tuotoista sekä muut asuntohallituksen tarpeellisiksi katsomat selvitykset.

24 §. Asunto- ja lisälainaa sekä asuntotuotantolain 7 §:n 6 momentissa tarkoitettua ensisijaista lainaa saa nostaa rakennusaikana rakennustyön edistymisen mukaan, jos lainan saaja asuntotuotantolain 20 §:n 4 momentissa mainitun rakennusvalvontaviranomaisen antamalla todistuksella tai muulla luotettavalla tavalla osoittaa rakennustyön olevan siinä vaiheessa, että kiinteistön arvon voidaan katsoa vastaavan nostettua ja nostettavaksi pyydettyä osaa lainasta lisättynä kiinteistöön paremmalla etuoikeudella kiinnitettyjen ja nostettujen lainojen yhteismäärällä, taikka asettaa rakennusvaiheen ajaksi muun hyväksyttävän vakuuden.

Mitä 1 momentissa on säädetty, sovelletaan, sen mukaan kuin asuntohallitus määrää, myös asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myönnettyyn lainaan.

25 §. Asuntotuotantolain 20 §:n 4 momentissa tarkoitettujen kunnallisten rakennusvalvontaviranomaisten on suoritettava sanotun lain nojalla tuetun rakentamisen sekä lainavarojen käytön valvomiseksi ja niiden maksamisen

edellytysten toteamiseksi rakennuspaikalla tarkastuksia ja katselmuksia, sen mukaan kuin asuntohallitus tarkemmin määrää.

Lääninhallituksen tulee valvoa, että 1 momentissa tarkoitetut tehtävät tulevat asianmukaisesti ja viivytyksettä suoritetuiksi.

26 §. Sisäasiainministeriön, asuntohallituksen ja lääninhallituksen valtuuttamilla henkilöillä sekä asuntotuotantolain 20 §:n 2 ja 4 momentissa mainituilla kunnallisilla viranomaisilla on oikeus tarvittaessa suorittaa lainan saajan ja asuntotuotantolaissa tarkoitetun tuen avulla rakennettujen, laajennettujen ja peruskorjattujen rakennusten asukkaiden luona sekä niissä asunto-osakeyhtiöissä, joiden osakkeiden hankkimista on tuettu sanotun lain nojalla, tarkastuksia ja katselmuksia, jotka ovat tarpeen sen toteamiseksi, onko mainittua lakia sekä sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä sekä lainaehtoja noudatettu, ja tällöin oikeus saada tarkastettavikseen tarvittavat tili- ja muut asiakirjat.

Asuntotuotantolain täytäntöönpanoon kuuluvia tehtäviä suorittava valtion tai kunnan toimihenkilö ei saa sivullisille ilmoittaa tehtävässään saamiaan tietoja.

27 §. Vuokra-, asunto-osuuskunta ja asunto-osakeyhtiötalon sekä erillisen lämmitylaitoksen tai muun huoltorakennuksen rakentamista tai laajentamista varten myönnetyn lainan lyhennysten maksaminen alkaa sinä kalenterivuotena, joka kolmen vuoden kuluttua ensiksi seuraa lainan ensimmäisen erän nostamista.

28 §. Omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta taikka asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myönnetyn asuntolainan lyhennysten maksaminen alkaa siinä tapauksessa, ettei samaan tarkoitukseen ole myönnetty lisälainaa, sinä kalenterivuotena, joka viiden vuoden kuluttua ensiksi seuraa lainan ensimmäisen erän nostamista. Takaisin periminen voidaan lainaa myönnettäessä kuitenkin päättää aloitettavaksi aikaisemminkin, kuitenkin aikaisintaan sinä kalenterivuotena, joka kolmen vuoden kuluttua ensiksi seuraa lainan ensimmäisen erän nostamista, taikka myöhemmin, kuitenkin viimeistään yhdeksännestä lainavuodesta alkaen, mikäli se muiden kuin valtion varoista saatujen luottojen takaisin maksamisen vuoksi tai muusta syystä katsotaan tarpeelliseksi.

29 §. Asuntotuotantolain 10 §:n 8 momentissa tarkoitettua takaisinmaksuajan pitennystä koskeva hakemus, joka on tehtävä asuntohallituksen vahvistaman kaavan mukaista lomaketta käyttäen ja johon on liitettävä asuntohallituksen määräämät selvitykset, on toimitettava asuntotuotantolain 20 §:n 2 momentissa tarkoitetulle kunnalliselle viranomaiselle yhdeksäntenä lainavuotena. Sanotun kunnallisen viranomaisen on viipymättä lähetettävä hakemus ja sen johdosta antamansa lausunto lääninhallitukselle.

Erityisestä syystä voidaan takaisinmaksuajan pitennys myöntää, vaikka sitä ei ole haettu 1 momentissa säädetyin tavoin.

Takaisinmaksuajan pitentämisestä päättää lääninhallitus.

30 §. Lisälaina peritään takaisin yhdellä kertaa, jollei lääninhallitus, huomioon ottaen lainan saajan tulot, varallisuuden, työkyvyn ja perhesuhteet, lainan saajan hakemuksesta päätä, että takaisin maksamisessa on sovellettava, mitä asuntotuotantolain 10 §:n 8 momentissa on säädetty.

Hakemus on tehtävä viimeistään kahdeksantena lainavuotena sen mukaisesti kuin 29 §:ssä on säädetty.

31 §. Lainan korko ja lyhennys on maksettava vuosittain maalis- ja syyskuun jälkimmäisen puoliskon aikana.

32 §. Lainan saajalla on oikeus ilman irtisanomista suorittaa lainasta enemmänkin kuin määrätty lyhennys.

Ylimääräisen lyhennyksen maksamisella lainan saaja vapautuu niin monen velkakirjassa sovitun lähinnä seuraavan lyhennyksen suorittamisesta kuin ylimääräiseen lyhennykseen sisältyy lähinnä erääntyviä täysiä lyhennysmaksuja. Ylimääräisestä lyhennyksestä huolimatta on maksamattomalle pääomalle lasketut korkoerät seuraavina säännönmukaisina maksupäivinä suoritettava.

Jos lainan saaja ylimääräistä lyhennystä maksaessaan kuitenkin ilmoittaa haluavansa lainan takaisinmaksuajan lyhentämistä, lyhennetään takaisinmaksuaikaa yhtä monella vuosipuoliskolla kuin maksettuun määrään sisältyy takaisinmaksuajan lopussa erääntyviä täysiä lyhennyseriä. Mikäli lainan saaja sitä haluaa, on maksamatta jäävälle pääomalle laadittava uusi lyhennyssuunnitelma alkuperäistä takaisinmaksuaikaa lyhentämättä.

33 §. Lainaa koskevaan velkakirjaan on otettava ehto, jonka mukaan, jos koron tai lyhennyksen suorittaminen viivästyy, on lainan takaisin maksamatta olevasta määrästä suoritettava vuotuista viivästyskorkoa kaksi prosenttia koron tai lyhennyksen erääntymispäivästä lukien siihen saakka, kun täysi maksu tapahtuu, kuitenkin vähintään 12 prosenttia erääntyneen koron ja lyhennyksen määrästä.

Asuntohallitus voi erityisestä syystä myöntää helpotuksia viivästyskoron suorittamisessa.

34 §. Laina voidaan sen lisäksi, mitä asuntotuotantolaista johtuu, katsoa ilman irtisanomista osaksi tai kokonaan heti maksettavaksi erääntyneeksi:

1) jos koron tai lyhennyksen suorittaminen viivästyy enemmän kuin 30 päivää erääntymispäivästä lukien;

2) jos lainan saaja on käyttänyt lainavaroja muuhun tarkoitukseen kuin mihin laina on myönnetty;

3) jos lainan saaja on saman omaisuuden hankkimiseen tai saman rakennustyön suorittamiseen saanut muuta lainaa valtion varoista tai varoista, joista valtio maksaa lainan antajalle korkohyvitystä;

4) jos lainan saaja on lainaa hakiessaan tai muutoin antanut olennaisessa kohdassa erheellisen tiedon tai salannut lainan myöntämiseen olennaisesti vaikuttavia seikkoja taikka jos kiinteistöä havaitaan rasittavan saatavan, maksun tai muun etuuden, jolla on maksuun katsoen

parempi etuoikeus kuin myönnetyllä lainalla ja jonka olemassaolosta lainan antaja lainaa myöntäessään ei ole ollut tietoinen;

5) jollei rakennustyötä, jota varten laina on myönnetty, suoriteta hyväksyttyjä piirustuksia ja rakennusselitystä noudattaen;

6) jollei rakennustyön suorittamiselle lainaa myönnettäessä työllisyysnäkökohtien johdosta tai muutoin ehkä asetettuja ehtoja ole noudatettu;

7) jos velallinen ei luovuta kiinnityksen hankkimista varten tarvittavia asiakirjoja;

8) jos rakennus on vuokramaalla eikä vuokraoikeuden pysyvyyden vakuudeksi vahvistettua kiinnitystä ole uudistettu kuutta kuukautta ennen kiinnityksen vanhentumista;

9) jos vakuuden arvo on huonon hoidon vuoksi tai muusta syystä siinä määrin alentunut, että lainasta maksamatta olevan pääoman takaisin saaminen vaarantuu, eikä velallinen kehotuksesta aseta lainan antajan hyväksymää riittävää vakuutta;

10) jos lainoitettu omaisuus ulosmitataan myytäväksi; tai

11) jos velallinen tai takaaja joutuu konkurssiin tai hakee akordia taikka jos takaaja kuolee, eikä velallinen kehotuksesta aseta lainan antajan hyväksymää riittävää vakuutta.

Lainasta laadittavaan velkakirjaan on otettava ehto siitä, mitä 1 momentissa on säädetty, ja lisäksi ehto, jonka mukaan pantattu velkakirja lainan erääntyessä maksettavaksi on pidettävä ilman eri irtisanomista maksettavaksi erääntyneenä riippumatta siitä, mitä siinä on maksuajasta määrätty.

35 §. Omakotitalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta taikka asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten myönnetyn asuntolainan ja lisälainan saajalle voidaan myöntää lykkäystä lyhennysmaksujen, korkojen tai molempien suorittamisessa hänestä itsestään riippumattomista syistä aiheutuneiden vaikeuksien lieventämiseksi ja edellyttäen, että hänen on esitetyn selvityksen perusteella katsottava taloudellisen asemansa takia olevan tällaisen helpotuksen tarpeessa.

Opiskelija-asuntolan rakentamista tai laajentamista varten myönnetyn lainan osalta voidaan myöntää 1 momentissa tarkoitettua lykkäystä, mikäli se katsotaan asuntolan ylläpitämisen, opiskelijoilta asumisesta perittävien vuokrien ja muiden maksujen alentamisen tai lainan saajan taloudellisen aseman kannalta taikka muista sellaisista syistä tarpeelliseksi.

Lykkäyksen myöntää hakemuksesta 1 momentissa tarkoitettujen lainojen osalta lääninhallitus ja 2 momentissa tarkoitettujen lainojen osalta asuntohallitus. Hakemus, joka on tehtävä asuntohallituksen hyväksymän kaavan mukaista lomaketta käyttäen ja johon on liitettävä asuntohallituksen määräämät selvitykset, on toimitettava 1 momentissa mainittujen lainojen osalta asuntotuotantolain 20 §:n 2 momentissa tarkoitetulle kunnalliselle viranomaiselle ja 2 momentissa mainittujen lainojen osalta asuntohallitukselle viimeistään kolme kuukautta ennen niiden lyhennysten ja korkoerien erääntymistä, joita lykkäyshakemus tarkoittaa. Erityisistä

syistä voidaan lykkäys myöntää, vaikka hakemusta ei ole tehty mainituin tavoin.

36 §. Asuntotuotantolain 15 §:n 1 momentissa tarkoitettu tarjous on tehtävä asuntohallituksen vahvistaman kaavan mukaista lomaketta käyttäen sanotun lain 20 §:n 2 momentissa tarkoitetulle kunnalliselle viranomaiselle, jonka on tehtävä tarjoukseen merkintä sen saapumisajasta. Tarjoukseen on liitettävä asuntohallituksen antamien ohjeiden mukaisesti laadittu laskelma ja muut tarpeelliset selvitykset lunastushinnan määräämistä varten. Kunnallisen viranomaisen on tarvittaessa toimitettava katselmus lunastushinnan määräämistä varten.

Lunastushintaa määrättäessä on hankintakustannuksina otettava huomioon myös tontin hankkimisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset. Jollei tontin hankintakustannuksia voida selvittää taikka tontti on saatu vastikkeetta tai ilmeiseen alihintaan, on perusteeksi otettava paikkakunnalla vastaavanlaiseen asuntorakentamiseen käytetyn maan kohtuullinen käypä hinta.

Jos osakkeiden tai omakotitalon omistaja ei noudata mitä asuntotuotantolain 15 ja 15e §:ssä on säädetty, tulee kunnallisen viranomaisen asianosaista kuultuaan tehdä lääninhallitukselle esitys asuntotuotantolain 15e §:ssä tarkoitettujen seuraamusten määräämisestä.

37 §. Vuokra-, asunto-osuuskunta- ja asunto-osakeyhtiötalon sekä erillisen lämmityslaitoksen tai muun huoltorakennuksen rakentamista tai laajentamista varten lainaa saaneen on, aikoessaan asuntotuotantolain 15g §:n 1 momentissa tarkoitettujen rajoitusten voimassa ollessa luovuttaa rajoituksen alaisen omaisuuden tai ryhtyä pysyvästi käyttämään vuokra-, asunto-osuuskunta- tai asunto-osakeyhtiötaloa tai siihen kuuluvaa asuinhuoneistoa muuhun tarkoitukseen kuin asunnoksi, tehtävä asuntohallituksen vahvistaman kaavan mukaista lomaketta käyttäen ilmoitus sanotun lain 20 §:n 2 momentissa tarkoitetulle kunnalliselle viranomaiselle. Kunnallisen viranomaisen on viipymättä toimitettava ilmoitus asuntohallitukselle ja, kysymyksen ollessa rakennuksen luovuttamisesta, samalla ilmoitettava, onko ostaja kunta tai kunnan nimeämä. Jollei ostaja ole kunta tai kunnan nimeämä tai, kun kysymyksessä on rakennuksen tai siihen kuuluvan asuinhuoneiston käyttö muuhun tarkoitukseen kuin asunnoksi, tulee kunnallisen viranomaisen asianosaista kuultuaan tehdä asuntohallitukselle esitys asuntotuotantolain 15g §:ssä tarkoitettujen seuraamusten määräämisestä.

38 §. Milloin asuntotuotantolain 15 §:n 1 momentissa tai 15g §:n 1 momentissa tarkoitettu omaisuus luovutetaan sanotun momentin mukaisesti, voi asuntohallitus luovuttajan tai luovutuksen saajan hakemuksesta, jos kysymyksessä on asuntohallituksen myöntämä laina, siirtää lainan tai, milloin kysymyksessä on kunnan välityksellä myönnetty laina, lääninhallitus oikeuttaa kunnan siirtämään lainan kokonaan tai osaksi luovutuksen saajan vastattavaksi.

Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että luovutuksen saaja ottaa saamisen vastattavakseen, sekä muut asuntohallituksen tarpeellisiksi katsomat selvitykset.

Hakemus on tehtävä asuntotuotantolain 20 §:n 2 momentissa tarkoitetulle kunnalliselle viranomaiselle, jonka on lähetettävä hakemus ja oma lausuntonsa siitä asuntohallitukselle tai, jos siirrosta 1 momentin mukaan päättää lääninhallitus, tälle.

39 §. Kunnan välityksellä myönnetyn lainan irtisanomisesta sekä siitä, onko laina katsottava ilman irtisanomista heti maksettavaksi erääntyneeksi, samoin kuin asuntotuotantolain 15e §:ssä tarkoitetuista seuraamuksista päättää lääninhallitus.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty, on myös kunnalla oikeus irtisanoa tai katsoa välityksellään myönnetty laina ilman irtisanomista osaksi tai kokonaan heti takaisin maksettavaksi erääntyneeksi.

40 §. Lääninhallituksen asiana on, milloin laina on myönnetty kunnan välityksellä, valvoa valtion etua asuntotuotantolain 8 §:n 5 momentissa tarkoitetussa huutokaupassa, jollei asuntohallitus yksittäistapauksessa ole pidättänyt tehtävää itselleen. Sama velvollisuus lääninhallituksella on, milloin asuntohallitus niin määrää, muunkin lainan osalta.

41 §. Asuntohallituksen asiana on valvoa, että lainojen myöntäminen kuntien toimesta tapahtuu asuntotuotantolain 21 §:ssä mainitun käyttösuunnitelman rajoissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun tehtävän suorittamista varten tulee kuntien antaa tarpeellisiksi katsottavat tiedot.

42 §. Lääninhallituksen tulee ohjata ja valvoa kuntien välityksellä tapahtuvaa lainoitustoimintaa sekä avustaa asuntohallitusta suoraan asuntohallituksesta tapahtuvan lainoitustoiminnan valvonnassa.

43 §. Velkakirjaan, joka laaditaan myönnettäessä kunnille lainoina asuntotuotantolain 2 §:ssä tarkoitettuja varoja, on otettava ehto, että laina voidaan ennen sen takaisin maksamista varten sovittua aikaa katsoa erääntyneeksi, jos sanottua lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole noudatettu.

44 §. Kunnalta peritään sen tilaamista 43 §:ssä tarkoitetuista varoista valtiolle korko kuudennesta päivästä lukien sen jälkeen, kun varat on maksettu asianomaiselle postisiirtotilille.

45 §. Kunnalle asuntotuotantolain 9 §:n 3 momentin mukaan myönnetty laina on maksettava valtiolle sitä mukaa, kuin lainan saajien on lainaehtojen mukaisesti suoritettava velkaansa kunnalle, minkä lisäksi heidän maksamiaan ylimääräisiä lyhennyksiä vastaava määrä on viipymättä suoritettava valtiolle.

Milloin velallinen saa lykkäystä lyhennysten tai koron taikka molempien suorittamisessa, saa kunta vastaavan helpotuksen lainan maksamisessa valtiolle.

Korkohyvitykset.

46 §. Mitä asuntotuotantolain 10 §:n 8 momentissa on säädetty, koskee vastaavasti omakotitalon rakentamista, laajentamista ja peruskorjausta sekä asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimista varten asuntolainan ja lisälainan sijasta myönnettyjen, sanotun lain 14 §:ssä tarkoitettujen lainojen takaisin perimistä. Tästä on otettava ehto lainaa koskevaan velkakirjaan.

47 §. Asuntotuotantolain 14 §:ssä tarkoitettujen lainojen osalta on, sikäli kuin 48 ja 49 §:stä ei muuta johdu, soveltuvin osin voimassa, mitä edellä 6-32 ja 36-38 §:ssä on valtion lainoista säädetty.

48 §. Asuntotuotantolain 14 §:ssä tarkoitettujen lainojen saantia, takaisinmaksuajan pitentämistä ja siirtoa koskevat hakemukset on toimitettava asianomaiselle luottolaitokselle, jonka tulee hankkia hakemuksista sanotun lain 20 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnallisen viranomaisen ja lääninhallituksen lausunto.

Lainan myöntämiseen ja siirtämiseen sekä takaisinmaksuajan pitentämiseen on saatava asuntohallituksen hyväksyminen.

49 §. Asuntotuotantolain 14 §:ssä tarkoitettua lainaa koskevaan velkakirjaan on otettava ehto, että laina voidaan edellä 19 ja 20 §:ssä sekä 34 §:n 1 momentissa mainituissa tapauksissa katsoa kokonaan tai osaksi ilman irtisanomista heti maksettavaksi erääntyneeksi ja että asuntohallitus voi tällöin kysymyksen ollessa 19 ja 20 §:ssä sekä 34 §:n 1 momentin 2-8 kohdassa mainituista tapauksista, määrätä lainan saajan suoritettavaksi määrän, minkä valtio on korkohyvityksenä ja indeksikorotuksena tai lisäkorkona luottolaitokselle suorittanut kysymyksessä olevan lainan osalta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu valtion luottolaitokselle suorittamaa korkohyvitystä ja indeksikorotusta tai lisäkorkoa vastaava määrä menee valtiolle, ja lainan antajan tehtävänä on periä ja tilittää se valtiolle viipymättä.

Lainan erääntymispäivänä pidetään 19 ja 20 §:ssä sekä 34 §:n 1 momentin 2-8 kohdassa mainituissa tapauksissa sitä päivää, jona lainan antaja tai asuntohallitus on päätöksellään katsonut lainan erääntyneen.

50 §. Asuntotuotantolain 15e ja 15g §:ssä tarkoitettujen seuraamusten määräämisestä päättää sanotun lain 14 §:ssä tarkoitettujen lainojen osalta asuntohallitus. Asuntohallituksella on oikeus irtisanoa laina asuntotuotantolaissa säädetyillä perusteilla sekä katsoa laina 19 ja 20 §:ssä sekä 34 §:n 1 momentin 2-8 kohdassa mainituissa tapauksissa ilman irtisanomista heti maksettavaksi erääntyneeksi.

51 §. Korkohyvitys ja indeksikorotus tai lisäkorko suoritetaan asuntotuotantolain 14 §:ssä tarkoitettujen lainojen osalta luottolaitokselle samalta ajalta kuin velallinen maksaa luottolaitokselle korkoa. Maksamatta jääneen erääntyneen lyhennyksen osalta ei mainittuja korvauksia kuitenkaan suoriteta erääntymispäivän jälkeiseltä ajalta.

Edellä 49 §:n 3 momentissa tarkoitetun erääntymispäivän jälkeiseltä ajalta ei suoriteta luottolaitokselle tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettuja korvauksia.

Jos laina 34 §:n 1 momentin 1 ja 9-11 kohdassa mainitussa tapauksessa katsotaan ilman irtisanomista maksettavaksi erääntyneeksi taikka laina asuntotuotantolain säännösten perusteella irtisanotaan heti maksettavaksi erääntyneeksi, suoritetaan lainan osalta luottolaitokselle tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettuja korvauksia, kunnes laina on takaisin maksettu, kuitenkin enintään siihen saakka, kun lainan vakuutena oleva omaisuus myydään lainan perimiseksi. Korvauksia ei kuitenkaan makseta enempää kuin mitä alkuperäisen lyhennyssuunnitelman mukaan olisi 1 momentin säännös huomioon ottaen jouduttu suorittamaan. Asuntohallitus voi 34 §:n 1 momentin 9-11 kohdassa sekä asuntotuotantolain 15e ja 15g §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa määrätä, että korvausten suorittaminen lakkaa.

52 §. Korkohyvitystä ja indeksikorotusta tai lisäkorkoa on haettava asuntohallitukselta puolivuosittain asuntohallituksen määrääminä aikoina. Hakemukseen tulee sisältyä asuntohallituksen määräämät korkohyvityksen sekä indeksikorotuksen tai lisäkoron laskemista varten tarpeelliset tiedot.

53 §. Luottolaitoksille suoritettavan korkohyvityksen suuruuden määrää valtioneuvosto.

Valtion takaukset.

54 §. Asuntotuotantolain 13 §:ssä tarkoitettujen lainojen osalta on myös silloin, kun niiden osalta ei suoriteta korkohyvitystä valtion varoista, soveltuvin osin voimassa, mitä 6-32 ja 46 §:ssä on säädetty, kuitenkin niin, että lainojen saantia ja siirtämistä sekä takaisinmaksuajan pitentämistä koskevien hakemusten samoin kuin lainan myöntämisen ja siirtämisen sekä takaisinmaksuajan pitentämisen osalta on vastaavasti voimassa, mitä 48 §:ssä on säädetty.

55 §. Valtion takauksen myöntää asuntohallitus.

56 §. Milloin asuntotuotantolain 13 §:ssä tarkoitetun lainan lyhennyksen tai koron suorittaminen viivästyy kauemmin kuin 30 päivää erääntymispäivästä lukien, on luottolaitoksen ilmoitettava siitä viipymättä asuntohallitukselle sekä, jollei asuntohallitus toisin määrää, katsottava laina maksettavaksi erääntyneeksi ja ryhdyttävä perimistoimenpiteisiin.

Luottolaitoksen on annettava perimistoimenpiteistään asuntohallitukselle sellaiset selvitykset, että valtion etua voidaan valvoa.

57 §. Takausta koskevaan sitoumukseen on otettava ehto, jonka mukaan valtio vapautuu kokonaan tai osaksi takaukseen perustuvasta maksuvelvollisuudesta, jollei lainan antaja ole hoitanut lainaa pankkitapojen mukaisesti ja samalla valvonut valtion etua takaajana tai jollei lainan antaja ole noudattanut asuntotuotantolakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä sekä asuntohallituksen antamia ohjeita.

Milloin siihen on syytä, asuntohallitus voi päättää, että takaukseen perustuva valtion vastuu pysytetään osaksi tai kokonaan voimassa poiketen siitä, mitä 1 momentissa on säädetty.

58 §. Asuntotuotantolain 13 §:ssä tarkoitettua lainaa koskevaan velkakirjaan on otettava ehto, että asuntohallituksella ja lainan antajalla on oikeus katsoa laina ilman irtisanomista kokonaan tai osaksi heti maksettavaksi erääntyneeksi 34 §:n 1 momentin 1, 2,5 ja 7-11 kohdassa mainituissa tapauksissa sekä:

1) jos lainan saaja on lainaa hakiessaan tai muutoin antanut olennaisessa kohdassa erheellisen tiedon tai salannut lainan tai valtion takauksen myöntämiseen olennaisesti vaikuttavia seikkoja taikka jos kiinteistöä havaitaan rasittavan saatavan, maksun tai muun etuuden, jolla on maksuun katsoen parempi etuoikeus kuin lainalla, minkä takaisin maksamisen vakuudeksi valtion takaus on myönnetty, ja jonka olemassa olosta lainan antaja ei lainaa myöntäessään ole ollut tietoinen; tai

2) jos velallinen kieltäytyy antamasta asuntohallitukselle tai lainan antajalle lainan käytön valvontaa varten tarvittavia tietoja.

Milloin lainan myöntänyt luottolaitos havaitsee jonkin 1 momentissa tarkoitetun irtisanomisperusteen olevan olemassa, on luottolaitoksen viipymättä ilmoitettava siitä asuntohallitukselle.

Tutkimusmäärärahat.

59 §. Asuntotuotantolain 18 §:n 2 momentissa tarkoitetusta tutkimustoiminnan yleisohjelmasta on, ennen kuin se saatetaan valtioneuvoston hyväksyttäväksi, hankittava asuntotuotantoneuvottelukunnan lausunto.

60 §. Asuntotuotantolain 18 §:n 1 momentissa tarkoitetut tutkimusmäärärahat myöntää hakemuksesta asuntohallitus hankittuaan asuntotuotantoneuvottelukunnan lausunnon. Hakemukseen on liitettävä tutkimusta tai muuta tehtävää koskeva ohjelma, kustannusarvio ja julkaisemissuunnitelma sekä muut asuntohallituksen tarpeellisiksi katsomat selvitykset.

61 §. Tutkimusmääräraha voidaan myöntää sellaiselle virastolle, laitokselle, yhdistykselle, yhtiölle, säätiölle tai muulle yhteisölle taikka yksityiselle henkilölle, jonka katsotaan olevan pätevä tutkimuksen tai tehtävän suorittamiseen.

Milloin tutkimusmäärärahaa myönnetään muulle kuin yksityiselle henkilölle, on määrärahan saaneen nimettävä tutkimusta tai tehtävää suorittamaan asuntohallituksen hyväksymä henkilö.

62 §. Tutkimusmäärärahaa ei saa myöntää sellaisen tutkimuksen tai tehtävän suorittamista varten, jonka tarkoituksena on patentilla suojattavan rakennusaineen, -laitteen tai valmistusmenetelmän keksiminen tai kehittäminen.

63 §. Tutkimusten tulokset on julkaistava asianomaisissa ammattilehdissä tai erikoisjulkaisuissa sekä yleistajuisessa muodossa sanoma- tai aikakauslehdissä taikka muulla asuntohallituksen hyväksymällä tavalla.

64 §. Tutkimuksen tai tehtävän suorittamista ja sitä varten myönnettyjen varojen käyttöä valvoo asuntohallitus.

Tutkimuksen tai tehtävän suorittajan on pyydettäessä annettava asuntohallitukselle selvitys työn edistymisestä ja muista sen suorittamiseen liittyvistä seikoista.

65 §. Määrärahan saajan on toimitettava asuntohallitukselle tilitys määrärahan käytöstä ja sitouduttava siihen, että sisäasiainministeriöllä, valtiontalouden tarkastusvirastolla ja asuntohallituksella on oikeus tarkastaa määrärahan käytön osalta saajan kirjanpitoa, kokouspöytäkirjoja ja muita asiakirjoja.

Erinäisiä säännöksiä.

66 §. Asuntohallituksen asiana on antaa ohjeet asuntotuotantolain 19 §:ssä tarkoitettujen asuntotuotanto-ohjelmien laatimista varten. Ohjelma samoin kuin siihen vuosittain tehdyt tarkistukset on toimitettava tiedoksi sisäasiainministeriölle, asuntohallitukselle ja lääninhallitukselle.

Hakemus, joka tarkoittaa vapautuksen myöntämistä asuntotuotanto-ohjelman laatimisvelvollisuudesta tai lykkäystä sen valmistamisessa, on toimitettava lääninhallitukselle, jonka on annettava hakemuksen johdosta lausuntonsa sekä lähetettävä hakemus ja lausunto asuntohallitukselle edelleen tämän lausunnon ohella ministeriölle toimitettavaksi.

Lääninhallituksen asiana on ohjata ja valvoa kuntien toimesta tapahtuvaa asuntotuotanto-ohjelmien laatimista.

67 §. Valtuuston päätöksestä, jolla asuntotuotantolain 20 §:n 2 momentissa mainitut tehtävät on määrätty kunnan jonkin lautakunnan hoidettavaksi, on viipymättä toimitettava tieto lääninhallitukselle ja asuntohallitukselle.

68 §. Asuntohallituksen on vuosittain sisäasiainministeriön määräämänä aikana tehtävä ministeriölle esitys asuntotuotantolain 21 §:n 1 momentissa tarkoitetuksi käyttösuunnitelmaksi. Asuntohallituksen on hankittava asiasta asuntotuotantoneuvottelukunnan lausunto.

Esityksessä on mainittava, miten määrärahat ehdotetaan käytettäviksi eri tarkoituksiin. Tarkempia määräyksiä käyttösuunnitelman sisällöstä ja laatimisesta antaa tarvittaessa valtioneuvosto.

69 §. Asuntohallituksen päätökseen, joka koskee lainan myöntämistä, valtion vastuulle jättämistä, siirtämistä, irtisanomista tai ilman irtisanomista heti maksettavaksi erääntymistä, asuntotuotantolain 12 §:n 1 momentissa tarkoitetun lykkäyksen myöntämistä, mainitun lain 15g §:n 1 momentissa tarkoitettua ostajan hyväksymistä, valtion takauksen myöntämistä, kunnan tai luottolaitoksen myöntämän lainan hyväksymistä tai tutkimusmäärärahan myöntämistä, ei saa valittamalla hakea muutosta.

Muutosta ei myöskään saa valittamalla hakea lääninhallituksen päätökseen, joka koskee lainan siirtämistä, irtisanomista tai ilman irtisanomista heti maksettavaksi erääntymistä, asuntotuotantolain 10 §:n 8 momentissa tarkoitettua takaisinmaksuajan pitennystä tai asuntotuotantolain 12 §:n 1 momentissa tarkoitetun lykkäyksen myöntämistä.

Lunastamista koskevaan kunnallisen viranomaisen päätökseen haetaan muutosta niin kuin kunnallislaissa on säädetty.

70 §. Tarkemmat määräykset tämän asetuksen täytäntöönpanosta antaa tarvittaessa sisäasiainministeriö.

Asunto-, lisä- ja asunto-osakelainoja sekä asuntotakuita ennen 1 päivää heinäkuuta 1968 myönnettäessä samoin kuin sanottuun päivään mennessä myönnettyjen lainojen ja asuntotakuiden osalta muutoinkin on, sikäli kuin asuntotuotantolain 24 §:n 2 momentista, sellaisena kuin se on 19 päivänä tammikuuta 1968 annetussa laissa (33/68), ei muuta johdu, noudatettava soveltuvin osin, mitä 4 päivänä joulukuuta 1953 annetussa asuntotuotantolaissa (488/53) ja sen nojalla on säädetty tai määrätty, kuitenkin niin, että myönnettäessä lainaa tai asuntotakuuta omakotitalon rakentamista tai laajentamista varten on noudatettava, mitä tämän asetuksen 13 §:ssä on säädetty.

Asuntotuotantolakia ja tätä asetusta ei sovelleta asutuslainsäädännön mukaisten hallintasopimusten nojalla hallittujen asuntotilojen ja -tonttien asuntorakentamiseen.

Sen estämättä, mitä 25 §:n 2 momentissa, 29 §:n 3 momentissa, 30 §:n 1 momentissa, 35 §:n 3 momentissa, 36 §:n 3 momentissa, 38 §:n 1 momentissa, 39 §:n 1 momentissa sekä 40, 42 ja 54 §:ssä on säädetty, hoidetaan lääninhallituksille kuuluvat tehtävät vuoden 1969 loppuun asuntohallituksen toimesta. Mitä 12 §:n 1 momentissa ja 48 §:n 1 momentissa on säädetty lausunnon hankkimisesta lääninhallitukselta, ei sovelleta ennen 1 päivää tammikuuta 1970. Asuntohallituksen päätökseen, joka koskee asuntotuotantolain 10 §:n 8 momentissa tarkoitettua takaisinmaksuajan pitennystä, ei saa valittamalla hakea muutosta.

23. ASETUS KUNTIEN KANTOKYKYLUOKITUKSESTA.

Annettu helmikuun 16 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 93/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:146)

Sisäasiainministerin esittelystä säädetään kuntien kantokykyluokituksesta 29 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (665/67) 10 §:n nojalla:

1 §. Kuntien kantokykyluokituksesta annetun lain 2 §:n säännöksiä sovellettaessa kunnan asukaslukuna käytetään sinä vuotena, minkä menoista ja tuloista on kysymys, toimitetun henkikirjoituksen mukaista asukaslukua.

Säännönmukaisen kunnallisveron tuottona pidetään lain 2 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovellettaessa kunnallislain 110 §:n 2 momentissa tarkoitettua varainhoitovuoden kunnallisveron määrää.

2 §. Veroäyrin hintojen keskiarvo lasketaan luokituslain 2 §:ää sovellettaessa täydet pennin sadasosat huomioon ottaen.

Kuntien vertausluvut ja niiden keskiarvo lasketaan täysin kokonaisin luvuin, murto-osia huomioon ottamatta.

3 §. Rahan arvon muuttuminen lasketaan lain 4 §:n 1 momenttia sovellettaessa tukkuhintaindeksin (perusvuosi 1949) mukaan siten, että perusteina ovat vuosien 1962-64 indeksien keskiarvo ja kantokykyluokituksen toimittamisvuotta edeltäneiden kolmen vuoden indeksien keskiarvo.

4 §. Ennen kuin kunnan kantokykyluokkaa lain 5 §:n 3 momentin nojalla korotetaan, kunnalle on varattava tilaisuus määräajassa antaa asiasta lausuntonsa.

5 §. Lain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettuun toimikuntaan, jonka nimenä on kantokykyluokitustoimikunta, valtioneuvosto kutsuu kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan 12 jäsentä. Näiden tulee edustaa sisäasiainministeriötä, valtiovarainministeriötä, opetusministeriötä, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriötä, sosiaaliministeriötä ja tilastollista päätoimistoa sekä Suomen Kaupunkiliittoa, Maalaiskuntien Liittoa ja Finlands svenska landskommuners förbundia siten, että muilla näistä on kullakin

yksi edustaja paitsi Suomen Kaupunkiliitolla kolme ja Maalaiskuntien Liitolla kaksi. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Valtioneuvosto määrää jäsenistä toimikunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

6 §. Toimikunta on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään kolme valtion viranomaisia ja vähintään kolme kuntien keskusjärjestöjä edustavaa jäsentä.

Erimielisyyden ilmaantuessa tulee toimikunnan päätökseksi se mielipide, jota useimpien on katsottava kannattaneen, sekä äänten jakautuessa tasan se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut.

7 §. Lain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot kunnan on, sikäli kuin niistä ei ole erikseen säädetty, annettava sille asetetussa määräajassa.

8 §. Kun toimikunnan ehdotus kantokykyluokitukseksi on valmistunut, ehdotus sen perusteena olevine laskelmineen on viipymättä julkaistava ja pidettävä saatavana valtion painatuskeskuksessa.

9 §. Toimikunta antaa lausuntoja kuntien kantokykyluokituksen soveltamiseen liittyvistä kysymyksistä korkeimmalle hallinto-oikeudelle, ministeriöille, keskusvirastoille, lääninhallituksille ja kuntien keskusjärjestöille. Se voi antaa niitä muillekin asianomaisille viranomaisille ja yhteisöille.

24. JÄTTEIDEN KULJETUSMAKSUT.

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 21 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1950:140)

Kaupunginvaltuusto päätti, että rakennusviraston puhtaanapitoosaston suorittamasta jätteenkuljetuksesta saadaan 1.1.1968 alkaen periä maksu seuraavin perustein:

Kiinteistöjen jätteiden kuljettamisesta yleisen jätteennoudon yhteydessä saadaan veloittaa jäteastian tilavuuteen perustuvalta laskeutulta m^3:ltä keskimäärin 6,50 mk. Kiinteistökohtainen hinta on keskihintaan nähden samassa suhteessa kuin kiinteistökohtainen viikoittainen standardinoutoaika on kiinteistökohtaisten viikoittaisten standardinoutoaikojen punnittuun keskiarvoon, kuitenkin vähintään 4,00 mk/m^3 ja enintään 10,00 mk/m^3. Hinta on sidottu maistraatin vahvistamaan kuorma-autojen liikennetaksaan Helsingin kaupungissa nyt esitettyjen arvojen vastatessa 18.11.1967 vahvistettua taksaa.

Taksa koskee vain terveydenhoitolaissa tarkoitettua tavallista jätettä, joka on joko kertakäyttöisissä jätesäkeissä tai terveydenhoitolautakunnan hyväksymissä 300 ja 600 litran jäteastioissa, mutta ei käymälälantaa, märkää ja raskasta talousjätettä, rakennus- ja teollisuusjätettä ym. eikä vaihtolava- tai muita erikois- ja kertakuljetuksia, joihin voidaan soveltaa maistraatin hyväksymää liikennetaksaa sellaisenaan.

25. KAUPUNGIN VIRANHALTIJAIN JA TOIMIHENKILÖIDEN PALKKOJEN JA ERÄIDEN ETUISUUKSIEN TARKISTAMINEN SEKÄ VIRKASÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 21 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:25)

Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen yleistarkistus vuonna 1968 suoritetaan seuraavasti:

A. Viranhaltijat.

1) Viranhaltijain palkkauksessa suoritetaan yleiskorotus siten,

a) että virkasäännön 21 §:n 1 momentin sisältämä palkkataulukko muutetaan 1.1.1968 alkaen seuraavan taulukon mukaisesti:

Helsingin kaupungin virkasäännön 21 §:n 1 momentin mukainen viranhaltijain palkkataulukko 1.1.1968 alkaen.

Palkkaluokka	Peruspalkka mk	Peruspalkka ja 1 ikälisä mk	Peruspalkka ja 2 ikälisää mk	Peruspalkka ja 3 ikälisää mk	Peruspalkka ja 4 ikälisää mk	1. ikälisä mk	2. ja 3. ikälisä mk	4. ikälisä mk
1.	519,80	551,00	587,40	623,80	665,40	31,20	36,40	41,60
2.	539,10	571,40	609,10	646,80	689,90	32,30	37,70	43,10
3.	559,90	593,50	632,70	671,90	716,70	33,60	39,20	44,80
4.	581,70	616,60	657,30	698,00	744,50	34,90	40,70	46,50
5.	603,70	639,90	682,20	724,50	772,80	36,20	42,30	48,30
6.	629,10	666,80	710,80	754,80	805,10	37,70	44,00	50,30
7.	657,20	696,60	742,60	788,60	841,20	39,40	46,00	52,60
8.	686,80	728,00	776,10	824,20	879,10	41,20	48,10	54,90
9.	719,20	762,40	812,70	863,00	920,50	43,20	50,30	57,50
10.	751,70	796,80	849,40	902,00	962,10	45,10	52,60	60,10
11.	783,90	830,90	885,80	940,70	1 003,40	47,00	54,90	62,70
12.	817,20	866,20	923,40	980,60	1 046,00	49,00	57,20	65,40
13.	852,30	903,40	963,10	1 022,80	1 091,00	51,10	59,70	68,20
14.	888,90	942,20	1 004,40	1 066,60	1 137,70	53,30	62,20	71,10
15.	926,50	982,10	1 047,00	1 111,90	1 186,00	55,60	64,90	74,10
16.	968,40	1 026,50	1 094,30	1 162,10	1 239,60	58,10	67,80	77,50
17.	1 012,90	1 073,70	1 144,60	1 215,50	1 296,50	60,80	70,90	81,00
18.	1 058,70	1 122,20	1 196,30	1 270,40	1 355,10	63,50	74,10	84,70
19.	1 110,20	1 176,80	1 254,50	1 332,20	1 421,00	66,60	77,70	88,80
20.	1 168,30	1 238,40	1 320,20	1 402,00	1 495,50	70,10	81,80	93,50
21.	1 229,60	1 303,40	1 389,50	1 475,60	1 574,00	73,80	86,10	98,40
22.	1 297,00	1 374,80	1 465,60	1 556,40	1 660,20	77,80	90,80	103,80
23.	1 371,40	1 453,70	1 549,70	1 645,70	1 755,40	82,30	96,00	109,70
24.	1 454,50	1 541,80	1 643,60	1 745,40	1 861,80	87,30	101,80	116,40
25.	1 546,10	1 638,90	1 747,10	1 855,30	1 979,00	92,80	108,20	123,70
26.	1 650,60	1 749,60	1 865,10	1 980,60	2 112,60	99,00	115,50	132,00
27.	1 760,70	1 866,30	1 989,50	2 112,70	2 253,60	105,60	123,20	140,90
28.	1 879,60	1 992,40	2 124,00	2 255,60	2 406,00	112,80	131,60	150,40
29.	2 008,50	2 129,00	2 269,60	2 410,20	2 570,90	120,50	140,60	160,70
30.	2 142,90	2 271,50	2 421,50	2 571,50	2 742,90	128,60	150,00	171,40
31.[1])	2 287,70	2 425,00	2 585,10	2 745,20	2 928,20	137,30	160,10	183,00
32.[1])	2 440,80	2 587,20	2 758,10	2 929,00	3 124,30	146,40	170,90	195,30
33.[1])	2 602,60	2 758,80	2 941,00	3 123,20	3 331,40	156,20	182,20	208,20
34.[1])	2 792,90	2 960,50	3 156,00	3 351,50	3 574,90	167,60	195,50	223,40
35.[1])	3 016,20	3 197,20	3 408,30	3 619,40	3 860,70	181,00	211,10	241,30
36.[1])	3 279,70	3 476,50	3 706,10	3 935,70	4 198,10	196,80	229,60	262,40
37.[1])	3 587,30	3 802,50	4 053,60	4 304,70	4 591,70	215,20	251,10	287,00
38.[1])	3 961,00	4 198,70	4 476,00	4 753,30	5 070,20	237,70	277,30	316,90

[1]) Virkasäännön 21 §:n 3 momentin mukaiset sopimuspalkkaluokat (Kvsto 27. 6. 1962, asia 12).

b) että virkasäännön 21 §:n 1 momentin sisältämä palkkataulukko muutetaan 1.6.1968 alkaen seuraavan taulukon mukaisesti:

Helsingin kaupungin virkasäännön 21 §:n 1 momentin mukainen viranhaltijain palkkataulukko 1.6.1968 alkaen.

Palkkaluokka	Perus-palkka mk	Perus-palkka ja 1 ikälisä mk	Perus-palkka ja 2 ikälisää mk	Perus-palkka ja 3 ikälisää mk	Perus-palkka ja 4 ikälisää mk	1. ikälisä mk	2. ja 3. ikälisä mk	4. ikälisä mk
1.	538,00	570,30	608,00	645,70	688,70	32,30	37,70	43,00
2.	558,00	591,50	630,60	669,70	714,30	33,50	39,10	44,60
3.	579,50	614,30	654,90	695,50	741,90	34,80	40,60	46,40
4.	602,10	638,20	680,30	722,40	770,60	36,10	42,10	48,20
5.	624,80	662,30	706,00	749,70	799,70	37,50	43,70	50,00
6.	651,10	690,20	735,80	781,40	833,50	39,10	45,60	52,10
7.	680,20	721,00	768,60	816,20	870,60	40,80	47,60	54,40
8.	710,80	753,40	803,20	853,00	909,90	42,60	49,80	56,90
9.	744,40	789,10	841,20	893,30	952,90	44,70	52,10	59,60
10.	778,00	824,70	879,20	933,70	995,90	46,70	54,50	62,20
11.	811,30	860,00	916,80	973,60	1 038,50	48,70	56,80	64,90
12.	845,80	896,50	955,70	1 014,90	1 082,60	50,70	59,20	67,70
13.	882,00	935,00	996,70	1 058,40	1 129,00	52,90	61,70	70,60
14.	920,00	975,20	1 039,60	1 104,00	1 177,60	55,20	64,40	73,60
15.	958,90	1 016,40	1 083,50	1 150,60	1 227,30	57,50	67,10	76,70
16.	1 002,30	1 062,40	1 132,60	1 202,80	1 283,00	60,10	70,20	80,20
17.	1 048,40	1 111,30	1 184,70	1 258,10	1 342,00	62,90	73,40	83,90
18.	1 095,80	1 161,50	1 238,20	1 314,90	1 402,60	65,70	76,70	87,70
19.	1 149,10	1 218,00	1 298,40	1 378,80	1 470,70	68,90	80,40	91,90
20.	1 209,20	1 281,80	1 366,40	1 451,00	1 547,70	72,60	84,60	96,70
21.	1 272,60	1 349,00	1 438,10	1 527,20	1 629,00	76,40	89,10	101,80
22.	1 342,40	1 422,90	1 516,90	1 610,90	1 718,30	80,50	94,00	107,40
23.	1 419,40	1 504,60	1 604,00	1 703,40	1 817,00	85,20	99,40	113,60
24.	1 505,40	1 595,70	1 701,10	1 806,50	1 926,90	90,30	105,40	120,40
25.	1 600,20	1 696,20	1 808,20	1 920,20	2 048,20	96,00	112,00	128,00
26.	1 708,40	1 810,90	1 930,50	2 050,10	2 186,80	102,50	119,60	136,70
27.	1 822,30	1 931,60	2 059,20	2 186,80	2 332,60	109,30	127,60	145,80
28.	1 945,40	2 062,10	2 198,30	2 334,50	2 490,10	116,70	136,20	155,60
29.	2 078,80	2 203,50	2 349,00	2 494,50	2 660,80	124,70	145,50	166,30
30.	2 217,90	2 351,00	2 506,30	2 661,60	2 839,00	133,10	155,30	177,40
31.[1])	2 367,80	2 509,90	2 675,60	2 841,30	3 030,70	142,10	165,70	189,40
32.[1])	2 526,20	2 677,80	2 854,60	3 031,40	3 233,50	151,60	176,80	202,10
33.[1])	2 693,70	2 855,30	3 043,90	3 232,50	3 448,00	161,60	188,60	215,50
34.[1])	2 890,70	3 064,10	3 266,40	3 468,70	3 700,00	173,40	202,30	231,30
35.[1])	3 121,80	3 309,10	3 527,60	3 746,10	3 995,80	187,30	218,50	249,70
36.[1])	3 394,50	3 598,20	3 835,80	4 073,40	4 345,00	203,70	237,60	271,60
37.[1])	3 712,90	3 935,70	4 195,60	4 455,50	4 752,50	222,80	259,90	297,00
38.[1])	4 099,60	4 345,60	4 632,60	4 919,60	5 247,60	246,00	287,00	328,00

[1]) Virkasäännön 21 §:n 3 momentin mukaiset sopimuspalkkaluokat (Kvsto 27. 6. 1962, asia 12).

c) että virkasäännön 21 §:n 1 momentin sisältämä palkkataulukko muutetaan 1.12.1968 lukien jäljempänä olevan taulukon mukaiseksi ja että tämän korotuksen osalta suoritetaan korjaus yleisten työmarkkinain taholla 15.12.1968 lukien toteutettavan indeksiehdon osoittaman prosenttimäärän mukaisesti 1.1.1969 alkaen, jos po. indeksitarkistus poikkeaa edellä mainitusta 3 %:n suuruisesta ennakosta.

Helsingin kaupungin virkasäännön 21 §:n 1 momentin mukainen viranhaltijain palkkataulukko 1.12.1968 alkaen.

Palkkaluokka	Perus-palkka mk	Perus-palkka ja 1 ikälisä mk	Perus-palkka ja 2 ikälisää mk	Perus-palkka ja 3 ikälisää mk	Perus-palkka ja 4 ikälisää mk	1. ikälisä mk	2. ja 3. ikälisä mk	4. ikälisä mk
1.	554,10	587,30	626,10	664,90	709,20	33,20	38,80	44,30
2.	574,70	609,20	649,40	689,60	735,60	34,50	40,20	46,00
3.	596,90	632,70	674,50	716,30	764,10	35,80	41,80	47,80
4.	620,20	657,40	700,80	744,20	793,80	37,20	43,40	49,60
5.	643,50	682,10	727,10	772,10	823,60	38,60	45,00	51,50
6.	670,60	710,80	757,70	804,60	858,20	40,20	46,90	53,60
7.	700,60	742,60	791,60	840,60	896,60	42,00	49,00	56,00
8.	732,10	776,00	827,20	878,40	937,00	43,90	51,20	58,60
9.	766,70	812,70	866,40	920,10	981,40	46,00	53,70	61,30
10.	801,30	849,40	905,50	961,60	1 025,70	48,10	56,10	64,10
11.	835,60	885,70	944,20	1 002,70	1 069,50	50,10	58,50	66,80
12.	871,20	923,50	984,50	1 045,50	1 115,20	52,30	61,00	69,70
13.	908,60	963,10	1 026,70	1 090,30	1 163,00	54,50	63,60	72,70
14.	947,60	1 004,50	1 070,80	1 137,10	1 212,90	56,90	66,30	75,80
15.	987,70	1 047,00	1 116,10	1 185,20	1 264,20	59,30	69,10	79,00
16.	1 032,40	1 094,30	1 166,60	1 238,90	1 321,50	61,90	72,30	82,60
17.	1 079,90	1 144,70	1 220,30	1 295,90	1 382,30	64,80	75,60	86,40
18.	1 128,70	1 196,40	1 275,40	1 354,40	1 444,70	67,70	79,00	90,30
19.	1 183,60	1 254,60	1 337,50	1 420,40	1 515,10	71,00	82,90	94,70
20.	1 245,50	1 320,20	1 407,40	1 494,60	1 594,20	74,70	87,20	99,60
21.	1 310,80	1 389,40	1 481,20	1 573,00	1 677,90	78,60	91,80	104,90
22.	1 382,70	1 465,70	1 562,50	1 659,30	1 769,90	83,00	96,80	110,60
23.	1 462,00	1 549,70	1 652,00	1 754,30	1 871,30	87,70	102,30	117,00
24.	1 550,60	1 643,60	1 752,10	1 860,60	1 984,60	93,00	108,50	124,00
25.	1 648,20	1 747,10	1 862,50	1 977,90	2 109,80	98,90	115,40	131,90
26.	1 759,70	1 865,30	1 988,50	2 111,70	2 252,50	105,60	123,20	140,80
27.	1 877,00	1 989,60	2 121,00	2 252,40	2 402,60	112,60	131,40	150,20
28.	2 003,80	2 124,00	2 264,30	2 404,60	2 564,90	120,20	140,30	160,30
29.	2 141,20	2 269,70	2 419,60	2 569,50	2 710,80	128,50	149,90	171,30
30.	2 284,40	2 421,50	2 581,40	2 741,30	2 924,10	137,10	159,90	182,80
31.[1])	2 438,80	2 585,10	2 755,80	2 926,50	3 121,60	146,30	170,70	195,10
32.[1])	2 602,00	2 758,10	2 940,20	3 122,30	3 330,50	156,10	182,10	208,20
33.[1])	2 774,50	2 941,00	3 135,20	3 329,40	3 551,40	166,50	194,20	222,00
34.[1])	2 977,40	3 156,00	3 364,40	3 572,80	3 811,00	178,60	208,40	238,20
35.[1])	3 215,50	3 408,40	3 633,50	3 858,60	4 115,80	192,90	225,10	257,20
36.[1])	3 496,30	3 706,10	3 950,80	4 195,50	4 475,20	209,80	244,70	279,70
37.[1])	3 824,30	4 053,80	4 321,50	4 589,20	4 895,10	229,50	267,70	305,90
38.[1])	4 222,60	4 476,00	4 771,60	5 067,20	5 405,00	253,40	295,60	337,80

[1]) Virkasäännön 21 §:n 3 momentin mukaiset sopimuspalkkaluokat (Kveto 27. 6. 1962, asia 12).

2) Virkasuhteeseen perustuvat sopimuspalkat korotetaan 1.1.1968 alkaen 6,8 %:lla ja näin saatuja palkkoja 1.6.1968 alkaen 3,5 %:lla sekä edelleen näin saatuja palkkoja 1.12.1968 alkaen 3 %:lla, minkä lisäksi näiden palkkojen osalta noudatetaan, mitä edellä 1) c) kohdassa on indeksitarkistuksesta sanottu. Nämä korotukset eivät kuitenkaan koske niitä teknillisen koulutuksen saaneita viranhaltijoita, joiden palvelusehdoista kaupunginvaltuusto on päättänyt 7. ja 21.6.1967 sekä 7.2.1968.

3) Edellä mainitut korotukset suoritetaan myös ns. vanhan palkkaus- ja eläkejärjestelmän valinneille kansakoulunopettajille.

4) Edellä 1)-2) kohdassa tarkoitetut korotukset suoritetaan vain kirjallisesta hakemuksesta niille viranhaltijoille, jotka ovat eronneet kaupungin palveluksesta muun syyn kuin eläkkeelle siirtymisen johdosta, ennen kuin kaupunginvaltuusto on tehnyt palkkojen tarkistusta koskevan päätöksen.

5) Kaupungin oman eläkejärjestelmän valinneiden sekä sen alaisuuteen muutoin kuuluvien viranhaltijain ja työntekijäin sääntömääräiset eläkkeet, leskieläke- ja kasvatusapusäännön mukaiset leskieläkkeet sekä kasvatusavustukset tarkistetaan 1) kohdan mukaisesti muutoin, paitsi että eläkkeen se osa, jonka eläkepohjaan sisältyvät sunnuntaityö- ja yötyökorvausosuudet tai muut eläkkeessä huomioon otetut lisät tahi korvaukset sekä palkkiot, ja ylimääräiset eläkkeet tarkistetaan 1.1.1968 alkaen 6,8 %:lla ja näin saadut tarkistetut määrät edelleen 1.6.1968 alkaen 3,5 %:lla sekä suorittamalla tarkistetuille määrille 1.12.1968 alkaen lisäksi 3 %:n suuruinen indeksitarkistuksen ennakko ja ennakon tarkistus 1.1.1969 lukien niin kuin edellä 1) c) kohdassa on mainittu. Kaupungin maksamien leski- ja orpoeläkekassan peruseläkkeiden lisäeläkkeet tarkistetaan samalla tavoin kuin edellä on määrätty ylimääräisistä eläkkeistä.

6) Korotusten myöntäminen palkkioille harkitaan erikseen, kuitenkin siten, ettei puheena olevia korotuksia tässä yhteydessä myönnetä kokouspalkkioille, matkustussäännön mukaisille päivärahoille eikä taksoille eikä niitä vastaaville korvauksille eikä palkkioille.

7) Viranhaltijain lisä-, yli- ja sunnuntaityö- sekä päivystys- ym. näihin verrattavat korvaukset tarkistetaan 1) ja 2) kohdassa mainituista ajankohdista lukien, kuitenkin siten, että niissä tapauksissa, joissa korvausten maksaminen tarkistettujen palkkaperusteiden mukaan ei sanotuista ajankohdista lukien ole mahdollista, tarkistukset tapahtuvat puheena olevien päivämäärien jälkeen ensiksi alkavien työaikajaksojen alusta lukien.

8) Niiden viranhaltijain, joiden palkkaus määräytyy joko lakisääteisesti tai kaupunginvaltuuston erikseen tekemän päätöksen perusteella valtion viran tai toimen haltijain palkkauksesta annettujen säännösten mukaan, palkkojen tarkistukset suoritetaan aikanaan siten kuin valtion virkamiesten.

B. Toimihenkilöt.

(Työsopimussuhteessa kuukausipalkalla työskentelevät)

1) Toimihenkilöiden kuukausipalkkojen yleiskorotus suoritetaan siten,

a) että, jos palkkaus on määräytynyt viranhaltijain palkkaluokituksen mukaisesti, kuukausipalkkoja korotetaan samalla tavoin, kuin viranhaltijain kohdalla on edellä A.1) kohdassa määrätty, sekä

b) että, milloin palkkaus ei ole määritelty viranhaltijain palkkaluokituksen mukaisesti, kuukausipalkkaa korotetaan 1.1.1968 alkaen 6,8 %:lla, kuitenkin vähintään 40 mk:lla, näin saatuja palkkoja 1.6.1968 alkaen 3,5 %:lla ja näin saatuja palkkoja edelleen 1.12.1968 alkaen 3 %:lla, minkä lisäksi viimeksi mainitun indeksin ennakon tarkistus toteutetaan, kuten viranhaltijain osalta on määrätty edellä A.1) c) kohdassa.

2) Toimihenkilöiden eläkkeet tarkistetaan noudattaen soveltuvin osin edellä olevia, viranhaltijoita koskevia määräyksiä.

3) Muutoin sovelletaan A.4), 6) ja 7) kohdassa mainittuja määräyksiä.

4) Edellä olevat määräykset eivät kuitenkaan koske niitä toimihenkilöitä, joiden palkkaus määräytyy erikseen sovittavan suorituspalkkauksen perusteella, eikä niitä teknillisen koulutuksen saaneita toimihenkilöitä, joiden palvelusehdot määräytyvät kaupunginvaltuuston 7. ja 21.6.1967 sekä 7.2.1968 tekemien päätösten mukaisesti.

C. Osapäivätyötä suorittavat.

Osapäivätyössä oleville suoritetaan korotukset noudattaen soveltuvin osin A. ja B. kohdasta ilmeneviä periaatteita.

26. TYÖEHTOSOPIMUS HELSINGIN KAUPUNGIN JA HELSINGIN KUNNALLISTEN TYÖNTEKIJÄIN JA VIRANHALTIJAIN YHTEISJÄRJESTÖ R.Y:N VÄLILLÄ.

Palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n allekirjoittama helmikuun 22 p:nä 1968.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä helmikuun 21 p:nä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:29)

1 §. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOALUE.

Tämä sopimus on voimassa Helsingin kaupungin järjestämissä tuntipalkkaisissa töissä. Sopimus ei kuitenkaan koske

- työaikalain 1 §:n 2 momentissa mainittuja töitä,
- Heinolan sahalla suoritettavia töitä eikä
- Helsingin kaupungin työtuvilla suoritettavia töitä niiden työntekijäin osalta, jotka on otettu työhön sosiaalihuoltoon liittyvien näkökohtien perusteella.

2 §. TYÖHÖN OTTAMINEN JA SIITÄ EROTTAMINEN.

1. Työhön ottamisesta ja siitä erottamisesta on voimassa, mitä laeissa ja asetuksissa sekä vahvistetuissa työsäännöissä on säädetty ja määrätty.

Pöytäkirjamerkintä: Työsopimus on yleensä pyrittävä tekemään kirjallisena ja niin tarkasti, että kaikki työsuhteen määrittelyyn vaikuttavat seikat käyvät siitä ilmi. Työsuhteen alkaessa tai muuttuessa toisen luonteiseksi on työsopimukseen tai työhönottoilmoitukseen merkittävä, kuuluuko työntekijä KVTEL:n tai LEL:n alaisuuteen. LEL:n alaisuuteen kuuluvan työsuhteen kestoaika on pyrittävä määrittelemään niin, ettei työsuhdetta jouduta aiheettomasti katkaisemaan ja jälleen uudistamaan. Ennen määräajan tai

määrätyn työn päättymistä, vähintään kuitenkin kerran vuodessa, on otettava harkittavaksi, voidaanko työsopimus uudistaa toistaiseksi jatkuvan työsuhteen pohjalla ja ao. työntekijä siirtää KVTEL:n alaisuuteen. Ennen asian ratkaisemista on kuultava ao. pääluottamusmiestä.

2. Irtisanomisaikaa koskevista määräyksistä huolimatta ei työnantaja puolestaan lopeta alle 3 vuotta jatkunutta työsuhdetta ilmoittamatta siitä työntekijälle edellisenä päivänä, yhtäjaksoisesti vähintään 3 vuotta jatkunutta työsuhdetta ilmoittamatta siitä vähintään kahta viikkoa ennen sekä, jos työsuhde on keskeytymättä jatkunut 5 vuotta, vähintään kolmea viikkoa, ja jos se on jatkunut 10 vuotta, vähintään neljää viikkoa ennen. Tämä ei kuitenkaan koske niitä tapauksia, joissa työnantajalla lain mukaan on oikeus purkaa työsopimus, tai työ ylivoimaisen tapahtuman takia on kokonaan tai osaksi keskeytettävä.

Palkallisella sairauslomalla olevaa työntekijää ei irtisanota.
Jos työntekijöitä joudutaan vähentämään, ei yli kymmenen vuotta palvelleita työntekijöitä, jotka eivät ole saavuttaneet eläkeikää, irtisanota ilman pakottavaa syytä.

3. Jos työntekijälle on myönnetty KVTEL:n mukaan määräaikainen työkyvyttömyyseläke, on kaupunki, mikäli tällaisen työntekijän työkyky palautuu, velvollinen järjestämään hänelle hänen ammattitaitoaan ja työkykyään vastaavaa työtä.

4. Jos työntekijä katsoo tulleensa erotetuksi ilman pätevää syytä, on hänellä oikeus pääluottamusmiehen välityksellä saattaa asia asianomaisen laitoksen tai viraston päällikön tutkittavaksi. Jos työstä erottaminen raukeaa, saa työntekijä täyden palkan siltä ajalta, minkä hän on ollut estettynä olemasta työssä.

3 §. YHTEISJÄRJESTÖN KUULEMINEN.

Tämän sopimuksen allekirjoittaneelle yhteisjärjestölle on varattava tilaisuus neuvotteluihin ennen lopullisen päätöksen tekemistä työehtosopimuksen alaisia työntekijöitä koskevissa asioissa, joilla on yleisempää merkitystä.

4 §. TYÖAIKA.

1. Säännöllinen työaika päivätyössä on tässä pykälässä mainituin poikkeuksin 45 tuntia viikossa ja 8 tuntia vuorokaudessa, paitsi lauantaisin ja kirkollisten juhlapäivien sekä vapun- ja itsenäisyyspäivän aattona 5 tuntia.

Vuorotyössä on säännöllinen työaika keskimäärin enintään 45 tuntia viikossa.

Pöytäkirjamerkintä: Mikäli laitoksen tai viraston toiminnan luonteen vuoksi on mahdollista, pidetään kaupungin työmaat suljettuina pääsiäislauantaina, juhannusaattona ja jouluaattona.

2. Työt aloitetaan päivätyössä yleensä kello 7 ja lopetetaan kello 16, paitsi lauantaisin ja juhlapäivien aattoina, jolloin ne lopetetaan yleensä kello 12. Mikäli työn laatu tai muut pätevät syyt sitä vaativat, voidaan sen jälkeen kun asiasta on keskusteltu ao. pääluottamusmiehen kanssa viimeistään edellisen päivän aamupäivän kuluessa, työn alkamis- ja päättymisaika määrätä tilapäisesti toisinkin. Pysyväisluonteisesta poikkeusjärjestelystä on kuitenkin sovittava työehtosopimuksen allekirjoittajien kesken. Pysyväisluonteisena on pidettävä sellaista järjestelyä, jolloin poikkeuksellinen työaika tulisi jatkumaan yli kaksi viikkoa.

Kaupunki on kuitenkin tämän kohdan määräyksestä huolimatta oikeutettu järjestämään vähintään kolme vuorokautta kestävää säännöllistä työtä kaksi- tai kolmivuorotyönä, minkä alkamisesta on ilmoitettava työntekijöille viimeistään edellisenä päivänä.

3. Ruokailuaika on yksi tunti, mikäli mahdollista kello 11-12 välillä, paitsi lauantaisin ja juhlapäivien aattoina, jolloin pidetään 20 minuutin pituinen työaikaan kuuluvaksi luettava tauko. Aamu- ja iltapäivisin pidetään lisäksi, paitsi lauantaisin ja juhlapäivien aattoina, yksi 15 minuutin pituinen tauko, joka luetaan työaikaan kuuluvaksi.

Ylityön jatkuessa varataan työntekijöille noin 2 tunnin väliajoin 15 minuutin pituinen tauko, joka luetaan työaikaan.

4. Erittäin likaisissa töissä varataan peseytymistä varten 15 minuuttia ennen päivittäisen työajan päättymistä. Erittäin likaiseksi katsotaan sellainen työ, jonka jäljistä puhdistautuminen vaatii tavallista pitemmän ajan ja perusteellisemman peseytymisen.

5 §. AIKATYÖN PALKKAUS.

1. Aikatyössä maksetaan eri ammateissa ja töissä tähän sopimukseen liittyvän palkkahinnoittelun mukainen aikapalkka. Vähintään kolme kuukautta kaupungin palveluksessa olleelle työntekijälle maksetaan kuitenkin aikatyössä vähimmäispalkka, joka 12 %:lla ylittää perustuntipalkan, edellyttäen ettei hän työehtosopimuksen mukaisen tai palkkahinnoittelussa mainitun lisän maksamisen johdosta muutoinkin saa vähintään tämän suuruista ansiota. Kaupungin ulkopuolella sijaitsevalla paikkakunnalla töihin otettujen työntekijöiden osalta noudatetaan paikkakuntien kalleusluokitusta siten, että Helsingin kaupunkia varten vahvistettuja aikatyön palkkaperusteita alennetaan 4 %:lla kutakin kalleusluokkaa kohden.

Niissä ammateissa, joita palkkahinnoittelussa ei ole mainittu, maksetaan vastaavissa tai niihin verrattavissa ammateissa yksityisillä

aloilla kulloinkin voimassa olevien sopimusten mukainen palkka. Mikäli niissä tapahtuu muutoksia tämän sopimuksen voimassaoloaikana otetaan muutetut palkat käyttöön kaupungin töissä niiden voimaantuloa ensiksi seuraavan palkkakauden alusta.

2. Jos muu työntekijä kuin sukeltaja siirretään johonkin ammattialaansa kuulumattomaan, halvempipalkkaiseen työhön, maksetaan hänelle aikatyössä omaa ammattiaan vastaava palkka kuluvan ja sitä seuraavan palkkakauden ajalta, mikäli tilapäisten siirtojen osalta ei ole toisin sovittu. Jos työntekijä siirretään omaa ammattiaan korkeampipalkkaiseen työhön, maksetaan hänelle heti tähän työhön kuuluva palkka. Työntekijä, joka määrätään tilapäisesti kuitenkin vähintään kahden päivän ajaksi hoitamaan tiettyyn virkaan tunnusomaisesti kuuluvia tehtäviä, on nimitettävä viransijaiseksi, jolloin hän saa viranhoitoajaltaan virasta maksettavan peruspalkan. Jos edellä mainittu peruspalkka on pienempi kuin työntekijän oma palkka, ei virkamääräystä anneta, vaan työntekijälle maksetaan hänen oman ammattinsa mukainen aikapalkka.

3. Mikäli työntekijän tehtäviin kuuluu useampien eri tavoin palkattujen töiden suorittaminen aikapalkalla, eikä työntekijä joudu pitkäksi ajaksi tekemään samaa, määrätynpalkkaista työtä, maksetaan hänelle palkka, joka suunnilleen on hänen suorittamiinsa töihin kuuluvien palkkojen painotettu keskiarvo.

6 §. URAKKA- JA MUU SUORITUSPALKKAINEN TYÖ.

1. Työt on pyrittävä järjestämään urakkatyönä, mikäli työn laatu sen sallii ja se on teknillisesti mahdollista.

2. Urakkatöissä on hinnoittelun oltava sellainen, että työntekijän urakka-ansio nousee normaalilla urakkatyövauhdilla 30 % perustuntipalkkoja korkeammaksi ja kasvaa työn suoritusta ja työtehon lisääntymistä vastaavassa suhteessa. Urakkatyössä ei ansio saa olla alempi kuin aikapalkan mukaan laskettu ansio.

3. Mikäli niissä yksityisten työnantajajärjestöjen ja asianomaisten ammatillisten järjestöjen välisissä urakkahinnoitteluissa, joita noudatetaan soveltuvilta osilta Helsingin kaupungin töissä, tapahtuu muutoksia tämän sopimuksen voimassaoloaikana, otetaan muutetut hinnoittelut käyttöön kaupungin töissä muutoksen voimaantuloa ensiksi seuraavan palkkakauden alusta. Samalla tavoin menetellään silloin kun kaupungin rakennusviraston ja satamalaitoksen satamarakennusosaston töissä käytetään yksityisalojen hinnoittelujen puuttuessa valtiolla voimassa olevia hinnoitteluja.

4. Käytettäessä Helsingin kaupungissa noudatettavia urakkatyön hinnoitteluja kaupungin ulkopuolella sijaitsevalla paikkakunnalla töihin otettujen työntekijäin suorittamissa urakkatöissä, noudatetaan paikkakuntien kalleusluokitusta siten, että edellä mainittuja hinnoitteluja alennetaan 4 %:lla kutakin kalleusluokkaa kohden.

5. Työn suorittamisesta urakalla on sovittava ennen työn alkamista. Hinnoittelusta sovitaan joko kirjallisesti tai suullisesti etukäteen. Poikkeustapauksessa voidaan hinnoittelusta sopia työn alkamisen jälkeen, kuitenkin yleensä viimeistään yhden kolmasosan työstä tultua suoritetuksi. Mikäli hinnoittelu todetaan työn alettua virheelliseksi, voidaan se työn kestäessä muuttaa joko korottamalla tai alentamalla sitä.

6. Jos yhtäjaksoiseksi tarkoitettua urakkatyötä suorittava työntekijä joutuu odottamaan työaineita tai muista hänestä itsestään riippumattomista syistä olemaan työttömänä, on hänelle sinä aikana järjestettävä muuta hänen ammattiaan vastaavaa urakka- tai aikatyötä. Tästä työstä, mikäli se on aikatyötä, maksetaan hänelle omassa ammatissaan hänen urakka-ansiotaan vastaava palkka, joka maksetaan myös urakan yhteydessä tai sen aikana tehdystä aikatyöstä. Siinäkin tapauksessa, että muuta työtä ei voida järjestää, maksetaan odotusajalta urakassa saadun keskituntiansion mukainen palkka. Jos työn keskeytys kestää enemmän kuin 3 päivää, voidaan urakkasopimus jommankumman vaatimuksesta purkaa. Täksi 3 päivän ajaksi on järjestettävä muuta työtä tai maksettava odotusajan palkka.

Kun urakkasopimus on purettu ja uusi työkunta joutuu työtä jatkamaan, sovitaan urakkahinnasta erikseen.

Sateen, pakkasen tai muun luonnonesteen aiheuttamasta keskeytyksestä ei makseta odotusajan palkkaa.

7. Työntekijöillä tai heidän luottamusmiehillään on oikeus olla läsnä niissä tilaisuuksissa, joissa mitataan, punnitaan tai muuten lasketaan palkanmaksun perusteena oleva urakkatyön tulos, ja tässä tilaisuudessa tutustua sitä koskeviin asiakirjoihin. Pääluottamusmiehellä on lisäksi oikeus, milloin palkkalaskelman oikeellisuuden suhteen syntyy epäilyksiä, saada tarpeelliset asiakirjat myöhemmin tarkastettavakseen.

8. Urakka- tai muun suorituspalkkaisen työn jatkuessa palkkakaudesta toiseen, lasketaan palkka suhteessa työn kokonaishintaan, mikäli se on teknillisesti mahdollista. Muussa tapauksessa lasketaan palkka työhön käytetyn tuntimäärän ja vastaavassa työssä sovitun perustuntipalkan mukaan. Mahdollinen ylijäämä urakkahinnasta maksetaan, mikäli mahdollista vähintään kerran kuukaudessa ja viimeinen erä työn valmistuttua, jolloin myös tarkistus on toimitettava.

9. Milloin töitä ei voida suorittaa urakalla, on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä käyttämään muita suorituspalkkausmuotoja noudattaen soveltuvin osin edellä olevia urakkatyötä koskevia määräyksiä.

7 §. YLI- JA SUNNUNTAITYÖ JA POIKKEUKSELLISEEN AIKAAN SUORITETUSTA TYÖSTÄ MAKSETTAVAT KORVAUKSET.

1. Yli- ja sunnuntaityöstä maksetaan korvaus lain mukaan lukuun ottamatta tässä pykälässä mainittuja poikkeuksia.

Ylityöhön nähden katsotaan vuorokausi alkavaksi työajan säännöllisenä alkamisaikana (yleensä kello 7), paitsi milloin alkamisajan laskeminen kello 0.00:sta johtaa työntekijälle edullisempaan tulokseen. Viimemainitussa tapauksessa ylityönä korvattuja tunteja ei myöhemmin oteta huomioon työehtosopimuksen mukaisia ylityötunteja laskettaessa.

Ylityöluetteloon merkitään vain lain mukaan laskettu ylityö.

2. Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina kello 12:n jälkeen tehdystä työstä maksetaan 100 %:lla korotettu palkka edellyttäen, ettei tällainen työ kuulu työntekijän säännölliseen työvuoroon.

3. Sunnuntai- ja juhlapäivinä tehdystä muusta kuin vuorotyöstä maksetaan viikkotuntien lukumäärästä riippumatta 200 %:lla korotettu palkka, mihin jo sisältyy niin hyvin lain mukainen sunnuntaityökorotus kuin mahdollinen ylityökorvauskin. Sunnuntai- ja juhlapäivän ajaksi katsotaan aika kello 0.00-24.00. Vuorotyötä tekevälle työntekijälle maksetaan sunnuntaityökorvaus muutoin lain mukaan paitsi, että sunnuntai- ja juhlapäivien lasketaan alkavan niitä edeltävänä päivänä kello 18.00.

4. Ylityö on, mikäli mahdollista, järjestettävä niin, että se liittyy välittömästi säännölliseen työaikaan. Mikäli ylityö aloitetaan sen jälkeen kun säännöllisen työajan päättymisestä on kulunut vähintään yksi tunti, suoritetaan ensimmäisestä ylityötunnista alkaen 100 %:lla korotettu palkka.

Työntekijälle, joka kutsutaan työhön vähintään tuntia jälkeen säännöllisen työajan päättymisen tai vähintään tuntia ennen työn tavallista alkamisaikaa, suoritetaan korvauksena työmatkaan käytetystä ajasta palkka yhdeltä tunnilta 100 %:lla korotettuna riippumatta siitä, minä viikonpäivänä työmatka tapahtuu. Korvausta työmatkaan käytetystä ajasta ei kuitenkaan makseta, mikäli kuljetus on työnantajan toimesta järjestetty tai mikäli työntekijä asuu työn suorituspaikan välittömässä läheisyydessä.

Milloin ylityö tai hätätyö alkaa tai päättyy sellaisena aikana, ettei työntekijällä ole mahdollisuutta käyttää yleisiä kulkuneuvoja, järjestää työnantaja työhön- tai kotiinkuljetuksen tai korvaa todelliset matkakulut, jos sitä työmatkan pituuden huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

5. Kaupungin palveluksessa keskeytymättä vähintään 3 kuukautta olleille työntekijöille sekä niille työntekijöille, joiden työsuhde on tarkoitettu toistaiseksi jatkuvaksi, maksetaan palkka siltä ajalta, jolla säännöllinen työaika lyhenee ns. arkipyhien, vapaan pääsiäislauantain,

vapunaaton, juhannusaaton, itsenäisyyspäivänaaton ja jouluaaton johdosta. Vapunpäivältä maksetaan palkka riippumatta siitä miten kauan työntekijä on ollut kaupungin palveluksessa.

Keskeytymätöntä 3-vuorotyötä tekeville työntekijöille maksetaan tämän kohdan ensimmäisessä kappaleessa tarkoitettu korvaus arkipyhiltä varsinaisen palkkauksen lisäksi.

Tämän kohdan ensimmäisessä kappaleessa tarkoitettu korvaus lasketaan tuntia kohden jakamalla viimeksi vuosilomia varten laskettu keskimääräinen päiväpalkka luvulla 7 1/2.

Sairauslomalla oleville työntekijöille maksetaan sairausaikaan sattuvilta ns. arkipyhiltä sairausloman päiväpalkka, joka lasketaan vähentämättömänä myös siinä tapauksessa, ettei työntekijä ole oikeutettu saamaan sairausavustuksena täyttä palkkaa.

6. Tilapäisesti poikkeukselliseen aikaan suoritetusta työstä, mikäli järjestely koskee 2 viikkoa lyhyempää aikaa eikä työ ole ylityötä eikä vuorotyötä, maksetaan 20 %:lla korotettu palkka.

8 §. PÄIVYSTYS.

1. Jos työntekijän on sopimuksen mukaan oleskeltava asunnossaan, josta hänet voidaan tarvittaessa kutsua työhön, on hänelle tällaisesta varallaoloajasta suoritettava laissa säädetty korvaus.

2. Kaupunki on, tarpeen vaatiessa yhteisjärjestön kanssa siitä sovittuaan, oikeutettu järjestämään myös sellaista päivystystä, jonka aikana työntekijä voi asianomaisen lauta- tai johtokunnan päättämissä puitteissa vapaasti valita olinpaikkansa, mutta on velvollinen ilmoittamaan työnantajalleen, missä hän on tavattavissa. Työntekijälle on suoritettava enintään yhdestä viidenneksestä tällaista varallaoloaikaa hänen perustuntipalkkansa ja mahdollisen hyvänmiehenlisänsä mukaan laskettu korvaus.

9 §. OPPILAAT JA AMMATTIMIEHEN APULAISET. AMMATTIVUODET.

1. Oppilaalla tässä sopimuksessa tarkoitetaan työntekijää, johon sovelletaan oppisopimuslakia. Oppiajan pituuden suhteen noudatetaan kauppa- ja teollisuusministeriön antamia määräyksiä oppiajoista eri ammateissa. Kaupunki järjestää mahdollisuuksien mukaan oppilaille tietopuolista koulutusta Helsingin yleisissä ammattikouluissa oppisopimuksen tekemisen jälkeen.

2. Oppilaalle maksetaan tähän sopimukseen liittyvän palkkahinnoittelun mukainen palkka. Palkkauksessa luetaan oppilaalle hyväksi 3-vuotisen ammattikoulun samaa oppialaa vastaavan tutkinnon nojalla 2 vuotta sekä 2-vuotisen ammattikoulun tutkinnon perusteella vastaavasti 1 vuosi.

Palkkauksessa luetaan oppilasajaksi myös sairausaika, mikäli se ei ole pitempi kuin se sairausaika, jolta oppilas on oikeutettu täyteen palkkaan.

3. Opin suorittanut ammattityössä työskentelevä työntekijä saa nuoremman ammattimiehen palkan. Samoin ammattimiehen apulaisena ammattityössä neljä vuotta ollut ammattityössä työskentelevä työntekijä saa nuoremman ammattimiehen palkan. Kolme vuotta nuorempana ammattimiehenä työskennellyt työntekijä saa vanhemman ammattimiehen palkan.

Laskettaessa palvelusaikaa ammattimiehen apulaisena tai nuorempana ammattimiehenä otetaan huomioon aikaisempi kokemus muualla samanlaisessa työssä lyhentämättömänä.

4. Liikennelaitoksen rataosastolla ja satamalaitoksen satamarakennusosastolla yhden vuoden ratatyöntekijän apulaisena työskennellyt saa nuoremman ratatyöntekijän palkan sekä yhden vuoden nuorempana ratatyöntekijänä työskennellyt vanhemman ratatyöntekijän palkan. Liikennelaitoksen vaunujen pesu- ja korjaustyössä kuusi vuotta ollut työntekijä saa vähemmän vaativassa auto- ja raitiovaunuhuoltotyöntekijän työssä maksettavan palkan.

10 §. PALKANMAKSU.

1. Palkka maksetaan joka toinen viikko.

2. Työntekijän sairausloman ajalta tuleva sairausavustus maksetaan samalla tavoin kuin varsinainen työpalkka, sen jälkeen kun yksi viikko on kulunut siitä, jolloin työntekijä on jättänyt hyväksyttävän lääkärintodistuksen työnjohdolle.

3. Palkanmaksu tapahtuu työaikana. Jos palkanmaksuaika sattuu pyhäpäiväksi, maksetaan palkat mikäli mahdollista aattopäivää edeltävänä arkipäivänä.

4. Omaa autoa ajavien autonkuljettajien (ns. lista-autonkuljettajien) palkat voidaan maksaa pankkiin.

11 §. TYÖT ETÄISILLÄ TYÖPAIKOILLA.

1. Kaupunki järjestää mahdollisuuksien mukaan työntekijäin kuljetukset suojatuilla kulkuneuvoilla työnjohdon, työntekijäin luottamusmiesten ja ao. autonkuljettajien sopimista kokoontumispaikoista niille tilapäisluonteisille työmaille, jotka ovat liikennelaitoksen ensimmäisen vyöhykerajan ulkopuolella. Mikäli tällaista kuljetusta ei kaupungin toimesta järjestetä, korvataan työntekijälle halvimman linjayhteyden mukaiset todelliset matkakustannukset vähennettynä 50 pennillä matkaa kohden. Mikäli työmaan on ilmoitettu jatkuvan asianomaisen työntekijän osalta vähintään 1 viikon, lasketaan matkakustannus liikennelaitoksen sarjalipun hinnan perusteella kertamaksun asemesta.

2. Milloin työ suoritetaan saarissa, joihin työntekijät on kuljetettava laivoilla, lasketaan työaika alkavaksi lähdöstä kaupungin rannasta ja päättyväksi kaupungin rantaan.

3. Milloin työ suoritetaan paikassa, jossa työntekijällä ei ole tilaisuutta lämpimän aterian nauttimiseen ja jossa työntekijällä normaalia kulkutietä käyttäen on ruokailupaikalle matkaa enemmän kuin 600 m, maksetaan hänelle eväsrahana 3,20 (3,31; 3,41) markkaa päivässä edellyttäen, ettei työntekijäin kuljetusta ruokailupaikalle ole kaupungin toimesta järjestetty. Eväsrahaa ei suoriteta sellaisilta päiviltä, jolloin työajan lyhyyden takia varsinaista ruokailuaikaa ei ole.

4. Milloin työ suoritetaan vieraalla paikkakunnalla, korvataan työntekijälle tästä koituvat kustannukset seuraavasti:

a) Kaikki tarpeelliset matkakustannukset ja päivärahat kaupungin matkustussäännön mukaan.
b) Matkustamiseen käytetyltä ajalta maksetaan työntekijälle korvaus siltä osalta kuin matkustaminen on tapahtunut hänen säännöllisenä työaikanaan, keskituntiansion mukaan, laskettuna tämän matkan aikana suoritetusta säännölliseen työaikaan kuuluvasta työstä.

5. Jos työntekijä kaupungin työssä joutuu työnjohdon määräyksestä tai suostumuksella käyttämään omaa kulkuneuvoa, maksetaan hänelle siitä kohtuullinen korvaus kulloinkin tehtävän sopimuksen mukaan.

12 §. TYÖNTEKIJÄIN ERINÄISET ETUUDET JA MUITA SOPIMUSMÄÄRÄYKSIÄ.

1. Vuosilomasta on voimassa, mitä työntekijäin vuosilomasta annetussa laissa ja kaupungin työntekijäin vuosilomasäännössä on määrätty. Tapaturmakorvaukset, sairaus- ja hautausavustukset sekä eläkkeet myönnetään työntekijöille voimassa olevien lakien ja kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

2. Kaupungin toimesta annetaan työntekijäin käyttöön

- suojapukuja ja työrukkasia sellaisissa töissä, joissa vaatteiden ja käsineiden kuluminen ja likaantuminen on tavallista suurempi,
- vedenpitäviä jalkineita ja käsineitä vetisissä ja erittäin likaisissa töissä,
- sadetakkeja ja -pukuja, milloin työtä tehdään sateessa,
- lämmittävä suojavaatetus, johon tarvittaessa kuuluvat myös huopajalkineet, pakkassään aikana siinä tapauksessa, että työskentelytilaan ei ole järjestetty tyydyttävää lämmitystä seuraaville työntekijöille:
kaivinkoneiden, tiehöylien, traktorien, dumperien, nosturien sekä auraus- ja puhdistuskoneiden käyttäjät ja muut niissä työskentelevät, sekä paalujunttauskoneiden käyttäjät ja sukeltajain merkinantomiehet,
- turkkeja ja huopajalkineita poikkeuksellisen kylmien olosuhteiden

vallitessa kiinteistöviraston, satamarakennusosaston sekä rakennusviraston kairausmiehille ja mittausmiehille sekä liikennelaitoksen ilmajohtoasentajille ja kiertäville porttivahdeille.

Suojavaatetusta annettaessa on yleensä pyrittävä seuraamaan entistä käytäntöä.

Edellä tarkoitetut kaupungilta saamansa varusteet työntekijät ovat velvolliset luovuttamaan iltaisin takaisin työmaalle, eikä niitä saa ottaa yksityiskäyttöön.

3. Omia työkalujaan käyttämään joutuville työntekijöille suoritetaan siitä korvaus, jonka suuruus määräytyy yksityisten työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen välisten sopimusten mukaisesti. Mikäli niissä tapahtuu muutoksia tämän sopimuksen voimassaoloaikana, otetaan muutetut korvaukset käyttöön samasta ajankohdasta lukien, josta ne ovat tulleet voimaan yksityisillä aloilla.

4. Työntekijöillä ennen tämän sopimuksen voimaantuloa mahdollisesti olleet, tässä sopimuksessa mainitsemattomat etuisuudet säilytetään ennallaan.

Pöytäkirjamerkintä: Tämän pykälän 4 kohdassa tarkoitetaan myös niitä tämän työehtosopimuksen ylittäviä etuisuuksia, jotka mainitaan liikennelaitoksen johdon ja työntekijäin välillä 8 päivänä toukokuuta 1952 tehdyn pöytäkirjan 3 §:n 6-12 kohdissa ja 4 §:ssä. Mainitut etuisuudet perustuivat alkuaan Helsingin kaupungin sekä Raitiotie- ja Omnibus Oy:n välisen kauppakirjan 12 §:ään, ja on niiden sovellutusala työehtosopimuksella laajennettu koskemaan myös uusia työntekijöitä.

5. Raskaana olevaa työntekijää ei saa pitää raskaissa töissä neljän kuukauden aikana välittömästi ennen synnytystä. Jos kevyempi työ on halvemmin palkattua, maksetaan työntekijälle hänen aikaisempi palkkansa.

6. Jos jollakin laitoksella satunnaisen työn vähyyden takia on liikaa työvoimaa, siirretään ao. virastojen ja laitosten toimesta työntekijöitä sellaisille kaupungin laitoksille, joissa on työvoiman puutetta.

7. Ne kaupunkiin työsuhteessa olevat omaa autoa ajavat autonkuljettajat, joille työn vähyyden vuoksi ei ole jatkuvasti voitu järjestää kaupungin töitä, ovat mikäli heidät uudelleen otetaan kaupungin ajoihin, edelleenkin työsuhteessa kaupunkiin.

Työn saannissa asetetaan etusijalle ne omaa autoaan ajavat kuljettajat, jotka ovat työsuhteessa kaupunkiin ja näistä etusijalle ne, joilla on eniten palvelusvuosia kaupungin palveluksessa.

8. Työntekijälle, joka hänelle kaupungin työssä sattuneen työtapaturman tai siinä saadun ammattitaudin vuoksi on tullut kykenemättömäksi entiseen työhönsä ja joka tämän vuoksi siirretään lääkärin lausunnon perusteella työkykyään vastaavaan olennaisesti alempipalkkaiseen työhön, maksetaan tästä työstä hänen aikaisemman ansionsa mukainen palkka vähennettynä kaupungin kustantaman elinkoron täydennyskorkoa vastaavalla määrällä.

9. Niille kaupungin työntekijöille, jotka luottamusmiehinä joutuvat työaikanaan osallistumaan luottamusmiesten palkkiosäännön 2 ja 3 §:ssä tarkoitettuihin kokouksiin, korvataan täten aiheutunut ansion menetys.

10. Tapaturmien ja ammattitautien välttämiseksi työpaikoilla on työnjohdon huolehdittava turvallisuustoimenpiteistä työturvallisuuslain ja sen perusteella annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Työntekijäin velvollisuutena on noudattaa työturvallisuudesta annettuja määräyksiä ja ohjeita.

Kieltäytymistä suorittamasta sellaista työtä, johon ei ole järjestetty määräysten ja ohjeiden mukaisia turvalaitteita, ei ole pidettävä työsopimuksen vastaisena työstä kieltäytymisenä.

13 §. VAATE- JA RUOKAILUSUOJAT.

1. Työmaalle on, ellei se ole pieni ja tilapäinen, työnantajan toimesta järjestettävä työntekijäin ruokailua, peseytymistä ja vaatteiden säilyttämistä varten tarkoitustaan vastaavat, sateen pitävät suojat, jotka kylminä vuodenaikoina ja sadeilmoilla on pidettävä lämpiminä. Näitä suojia ei saa käyttää varastona. Siitä, onko työmaa pieni ja tilapäinen, päättää työnjohto neuvoteltuaan asianomaisen luottamusmiehen kanssa.

2. Pysyväisluonteisille työmaille järjestetään, mikäli mahdollista tarpeelliset vaatteiden säilytyskaapit ja riittävä mahdollisuus lämpimän veden saantiin.

Sellaisilla pysyväisillä työpaikoilla, joissa työ tapahtuu säännöllisin työvuoroin, on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä ilta- ja yövuorotyöntekijöille lämmityskaapit lämpimän aterian säilyttämistä varten.

3. Kullekin työpaikalle on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä tarpeelliset pesulaitteet ja puhdistusvälineet peseytymistä varten.

Milloin työpaikalla on työssä sekä miehiä että naisia ja työ on siksi likaista, että työntekijäin on sen päätyttyä vaihdettava vaatteita ja peseydyttävä, on miehille ja naisille järjestettävä erillinen peseytymis- ja pukeutumissuoja.

14 §. LUOTTAMUSMIEHET.

1. Tämän sopimuksen allekirjoittaneella yhteisjärjestöllä on oikeus asettaa jokaiselle työpaikalle työpaikan työntekijöistä valittu luottamusmies valvomaan järjestyneitten työntekijäin oikeutta ja sitä, ettei kummankaan sopimuspuolen taholta rikota tämän sopimuksen määräyksiä.

2. Yhteisjärjestöllä on niin ikään oikeus valita jokaiseen laitokseen sen työntekijäin keskuudesta pääluottamusmies. Pääluottamusmiehellä on oikeus tehtäviinsä kuuluvissa asioissa käydä työaikana laitoksen työpaikoilla sovittuaan sopivasta ajankohdasta oman työnjohtajansa kanssa. Pääluottamusmiehellä on myös oikeus työaikana käydä tästä sopimuksesta johtuvien asioiden järjestelyä varten eri virastoissa. Pääluottamusmiestä älköön erotettako tai siirrettäkö laitoksesta tai sellaisesta osastosta, jolla on oma pääluottamusmies, toiseen laitokseen tai osastoon, mikäli kyseessä ei ole tilapäistyöntekijä, kesken hänen pääluottamusmiestoimikauttaan. Työnantajalla on kuitenkin työsopimuslain 31 §:ssä mainituissa tapauksissa, lukuun ottamatta sairaustapauksia, oikeus työsopimuksen purkamiseen.

3. Pääluottamusmiehen valitsemisesta on kirjallisesti ilmoitettava palkkalautakunnalle ja ao. laitokselle sekä luottamusmiehen valitsemisesta ao. laitokselle.

4. Kaupunki korvaa sen ansion, jonka luottamusmiehet menettävät toimiessaan työajalla joko paikallisissa neuvotteluissa tai työnantajan toimeksiannosta muualla siten, että heidän palkkansa luottamusmiehen tehtävien suorittamiseen käytetyltä ajalta lasketaan sen suuruiseksi kuin minkä he, jos he olisivat suorittaneet varsinaista työtään, samana aikana olisivat todennäköisesti ansainneet tai, milloin tätä ansiota ei voida arvioida, muiden vastaavana aikana samaa tai lähinnä samaa työtä suorittaneiden työntekijäin keskimääräisen tuntiansion suuruiseksi. Jos pääluottamusmies suorittaa työnantajan toimeksiantoja varsinaisen työajan jälkeen, maksetaan näin menetetystä ajasta ylityökorvaus.

5. Luottamusmiehiä älköön toimensa vuoksi painostettako tai siirrettäkö ilman pätevää syytä toiselle työpaikalle.

15 §. HYVITYSSAKOT JA VAHINGONKORVAUKSET.

1. Allekirjoittaneet sopimuspuolet eivät vastaa sellaisista rikkomuksista tätä sopimusta vastaan, joita ne eivät ole itse aiheuttaneet.

2. Voimassa olevan työehtosopimuslain edellyttämiä hyvityssakkoja ei mahdollisten rikkomusten sattuessa käytetä.

16 §. SOPIMUKSEN TULKINTA JA RIITAISUUDET.

Työehtosopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevien erimielisyyksien syntyessä sopivat asiasta ensisijaisesti asianomaisen laitoksen johto ja pääluottamusmies. Elleivät nämä pääse yksimielisyyteen, voidaan

asia ottaa jommankumman osapuolen aloitteesta palkkalautakunnan ja yhteisjärjestön edustajien käsiteltäväksi. Riitaisuudet, joista ei täten päästä yksimielisyyteen, voidaan saattaa työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

17 §. TYÖEHTOSOPIMUKSEN JA SIIHEN LIITTYVÄN PALKKAHINNOITTELUN VOIMASSAOLO JA IRTISANOMINEN.

1. Tämä sopimus sekä siihen liittyvä palkkahinnoittelu tulevat voimaan, ottaen kuitenkin huomioon allekirjoituspöytäkirjan määräykset palkkaperusteiden voimaantuloajankohdasta, heti niiden tultua molemmin puolin allekirjoitetuksi ja päättyvät 31 päivänä joulukuuta 1968, jonka jälkeen ne kuitenkin jatkuvat yhden vuoden kerrallaan, ellei niitä viimeistään kuukautta ennen niiden päättymiseksi määrättyä aikaa ole jommankumman asianomaisen puolelta irtisanottu. Irtisanomisesta huolimatta noudatetaan sopimusmääräyksiä kuitenkin kunnes neuvottelujen uudesta sopimuksesta on todettu päättyneen.

2. Joka irtisanoo sopimuksen, antakoon vastapuolelle kirjallisesti täydellisen muutosehdotuksen viimeistään silloin, kun sopimusta koskevat neuvottelut aloitetaan. Osapuolet ovat irtisanomisen tapahduttua velvolliset viipymättä valitsemaan jäsenet erityiseen neuvottelukuntaan, jonka tulee heti ryhtyä työhön uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Allekirjoitettu 22.2.1968

Allekirjoituspöytäkirja työehtosopimukseen v. 1968.

1 §.
1. Sovittiin, että tarkistetut uudet perustuntipalkat otetaan käyttöön työehtosopimuksen liitteenä olevan palkkahinnoittelun mukaisesti sen palkkakauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa työehtosopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

2. Sovittiin, että otetaan käyttöön 1.6.1968 lukien palkkahinnoittelun liitteessä N:o 1 mainitut perustuntipalkat.

3. Sovittiin, että indeksitarkistuksen ennakko 3 % suoritetaan 1.12.1968 lukien ottamalla käyttöön palkkahinnoittelun liitteessä N:o 1 mainitut perustuntipalkat. Tämä tarkistus korjataan yleisten työmarkkinoitten 15.12.1968 lukien toteutettavan indeksiehdon osoittaman prosenttimäärän mukaisesti 1.1.1969 jälkeen ensiksi seuraavan palkkakauden alusta lukien, mikäli ko. indeksitarkistus poikkeaa ennakosta.

4. Sovittiin, että palkkahinnoittelun mukaiset markka- ja pennimääräiset lisät tarkistetaan 6,8 prosentilla 1 kohdassa mainitusta ajankohdasta lukien ja 3,5 prosentilla 2 kohdassa mainitusta ajankohdasta lukien. Näin tarkistetut lisät korotetaan 3 kohdassa mainitusta ajankohdasta lukien edellä tarkoitetun indeksitarkistuksen ennakon prosenttimäärällä, mikä tarkistus korjataan 1.1.1969 jälkeen ensiksi seuraavan palkkakauden alusta lukien 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

5. Sovittiin, että työehtosopimuksen 6 §:n 2 kohdan mukaisesti hinnoitellut urakat tarkistetaan 6,8 %:lla 1 kohdassa mainitusta ajankohdasta lukien ja 3,5 %:lla 2 kohdassa mainitusta ajankohdasta lukien sekä tarkistamalla niitä 1.12.1968 lukien edellä 3 kohdassa tarkoitetun indeksikorotuksen ennakon prosenttimäärällä, mikä tarkistus korjataan 1.1.1969 jälkeen ensiksi seuraavan palkkakauden alusta lukien 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Niissä urakkatöissä, jotka perustuvat työehtosopimuksen 6 §:n 3 kohdassa tarkoitettuihin yksityisalojen urakkahinnoitteluihin, noudatetaan pöytäkirjan allekirjoittamista seuraavan palkkakauden alusta lukien näillä aloilla voimassa olevia hinnoitteluja ja niiden tarkistuksia koskevia määräyksiä.

6. Sovittiin, että takautuvana palkantarkistuksena tänä vuonna 1.1.1968 ja uusien palkkaperusteiden käyttöön ottamisen väliseltä ajalta maksetaan 6,8 % sanottuna aikana kertyneestä työntekijän ansiosta. Pelkästään aikatyötä tekevälle työntekijälle maksetaan lisäksi 12 %:n aikatyölisä sen mukaan kuin työehtosopimuksen 5 §:n 1 kohdassa on mainittu.

7. Sovittiin, että 6 kohdassa tarkoitettu korotus suoritetaan vain kirjallisesta hakemuksesta niille työntekijöille, jotka ovat eronneet kaupungin palveluksesta muun syyn kuin eläkkeelle siirtymisen johdosta ennen kuin työehtosopimus on allekirjoitettu.

2 §.
Sovittiin seuraavista työehtosopimusta koskevista merkinnöistä:

1. Työehtosopimuksen 11 §:n 1 kohta.

a) Mikäli liikennelaitoksen tariffeihin tulee sopimuskauden aikana muutoksia, tarkistetaan matkakustannuksista matkaa kohden vähennettävä pennimäärä muutoksia vastaavassa suhteessa.

b) Yövartijoihin sovelletaan samoja määräyksiä kuin muihin työntekijöihin.

2. Mikäli Kaupunkiliiton ja KTV:n välisissä neuvotteluissa päästään sopimuskauden aikana irtisanomissuojan järjestämistä koskevaan suositukseen, voidaan asiaa koskevat neuvottelut aloittaa välittömästi kesken sopimuskautta.

3. Sovittiin, että työehtosopimuksen työaikaa koskevat määräykset ns. työajan lyhentämistä koskevan runkosopimuksen mukaan ovat voimassa 1.6.1968 tai sitä lähinnä alkavan työaikajakson alkamiseen saakka pyrittäessä lyhennetyn työajan toteuttamiseen sen viikon alusta lukien, jolle toukokuun viimeinen päivä sattuu, ja että työajan lyhentämistä koskevat neuvottelut runkosopimuksen määräysten johdosta tapahtuvat työrauhavelvoitteen alaisena sikäli kuin on kysymys siinä jo sovituista asioista. Muutokset koskevat erityisesti työehtosopimuksen 4 §:ä, 7 §:ä, 8 §:ä ja 12 §:n 1 kohtaa.

3 §.
Sovittiin seuraavista palkkahinnoittelua koskevista merkinnöistä:

1. Sovittiin, että palkkahinnoittelun 2 §:n 19 kohdassa mainittu kiihdytetyn työn lisä maksetaan oheisen liitteen mukaisena edellyttäen, että

a) työt liikennelaitoksessa pyritään järjestämään urakalla tai muutoin suorituspalkkaisesti siten, että kaikki ne työntekijät, joiden tehtäväpiiriin kuuluu urakoituja töitä, ajoittain pääsevät niistä osallisiksi,

b) muualla käytössä olevat urakkahinnoittelut voidaan liikennelaitokseen sovellettuina ottaa käyttöön kuuden kuukauden koeajaksi,

c) nykyisestä palkkajärjestelmästä kiihdytetyn työvauhdin lisineen luovutaan asteittain siten, että kun 70 % töistä on järjestetty suorituspalkkaisiksi, koko laitoksessa sovelletaan samoja palkkamääräyksiä kuin muissakin kaupungin laitoksissa ja

d) laitoksen palveluksessa vuodeksi 1963 tehdyn työehtosopimuksen voimaantulohetkellä olleille työntekijöille, jotka kuuluvat sellaisiin ammattinimikkeisiin, joissa töiden järjestäminen suorituspalkalla ei teknillisistä syistä ole mahdollista (esim. lämmittäjät) maksetaan c) kohdan määräyksistä riippumatta henkilökohtaisena palkanlisänä liitteen mukaisesti määrätyn palkan ja työehtosopimuksen muiden määräysten mukaisesti kulloinkin lasketun palkan erotus siihen asti, kunnes viimeksi mainitulla tavalla lasketun palkan määrä nousee liitteen mukaisen palkan suuruiseksi.

2. Sovittiin, että uusien palkkaperusteiden käyttöönoton johdosta toimitettavan palkkojen uudelleen järjestelyn yhteydessä ei saa aiheutua kenellekään työntekijälle aikaisemmin aikatyössä maksetun palkan eikä ns. hyvänmiehenlisän vähennystä.

4 §.
Allekirjoitettiin kaupunginvaltuuston 21.2.1968 hyväksymä Helsingin kaupungin sekä Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n kesken tehty työehtosopimus ja palkkalautakunnan 7.2.1968 hyväksymä Helsingin kaupungin sekä Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n kesken tehty työehtosopimukseen liittyvä palkkahinnoittelu.

27. PALKKAHINNOITTELU HELSINGIN KAUPUNGIN JA HELSINGIN KUNNALLISTEN TYÖNTEKIJÄIN JA VIRANHALTIJAIN YHTEISJÄRJESTÖ R.Y:N VÄLILLÄ.

Palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n allekirjoittama helmikuun 22 p:nä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:30)

1 §. PERUSTUNTIPALKAT 1.1. - 31.5.68

18 vuotta täyttäneet

Palkkaryhmä 1 4,17 mk

102 Asfalttityöntekijäin etumiehet
100 Esimiehet
124 Hienomekaanikot
234 Maalarit, vanhemmat
101 Mittaus- ja kairausetumiehet

Palkkaryhmä 2 4,07 mk

123 Erikoistarkistajat, sähkölaitoksella
161 Höyryjyrien käyttäjät
163 Kaivukoneiden käyttäjät, ei traktorikaivurien
260 Kirjansitojat, vähintään 8 vuotta ammatissa olleet täysin ammattitaitoiset
171 Maansiirtotraktorien ja traktorikaivurien käyttäjät, vähintään 9 tonnin
179 Moottorihinaajan kuljettajat
223 Panostajat
267 Ratavartijat
175 Tiehöylien kuljettajat

Palkkaryhmä 3 3,91 mk

120 Akunkorjaajat, vanhemmat
200 Asfalttityöntekijät, valurit
230 Autokorinkorjaajat ja autokoripeltisepät, vanhemmat
201 Betoniraudoittajat, ammattitaitoiset
202 Betonivalurit, putkivalimossa
162 Höyrykattilan lämmittäjät, suurtehohöyrykattilat
125 Jäähdyttäjän korjaajat
203 Kaasu-uunimuurarit
220 Kadunlaskijat

111 Kahluusukeltajat, ammattitaitoiset
254 Kairausmiehet, täysin ammattitaitoiset
263 Kalliosuojanhoitajat, suoja varustettu täyd. LVI-laitteilla
250 Kalustonhoitajat
204 Kattilamuurarit
126 Kellosepät
231 Kirvesmiehet, muissa kuin 4. palkkaryhmän kohdalla mainituissa töissä
221 Kivenhakkurit, verkko-, vinkkeli- ja tukimuuritöissä
222 Kiviporarit
127 Kojeiden asentajat, vanhemmat, kaasulaitoksella
128 Koneasentajat, täysin ammattitaitoiset
165 Koneenhoitajat, kaasu- ja sähkölaitoksella
205 Laattatyöntekijät
252 Laitosmiehet, vanhemmat
253 Lämmöntarkkaajat, kaasulaitoksella
383 Maalarit, nuoremmat
172 Maansiirtotraktorien ja traktorikaivurien käyttäjät, 5-9 tonnin
166 Mammuttipumppujen käyttäjät
130 Mittarimekaanikot
129 Mittarinkorjaajat, vanhemmat
131 Mittarintarkistajat, täysin ammattitaitoiset, kaasu-, sähkö- ja vesilaitoksella
255 Mittausaseman päivystäjät, kaasulaitoksella
256 Mittausmiehet, täysin ammattitaitoiset
168 Moottorinosturien, liikkuvien, myös torninosturien kuljettajat
264 Moottoripolttoainejakelun hoitajat
206 Muurarit
170 Pumppumiehet, sähkölaitoksella
153 Putkiasentajat, vanhemmat
257 Puutarha-apulaiset, täysin ammattitaitoiset
266 Raidemiehet
207 Rapparit
133 Renkaanvulkanoijat
236 Sahanasettajat
237 Sahurit, paitsi 5. palkkaryhmässä mainitut
137 Satamanosturien korjaajat
174 Satamanosturien käyttäjät
208 Sementtityöntekijät, ammattitaitoiset
417 Seulojat, kiinteällä seulalla, kaasulaitoksella
135 Sähkökone- ja kojeasentajat sähkölaitoksella toimivat ja heihin täysin verrattavat
258 Teurastajat
261 Urheilukentän hoitajat, täysin ammattitaitoiset, vaativissa tehtävissä
268 Vaatturit

Vanhemmat ammattimiehet seuraavissa ammateissa:

121 autonasentajat,
122 autosähköasentajat,
150 hitsaajat,
151 jyrsijät,
152 pelti- ja levysepät,
235 puusepät,
154 sepät,
155 sorvarit,
134 sähköasentajat,
157 vasartajat,
156 viilarit,
sekä muut ammattioppiin nähden edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijät.

136 Vaununkorjaajat, vanhemmat, liikennelaitoksella
238 Verhoilijat, vanhemmat
259 Väliseinäntekijät

Palkkaryhmä 4 3,78 mk

300 Akunkorjaajat, nuoremmat
160 Asfalttikoneiden käyttäjät
360 Asfalttityöntekijät, keittäjät ja hiertäjät
262 Auto- ja raitiovaunuhuoltotyöntekijät, vaativissa tehtävissä, liikennelaitoksen halleilla
380 Autokorinkorjaajat ja autokoripeltisepät, nuoremmat
340 Autonkuljettajat, myös erikoisauton; vanhemmat, vähintään 4 vuotta ammattimaisessa ajossa toimineet
402 Erikoisratatyöntekijät
344 Höyrykattilan lämmittäjät, korkeapainekattilat ja suurtehovesikattilat
112 Kahluusukeltajat, muut kuin 3. palkkaryhmässä mainitut
422 Kalliosuojanhoitajat, suoja varustettu B- tai C-luokan laitteilla
251 Kemiallisen työn tekijät, vanhemmat vesilaitoksella
381 Kirvesmiehet, teline-, tukemis- ja niihin verrattavissa töissä
370 Kivimiehet, meisseli- ja tukimuuritöissä (ei hakkurit)
303 Kojeiden asentajat, nuoremmat
406 Koksinmurskaajat, kaasulaitoksella
403 Kompressorien käyttäjät
423 Konejunttausmiehet, satamarakennusosastolla
232 Konepuusepät, työpajoissa
407 Kuljetinlaitteiden hoitajat
348 Lakaisukoneiden ja lumensulattimien käyttäjät
410 Metsänhoitotyöntekijät, täysin ammattitaitoiset
305 Mittarinkorjaajat, nuoremmat

306 Mittarintarkistajat
167 Moottorijyrien kuljettajat
169 Nostokurjen käyttäjät

Nuoremmat ammattimiehet seuraavissa ammateissa:

302 autonasentajat,
301 autosähköasentajat,
320 hitsaajat,
321 jyrsijät,
322 pelti- ja levysepät,
384 puusepät,
324 sepät,
325 sorvarit,
308 sähköasentajat,
326 viilarit,
sekä muut ammattioppiin nähden edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijät.
411 Pumppumiehet, puhdistuslaitoksissa
363 Putkenlaskijat
323 Putkiasentajat, nuoremmat
362 Rakennusalan ammattityöntekijät vähemmän vaativissa ammattitöissä.

Merkintä:
Vähemmän vaativiksi rakennusalan ammattitöiksi katsotaan tässä palkkaryhmässä mainittujen rakennusalan nimikkeiden lisäksi:

betonikärrääjän ja sullojan sekä myllärin työt,
nostokoneen käyttö sekä
väliaikaisten vesi- ja sähköjohtotöiden ja muiden niihin verrattavien töiden suoritus.

414 Ratatyöntekijät, työmoottorivaunua ajavat liikennelaitoksella
132 Renkaankorjaajat, työpajoissa
525 Ruoppaaja- ja kaivajatyöntekijät
535 Tiilenkantajat, ulkomuurauksessa
343 Traktorien käyttäjät, alle 5 tonnin
178 Täryjyrien ja -levyjen käyttäjät
351 Urheilukentän hoitajat, täysin ammattitaitoiset
538 Uunimiehet, kaasulaitoksella
352 Varastotyöntekijät erittäin vaativissa tehtävissä
310 Vaununkorjaajat, nuoremmat, liikennelaitoksella
385 Verhoilijat, nuoremmat

<u>Palkkaryhmä 5</u> <u>3,57</u> mk

400 Aputeurastajat
361 Asfalttityöntekijät, sepelin ja emulsion levittäjät
401 Auto- ja raitiovaunuhuoltotyöntekijät. vähemmän vaativissa tehtävissä liik.laitoksen halleilla

342 Autonkuljettajat, nuoremmat
506 Hinaajalaivojen ja proomujen tuntityöntekijät
345 Höyrykattilan lämmittäjät, matalapainekattilan
421 Kairausmiehet, nuoremmat
605 Kaivukoneiden käyttäjien apulaiset
404 Katujohtopesäkkeiden tyhjentäjät kaasulaitoksella
405 Kemiallisen työn tekijät, nuoremmat, vesilaitoksella
509 Koksityöntekijät
424 Laitosmiehet, nuoremmat
511 Maanjyrsinkoneiden ja muiden moottorikäyttöisten puutarhakoneiden käyttäjät
304 Mittarinasentajat ja -vaihtajat, vanhemmat, kaasulaitoksella
311 Mittarinasentajat ja -vaihtajat, vanhemmat, vesilaitoksella
548 Mittarinpuhdistajat, kaasulaitoksella
425 Mittausmiehet, nuoremmat
519 Piirilakaisijat
521 Puhdistuslaitoksissa työskentelevät
523 Rasvarit
415 Ratatyöntekijät, urheilukenttien
413 Ratatyöntekijät, vanhemmat
416 Sahurit, pilkkomakoneessa
614 Sementtityöntekijät, apulaiset
530 Seulojat, liikkuvalla seulalla, kaasulaitoksella
350 Sähkönosturien ja -vintturien käyttäjät
536 Tuhkankärrääjät, sähkölaitoksella
540 Vaihetyöntekijät
418 Varastotyöntekijät monipuolisissa tehtävissä
541 Vaunun alustan ja vaunussa olevan moottorin sekä osien pesijät
542 Viemärinpuhdistajat

Palkkaryhmä 6 3,40 mk

504 Hevosmiehet
543 Konepesijät keskuspesulassa, kun koneen kertatäyttö on yli 100 kg
524 Ratatyöntekijät, nuoremmat
527 Sekatyöntekijät, vaativimpiinkin talorakennusalan sekatöihin tottuneet, vähintään yhden vuoden kaupungin palveluksessa olleet.

Palkkaryhmä 7 3,24 mk

Apulaiset seuraavissa ammateissa:

601 autonasentajat,
602 autosähköasentajat,
604 hitsaajat,
607 pelti- ja levysepät,
609 puusepät,
615 sepät,

616 sähköasentajat,
619 viilarit,
sekä muut edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijäin apulaiset.
501 Aputyöntekijät, kivitöissä
545 Autonapumiehet, ammattiajokortin omaavat
507 Kattila- ja konehuoneen puhdistajat, sähkölaitoksella
508 Kivimurskaamolla työskentelevät
606 Maalarin apulaiset
500 Miehet apu- ja puhtaanapitotyössä, teurastamolla
505 Hiilityössä työskentelevät, sähkölaitoksella
515 Mittarimaalaajat, sähkölaitoksella
514 Mittarinasentajat ja -vaihtajat, nuoremmat, kaasulaitoksella
510 Mittarinasentajat ja -vaihtajat, nuoremmat, vesilaitoksella
518 Paineilmatyökalujen käyttäjät
520 Pilkkojat, pilkkomakoneessa
612 Puistotyöntekijät raskaissa töissä
522 Puutarhatyöntekijät ja istutusten hoitajat
613 Ratatyöntekijät, apulaiset, liikennelaitoksella
544 Seka- ja aputyöntekijät vaativissa seka- ja aputöissä
531 Sekatyöntekijät, kaasulaitoksella sekä jätteiden ja roskien kaatopaikoilla
617 Sähköapuasentajat, liikennelaitoksella
533 Taimitarhatyöntekijät, raskaissa töissä
537 Urheilupaikkojen valvojat, vaativissa tehtävissä
539 Varastotyöntekijät
618 Vaununkorjaajat, apulaiset, liikennelaitoksella

Palkkaryhmä 8 3,13 mk

502 Autonapumiehet
572 Konepesijät keskuspesulassa, kun koneen kertatäyttö on alle 50 kg
562 Maalarit, naiset liikennelaitoksella
564 Mittarinpesijät, vesilaitoksella
633 Puistotyöntekijät
634 Puutarhatyöntekijät
546 Ruiskumaalarit, vaihetyössä
528 Seka- ja aputyöntekijät
630 Työntekijät korjauspajojen, rakennustyömaiden ja miehistösuojien siivous- ja puhdistustöissä
568 Vaununkorjaajien työryhmissä työskentelevät naftallapesijät sekä osien pesijät
636 Vaununsiivoojat

Palkkaryhmä 9 3,02 mk

577 Käymälärahastaja-siivoojat
573 Lajittelijat, keskuspesulassa
639 Mankeloijat, keskuspesulassa

632 Mittarinpuhdistajat, sähkölaitoksella
631 Mittarimaalaajat, sähkölaitoksella
574 Ompelijat, keskuspesulassa
640 Pakkaajat, keskuspesulassa
610 Portinvartijat
611 Puistovartijat ja urheilupaikkojen valvojat
575 Prässääjät, keskuspesulassa
635 Taimitarhatyöntekijät
637 Työntekijät siivous- ja puhdistustöissä
620 Yövartijat

Palkkaryhmä 10 3,24-3,57 mk

608 Putkiasentajat, oppiaikana
532 Sähköapuasentajat, sähkölaitoksella

Oppilaat.

Perustuntipalkka	Ammattikoodi	Opissaoloaika
2,15	900	-
2,33	"	1/2 vuotta
2,51	"	1 "
2,70	"	1 1/2 "
2,89	"	2 "
3,08	"	2 1/2 "
3,27	"	3 "
3,47	"	3 1/2 "

Alle 18-vuotiaat työntekijät, jotka eivät ole oppisopimussuhteessa kaupunkiin.

Perustuntipalkka	Ammattikoodi	Ikä
2,19	901	15-vuotiaat työntekijät
2,55	"	16- " "
2,90	"	17- " "

2 §. ERINÄISET LISÄT

N:o	Lisän nimi	Selostus
		A. Kaikissa laitoksissa maksettavat lisät.
1.	Aputyöntekijän urakkalisä	Jos aputyöntekijän työnopeus välittömästi määräytyy urakkaa suorittavan ammattityöntekijän työn perusteella tai hän suorittaa hinnoiteltua urakkatyötä aikatyönä, maksetaan hänelle 10 %:n hyvitys, joka lasketaan perustuntipalkasta.
2.	Hyvänmiehenlisä	Sen mukaan, poikkeaako työntekijän työtaito, työteho tai hänen tehtävänsä hänelle asettamat vaatimukset kulloinkin kyseessä olevan työntekijäryhmän yleisestä keskitasosta, voi asianomainen ylin työnjohto maksaa kunkin laitoksen työntekijöille hyvänmiehenlisää siten, että lisän suuruus on 5 % perustuntipalkasta noin 25 %:lla työntekijöistä, 10 % noin 25 %:lla työntekijöistä ja 15 % noin 20 %:lla työntekijöistä. Hyvänmiehenlisä voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen.
3.	Jäidennostolisä	Jäidennostossa ja laitureiden irtihakkuussa maksetaan 15 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
4.	Kiipeilylisä	Siltä ajalta, jonka työntekijä joutuu työskentelemään puussa niin korkealla, että työtä ei voida suorittaa tikkailla seisten, maksetaan työn vaarallisuudesta johtuen 15 %:n korotus, joka lasketaan perustuntipalkasta.
5.	Kuormauslisä	Autonkuljettajille ja autonapumiehille maksetaan tavaroiden kuormaamisesta ja purkamisesta markkamääräistä raskaan ja likaisen työn lisää, jonka suuruus tavaran laadusta riippuen on joko 26 (27, 28) tai 17 (18, 19) penniä tunnilta. Jos kuormaus tai purkaus on koneellinen, maksetaan lisää ainoastaan työn likaisuuden perusteella. Jos koneelliset välineet ovat vain kuljetusmatkan toisessa päässä, joko kuormauksessa tai purkauksessa, maksetaan raskaan työn lisää vain puolet.
		Yliraskaan kuorma-auton (bruttopaino 9.500 kg)

kuljettajalle maksetaan erikoiskorvausta 10 (10, 11) penniä tunnilta.
Kuorma-auton ja kantavuudeltaan vähintään 1.000 kg pakettiauton kuljettajalle, joka työskentelee ilman apumiestä ja joutuu suorittamaan auton kuormauksen ja purkauksen, maksetaan erikoiskorotusta muiden mahdollisten korotusten lisäksi siten, että korotuksen suuruus on

a) ajomatkan ollessa alle 15 km, 26 (27, 28) penniä tunnilta

b) ajomatkan ollessa 15-50 km, 17 (18, 19) penniä tunnilta

c) ajomatkan ollessa yli 50 km, 10 (10, 11) penniä tunnilta.

6.	Panostajan lisä	Työn vaarallisuudesta ja vastuullisuudesta johtuen maksetaan panostajalle 10 %:n erikoislisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
7.	Peltisepän vaarallisen työn lisä	Peltisepälle, joka työskentelee ilmeisesti vaarallisilla työpaikoilla, kuten ilman telineitä savupiipun ja keskuslämmityspiipun päällistä katettaessa räystäällä tai vastaavalla paikalla, maksetaan vaarallisen työn lisää, jonka suuruudesta asianomaiset sopivat kussakin tapauksessa keskenään.
8.	Putkialan remonttilisä	Tuntipalkalla työskenteleville putkialan remonttimiehille maksetaan kaikissa palkkaryhmissä erikoista korjauslisää, jonka suuruus on enintään 15 % perustuntipalkasta.
9.	Sähköalan vaarallisen työn lisä	Sähköalan vaarallisissa töissä maksetaan erikoista lisäkorvausta, jonka suuruudesta asianomaiset sopivat kussakin tapauksessa keskenään ottaen huomioon työn vaarallisuuden ja tarvittaessa kuultuaan luottamusmiehen mielipidettä. Vaarallisiksi töiksi katsotaan kaikki ne työt, jotka on erikseen määrätty Suomen Metallityöväen Liiton ja Sähkötyönantajain Liiton sekä Voimalaitosten Työnantajaliiton välillä solmituissa työehtosopimuksissa.
10.	Työpajojen autonasentajalisä	Korjaustyössä voidaan autonasentajille maksaa enintään 10 %:n korotus perustuntipalkasta laskettuna.

11.	Työpajojen likaisen työn lisä	Työpajoilla tai työpajojen toimesta suoritettavissa erittäin likaisissa töissä maksetaan erillistä markkamääräistä lisää seuraavasti: Perustuntipalkan ollessa alle 3,57 (3,69, 3,80) mk 20 (21, 22) penniä. Perustuntipalkan ollessa 3,57 (3,69, 3,80) mk tai enemmän 21 (22, 23) penniä. Erittäin likaisella työllä tarkoitetaan sellaista työtä, joka selvästi erottuu muista samalla alalla esiintyvistä likaisista töistä. Tällaisia töitä esiintyy mm.: koneosien käsinpesussa; moottorin purkamisessa; käytössä olleen ajoneuvon pelti- ja alustatyössä; vanhojen höyrykattilain puhdistuksessa ja korjauksessa; käytössä olleiden työkoneiden puhdistamisessa, purkamisessa ja korjaamisessa; jäähdyttäjien korjauksessa; ajoneuvon lehtijousityössä; työssä, jota suoritetaan sementtivalimon kulkunosturien päällä; konepajan lämpökanaaleissa suoritettavissa töissä ja pannu- ja pumppuhuoneissa; puhdistuslaitoksilla, kivenmurskaajissa ja sementtivalimolla suoritettavissa sähkötöissä. Erittäin likaisen työn lisää maksetaan vain, mikäli puhdistusta ei ole ennen työn alkamista suoritettu ja urakkatyössä vain, mikäli työn likaisuutta ei ole otettu huomioon jo urakkahinnasta sovittaessa.
12.	Vuorotyölisä	Vuorotyötä tekeville työntekijöille maksetaan vuorotyölisää, jonka suuruus on iltavuorossa 10 % ja yövuorossa 20 % perustuntipalkasta.
16.	Erikoisammattimieslisä	Aikapalkalla työskenteleville vastuunalaisessa asemassa oleville ammattityöntekijöille voidaan erikoisammattimieslisänä palkkalautakunnan toimiston suostumuksella maksaa palkkaa, joka vähintään 25 %:lla tai enintään 40 %:lla ylittää asianomaisen perustuntipalkan. Täten korotettuun palkkaan sisältyy työntekijälle mahdollisesti kuuluva kärkimieslisä.
		B. Määrätyissä laitoksissa maksettavat lisät.
13.	Aikaisen työn lisä	Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan katujen puhtaanapitotyössä, jos säännöllinen työaika määrätään alkavaksi

		kello 5.00, piirilakaisijoille ja muille vakinaisesti kaupungin palveluksessa katujen puhtaanapitotyössä oleville työntekijöille kello 5.00 ja 7.00 välisenä aikana suoritetusta työstä 1,98 (2,05, 2,11) mk:n lisäys tuntipalkkaan.
14.	Ajokorttilisä	Liikennelaitoksen autonasentajille, vaununkorjaajille ja ilmajohtojen asentajille, joilla on ja joilta vaaditaan linja-auton ajokortti, maksetaan 10 (10, 11) pennin lisäys tunnilta.
15.	Avoviemärilisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan sellaisten avoviemärien puhdistuksesta ja niihin suoritettavasta putken laskusta, jotka kuljettavat jatkuvasti pääasiallisesti talojen puhdistamatonta likavettä, sanottuun työhön osallistuvalle työntekijälle siltä ajalta, jonka hän joutuu tekemisiin likaveden kanssa, 43 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
17.	Hajoituskaivon tyhjennys ym. lisä	Rakennusviraston puhtaanapito-osaston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan hajoituskaivon tyhjennyksestä, makkilannan kuljetuksesta ja siinä käytettävien astioiden pesusta ja korjauksesta, ei kuitenkaan konepesusta, yleisten vedenheittopaikkojen virtaseinämien suojakerroksien uusimisesta, saostuskaivojen tyhjennys- ja makkilannan kuljetusautojen sekä konekuormausautojen peräosan korjauksesta, lakaisukoneiden lakaisulaitteiden korjauksesta ja harjatraktorien harjojen purkamisesta ja jätteidenpolttolaitoksen kuonaketjun puhdistuksesta ja korjauksesta ja yleisten kuivakäymälöiden alaosan korjauksesta 22 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
18.	Kattolisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan katoilla suoritettavasta tervaus- ja lumenluontityöstä harkinnan mukaan 22-43 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
19.	Kiihdytetyn työn lisä	Milloin liikennelaitoksen korjauspajoissa sekä rata- ja huoltotyössä joudutaan liikenteen vaatimusten johdosta suorittamaan työtä kiihdyte-

tyllä vauhdilla, eikä työtä voida teknillisistä syistä järjestää urakka- tai muuna suoritus palkkaisena työnä, voidaan tämän palkkahinnoittelun mukaisen perustuntipalkan lisäksi maksaa tämän sopimuksen allekirjoituspöytäkirjan liitteestä ilmenevä markkamääräinen lisä, johon sisältyvät aputyöntekijän urakkalisä, hyvänmiehenlisä, putkialan korjauslisä, sähköalan vaarallisen työn lisä, työpajojen autonasentajalisä, työpajojen likaisen työn lisä sekä vanhojen rakennusten korjauslisä.

20. Kärkimieslisä

Teollisuuslaitosten sähköasentajille ja putkiasentajille sekä rakennusviraston Toukolan konekorjaamon sähköasentajille, jotka toimivat isommilla työpaikoilla työnjohdon määrääminä ns. kärkimiehinä, maksetaan erityistä kärkimieslisää 60 (62, 64) penniä tunnilta.

21. Lakaisulisä

Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan piirilakaisijoille sekä kaatopaikoilla vastaavana työntekijänä toimivalle 15 %:n lisä ja muille kaatopaikoilla työskenteleville 10 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.

22. Liikennelaitoksen vuorotyölisät

Liikennelaitoksen rataosastolla suoritetaan aikapalkalla työskenteleville vuorotyöntekijöille yövuorossa sekä aamuvuorossa kello 4.00 - 6.00 väliseltä ajalta toukokuun 1 ja syyskuun 30 päivien välisenä aikana 35 %:n ja lokakuun 1 ja huhtikuun 30 päivien välisenä aikana 25 %:n suuruista lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta. Liikennelaitoksen korjauspajoissa suoritetaan aikapalkalla työskenteleville vuorotyöntekijöille yövuorossa huhtikuun 1 ja marraskuun 30 päivien välisenä aikana 20 %:n ja joulukuun 1 ja maaliskuun 31 päivien välisenä aikana 25 %:n suuruista lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta. Näihin lisiin sisältyvät varsinaiset vuorotyölisät.

23. Luokkahitsaajan erikoislisä

Paineastiahitsaajalle, jolta vaaditaan ja jolla on sekä kaasu- että kaarihitsauskokeessa vähintään arvosana 3 putkihitsauksessa tai 4 levyhitsauksessa, maksetaan 54 (56, 58) pennin erikoislisä työtunnilta. Paineastiahitsaajalle, jol-

		ta vaaditaan ja jolla on edellä mainittu arvosana vain kaasu- tai kaarihitsauskokeessa, maksetaan tämä erikoislisä ainoastaan hitsaukseen käytetyiltä työtunneilta.
24.	Kairausmiesten erikoislisä	Kairausmiehille voidaan talvisaikana veden käytöstä ja pakkasesta johtuvien erittäin vaikeiden työolosuhteiden vallitessa suorittaa työnjohdon harkinnan mukaan enintään 21 (22, 23) pennin suuruista erityislisää tunnilta.
25.	Tunnelilisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan tunnelia avattaessa ja edelleen rakennettaessa tunnelissa työskenteleville työntekijöille tunnelilisää 32 (33, 34) penniä tunnilta.
26.	Vanhojen rakennusten korjauslisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan vanhojen rakennusten korjaus- ja purkamistöissä (ei lisärakennustöissä) erityistä lisää, jonka suuruus on 15 % perustuntipalkasta.
27.	Viemärinpuhdistajalisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan viemärinpuhdistajalle, joka joutuu työskentelemään viemärijohdon, syöksykaivon tai hajoituskaivon sisällä, 87 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
28.	Viemäriputkilisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan vanhoja viemäriputkia korjattaessa putken purkamiseen ja laskemiseen osallistuville työntekijöille siltä ajalta, jonka he joutuvat tekemisiin likaveden kanssa, 43 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
29.	Teollisuuslaitosten ja liikennelaitoksen erittäin likaisen työn lisät (Näihin lisiin sisältyvät mahdolliset muut likaisen työn korotukset)	a) Korotus perustuntipalkkaan 87 %. - Hajoituskaivon korjaus- ja puhdistustyöstä. - Höyryvoima-asemalla olevan kloorikalkkisekoittajan hoidosta sekä puhdistus- ja korjaustyöstä. - Kaasulaitoksella työstä tervakaivojen ja säiliöiden sisällä. - Kellareissa ja maassa olevien viemäripohjajohtojen puhdistamisesta. - Laitteen sisällä höyryvoimalaitoksella suoritettavasta lämminvesivaraajan (boilerin)

kattilan tulipuolen ja savukanavien puhdistustyöstä sekä arinan puhdistus- ja korjaustyöstä.
- Muilla kuin höyryvoimalaitoksilla lämminvesivaraajien (boilerien) sekä kattilatuubien ja niihin verrattavien savukanavien puhdistamisesta.
- Sadevesikaivojen puhdistustyöstä, joka vaatii työskentelyä myös kaivon sisällä.
- Sellaisista terveydelle vaarallisista, erittäin likaisista ja vaatteita syövyttävistä töistä, kuten esim. happosäiliöiden ja jäähdytyslaitosten jäähdyttäjien yms. puhdistus- ja korjaustöistä.
- Septic-tankkien korjaus- ja puhdistustyöstä.
- Yleisten käymäläin WC-astioiden avaamisesta.

b) Korotus perustuntipalkkaan 43 %.
- Höyryvoimalaitoksilla a) kohdassa mainitsemattomista käytettyjen kattiloiden sisäpuolella suoritettavista puhdistus- ja korjaustöistä sekä kattilan varusteiden korjaustöistä silloin kun työskentelypaikan viereinen kattila tai vähintään kaksi kattilaa on käytössä.
- Kaasulaitoksen bentsolisäiliöiden ja rikkitehtaalla olevien säiliöiden puhdistamisesta, pesureissa suoritettavasta aktiivihiilen vaihdosta, kuumana olevien kaasu-uunien muurauksen korjaustyöstä, hiilensiirtolaitteen, koksinsiirtolaitteen ja nostokurkien, kaasun jäähdyttäjien putkien puhdistuksesta ja korjauksesta, katu- ja liittymisjohtojen vuototöistä sekä piirisäätäjien korjaus- ja puhdistustöistä, talokaasujohtojen vuoto- ja avaustöistä, painesäätäjien sekä yksityisten hallussa olevien 150 mm (mitattuna sisääntulopuolelta) ja sitä suurempien säätäjien puhdistustöistä; töistä, joissa joudutaan käsittelemään uunien lasivillaeristystä, töistä suurissa leipomouuneissa, joissa suoritetaan isompia korjauksia niiden kuumina ollessa sekä töistä sulatusupokasuuneissa, joiden pohjasta poistetaan kuumaa metallia.
- Katu-, tarjoilu- ja maanalaisten kellarivesijohtojen vuotokorjauksesta (lukuun ottamatta kesävesijohtoja).

- Kellareissa olevien vanhojen viemäripohjajohtojen poistamisesta.
- Kuumissa korkeapainekattilahuoneissa kulkevien putkijohtojen korjauksesta.
- Kuumissa putkitunneleissa ja liejuisissa kaivannoissa kulkevien uusien putkien asennuksesta sekä ahtaissa ja kuumissa tunneleissa ja rakennusten ahtaissa alustoissa kulkevien vanhojen putkien korjauksesta.
- Käytössä olevien viemäripystylinjojen puhdistamisesta, poistamisesta ja korjauksesta.
- Liikennelaitoksen konepesualtaiden puhdistuksesta altaan sisällä.
- Muilla kuin höyryvoimalaitoksilla käytettyjen korkea- ja matalapainekattiloiden sekä kattilan takana alhaalla olevien sulkuventtiilien ja kolmitiehanojen korjaus- ja puhdistustyöstä (lukuun ottamatta kattiloiden muiden sulkuventtiilien, lämpömittarien, kolmitiehanojen ja venttiilien yms. armatuurien korjaamista ja vaihtamista).
- Vähintään 500 litran paisuntasäiliön puhdistamisesta.
- Yleisten käymäläin WC-astioiden viemärijohtojen avaamisesta.
- Öljysäiliöiden puhdistuksesta, kun työ tapahtuu säiliön sisällä.

c) Vesilaitoksessa, korotus perustuntipalkkaan 15 %.
- Sammuttamattoman kalkin ja aktiivihiilen käsittelystä.

d) Liikennelaitoksessa, korotus perustuntipalkkaan 15 %.
- Linja- ja vastaavien vaihdekaivojen puhdistamisesta.

e) Kaasulaitoksessa
- Sellaisesta kaasulaitoksen kaasunpuhdistus- ja sivutuoteosastojen säiliöiden, tornien ym. laitteiden korjaus- ja puhdistustyöstä, joka on joko osittain tai täysin edellä a) ja b) kohdissa mainittuihin töihin verrattavaa, maksetaan likaisuus- ja vaarallisuuslisää siten, että jos työ on täysin edellä mainittuihin verrattavaa, likaisuus- ja vaa-

rallisuuslisä on joko 43 tai 87 %, mutta jos työ on vain osittain niihin verrattavaa, lisä on työn laadun mukaan vähintään 22 ja enintään 87 %. Työn laatua arvioitaessa on otettava huomioon seuraavat seikat:

1) joutuuko työntekijä tässä tarkoitettua työtä tehdessään olemaan kokonaan tai vain osaksi laitteen sisällä, sekä
2) onko laite työtä varten tyhjennetty ja puhdistettu tai vain tyhjennetty tai ei kumpaakaan.

Lisästä ja sen suuruudesta on sovittava työnjohdon ja työntekijäin kesken. Ellei laitoksella käytettävissä neuvotteluissa päästä sopimukseen, on työ suoritettava työnjohdon tarjoamalla lisällä, mutta asia voidaan alistaa sillä tavoin käsiteltäväksi kuin työehtosopimuksen soveltamista koskevista erimielisyyksistä on määrätty.

30. Välppälisä — Puhdistuslaitoksissa maksetaan välppien ja kaasunkokoojien puhdistuksesta sekä käsin tapahtuvasta hiekan poistamisesta sorakammioista 22 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.

3 §. MUUT MÄÄRÄYKSET.

1. Milloin rakennusviraston korjaamojen työntekijä suorittaa muissa kaupungin laitoksissa työtä, josta työntekijöille maksetaan erittäin likaisen työn lisää tämän sopimuksen 2 §:n 29. kohdan mukaan, maksetaan sama lisä myös korjaamojen työntekijöille.

   Palkkahinnoittelun 2 §:n 8. kohdassa mainittu korjauslisä maksetaan edelleen myös aikapalkalla työskenteleville korjauspajojen alaisille korjausmiehille siten, että kulloinkin suoritettavan lisän lopullinen suuruus riippuu asianomaisen työntekijän työtehosta.

2. Omaa ajoneuvoaan käyttävän autonkuljettajan ja hevosmiehen henkilökohtaiseksi palkaksi lasketaan aikatyössä työehtosopimuksen mukainen autonkuljettajan ja hevosmiehen aikapalkka sekä suorituspalkkaisessa työssä autonkuljettajan palkaksi 25 % ja hevosmiehen palkaksi 50 % urakka-ansiosta.

   Omaa ajoneuvoaan käyttävien hevosmiesten kokonaisajotaksa aikatyössä on 6,86 (7,10, 7,31) mk/tunti.

3. Keinotekoiset urakat eivät saa tulla kysymykseen. "Ronttiurakoita" voidaan tarvittaessa antaa.

4. Sähköyliasentajatutkinnon suorittaneille sähköasentajille maksetaan ammattitaitolisää 27 (28, 29) penniä tunnilta.

18 VUOTTA TÄYTTÄNEET

Palkkaryhmä	Perustuntipalkat	
	1.6.68 alkaen	1.12.68 alkaen
1	4,32	4,45
2	4,21	4,34
3	4,05	4,17
4	3,91	4,03
5	3,69	3,80
6	3,52	3,63
7	3,35	3,45
8	3,24	3,34
9	3,13	3,22
10	3,35 - 3,69	3,45 - 3,80

OPPILAAT

Opissaoloaika		
-	2,23	2,30
1/2 vuotta	2,41	2,48
1 "	2,60	2,68
1 1/2 "	2,79	2,87
2 "	2,99	3,08
2 1/2 "	3,19	3,29
3 "	3,38	3,48
3 1/2 "	3,59	3,70

ALLE 18-VUOTIAAT TYÖNTEKIJÄT, jotka eivät ole oppisopimussuhteessa kaupunkiin

15-vuot. työntek.	2,27	2,34
16- " "	2,64	2,72
17- " "	3,00	3,09

28. ASETUS MOOTTORIAJONEUVOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu helmikuun 23 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 122/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:81, 1958:62 ja 1962:152)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä muutetaan 4 päivänä lokakuuta 1957 annetun moottoriajoneuvoasetuksen (330/57) 9 ja 10 §, 17 §:n 2 momentin a kohta ja 4 momentti, 30 §:n 7 momentti sekä 87 §:n 3 momentti, näistä 9 ja 10 § sekä 17 §:n 2 momentin a kohta ja 4 momentti sellaisina kuin ne ovat 21 päivänä joulukuuta 1962 annetussa asetuksessa (669/62) ja 87 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on huhtikuun 18 päivänä 1958 annetussa asetuksessa (171/58), näin kuuluviksi:

9 §. 1. Tässä asetuksessa mainittujen ajoneuvojen ja laitteiden katsastuksen ja muiden siinä tai sen nojalla määrättyjen tehtävien suorittamista varten on jokaisessa läänissä tarpeellinen määrä katsastusmiehiä sen mukaan kuin erikseen säädetään.

2. Mitä tässä asetuksessa ja sen nojalla annetuissa määräyksissä on sanottu katsastusmiehistä, koskee myös lääninkatsastusmiehiä, apulaiskatsastusmiehiä, katsastusteknikoita ja varakatsastusmiehiä, milloin erikseen ei ole toisin määrätty tai katsastusmiesten keskinäisistä virkasuhteista muuta johdu.

10 §. 1. Katsastusmies ei saa missään muodossa ansiotarkoituksessa osallistua tämän asetuksen tarkoittamien ajoneuvojen, laitteiden, niiden osien tai tarvikkeiden valmistukseen, kauppaan, korjaukseen tai vakuutukseen tahi poltto- tai voiteluaineiden kauppaan taikka ammattimaisen autoliikenteen harjoittamiseen tai autokoulutoimintaan, eikä muuhunkaan toimintaan, joka on katsottava soveltumattomaksi katsastusmiehen asemaan ja tehtäviin.

2. Katsastusmiehellä tulee virantoimituksessa olla ministeriön määräämä virkamerkki.

3. Katsastusmiesten virkatoimista valtiolle suoritettavista maksuista säädetään erikseen.

17 §. ----------

2. a) Linja-auto, sekä muu auto, jota käytetään ammattimaiseen liikenteeseen, on katsastettava kesäkuun loppuun mennessä;

---

4. Jos auto sille määrättynä katsastusaikana on matkalla, on se tuotava katsastukseen matkan päätyttyä. Milloin matka kestää yli 2 momentissa mainitun määräajan tai milloin muuta erityistä syytä on, saadaan auton katsastus toimittaa muuallakin kuin sen kotipaikan katsastusmiehen toimialueella. Tästä on katsastuksen toimittajan ilmoitettava auton kotipaikan katsastusmiehelle.

---

30 §. ----------

7. Kuljettajatutkinto on, jollei ministeriö ole toisin määrännyt, suoritettava sille katsastusmiehelle, jonka toimialueella kokelas on saanut opetuksen, tai milloin opetustodistusta ei vaadita, katsastusmiehelle, jonka toimialueella hänen asuinpaikkansa on. Tutkintoa varten kokelaan on jätettävä katsastusmiehelle tämän pykälän säännösten mukaan vaadittavat selvitykset sekä valokuva, jonka taakse hän itse ja katsastusmies kirjoittavat nimensä.

---

87 §. ----------

3. Katsastusmiehen tämän asetuksen nojalla antamasta päätöksestä voidaan 30 päivän kuluessa valittaa autorekisterikeskukseen ja tämän katsastustointa koskevasta päätöksestä sanotun ajan kuluessa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöön, jonka asiassa antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1968.

29. ASETUS ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu helmikuun 23 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 126/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:69)

Maatalousministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä lisätään 30 päivänä kesäkuuta 1966 annetun eläinlääkintähuoltoasetuksen (391/66) 32 §:ään uusi näin kuuluva 6 momentti:

32 §. ----------

Edellä 29 §:ssä tarkoitettuna luokituksena pidetään vuoden 1968 osalta työllisyyslain (331/63) nojalla sanotuksi vuodeksi vahvistettua kuntien kantokykyluokitusta.

30. HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNEMAKSUTAKSAN MUUTOS.

Sisäasiainministeriön vahvistama helmikuun 29 p:nä 1968.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä helmikuun 7 p:nä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:82, 1964:92 ja 1965:94)

Sisäasiainministeriö vahvisti kaupunginvaltuuston 7.2.1968 tekemän päätöksen, jonka mukaan sisäasiainministeriön 25.7.1961 vahvistamaa liikennemaksutaksaa muutettiin siten,

1) että sekä ulkomaan että kotimaan liikenteen rahamääräiset liikennemaksut, jotka nyt ovat voimassa Suomen Satamaliiton 19.5. 1961 antaman suosituksen mukaisista maksuista korotettuina 15 %:lla, korotetaan siten, että korotus on 15 %:n sijasta 20 %, sekä

2) että korotuksen yhteydessä pennin desimaaliluvulle jäävät liikennemaksutaksan yksikkömaksut korotetaan samalla lähinnä ylemmäksi täydeksi penniksi.

Tämä muutos tulee voimaan 1.3.1968.

31. OMAVASTUUN KOROTTAMINEN LIIKENNEVAHINKOTAPAUKSISSA.

Kaupunginhallituksen päätös maaliskuun 4 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:143)

Kaupunginhallitus päätti muuttaa 16.3.1961 liikennevahingoista tekemänsä päätöksen 3) kohdan 1.4.1968 lukien seuraavan sisältöiseksi:

3) että edellä 1) ja 2) kohdassa tarkoitettu omavastuun määrä on toistaiseksi yhteensä 30 mk riippumatta siitä, kenelle vahinko on aiheutettu.

32. HELSINGIN KAUPUNGIN VIRKASÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston päätös maaliskuun 6 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1951:94 ja 1957:23)

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 25.4. ja 16.5.1951 vahvistamansa Helsingin kaupungin virkasäännön 14 §:n seuraavasti:

14 §. Viranhaltija on velvollinen tähän virkasääntöön liittyvässä viranhaltijain luontoissuoritussäännössä mainituin edellytyksin asumaan hänelle osoitetussa virka-asunnossa ja vastaanottamaan virkasuhteen perusteella myönnettävän muun luontoissuorituksen tai luopumaan virka-asunnosta ja muusta luontoissuorituksesta sen mukaan kuin sanotussa säännössä määrätään. Virka-asunnon ja muun luontoissuorituksen vastikkeesta määrätään tarkemmin luontoissuoritussäännössä.

33. HELSINGIN KAUPUNGIN VIRANHALTIJAIN LUONTOIS-SUORITUSSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama maaliskuun 6 p:nä 1968.

(Vrt. kunn.as.-kok. 1958:1 ja 1959:96)

1 luku

Yleisiä määräyksiä

1 §. Helsingin kaupungin virkasäännön alaiselle viranhaltijalle voidaan antaa luontoissuorituksia sen mukaan kuin tässä luontoissuoritussäännössä määrätään.

Tämän säännön määräyksiä sovelletaan, ellei laissa, asetuksessa tai valtion viranomaisen taikka kaupunginvaltuuston antamassa päätöksessä ole johonkin virkaan nähden toisin säädetty tai määrätty.

2 §. Luontoissuorituksella tarkoitetaan tässä säännössä viranhaltijalle virkasuhteen perusteella annettavia hyödykkeitä, palveluksia ja nautintaoikeuksia, joista viranhaltija on velvollinen suorittamaan vastiketta, sen mukaan kuin jäljempänä määrätään.

Viranhaltija on velvollinen ottamaan vastaan virka-asunnon ja muut virka-asuntoon liittyvät luontoissuoritukset, sen mukaan kuin 2 ja 5 luvussa määrätään. Viranhaltija on velvollinen käyttämään myös 55 §:ssä mainittua luontoissuoritusta.

Viranhaltija on velvollinen korvauksetta alistumaan luontoissuorituksiin tehtäviin muutoksiin tai niistä luopumaan.

Luontoissuoritusten vastikkeiden raha-arvo on kuukausittain vähennettävä viranhaltijan palkasta, ellei jäljempänä muuta määrätä.

Vähennystä ei kuitenkaan toimiteta, jos viranhaltija ei ole voinut käyttää luontoissuorituksia hyväkseen. Viranhaltija-asunnosta perittävä vastike, josta jäljempänä käytetään nimitystä vuokra, sekä 5 luvun nojalla suoritettavat vastikkeet vähennetään viranhaltijan palkasta myös vuosiloman ja virkavapauden ajalta. Tätä vähennystä ei kuitenkaan toimiteta siltä ajalta, jona virka-asunto on luovutettuna 10 §:n nojalla viransijaisen käytettäväksi.

Viranhaltijalla ei ole oikeutta vaatia luontoissuorituksen saamista eikä korvausta kaupungilta sen johdosta, ettei myönnettyä luontois-

suoritusta ole hänelle järjestetty. Viranhaltijalle ei suoriteta korvausta myöskään siitä, ettei hän käytä hänelle myönnettyä luontoissuoritusta.

3 §. Palkkalautakunnan tehtävänä on

1) vahvistaa luontoissuorituksista perittävät vastikkeet tässä säännössä annettujen määräysten mukaisesti ja tehdä kaupunginhallitukselle vastikkeita koskevat esitykset tämän toimesta vahvistettavia vastikkeita varten,

2) päättää viranhaltijan velvollisuudesta käyttää luontoissuoritusta ja ratkaista viranhaltijan luontoissuoritusten käyttövelvollisuudesta vapauttamista koskevat anomukset,

3) ratkaista ne muut asiat, jotka tässä säännössä on luontoissuoritusten osalta määrätty sen ratkaistaviksi,

4) antaa tämän säännön soveltamista koskevia yksityiskohtaisia ohjeita,

5) huolehtia kaupungin virastojen ja laitosten avustamana siitä, että luontoissuorituksista perittävät vastikkeet pysyvät tässä säännössä määrättyjen perusteiden mukaisina tarkistamalla ne vähintään kerran vuodessa, ja

6) huolehtia siitä, että tarpeellisia luetteloja tai kortistoja pidetään

a) luontoissuorituksista sekä niiden raha-arvosta ja niistä perittävien vastikkeiden yksikköhinnoista ja

b) kaupungin viranhaltija-asunnoista.

Viranhaltija-asunnosta perittävän vuokran 45-50 §:n nojalla suoritettavine vastikkeineen vahvistaa

a) palkkalautakunta, milloin kysymyksessä on 35-37 §:n ja 40-42 §:n soveltaminen, ja

b) muissa tapauksissa palkkalautakunnan toimiston toimistopäällikkö.

Virastojen ja laitosten asiana on huolehtia, että tämän säännön nojalla vahvistetut vastikkeet peritään vahvistetun määräisinä viranhaltijalta.

Viranhaltijan on viipymättä ilmoitettava virastolle tai laitokselle, jonka alainen hän on, perheenjäsentensä lukumäärässä ja muissa vastikkeiden perintään vaikuttavissa seikoissa tapahtuneet muutokset.

4 §. Luontoissuorituksen peruuttaa sama viranomainen, joka on sen myöntänyt.

2 luku

Viranhaltija-asunnot

Yleiset määräykset

5 §. Viranhaltija-asunnolla tarkoitetaan tässä säännössä kaupungin hallinnassa olevaa rakennusta, huoneistoa tai huonetta, joka virka-suhteen perusteella on annettu viranhaltijan asuttavaksi.

6 §. Viranhaltija-asunto on joko virka-asunto tai vuokra-asunto.

Virka-asunnolla tarkoitetaan asuntoa, jossa viranhaltija on virka-tehtäviensä laadun tai niiden tarkoituksenmukaisen hoitamisen vuoksi velvollinen asumaan ja joka on määrätty hänelle virka-asunnoksi.

Vuokra-asunnolla tarkoitetaan asuntoa, joka on annettu viran-haltijalle asunnoksi sitä kuitenkaan virka-asunnoksi määräämättä.

7 §. Virka-asunnosta perittävä vuokra lasketaan asunnon pistearvon perusteella siten kuin 4 luvussa määrätään. Pistearvon laskemisesta määrätään 3 luvussa. Muista virka-asuntoon liittyvistä luontoissuori-tuksista peritään vastiketta 5 luvun määräysten mukaisesti.

Vuokra-asunnoista on tehtävä kirjallinen vuokrasopimus, josta tulee käydä ilmi irtisanomisaika sekä 3 ja 4 luvun perusteiden mukai-sesti laskettava, asunnosta maksettava vuokra ja asuntoon liittyvät 5 luvun nojalla annettavat luontoissuoritukset sekä niistä perittävät vastikkeet.

8 §. Palkkalautakunta vahvistaa asianomaisen viraston tai laitoksen esityksestä, millainen virka-asunto viranhaltijalle annetaan, ja määrää, mikä asunto hänelle luovutetaan, sekä vahvistaa, mitkä asumiseen liittyvät 5 luvun nojalla annettavat luontoissuoritukset asuntoon kuu-luvat. Vuokra-asunnon osalta tässä momentissa mainituista asioista päättää se virasto tai laitos, jonka hallintoon asunto kuuluu.

Virka-asunnoksi on, mikäli mahdollista, vahvistettava

1) yksinäiselle viranhaltijalle yksi huone, paitsi johtavassa ase-massa olevalle kaksi huonetta,

2) perheelliselle viranhaltijalle

1.-11. palkkaluokassa 2-3 huonetta,
12.-18. palkkaluokassa 3-4 huonetta,
19.-23. palkkaluokassa 4-5 huonetta ja
24.-38. palkkaluokassa 5-6 huonetta.

Tämän pykälän 2 momentin 2) kohdan määräyksiä sovellettaessa on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä ottamaan huomioon viranhaltijan perheen suuruus.

Edellä 2 momentin 1) ja 2) kohdassa tarkoitettu huoneluku las-ketaan 16 §:n 1 momentin mukaisesti.

Perheellisellä viranhaltijalla tarkoitetaan tässä säännössä viranhaltijaa, jonka luona asuu hänen aviopuolisonsa, lapsensa tai muu sellainen omainen, jonka huollosta viranhaltija on velvollinen huoltoapulain 3 ja 4 §:n mukaan huolehtimaan.

9 §. Viranhaltija-asunnon tai sen osan luovuttaminen toiselle on kielletty, mikäli kysymys ei ole viranhaltijan talouteen kuuluvasta kotiapulaisesta, lastenhoitajasta tai muusta sellaisesta kodin- ja lastenhoitoa suorittavasta henkilöstä. Milloin erityiset syyt vaativat, palkkalautakunta voi myöntää perheelliselle virka-asunnon haltijalle oikeuden pitää luonaan asumassa muunkin kuin 8 §:n 5 momentissa mainitun omaisen. Tällainen oikeus voidaan myöntää kuitenkin vain, mikäli virastolle tai laitokselle ei siitä aiheudu haittaa, ja edellytyksin, ettei viranhaltija saa tästä oikeudesta taloudellista hyötyä ja ettei omainen asumisen lisäksi saa kaupungilta muita etuisuuksia.

Perheetön viranhaltija saa palkkalautakunnan erityisistä syistä myöntämällä luvalla ottaa virka-asuntoonsa asumaan omaisiinsa kuuluvan henkilön edellä 1 momentissa mainituin ehdoin.

Vuokra-asuntojen osalta 1 ja 2 momentissa mainituista asioista päättää se virasto tai laitos, jonka hallintoon asunto kuuluu.

10 §. Viranhaltija on velvollinen luovuttamaan vuosiloman tai virkavapauden ajaksi tahi viranhoidon muutoin keskeytyessä viransijaisensa käytettäväksi virka-asuntonsa joko kokonaan tai osaksi, jos se viranomainen, jonka hallinnon alainen virka-asunto on, harkitsee sen välttämättömäksi. Perheellisen viranhaltijan asuntoa ei kuitenkaan saada vaatia luovutettavaksi vuosiloman ajaksi eikä muussakaan tapauksessa kuin pakottavista syistä.

Milloin edellä 1 momentissa tarkoitettu sijainen saa käyttöönsä viranhaltijan virka-asunnon, johon kuuluu vähintään yksi huone, häneltä peritään sama vuokra ja 5 luvun nojalla suoritettavat vastikkeet kuin viranhaltijaltakin, joka tällöin vapautuu vuokran ja 5 luvun nojalla suoritettavien vastikkeiden suorittamisesta vastaavalta ajalta. Jos sijainen saa käyttöönsä vain osan useampia huoneita käsittävästä virka-asunnosta, palkkalautakunta määrää vuokran sekä 5 luvun nojalla suoritettavien vastikkeiden jakamisesta viranhaltijan ja viransijaisen kesken.

Yhteiseen huoneeseen majoitetuilta viransijaisilta peritään kultakin suhteellinen osuus kysymyksessä olevan huoneen vuokrasta ja 5 luvun nojalla suoritettavista vastikkeista.

Milloin erityiset syyt niin vaativat, palkkalautakunta voi vapauttaa viransijaisen osaksi tai kokonaan vuokran ja 5 luvun nojalla suoritettavien vastikkeiden suorittamisesta.

11 §. Milloin viranhaltijan virkasuhde lakkaa muusta syystä kuin viranhaltijan kuoleman johdosta, hänen on määrättyä eroamispäiväänsä seuraavana arkipäivänä luovutettava viranhaltija-asuntonsa kaupungin

vapaaseen hallintaan, ellei 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla kirjallisella vuokrasopimuksella ole vuokra-asunnon osalta toisin sovittu, jolloin kaupungilla on oikeus sanoa vuokrasuhde irti päättymään neljäntoista päivän kuluttua irtisanomisesta, ei kuitenkaan aikaisemmasta ajankohdasta lukien kuin virkasuhde on päättyvä.

Milloin viranhaltija kuolee, viranhaltija-asunto on luovutettava kaupungin vapaaseen hallintaan viimeistään kuolinpäivää seuraavan toisen kalenterikuukauden loppuun mennessä.

Viranhaltija-asunnon vuokra ja muiden luontoissuoritusten vastike on suoritettava siihen päivään saakka, jona asunto on luovutettu kaupungin vapaaseen hallintaan.

12 §. Viranhaltijan tulee huolellisesti hoitaa viranhaltija-asuntoa kaikkineen, mitä siihen kuuluu. Viranhaltija-asunnon siivouksesta huolehtii viranhaltija eikä hänellä ole oikeutta saada tästä kaupungilta korvausta. Viranhaltija-asuntojen yhteistilojen siivouksesta kaupunki ei kuitenkaan peri vastiketta.

Viranhaltija-asunnon korjaukset suoritetaan kaupungin toimesta ja kustannuksella.

Milloin viranhaltija, hänen kotiväkensä tai vieraansa on tahallisesti tahi huolimattomuudesta aiheuttanut virka-asunnossa havaitut viat, viranhaltija on velvollinen korvaamaan kaupungille korjauskustannukset. Mikäli virasto tai laitos ei pääse viranhaltijan kanssa sopimukseen korjauskustannusten suorittamisesta kaupungille eikä asiaa ole saatettu tuomioistuimen ratkaistavaksi, asia on saatettava 44 §:n 4 momentissa tarkoitetun vuokrantarkistustoimikunnan ratkaistavaksi. Vuokra-asunnon osalta noudatetaan yleisen lain määräyksiä.

Jos asunto vahingoittuu tai käy muutoin puutteelliseksi, viranhaltijan on heti ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava asiasta asianomaiselle virastolle tai laitokselle.

3 luku

Asunnon pistearvo

I. Pistearvon laskemisperusteet

13 §. Asunnon pistearvon laskemisperusteet ovat, sen mukaan kuin jäljempänä 14-23 §:ssä määrätään, asunnon

1) pinta-ala,
2) huoneyksiköt,
3) rakenteet,
4) laitteet,
5) varusteet,
6) ikä,
7) kunto ja
8) sijainti.

1. Pinta-ala

14 §. Asunnon pinta-alalla tarkoitetaan asuntoa ympäröivien seinien sisälle jäävää lattiapinta-alaa. Siihen ei kuitenkaan lueta hormiryhmien, kantavien rakenteiden, kylmien kuistien ja tuulikaappien eikä portaiden vaatimaa alaa. Kellari- ja ullakkotiloja ja 3 momentissa tarkoitettuja yhteisiä tiloja ei myöskään lueta pinta-alaan.

Asunnon pinta-alaa laskettaessa ei oteta lukuun sitä osaa lattiapinta-alasta, jonka kohdalla sisäkaton korkeus lattiasta on pienempi kuin 160 senttimetriä. Jäljempänä 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun sisäparven lattiapinta-alasta otetaan lukuun vain puolet.

Yhteiseksi tilaksi katsotaan kahdelle tai useammalle asunnolle yhteinen eteinen, käytävä, WC, pesu- tai kylpyhuone, keittiö ja näihin verrattava muu yhteiskäyttöön tarkoitettu, asumiseen liittyvä tila.

15 §. Asunnon pinta-alasta otetaan lukuun vain täydet neliömetrit.

Jos asunnon eteis- tai käytävätila on huomattavasti suurempi kuin vastaavansuuruisissa asunnoissa on tavanmukaista, voidaan asunnon pinta-alasta vähentää tarpeettomaksi katsottava eteis- tai käytävätila, ei kuitenkaan enempää kuin puolet koko eteis- tai käytävätilasta.

2. Huoneyksiköt

16 §. Huoneyksiköksi luetaan jokainen lämmitettävä ikkunallinen asuinhuone, keittiö ja keittokomero.

Ikkunaton keittokomero luetaan puoleksi huoneyksiköksi, samoin myös halli, mikäli se pinta-alansa ja sijaintinsa puolesta on sellainen, että se voidaan kalustaa ja sitä voidaan käyttää, kuten asuinhuoneita yleensä.

Asuinhuoneeseen kuuluva ja siihen avautuva sisäparvi, jonka lattia on niin paljon huoneen varsinaista lattiaa korkeammalla, että sen alle voidaan sijoittaa asuin- ja työhuoneita, kylpy- ja pesutiloja, käytäviä tai muuta näihin verrattavaa, luetaan puoleksi huoneyksiköksi.

Lämmitettävänä pidetään sellaista huonetilaa, joka vakinaisella lämmityslaitteella voidaan lämmittää, niin että sitä voidaan käyttää talviasuntona.

3. Rakenteet

17 §. Asunnon rakenteita arvioitaessa pidetään perusteena sitä, onko asunto puu- vai kivirakenteinen, sekä sitä, millä tavoin asunnon lattia ja sisäseinät on päällystetty.

4. Laitteet

18 §. Laitteilla tarkoitetaan asunnon lämmitys- ja valaistuslaitteita sekä vaatekomerotiloja.

5. Varusteet

19 §. Asunnon varusteiksi katsotaan keittolaitteet, ruostumattomat pesupöydät, jääkaapit, keittiön komerotilat, viemäri-, vesi- ja lämminvesilaitteet, pesualtaat ja -istuimet, suihkut, kylpyammeet ja WC-laitteet, ullakkosäiliöt, ruokakellarit ja muut vastaavat säilytystilat, erilliset sisäänkäytävät, parvekkeet, vilpolat ja niitä vastaavat tilat, avotakat sekä asuntoon kuuluva sauna.

6. Ikä

20 §. Asunnon ikä luetaan valmistumisvuodesta. Jos asunto on myöhemmin perusteellisesti uusittu, ikä luetaan harkinnan mukaan valmistumisvuotta myöhemmästä ajankohdasta.

Asunnon ikä otetaan huomioon siten, että asunnon rakenteille, laitteille ja varusteille annettavien 25, 28 ja 31 §:ssä mainittujen peruspisteiden määrä alenee asteittain asunnon iän mukaan.

7. Kunto

21 §. Asunnon kunto otetaan huomioon kuntokertoimen avulla. Kuntokerroin osoittaa asunnon rakenteiden, laitteiden ja varusteiden kunnon vastaaviin uusiin verrattuna.

Kuntokerroin on enintään 1,0 ja vähintään 0,2 seuraavan taulukon mukaisesti:

Kunto	Kuntokerroin
uudenveroinen	1,0
hyvä, mutta ei uudenveroinen	0,8
tyydyttävä	0,6
huono	0,4
erittäin huono	0,2

Keskuslämmityksen sekä vesi-, viemäri- ja lämminvesijohtojen osalta käytetään aina kuntokerrointa 1,0.

Rajatapauksissa voidaan käyttää 2 momentissa mainittujen kuntokertoimien väliarvoja.

22 §. Jos asunnon rakenteiden, laitteiden ja varusteiden kunto on olennaisesti erilainen, käytetään rakenteiden, laitteiden ja varusteiden osalta eri kuntokerrointa. Vastaavasti menetellään, jos jonkin rakenteen, laitteen tai varusteen kunto olennaisesti poikkeaa muiden rakenteiden, laitteiden tai varusteiden kunnosta.

8. Sijainti

23 §. Asunnon sijainti otetaan huomioon sijaintikertoimien avulla.

Sijaintikerroin on asunnon sijainnin ollessa kaupungin keskuksen ja liikenneyhteyksien suhteen hyvä 1,10, keskinkertainen 1,00 ja huono 0,90.

Rajatapauksissa voidaan käyttää sijaintikertoimien väliarvoja.

II. Pistearvon laskeminen

24 §. Asunnon pistearvon saamiseksi lasketaan ensin pistearvo erikseen rakenteille, laitteille ja varusteille, siten kuin 27, 30 ja 33 §:ssä määrätään. Näiden pistearvojen sekä pinta-alan, huoneyksiköiden lukumäärän ja sijaintikertoimien avulla lasketaan sen jälkeen koko asunnon pistearvo, siten kuin 34 §:ssä määrätään.

1. Rakenteiden pistearvo

25 §. Rakenteille annetaan peruspisteitä eri-ikäisissä asunnoissa seuraavasti:

Asunnon ikä	Peruspisteiden määrä Puurakenteille	Peruspisteiden määrä Kivirakenteille
alle 10 vuotta	110	130
10 mutta ei 20 vuotta	99	117
20 " " 30 "	88	104
30 " " 40 "	77	91
40 " " 50 "	66	78
50 vuotta tai enemmän	44	52

26 §. Rakenteille annetaan lisäpisteitä seuraavasti:

	Lisäpisteiden määrä
1) Jos asunnon sisäseinät on	
tapetoitu	3
maalattu, lakattu tai vastaavasti käsitelty	5
2) Jos asunnon lattian päällyste on	
puuta	5
linoleumia	12
parkettia	20

Rajatapauksissa voidaan käyttää 1 momentissa mainittujen pistelukujen väliarvoja.

27 §. Rakenteiden pistearvo saadaan laskemalla yhteen
peruspisteiden määrä ja
kuntokertoimella kerrotut lisäpisteiden määrät.

2. Laitteiden pistearvo

28 §. Laitteille annetaan peruspisteitä eri-ikäisissä asunnoissa seuraavasti:

Asunnon ikä	Peruspisteiden määrä
alle 10 vuotta	300
10 mutta ei 20 vuotta	270
20 " " 30 "	240

30 mutta ei 40 vuotta	210
40 " " 50 "	180
50 vuotta tai enemmän	120

29 §. Laitteille annetaan lisäpisteitä seuraavasti:

	Lisäpisteiden määrä
1) Jos asunnossa on	
uunilämmitys	150
keskuslämmitys, joka on asunnon haltijan toimesta hoidettava	250
keskuslämmitys, joka on muun kuin asunnon haltijan toimesta hoidettava ...	350
2) Jos asunnossa on sähköpisteitä	
vähän	30
tyydyttävästi	50
runsaasti	70
3) Jos asunnossa on vaatekomerotilaa	
vähän	20
tyydyttävästi	60
runsaasti	100

30 §. Laitteiden pistearvo saadaan laskemalla yhteen peruspisteiden määrä ja kuntokertoimella kerrotut lisäpisteiden määrät.

3. Varusteiden pistearvo

31 §. Varusteille annetaan peruspisteitä eri-ikäisissä asunnoissa seuraavasti:

Asunnon ikä	Peruspisteiden määrä
alle 10 vuotta	1 000
10 mutta ei 20 vuotta	900
20 " " 30 "	800
30 " " 40 "	700
40 " " 50 "	600
50 vuotta tai enemmän	400

32 §. Varusteille annetaan lisäpisteitä seuraavasti:

	Lisäpisteiden määrä
1) Jos asunnossa on	
puuliesi	200
sähköliesi	300
kaasuliesi	300
keittolevy	50
kaasuliekki	50
ruostumaton pesupöytä	150
jääkaappi	500

keittiön komerotilaa
vähän 100
tyydyttävästi 300
runsaasti 500

2) Jos asunnossa on
viemäri 400
vesijohto 400
lämminvesijohdot tai lämpimän veden varaaja 60
pesuallas, jokainen niistä erikseen ... 300
suihku 300
WC-istuin, jokainen niistä erikseen .. 400
pesuistuin (bidet) 400
kylpyamme 500

3) Jos asuntoon kuuluu
ullakkosäiliö tai sitä vastaava muu säilytystila 200
ruokakellari tai sitä vastaava muu säilytystila 200
pääsisäänkäytävän lisäksi muita sisäänkäytäviä, jokainen niistä erikseen.. 100

4) Jos asuntoon kuuluva parveke, vilpola tai niitä vastaava muu tila on
pieni 400
keskikokoinen 600
suuri 800

5) Jos asunnossa on varsinaisten lämmityslaitteiden lisäksi avotakka 300

6) Jos asuntoon kuuluu sauna 800-1 500

Jos varusteet tai osa niistä on kahdelle tai useammalle asunnolle yhteiset, otetaan kunkin tällaisen asunnon osalta lukuun vain se lisäpisteiden määrä, joka saadaan jakamalla yhteisille varusteille annettujen lisäpisteiden määrä tasan niiden asuntojen kesken, joille varusteet ovat yhteiset.

Niissä asunnoissa, joissa yhteiset varusteet ovat myös laitoksen käytössä, lasketaan puolet varusteiden lisäpisteiden määrästä laitoksen osalle ja toinen puoli tasan asuntojen kesken. Tuloksesta jätetään pisteen osat huomioon ottamatta.

33 §. Varusteiden pistearvo saadaan laskemalla yhteen peruspisteiden määrä ja kuntokertoimella kerrotut lisäpisteiden määrät.

4. Asunnon pistearvo

34 §. Asunnon pistearvo saadaan siten, että ensin lasketaan yhteen

rakenteiden pistearvo kerrottuna pinta-alan neliömetrien luvulla,
laitteiden pistearvo kerrottuna huoneyksiköiden luvulla sekä varusteiden pistearvo, ja
että sen jälkeen kerrotaan saatu tulos sijaintikertoimella.

III. Asunnon pistearvon alennukset ja korotukset

1. Pistearvon alennukset

35 §. Jos asunto sijaitsee rakennuksessa kerroksen tai päivänvalon suhteen siten, että tällainen sijainti taikka rakennuksen muiden osien laatu tai käyttö ilmeisesti alentaa asunnon käyttöarvoa, palkkalautakunta voi alentaa asunnon pistearvoa alentavien tekijöiden laadusta ja määrästä riippuen enintään 10 prosentilla.

Jos asunnon ympäristö melun, savun, noen, hajun tai niihin verrattavan muun syyn johdosta ilmeisesti alentaa asunnon käyttöarvoa paikkakunnan muihin asuntoihin verrattuna, palkkalautakunta voi alentaa asunnon pistearvoa alentavien tekijöiden laadusta ja määrästä riippuen enintään 10 prosentilla.

Asunnon pistearvoa palkkalautakunta voi alentaa myös enintään 10 prosentilla, jos asunto sijaitsee sellaisessa sairaala- tai laitosympäristössä, joka ilmeisesti häiritsee tai haittaa asumista taikka muutoin olennaisesti vähentää asumisen viihtyisyyttä.

36 §. Jos asunto sijaitsee ulkosaaristossa tai jos kulkuyhteydet asunnolle muutoin ovat erittäin vaikeat, palkkalautakunta voi alentaa asunnon pistearvoa enintään 15 prosentilla.

Jos asunnossa ei ole sähkövalaistusta, palkkalautakunta voi alentaa asunnon pistearvoa 10 prosentilla.

2. Pistearvon korotukset

37 §. Jos asuntoon liittyy jokin asunnon asumiskelpoisuuteen tai -viihtyisyyteen olennaisesti vaikuttava etu, jota tässä säännössä ei ole mainittu, palkkalautakunta voi korottaa asunnon pistearvoa enintään 15 prosentilla.

4 luku

Asunnon vuokra ja katselmus

1. Perusvuokra

38 §. Asunnon perusvuokra kuukaudelta saadaan, kun asunnon pistearvolla kerrotaan vuokrapisteen hinta.

Vuokrapisteen hinta, minkä mukaan asunnon perusvuokra kuukaudelta määräytyy, on

1,38 penniä tammikuun 1 päivästä 1968 lukien ja
1,68 penniä tammikuun 1 päivästä 1969 lukien.

Palkkalautakunta tarkistaa vuokrapisteen hinnan vuosittain sen mukaan kuin tilastollisen päätoimiston laatima virallinen vuokratilasto osoittaa yksityisasuntojen vuokratason muuttuneen. Ensimmäinen tarkistus toimitetaan tammikuun 1 päivästä 1968 lukien, jolloin muutos lasketaan vuokrapisteen 1,68 pennin hinnan perusteella vertaamalla sitä yksityisten vuokra-asuntojen vuokratasoon syyskuussa 1965. Seuraavana tarkistuksen perusteena on pisteen hinta 1,68 penniä tarkistettuna edellisen muutoksen määrällä. Tämän jälkeen tarkistus toimitetaan vuosittain pisteen viimeksi tarkistetun hinnan perusteella.

2. Perittävä vuokra

39 §. Asunnosta peritään perusvuokra, mikäli 40-42 §:stä ei muuta johdu.

Jos asunto on annettu kahden tai useamman viranhaltijan yhteisesti asuttavaksi, peritään kultakin heistä henkilöluvun mukainen osuus asunnon vuokrasta ja 5 luvussa tarkoitetuista vastikkeista.

40 §. Jos virka-asunnossa asumiseen liittyy erityistä haittaa, jota tämän säännön nojalla ei muutoin oteta huomioon, palkkalautakunta voi alentaa virka-asunnosta perittävää vuokraa enintään 20 prosentilla.

41 §. Jos asuntoa käytetään yksityiseen ansiotoimintaan, palkkalautakunta voi korottaa perittävää vuokraa enintään 30 prosentilla.

42 §. Palkkalautakunta voi erityisestä syystä alentaa tai korottaa perittävää vuokraa enintään 30 prosentilla.

3. Katselmus

43 §. Asunnon pistearvo todetaan kunkin asunnon osalta katselmuksessa, joka pidetään sen viraston tai laitoksen toimesta, jonka hallintoon asunto kuuluu, viiden vuoden väliajoin.

Jos asunnon kunto suoritettujen korjausten, parannusten tai vahingoittumisen johdosta on olennaisesti muuttunut, asunnossa pidetään välikatselmus asunnon pistearvon tarkistamiseksi.

Viranhaltijan muuttaessa viranhaltija-asuntoon tai siitä pois pidetään asunnossa välikatselmus asunnon pistearvon tarkistamiseksi.

44 §. Jokaisesta asunnosta on merkittävä palkkalautakunnan hyväksymälle lomakkeelle katselmustiedot ja muut tarpeelliset tiedot.

Asunnon haltijalla on oikeus kahden viikon kuluessa katselmustietojen tiedoksiantopäivästä lukien esittää kirjalliset muistutuksensa

14-15 §:ssä mainitusta asunnon pinta-alan määräämisestä, 20 §:n 1 momentissa mainitusta asunnon iän määräämisestä perusteellisen uusimisen jälkeen sekä 21-22 §:ssä ja 25-33 §:ssä mainituista asunnon rakenteiden, laitteiden ja varusteiden pistearvon määräämisestä.

Muistutuksen tekemisestä huolimatta viranhaltijalta peritään katselmuksessa saatujen tietojen perusteella lasketun pistearvon ja muiden vuokran laskennan perustana olevien seikkojen nojalla määrätty vuokra. Jos vuokra alenee muistutuksen johdosta, suoritetaan erotus muistutuksen tekijälle takautuvasti.

Katselmustietoja koskevat muistutukset ratkaisee kaupunginhallituksen asettama vuokrantarkistustoimikunta, johon kaupunginhallitus valitsee jäseniksi kaksi palkkalautakunnan toimiston edustajaa ja kaksi kunnallisten viranhaltija- ja työntekijäjärjestöjen edustajaa sekä puheenjohtajaksi henkilön, jonka ei voida katsoa edustavan kaupungin eikä sen palveluksessa olevien etuja.

Sitten kun muistutusten mahdollisesti aiheuttamat tarkistukset on suoritettu, jokaisesta asunnosta on laadittava vuokralaskelma palkkalautakunnan hyväksymälle lomakkeelle.

Asunnon haltijalle on toimitettava yksi kappale vuokralaskelmaa.

5 luku

Vastikkeet muista asumiseen liittyvistä luontoissuorituksista

1. Lämpö

45 §. Vastikkeena lämpökustannuksista peritään kuukaudelta kutakin 14 ja 15 §:n mukaisesti määrätyn asuntopinta-alan neliömetriä kohden laskettuna 40 penniä. Palkkalautakunta tarkistaa vastikkeen suuruuden, sen mukaan kuin hinta- ja kustannustason muutokset osoittavat.

2. Sähkö ja kaasu

46 §. Sähkön ja kaasun kulutuksesta peritään vastike kaupungin yleisen tariffin mukaisesti. Milloin asunnossa ei ole omaa mittaria, vastike peritään palkkalautakunnan vastaavin perustein vahvistaman hinnoittelun mukaisesti.

3. Polttoaineet

47 §. Asunnossa käytettäväksi luovutetuista polttopuista ja muista asuntoetuun kuulumattomista polttoaineista peritään paikkakunnan käyvän keskimääräisen hinnan mukainen vastike palkkalautakunnan vahvistaman hinnoittelun mukaisesti.

4. Lämmin vesi

48 §. Asunnossa käytetystä lämpimästä vedestä peritään vastiketta asukasta kohden kuukaudelta seuraavasti:

Lämmintä vettä annettu säännöllisesti viikon aikana	Asunnossa on kylpyamme ja lämminvesihana mk/kk	Asunnossa on vain suihku ja lämminvesihana mk/kk	Asunnossa on vain lämminvesihana mk/kk
7 päivänä	3,00	2,50	1,70
6 "	2,70	2,30	1,50
5 "	2,40	2,00	1,30
4 "	2,20	1,80	1,10
3 "	1,90	1,60	1,00
2 "	1,60	1,30	0,80

Palkkalautakunta tarkistaa vastikkeen suuruuden, sen mukaan kuin hinta- ja kustannustason muutokset osoittavat.

Mikäli lämpimän veden jakelu lopetetaan kokonaan kesäajaksi tai mikäli sitä kesällä annetaan harvemmin kuin talvella, lämminvesivastike jätetään kokonaan perimättä tai vastikkeen määrää alennetaan jakelukertoja vastaavasti, kuitenkin vain keskeytystä koskevilta täysiltä kalenterikuukausilta.

5. Huonekalut

49 §. Asunnossa käytettäviksi luovutetuista huonekaluista peritään palkkalautakunnan vahvistaman hinnoittelun mukainen vastike.

6. Liina- ja vuodevaatteet

50 §. Asunnossa käytettäviksi luovutetuista liina- ja vuodevaatteista sekä niiden pesusta, korjauksesta ja muusta tavanmukaisesta huollosta peritään palkkalautakunnan vahvistama vastike.

7. Sauna

51 §. Asuntoon kuulumattoman saunan käytöstä peritään palkkalautakunnan paikkakunnan käyvän keskimääräisen hinnan mukaan vahvistama kertamaksu tai kuukausivastike.

8. Pesutupa, kuivaushuone ja mankeli

52 §. Asuntoon kuulumattoman pesutuvan, kuivaushuoneen ja mankelin käytöstä peritään vastike tunti- tai kertamaksuna, jonka suuruuden palkkalautakunta vahvistaa huoneiden laadun sekä niiden varusteina olevien koneiden ja laitteiden määrän ja laadun mukaan huomioon ottaen paikkakunnan käyvän hintatason.

9. Viljelysmaa ja puutarha

53 §. Viljelysmaasta ja puutarhasta peritään paikkakunnan käypää keskimääräistä vuokraa vastaava asianomaisen viraston tai laitoksen määräämä vastike. Asuntoon liittyvästä puutarha- ja viljelysmaasta, jonka pinta-ala on enintään kolme aaria, ei kuitenkaan peritä eri vastiketta, vaan vastikkeen siitä katsotaan sisältyvän asunnon vuokraan.

10. Muut asumiseen liittyvät luontoissuoritukset

54 §. Viranhaltijalle myönnetyistä, tässä säännössä erikseen mainitsemattomista, asumiseen liittyvistä luontoissuorituksista peritään asianomaisen viraston tai laitoksen määräämä paikkakunnan käyvän keskimääräisen hintatason mukainen vastike.

6 luku

Eräitä muita luontoissuorituksia ja korvauksia koskevat määräykset

1. Virkapuku ja suojavaatetus

55 §. Viranhoidon sitä edellyttäessä voidaan viranhaltijan käytettäväksi antaa vastikkeetta asianmukaisin virkamerkein varustettu virkapuku, jonka kaupunginhallituksen yleisjaosto tai ohje- tahi johtosäännön perusteella kaupungin muu viranomainen on käyttöön vahvistanut. Viranhaltija on velvollinen virantoimituksessa käyttämään hänelle määrättyä virkapukua. Virkapuvun käyttö virkatehtävien ulkopuolella on kielletty.

56 §. Suojakäsineitä ja -jalkineita sekä muuta suojavaatetusta voidaan antaa vastikkeetta sellaisen viranhaltijan käyttöön, jonka työ kuluttaa ja likaa vaatteita tavallista enemmän tai tapahtuu vetisissä ja lokaisissa paikoissa taikka edellyttää erityistä hygieenisyyttä ja siisteyttä, sekä työssä, joka vaatii erityistä suojaa ihoa ja vaatetusta vahingoittavilta aineilta. Suojavaatetus on työvuoron päätyttyä palautettava viraston tai laitoksen osoittamaan paikkaan.

Palkkalautakunta voi päättää, että suojavaatetus annetaan sen määräämillä ehdoilla viranhaltijan omaksi.

57 §. Asianomainen lautakunta päättää määrärahojen puitteissa, mitkä virka- ja suojavaatteet annetaan viranhaltijan käyttöön.

Milloin viranhaltijan virkasuhde päättyy tai hän siirtyy toisen viraston tahi laitoksen palvelukseen taikka sellaisiin tehtäviin, jotka eivät edellytä virkapuvun eikä suojavaatetuksen käyttöä, virkapuku ja suojavaatetus on, ellei 56 §:n 2 momentissa tarkoitetulla päätöksellä ole toisin määrätty, luovutettava takaisin sen antaneelle virastolle tai laitokselle.

58 §. Milloin erityiset syyt vaativat, viranhaltijalle voidaan suorittaa

oman virkapuvun käytöstä palkkalautakunnan määräämä rahakorvaus. Samoin voi palkkalautakunta vahvistaa kaupunginorkesterin jäsenille suoritettavaksi soitin- ja pukukorvausta.

2. Vaatteiden pesu ja huolto

59 §. Viranhaltijan käyttöön annettu kaupungin suojavaatetus pestään ja huolletaan kaupungin kustannuksella.

Mikäli viranhaltijalle annetaan vuosittain omaksi tietty määrä suojavaatetusta, hänen on pesetettävä ja huollettava se omalla kustannuksellaan.

Sairaanhoitohenkilöstön ja vastaavan apuhenkilöstön oma, vain työssä käytettävä erikoisvaatetus pestään kaupungin kustannuksella.

60 §. Sairaalan, huoltolaitoksen ja lastensuojelulaitoksen viranhaltija saa pesettää arkikäyttöön tarkoitettuja yksityisvaatteitaan asianomaisen laitoksen pesulassa, sikäli kuin pesulan suorituskyky sen sallii. Pesettämisoikeus koskee kaupungin ulkopuolella olevassa laitoksessa edellä mainituin rajoituksin myös viranhaltijan perheenjäsentä, mutta ei muun laitoksen viranhaltijan perheenjäsentä eikä muuta sivullista.

Palkkalautakunta vahvistaa pesusta vaatekilolta perittävän vastikkeen sellaisen keskimääräisen omakustannushinnan mukaisesti, jossa ei ole otettu huomioon kiinteistöjä, laitteita eikä hallintoa koskevia kustannuksia.

Pesu ei sisällä silitystä eikä prässäystä, ellei asianomainen lautakunta paikallisten olosuhteiden perusteella pidä sitä tarpeellisena, jolloin silityksestä ja prässäyksestä peritään erillinen, omakustannushinnan mukainen vastike.

3. Pesuaineet

61 §. Viranhaltijalle, jonka virkatehtävät ovat erityisen likaavia, virasto tai laitos voi kohtuullisin määräajoin antaa peseytymistä varten vastikkeetta pesuainetta.

4. Ruokailu

62 §. Elintarvikekeskuksen ja kaupungin muun viraston tai laitoksen hallinnassa olevassa ruokalassa tahi siihen verrattavassa paikassa viranhaltijalle saadaan tarjota aterioita tai ruoka-annoksia hinnalla, jossa on kustannuksina otettu huomioon ruokaan käytettävien raaka- ja tarveaineiden hankintakustannukset, kuljetuskustannukset sekä keittiö- ja jakelu-henkilökunnan palkat ja sosiaaliturvamaksut.

Palkkalautakunta vahvistaa aterioista ja ruoka-annoksista perittävät vastikkeet tarvittaessa eri hallinnon aloille tai laitoksille näiden 1 momentin mukaisesti tekemien laskelmien ja esitysten perusteella.

63 §. Jos kansakoulun, ammattikoulun, lastentarhan tai lastensuojelu- ja nuorisonhuoltolaitoksen viranhaltija aterioi samassa pöydässä oppilaiden tai hoidokkien kanssa, hän saa vastikkeetta syödä oppilaille tai

hoidokeille tarjottavaa ruokaa, mikäli hänelle on nimenomaan annettu tehtäväksi oppilaiden tai hoidokkien aterioinnin ohjaus ja valvonta. Tämä oikeus koskee päivittäin vain yhtä ateriaa.

64 §. Ruokailu laitoksessa on sallittu vain saman laitoksen henkilökunnalle, ellei asianomainen lautakunta ole oikeuttanut kaupungin muun erikseen määrätyn laitoksen henkilökuntaa käyttämään hyväkseen laitoksen ruokalaa. Ateriavastike peritään tällöin samalla tavalla kuin laitoksen omalta henkilökunnalta.

Laitoksessa tilapäisesti virantoimituksessa olevalla kaupungin muun viraston tai laitoksen viranhaltijalla on kuitenkin oikeus käyntiaikanaan ruokailla laitoksessa yleistä ateriavastiketta vastaan.

Erityisistä syistä sairaalan tai huoltolaitoksen taloudenhoitaja tai hänen määräämänsä voi myöntää viranhaltijan perheenjäsenelle ja muulle sivulliselle luvan tilapäisruokailuun enintään kahdeksi viikoksi sekä asianomainen lautakunta sitä pitemmäksi ajaksi ja enintään vuodeksi kerrallaan. Tällaisista luvista, joista ilmenee tarjottavien aterioiden määrä, on viipymättä ilmoitettava taloustoimistolle.

Sivullisille tarjotusta ruoasta perittävät vastikkeet vahvistaa palkkalautakunta kaupungille aterioista aiheutuvia keskimääräisiä kustannuksia vastaaviksi.

65 §. Asianomaisen viraston tai laitoksen asiana on huolehtia vastikkeiden perinnästä ja perinnän valvonnasta.

Vastikkeen suorittaminen voi tapahtua myös etukäteen ostettavilla lipukkeilla.

5. Virka- ja päivystyspuhelimet

66 §. Milloin kaupungin etu vaatii, että viranhaltijan käytettävänä on virka-ajan ulkopuolellakin puhelin, palkkalautakunta voi määrätä, että viranhaltijan asuntoon asennetaan kaupungin kustantama suoraan puhelinyhdistyksen verkkoon liitetty puhelin tai laitoksen vaihteeseen tahi puhelimeen liitetty sivupuhelin joko kaupunkioikeutettuna tai ilman taikka että kaupunki osallistuu viranhaltijan itse hankkiman puhelimen kustannuksiin.

67 §. Kaupungin hankkiman virkapuhelimen käyttökustannuksiin kaupunki voi osallistua suorittamalla puhelimen perusmaksun ja viranhoidon sitä edellyttäessä palkkalautakunnan vahvistaman määrän puhelumaksuja. Milloin puhelujen määrä ylittää vahvistetun määrän, kaupunki perii viranhaltijalta tämän määrän ylittävistä puheluista erillisen maksun puhelua kohden.

Palkkalautakunta voi määrätä laitoksen vaihteeseen tai puhelimeen liitetystä kaupunkioikeutetusta sivupuhelimen samoin kuin asuntolapuhelimen tai vastaavan käytöstä perittäväksi erityisen vastikkeen.

Viranhaltijan itsensä hankkiman puhelimen virkapuhelimena käyttämisestä aiheutuviin kustannuksiin kaupunki voi osallistua suorittamalla puhelimen perusmaksun, joka vastaa asianomaisen puhelinyhdistyksen

jäsenliittymästä perimää perusmaksua, ja viranhoidon sitä edellyttäessä palkkalautakunnan vahvistaman määrän puhelumaksuja.

Jos viranhaltija käyttää virkapuhelimenaan vuokranantajansa puhelinta, kaupunki maksaa tästä käytöstä palkkalautakunnan vahvistaman korvauksen.

Milloin virkapuhelimen haltija on ollut poissa virantoimituksesta tai työstä hänelle myönnetyn virkavapauden tai muiden syiden takia yhtäjaksoisesti kaksi kuukautta tai sitä pitemmän ajan, hänelle ei tältä ajalta suoriteta perus- eikä puhelumaksuja.

68 §. Milloin viranhaltija joutuu välttämättömissä virka-asioissa puhumaan ulkolinjapuheluja muusta kuin virkapaikan puhelimesta taikka kaupunkipuheluja muusta kuin virkapaikan tai asunnon virkapuhelimesta, asianomainen virasto tai laitos maksaa nämä puhelut hyväksyttyä laskua vastaan tai muuta vahvistettua menettelyä noudattaen, jolloin on selvitettävä, kenen kanssa ja missä asiassa puhelu on puhuttu.

6. Kuljetukset

69 §. Liikennelaitoksen vuosilippu voidaan talousarvion puitteissa antaa viranhaltijalle kaupunginhallituksen vahvistamia perusteita noudattaen ja sen vahvistamaa vastiketta vastaan. Viranhaltija on velvollinen vuosiloman ja virkavapauden ajaksi luovuttamaan lipun viransijaisen käytettäväksi.

Edellä sanottu ei koske viranhaltijaa, joka saa vapaalipun.

70 §. Jos viranhaltijalla on kaupunginhallituksen päätöksen perusteella oikeus virkatehtävissään käyttää omistamaansa kulkuvälinettä, hänelle suoritetaan tästä käytöstä korvaus noudattamalla kaupunginhallituksen erikseen vahvistamia perusteita.

Viranhaltijalle, joka virkatehtävissään joutuu säännöllisesti käyttämään yleisiä kulkuvälineitä, asianomainen virasto tai laitos voi maksaa kuukausittain näiden matkojen arvioitua keskimäärää vastaavan korvauksen.

71 §. Milloin viranhaltija, joka ei kuulu 69-70 §:ssä mainittuihin ryhmiin, joutuu tilapäisesti käyttämään välttämättömien virkatehtäviensä hoidossa yleisiä kulkuvälineitä, virasto tai laitos antaa hänelle matkaa varten tarvittavan matkalipun tahi korvaa hänelle asianmukaista laskua vastaan matkalipun tai vastaavan hinnan.

72 §. Kaupungin kuorma- ja pakettiautoja kuljettajineen voidaan asianomaisen viraston tai laitoksen toimesta antaa viranhaltijan yksityisajoihin vain poikkeustapauksissa, kun on kysymyksessä asunnon muutto tai muu erityinen syy ja kun kaupungin omat ajot tämän sallivat. Laskutus tapahtuu ammattimaisessa alueliikenteessä noudatettavien taksojen mukaisesti.

Milloin asianomainen lautakunta sallii autoja käytettävän viranhaltijajärjestöjen järjestämiin opintomatkoihin, näistä ajoista peritään kohtuullinen vastike.

Asianomaisen viraston tai laitoksen tulee hankkia tässä pykälässä tarkoitettuja kuljetuksia varten asianomainen liikennelupa.

73 §. Milloin erityisiä syitä on, laitoksen johtaja voi antaa viranhaltijalle oikeuden asianomaisen lautakunnan vahvistamaa tuntimaksua vastaan käyttää kaupungin hevosta.

7. Autotalli

74 §. Viranhaltijan käyttöön asianomaisen viraston tai laitoksen toimesta luovutetusta autotallista peritään palkkalautakunnan paikkakunnan käyvän hinnan perusteella vahvistama vastike.

8. Kotieläinten pito

75 §. Milloin kaupungin kiinteistöissä on sopivia suojia, niistä voidaan vuokrata tilaa viranhaltijan kotieläimiä varten, kuitenkin ehdolla, että laitoksen omalle kotieläinhoidolle tai muulle toiminnalle ei tästä koidu haittaa ja että kysymyksessä olevat eläimet ovat vain viranhaltijan omaa kotitaloutta varten. Viranhaltijalla ei ole oikeutta vaatia käyttöönsä kotieläinsuojaa ja hänen on luovuttava siitä määräajassa, jos vuokrasopimus sanotaan irti.

Kotieläinsuojista peritään paikkakunnan hintatasoa vastaava vuokra, johon sisällytetään maksu mahdollisesti tarvittavista kuivikkeista. Vuokraa määrättäessä on otettava huomioon kotieläinsuojan laatu ja suuruus, valaistus sekä mahdollinen lämmitys.

Viranhaltijan kotieläimet voivat saada kaupungin laitoksesta rehuja ja laitumen, sikäli kuin näitä riittää. Rehuista ja laitumesta peritään käypä hinta.

9. Potilaiden käyttö viranhaltijan työhön

76 §. Mielisairaalan viranhaltija voi saada potilaita yksityistöihinsä, siinä määrin kuin asianomainen lääkäri katsoo tämän potilaan hoidon kannalta tarpeelliseksi. Viranhaltija suorittaa työstä sairaalan johtajan määräämän kohtuullisen maksun, joka otetaan huomioon ahkeruusrahaa potilaalle jaettaessa.

10. Tuotteiden osto kaupungin maatiloilta ja laitoksista

77 §. Kaupungin maatiloilla sekä niissä huolto- ja lastensuojelulaitoksissa, joissa harjoitetaan maataloutta, saadaan niiden omille viranhaltijoille myydä maataloustuotteita heidän omaa kotikäyttöään varten hinnoilla, jotka asianomainen lautakunta määrää ottaen huomioon kullakin paikkakunnalla käyvät hinnat.

7 luku

Voimaantulomääräykset

78 §. Tällä luontoissuoritussäännöllä kumotaan kaupunginvaltuuston maaliskuun 20 päivänä 1957 hyväksymä Helsingin kaupungin viranhaltijain luontoisetusääntö siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen sekä kaikki tämän luontoissuoritussäännön kanssa ristiriidassa olevat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, palkkalautakunnan ja muiden lautakuntien sekä virastojen ja laitosten päätökset, jotka koskevat viranhaltijain luontoissuorituksia ja erinäisiä etuisuuksia.

79 §. Tämä luontoissuoritussääntö tulee voimaan kaupunginhallituksen määräämästä päivämäärästä lukien.

Kaupunginhallitus päätti määrätä luontoissuoritussäännön voimaantulopäiväksi 1.5.1968 ja todeta, että sanottu voimaantulopäivä koskee kaupunginhallituksen 11.3.1968 tekemän päätöksen nojalla myös työsuhteen perusteella annettavia luontoissuorituksia.
Kaupunginhallitus 29.4.1968

Palkkalautakunnan toimisto ilmoitti 7.5.1968, että luontoissuoritussäännön 3, 4 ja 5 luvun määräyksiä ei sovelleta toistaiseksi.

34. LUONTOISSUORITUSSÄÄNNÖN TÄYTÄNTÖÖNPANO.

Kaupunginhallituksen päätös maaliskuun 11 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:33)

Kaupunginhallitus päätti,

että palkkalautakunta oikeutetaan asianomaisen viraston tai laitoksen esityksestä osoittamaan kaupungin palveluksessa työsuhteessa olevia, päivystystehtäviä tai niihin verrattavia, varsinaisen työajan ulkopuolella tapahtuvia korjaus- tai käyttötehtäviä suorittavia henkilöitä asumaan työsuhteeseen sidotussa asunnossa,

että kaupungin työntekijöille työsuhteen perusteella luovutettavien muiden asuntojen antamisesta päättää asianomainen virasto tai laitos,

että työsuhteen perusteella kaupungin palveluksessa olevalle työntekijälle annetun asunnon osoittamisen ja vuokran määräämisen osalta sekä muutoinkin, mikäli ei ole toisin säädetty tai määrätty, noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijain luontoissuoritussäännön määräyksiä viranhaltija-asunnoista, jolloin mm. asuntojen pisteytystä koskevien muistutusten käsittely tapahtuu luontoissuoritussäännössä mainitussa vuokrantarkistustoimikunnassa,

että, mikäli asianomaisesta edusta ei ole kaupunginvaltuuston hyväksymässä työehtosopimuksessa eikä muutoin määrätty, viranhaltijain luontoissuoritussäännön määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin kaupungin palveluksessa työsuhteessa oleviin henkilöihin edellä mainittujen, asuntoa koskevien määräysten lisäksi ja

että edellä olevia määräyksiä ei sovelleta sellaisiin vuokra-asuntoihin, joiden vuokralaisille on annettu joitakin kiinteistön hoitoon kuuluvia tehtäviä, mikäli tehtävien määrä ja niiden hoitamisesta suoritettava korvaus ovat vähäiset, ellei palkkalautakunta toisin päätä.

35. ASETUS KANSAKOULULAITOKSEN VIRANHALTIJAIN PALKKAUKSESTA JA ELÄKKEISTÄ ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu maaliskuun 15 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 164/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:104, 1966:150 ja 1967:38)

Opetusministerin esittelystä muutetaan kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun asetuksen muuttamisesta 9 päivänä joulukuuta 1966 annetun asetuksen (616/66) voimaantulosäännös, sellaisena kuin se on 28 päivänä huhtikuuta 1967 annetussa asetuksessa (199/67), näin kuuluvaksi:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1967. Henkilö, joka haluaa säilyttää kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä 1 päivänä heinäkuuta 1957 annetun lain (248/57) mukaisen oikeutensa eläkkeeseen sellaisena kuin se oli sanotun lain muuttamisesta 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun lain (290/66) voimaantullessa, tehköön siitä ennen vuoden 1969 päättymistä kirjallisen ilmoituksen asianomaiselle kunnallishallitukselle, jonka tulee viipymättä ilmoittaa siitä valtiokonttorille.

Sen estämättä, mitä edellä on säädetty, aikaisemmin voimassa olleita säännöksiä sovelletaan edellä mainitun ilmoituksen tehneeseen henkilöön ja, jollei valtion eläkelain voimaanpanolain 7 §:n 2 momentista muuta johdu, ennen tämän asetuksen voimaantuloa myönnettyyn eläkkeeseen.

36. TYÖVÄENOPISTOJEN LUENTO- YM. PALKKIOT.

Kaupunginhallituksen päätös maaliskuun 18 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:73)

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa 1.4.1968 lukien suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä työväenopistossa maksettavat palkkiot seuraaviksi:

Palkkioryhmät	Palkkio mk/t
A. Tuntiopettajat	
1. Fil.kand. tai siihen rinnastettavan muun yliopistollisen tai korkeakoulun loppututkinnon suorittanut	
a) oppikoulunopettajan pätevyyden omaava keskikoulupiirin opettaja	17,55
b) muu opettaja	16,25
2. Muu kuin 1. kohdassa mainitun yliopistollisen tai sitä vastaavan korkeakoulun loppututkinnon suorittanut	
a) oppikoulunopettajan pätevyyden omaava keskikoulupiirin opettaja	16,66
b) muu opettaja	15,43
3. Harjoitusaineen opettajan tai kansakoulunopettajan tutkinnon suorittanut ym. näihin verrattava opettaja	13,90
4. Alansa opetusta antava taiteilija, ulkomaalaisen vieraan kielen opettaja, mikäli hänen palkkioonsa ei voida soveltaa 1.-3. kohdan määräyksiä, ylioppilas ym. näihin verrattava opettaja	12,55
5. Muu kuin edellä mainittu opettaja	10,67

B. Luennoitsijat

Luentopiirit

1. Professori, apul.professori, dosentti, tohtori	
a) tavoitteellinen luentopiiri	37,80
b) tavallinen luentopiiri	35,-
2. Filosofian tms. lisensiaatti	
a) tavoitteellinen luentopiiri	32,40
b) tavallinen luentopiiri	30,-
3. Filosofian kandidaatin tai muun vastaavan yliopistollisen tai korkeakoulun loppututkinnon suorittanut	
a) tavoitteellinen luentopiiri	28,24
b) tavallinen luentopiiri	26,14
4. Muun kuin 3. kohdassa mainitun yliopistollisen tai korkeakoulun loppututkinnon suorittanut, kansakoulunopettajan tai harjoitusaineiden opettajan kelpoisuuden omaava ym.	20,-
5. Muu kuin 1.-4. kohdissa tarkoitettu luennoitsija	17,-

Asiantuntijaluennot

a) erikoisluennot	60-75,-
b) alustusesitelmät	48-57,-

C. Muut palkkiot

Elo- ja varjokuvakoneen ym. käyttö	6,15
Järjestysmies- ym. tehtävät	3,31

Palkkioryhmissä B 4. ja B 5. työväenopistojen johtokunnat voivat harkintansa mukaan maksaa B 3. b) palkkioryhmän mukaisen palkkion sellaiselle alansa asiantuntijalle, jonka luennoimassa aiheessa ei voida suorittaa akateemista loppututkintoa.

Kuoron ja orkesterin johtajalle maksetaan palkkio edelleen koulutuksesta riippumatta A 2. b) palkkioryhmän mukaisesti.

37. TILITYSVUOKRAJÄRJESTELMÄN TARKISTAMINEN.

Kaupunginhallituksen päätös maaliskuun 18 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:33, 1963:44 ja 1967:28)

Kaupunginhallitus päätti tarkistaa 7.4.1960 tekemällään ja 18.4.1963 muuttamallaan päätöksellä vahvistamansa, indeksin nousun johdosta kaupunginhallituksen 9.3.1967 tekemällä päätöksellä viimeksi määriltään tarkistetut tilitysvuokraperusteet talousarviovuotta 1969 varten siten,

a) että 7.4.1960 tehdyn päätöksen 3 A-kohdassa mainitut tilitysvuokrat ennen vuotta 1949 valmistuneista ja hankituista tiloista sekä osakehuoneistoista vahvistetaan perustasostaan 60 %:lla korotettuina ja pyöristettyinä hallintokunnasta riippumatta seuraaviksi:

a-tiloista lämpöineen 6,50 mk/m^2/kk ja ilman lämpöä 5,70 mk/m^2/kk,

b-tiloista lämpöineen 3,60 mk/m^2/kk ja ilman lämpöä 2,80 mk/m^2/kk sekä

b) että mainitun päätöksen 3 B-kohdassa määrätyin perustein kussakin tapauksessa erikseen laskettavat tilitysvuokrat vuosina 1949-1959 valmistuneista ja hankituista a- ja b-tiloista sekä osakehuoneistoista korotetaan 60 %:lla sekä vuonna 1960 ja sen jälkeen valmistuneista ja hankituista yhtä monella täydellä 5 %:lla kuin rakennuskustannusindeksin vuoden 1968 tammikuun pisteluku 188 on täysinä 5 %:tteina niiden valmistumis- tai hankintavuoden rakennuskustannusindeksin keskiarvoa suurempi, jolloin näiden vuonna 1960 ja sen jälkeen valmistuneiden sekä hankittujen a- ja b-tilojen sekä osakehuoneistojen tilitysvuokrien korotusprosentit perustasostaan ovat talousarviovuodeksi 1969 seuraavat:

vuonna	1960	valmistuneiden	tai	hankittujen	55 %
"	1961	"	"	"	45 %
"	1962	"	"	"	40 %
"	1963	"	"	"	35 %
"	1964	"	"	"	25 %
"	1965	"	"	"	20 %
"	1966	"	"	"	15 %
"	1967	"	"	"	10 %.

38. MIELISAIRAANHOITOLAITOSTEN PÄIVÄMAKSUISTA ANNETUN SISÄASIAINMINISTERIÖN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Sisäasiainministeriön päätös maaliskuun 21 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 183/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:82 ja 1966:9)

Sisäasiainministeriö on muuttanut mielisairaanhoitolaitosten päivämaksuista 30 päivänä toukokuuta 1956 antamansa päätöksen (324/56) 1 §:n, sellaisena kuin se on 9 päivänä helmikuuta 1966 annetussa sisäasiainministeriön päätöksessä (73/66), ja 2 §:n 1 momentin näin kuuluviksi:

1 §. Kunnallisessa, valtionapua saavassa mielisairaanhoitolaitoksessa hoidettavan potilaan on suoritettava seuraavat päivämaksut:

A-luokkaan kuuluvassa mielisairaanhoitolaitoksessa sairaansijasta 6 markkaa, kuitenkin puolipäivähoidosta ainoastaan 3 markkaa; ja

B-luokkaan kuuluvassa mielisairaanhoitolaitoksessa sairaansijasta 6 markkaa.

2 §. Edellä 1 §:ssä tarkoitetussa A-luokan mielisairaanhoitolaitoksessa hoidettavan, toisesta mielisairaanhoitopiiristä olevan potilaan on, jollei häntä ole 2 päivänä toukokuuta 1952 annetun mielisairaslain 9 §:n 3 momentin nojalla laitokseen toimitettu tai ellei hän ole sellaisesta kunnasta, jolla on mainitussa mielisairaanhoitolaitoksessa hoitopaikkoja, suoritettava 1 §:ssä tarkoitetut hoitopäivämaksut korotettuna 50 sadalta.

Tämä päätös tulee voimaan 15 päivänä huhtikuuta 1968.

39. HELSINGIN KAUPUNGIN KANSAKOULUJEN JA AMMATTIKOULUJEN TALONMIESTEN VIIKKOLEPOSIJAISTEN PALKKIOT.

Palkkalautakunnan päätös maaliskuun 27 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:72)

Palkkalautakunta päätti vahvistaa kansakoulujen ja ammattikoulujen talonmiesten ja muiden kansakouluissa ja ammattikouluissa palvelevien talonmiehen työtä tekevien viikkoleposijaisten palkkion 1.4.1968 alkaen 40,95 markaksi, 1.6.1968 alkaen 42,40 markaksi ja 1.12.1968 lukien 43,65 markaksi sijaisuuskerralta. 1.12.1968 lukien voimaan tuleviksi vahvistetut palkkioiden tarkistukset toteutetaan kuitenkin vain sillä edellytyksellä, ettei kaupunginvaltuuston päätöksellä 21.2.1968 viranhaltijoille ja toimihenkilöille indeksikorotuksen ennakkona vastaavasta ajankohdasta lukien vahvistettua 3 %:n tarkistusta poisteta tai muuteta.

Kaupunginvaltuusto päätti 27.11.1968, ettei kaupunginvaltuuston 21.2.1968 kaupungin viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen yleistarkistuksesta tekemää päätöstä saa panna täytäntöön siltä osin kuin on kysymys 1.12.1968 toteutettavasta indeksitarkistuksen ennakosta tai sitä vastaavasta tarkistuksesta.

40. LAKI HUONEENVUOKRALAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu maaliskuun 29 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 189/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:15 ja 1966:49)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 10 päivänä helmikuuta 1961 annetun huoneenvuokralain 45 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 27 päivänä toukokuuta 1966 annetussa laissa (315/66), näin kuuluvaksi:

45 §. Jos se päivä, jona jokin toimenpide, kuten vuokran maksaminen, irtisanomisen toimittaminen, vakuuden asettaminen, kehoituksen tai vastauksen antaminen taikka ilmoituksen tekeminen, on viimeistään suoritettava, sattuu yleiseksi pyhäpäiväksi, saa toimenpiteen suorittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Mitä edellä on sanottu yleisestä pyhäpäivästä, on sovellettava myös itsenäisyys- ja vapunpäivään, juhannus- ja jouluaattoon sekä arkilauantaihin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1968.

41. SUKUPUOLITAUTILAISSA TAI SUKUPUOLITAUTIASETUKSESSA MAINITUISTA TOIMITUKSISTA JA TODISTUKSISTA VIRKALÄÄKÄRILLE SUORITETTAVA KORVAUS.

Sisäasiainministeriön päätös huhtikuun 3 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 197/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:175)

Sisäasiainministeriö on 25 päivänä tammikuuta 1952 annetun sukupuolitautilain (52/52) 11 §:n 3 momentin nojalla virkalääkärille suoritettavista korvauksista vahvistanut seuraavan taksan sukupuolitautilaissa ja sukupuolitautiasetuksessa mainituista toimituksista, joista ei ole toisin sovittu:

		mk
1 a.	Spirokeettojen toteaminen (Dunkelfelt tai vastaava) ...	9,64
b.	Dermatologinen tai venerologinen tutkimus yksinkertaisine mikroskooppisine tutkimuksineen	9,64
c.	Verinäytteiden ottaminen ja lähettäminen laboratorioon aikuisista	4,82
	2 v. tai sitä nuoremmasta lapsesta	14,00
d.	Muut kliiniset tutkimukset	4,82
2.	Toimenpiteet 1 a-d samalla kertaa suoritettuina sekä tarvittavien lex veneris -kaavakkeiden täyttäminen ...	14,58
3.	Toimenpiteet 1 b-d samalla kertaa suoritettuina sekä tarvittavien lex veneris -kaavakkeiden täyttäminen ...	9,64
4.	Liquor näytteen ottaminen ja lähettäminen laboratorioon sekä Nonne ja Pándy tai vastaavat tutkimukset	14,58
5.	Ruiskutukset suoneen	4,82
6.	Ruiskutukset lihakseen	4,03
7.	Muut hoitotoimenpiteet (ehkäisyhoito, naisgonorreapotilaan hoitokäsittely ym. vastaava)	4,82
8.	Useammanlaatuiset ruiskeet (5, 6) ja hoitotoimenpiteet (7) samalla kertaa suoritettuina	9,64
9.	Tutkimus (1 b-d) ja hoito (5, 6, 7) samalla kertaa suoritettuina	14,58
10.	Mätähaavojen puhdistus ja sitominen tai pesäkkeen aukileikkaaminen tai kauterisaatio tai vastaava	9,64

11. Joukkotutkimuksessa otettu verikoe..... 1,24
12. Sukupuolitautilain 13 §:n 3 momentissa mainittu todistus 1,68

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1968, ja sillä kumotaan sukupuolitautilaissa tai sukupuolitautiasetuksessa mainituista toimituksista ja todistuksista virkalääkärille suoritettavasta korvauksesta 22 päivänä joulukuuta 1966 annettu sisäasiainministeriön päätös (716/66).

42. ERITYISESTÄ ROKOTUSTILAISUUDESTA SUORITETTAVA PALKKIO.

Sisäasiainministeriön päätös huhtikuun 3 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 198/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:174)

Sisäasiainministeriö on 14 päivänä kesäkuuta 1951 annetun rokotuslain (361/51) 7 §:n nojalla päättänyt:

Rokotuksista, joita rokottaja rokotuslain 7 §:n 2 momentin mukaan toimittaa, suoritetaan hänelle kunnan välityksellä valtion varoista palkkiota 1,24 markkaa rokotustilaisuuteen saapunutta rokotettavaa kohti, sekä lisäksi peruspalkkiona kaupungissa, kauppalassa ja rokottajan asunnossa maaseudulla suoritetusta rokotuksesta 12,33 markkaa rokotuspäivältä tai siksi laskettavalta ajalta sen mukaan kuin lääkintöhallitus tarkemmin määrää. Maaseudulla muualla kuin rokottajan asunnossa suoritetusta rokotuksesta on palkkio 12,33 markkaa kutakin rokotuspaikkaa kohti.

Jos rokottajana toimii kunnallinen terveyssisar tai kätilö taikka jos rokotus tapahtuu rokotuslain 3 §:n 1 momentin perusteella, suoritetaan rokotuksesta kuitenkin vain 0,39 markkaa kultakin rokotetulta henkilöltä ilman peruspalkkiota. Jos rokotettuja samana rokotuspäivänä on enemmän kuin 200, on palkkio sen yli menevältä määrältä 0,28 markkaa rokotettua henkilöä kohti.

Jos tarkastuksen suorittaa muu henkilö kuin rokottaja itse, vähennetään hänen koko palkkiostaan viidesosa korvaukseksi tarkastuksen suorittajalle.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1968, ja sillä kumotaan erityisestä rokotustilaisuudesta suoritettavasta palkkiosta 22 päivänä joulukuuta 1966 annettu sisäasiainministeriön päätös (715/66).

43. KUNNALLISEN ÄITIYS- JA LASTENNEUVOLAN LÄÄKÄRILLE SUORITETTAVA KORVAUS.

Sisäasiainministeriön päätös huhtikuun 3 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 199/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:176)

Sisäasiainministeriö on kunnallisista äitiys- ja lastenneuvoloista 31 päivänä maaliskuuta 1944 annetun lain (224/44) 12 §:n nojalla vahvistanut kunnallisen äitiys- ja lastenneuvolan lääkärin palkkion 12,79 markaksi kutakin äitiys- ja lastenhoidon neuvolavastaanottoa kohti ja 1,24 markaksi kutakin tutkittua kohti.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1968 ja sillä kumotaan kunnallisen äitiys- ja lastenneuvolan lääkärille suoritettavasta korvauksesta 22 päivänä joulukuuta 1966 annettu sisäasiainministeriön päätös (718/66).

44. HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNEMAKSUTAKSAN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 3 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:82)

Kaupunginvaltuusto päätti alentaa Helsingin kaupungin liikennemaksutaksan vientinimikkeen n:o 29 - etyylialkoholi, väkiviina - liikennemaksun, joka nyt on 32,20 penniä 100 kg:lta, 28 penniksi 100 kg:lta.

45. TEURASTUSPALKKIOT HELSINGIN KAUPUNGIN TEURASTAMOLAITOKSESSA.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 3 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:41 ja 1968:163)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä korottaa teurastamolaitoksen teurastajien palkkiot teurastamiltaan ruhoilta seuraavasti:

	26.2.1968 lukien mk	1.6.1968 lukien mk	1.12.1968 lukien mk
raavas, ruhopaino yli 350 kg.....	6,20	6,40	6,60
" " " 250 - enint. 350 kg	4,10	4,50	4,65
" " " 150 - " 250 "	3,10	3,20	3,30
" " " 80 - " 150 "	2,60	2,70	2,78
" " " 30 - " 80 "	1,95	2,-	2,05
pikkuvasikka.....	1,-	1,05	1,10
lammas.....	1,-	1,05	1,10
sika, ruhopaino yli 180 kg.....	2,75	2,85	2,94
" " " 130 - enint. 180 kg	2,-	2,10	2,14
" " " 50 - " 130 "	1,60	1,65	1,70
" " " 50 kg.....	1,30	1,35	1,38
hevonen.....	5,55	5,80	6,-

Edellä määrättyihin teurastuspalkkioihin lisätään teurastamolaitoksen määräämästä ajankohdasta lukien korvauksena laitokselle sen yleismenoista 25 % teurastuspalkkioista.

46. VIRVOITUSJUOMAKIOSKIEN SEKÄ JÄÄTELÖN JA KUKKIEN MYYNTIPAIKKOJEN MYYNTIKAUDEN TILAPÄINEN PIDENTÄMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 3 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1935:9 ja 1963:37)

Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin maalla olevissa virvoitusjuomakioskeissa sekä jäätelön- ja kukkienmyyntipaikoissa saadaan kaupunginvaltuuston 27.3.1935 kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin alueella harjoitettavasta kaupasta ym. ansiotoiminnasta hyväksymien määräysten 4 §:stä poiketen harjoittaa kauppaa aikana 11.4.-15.10.1968.

47. HELSINGIN KAUPUNGIN KAUPUNGINLÄÄKÄRIN VIRKOJEN SIJOITTAMINEN ELÄKERYHMIIN.

Lääkintöhallituksen päätös huhtikuun 4 p:ltä 1968.

(Kaupunginhallituksen esitys joulukuun 28 p:ltä 1967)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:108)

Lääkintöhallitus on 4.4.1968 tekemällään päätöksellä katsonut, ettei Helsingin kaupungin kaupunginlääkärin virkoja voida sijoittaa 23.11.1967 annetun valtioneuvoston päätöksen (515/67) 3 §:n tarkoittamiin eläkeryhmiin, koska heillä ei ole oikeutta virka-aikana harjoittaa maksullista sairaanhoitoa, eikä heillä siten ole virkatoimessaan vastaanottamilta potilailta perittyjä palkkatuloja.

48. HYÖDYKKEIDEN HINTASÄÄNNÖSTELY.

Valtioneuvoston päätös huhtikuun 4 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 196/68)

Valtioneuvosto on 30 päivänä joulukuuta 1957 annetun hintavalvontalain (444/57) nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna 28 päivänä joulukuuta 1962, 20 päivänä joulukuuta 1963 ja 22 päivänä joulukuuta 1967 annetuilla laeilla (676/62, 565/63 ja 590/67), sosiaaliministeriön esittelystä päättänyt:

1 §. Hyödykkeellä tarkoitetaan tässä päätöksessä sellaista tarviketta, palvelusta ja muuta etua, josta perittäviä hintoja tai maksuja valtioneuvostolla on valta valvoa ja säännöstellä, sekä hyödykkeen hinnalla tällaista hintaa tai maksua. Kotimaisella tarvikkeella tarkoitetaan täällä myyntiä varten valmistettua, tuotettua, käsiteltyä tai kerättyä tarviketta tahi täällä pakattua maahan tuotua tarviketta.

Sulkuhinnalla tarkoitetaan elinkeinonharjoittajan hyödykkeestä 15 päivänä maaliskuuta 1968 tai viimeksi sitä ennen ottamaa, vaatimaa tai varaamaa hintaa taikka, jos hinta sanottuna päivänä on ollut säännöstelty, säännöstelymääräysten mukaista ylintä sallittua hintaa.

Elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan myös muuta luonnollista tai oikeushenkilöä, joka jatkuvasti tai toistuvasti pitää kaupan, myy tai muutoin vastiketta vastaan luovuttaa hyödykkeitä sitä elinkeinonaan kuitenkaan harjoittamatta.

2 §. Kotimaisten hyödykkeiden hinnoille on jäljempänä mainituin poikkeuksin haettava sosiaaliministeriön vahvistus.

Vahvistusta hakematta ja muutoinkin siksi, kunnes sosiaaliministeriön vahvistama muunsuuruinen ylin hinta on tullut voimaan, saa kotimaisesta hyödykkeestä ottaa, vaatia tai varata enintään saman tai samanlaisen hyödykkeen sulkuhinnan.

Maahantuojan on haettava sosiaaliministeriön vahvistus valtioneuvoston 14 päivänä elokuuta 1958 hintojen sekä maksujen valvonnasta ja säännöstelystä antaman päätöksen (363/58) 15 §:ssä mainittuja kotimaisia tarvikkeita vastaavien ja sen 16 §:ssä tarkoitettujen maahan tuotavien tarvikkeiden hinnoille. Muiden ulkomaisten tarvikkeiden hinnoille ei maahantuojan tarvitse vahvistusta hakea edellyt-

täen, että hän tarviketta hinnoitellessaan käyttää enintään samoja hinnoitteluperusteita kuin saman tai samaan tavararyhmään kuuluvien tarvikkeiden hinnoittelussa viimeksi ennen maaliskuun 16 päivää 1968.

Elinkeinonharjoittajan ei tarvitse hakea vahvistusta sellaisen kotimaisen hyödykkeen eikä jälleenmyyjän sellaisen ulkomaisenkaan tarvikkeen hinnalle, jota hän ei ole pitänyt kaupan, myynyt tai muutoin korvausta vastaan luovuttanut ennen maaliskuun 16 päivää 1968.

Jälleenmyyjänä toimivan elinkeinonharjoittajan ei tarvitse hakea vahvistusta tarvikkeen hinnalle, milloin sen hankintahinta on korkeampi kuin hänen samanlaisesta tarvikkeesta maksamansa sulkuhinta, edellyttäen, että hän suorittaa tarvikkeen hinnoittelun enintään samoja hinnoitteluperusteita käyttäen kuin viimeksi ennen maaliskuun 16 päivää 1968.

3 §. Sosiaaliministeriöllä on valta määrätä, ettei hyödykkeen hinnoille tarvitse hakea vahvistusta, sekä yhtenäishintojen saavuttamiseksi ja tarvittaessa muutoinkin hakemuksetta vahvistaa hyödykkeen ylin hinta.

4 §. Tätä päätöstä täytäntöönpantaessa ja siihen liittyviä tarkastuksia suoritettaessa on muutoin soveltuvin osin noudatettava valtioneuvoston 14 päivänä elokuuta 1958 hintojen sekä maksujen valvonnasta ja säännöstelystä antaman päätöksen (363/58) määräyksiä.

5 §. Tarkemmat määräykset tämän päätöksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa tarvittaessa sosiaaliministeriö, jolla on myös valta velvoittaa elinkeinonharjoittajat tekemään ilmoituksia hyödykkeiden hinnoista sekä määrätä ja myöntää poikkeuksia tämän päätöksen määräyksistä.

6 §. Tällä päätöksellä kumotaan valtioneuvoston 12 päivänä lokakuuta 1967 hyödykkeiden hinnoista markan kansainvälisen perusarvon muutoksen yhteydessä antama päätös (437/67). Sen nojalla annetut sosiaaliministeriön päätökset, sikäli kuin ne eivät koske hyödykkeiden hintojen vapauttamista sanotussa valtioneuvoston päätöksessä tarkoitetusta säännöstelystä, jäävät kuitenkin edelleen voimaan.

Tämä päätös tulee voimaan 6 päivänä huhtikuuta 1968.

49. ASETUS KANSAKOULUJEN LÄÄKÄRINTOIMESTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 5 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 205/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1953:19 ja 1966:188)

Sisäasiainministerin esittelystä muutetaan kansakoulujen lääkärintoimesta 20 päivänä helmikuuta 1953 annetun asetuksen 3 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisena kuin ne ovat 30 päivänä joulukuuta 1966 annetussa asetuksessa (766/66), näin kuuluviksi:

3 §. ----------

Koululla toimitetusta tarkastuksesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä on palkkio asianmukaisesti tarkastettua oppilasta kohti 1,24 markkaa sekä opettajaa ja muuta koulun toimihenkilöä kohti 6,17 markkaa. Näihin palkkioihin sisältyy samalla palkkio koululäkärin tehtävistä kansakoulujen tarveydellisten olojen yleisessä valvonnassa.

Koululäkärin omalla vastaanotolla toimitetusta oppilaan tarkastuksesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä on palkkio 6,17 markkaa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1968.

50. LAKI TALOUDELLISEN KEHITYKSEN TURVAAMISESTA VUOSINA 1968-1969.

Annettu huhtikuun 9 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 207/68)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, säädetään:

1 §. Yleisten edellytysten luomiseksi tasapainoiselle taloudelliselle kehitykselle sekä hinta- ja kustannustason vakaannuttamiseksi poistetaan jäljempänä tässä laissa säädetyin poikkeuksin sitoumuksissa, sopimuksissa ja muissa välipuheissa olevat elinkustannus-, tukkuhinta-, rakennuskustannus- tai muun niihin verrattavan indeksin muutoksiin perustuvat indeksiehdot siltä osin, kuin ne kohdistuvat tämän lain voimaantulon jälkeiseen aikaan, kuitenkin siten, että talletusten osalta saadaan indeksiehtoa soveltaa 30 päivään marraskuuta 1968 saakka. Samalla kumotaan jäljempänä 3 §:ssä säädetyin poikkeuksin laissa, asetuksessa tai muussa säädöksessä taikka viranomaisen päätöksessä olevat säännökset ja määräykset, jotka koskevat edellä tarkoitetun indeksisidonnaisuuden noudattamista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun kulloinkin sovellettavan ajankohdan jälkeen tapahtunutta indeksin muutosta ei oteta lukuun tarvikkeen tai kiinteän omaisuuden hintaa, maksua, palkkaa tai muuta työstä suoritettavaa korvausta, talletuksesta maksettavaa tai velaksiannosta perittävää korkoa tai muuta hyvitystä, vuokraa eikä urakka-, hankinta- tai tavarantoimitussopimuksen johdosta tahi muullakaan perusteella maksettavaa suoritusta eikä myöskään indeksiin sidotun pääoman suuruutta korottavana perusteena.

Tarkemmat määräykset edellä 1 ja 2 momentissa annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa valtioneuvosto.

2 §. Lailla voidaan säätää sellaisten ennen tämän lain voimaantuloa tehtyjen sopimusten tarkistamisesta, joihin on sisältynyt edellä 1 §:ssä tarkoitettu indeksiehto ja joita ei voida irtisanoa päättymään yhden vuoden kuluessa sen jälkeen, kun tämä laki on lakannut olemasta voimassa.

3 §. Tätä lakia ei sovelleta eläkkeeseen, hautausapuun eikä eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannusindeksiin 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (660/66) tarkoitettuun elatusapuun eikä myöskään ennen tämän lain voimaantuloa liikkeeseen lasketussa valtion obligaatiossa tai velkasitoumuksessa olevaan eikä vakuutussopimukseen sisältyvään indeksiehtoon. Lakia ei myöskään sovelleta valtion virkamiespalkkausten tarkistamisesta 24 päivänä heinäkuuta 1964 annetun lain (427/64) 3 §:ssä tarkoitettuun sidonnaisuuteen.

Lailla säädetään valtion virkamiehille vuonna 1969 maksettavien palkkausten sekä maataloustuotteiden satovuoden 1968/1969 tavoitehintojen tarkistamisesta niiden perusteiden mukaisesti, joista on sovittu työntekijäin, toimihenkilöiden ja virkamiesten edustavimpien ammatillisten keskusjärjestöjen, työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen sekä maataloustuottajain järjestöjen kesken.

Valtioneuvosto voi erityisistä syistä määrätä, ettei tätä lakia sen voimaantulosta tai myöhemmästä ajankohdasta lukien sovelleta määrätynlaisissa ennen tämän lain voimaantuloa tehdyissä sitoumuksissa, sopimuksissa ja muissa välipuheissa oleviin indeksiehtoihin eikä tietyssä säädöksessä tai viranomaisen päätöksessä määrättyyn indeksisidonnaisuuteen.

4 §. Velaksiannossa ei saa sopia perittäväksi eikä tämän lain voimassaoloajalta periä suurempaa korkoa tai muuta hyvitystä kuin mitä julkisen valvonnan alaiset raha- ja vakuutuslaitokset soveltavat. Suomen Pankin asiana on julkaista nämä korkomäärät virallisessa lehdessä.

Mikäli ennen tämän lain voimaantuloa indeksiehdoin tehtyyn muuhun kuin talletusta koskevaan sitoumukseen tai sopimukseen perustuva korko ja muu velaksiannossa perittävä hyvitys jäisi indeksiehdon poistamisen jälkeen pienemmäksi kuin 1 momentissa tarkoitetaan, velkojalla on oikeus sen estämättä, mitä velkakirjassa tai muutoin on sovittu, periä korko ja muu hyvitys 1 momentissa tarkoitetun mukaisena.

5 §. Tarvikkeella tarkoitetaan tässä laissa kaikenlaista irtainta omaisuutta, paitsi rahaa ja muita maksuvälineitä, arvopapereita ja saamisoikeuksia tai -todisteita.

Maksulla tarkoitetaan tässä laissa henkilön ja tavaran kuljetuksesta, toisen kiinteistön, laitoksen, tarvikkeen tai muun omaisuuden käyttämistä, sähkövirran, muun voiman, kaasun tai veden luovuttamisesta, toisen hyväksi tulleesta palveluksesta sekä muista eduista ja työsuorituksista maksettavaa korvausta, mikäli kysymys ei ole huoneenvuokrasuhteen perusteella tai työsopimuslain alaisesta työstä suoritettavasta korvauksesta.

6 §. Valtioneuvostolla on valta, milloin se 1 §:n 1 momentissa mainituista syistä on tarpeen, sopivin keinoin valvoa ja säännöstellä maksuja ja tarvikkeiden hintoja.

Valtioneuvostolla on myös valta, mikäli ilmeisen kohtuuttomuuden estämiseksi on välttämätöntä, antaa määräyksiä ennen tämän lain voimaantuloa indeksiehdoin tehtyjen urakka-, hankinta- ja tavarantoimitussopimusten perusteella määräytyvien hintojen tarkistamisesta.

Valtioneuvostolla on niin ikään valta määrätä, että tiettyjä tarvikkeita, milloin se 1 §:n 1 momentissa mainituista syistä on tarpeen, saadaan rajoituksitta tai tarpeellisiksi katsotuin rajoituksin tullitta tai tuontimaksutta taikka alennetuin tulli- tai tuontimaksuin tuoda maahan.

Milloin tärkeän yleisen tarvikkeen hintaa nostetaan lainsäädännön taikka valtioneuvoston tai muun valtionelimen päätöksen tai välittömästi hintatasoon vaikuttavan toimenpiteen johdosta, on valtioneuvostolla niin ikään valta määrätä sanotun, varastossa olevan tai kaupan pidettävän tarvikkeen vahvistetun uuden korotetun hinnan ja entisen hinnan välinen ero tai jokin osa siitä valtiolle suoritettavaksi sekä antaa tästä samoin kuin tarvikevarastojen inventointeja varten tarpeellisia määräyksiä.

Milloin tärkeän yleisen tarvikkeen hintaa vastaavasti alennetaan lainsäädännön taikka valtioneuvoston tai muun valtioelimen päätöksen tai välittömästi hintatasoon vaikuttavan toimenpiteen johdosta, valtioneuvostolla on valta määrätä sanotun varastossa olevan tai kaupan pidettävän tarvikkeen vahvistetun vanhan hinnan ja vahvistetun uuden hinnan välinen ero tai jokin osa siitä palautettavaksi asianomaiselle elinkeinonharjoittajalle sekä antaa palauttamisesta samoin kuin tarvikevarastojen inventointia varten tarpeellisia määräyksiä.

7 §. Valtioneuvostolla on valta valvoa ja säännöstellä huoneenvuokrasopimuksen perusteella maksettavia vuokria ja virkasuhdeasunnoista perittäviä vastikkeita siinä laajuudessa, mikä on tarpeen, etteivät vuokrat vuoden 1968 aikana kohoa 29 päivänä helmikuuta 1968 vallinneesta tasosta ja että vuokrien kohoaminen vuoden 1969 aikana pysytetään kiinteistökustannusten nousun vaatimissa rajoissa.

Huoneenvuokrasopimuksen irtisanominen, jonka tarkoituksena on korkeamman vuokran saaminen entiseltä tai uudelta vuokralaiselta, on mitätön.

8 §. Valtioneuvostolla on valta valvoa ja säännöstellä palkkoja ja muita työstä suoritettavia korvauksia siinä laajuudessa, mikä on tarpeen työehtosopimuksesta tai muusta siihen verrattavasta sopimuksesta johtuvien palkkojen tai muiden työstä maksettavien korvausten yleisten korotusten pysyttämiseksi niissä rajoissa, joista on sovittu työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen kesken.

Valtioneuvostolla on myös valta määrätä, että milloin työehtosopimuksesta tai muusta siihen verrattavasta sopimuksesta neuvoteltaessa ei kohtuullisessa ajassa päästä sopimukseen palkkausta koske-

vista ehdoista, kummallakin osapuolella on oikeus alistaa asia 9 §:ssä mainitun hinta- ja palkkaneuvoston ratkaistavaksi.

9 §. Valtioneuvostolla on valta määrätä, minkä viranomaisen on huolehdittava tämän lain ja sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten täytäntöönpanosta. Valtioneuvosto asettaa hinta- ja palkkaneuvoston käsittelemään ja valtioneuvoston tarpeelliseksi katsomassa laajuudessa myös ratkaisemaan hintoja, maksuja ja vuokria sekä palkkoja ja muita työstä maksettavia korvauksia koskevia tässä laissa tarkoitettuja asioita.

Edellä 1 momentissa mainittuja tehtäviä varten valtioneuvosto voi jakaa hinta- ja palkkaneuvoston jaostoihin. Neuvostossa tulee työntekijä-, toimihenkilö- ja virkamiesjärjestöjen sekä kuluttajapiirien ja toisaalta työnantajain, teollisuuden, kaupan ja maataloustuottajain järjestöjen olla tasapuolisesti edustettuina. Neuvoston ja sen jaostojen puheenjohtajien tulee olla puolueettomia henkilöitä.

Tämän lain nojalla annetuilla määräyksillä ei saa rajoittaa Suomen kansalaiselle kuuluvaa oikeutta luvallisen elinkeinon harjoittamiseen, vaan on siitä voimassa, mitä erikseen on säädetty.

10 §. Valtioneuvostolla on valta antaa säännöksiä menettelystä ja muutoksenhakuoikeudesta tämän lain ja sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten täytäntöönpanossa sekä tarkastusten toimittamisesta ja yhdyskuntien, yhteisöjen ja yksityisten ilmoittamisvelvollisuudesta, milloin se on tarpeen tässä laissa edellytettyä toimenpidettä tai tämän lain nojalla annettujen määräysten toimeenpanoa ja valvontaa varten.

11 §. Tämän lain voimassa ollessa tehtyyn sitoumukseen tai sopimukseen sisältyvä ehto tahi erityinen välipuhe, joka on tämän lain tai sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten vastainen, sekä sellainen sitoumus, sopimus tai muu välipuhe, jonka tarkoituksena on edellä mainittujen säännösten tai määräysten kiertäminen, on mitätön.

12 §. Kun tämän lain nojalla on julkaistu sellaisia säännöksiä, joiden antamiseen hallitusmuodon mukaan eduskunnan myötävaikutus on tarpeen, on niistä viipymättä ilmoitettava eduskunnan puhemiehelle, jonka on saatettava ne eduskunnan tietoon heti tahi, jollei eduskunta ole koolla, niin pian kuin se on kokoontunut, ja ne on kumottava, jos eduskunta niin päättää.

13 §. Tämän lain säännösten ja sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten rikkomiseen sovelletaan eräitä valtuuslakeja vastaan tehtyjen rikosten rankaisemisesta 28 päivänä kesäkuuta 1958 annettua lakia (305/58) sen mukaan ja siinä laajuudessa, kuin siitä asetuksella erikseen säädetään.

14 §. Tämä laki tulee voimaan 10 päivänä huhtikuuta 1968 ja on voimassa vuoden 1969 loppuun, jolloin myös sen nojalla annetut tai voimassa olevat määräykset lakkaavat olemasta voimassa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tämä laki kumoaa 30 päivänä joulukuuta 1957 annetun hintavalvontalain (444/57), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 22 päivänä joulukuuta 1967 annetulla lailla (590/67), kuitenkin siten, että hintavalvontalain nojalla annetut tai voimaan jätetyt sellaiset säännökset ja määräykset, joiden antamiseen tämän lain nojalla on valtuudet, jäävät edelleen voimaan.

51. ERÄITÄ POIKKEUKSIA TALOUDELLISEN KEHITYKSEN TURVAAMISESTA VUOSINA 1968-1969 ANNETUN LAIN SOVELTAMISEEN.

Valtioneuvoston päätös huhtikuun 9 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 210/68)

(Vrt. kunn. as-kok. 1968:50)

Valtioneuvosto on taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968-1969 9 päivänä huhtikuuta 1968 annetun lain (207/68) 3 §:n 3 momentin nojalla sosiaaliministeriön esittelystä määrännyt, että mainittua lakia ei sen voimaantulosta lukien sovelleta

eri työntekijäin tapaturmavakuutuslakien mukaisiin korvauksiin ja markkamääriin,

liikennevakuutusta koskevien eri lakien mukaisiin jatkuviin korvauksiin,

sairausvakuutuslain mukaisiin päivä- ja äitiysrahoihin,

valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaisiin päiväavustuksiin eikä

sotilasvammalain mukaisiin korvauksiin.

52. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 9 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 223/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:103)

Opetusministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 5 § näin kuuluvaksi:

5 §. Kesäloman lisäksi kansakoulussa on kolmetoista päivää kestävä joululoma sekä viiden päivän pääsiäisloma.

Lupapäiviä ovat, jollei kansakoululautakunta toisin määrää, syys- ja toukokuun sekä 3 §:n 1 momentissa mainitussa tapauksessa lisäksi elo- ja kesäkuun lauantait, jollei lauantai ole koulutyön alkamis- tai päättämispäivä tahi sunnuntain lisäksi muu viikon päivä ole pyhä-, juhla- tai vapaapäivä. Muita lupapäiviä voidaan antaa lukuvuoden muuna ja, jos siihen on erityistä tarvetta, myös edellä mainittuna työaikana, ja on ne yleensä sijoitettava samoiksi päiviksi koulun kaikilla luokilla ja välittömästi sunnuntain tai juhlapäivän edelle.

Lomaa tai lupapäivää seuraavana koulupäivänä ei yleensä ole kotitehtävien kuulustelua eikä kokeita.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1968.

53. HELSINGIN KAUPUNGIN JA HELSINGIN KAUPUNGIN MAATALOUSTYÖNTEKIJÄIN AMMATTIOSASTO R.Y:N VÄLINEN TYÖEHTOSOPIMUS.

Palkkalautakunnan ja Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto r.y:n allekirjoittama huhtikuun 11 p:nä 1968.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä huhtikuun 3 p:nä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:40)

1 §. Sopimuksen voimassaoloalue.
Tämä sopimus on voimassa Helsingin kaupungin kiinteistöviraston maatalousosaston alaisissa töissä, myös puutarhatöissä, Helsingin kaupungin alueella.

2 §. Työsopimukset.
Työsopimukset tehdään yleensä ryhmäsopimuksina, mutta voidaan tehdä yksityisiäkin sopimuksia, jotka perustuvat ryhmäsopimukseen ja jotka eivät saa olla huonompia kuin ryhmäsopimukset.

3 §. Työsopimusten irtisanominen.
Henkilökohtainen irtisanomisaika työstä on kummaltakin puolelta 14 vuorokautta, jos työsuhde on jatkunut alle yhden vuoden, ja yksi kuukausi, jos työsuhde on jatkunut kauemmin. Maatalousosastolta vapautuva työvoima pyritään sijoittamaan mahdollisuuksien mukaan kaupungin muihin töihin.
Palkallisella sairauslomalla olevaa työntekijää ei irtisanota. Jos työntekijöitä joudutaan vähentämään, ei yli kymmenen vuotta palvelleita työntekijöitä, jotka eivät ole saavuttaneet eläkeikää, irtisanota ilman pakottavaa syytä.
Jos työntekijälle on myönnetty KVTEL:n mukaan määräaikainen työkyvyttömyyseläke, on kaupunki, mikäli tällaisen työntekijän työkyky palautuu, velvollinen järjestämään hänelle hänen ammattitaitoaan ja työkykyään vastaavaa työtä.

4 §. Työaika.
Työaika on, vuorotyötä lukuun ottamatta, eri kuukausina seuraava:
Marras-, joulu- ja tammikuussa klo 7.30-11.00 ja 12.00-15.30, helmi-, maalis-, huhti-, kesä-, heinä- ja lokakuussa klo 7.00-11.00 ja

12.00-16.00 sekä touko-, elo- ja syyskuussa klo 7.00-11.00 ja 12.00-17.00. Lauantaisin ja kirkollisten juhlapäivien sekä vapun- ja itsenäisyyspäivän aattoina työaika on kuitenkin enintään 5 tuntia.

Pöytäkirjamerkintä: Mikäli osaston toiminnan luonteen vuoksi on mahdollista, pidetään työmaat suljettuina pääsiäislauantaina, juhannusaattona ja jouluaattona.

Ruokailuaika on yksi tunti, paitsi lauantaisin ja juhlapäivien aattoina, jolloin sitä vastaa 20 minuutin pituinen tauko. Tavallisina arkipäivinä pidetään lisäksi aamu- ja iltapäivisin yksi 15 minuutin pituinen kahvitauko. Kahvitauot ja edellä mainittu 20 minuutin pituinen tauko luetaan työaikaan kuuluviksi.

Työhön meno määrätystä kokoontumispaikasta ja paluu työstä sinne tapahtuu työaikana.

5 §. Varsinainen palkkaus.

Täysin työkykyisten, 18 vuotta täyttäneiden työntekijäin palkkaryhmät ja perustuntipalkat ovat seuraavat:

1. Palkkaryhmä, perustuntipalkka 2,80 mk;
   2,90 mk 1. 6.1968 lukien
   2,99 mk 1.12.1968 lukien
   maatalousalan seka- ja aputyötä tekevät
2. Palkkaryhmä, perustuntipalkka 3,07 mk;
   3,18 mk 1. 6.1968 lukien
   3,28 mk 1.12.1968 lukien
   maatalousalan vaativampia seka- ja aputöitä tekevät
3. Palkkaryhmä, perustuntipalkka 3,59 mk;
   3,72 mk 1. 6.1968 lukien
   3,83 mk 1.12.1968 lukien
   traktorin ym. työkoneiden kuljettajat,
   kuivurimiehet,
   autonkuljettajat,
   puimurinkuljettajat ym. erikoiskoneiden käyttäjät
4. Palkkaryhmä, perustuntipalkka 3,71 mk;
   3,84 mk 1. 6.1968 lukien
   3,96 mk 1.12.1968 lukien
   sepät,
   ammattitaitoiset kirvesmiehet.

Vähintään kolme kuukautta kaupungin palveluksessa olleelle työntekijälle maksetaan kuitenkin aikatyössä vähimmäispalkka, joka 12 %:lla ylittää perustuntipalkan, edellyttäen, ettei hän työehtosopimuksen mukaisen lisän maksamisen johdosta muutoinkin saa vähintään tämänsuuruista ansiota.

Sikäli kuin järjestetään urakkatöitä, on hinnoittelun oltava sellainen, että työntekijän urakka-ansio nousee normaalilla urakkatyövauhdilla 30 % perustuntipalkkoja korkeammaksi ja kasvaa työn suoritusta ja työtehon lisääntymistä vastaavassa suhteessa. Urakkatyössä ei ansio saa

olla alempi kuin aikapalkan mukaan laskettu ansio.

Työntekijälle, joka hänelle kaupungin työssä sattuneen työtapaturman tai siinä saadun ammattitaudin vuoksi on tullut kykenemättömäksi entiseen työhönsä ja joka tämän vuoksi siirretään lääkärin lausunnon perusteella työkykyään vastaavaan olennaisesti alempipalkkaiseen työhön, maksetaan tästä työstä hänen aikaisemman ansionsa mukainen palkka vähennettynä kaupungin kustantaman elinkoron täydennyskorkoa vastaavalla määrällä.

6 §. Erinäiset palkanlisät.

Sen mukaan, poikkeavatko työntekijäin työtaito, työteho tai kokemus tahi hänen tehtäviensä hänelle asettamat vaatimukset ko. työntekijäryhmän yleisestä keskitasosta, voidaan hänelle maksaa ns. hyvänmiehenlisää enintään 15 % perustuntipalkasta laskettuna. Hyvänmiehenlisä voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen.

Lika- ja jätekaivojen ja käymälöiden tyhjennyksestä sekä tähän työhön liittyvästä makkilannan ja jätteiden kuljetuksesta maksetaan 30 %:n suuruista lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta.

Jauhomaisen kalkin levityksestä, siemenviljan peittauksesta sekä säkitetyn viljan kuljetuksesta pelloita kuivuriin, mikäli lastaus ja kuljetus tapahtuu ilman apumiestä, sekä säkitetyn viljan lastauksesta ja purkauksesta maatalousosaston varastotiloissa maksetaan 10 %:n suuruista lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta.

Vuorotyössä, josta ei makseta 7 §:n 3 momentissa mainittua korvausta, maksetaan vuorotyölisää iltavuorossa 10 % ja yövuorossa 20 % perustuntipalkasta laskettuna. Kaksivuorotyötä älköön aloitettako ennen klo 6.00.

Vanhojen asuin- ja talousrakennusten (ei kuitenkaan latojen ja niihin rinnastettavien suojien) purkamistyössä maksetaan työntekijöille varsinaiseen purkamiseen käytetyiltä työtunneilta erityistä lisää, jonka suuruus on 15 % perustuntipalkasta.

Tuomarinkylän kartanon lantalan tyhjennyksestä maksetaan työntekijöille vaikeiden työolosuhteiden johdosta 19 pennin (1.6.1968 lukien 20 pennin ja 1.12.1968 lukien 21 pennin) suuruista lisää tunnilta.

7 §. Yli- ja pyhätyön palkkaus.

Ylityöstä maksetaan työntekijälle kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:n korotus ja sitä seuraavilta tunneilta sekä lauantaisin suoritetusta ylityöstä 100 %:n korotus tuntipalkkaan. Sunnuntaisin tai muuna kirkollisena juhlapäivänä tehdystä muusta kuin vuorotyöstä maksetaan viikkotuntien lukumäärästä riippumatta edellä tässä momentissa tarkoitetuille työntekijöille 200 %:lla korotettu palkka, mihin jo sisältyy sekä lain mukainen sunnuntaityökorotus että mahdollinen ylityökorvauskin.

Kun urakkatyötä tehdään ylityönä, on ylityöstä urakkahinnan lisäksi maksettava ylityökorvaus ko. työstä urakkahinnan mukaan määräytyvän tuntiansion mukaisena.

Ylityöstä maksettavaa korotettua palkkaa vastaava korvaus suoritetaan myös ennen tai jälkeen säännöllisen työajan tilapäisesti suoritetusta työstä, joka ei aiheuta ylityökorvauksen maksamista samalta päivältä. Välittömästi ennen klo 7.00 suoritetusta ylityöstä maksetaan 100 %:lla korotettu palkka.

Kaupungin palveluksessa keskeytymättä vähintään 3 kuukautta olleille työntekijöille sekä niille työntekijöille, joiden työsuhde on tarkoitettu toistaiseksi jatkuvaksi, maksetaan palkka siltä ajalta, jolla säännöllinen työaika lyhenee ns. arkipyhien, vapaan pääsiäislauantain, vapunaaton, juhannusaaton, itsenäisyyspäivänaaton ja jouluaaton johdosta. Vapunpäivältä maksetaan palkka riippumatta siitä, miten kauan työntekijä on ollut kaupungin palveluksessa.

8 §. Työsuhteeseen liittyvät erikoisedut.

Työntekijällä, jonka työsuhde on jatkunut yli yhden vuoden, on oikeus saada työnantajalta työsuhteen ajaksi asunto, jonka vuokra määräytyy tämän sopimuksen allekirjoituspöytäkirjan 1 §:n 4. kohdan mukaisesti. Työnantajan on pidettävä työsuhteeseen liittyvät asunnot lämpimässä ja vähintään tyydyttävässä kunnossa. Perheeseen kuulumattomia henkilöitä ei saa pitää asumassa työväen asunnoissa.

Työntekijälle, jolla on tilalla asunto, tila myy pyydettäessä halkoja enintään 24 m^3 vuodessa. Jos työntekijä haluaa hankkia polttopuunsa muualta, luovuttaa tila hänen käyttöönsä traktorin puiden kuljettamista varten, ei kuitenkaan kauempaa kuin lähimmästä asutuskeskuksesta.

Työntekijällä on oikeus saada enintään kymmenen aarin perunamaa, joka työnantajan toimesta lannoitetaan ja muokataan kylvökuntoon kunkin vuoden kesäkuun 5 päivään mennessä.

Edellä mainituista työsuhteeseen liittyvistä etuisuuksista peritään työntekijältä korvaus, joka vastaa, ellei edellä ole toisin määrätty, kullakin paikkakunnalla käypiä vähittäishintoja.

9 §. Palkanmaksu.

Työpalkat maksetaan, irtisanomisajan ollessa 14 vuorokautta, kunkin kuukauden 15 ja viimeisenä päivänä sekä, irtisanomisajan ollessa kuukausi, kuukauden viimeisenä päivänä. Viimeksi mainitussa tapauksessa työntekijälle maksetaan kuitenkin kunkin kuukauden 15 päivänä välitili, joka suuruudeltaan vastaa säännölliseen työaikaan perustuvan kuukautisen arvioidun nettopalkan puolta määrää. Palkanmaksu tapahtuu työajan päättyessä.

10 §. Työntekijäin muut etuisuudet.

Työntekijät saavat vuosilomaa kaupungin työntekijäin vuosilomasäännön mukaan, kuitenkin niin, että vähintään puolet annetaan toukosyyskuun aikana ja loput muuna aikana saman kalenterivuoden kuluessa.

Tapaturmakorvaukset, sairaus- ja hautausavustukset sekä eläkkeet myönnetään työntekijöille voimassa olevien lakien ja kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Työntekijäin ammatillista järjestäytymisoikeutta ei työnantajan puolelta saa loukata.

Työntekijällä kotona asuvine perheenjäsenineen on oikeus käyttää sen tilan saunaa, jolla he ovat työssä. Saunan he vuorollaan lämmittävät ja puhdistavat työajan ulkopuolella. Samoin on työntekijöillä oikeus omaa tarvettaan varten vuoronsa mukaan käyttää tilan pesu- ja leivintupaa. Saunaan ja pesutupaan annetaan työnantajan puolesta vapaat puut.

Suoja- ja työpukuja, käsineitä ja jalkineita annetaan tarpeen mukaan työntekijäin käytettäväksi sellaisissa töissä, joissa vaatteiden ym. välineiden kuluminen tai likaantuminen on tavallista suurempi.

Milloin työntekijä joutuu käyttämään työssään happoja tai muita syövyttäviä aineita, kuten esim. AIV-rehun valmistuksessa, annetaan hänelle työnantajan toimesta suojapuvut, jalkineet ja käsineet käytettäväksi.

Milloin traktorinkuljettaja sekä mahdolliset apumiehet joutuvat talvella ajamaan avonaisella traktorilla, annetaan heille työnantajan puolesta riittävän lämmin suojavaatetus. Suojavaatetukseen luetaan kuuluvaksi myöskin huopajalkineet, joita varataan työntekijäin käyttöön pakkassään aikana.

11 §. Työvälineet.

Ellei toisin sovita, työntekijällä on oikeus saada työnantajalta työvälineet. Näitä hänen tulee käsitellä ja hoitaa huolellisesti samoin kuin kaikkea muutakin työnantajan omaisuutta. Omaisuuden särkymisestä tai hukkaamisesta on ensi tilassa ilmoitettava työnjohtajalle.

12 §. Luottamusmiehet.

Tämän sopimuksen allekirjoittaneella ammattiosastolla on oikeus asettaa jokaiselle kaupungin maanviljelystilalle työntekijöistä valittu luottamusmies valvomaan järjestyneitten työntekijäin oikeuksia.

Ammattiosastolla on niin ikään oikeus valita työntekijöiden keskuudesta pääluottamusmies, jonka valinnasta on kirjallisesti ilmoitettava kaupunginagronomille. Pääluottamusmiehellä on oikeus tämän sopimuksen sovelluttamista sekä työntekijäin sosiaalisia oloja koskevissa asioissa käydä työajalla kaupungin maatiloilla, toimistoissa ja muissa virastoissa sovittuaan sopivasta ajasta asianomaisen työnjohtajan kanssa. Näissä tehtävissä menetettyä työaikaa ei vähennetä pääluottamusmiehen palkasta.

Jos luottamusmies tai pääluottamusmies asianomaisen työnjohdon toimeksiannosta joutuu työaikanaan hoitamaan tehtäviinsä kuuluvia asioita, suorittaa kaupunki hänen työpalkkaansa vastaavan korvauksen menetetyltä ajalta.

Jos pääluottamusmies asianomaisen työnjohdon toimeksiannosta joutuu omalla ajallaan hoitamaan hänen tehtäviinsä kuuluvia asioita, maksetaan näin menetetystä ajasta ylityökorvaus.

Pääluottamusmiestä, mikäli kyseessä ei ole tilapäistyöntekijä,

älköön erotettako kesken hänen pääluottamusmiestoimikauttaan. Työnantajalla on kuitenkin työsopimuslain 31 §:ssä mainituissa tapauksissa, lukuun ottamatta sairaustapauksia, oikeus työsopimuksen purkamiseen.

Luottamusmiehiä älköön toimensa vuoksi painostettako tai siirrettäkö ilman pätevää syytä toiselle työpaikalle.

13 §. Työehtosopimuksen tulkinta ja riitaisuudet.

Työehtosopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevista erimielisyyksistä sopivat ensiksi kaupunginagronomi ja ammattiosaston edustaja. Elleivät he pääse yksimielisyyteen, ratkaisee asian palkkalautakunta. Riitaisuudet, joista ei täten päästä yksimielisyyteen, voidaan saattaa työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

14 §. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen.

Tämä sopimus tulee voimaan sen palkkakauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, ja päättyy joulukuun 31 päivänä 1968, josta päivästä se kuitenkin jatkuu edelleen yhden vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kuukautta ennen sen päättymiseksi määrättyä aikaa ole jommankumman asianosaisen puolelta irtisanottu.

Joka sopimuksen irtisanoo, antakoon vastapuolelle kirjallisesti täydellisen muutosehdotuksen viimeistään silloin, kun sopimusta koskevat neuvottelut aloitetaan.

Asianosaiset ovat velvolliset irtisanomisen tapahduttua viipymättä valitsemaan jäsenet erityiseen neuvottelukuntaan, jonka tulee heti ryhtyä työhön uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Neuvottelutuloksen mukainen allekirjoituspöytäkirja maataloustyöntekijäin työehtosopimukseen vuonna 1968.

1 §. 1. Sovittiin, että 1.12.1968 voimaan tulevat työehtosopimuksessa mainitut perustuntipalkat sekä markka- ja pennimääräiset lisät sisältävät indeksitarkistuksen ennakkoa 3 %. Tämä tarkistus korjataan yleisten työmarkkinoitten 15.12.1968 lukien toteutettavan indeksiehdon osoittaman prosenttimäärän mukaisesti 1.1.1969 jälkeen ensiksi seuraavan palkkakauden alusta lukien, mikäli ko. indeksitarkistus poikkeaa ennakosta.

2. Sovittiin, että takautuvana palkantarkistuksena tänä vuonna 1.1.1968 ja uusien palkkaperusteiden käyttöön ottamisen väliseltä ajalta maksetaan 6,8 % sanottuna aikana kertyneestä työntekijän ansiosta. Pelkästään aikatyötä tekevälle työntekijälle maksetaan lisäksi 12 %:n aikatyölisä sen mukaan kuin työehtosopimuksen 5 §:ssä on mainittu.

3. Sovittiin, että 2. kohdassa tarkoitettu takautuva korotus suoritetaan vain kirjallisesta hakemuksesta niille työntekijöille, jotka ovat eronneet kaupungin palveluksesta muun syyn kuin eläkkeelle siirtymisen johdosta, ennen kuin työehtosopimus on allekirjoitettu.

4. Sovittiin, että asuntojen vastikkeet määräytyvät kiinteistöviraston talo-osaston työsuhdeasunnoista määräämien vastikkeiden mukaisesti. Mikäli ko. asuntojen vastikkeiden määrittelyssä otetaan vielä

kuluvan vuoden aikana käyttöön Kaupunkiliiton suositukseen perustuva järjestelmä, vastikkeet tarkistetaan sen mukaisesti.

5. Sovittiin, että työehtosopimuksen työaikaa koskevat määräykset ns. työajan lyhentämistä koskevan runkosopimuksen mukaan ovat voimassa 1.6.1968 tai sitä lähinnä alkavan työaikajakson alkamiseen saakka pyrittäessä lyhennetyn työajan toteuttamiseen sen viikon alusta lukien, jolle toukokuun viimeinen päivä sattuu, ja että työajan lyhentämistä koskevat neuvottelut runkosopimuksen määräysten johdosta tapahtuvat työrauhavelvoitteen alaisena, sikäli kuin on kysymys siinä jo sovituista asioista.

2 §. Allekirjoitettiin kaupunginvaltuuston 3.4.1968 hyväksymä Helsingin kaupungin sekä Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto r.y:n kesken tehty työehtosopimus.

54. KANSAKOULUJEN JA AMMATTIKOULUJEN VAHTIMESTARIEN, SIIVOOJIEN JA TALONMIES-LÄMMITTÄJIEN YLIMÄÄRÄISTEN PALKKIOIDEN SEKÄ ERÄIDEN RUOANJAKAJIEN JAKELUPALKKIOIDEN KOROTTAMINEN.

Kaupunginhallituksen päätös huhtikuun 16 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:78)

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä, että kansakoulujen vahtimestarien, siivoojien ja talonmies-lämmittäjien ylimääräiset palkkiot sekä eräiden ruoanjakajien jakelupalkkio korotetaan seuraaviksi:

1) Kansakoulujen ja ammattikoulujen vahtimestarien, talonmies-lämmittäjien ja siivoojien ylimääräiset palkkiot:

Vahtimestarit:
Tuntipalkkio opinto-, harjoitus- tai kokousryhmän kokoontuessa samanaikaisesti eri huoneissa ryhmien lukumäärän ollessa:

	1 ryhmä	2 ryhmää	3 ryhmää	4 ryhmää	Kultakin seur. ryhmältä lisäksi
1.5.1968 lukien	4,06 mk	4,92 mk	5,84 mk	7,26 mk	1,05 mk
1.6.1968 "	4,20 "	5,09 "	6,04 "	7,51 "	1,09 "
1.12.1968 "	4,33 "	5,24 "	6,22 "	7,74 "	1,12 "

Siivoojat:
Ylimääräisestä siivouksesta kokoontumiskerralta

	Voimistelukerralta	Veistosalin siivous	Luokkahuoneen tms. siivous
1.5.1968 lukien	4,42 mk	3,81 mk	2,02 mk
1.6.1968 "	4,57 "	3,94 "	2,09 "
1.12.1968 "	4,71 "	4,06 "	2,15 "

Voimistelu- ym. seurojen, jotka haluavat lämmintä vettä, on maksettava sen valmistamisesta koulujen talonmies-lämmittäjille sinä aikana vuotta, jona koululla ei ole avustavia talonmies-lämmittäjiä, käyttökerralta ryhmää kohti seuraavan erittelyn mukaisesti:
Ryhmien lukumäärä:

	1 ryhmä	2 ryhmää	3 tai useampia ryhmiä
1.5.1968 lukien	4,92 mk	3,94 mk	3,37 mk
1.6.1968 "	5,09 "	4,08 "	3,49 "
1.12.1968 "	5,24 "	4,20 "	3,59 "

2) Eräille ruoanjakajille maksettava jakelupalkkio.

Niille kansakoulun ruoanjakajille, joiden palkkausperusteena on ruokailijoiden lukumäärä, maksetaan 9 kuukauden ajalta vuodessa jakelupalkkiota ruokailijaa kohden 1.5.1968 lukien 1,57 mk/kk, 1.6.1968 lukien 1,62 mk/kk ja 1.12.1968 lukien 1,67 mk/kk.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että 1.12.1968 alkaen korotetut palkkiot maksetaan vain sillä edellytyksellä, ettei kaupunginvaltuuston päätöksellä 21.2.1968 viranhaltijoille ja toimihenkilöille indeksikorotuksen ennakkona vastaavasta ajankohdasta lukien vahvistettua 3 %:n tarkistusta poisteta tai muuteta.

Kaupunginvaltuusto päätti 27.11.1968, ettei kaupunginvaltuuston 21.2.1968 kaupungin viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen yleistarkistuksesta tekemää päätöstä saa panna täytäntöön siltä osin kuin on kysymys 1.12.1968 toteutettavasta indeksitarkistuksen ennakosta tai sitä vastaavasta tarkistuksesta.

55. KOULUNJOHTAJIEN VUOSI- JA LISÄPALKKIOT.

Kaupunginhallituksen päätös huhtikuun 16 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:81)

Kaupunginhallitus päätti, että ns. vanhaan palkkausjärjestelmään kuuluvien koulunjohtajien vuosi- ja lisäpalkkiot saadaan tarkistaa seuraavasti:

	Vuosipalkkio	Lisäpalkkio vuodelta
1.5.1968 lukien	752,91 mk	40,71 mk
1.6.1968 "	779,26 "	42,13 "
1.12.1968 "	802,63 "	43,39 "

Samalla kaupunginhallitus päätti, että 1.12.1968 lukien voimaan tuleviksi vahvistetut palkkioiden tarkistukset saadaan toteuttaa kuitenkin vain sillä edellytyksellä, ettei kaupunginvaltuuston 21.2. 1968 tekemällä päätöksellä viranhaltijoille ja toimihenkilöille indeksikorotuksen ennakkona vastaavasta ajankohdasta lukien vahvistettua 3 %:n tarkistusta poisteta tai muuteta.

Kaupunginvaltuusto päätti 27.11.1968, ettei kaupunginvaltuuston 21.2.1968 kaupungin viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen yleistarkistuksesta tekemää päätöstä saa panna täytäntöön siltä osin kuin on kysymys 1.12.1968 toteutettavasta indeksitarkistuksen ennakosta tai sitä vastaavasta tarkistuksesta.

56. PIENISTÄ PERUNKIRJOITUSMAKSUISTA LUOPUMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 17 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:73)

Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin kaupungille tulevasta perunkirjoitusmaksusta luovutaan niissä tapauksissa, jolloin se on pienempi kuin 2 mk.

57. SÄTEILYSUOJAUSLOMAJÄRJESTELMÄN MUUTTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 17 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:26 ja 1968:2)

Kaupunginvaltuusto päätti kumota 23.3.1960 pakollisen talviloman myöntämisestä säteilyvaaran alaisena työskentelevälle henkilökunnalle tekemänsä päätöksen ja todeta, että kaupungin sairaaloissa ja huoltolautakunnan alaisissa laitoksissa sovelletaan tähän henkilökuntaan nähden sairaalassa säteilyvahingollisessa työssä toimivien henkilöiden vuosilomasta 14.4.1967 annettua asetusta.

58. ASUNTOTUOTANTOKOMITEAN TOIMINTAOHJEIDEN MUUTOS.

Kaupunginhallituksen päätös huhtikuun 22 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:70)

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 4.6.1959 tekemäänsä päätöstä, vahvistaa asuntotuotantokomitean toimintaohjeiden 3 §:n 8) kohdan näin kuuluvaksi:

3 §. Teknillisen jaoston tehtävänä on
---

8) tilata lisä- ja muutostyöt urakoitsijoilta ja hankintaliikkeiltä niissä tapauksissa, joissa kustannukset eivät nouse yli 5.000 mk:n;

59. HELSINGIN KAUPUNGIN KANSAKOULUN OHJESÄÄNNÖN MUUTOS.

Kouluhallituksen vahvistus huhtikuun 5 p:ltä 1968.

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 7 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:103, 1965:93 ja 109)

Kouluhallitus vahvisti mainittuna päivänä kaupunginvaltuuston 7.2.1968 tekemän päätöksen, jonka mukaan valtioneuvoston 3.9.1964 vahvistaman Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön 1, 4, 12 ja 22 § muutettiin ja sanottuun ohjesääntöön lisättiin uusi 15 c ja 15 d § seuraavasti:

1 §. Kaupungissa toimivat seuraavat kansakoulut:

Koulun nimi	Sijoituspaikka
A. Varsinaiset kansakoulut	
I. Suomenkieliset	
1. Aleksis Kiven kansakoulu	Porvoonkatu 2
2. Alppilan "	Alppikatu 18
3. Eläintarhan "	Savonkatu 2
4. Haagan "	Steniuksentie 14
5. Herttoniemen "	Ahmatie 1
6. Isosaaren "	Isosaari
7. Kaarelan "	Kalannintie 64
8. Kaisaniemen "	Puutarhakatu 1
9. Kallion "	Neljäs linja 13-15
10. Kannelmäen "	Kanneltie 1
11. Katajanokan "	Kruunuvuorenkatu 11-13
12. Kulosaaren "	Kyösti Kallion tie 1
13. Kylänevan "	Isonnevantie 16
14. Käpylän "	Väinölänkatu 7
15. Lapinlahden "	Lapinlahdenkatu 10
16. Malmin "	Kirkonkyläntie 25
17. Maunulan "	Haavikkotie 5
18. Meilahden "	Jalavatie 6

19.	Mellunkylän kansakoulu	Naulakalliontie
20.	Metsolan "	Yhdyskunnantie 47
21.	Munkkiniemen "	Laajalahdentie 32
22.	Munkkivuoren "	Raumantie 2
23.	Myllykallion "	Myllykalliontie 3
24.	Myllypuron "	Yläkivenrinne 6
25.	Mäkelän "	Hattulantie 2
26.	Nuottapolun "	Nuottapolku 11
27.	Oikokadun "	Oikokatu 7
28.	Oulunkylän "	Teinintie 12
29.	Pajalahden "	Tallbergin puistotie 12
30.	Pakilan "	Halkosuontie 88
31.	Pihlajamäen "	Rapakiventie 8
32.	Pitäjänmäen "	Nuolitie 9
33.	Porolahden "	Roihuvuorentie 2
34.	Puistolan "	Läksyrinne 4-6
35.	Pukinmäen "	Kaartotie
36.	Puotilan "	Klaavuntie 13
37.	Roihuvuoren "	Vuorenpeikontie 7
38.	Santahaminan "	Santahamina
39.	Siilitien "	Hillerikuja 4
40.	Snellmanin "	Punavuorenkatu 8-10
41.	Suomenlinnan "	Suomenlinna
42.	Taivallahden "	Eteläinen Hesperiankatu 38
43.	Tapanilan "	Veljestentie 22-24
44.	Tehtaankadun "	Tehtaankatu 15-17
45.	Tolarin "	Tolarintie 6
46.	Toukolan "	Jyrängöntie 2
47.	Työväenopiston "	Helsinginkatu 26
48.	Töölön "	Töölönkatu 41-45
49.	Vallilan "	Hämeentie 80
50.	Vallisaaren "	Vallisaari
51.	Vartiokylän "	Kiviportintie 10
52.	Vesalan "	Sakara 3
53.	Vuosaaren "	Vannastie
54.	Yliskylän "	Köökarinkuja 7

II. Ruotsinkieliset

1.	Annegatans folkskola	Annegatan 30
2.	Botby "	Blomängsvägen 2
3.	Botbygårds "	Klåvusvägen 15
4.	Brändö "	Kyösti Kallios väg 1
5.	Cygnaeusskolan	Bangatan 8
6.	Drumsö folkskola	Tallbergs allén 12
7.	Haga norra "	Tolarivägen 6
8.	Haga södra "	Byavägen 3
9.	Hertonäs "	Borgbyggarvägen
10.	Illergrändens "	Illergränd 4

11. Kasbergets folkskola	Bergtrollsvägen 7
12. Kottby "	Pohjolagatan 45
13. Kronohagens "	Snellmansgatan 18
14. Kvarnbäckens "	Nåldammsvägen 6
15. Kårböle "	Kalantivägen 64
16. Malms "	Ladugårdsvägen 17
17. Munksnäs "	Locklaisvägen 9
18. Månsas "	Aspdungevägen 5
19. Nordsjö "	Bojvägen
20. Sockenbacka "	Kånalavägen 19
21. Staffansby "	Stenskvättsvägen 7
22. Topeliusskolan	Topeliusgatan 22
23. Vallgårds folkskola	Nilsiägatan 3
24. Ärvings "	Hornet 3

B. Kansalaiskoulut

I. Suomenkieliset

1. Ala-Malmin kansalaiskoulu	Latokartanontie 16
2. Aleksis Kiven "	Porvoonkatu 2
3. Alppilan "	Alppikatu 18
4. Kokeilukansalaiskoulu	Helsinginkatu 26
5. Lapinlahden kansalaiskoulu	Lapinlahdenkatu 10
6. Meilahden "	Jalavatie 6
7. Mäkelän "	Hattulantie 2
8. Pakilan "	Pakilantie 67
9. Porolahden "	Roihuvuorentie 2
10. Taivallahden "	Eteläinen Hesperiankatu 38

II. Ruotsinkielinen

Medborgarskolan	Nilsiägatan 3

C. Apukoulut

I. Suomenkieliset

1. Hiihtäjäntien apukoulu	Hiihtäjäntie 3
2. Kylänevan "	Isonnevantie 16
3. Käpylän "	Väinölänkatu 7
4. Malmin "	Karviaistie 3
5. Maunulan "	Haavikkotie 5
6. Myllykallion "	Myllykalliontie 3
7. Myllypuron "	Yläkivenrinne 6
8. Mäkelän "	Hattulantie 2
9. Oulunkylän "	Teinintie 12
10. Pitäjänmäen "	Nuolitie 9
11. Porthanin "	Porthaninkatu 8
12. Puistolan "	Läksyrinne 4-6
13. Siilitien "	Hillerikuja 4

14. Snellmanin apukoulu	Punavuorenkatu 8-10
15. Työväenopiston "	Helsinginkatu 26
16. Töölön "	Töölönkatu 41-45
17. Vuosaaren "	Vannastie

II. Ruotsinkielinen

Hjälpskolan	Snellmansgatan 18

D. Muut erityiskoulut

I. Suomenkieliset

1. Haagan tarkkailukoulu	Steniuksentie 14
2. Herttoniemen luku- ja kirjoitushäiriöisten koulu	Ahmatie 1
3. Kaisaniemen huonokuuloisten koulu	Puutarhakatu 1
4. Kallion luku- ja kirjoitushäiriöisten koulu	Neljäs linja 13-15
5. Kulosaaren tarkkailukoulu	Kyösti Kallion tie 1
6. Lapinlahden kuurojen koulu	Lapinlahdenkatu 10
7. Lapinlahden tarkkailukoulu	Lapinlahdenkatu 10
8. Myllypuron tarkkailukoulu	Yläkivenrinne 6
9. Mäkelän tarkkailukoulu	Hattulantie 2
10. Snellmanin tarkkailukoulu	Punavuorenkatu 8-10
11. Taivallahden luku- ja kirjoitushäiriöisten koulu	Eteläinen Hesperiankatu 38
12. Taivallahden aivovauriolasten koulu	Eteläinen Hesperiankatu 38
13. Taivallahden tarkkailukoulu	Eteläinen Hesperiankatu 38
14. Töölön tarkkailukoulu	Töölönkatu 41-45
15. Työväenopiston tarkkailukoulu	Helsinginkatu 26

II. Ruotsinkieliset

1. Observationsskolan	Snellmansgatan 18
2. Skolan för elever med läs- och skrivsvårigheter	Snellmansgatan 18
3. Skolan för hjärnskadade elever	Snellmansgatan 18
4. Skolan för hörselsvaga elever	Topeliusgatan 22

4 §. Kansakoulun johtajan tulee kansakouluntarkastajan antamien ohjeiden mukaisesti ja kuuntelukirjaa pitäen seurata muiden opettajien opetusta vähintään niin monta tuntia, että se vastaa kuudettaosaa siitä tuntimäärästä, minkä hän palkkauslain mukaan on oikeutettu vähentämään opetusvelvollisuudestaan.

12 §. Suomenkielisten kansakoulujen toisen tarkastajan tulee:

1) seurata ohjeita ja neuvoja antaen kansakoulujen työskentelyä kiinnittäen huomiota opetukseen, järjestykseen ja oppilaiden hal-

lintaan sekä opetusvälineiden hoitoon ja käyttöön,

2) valvoa yksityisesti annetun opetuksen perusteella suoritettavia tutkintoja,

3) suorittaa kansakouluasetuksen 188 §:n 1 momentin 6)-7) ja 17) kohdassa säädetyt tehtävät,

4) ohjata ja valvoa jäljempänä mainittuja neuvojia ja ohjaajia heille määrättyjen tehtävien suorittamisessa,

5) ohjata kansakoulujen johtajia tämän ohjesäännön 4 §:ssä määrätyn tehtävän suorittamisessa,

6) hoitaa ensimmäisen tarkastajan tehtäviä tämän tilapäisesti esteellisenä tai estyneenä ollessa,

7) toimittaa kansakouluasetuksen 188 §:n 1 momentin 3) kohdassa mainittu kertomus kouluhallitukselle suorittamiensa tarkastusten perusteella sekä

8) olla määräaikoina tavattavana virkahuoneessaan.

15 c §. Kaupungin suomenkielisissä kansakouluissa on yksi englannin kielen ja yksi ruotsin kielen opetuksen ohjaajan virka, joiden haltijat johtokunta valitsee.

Kielen opetuksen ohjaajan virkaan on kelpoinen filosofian kandidaatti, jolla on kansakoulun toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten opetuksen järjestämisestä annetun voimassa olevan asetuksen mukainen kysymyksessä olevan kielen opettajan kelpoisuus, minkä lisäksi häneltä vaaditaan

1) joko kansakoulunopettajan tutkinto, johon sisältyy kiitettävä arvosana yleisessä opetustaidossa tai käytännössä saavutettu riittävä perehtyneisyys kansakoulun työtapoihin,

2) vähintään viisi vuotta kestänyt kysymyksessä olevan kielen opettajan viran hoitaminen kouluhallituksen valvonnan alaisessa kansa- tai oppikoulussa,

3) riittävä perehtyneisyys kysymyksessä olevan kielen metodiikkaan tai pedagogiikkaan sekä

4) hyvä organisointi- ja johtamistaito sekä kyky hoitaa työ- ja henkilösuhteita.

Kaupungin ruotsinkielisissä kansakouluissa kielten opetuksen ohjaus on järjestetty kansakoulun toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten opetuksen järjestämisestä annetun asetuksen 9 §:n mukaan.

15 d §. Kielen opetuksen ohjaajan, joka toimii johtokunnan alaisena, tulee ohjata ja valvoa kansakoulujen kysymyksessä olevan kielen opetusta ja tässä tarkoituksessa:

1) seurata kielen opetusta sekä antaa henkilökohtaista opastusta ja ohjausta mainittua opetusta hoitaville opettajille,

2) kutsua kielen opettajat koulun työaikana vähintään kerran kuukaudessa yhteisiin neuvonta- ja ohjaustilaisuuksiin,

3) järjestää kielen opettajille jatkokoulutustilaisuuksia ja -kursseja,

4) hoitaa kielen opetusta johtokunnan lukuvuosittain päättämä viikkotuntimäärä,

5) järjestää näytetunteja kielen opettajille eri kouluissa ja omalla luokallaan,

6) valvoa kielen opetuksen tasoa ja yhdenmukaisuutta laatimalla sekä järjestämällä kokeita ja harjoituksia eri kouluissa,

7) valmistella ja antaa opettajille yhtenäiset arvosteluohjeet,

8) huolehtia siitä, että kielen opettajien käytössä on riittävä, monipuolinen ja yhtenäinen valikoima tarkoituksenmukaista opetusmateriaalia,

9) järjestää kielen oppikirjojen ja opetusvälineiden käyttökokeiluja, antaa niistä lausuntoja johtokunnalle ja avustaa talouspäällikköä opetusvälineiden hankinnoissa,

10) tehdä esityksiä johtokunnalle kielen opetustiloja suunniteltaessa,

11) olla kutsuttuna saapuvilla johtokunnan, sen jaoston tai muun kansakoululaitokseen kuuluvan elimen kokouksessa ohjaajan toimialaan kuuluvia asioita käsiteltäessä,

12) toimia johtokunnan apuna kielen opetusta lukuvuosittain järjestettäessä,

13) antaa lausunto johtokunnalle kielen opetuksesta vapautettavasta oppilaasta,

14) seurata kielen opetuksen alalla tapahtuvaa kehitystä ja tehdä tarkastajille ja johtokunnalle esityksiä ohjaamansa kielen opetuksen kehittämiseksi,

15) antaa vuosittain ennen tammikuun loppua johtokunnalle kertomus toiminnastaan edellisen kalenterivuoden aikana,

16) olla johtokunnan määrääminä aikoina tavattavissa virkahuoneessaan ja

17) suorittaa muutkin tehtävät, jotka annettujen määräysten tai asian laadun mukaan kuuluvat hänelle.

22 §. Sihteeri, talouspäällikkö, talouspäällikkö-sihteeri, liikunnanneuvoja, erityisopetuksen neuvoja, kielen opetuksen ohjaaja, oppivelvollisten luettelon hoitaja, kodissakävijä, kalustonhoitaja, vahtimestari, vahtimestari-talonmies-lämmittäjä, talonmies-lämmittäjä, siivooja ja ruoanjakaja sekä muu mahdollinen johtokuntien kanslioiden toimistoja koulujen taloushenkilökunta ovat kaupungin virkasäännön alaisia.

Kansakouluntarkastajaan sovelletaan kaupungin virkasäännön määräyksiä, ellei toisin ole säädetty tai määrätty. Niissä tapauksissa, jolloin virkasäännön mukaan päätösvalta kuuluisi johtokunnalle, käyttää sitä kuitenkin asianomainen apulaiskaupunginjohtaja.

Ohjesäännön muutoksen vahvistaminen on 4.5.1968 saatettu kunnallislain 13 §:n mukaisesti yleisön tiedoksi.

60. KAUPUNGIN OIKEUTTAMINEN PITÄMÄÄN OMISTUKSESSAAN ASUNTOTUOTANTOLAIN NOJALLA LUNASTAMANSA PIENHUONEISTOT.

Asuntohallituksen kirje toukokuun 3 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:14)

Asuntohallitus ilmoitti suostuneensa siihen, ettei Helsingin kaupungin tarvitse luovuttaa edelleen 22.4.1966 annetun asuntotuotantolain 15 §:n, sellaisena kuin se on 19.1.1968 annetussa laissa, nojalla lunastamiaan enintään kaksi huonetta ja keittokomeron käsittävien huoneistojen hallintaan oikeuttavia asunto-osakkeita ehdolla, että kaupungin hallintaan näin jääviä huoneistoja käytetään asunnon tarpeessa olevien vanhusten asuntoina.

61. RAKENNUSKIELLON JATKAMINEN VUOSAAREN KAUPUNGINOSASSA.

Sisäasiainministeriön päätös toukokuun 3 p:ltä 1968.

(Kaupunginvaltuuston päätös joulukuun 20 p:ltä 1967)

Sisäasiainministeriö on 3.5.1968 tekemällään päätöksellä pitentänyt 54. kaupunginosan (Vuosaaren) rakennuskieltoaikaa 30.6.1969 saakka.

62. VUOSAAREN RAKENNUSKAAVAN KUMOAMINEN.

Sisäasiainministeriön vahvistus toukokuun 3 p:ltä 1968.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 8 p:ltä 1967.

Sisäasiainministeriö vahvisti mainittuna päivänä kaupunginvaltuuston 8.11.1967 tekemän päätöksen, jolla on päätetty kumota Uudenmaan lääninhallituksen 29.6.1963 vahvistama Helsingin maalaiskunnan rakennuskaava siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen siltä osin kuin se on voimassa Helsingin kaupunkiin 1.1.1966 liitetyn 54. kaupunginosan (Vuosaaren) osalla.

63. HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELAITOKSEN LAUTAKUNNAN JOHTOSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama toukokuun 8 p:nä 1968

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:59 ja 1962:114)

1 §. Helsingin kaupungin liikennelaitoksen toimintaa kehittää ja valvoo kaupungin liikennelaitoksen lautakunta.

2 §. Lautakuntaan kuuluu yhdeksän kaupunginvaltuuston kahdeksi vuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä, joista valtuusto määrää yhden puheenjohtajaksi.

Lautakunta valitsee keskuudestaan toimikaudekseen varapuheenjohtajan.

Jos jäsen eroaa ennen toimikautensa päättymistä, valtuusto valitsee toisen henkilön eronneen tilalle toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

3 §. Lautakunta kokoontuu varsinaisiin kokouksiinsa kutakin kalenterivuotta varten päättäminään aikoina ja ylimääräisiin kokouksiinsa puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ollessa estyneinä olemasta kokouksessa saapuvilla valitsee lautakunta jäsenistään tilapäisen puheenjohtajan kokousta varten.

4 §. Lautakunnan kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään kokouksen aika ja paikka, osanottajat, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä, milloin erimielisyyksiä ilmenee, kokouksessa tehdyt ehdotukset ja tapahtuneet äänestykset.

Lautakunnan pöytäkirjaa pitää liikennelaitoksen asiamies, ellei lautakunta ole päättänyt antaa tätä tehtävää muulle henkilölle. Pöytäkirja tarkistetaan lautakunnan päättämällä tavalla kunnallislain 29 §:n säännösten mukaisesti.

Lautakunnan kirjeet allekirjoittaa puheenjohtajana toiminut henkilö ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä, ellei lautakunta toisin päätä.

Lautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset allekirjoittaa liikennelaitoksen toimitusjohtaja ja varmentaa laitoksen asiamies, ellei lautakunta toisin päätä.

5 §. Lautakunnan kokouksissa toimii esittelijänä laitoksen toimitusjohtaja.

Tarvittaessa voi lautakunta kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita.

6 §. Lautakunnan kokouksista ja niissä käsiteltäviksi tulevista asioista on ilmoitettava kaupunginhallituksen määräämällä tavalla kaupunginjohtajalle, asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle ja kaupunginhallituksen lautakuntaan valitsemalle edustajalle.

Lautakunnan on noudatettava, mitä kunnallislaissa on säädetty ja kaupunginhallituksen ohjesäännössä määrätty päätösten alistamisesta kaupunginhallituksen tutkittaviksi.

7 §. Lautakunnan tehtävänä on

1) valvoa, että liikennelaitos hoitaa sille kuuluvat tehtävät tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti vahvistetun talousarvion puitteissa sekä yhteistoiminnassa kaupungin muiden virastojen ja laitosten kanssa,

2) valvoa, että liikennelaitoksen kehittämistä koskevat suunnitelmat sekä uudisrakennus- ja perusparannusohjelmat laaditaan ottaen huomioon ennakolta arvioitavissa olevat tulevaisuuden tarpeet ja laitoksen toiminnan asettamat vaatimukset,

3) huolehtia kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätösten täytäntöönpanosta, jos se on annettu lautakunnan tehtäväksi,

4) päättää säännöllisen liikenteen harjoittamisesta raitio- ja lauttalinjoilla sekä vahvistaa niiden liikennöimissuunnitelmat,

5) tehdä kaupunginhallitukselle esityksiä liikennesuunnitelmineen linjaliikenteen harjoittamisesta linja-autoilla kaupungin alueella,

6) tehdä kaupunginhallitukselle esityksiä liikennelaitoksen säännöllisesti harjoittamassa liikenteessä perittävistä maksuista,

7) tehdä kaupunginhallitukselle esityksiä niiden perusteiden vahvistamisesta, joiden mukaan liikennelaitoksen toimitusjohtajalla on oikeus myöntää invalideille ja näihin verrattaville ryhmille vapaisiin matkoihin oikeuttavia tai alennettuun hintaan myytäviä sekä koululaisille alennettuun hintaan myytäviä liikennelaitoksen lippuja,

8) myöntää vapaisiin matkoihin oikeuttavia lippuja, mikäli tätä tehtävää ei ole annettu liikennelaitoksen johtosäännössä toimitusjohtajan tai kaupunginhallituksen ohjesäännössä kaupunginhallituksen yleisjaoston tehtäväksi,

9) hyväksyä ja määräaikana lähettää kaupunginhallitukselle ehdotus lautakunnan ja liikennelaitoksen vuotuiseksi talousarvioksi,

10) hyväksyä lautakunnan ja liikennelaitoksen tilinpäätös esitettäväksi kaupunginhallitukselle,

11) antaa määräykset liikennelaitoksen osastojen tehtävistä,

12) vahvistaa vähintään kerran vuodessa ne ylimmät rajat, mihin liikennelaitoksen toimitusjohtajan ja osastopäälliköiden toimesta tehtävien hankintoja, urakoita, suunnittelutehtäviä, vuokralle ottamista ja palveluksia koskevien sopimusten mukainen hinta tai suoritettavan korvauksen rahallinen arvo saa kerrallaan nousta; sekä päättää tämänlaatuisista, vahvistetut rajat ylittävistä sopimuksista,

13) hyväksyä liikennelaitoksen rakennusten ja rakennelmien piirustukset, milloin kustannusarvio ei ylitä viittäsataatuhatta markkaa, ellei tätä tehtävää ole johtosäännössä annettu toimitusjohtajalle,

14) hyväksyä kaupunginhallituksen hyväksymiin luonnospiirustuksiin perustuvat pääpiirustukset niissäkin tapauksissa, jolloin kustannusarvio on suurempi kuin edellä 13) kohdassa on määrätty, kuitenkin enintään miljoona markkaa,

15) hyväksyä vähäiset muutokset kaupunginhallituksen hyväksymiin piirustuksiin,

16) antaa vuokralle yhdessä tai useammassa jaksossa kauintaan viiden vuoden ajaksi lautakunnan ja liikennelaitoksen hallintoon kuuluvia maa-alueita, mikäli tätä tehtävää ei ole johtosäännössä annettu toimitusjohtajalle, sekä sopia vuokrasuhteen jatkamisesta mainitun määräajan jälkeen päättyväksi kauintaan kuuden kuukauden kuluttua lautakunnan tai kaupunginhallituksen suorittaman irtisanomisen jälkeen,

17) luovuttaa huomioon ottaen kaupungin omien tarpeiden tyydyttämisen ensisijaisuus vuokralle tai muutoin käytettäväksi yhdessä tai useammassa jaksossa kauintaan viiden vuoden ajaksi lautakunnan ja liikennelaitoksen hallintoon kuuluvia rakennuksia, huonetiloja, rakennelmia, laitteita ja irtaimistoa, mikäli tätä tehtävää ei ole johtosäännössä annettu toimitusjohtajalle tai tämän määräämälle osastopäällikölle, sekä sopia vuokrasuhteen ja käyttöoikeuden jatkamisesta mainitun määräajan jälkeen päättyväksi kauintaan kuuden kuukauden kuluttua lautakunnan tai kaupunginhallituksen suorittaman irtisanomisen jälkeen,

18) suorittaa sopimansa vuokrasuhteen ja käyttöoikeuden irtisanominen samoin kuin irtisanoa toimitusjohtajan sopima vuokrasuhde tai käyttöoikeus, milloin se katsotaan tarpeelliseksi ja toimitusjohtaja ei ole sitä suorittanut,

19) vahvistaa ne yleiset perusteet, joiden mukaan toimitusjohtajalla ja osastopäälliköillä on oikeus luovuttaa vuokralle tai muutoin käytettäväksi lautakunnan ja liikennelaitoksen hallinnossa olevia maa-alueita, rakennuksia, huonetiloja, rakennelmia, laitteita ja irtaimistoa,

20) päättää liikennelaitoksen hallinnossa olevien teknillisluonteisten, käyttökelvottomien rakennusten ja rakennelmien purkamisesta,

21) päättää revisioviraston lausunnon hankittuaan liikennelaitoksen hallinnossa olevan kaupungin irtaimen omaisuuden myymisestä, jollei sitä ole laitoksen johtosäännössä annettu toimitusjohtajan tai tämän määräämän osastopäällikön tehtäväksi,

22) päättää liikennelaitoksen perimättä jääneiden saatavien poistamisesta tileistä,

23) myöntää kokonaan tai osittain vapautus liikennelaitokselle tulevien maksujen, korvausten ja muiden saatavien suorittamisesta, jollei kaupunginvaltuusto ole maksua erikseen vahvistanut tai maksu perustu valtuuston hyväksymään taksaan, kuitenkin vain, jos kaupungin varoista korvattavaksi jäävä määrä ei ylitä tuhatta markkaa tai kaupunginhallituksen vahvistamaa muuta määrää,

24) myöntää liikennelaitoksen palveluksessa oleville viranhaltijoille ja työntekijöille kokonaan tai osittain vapautus heidän velvolli-

suudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahingot, ellei asianomainen ole aiheuttanut vahinkoa tahallaan tai törkeällä tuottamuksella, ja edellyttäen, ettei tätä tehtävää ole johtosäännössä annettu toimitusjohtajalle.

25) päättää, milloin lautakunta on myöntänyt edellä 24) kohdassa tarkoitetun vapautuksen, vastaavan korvauksen tai kaupungin toisen laitoksen ollessa kysymyksessä tilihyvityksen suorittamisesta,

26) päättää vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on liikennelaitosta koskevissa asioissa korvausvelvollinen tai kun vahinkojen korvaaminen tällaisissa tapauksissa muutoin katsotaan kohtuulliseksi, kuitenkin vain, jos korvattava määrä ei ylitä kahtatuhatta markkaa tai kaupunginhallituksen vahvistamaa muuta määrää, ja edellyttäen, ettei tätä tehtävää ole johtosäännössä annettu toimitusjohtajalle,

27) valita ne viranhaltijat, joiden osalta tämä tehtävä on liikennelaitoksen johtosäännössä määrätty lautakunnalle,

28) vahvistaa liikennelaitoksen virkapukumallit sekä virka- ja liikemerkit, ellei kaupunginhallitus ole toisin määrännyt,

29) antaa vuosittain kertomukset omasta ja liikennelaitoksen edellisen vuoden toiminnasta kaupunginhallituksen antamien määräysten mukaisesti sekä

30) tehdä kaupunginhallitukselle esityksiä ja antaa lausuntoja, selvityksiä ja tietoja toimialaansa kuuluvista asioista.

8 §. Kaupungin virkasäännössä tarkoitetuista kurinpitoasioista päättää lautakunnan jaosto, johon kuuluvat puheenjohtajana lautakunnan puheenjohtaja henkilökohtaisena varamiehenään lautakunnan varapuheenjohtaja sekä jäseninä lautakunnan keskuudestaan valitsema jäsen henkilökohtaisena varamiehenään lautakunnan samoin keskuudestaan valitsema jäsen, liikennelaitoksen liikenneosaston osastopäällikkö henkilökohtaisena varamiehenään liikennelaitoksen yleisen osaston osastopäällikkö ja liikennelaitoksen asiamies henkilökohtaisena varamiehenään liikennelaitoksen toimitusjohtajan määräämä henkilö.

Jaosto on päätösvaltainen täysilukuisena.

Jaosto kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta.

Jaoston kokouksissa toimii esittelijänä toimitusjohtajan määräämä henkilö.

Jaoston pöytäkirjaa pitää toimitusjohtajan määräämä henkilö.

Jaoston kokouksista ja päätöksistä on voimassa, mitä lautakunnan osalta on edellä 6 §:ssä määrätty.

9 §. Liikennelaitoksen lautakunnan kassa- ja tilitehtävistä huolehtii liikennelaitoksen yleisen osaston kassa- ja tilitoimisto.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti määrätä, että nyt hyväksytty uusi johtosääntö tulee voimaan samasta ajankohdasta alkaen kuin uudesta johtosäännöstä johtuvat, myöhemmin erikseen päätettävät virkajärjestelyt.

Kaupunginvaltuusto päätti kumota 19.6.1957 hyväksymänsä Helsingin kaupungin liikennelaitoksen lautakunnan johtosäännön siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen samasta ajankohdasta alkaen, jolloin uusi johtosääntö tulee voimaan.

Tämä johtosääntö tulee voimaan 1.10.1968 lukien.
Kaupunginvaltuusto 4/9 1968.

64. HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELAITOKSEN JOHTOSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama toukokuun 8 p:nä 1968

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:60 sekä 1962:8 ja 115)

1 §. Helsingin kaupungin liikennelaitoksen tehtävänä on kaupungin liikennelaitoksen lautakunnan valvonnan alaisena mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti toimien suunnitella, hoitaa ja kehittää kaupungin toimesta ylläpidettävää joukkokuljetustoimintaa Helsingin kaupungin alueella.

Erityisistä syistä voivat kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus antaa liikennelaitokselle muita sen suoritettaviksi soveltuvia tehtäviä.

2 §. Liikennelaitoksessa on
yleinen osasto,
liikenneosasto,
teknillinen osasto ja
järjestelytoimisto.

Osastojen tehtävät määrää lautakunta johtosääntönsä perusteella.

Yleisessä osastossa on lautakunnan alainen, kunnallislain 115 §:ssä tarkoitettu kassa- ja tilitoimisto, jonka tehtävänä on kaupungin tilisääntöä ja sen soveltamisesta annettuja määräyksiä noudattaen hoitaa lautakunnan sekä laitoksen kassa- ja tilitehtävät.

3 §. Liikennelaitoksessa on toimitusjohtaja, osastopäälliköitä, asiamies ja kamreeri sekä tarpeellinen määrä muita vakinaisia ja tilapäisiä viranhaltijoita ja työsuhteessa olevaa henkilökuntaa.

4 §. Liikennelaitoksen toimitusjohtajan tehtävänä on voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti liikennelaitoksen lautakunnan valvonnan alaisena

1) johtaa ja valvoa laitoksen sekä sen henkilökunnan toimintaa huolehtien, että tehtävät suoritetaan kaupungin kokonaisetua silmällä pitäen tehokkaasti, taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti vahvistetun talousarvion puitteissa sekä yhteistoiminnassa kaupungin muiden virastojen ja laitosten kanssa,

2) huolehtia laitoksen ja sen toiminnan teknillisestä ja taloudellisesta kehittämisestä silmällä pitäen joukkokuljetustoiminnan ja kaupungin yleistä kehitystä,

3) huolehtia, että uudisrakennus- ja perusparannusohjelmat laaditaan ottaen huomioon ennakolta arvioitavissa olevat tulevaisuuden tarpeet ja laitoksen toiminnan asettamat vaatimukset sekä valvoa, että työt suunnitellaan ohjelman mukaisesti ja että rakennustyöt tulevat asianmukaisesti suoritetuiksi,

4) valvoa liikennelaitoksen lautakunnan käsiteltäviksi tulevien, laitosta koskevien asioiden valmistelua ja esitellä asiat lautakunnan kokouksissa,

5) huolehtia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakunnan päätösten täytäntöönpanosta, jos se on annettu laitoksen tehtäväksi,

6) tehdä tilausliikenteenä hoidettavan linja-autoliikenteen osalta hakemukset tällaisen liikenteen harjoittamisesta ja siitä perittävistä maksuista,

7) päättää raitiovaunujen, linja-autojen ja lauttojen luovuttamisesta muuhun kuin säännölliseen liikenteeseen sekä vahvistaa tällaisesta liikenteestä perittävät maksut,

8) myöntää kaupunginhallituksen vahvistamia perusteita noudattaen invalideille ja heihin verrattaville ryhmille vapaisiin matkoihin oikeuttavia tai alennettuun hintaan myytäviä sekä koululaisille alennettuun hintaan myytäviä liikennelaitoksen lippuja,

9) myöntää tilapäisiä, kauintaan seitsemän päivää voimassa olevia vapaisiin matkoihin oikeuttavia lippuja,

10) päättää poliisilaitoksen suostumuksella ja tarvittaessa kaupunkisuunnitteluviraston lausunnon hankittuaan liikennelaitoksen pysäkkien, pysäkkikorokkeiden ja niitä varten tarvittavien suojakaiteiden sekä muiden pysäkkirakenteiden sijoittamisesta ja rakentamisesta, ellei toisin ole säädetty tai määrätty,

11) antaa lautakunnalle määräaikana ehdotus laitoksen seuraavan vuoden talousarvioksi, laitoksen edellisen vuoden tilinpäätös, kertomus laitoksen edellisen vuoden toiminnasta sekä lautakunnan pyytämiä selvityksiä, suunnitelmia ja muita tietoja laitoksen toiminnasta,

12) valvoa, että laitoksen hallintaan annettua kiinteätä ja irtainta omaisuutta hoidetaan huolellisesti ja käytetään tarkoituksenmukaisesti,

13) valvoa, että laitoksen hankinnat suoritetaan tarkoituksenmukaisesti ja annettuja ohjeita noudattaen,

14) huolehtia, että laitoksen vakuutusasiat hoidetaan voimassa olevien säännösten ja määräysten sekä kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti,

15) päättää lautakunnan johtosääntönsä perusteella vahvistamissa rajoissa hankintoja, urakoita, suunnittelutehtäviä, vuokralle ottamista ja palveluksia koskevista sopimuksista, ellei tämä tehtävä kuulu jollekin osastopäällikölle,

16) hyväksyä laitoksen rakennusten ja rakennelmien piirustukset, milloin kustannusarvio ei ylitä kahtasataatuhatta markkaa,

17) hyväksyä lautakunnan hyväksymiin luonnospiirustuksiin perustuvat pääpiirustukset niissäkin tapauksissa, jolloin kustannusarvio on suurempi kuin edellä 16) kohdassa on määrätty, kuitenkin enintään viisisataatuhatta markkaa,

18) hyväksyä vähäiset muutokset lautakunnan hyväksymiin piirustuksiin,

19) antaa vuokralle laitoksen hallintoon kuuluvia maa-alueita toistaiseksi sopimalla vuokrasuhde päättyväksi kauintaan kuuden kuukauden kuluttua toimitusjohtajan, lautakunnan tai kaupunginhallituksen suorittaman irtisanomisen jälkeen,

20) luovuttaa, mikäli hän ei ole antanut tätä tehtävää jollekin osastopäällikölle, huomioon ottaen kaupungin omien tarpeiden tyydyttämisen ensisijaisuus, vuokralle tai muutoin käytettäväksi laitoksen hallintoon kuuluvia rakennuksia, huonetiloja, rakennelmia, laitteita ja irtaimistoa toistaiseksi sekä sopimalla vuokrasuhde ja käyttöoikeus päättyviksi kauintaan kuuden kuukauden kuluttua toimitusjohtajan, lautakunnan tai kaupunginhallituksen suorittaman irtisanomisen jälkeen,

21) suorittaa sopimansa vuokrasuhteen ja käyttöoikeuden irtisanominen,

22) päättää revisioviraston lausunnon hankittuaan laitoksen hallinnossa olevan, käytöstä poistetun kaupungin irtaimen omaisuuden myynnistä, mikäli hän ei ole antanut tätä tehtävää jollekin osastopäällikölle,

23) päättää virheellisesti maksettaviksi pantujen yksityisoikeudellisten maksujen palauttamisesta,

24) myöntää maksulykkäyksiä laitokselle tulevien maksujen, korvausten ja muiden saatavien suorittamisesta ehdolla, että lykkäysajalta suoritetaan kaupunginhallituksen määräämä viivästys- ja sakkokorko,

25) päättää lautakunnan vahvistaman määrän rajoissa vapautuksen myöntämisestä joko kokonaan tai osittain liikennelaitoksen palveluksessa oleville viranhaltijoille ja työntekijöille heidän velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahingot, ellei asianomainen ole aiheuttanut vahinkoa tahallaan tai törkeällä tuottamuksellaan,

26) päättää, milloin toimitusjohtaja on myöntänyt edellä 25) kohdassa tarkoitetun vapautuksen, vastaavan korvauksen tai kaupungin toisen laitoksen ollessa kysymyksessä tilihyvityksen suorittamisesta,

27) päättää lautakunnan vahvistaman määrän puitteissa vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on liikennelaitosta koskevissa asioissa korvausvelvollinen tai kun vahinkojen korvaaminen tällaisissa tapauksissa muutoin katsotaan kohtuulliseksi,

28) vahvistaa osastopäälliköiden tehtävät siltä osin kuin niitä ei ole tässä johtosäännössä erikseen mainittu tai muutoin säädetty tahi määrätty sekä määrätä muun henkilökunnan tehtävistä,

29) päättää, ketkä ovat oikeutetut hyväksymään laitoksen laskut,

30) päättää matkustusmääräyksen antamisesta laitoksen henkilökuntaan kuuluvalle, milloin laitoksen hoidettavana oleva tehtävä edellyttää kaupungin alueen ulkopuolella kotimaassa tapahtuvaa tehtävän suorittamista,

31) huolehtia tarvittavan koulutuksen suunnittelusta ja toimeenpanosta laitoksen henkilökunnalle huomioon ottaen kaupungin koulutustoiminnasta annetut määräykset,

32) allekirjoittaa laitoksen kirjeet, sopimukset ja muut asiakirjat ja päättää niiden varmentamisesta sekä

33) tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja laitoksen toimialaan kuuluvista asioista sekä antaa kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille näiden pyytämiä, laitoksen toimialaa koskevia tietoja ja selvityksiä sekä suorittaa teollisuustointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan ja lautakunnan määräämät, toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

5 §. Liikennelaitoksen toimitusjohtajalla on oikeus, paitsi milloin asia koskee liikennelaitoksen ohella kaupungin jotakin muuta virastoa tai laitosta tahi milloin on kysymys kaupungin edun valvomisesta konkurssi-, pakkohuutokauppa- ja pesäeroasioissa sekä velkojille annettavaa julkista haastetta koskevissa asioissa, ilman eri valtuutusta käyttää kaupungin puhevaltaa tai valtuuttaa muu henkilö sitä käyttämään liikennelaitoksen toimialaa koskevissa asioissa tuomioistuimissa, virastoissa, laitoksissa ja toimituksissa sekä valvoa kaupungin etua näissä asioissa.

6 §. Osastopäällikön tehtävänä on

1) johtaa ja valvoa osaston ja sen henkilökunnan toimintaa,

2) huolehtia osaston ja sen toiminnan teknillisestä ja taloudellisesta kehittämisestä,

3) huolehtia osaston toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja laitosta koskevien päätösten täytäntöönpanosta, jos se on määrätty osaston tehtäväksi,

4) huolehtia siitä, että laskut, maksuosoitukset ja muut osaston tileihin kuuluvat asiakirjat kaupungin tilisäännön ja muiden annettujen määräysten mukaisesti tarkastetaan ja hyväksytään, sekä valvoa määrärahojen käyttöä osaston osalta,

5) huolehtia, että osaston käytössä olevaa, laitoksen hallintaan annettua kiinteätä ja irtainta omaisuutta hoidetaan huolellisesti ja käytetään tarkoituksenmukaisesti,

6) päättää lautakunnan johtosääntönsä perusteella vahvistamissa rajoissa hankintoja, urakoita, suunnittelutehtäviä, vuokralle ottamista ja palveluksia koskevista sopimuksista, mikäli toimitusjohtaja ei ole erityisissä tapauksissa pidättänyt tätä oikeutta itselleen,

7) luovuttaa huomioon ottaen kaupungin omien tarpeiden tyydyttämisen ensisijaisuus vuokralle tai muutoin käytettäväksi osaston hallintoon kuuluvia huonetiloja, laitteita ja irtaimistoa tilapäisesti kauintaan kolmen kuukauden ajaksi, jos toimitusjohtaja on antanut tämän tehtävän osastopäällikölle,

8) päättää revisioviraston lausunnon hankittuaan osaston hallinnossa olevan, käytöstä poistetun kaupungin irtaimen omaisuuden myymisestä, jos toimitusjohtaja on antanut tämän tehtävän osastopäällikölle,

9) allekirjoittaa osaston kirjeet, sopimukset ja muut asiakirjat sekä

10) tehdä toimitusjohtajalle osastoa koskevia esityksiä ja suorittaa toimitusjohtajan hänelle antamat muut tehtävät.

Yleisen osaston osastopäällikön tulee valvoa, että laitoksen sairaus- ja tapaturmavakuutuslainsäädäntöön perustuvia korvauksia koskevat asiat hoidetaan, sekä pitää huolta laitoksen hankintojen suorittamisesta annettuja määräyksiä ja ohjeita noudattaen.

7 §. Liikennelaitoksen suorittamatta jääneiden saatavien perimiseksi tulee yleisen osaston osastopäällikön huolehtia siitä, että ryhdytään tarpeellisiin ja laitoksen toimitusjohtajan antaman valtuutuksen perusteella tarvittaessa oikeudellisiin perimistoimenpiteisiin.

Muiden osastopäälliköiden tulee kunkin osastonsa osalta huolehtia suorittamatta jääneiden saatavien ilmoittamisesta yleiselle osastolle perimistoimenpiteitä varten.

Yleisen osaston osastopäällikön tulee myös huolehtia laitoksen saatavien ilmoittamisesta kaupunginhallituksen asiamiestoimistolle konkurssi-, pakkohuutokauppa- ja pesäeroasioissa sekä velkojille annettavaa julkista haastetta koskevissa asioissa valvottaviksi, mitä varten muiden osastopäälliköiden tulee ilmoittaa tiedossaan olevat tällaiset saatavat yleiselle osastolle sen antamien ohjeiden mukaan.

8 §. Asiamiehen tehtävänä on

1) jakaa liikennelaitoksen lautakunnalle saapuneet asiat asianomaisten valmisteltaviksi,

2) huolehtia lautakunnan kokousten esityslistojen laatimisesta sekä niiden ja kokouskutsujen toimittamisesta asianomaisille,

3) huolehtia lautakunnan kokousten pöytäkirjojen laatimisesta sekä varmentaa lautakunnan kirjeet ja sen päätösten perusteella tehtävät sopimukset, ellei lautakunta johtosääntönsä 4 §:n perusteella toisin päätä,

4) antaa virallisesti oikeaksi todistettuja jäljennöksiä lautakunnan pöytäkirjoista sekä sen ja liikennelaitoksen asiakirjoista,

5) antaa lautakunnalle lainopillisia lausuntoja, tietoja ja selvityksiä sekä avustaa lautakuntaa hallinnollista ja lainopillista laatua olevissa asioissa,

6) antaa toimitusjohtajalle ja osastopäälliköille heidän pyytämiään lainopillisia tietoja ja lausuntoja,

7) huolehtia toimitusjohtajan antaman valtuutuksen nojalla edellä 5 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä

8) suorittaa lautakunnan, toimitusjohtajan ja yleisen osaston osastopäällikön hänelle antamat muut tehtävät.

9 §. Kamreerin tehtävänä on

1) johtaa ja valvoa kassa- ja tilitoimiston sekä sen henkilökunnan toimintaa erityisesti huolehtien siitä, että kirjanpito on järjestetty kaupungin tilisäännön ja sen soveltamisesta annettujen määräysten mukaisesti,

2) huolehtia siitä, että toimistolle uskotut rahavarat, arvopaperit, tilitositteet ja muut asiakirjat hoidetaan asianmukaisesti,

3) ilmoittaa välittömästi yleisen osaston osastopäällikölle toimenpiteitä varten, milloin ilmenee, että myönnetyt määrärahat eivät riitä suoritettaviin maksuihin,

4) laatia kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle, rahatoimistolle ja revisiovirastolle tilisäännön mukaan annettavat tiedot ja selvitykset sekä liikennelaitoksen lautakunnalle sen vaatimat tilitiedot,

5) laatia rahatoimistolle tilien yhdistelmät sekä antaa kaupungin tilinpäätöksen laatimista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset sekä päättää laitoksen tilit, ellei kaupunginhallitus ole toisin määrännyt,

6) allekirjoittaa kassa- ja tilitoimiston kirjeet sekä muut asiakirjat,

7) antaa lautakunnan ja laitoksen puolesta maksu- ja tilikirjausmääräyksiä tilisäännön mukaisesti,

8) huolehtia siitä, että lautakunnalle tehdään esitykset perimättä jääneiden saatavien poistamiseksi tileistä,

9) antaa laitoksen osastoille niiden pyytämiä, kassa- ja tilitoimiston toimialaa koskevia tietoja ja selvityksiä sekä

10) tehdä yleisen osaston osastopäällikölle esityksiä kassa- ja tilitoimiston toimialaa koskevista asioista sekä suorittaa lautakunnan, toimitusjohtajan ja yleisen osaston osastopäällikön määräämät, toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

10 §. Sen lisäksi, mitä kunnallislaissa on säädetty viranhaltijain päätöksistä pidettävästä pöytäkirjasta, on pöytäkirjaa tai päätösluetteloa pidettävä laitoksen asianomaisen viranhaltijan muissakin tarpeellisiksi katsomissa tapauksissa. Päätösluettelon allekirjoittaa päätöksen tehnyt viranhaltija. Toimitusjohtajan päätösluetteloa pitää hänen määräämänsä viranhaltija.

Pöytäkirjoihin ja päätösluetteloihin nähden on noudatettava, mitä kunnallislaissa on säädetty ja kaupunginhallituksen ohjesäännössä määrätty päätösten alistamisesta kaupunginhallituksen tutkittaviksi.

11 §. Toimitusjohtajan, osastopäällikön, asiamiehen ja kamreerin estyneenä tai poissa ollessa hoitaa toimitusjohtajan tehtäviä lautakunnan määräämä osastopäällikkö sekä osastopäällikön, asiamiehen ja kamreerin tehtäviä toimitusjohtajan määräämä henkilö.

12 §. Liikennelaitoksen toimitusjohtajan pätevyysvaatimuksena on yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu, virkaan soveltuva loppututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla riittävä johtamiskokemus.

Teknillisen osaston osastopäällikön pätevyysvaatimuksena on teknillisessä korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu, virkaan soveltuva diplomi-insinöörin tutkinto. Muiden osastopäälliköiden pätevyysvaatimuksena on kaupunginhallituksen määräämä, virkaan soveltuva, yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto.

Asiamiehen pätevyysvaatimuksena on tuomarin virkaa varten vaadittava tutkinto ja varatuomarin arvo.

Kamreerin pätevyysvaatimuksena on kauppakorkeakoulun tai muu virkaan soveltuva, yliopistossa tahi korkeakoulussa suoritettu loppututkinto.

Muilta viranhaltijoilta vaadittavan pätevyyden määrää valinnan suorittava lautakunta tai viranhaltija, kuitenkin niin, että toimistovirkoihin kuuluvaa virkaa täytettäessä on otettava huomioon, mitä niiden osalta on erikseen määrätty.

13 §. Liikennelaitoksen toimitusjohtajan valitsee kaupunginvaltuusto lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa. Toimitusjohtaja otetaan virkaansa määräajaksi sopimuspalkoin.

Laitoksen osastopäälliköt ja kamreerin valitsee kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Laitoksen muut vakinaiset viranhaltijat valitsee lautakunta.

Tilapäiset viranhaltijat valitsee toimitusjohtaja, lukuun ottamatta kuljettajia ja rahastajia, jotka valitsee liikenneosaston osastopäällikkö.

Työsuhteessa olevan henkilökunnan ottaa ja irtisanoo toimitusjohtaja tai hänen määräämänsä osastopäällikkö tahi muu henkilö.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti määrätä, että nyt hyväksytty uusi johtosääntö tulee voimaan samasta ajankohdasta alkaen kuin uudesta johtosäännöstä johtuvat, myöhemmin erikseen päätettävät virkajärjestelyt.

Kaupunginvaltuusto päätti kumota 19.6.1957 hyväksymänsä Helsingin kaupungin liikennelaitoksen johtosäännön siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen samasta ajankohdasta alkaen, jolloin uusi johtosääntö tulee voimaan.

Tämä johtosääntö tulee voimaan 1.10.1968 lukien.

Kaupunginvaltuusto 4/9 1968.

65. HELSINGIN KAUPUNGIN TILISÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 8 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:21 ja 1965:96)

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 12.2.1958 vahvistamansa Helsingin kaupungin tilisäännön 4 §:n 4) kohdan seuraavaksi:

4 §. Rahatoimiston ohella on virastoissa ja laitoksissa maksumääräys- ja maksuoikeuksin toimivina kassa- ja tiliosastoina tai kassa- ja tilitoimistoina:

---

4) liikennelaitoksen lautakunnan alainen liikennelaitoksen yleisen osaston kassa- ja tilitoimisto ja

---

66. ERÄIDEN INSINÖÖRIEN JA ARKKITEHTIEN SOPIMUSPALKAT.

Kaupunginvaltuuston päätökset helmikuun 7 p:ltä ja toukokuun 8 p:ltä 1968. (Lyhennysotteet)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:50 ja 90)

Kaupunginvaltuusto päätti 7.2.1968 hyväksyä eräille korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettua diplomi-insinöörin tai arkkitehdin tutkintoa edellyttävien virkojen haltijoille maksettavat sopimuspalkkaukset 1.10.1967 alkaen tai asianomaisen viran kohdalla mainitusta myöhemmästä ajankohdasta lukien tahi erikseen mainitulta ajalta sekä päätti edelleen, että näitä palkkauksia saadaan korottaa 1.1.1968 lukien 3 % ja 1.6.1968 lukien 3,5 %, jolloin kaupunginvaltuuston vuodeksi 1968 ehkä päätettäviä muita mahdollisia korotuksia ei näihin palkkoihin enää sovelleta.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti, että uudet palkkaukset ovat voimassa vuoden 1968 loppuun saakka.

Kaupunginvaltuusto päätti 8.5.1968 täydentäen 7.6.1967, 21.6. 1967 ja 7.2.1968 tekemiään päätöksiä, että niille ennen 21.6.1967 kaupungin palvelukseen tulleille korkeakouluinsinööreille ja arkkitehdeille, joiden palkkaus ei 1.10.1967 lukien toteutetun henkilökohtaisen palkantarkistuksen tai 1.10.1967 jälkeen virkasuhteesta työsuhteeseen siirtymisen yhteydessä toteutetun palkantarkistuksen ja vuoden 1968 alusta voimaan tulleen 3,0 %:n yleiskorotuksen johdosta ole noussut vähintään 6,8 %, suoritetaan 1.1.1968 lukien tai työsopimuksen voimaantulosta lukien lisätarkistus siten, että korotusten yhteismäärä vastaa mainittua 6,8 %:n tarkistusta.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti, ettei edellä mainittu lisätarkistus koske kaupungin palvelukseen 21.6.1967 jälkeen tulleita diplomi-insinöörejä ja arkkitehtejä eikä myöskään niitä diplomi-insinöörejä ja arkkitehtejä, joiden palkkauksesta on uuteen tehtävään siirtymisen vuoksi tai muusta syystä sovittu erikseen 21.6.1967 jälkeen.

67. ASETUS KAAVOITUSALUEIDEN JAKOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 10 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 268/68)

(Vrt. kunn. as-kok. 1960:84 ja 1962:44)

Maatalousministerin esittelystä kumotaan 11 päivänä heinäkuuta 1960 annetun kaavoitusalueiden jakoasetuksen (353/60) 96 §:n 2 momentti, 97 §:n 2 momentti, 98 §:n 2 momentti, 105 ja 110 §, muutetaan 10a § sellaisena kuin se on 30 päivänä maaliskuuta 1962 annetussa asetuksessa (272/62), 11 §, 29 §:n 2 momentin 2 kohta, 32 §:n 1 momentti, 59 §, 71 §:n 1 momentin 1 kohta, 73 §:n 1 momentin 1, 2 ja 5 kohta, 76 §:n 1 momentin 2, 3 ja 4 kohta, 78 §:n 1 momentti, 91 ja 111 § sekä lisätään asetukseen uusi 71a § seuraavasti:

10a §. Milloin maalaiskunnan sellaisella alueella, jolle ei ole vahvistettu asemakaavaa tai rakennuskaavaa, muodostetaan 2 000 neliömetriä pienempi tila, joka ei ole tarkoitettu rakennuspaikaksi tai joka muodostetaan kaavoitusalueiden jakolain 23 §:n 2 momentin nojalla rakennuspaikaksi yhdessä sen saajan aikaisemmin omistaman tilan kanssa, on siitä tehtävä merkintä toimituspöytäkirjaan ja maarekisteriin sen mukaan kuin maanmittaushallitus tarkemmin määrää.

Olosuhteiden muututtua voi maanmittauskonttori tehdystä hakemuksesta tai viranomaisen esityksestä muuttaa tai poistaa 1 momentissa tarkoitetun maarekisterimerkinnän.

11 §. Milloin kaavoitusalueiden jakolain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettu toimitus suoritetaan nojautumalla siihen, ettei toimituksesta aiheudu haittaa laadittavan kaavan toteuttamiselle, on tämä seikka toimituksen pöytäkirjassa yksityiskohtaisesti perusteltava. Jollei maanmittauskonttori toimitusta tarkastaessaan pidä asiasta toimitusasiakirjoissa olevaa selvitystä riittävänä, on sen hankittava asiassa tarpeelliseksi katsomansa lisäselvitys.

Ennen kuin kunta antaa kaavoitusalueiden jakolain 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun suostumuksensa, on sen tarvittaessa hankittava kaavanlaatijan ja rakennusluvan myöntävän viranomaisen lausunnot.

29 §. ----------

Pöytäkirjaan on lisäksi merkittävä:

---

2) tontin numero ja käyttötarkoitus tai erotettavan yleisen alueen tunnus, käyttötarkoitus ja, huomioon ottaen mitä 71 a §:n 2 momentissa on säädetty, nimitys;

---

32 §. Milloin yleisen alueen mittauksessa erotetaan useihin yleisiin alueisiin kuuluvia alueita, on jokaisen erotettavan yleisen alueen rajat määritettävä ja merkittävä kartalle.

---

59 §. Mitä edellä tässä luvussa on säädetty yleisen alueen mittauksesta, on soveltuvin osin voimassa myös kaavoitusalueiden jakolain 84 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetusta toimituksesta.

71 §. Tonttirekisterissä varataan jokaista tonttia varten oma lehti (tonttirekisterilehti), johon merkitään:

1) kaupunginosan ja korttelin numerot tai, milloin niitä ei ole, nimet sekä tarvittaessa asemakaavan mukainen korttelin käyttötarkoitus;

---

71 a §. Yleisen alueen mittauksessa ja yleistä aluetta rekisteröitäessä on käytettävä sellaisia tunnuksia ja tunnusmerkkejä, jotka muodostavat selkeän ja yksikäsitteisen järjestelmän.

Yleisestä alueesta kiinteistönä käytettävän nimityksen tarpeellisuuden ja nimityksen määrää kiinteistöinsinööri. Milloin yleinen alue on tarkoitus muodostaa samaksi kuin alue, jolle asemakaavassa on vahvistettu nimi, on tätä käytettävä myös kiinteistön nimityksenä. Muussa tapauksessa on yleisestä alueesta kiinteistönä käytettävä sellaista kaupunginhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaista nimitystä, joka huomioon ottaen asemakaavassa vahvistetut nimet ja alueet riittävästi yksilöi alueen.

73 §. Yleisten alueiden rekisterissä varataan jokaista rekisteriyksikköä varten oma lehti (yleisten alueiden rekisterilehti), johon merkitään:

1) alueen käyttötarkoitus sekä, huomioon ottaen, mitä 71 a §:n 2 momentissa on säädetty, nimitys;

2) alueen tunnusmerkki;

---

5) erotetun yleisen alueen tunnus ja pinta-ala sekä, jollei maanmittaushallitus jonkin kaupungin osalta kiinteistöinsinöörin esityksestä ole suostunut merkitsemättä jättämiseen, kiinteistö tai muu alue, josta yleisen alueen mittauksessa muodostettu rekisteriyksikkö

tai sen osa on erotettu tai, jos erottaminen on tapahtunut useammasta kuin yhdestä kiinteistöstä tai muusta alueesta, jokaisesta erotetun osan ala.

---

76 §. Yleisten alueiden muodostusluettelon pitämisessä on soveltuvin osin noudatettava mitä 72 §:ssä on säädetty. Muodostusluetteloon merkitään:

---

2) muodostettavan yleisen alueen tunnus;

3) huomioon ottaen, mitä 71a §:n 2 momentissa on säädetty, alueen nimitys;

4) alueen pinta-ala sekä, jollei maanmittaushallitus jonkin kaupungin osalta kiinteistöinsinöörin esityksestä ole suostunut merkitsemättä jättämiseen, kiinteistöt ja muut alueet, joihin alue kuuluu.

---

78 §. Tonttikirjakartta laaditaan mittakaavassa 1:2000 tai sitä suuremmassa mittakaavassa. Kartan on osoitettava voimassa oleva tonttijako, kiinteistöt ja muut alueet sekä niiden rekisterinumerot, numerot ja tunnusmerkit, muodostusluetteloihin merkityt tontit ja yleiset alueet, joilla on suoritettu lainvoiman saanut tontin tai yleisen alueen mittaus, sekä sellaiset yleiset alueet, jotka on merkitty yleisten alueiden rekisteriin kaavoitusalueiden jakolain 118 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Karttaan on tarvittaessa merkittävä myös asemakaavassa vahvistuneet nimet ja rajat.

---

91 §. Milloin tonttirekisteriin tai yleisten alueiden rekisteriin on tehty merkintä rasitetoimituksesta, joka on koskenut myös maarekisteriin merkittyä kiinteistöä tai aluetta, tai milloin kaavoitusalueiden jakolain 62 tai 81 §:n nojalla on toimitettu tontin tai yleisen alueen mittaus maarekisteriin merkityn kiinteistön tai alueen rajan paikkaa osoittavan rajamerkin siirtämiseksi, on tonttikirjan pitäjän viipymättä lähetettävä maanmittauskonttorille ote toimituksessa laaditusta kartasta taikka tonttikirjakartasta sekä myös pöytäkirjasta.

111 §. Jäljennökset ja otteet tontin ja yleisen alueen mittauksen sekä rasitetoimituksen kartasta ja pöytäkirjasta, 86 §:ssä tarkoitetusta pöytäkirjasta, 106 §:ssä tarkoitetusta täydennetystä tonttikartasta sekä tonttikirjasta ja tonttikirjakartasta antaa tonttikirjan pitäjä, jollei maistraatti ole toisin määrännyt.

68. LAKI KUNNALLISVAALILAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 24 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 290/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:11)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 7 päivänä helmikuuta 1964 annetun kunnallisvaalilain (49/64) 5 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §. Vaaliluettelon pohjaksi henkikirjoitusviranomaisen on viimeistään vaalivuoden elokuun 1 päivänä toimitettava kunnallishallitukselle säädettyä maksua vastaan äänestysalueittain laaditut luettelot henkikirjan osoittamassa järjestyksessä ja kunnallishallituksen pyynnöstä myös aakkoselliset luettelot kaikista ennen vaalivuoden alkua 20 vuotta täyttäneistä henkilöistä, jotka vaalivuotena on kunnassa henkikirjoitettu. Luettelot kirjoitetaan lomakkeelle, jonka kaavan sisäasiainministeriö vahvistaa.

---

6 §. Vaaliluettelot laaditaan äänestysalueittain. Luetteloon on merkittävä jokainen henkilö, joka ennen vaalivuoden alkua oli täyttänyt 20 vuotta ja joka on vaalivuotena henkikirjoitettu tai olisi henkikirjoituksesta voimassa olevien säännösten mukaan ollut henkikirjoitettava kunnassa.

---

69. LAKI KUNNALLISLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 24 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 291/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1948:143)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä elokuuta 1948 annetun kunnallislain (642/48) 15 §:n 1 momentti ja 2 momentin 2 kohta seuraavasti:

15 §. Äänioikeus kunnallisvaalissa on jokaisella henkilöllä, joka vaalivuoden alkaessa oli kunnan jäsen ja vähintään 20 vuotta täyttänyt ja joka vaalivuotena on kunnassa henkikirjoitettu tai ollut henkikirjoitettava.

Äänioikeutta vailla on kuitenkin:

---

2. se, joka muulla perusteella kuin alaikäisyyden johdosta on holhouksen alaisena;

---

70. ASETUS TERVEYDENHOITOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 24 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 297/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:16)

Sisäasiainministerin esittelystä kumotaan 1 päivästä kesäkuuta 1968 lukien 3 päivänä helmikuuta 1967 annetun terveydenhoitoasetuksen (55/67) 64 §:n 3, 4 ja 5 momentti.

71. HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUDEN TARKASTUSSÄÄNNÖN JA HELSINGIN KAUPUNGIN REVISIOVIRASTON JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOSTEN VOIMAANTULO.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 29 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:55 ja 56)

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen revisiotoiminnan tehostamisesta 18.4.1962 tekemäänsä päätöstä, määrätä, että Helsingin kaupungin talouden tarkastussäännön ja Helsingin kaupungin revisioviraston johtosäännön 18.4.1962 vahvistetut muutokset tulevat voimaan 1.1. 1969 lukien.

72. HELSINGIN KAUPUNGIN SATAMAMAKSUTAKSAN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 29 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:43)

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa sisäasiainministeriön 18.4. 1963 vahvistaman Helsingin kaupungin satamamaksutaksan 9 §:n I momentin seuraavaksi:

I. Satamamaksua ei kanneta aluksesta, joka
a) kuuluu valtiolle ja jota ei käytetä kauppamerenkulkuun,
b) on nettovetoisuudeltaan alle kaksi rekisteritonnia,
c) on merkitty rekisteröidyn purjehdusseuran luetteloon,
d) matkustajia tai lastia ottamatta tahi jättämättä
1. suorittaa koematkan poikkeamatta toiseen satamaan,
2. ulkomaiselle tilaajalle Helsingin kaupungissa sijaitsevalla veistämöllä rakennettuna ensi kerran lähtee satamasta,
3. saapuu hätäsatamaan vastatuulen, merivahingon tai muun pakottavan syyn tähden,
4. saapuu satamaan jättääkseen aluksella olevan sairaan tai kuolleen henkilön tahi jättääkseen taikka ottaakseen luotsin,
5. laituripaikkaa käyttämättä saapuu suoraan telakalle korjattavaksi tai tarkastettavaksi tahi
6. saapuu uutena aluksena, jonka kotipaikka on Helsingin kaupunki, ensimmäisen kerran Helsingin kaupungin satamaan.

73. HELSINGIN KAUPUNGIN UUDET TYÖAIKAMÄÄRÄYKSET.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 29 p:ltä 1968.

Kaupunginvaltuusto päätti

A) hyväksyä jäljempänä olevat Helsingin kaupungin uudet työaikamääräykset sovellettaviksi 1.6.1968 alkaen toistaiseksi:

I) kohta.

Pääasiallisesti virasto- tai muussa toimistotyössä toimivan viranhaltijan säännöllinen viikoittainen työaika on ympäri vuoden 35 1/2 tuntia siten, että päivittäinen työaika on viikon yhtenä työpäivänä, joka ei saa olla työviikon viimeinen työaikajärjestelmän mukainen virantoimituspäivä, 7 1/2 tuntia sekä muina viikon työpäivinä 7 tuntia.

Muun kuin 1 ja 3 momentissa tarkoitetun viranhaltijan säännöllinen työaika on, jäljempänä tässä kohdassa mainituin poikkeuksin, kahdeksan tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa. Viikoittainen säännöllinen työaika voidaan kaupunginhallituksen päätöksellä järjestää myös siten, että se keskimäärin on 40 tuntia edellyttäen, että työtä varten on ennakolta hyvissä ajoin laadittu ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettu työtuntijärjestelmä vähintään ajaksi, jonka kuluessa viikoittainen säännöllinen työaika tasoittuu sanottuun keskimäärään. Vuorokautista säännöllistä työaikaa voidaan, kun siitä etukäteen ilmoitetaan, tilapäisesti pidentää, ei kuitenkaan enempää kuin tunnilla, edellyttäen, että tällainen työaikajärjestely käsittää useampia päiviä ja että viikoittainen säännöllinen työaika enintään kolmen viikon pituisena jaksona tasoittuu keskimäärin 40 tuntiin, jolloin näin pidennettyä työaikaa ajanjaksossa ensi kerran sovellettaessa on siitä ilmoitettava viimeistään edellisenä työssäolopäivänä.

Työssä, jossa sovelletaan työaikalain 6 §:n säännöksiä, on viranhaltijan säännöllinen työaika kolmen viikon pituisena ajanjaksona, ennakolta hyvissä ajoin laadittavan ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettavan työtuntijärjestelmän mukaan, 120 tuntia tai kahden viikon pituisena ajanjaksona 80 tuntia. Tällaisessa työssä voidaan edellä sanotusta poiketen säännöllinen työaika, milloin se työn järjestelyn takia tai viranhaltijalle epätarkoituksenmukaisten työvuorojen estämiseksi on välttämätöntä, järjestää myös siten, että se keskimäärin on 120 tuntia kolmen viikon pituisena ajanjaksona tai keskimäärin 80 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona, edellyttäen, ettei säännöllinen työaika kolmen viikon pituisena ajanjaksona ylitä 126 tuntia tai kahden viikon pituisena ajanjak-

sona 84 tuntia ja että työtä varten on ennakolta hyvissä ajoin laadittu ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettu työtuntijärjestelmä vähintään ajaksi, jonka mukaan säännöllinen työaika kahden toisiaan seuraavan kolmen tai kahden viikon pituisena ajanjaksona tasoittuu sanottuihin keskimääriin. Tämän momentin mukaisessa työssä voidaan muunkin kuin mainitun lain alaisen viranhaltijan säännöllinen työaika järjestää vastaavalla tavalla. Tätä momenttia ei sovelleta työaikalain 6 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa tehtävissä olevaan viranhaltijaan, paitsi kaupunginhallituksen päätöksellä määrätyin rajoituksin liikennelaitoksessa, eikä yleensä myöskään työaikalain 6 §:n 1 momentin 5 kohdassa mainittujen laitosten rakennustöissä tai niiden kone- ja korjauspajoissa työskentelevään viranhaltijaan. Työlaitoksen kone- tai korjauspajaa ei kuitenkaan yleensä katsota edellä tarkoitetuksi pajaksi.

Milloin viranhaltijan säännöllinen työaika on työaikalain nojalla annetun erityisen luvan perusteella järjestetty lain 5 ja 6 §:n säännöksistä poikkeavasti, noudatetaan erityislupaan sisältyviä määräyksiä.

Kaupunginhallitus määrää sivuviranhaltijan säännöllisen työajan tai päättää, ettei hänelle vahvisteta tällaista työaikaa.

Kaupunginhallitus voi, jos virkatehtävien erityinen laatu tai ne erityiset olosuhteet, joissa virkatehtäviä suoritetaan, niin vaativat, päätöksellään vahvistaa pääviranhaltijan säännöllisen työajan 1-3 momentin määräyksistä poikkeavasti, kuitenkin työaikalain alaisen viranhaltijan osalta työaikalaista johtuvin rajoituksin, taikka päättää, ettei 1-3 momentin määräyksiä ole sovellettava työaikalain ulkopuolella olevaan viranhaltijaan. Kaupunginhallitus määrää myös, kuinka viranhaltijalle, jonka työaika vahvistetaan tai eri viranomaisen päätöksellä on vahvistettu poikkeukselliseksi, suoritetaan näissä työaikamääräyksissä tarkoitetut korvaukset.

Viranhaltijan hakemuksesta asianomainen lauta- tai johtokunta voi erityisessä tapauksessa antaa pääviranhaltijalle toistaiseksi tai määräajaksi oikeuden osapäivätyön suorittamiseen ja määrätä työajan sellaisessa tapauksessa.

II) kohta.

Edellä I) kohdan 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa töissä on säännöllinen työaika, lukuun ottamatta työpäivää, jona työaika I) kohdan 1 momentin mukaan on 7 1/2 tuntia, viikon jokaisena työpäivänä yhtä pitkä. Tästä saadaan poiketa, milloin kysymyksessä on

1) I) kohdan 2 momentin 2. virkkeessä tarkoitettu työtuntijärjestelmä,

2) I) kohdan 2 momentin 3. virkkeessä tarkoitettu tilapäinen työajan pidentäminen,

3) I) kohdan 6 momentin nojalla suoritettu työajan erityisjärjestely,

4) V) kohdan 2 momentissa tarkoitettu järjestely tai

5) varallaolojärjestely.

III) kohta.

Työviikko ja -jakso alkaa sunnuntai- ja maanantaivuorokauden vaihteesta.

Työssä, jota sen teknillisen laadun vuoksi on keskeytymättä tehtävä vuorokaudet umpeensa viikon kaikkina päivinä, ja työssä, jossa sovelletaan työaikalain 6 §:n säännöksiä, määrää virasto tai laitos työjakson alkamisajankohdan erikseen. Tällaisen työjakson alkamis- ja päättymisajankohdat on merkittävä työvuoroluetteloon.

Vuorokauden lasketaan alkavan vuorokausien vaihteesta, ellei kaupunginhallitus ole viraston tai laitoksen esityksestä jonkin viranhaltijaryhmän osalta toisin päättänyt.

IV) kohta.

Kulkeminen tai kuljetus asianomaisen viranomaisen tai esimiehen määräämästä lähtöpaikasta virkatehtävän varsinaiseen suorituspaikkaan ja sieltä lähtöpaikkaan palaaminen luetaan työaikaan.

Jos virkamatkasta suoritetaan matkakustannusten korvaus ja mahdollinen päiväraha matkustussäännön tai sitä vastaavien määräysten mukaisesti, luetaan matkaan käytetystä ajusta työajaksi ainoastaan se aika, joka on kulunut virkatehtävien suorittamiseen. Virka-ajan säännönmukaista päättymishetkeä älköön, ellei tähän ole erityistä syytä, kuitenkaan siirrettäkö myöhäisemmäksi sen johdosta, että viranhaltija on käyttänyt työaikaansa matkan suorittamiseen.

V) kohta.

Virastoissa ja laitoksissa, joiden toiminta ei vaadi muunlaista järjestelyä, ovat pääsiäislauantai, juhannusaatto ja jouluaatto vapaapäiviä. Milloin näitä päiviä ei asianomaisen viraston tai laitoksen toiminnan luonteen vuoksi ole mahdollista antaa vapaapäivinä, on nämä päivät kuitenkin pyrittävä vuoroittain antamaan vapaapäivinä mahdollisimman monelle viranhaltijalle.

Virastot ja laitokset pidetään suljettuina sunnuntaisin, kirkollisina juhlapäivinä, itsenäisyyspäivänä ja vapunpäivänä, mikäli niiden toiminta ei vaadi muunlaista järjestelyä. Erityisestä poikkeuksellisesta syystä kaupunginhallitus voi vastaavin rajoituksin määrätä, että virastot ja laitokset pidetään osittain tai kokonaan suljettuina muulloinkin, kuitenkin edellyttäen, että tällaisten satunnaisten vapaapäivien säännöllinen työaika sijoitetaan muille työpäiville.

Sellaisella viikolla, jona kirkollinen juhlapäivä, itsenäisyyspäivä tai vapunpäivä sattuu muuksi kuin sunnuntaipäiväksi, ovat kaikki arkipäivät I) kohdassa vahvistetun tai siinä edellytetyn päivittäisen säännöllisen työajan pituiset, jollei tämän kohdan 1 tai 2 momentin määräyksestä muuta aiheudu.

VI) kohta.

Kaupunginhallitus antaa edellä oleviin määräyksiin perustuvien säännöllisten työaikojen puitteissa tarkemmat määräykset viranhaltijain päivittäisistä virantoimitus- ja vastaanottoajoista sekä lepoaikojen ajankohdista, jollei asiasta erityisellä päätöksellä tahi ohje- tai johtosäännöllä ole toisin määrätty. Keskenään samanluonteisissa töissä on määräyksiä ja ohjeita annettaessa pyrittävä yhdenmukaisuuteen, jos se haitatta käy päinsä.

VII) kohta.

Hallinnonhaaran johdossa olevalla viraston tai laitoksen päälliköllä tai hänen määräämällään on oikeus antaa alaiselleen viranhaltijalle lupa tilapäisesti suorittaa virkatehtäviä viraston, laitoksen tai virkatehtävien muun varsinaisen suorituspaikan ulkopuolella, jos se on työn suorittamisen kannalta tarkoituksenmukaista, sekä myös myöntää viranhaltijalle lupa tilapäiseen poistumiseen työaikana.

VIII) kohta.

Viranhaltija on, työaikalain alainen viranhaltija lain 12 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sekä laista johtuvin rajoituksin muutoinkin, velvelvollinen tekemään tarvittaessa lisä-, yli-, sunnuntai-, ilta-, yö- ja hätätyötä sekä olemaan varalla.

Lisätyöllä tarkoitetaan työtä, joka ylittää I) kohdan 1 momentissa vahvistetun taikka 2-7 momentin mukaan määrätyn säännöllisen työajan, mutta ei ylitä työaikalaissa säädettyä säännöllistä enimmäistyöaikaa. Lisätyötä on myös XIV) kohdan 1 momentissa tarkoitettu keskimääräinen työaika siltä osin kuin se mahdollisena kuusipäiväisenä työviikkona ylittää 6 tuntia 40 minuuttia, mutta ei kahdeksaa tuntia, lukuun ottamatta sellaisia keskeytyneen työaikajakson täysiä kalenteriviikkoja, joina työtuntimäärä on tasoittunut 40 tunniksi tai kahtena täytenä kalenteriviikkona yhteensä 80 tunniksi.

Ylityöllä tarkoitetaan työtä, jota tehdään työaikalaissa säädetyn säännöllisen enimmäistyöajan lisäksi. Ylityöksi ei kuitenkaan lueta työaikalain ulkopuolella olevan viranhaltijan osallistumista kokoukseen, josta suoritetaan kokous- tai muu vastaava palkkio.

Sunnuntaityöllä tarkoitetaan sunnuntaina tai kirkollisena juhlapäivänä sekä itsenäisyyspäivänä ja vapunpäivänä tehtävää työtä. Sunnuntaityöksi katsotaan myös ne työtunnit, jotka kello 18 ja 24 välisenä aikana on tehty lauantaina sekä kirkollisen juhlapäivän, itsenäisyyspäivän ja vapunpäivän aattona. Sunnuntaiksi luetaan vuorokausi, joka alkaa lauantai- ja sunnuntaivuorokauden vaihteesta. Vastaavasti määritellään kirkollinen juhlapäivä, itsenäisyyspäivä ja vapunpäivä.

Erikseen korvattavalla iltatyöllä tarkoitetaan kello 19-23 ja erikseen korvattavalla yötyöllä kello 23-6 välisenä aikana tehtyä työtä.

Varallaololla tarkoitetaan määräykseen perustuvaa viranhaltijan olemista työpaikan ulkopuolella valmiina tarvittaessa lähtemään työpaikalle ja ryhtymään työhön. Jos viranhaltijalle on annettu lupa täyttää varallaolovelvollisuutensa oman valintansa mukaan joko työpaikalla tai määrätyin ehdoin sen ulkopuolella, katsotaan tällöin varallaoloksi myös sellainen työvalmiudessa oleminen, joka tapahtuu työpaikalla.

IX) kohta.

Viranhaltija, jonka työaika määräytyy I) kohdan 1 tai 2 momentin mukaisesti, on velvollinen tekemään ylityötä I) kohdan 2 momentissa tarkoitetun säännöllisen vuorokautisen työajan lisäksi enintään 20 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona ja enintään 200 tuntia kalenterivuodessa.

Edellä 1 momentissa mainitun vuorokautisen ylityön lisäksi saa momentissa tarkoitettua viranhaltijaa pitää sellaisessa viikoittaisessa ylityössä, joka ylittää I) kohdan 2 momentissa tarkoitetun säännöllisen viikoittaisen työajan, mutta ei ylitä siinä mainittua säännöllistä vuorokautista työaikaa, enintään 16 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona ja enintään 120 tuntia kalenterivuodessa.

Viranhaltija, jonka säännöllinen työaika määräytyy I) kohdan 3 momentin mukaan, on velvollinen tekemään ylityötä enintään 36 tuntia kolmen viikon tai 24 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona ja enintään 320 tuntia kalenterivuodessa.

Edellä tässä kohdassa mainittujen ylityötuntimäärien lisäksi saadaan ylityötä teettää enintään kolme tuntia viikossa niissä viranhaltijalle määrätyissä aloittamis- ja lopettamistöissä, jotka ovat välttämättömiä, jotta asianomaiset muut viranhaltijat, toimihenkilöt tai työntekijät voivat suorittaa työtä koko säännöllisen työaikansa, taikka jotka työaikalain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu työnjohtaja tekee välittömästi ennen kuin hänen johdettaviensa viranhaltijain, toimihenkilöiden tai työntekijäin työaika alkaa tai sen päätyttyä.

Mitä edellä tässä kohdassa on määrätty, koskee soveltuvin osin muitakin kuin niitä viranhaltijoita, joiden säännöllinen työaika on järjestetty I) kohdan 1-3 momentin mukaisesti. Milloin erityiset syyt niin välttämättä vaativat tai viranhaltija siihen suostuu, saadaan ylityötä teettää enemmänkin, kalenterivuoden aikana ei kuitenkaan ilman kaupunginhallituksen lupaa enempää kuin yhteensä 350 tuntia. Tämän momentin määräyksiä sovelletaan työaikalain alaiseen viranhaltijaan huomioon ottaen työaikalain tai työneuvoston lain nojalla tekemän päätöksen asettamat rajoitukset.

Jos viraston tai laitoksen useilla työaikalain alaisilla täyttä työpäivää suorittavilla viranhaltijoilla, toimihenkilöillä ja työntekijöillä on asunnon sijainti sellainen, että asuntovarallaolo voi heidän kohdallaan tulla kysymykseen, velvollisuus tällaiseen varallaoloon jaetaan, jollei erityisistä syistä muuta aiheudu, mahdollisimman tasaisesti ja siten, että varallaolotunteja ei kalenterivuoden aikana kerry yhteensä enempää kuin 1 400. Tästä määrästä saadaan poiketa, milloin viraston tai laitoksen toiminnan kannalta pakottavat syyt niin vaativat.

X) kohta.

Lisä- ja ylityö korvataan antamalla viranhaltijalle, sen mukaan kuin virasto tai laitos harkitsee tarkoituksenmukaiseksi, joko rahakorvaus tai palkallista vapaa-aikaa säännöllisenä työaikana, ellei työaikalaista muuta johdu. Sunnuntaityön osalta ei vapaa-aikakorvausta käytetä.

XI) kohta.

Näiden työaikamääräysten I) kohdan 1-4 momentin mukaan määräytyviä säännöllisiä työaikoja saadaan pidentää työaikalain 12 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa pykälässä säädetyin ehdoin.

XII) kohta.

Erillisenä rahakorvauksena lisätyöstä viranhaltijalle suoritetaan korottamaton tuntipalkka jokaiselta lisätyötunnilta.

Erillisenä rahakorvauksena ylityöstä suoritetaan viranhaltijalle, jonka vuorokautinen ja viikoittainen säännöllinen työaika on vahvistettu, vuorokauden kahdelta ensimmäiseltä ylityötunnilta puolitoistakertainen tuntipalkka kummastakin ja jokaisesta seuraavasta saman vuorokauden ylityötunnista kaksinkertainen tuntipalkka sekä IX) kohdan 2 momentissa tarkoitetun viikoittaisen ylityön viideltä ensimmäiseltä ylityötunnilta puolitoistakertainen tuntipalkka kultakin ja jokaisesta seuraavasta viikoittaisesta ylityötunnista kaksinkertainen tuntipalkka.

Viranhaltijalle, jonka säännöllinen työaika on vahvistettu kahden viikon pituista työaikajaksoa kohden, suoritetaan erillisenä rahakorvauksena ylityöstä puolitoistakertainen tuntipalkka kultakin ylityötunnilta siltä osin kuin työaikajakson aikana tehtyjen ylityötuntien kokonaismäärä ei ylitä 12 tuntia, ja kaksinkertainen tuntipalkka kultakin seuraavalta ylityötunnilta.

Viranhaltijalle, jonka työaika on vahvistettu kolmen viikon pituista työaikajaksoa kohden, suoritetaan ylityöstä erillisenä rahakorvauksena puolitoistakertainen tuntipalkka kultakin ylityötunnilta siltä osin kuin työaikajakson aikana tehtyjen ylityötuntien kokonaismäärä ei ylitä 18 tuntia, ja kaksinkertainen tuntipalkka kultakin seuraavalta ylityötunnilta.

Sunnuntaityöstä suoritetaan viranhaltijalle varsinaisen palkan ja mahdollisen rahassa suoritettavan lisä- ja ylityökorvauksen lisäksi jokaiselta sunnuntaityötunnilta yksinkertainen tuntipalkka, joka on aina maksettava rahana.

Iltatyöstä suoritetaan, ei kuitenkaan siltä ajalta, jolta maksetaan sunnuntaityökorvaus, 10 %:n ja yötyöstä ilman edellä mainittua rajoitusta 25 %:n suuruinen rahakorvaus, joka lasketaan korottamattomasta tuntipalkasta. Yötyöstä voidaan viraston tai laitoksen harkinnan mukaan antaa vastaava hyvitys myös vapaa-ajan muodossa.

Lisä-, yli- ja sunnuntaityöstä sekä ilta- tai yötyöstä tulevaa rahakorvausta laskettaessa tasoitetaan yhteenlaskettu aika, jolta korvaus määrätään, lähimmäksi täydeksi tai puoleksi tunniksi.

Rahakorvausta käytettäessä on korvaus maksettava viimeistään lisä-, yli-, sunnuntai-, ilta- ja yötyön päättymistä seuraavan kalenterikuukauden kuluessa, kuitenkin niin, että sellaiselle viranhaltijalle, jonka säännöllinen työaika on vahvistettu kahden viikon tai kolmen viikon pituista työaikajaksoa kohden, korvaus suoritetaan tällaisen työaikajakson ja sitä seuraavan mahdollisen tasoittumisajanjakson päättymistä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Milloin XIII) kohdassa mainittua vapaa-aikakorvausta ei ole voitu antaa siinä määrätyssä ajassa, on viimeistään seuraavan kalenterikuukauden aikana maksettava rahakorvaus vastaavalta ajalta.

XIII) kohta.

Kun lisä- ja ylityökorvaus annetaan viranhaltijalle X) kohdassa tarkoitettuna vapaa-aikakorvauksena, lasketaan korvaus XII) kohdan määräysten mukaisesti siten, että yksinkertaisen tuntipalkan sijasta annetaan yhden tunnin, puolitoistakertaisen tuntipalkan sijasta puolentoista tunnin ja kaksinkertaisen tuntipalkan sijasta kahden tunnin palkallinen vapaa-aika.

Vapaa-aikakorvausta annettaessa on, ellei tähän ole erityisiä syitä, vältettävä lyhyempää kuin yhden työpäivän kestävää vapaa-aikaa.

Suoritettaessa yötyöstä korvaus vapaa-ajan muodossa, kuten XII) kohdan 6 momentissa edellytetään, on korvauksen määrä 25 % laskentajakson aikana yötyöhön käytetystä ajasta.

Vapaa-aikakorvausta käytettäessä on vapaa-aika annettava viimeistään lisä- ja ylityön suorittamista seuraavien kahden kalenterikuukauden aikana, kuitenkin niin, että sellaiselle viranhaltijalle, jonka säännöllinen työaika on vahvistettu kahden viikon tai kolmen viikon pituista työaikajaksoa kohden, vapaa-aika on annettava tällaisen työaikajakson ja sitä seuraavan mahdollisen tasoittumisajanjakson päättymistä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Viranhaltijan pyynnöstä voidaan vapaa-aikakorvaus kuitenkin antaa, milloin se on tarkoituksenmukaista, vielä kahden seuraavan kalenterikuukauden aikana. Edellä tarkoitetusta vapaa-ajasta on ilmoitettava viranhaltijalle vähintään kolme vuorokautta ennen sen alkamista.

XIV) kohta.

Jos työ ei ole jatkunut koko I) kohdan 3 momentissa määrättyä ajanjaksoa sen johdosta, että viranhaltija on ryhtynyt virantoimitukseen kesken jakson tai että hänen virantoimituksensa on jakson aikana vuosiloman, sairauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi keskeytynyt tai päättynyt, ja keskimääräinen työaika työhön käytettyinä jakson vuorokausina on ollut pitempi kuin kahdeksan tuntia, on viranhaltijalle suoritettava ylityöstä rahakorvaus kultakin mainitunlaiselta vuorokaudelta noudattaen soveltuvin osin, mitä X) kohdassa ja XII) kohdan 2, 7 ja 8 momentissa on määrätty.

Keskeytyneeltä työaikajaksolta suoritetaan viranhaltijalle VIII) kohdan 2 momentissa mainitusta lisätyöstä korottamaton korvaus näihin työaikamääräyksiin liittyvän taulukon mukaan.

Jos säännöllinen työaika on järjestetty I) kohdan 3 momentin määräysten mukaisesti kahden peräkkäisen ajanjakson muodostamaksi tasaantumisajanjaksoksi eikä työ edellä 1 momentissa mainituista syistä ole jatkunut koko tasoittumisajanjaksoa, otetaan näin mahdollisesti syntyneet 120 tai 80 tunnin keskimäärästä poikkeamiset, ei kuitenkaan kahdeksan tunnin ylittävältä osalta työhön käytettyä vuorokautta kohden, huomioon ylitystapauksessa suorittamalla viranhaltijalle lisätyökorvaus ja vajaustapauksessa merkitsemällä kaupungille kuittausoikeus vastaavan lisätyökorvauksen määräisenä.

Milloin viikoittainen säännöllinen työaika määräytyy I) kohdan 2 momentin 2. virkkeessä mainitun työtuntijärjestelmän mukaan ja kaupunki

katkaisee viranhaltijan virkasuhteen ennen kuin hänen työaikansa on tasoittunut keskimäärin 40 tuntiin viikossa ja keskimääräinen työaika keskenjääneenä ajanjaksona on vuorokautista ylityötä mukaan lukematta viikkoa kohti 40 tuntia pitempi, on viranhaltijalle suoritettava sanotun tuntimäärän ylittäviltä tunneilta viikoittaista ylityökorvausta vastaava korvaus kultakin asianomaiselta viikolta.

XV) kohta.

Lisä-, yli-, sunnuntai-, ilta- tai yötyöstä suoritettavan rahakorvauksen laskemiseksi tarvittava tuntipalkka saadaan jakamalla viranhaltijan varsinainen palkka kuukauden aikana säännölliseen työhön keskimäärin käytettävää tuntimäärää vastaavalla luvulla. Tällaisena keskimääränä pidetään niiden viranhaltijain osalta, joiden työaika määräytyy I) kohdan 1 momentin mukaan, lukua 152, ja niiden viranhaltijain osalta, joiden työaika määräytyy I) kohdan 2 tai 3 momentin mukaan, lukua 174. Jos työneuvosto on työaikalain 17 §:n 7 momentin nojalla vahvistanut jollekin viralle tai virkaryhmälle tuntipalkan laskemisperusteet, noudatetaan tältä osin näitä perusteita.

XVI) kohta.

Lisä-, yli- ja sunnuntaityökorvauksen sekä ilta- ja yötyökorvauksen suorittamisen edellytyksenä on,

1) että työ on tehty työpaikalla tai erityisestä syystä esimiehen määräämällä muulla paikalla ja

2) että työhön käytetty aika tai tehdyn työn määrä on luotettavasti selvitetty.

Muun kuin säännölliseen vuorotyöhön tai I) kohdan 3 momentissa tarkoitettuun jaksotyöhön liittyvän lisä-, yli- ja sunnuntaityökorvauksen sekä ilta- ja yötyökorvauksen suorittamisen edellytyksenä on lisäksi, että työ on suoritettu enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan annetun kirjallisen määräyksen perusteella, jonka on antanut viraston tai laitoksen päällikkö tai hänen määräämänsä henkilö.

XVII) kohta.

Mitä näissä työaikamääräyksissä on määrätty ylityön korvaamisesta, koskee myös ylityönä tehdyn työaikalaissa tarkoitetun hätätyön korvaamista.

XVIII) kohta.

Viranhaltijalle on annettava sunnuntain ajaksi tai, jollei se ole mahdollista, muuna viikon aikana vähintään 30 tuntia kestävä yhtäjaksoinen viikkolepo.

Keskeytymättömässä vuorotyössä saadaan kuitenkin viikkolepo järjestää niin, että sitä kolmen viikon aikana tulee keskimäärin vähintään 30 tuntia viikkoa kohti ja vähintään 24 tuntia kullakin kerralla.

Tämän kohdan määräyksistä saadaan poiketa, jollei työaikalain alaisen viranhaltijan osalta mainitun lain säännöksistä muuta johdu,

1) jos säännöllinen työaika vuorokaudessa on vahvistettu tai arvioidaan enintään kolmeksi tunniksi,

2) jos työn laatu ei salli viranhaltijan täydellistä vapauttamista työstä,

3) jos viranhaltijaa tarvitaan tilapäisesti työhön hänen viikkoleponsa aikana kaupungin tehtävien tai niiden osan säännöllisen kulun ylläpitämiseksi, sekä

4) kun on kysymys työaikalain 12 §:ssä tarkoitetusta hätätyöstä.

Työaikalain alaisten viranhaltijain kohdalla noudatetaan lisäksi, mitä sanotun lain 15 §:n 5 momentissa on säädetty.

XIX) kohta.

Kun vahvistettu työaika on vuorokaudessa 6 1/2 tuntia tai sitä pitempi, on viranhaltijalle annettava päivittäin yksi säännöllinen 1/2 - 1 tunnin kestävä lepotauko. Kaupunginhallituksen asiana on päättää lepotauoista työaikalaista johtuvat rajoitukset huomioon ottaen.

Lepotauko on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä järjestämään niin, että se alkaa määrättynä kellonaikana. Jos näin ei voida menetellä työtehtävistä johtuvan esteen vuoksi, lepotauko on annettava välittömästi esteen poistuttua niin, että se kokonaisuudessaan voidaan pitää virastolle tai laitokselle tahi sen jollekin toimintayksikölle vahvistettuna ruokailuajanjaksona.

Lepotauon aikana viranhaltija on oikeutettu esteettömästi poistumaan työpaikaltaan. Milloin tätä ei voida järjestää, hänelle on annettava tilaisuus aterioida työn aikana.

Lepo- tai muuta taukoa ei lueta työaikaan, jos viranhaltija saa sinä aikana esteettömästi poistua työpaikalta.

Mitä 1-4 momenteissa on sanottu, koskee soveltuvin kohdin myös sellaista viranhaltijaa, joka ei ole työaikalain alainen.

Kaupunginhallituksen asiana on antaa tarkemmat yleisohjeet lepotauon ja mahdollisen muun tauon pitämisestä virka-aikana.

XX) kohta.

Milloin viranhaltija on velvollinen olemaan varalla, ei sitä aikaa, jonka hän täten työtä tekemättä joutuu olemaan työvalmiudessa, lueta työaikaan.

Jos viranhaltijan säännöllinen työaika on vahvistettu vuorokautta tai muuta ajanjaksoa kohti, luetaan asunnossa suoritetusta varallaoloajasta työajaksi niin monta tuntia, että säännöllisen työajan mahdollinen vajaus täyttyy, ja lisäksi maksetaan yksinkertaista tuntipalkkaa vastaava korvaus niin monesta tunnista, että puolet koko varallaoloajasta siten tulee luetuksi työaikaan tai korvatuksi. Ellei työaikalain alaisen osalta laista muuta johdu, korvausta ei kuitenkaan suoriteta varallaolosta, joka tapahtuu klo 24.00-6.00 välisenä aikana, mutta viranhaltijalle, joka tänä aikana kutsutaan työhön, on annettava kutsun aiheuttamasta häiriöstä palkkalautakunnan vahvistamien ohjeiden mukainen erillinen korvaus. Milloin palkkalautakunta katsoo kaupungin edun niin vaativan, voi se määrätä, että viranhaltijalle korvataan tämän momentin mukainen

varallaolo lukemalla siitä puolet työajaksi.

Virasto tai laitos saa kirjallisesti sopia viranhaltijalle 2 momentin mukaisesta varallaolosta suoritettavasta rahakorvauksesta toisinkin, jollei korvaus keskimäärin nouse suuremmaksi kuin edellä on sanottu.

Jos viranhaltija voi sen sijaan vapaasti valita olinpaikkansa asianomaisen lauta- tai johtokunnan lähemmin määräämällä alueella, mutta on tällöin kuitenkin velvollinen ilmoittamaan, missä hän on puhelimitse tavattavissa, on vähintään kymmenesosasta ja enintään viidesosasta tätä varallaoloaikaa suoritettava hänelle korvaus.

Varallaolo, jota viranhaltijalla on lupa suorittaa valintansa mukaan joko työpaikalla tai asunnossaan, korvataan 2 tai 3 momentin mukaan. Jos hän saa suorittaa varallaoloa valintansa mukaan joko asunnossaan tai 4 momentissa tarkoitetussa muussa paikassa tai alueella, korvaus määräytyy sanotun 4 momentin mukaisesti.

Mikäli viranhaltija varallaolon aikana joutuu suorittamaan varsinaisia virkatehtäviään, on virkatehtävien hoitoon käytetystä ajasta suoritettava hänelle korvaus. Puhelimitse tapahtuvasta virkatehtävien hoidosta suoritetaan korvaus kuitenkin palkkalautakunnan vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Asianomainen lauta- tai johtokunta ratkaisee, minkä laatuista ja missä laajuudessa varallaoloa järjestetään virastoissa ja laitoksissa. Palkkalautakunta ratkaisee asianomaisen lauta- tai johtokunnan ehdotuksesta, kuinka suuresta osasta varallaoloaikaa on suoritettava korvaus.

Varallaolokorvauksen suorittamisen edellytyksenä on, että viranhaltija on ollut varalla asianomaisen viranomaisen määräajaksi antaman kirjallisen määräyksen tai laatiman työvuoroluettelon nojalla. Varallaolokorvaus on maksettava kuukausittain viimeistään varallaolon päättymistä seuraavan toisen kalenterikuukauden kuluessa.

Varallaolosta on viranhaltijalle ilmoitettava vähintään kolmea vuorokautta aikaisemmin, paitsi ennakolta arvaamattomissa kiireellisissä tapauksissa.

Edellä olevat määräykset eivät koske päivystystä kaupungin omistamilla aluksilla.

XXI) kohta.

Lisä-, yli-, ilta-, yö- ja sunnuntaityön sekä varallaolon korvaamisesta edellä annetut määräykset eivät, mikäli työaikalaista ei muuta johdu, koske viranhaltijaa,

1) jonka säännöllisen työajan enimmäismäärä on I) kohdan 5 ja 6 momentin nojalla päätetty jättää vahvistamatta,

2) jonka palkkaus olennaisesti muodostuu toimituspalkkioista, lunastuksista ja niihin verrattavista tuloista,

3) joka on määrätty hoitamaan omien virkatehtävien ohella toista virkaa tai virkatehtävää ja saa siitä eri korvauksen,

4) jolle on myönnetty oikeus virkansa ohella hoitaa muuta ansiotointa siten, että hän suorittaa siihen kuuluvia tehtäviä osittain myös virkaa varten vahvistetun säännöllisen työajan kuluessa,

5) jonka työaika työolosuhteiden vuoksi ei ole valvottavissa,

6) jonka kaupunginhallitus katsoo olevan hallinnollisesti johtavassa tai siihen rinnastettavassa asemassa,

7) jonka palkkausjärjestelyssä on tässä momentissa tarkoitetuista korvauksista toisin määrätty, eikä myöskään

8) ilta- ja yötyökorvauksen osalta viranhaltijaa, joka ei ole työaikalain alainen.

Milloin kaupunginhallitus katsoo sen kohtuulliseksi, voidaan tämän kohdan määräysten estämättä 1 momentissa tarkoitetuille viranhaltijoille kuitenkin suorittaa lisä- ja ylityöstä tai vastaavan luonteisesta työstä sekä ilta-, yö- ja sunnuntaityöstä tai varallaolosta erikseen määrätty korvaus.

XXII) kohta.

Jos kuntain keskusjärjestön ja sellaisen viranhaltijain yhdistyksen, jonka toimintapiiri käsittää koko maan, kesken on sovittu työaikalaissa tarkoitetusta suosituksesta, sovelletaan tätä suositusta kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti näiden työaikamääräysten sitä estämättä. Edellä oleva määräys koskee myös näiden työaikamääräysten sellaista kohtaa, joka muutoin kuin virkasuhteen luonteesta johtuvin perustein poikkeaa työaikalain säännöksestä.

Sen estämättä, mitä näissä työaikamääräyksissä on määrätty, sovelletaan viranhaltijaan, joka kuuluu työaikalain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua työtä suorittavaan ryhmään, työaikalaissa olevia erityisiä säännöksiä.

Mitä näissä työaikamääräyksissä on määrätty, ei koske talonmiehen työtä suorittavaa viranhaltijaa.

Vuosilomaa annettaessa luetaan työpäiviksi, vaikka ne muutoin olisivatkin viranhaltijan vapaapäiviä, kaikki muut päivät paitsi sunnuntait, kirkolliset juhlapäivät, itsenäisyyspäivä, juhannusaatto ja vappupäivä.

B) hyväksyä edellä A) kohdassa mainitussa tarkoituksessa seuraavat sopimukset ja määräykset:

Lisätyökorvaus.

Keskeytynyt työaikajakso

säännöllinen työaikajakso 120 t/3 vk

A-sarakkeesta ilmenevän yhteenlasketun työtuntimäärän (t. ja min.) täytyttyä viranhaltijalla on oikeus saada keskeytyneeltä työjaksolta yhteensä viereisen B-sarakkeen mukainen lisätyökorvaus (tuntipalkka puolen tunnin tarkkuudella). Huom. Jos työtuntimäärä on suurempi kuin äärimmäisenä oikealla olevassa A-sarakkeessa sulkeissa mainittu määrä,

maksetaan ylityökorvaus kutakin työvuorokautta kohden, niin kuin edellä A) XIV) kohdan 1 momentissa on määrätty. Taulukon mukaista lisätyökorvausta laskettaessa jätetään huomioon ottamatta sellainen kalenteriviikko, jonka aikana työaikajakso ei ole keskeytynyt ja jonka aikana tehtyjen työtuntien yhteismäärä on ollut 40 tuntia. Samoin jätetään huomioon ottamatta sellaiset samaan työaikajaksoon sisältyvät kalenteriviikot, joiden aikana työaikajakso ei ole keskeytynyt ja joina tehtyjen työtuntien yhteismäärä on ollut 80 tuntia.

Työvuorokausien luku*)	A t.	min.	B	A t.	min.	B	A t.	min.		B
1	6	56	0,5	7	25	1,0	7	56	(8,00)	1,5
2	13	52	1,0	14	50	2,0	15	52	(16,00)	3,0
3	20	48	1,5	22	15	3,0	23	48	(24,00)	4,5
4	27	44	2,0	29	40	4,0	31	44	(32,00)	6,0
5	34	40	2,5	37	05	5,0	39	40	(40,00)	7,5
6	41	36	3,0	44	30	6,0	47	36	(48,00)	9,0
7	48	32	3,5	51	55	7,0	55	32	(56,00)	10,5
8	55	28	4,0	59	20	8,0	63	28	(64,00)	12,0
9	62	24	4,5	66	55	9,0	71	24	(72,00)	13,5
10	69	20	5,0	74	10	10,0	79	20	(80,00)	15,0
11	76	16	5,5	81	35	11,0	87	16	(88,00)	16,5
12	83	12	6,0	89	00	12,0	95	12	(96,00)	18,0
13	90	08	6,5	96	25	13,0	103	08	(104,00)	19,5
14	97	04	7,0	103	50	14,0	111	04	(112,00)	21,0
15	104	00	7,5	111	15	15,0	119	00	(120,00)	22,5
16	110	56	8,0	118	40	16,0	126	56	(128,00)	24,0
17	117	36	8,5	125	49	17,0	134	36	(136,00)	25,5

*) Työhön käytetyksi vuorokaudeksi luetaan myös mahdollinen viikoittainen toinen vapaapäivä ja muukin niin sanotuksi työntasauspäiväksi katsottava vapaapäivä, mutta ei viikkolepopäivää.

Sopimus kunnallisten viranhaltijain työajoista.
(Sovittu keskusjärjestöjen kesken 15.3.1968.)

Työaikalain 19a §:n, sellaisena kuin se on 30.12.1965 annetussa laissa (713/1965), sekä samana päivänä työaikalakiin tehtyjen muutosten voimaantulosäännöksen nojalla on allekirjoittaneiden kuntien keskusjärjestöjen sekä toisaalta allekirjoittaneiden viranhaltijayhdistysten kesken tehty uusien työaikalain säännösten voimaansaattamisesta sekä

työaikalain määräyksistä poikkeamisesta seuraava, mainitun lain alaisia kunnallisia viranhaltijoita koskeva sopimus:

1 §. Työajan lyhentäminen työaikalain uusien säännöksien mukaiseksi toteutetaan kaupungeissa ja kauppaloissa 1.6.1968 alkaen tai sitä lähinnä alkavan työaikajakson alusta lukien, jollei allekirjoittajajärjestöjen kesken toisin sovita. Tämä koskee myös sellaista kuntaa, joka on muodostettu kaupungiksi tai kauppalaksi 1.1.1968.

Vastaava lyhennys toteutetaan samoin poikkeuksin maalaiskunnissa ja kuntainliitoissa sekä muissa kuntayhtymissä 2.6.1968 alkaen tai tämän ajankohdan jälkeen lähinnä alkavan työaikajakson alusta. Mitä tässä momentissa on sanottu, koskee myös sellaisia kuntainliittoja, joissa on jäseninä pelkästään kaupunki- tai kauppalakuntia.

2 §. Lyhennetyn työajan tehokas käyttö hyväksytään.

3 §. Työaikalain 6 §:ssä ja näiden työaikamääräysten A) I) kohdan 3 momentissa tarkoitetuissa töissä ja laitoksissa saadaan, jos työvuorojen tarkoituksenmukainen järjestely tai työajan tehokas hyväksikäyttö sitä edellyttää, työaikalain 6 §:n 2 momentin säännöksestä poiketen ja muulloinkin kuin siinä mainittujen edellytysten vallitessa, työaika järjestää myös siten, että se keskimäärin on 120 tuntia kolmen viikon pituisena ajanjaksona (periodina) tai keskimäärin 80 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona (periodina) useammankin kuin kahden peräkkäisen, kahden tai kolmen viikon pituisen periodin puitteissa.

Tasoittumisajanjakso ei kuitenkaan tällöin saa muodostua pitemmäksi kuin mihin on perusteltua aihetta, eikä missään tapauksessa kahdeksaatoista viikkoa pitemmäksi. Säännöllinen työaika ei saa missään kolmen viikon jaksossa ylittää 136 tuntia eikä missään kahden viikon jaksossa 92 tuntia.

Pöytäkirjamerkintä: Viikoittaisten vapaapäivien määrä saattaa vaihdella tasoittumisajanjaksossa ja niitä voidaan antaa mahdollisuuksien mukaan myös peräkkäin.

4 §. Muutetun työaikalain 6 §:n 1 momentin 5. kohtaa ei yleensä sovelleta siinä tarkoitettujen laitosten rakennustöissä eikä niiden kone- ja korjauspajoissa, mutta sen sijaan 6 §:n 1 momentin 1. kohtaa sovelletaan vain kunnallisten liikennelaitosten liikennehenkilökuntaan.

Pöytäkirjamerkintä: 1) Työlaitoksen kone- tai/ja korjauspajaa ei yleensä katsota tässä pykälässä tarkoitetuksi kone- tai/ja korjauspajaksi. 2) Tässä pykälässä tarkoitettuun liikennehenkilökuntaan edellytetään luettavaksi vain se henkilökunta, jonka työaika tähänkin asti on järjestetty työaikalain 6 §:n 1 momentin 1. kohdan mukaisesti.

5 §. Työaikalain 5 §:ssä ja näiden työaikamääräysten A) I) kohdan 2 momentissa tarkoitettu työ saadaan järjestää näiden työaikamääräysten

A) I) kohdan 2 momentin 2. virkkeen tarkoittamalla tavalla, edellyttäen, ettei säännöllinen työaika yhtenäkään tasoittumisajanjakson viikkona nouse 45 tuntia suuremmaksi, kun on kysymys päivätyöstä tai kaksivuoro- tahi keskeytyvästä kolmivuorotyöstä, eikä 48 tuntia suuremmaksi, kun on kysymys keskeytymättömästä kolmivuorotyöstä, ja että säännöllinen työaika tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi viikossa:

1) päivätyössä ja kaksivuorotyössä enintään kolmen viikon pituisena ajanjaksona;

2) keskeytyvässä kolmivuorotyössä enintään kuuden viikon pituisena ajanjaksona; ja

3) keskeytymättömässä vuorotyössä enintään yhden vuoden pituisena ajanjaksona.

Pöytäkirjamerkintä: Viikoittaisten vapaapäivien määrä saattaa vaihdella tasoittumisajanjaksossa ja niitä voidaan antaa mahdollisuuksien mukaan myös peräkkäin.

6 §. Milloin säännöllinen työaika on tämän sopimuksen 3 §:n nojalla järjestetty useampia kuin kaksi periodia käsittävän tasoittumisajanjakson puitteissa, ylityökorvaus selvitetään alustavasti erikseen kultakin periodilta. Lopullinen selvittely ja maksu toimitetaan tasoittumisajanjakson päätyttyä ottamalla huomioon keskimääräisen säännöllisen työajan (80 tuntia kahdessa viikossa tai 120 tuntia kolmessa viikossa) vaikutus sekä kuukausipalkkaisen viranhaltijan kohdalla myös se, että kuukausipalkka vastaa mainittua keskimääräistä työaikaa. Jos tasoittumisajanjakson kuluessa kuitenkin on ilmeistä, että viranhaltijalla tulee edellä sanotut seikat huomioon ottaen olemaan oikeus lopulliseen korvaukseen, korvaus maksetaan välittömästi, viranhaltijan vaatimuksesta.

Pöytäkirjamerkintä: Työvuoroluetteloon on merkittävä, monesko tasoittumisajanjakson viikko mikin periodiin sisältyvä viikko on.

7 §. Milloin työaika on työaikalain 5 §:n 2 momentin, näiden työaikamääräysten A) I) kohdan 2 momentin 2. virkkeen ja tämän sopimuksen 5 §:n nojalla järjestetty siten, että se viikkoa pitemmän ajanjakson kuluessa tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi viikossa, on ylityökorvausten laskemisessa ja maksamisessa noudatettava seuraavaa:

1) Päivittäisestä ylityöstä tuleva korvaus on maksettava tällaisen ylityön suorittamista seuraavan kalenterikuukauden aikana.

2) Päivätyössä on korvaus viikoittaisesta ylityöstä laskettava näiden työaikamääräysten A) XII) kohdan 2 momentin mukaisesti ja maksettava tasoittumisajanjaksoa (enintään kolme viikkoa) seuraavan kalenterikuukauden aikana.

3) Kaksivuorotyössä (enintään kolmen viikon tasoittumisajanjakso), keskeytyvässä kolmivuorotyössä (enintään kuuden viikon tasoittumisajanjakso) ja keskeytymättömässä kolmivuorotyössä (enintään vuoden tasoittumisajanjakso) on korvaus viikoittaisesta ylityöstä suoritettava 50 prosentilla korotettuna näiden työaikamääräysten A) IX) kohdan 2 momen-

tissa tarkoitetun viikoittaisen ylityön seitsemältä ensimmäiseltä tunnilta ja 100 prosentilla korotettuna kultakin seuraavalta viikoittaiselta ylityötunnilta ja maksettava ylityön tekemistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa viranhaltija on velvollinen, jos hän katkaisee virkasuhteen ennen kuin hänen työaikansa on tasoittunut keskimäärin 40 tuntiin viikossa, ja keskimääräinen säännöllinen työaika kesken jääneenä ajanjaksona on ylityötä mukaan lukematta viikkoa kohti 40 tuntia lyhyempi, velvollinen suorittamaan kunnalle/kuntainliitolle sanotun tuntimäärän alittavilta tunneilta korvauksen näiden työaikamääräysten A) XV) kohdan ja XII) kohdan 7 momentissa mainitun perusteen mukaisesti.

8 §. Työaikalain 13 §:n 1 momentin 2) kohdassa tarkoitetuissa töissä, mikäli on kysymys yleisten teiden ja katujen puhtaanapitotöistä, ei vuorojen tarvitse säännöllisesti vaihtua, mutta tulee vuorojen kuitenkin ennakolta sovituin ajanjaksoin muuttua.

Pöytäkirjamerkintä: Tätä sopimuksen pykälää sovelletaan viranhaltijoihin vain, milloin vastaavaa järjestelyä noudatetaan työehtosopimuksen alaisten työntekijöitten kohdalla.

9 §. Mikäli erikoislaatuiset olosuhteet, kuten liikennelaitoksissa, työlaitoksissa, palolaitoksissa ja satamalaitoksissa, vaativat poikkeamista työaikalain tai tämän sopimuksen mukaisista järjestelyistä, sovitaan niistä erikseen asianomaisten järjestöjen kesken. Neuvottelut aloitetaan viipymättä.

Pöytäkirjamerkintä: Asianomaisilla järjestöillä tarkoitetaan toisaalta kuntien keskusjärjestöjä sekä toisaalta yhtä tai useampaa sellaista viranhaltijajärjestöä, jonka jäsenistöä asia välittömästi koskee ja jonka toimintapiiri käsittää koko maan.

10 §. Ammattikoulujen ja muiden kunnallisten oppilaitosten työaikalain alaisten viranhaltijain kohdalla otetaan uuteen työaikajärjestelmään siirryttäessä huomioon ne rajoitukset ja poikkeukset, jotka aiheutuvat opetustointa ja oppilaitoksia koskevista säännöksistä ja määräyksistä sekä valtion viranomaisten antamista ohjeista.

Pöytäkirjamerkintä: Ko. viranhaltijain kohdalla ei ole estettä 40 tunnin työviikkoon siirtymiseen 1 §:ssä määrätyn aikataulun mukaisesti. Työaikajärjestely edellytetään toteutettavaksi työaikalain 5 §:n 2 momentin mukaisesti.

11 §. Jos kunnallishallitus tai liittohallitus ehdottaa valtuuston hyväksyttäväksi virkasäännön uudet määräykset, jotka täysin vastaavat tämän sopimuksen liitteenä olevan virkasäännön määräyksiä, allekirjoittaneet

viranhaltijajärjestöt ja niiden itsenäisen neuvotteluoikeuden omaavat jäsenjärjestöt eivät edellytä käytäväksi kunnan viranhaltijain neuvotteluoikeudesta annetussa laissa tarkoitettuja neuvotteluja.

Allekirjoittaneet viranhaltijajärjestöt eivät anna tukea esityksille, jotka menevät tämän sopimuksen tai mahdollisesti tehtävien erillissopimusten ehtoja pitemmälle.

12 §. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi kolmen kuukauden irtisanomisajoin, kuitenkin siten, että sopimus voidaan irtisanoa päättyväksi aikaisintaan 31.3.1969. Irtisanomisesta huolimatta on sopimusta noudatettava 31.12.1969 asti, jollei muutoksesta sovita. Se sopimuspuoli, joka sopimuksen irtisanoo, on velvollinen esittämään samalla muutosehdotuksensa vastapuolille. Sopimuspuolet ovat velvollisia viimeistään kuukauden kuluessa irtisanomisen jälkeen aloittamaan neuvottelut uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Suositussopimus kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin työaikajärjestelyistä.

(Sovittu keskusjärjestöjen kesken 15.3.1968.)

Allekirjoittaneiden kunnallisten keskusjärjestöjen sekä toisaalta allekirjoittaneiden viranhaltija- ja työntekijäyhdistysten kesken on sovittu työaikajärjestelyistä ja näihin liittyvistä kysymyksistä seuraavaa:

1 §. Virkasääntömalli muutetaan oheisen liitteen mukaisesti. (Ei koske Helsingin kaupunkia.)

2 §. Lyhennettyä työaikaa sovellettaessa on yleisenä tavoitteena viisipäiväisen työviikon pohjalle rakentuva työaikajärjestelmä. Niissä tehtävissä, joissa viisipäiväisen työviikon järjestelmään ei voida vielä siirtyä, toteutetaan 40-tuntinen työviikko aluksi kuusipäiväisen tai keskimäärin viisipäiväisen työviikon puitteissa, kuitenkin niin, että viisipäiväiseen työviikkoon tähtäävät selvittelyt ja toimenpiteet aloitetaan viipymättä ja saatetaan loppuun tarpeellisen ylimenokauden kuluessa, jonka aikana noudatetaan kuusipäiväistä tai keskimäärin viisipäiväistä työviikkoa.

Noudatettaessa lyhennettyä työaikaa pidetään tavoitteena, jollei kunnallisten toimintojen erikoisluonne tai julkisen hallinnon tehokas toteuttaminen muuta vaadi, että viikon aikana annetaan viikkolepopäivän lisäksi toinenkin vapaapäivä, joka sijoitetaan, mikäli mahdollista, kiinteästi varsinaisen viikkolepopäivän yhteyteen ja on lähinnä lauantai. Niissä tapauksissa, joissa edellä 1 momentissa sanotun huomioon ottaen toistaiseksi joudutaan noudattamaan kuusipäiväistä tai keskimäärin viisipäiväistä työviikkoa, annetaan kuitenkin yhdeksää viikkoa kohden vähin-

tään 14 vapaapäivää. Asia otetaan uudelleen harkittavaksi 8 §:ssä tarkoitettujen neuvottelukuntien työn tai asianomaisten työnosien valmistuttua ja suoritetaan toteuttamiskelpoiset vapaapäivien uudelleen järjestelyt 28.2.1969 mennessä.

Pöytäkirjamerkintä: Toisen momentin toisen virkkeen mukainen vapaapäiväjärjestely aloitetaan samasta ajankohdasta kuin kuntainliitoissa siirrytään noudattamaan lyhennettyä työaikaa.

3 §. Sellaisilla kunnallisilla toiminta-aloilla, joilla palvelusten kysyntä kohdistuu erityisesti lauantaihin ja sunnuntaihin (esimerkiksi kulttuuri- ja urheilutoiminta), toimivien viranhaltijain ja työntekijäin työajan järjestelyssä saadaan poiketa viikon toisen vapaapäivän osalta muiden viranhaltijain ja työntekijäin kohdalla yleensä voimassa olevasta käytännöstä siten, ettei näillä toiminta-aloilla viikkolepopäivä eikä viikon toinen vapaapäivä ole ensisijaisesti lauantai. Kuitenkin näilläkin toiminta-aloilla on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä sijoittamaan osa vapaapäivistä myös lauantaipäiviksi.

Pöytäkirjamerkintä: Pykälässä tarkoitetuissa töissä ei edellytetä laajemmin, kuin muualta tästä sopimuksesta ilmenee, että viikko sisältäisi viisi työpäivää tai että viikon toinen vapaapäivä olisi lauantai.

4 §. Sellaisella viikolla, jolle sattuu arkipyhä, ovat yleensä kaikki arkipäivät täysimittaisia työpäiviä. Jouluaatto, pääsiäislauantai ja juhannusaatto ovat kuitenkin vapaapäiviä, milloin se asianomaisen laitoksen tai viraston toiminnan luonteen vuoksi on mahdollista.

5 §. Viranhaltijan ja työntekijän työpäivän tai työvuoron yhtäjaksoisuutta (lepotauosta aiheutuvin poikkeuksin) pidetään yleisesti tavoiteltavana käytäntönä, paitsi niissä töissä, joiden kohdalla on erityistä syytä järjestää toisin.

Työvuoroluetteloon merkitään työvuoro säännönmukaisesti enintään 10 tunnin pituiseksi, jollei viraston tai laitoksen toiminnan kannalta välttämättömät lyhytaikaiset poikkeukset muuta aiheuta.

Työvuoroluettelon muutoksista on mahdollisimman pian ja olosuhteisiin soveltuvalla tavalla ilmoitettava niille, joita muutokset koskevat. Viranhaltijan kohdalla on pyrittävä, mikäli mahdollista, hankkimaan muutokseen asianomaisen suostumus. Työntekijän kanssa on sovittava muutoksesta.

Jos viranhaltija tai työntekijä pakottavan esteen vuoksi ei voi saapua vuorollaan työhön, hänen on mahdollisimman pian saatettava asia esimiehensä tietoon. Työvuorosta pois jäävän tai jääneen tilalle pyritään saamaan ensisijaisesti muu kuin työvuoronsa juuri lopettanut viranhaltija tai työntekijä.

Milloin viranhaltija tai työntekijä joudutaan satunnaisesti kutsumaan työhön viikon toisena vapaapäivänä tai työaikalaissa säädetyin edellytyk-

sin hänen viikkolepoaikanaan, on

1) ensisijaisesti kutsuttava sellainen viranhaltija tai työntekijä, joka on vapaaehtoisesti siihen suostunut tai suostuu,

2) pyrittävä vuorottelemaan työhön kutsumisessa siten, ettei jatkuvasti samoja viranhaltijoita tai työntekijöitä kutsuta mainittuun työhön, ja

3) jollei hätätyöstä ole kysymys, pyrittävä välttämään työhön kutsumista, jos siitä on viranhaltijalle tai työntekijälle kohtuutonta haittaa.

6 §. Yksi päivittäinen 10 minuutin pituinen työaikaan luettava kahvitauko järjestetään, tarvittaessa vuoroittain ja muutoinkin siten, ettei tauosta aiheudu häiriötä työn kululle tai suoritettaville palveluksille.

Työnjohtaja-asemassa olevien viranhaltijoiden kohdalla noudatetaan kuitenkin kahvitaukojen suhteen sitä käytäntöä, jota työehtosopimuksen määräysten nojalla on noudatettava heidän alaistensa työntekijäin kohdalla.

Pöytäkirjamerkintä: Tämän pykälän toinen momentti koskee myös sellaisia työsuhteessa olevia työntekijöitä, jotka eivät kuulu ko. työehtosopimuksen piiriin.

7 §. Jos viraston tai laitoksen useilla työaikalain alaisilla täyttä työpäivää suorittavilla viranhaltijoilla tai työntekijöillä on asunnon sijainti sellainen, että asuntovarallaolo voi heidän kohdallaan tulla kysymykseen, velvollisuus tällaiseen varallaoloon jaetaan, jollei erityisestä syystä muuta aiheudu, mahdollisimman tasaisesti ja siten, että varallaolotunteja ei kalenterivuoden aikana kerry yhteensä enempää kuin 1 400. Tästä määrästä saadaan poiketa, milloin viraston tai laitoksen toiminnan kannalta pakottavat syyt niin vaativat. Neuvotteluosapuolet aloittavat ensi tilassa neuvottelut varallaolokysymyksen kokonaisjärjestelystä.

8 §. Allekirjoittajajärjestöjen edustajista asetetaan tarpeellisia neuvottelukuntia kunnallishallinnon eri aloja varten harkitsemaan lyhennettyyn työaikaan siirtymiseen liittyviä kysymyksiä sekä laatimaan ehdotuksia osapuolten kesken laajemmissa puitteissa käytäviä neuvotteluja varten. Neuvottelukuntien on pidettävä tarpeellista yhteyttä keskenään, niin että kokonaisuuden kannalta välttämätön järjestelyjen yhtenäisyys säilytetään.

9 §. Jokaiseen kaupunkiin, kauppalaan, maalaiskuntaan ja kuntainliittoon perustetaan enintään viisijäseninen työaikatoimikunta, johon asetetaan toisaalta työnantajapuolen sekä toisaalta henkilökunnan edustajia. Viimeksi mainittujen nimeämisessä on otettava huomioon asianomaisten järjestöjen ehdotukset. Milloin olosuhteet, kuten esimerkiksi kunnan, laitosten tai virastojen koko taikka jakautuminen suuriin alayksikköihin niin edellyttävät, asetetaan useampia työaikatoimikuntia.

Työaikatoimikunta voi valmistella ja käsitellä aloitteita ja tehdä ehdotuksia työajan lyhentämiseen ja työajan tehokkaaseen käyttöön liittyvistä paikallisista järjestelyistä ja rationointitoimenpiteistä sekä muistakin asiaan vaikuttavista seikoista.

10 §. Mikäli erikoislaatuiset olosuhteet kuten ammattikouluissa ja muissa oppilaitoksissa, palolaitoksissa ja satamissa jne. palvelevien kohdalla vaativat poikkeuksellisia työaikajärjestelyjä, sovitaan niistä erikseen asianomaisten järjestöjen kesken. Neuvottelut aloitetaan viipymättä.

Pöytäkirjamerkintä: Asianomaisilla järjestöillä tarkoitetaan toisaalta kuntien keskusjärjestöjä ja kysymyksessä olevalla hallinnonalalla toimivaa muuta kunnallista keskusjärjestöä sekä toisaalta yhtä tai useampaa sellaista viranhaltija- tai/ja työntekijäjärjestöä, jonka jäsenistöä asia välittömästi koskee.

11 §. Muiden kuin yksinomaan virasto- tai toimistotyötä suorittavien työaikalain ulkopuolisten viranhaltijain ja työntekijäin asema:

1) täyttä työpäivää ja vuorolistaan merkittyjä työ- ja varallaolovuoroja suorittavan, työaikalain ulkopuolisen viranhaltijan tai työntekijän kohdalla työaikaa tai varallaolovelvollisuutta ei lisätä sillä perusteella, että muiden viranhaltijain tai työntekijäin työajan lyhentyminen aiheuttaa työvoimavajausta;

2) muutoinkin pyritään siihen, etteivät työ- ja varallaolovuorot muodostu kohtuuttomiksi;

3) viikkolepo on pyrittävä turvaamaan johtavassa tai muutoin itsenäisessä asemassa olevalle sijais- ja päivystysjärjestelyn avulla; ja

4) johtavassa tai muutoin itsenäisessä asemassa olevien työaika- ja varallaolojärjestelyistä aloitetaan neuvottelut viipymättä.

12 §. Jollei erikseen ole toisin sovittu, tämä sopimus koskee kuntien ja kuntainliittojen sekä muiden kuntayhtymien viranhaltijoita tehtävän laatuun katsomatta ja sopimuspuolet suosittelevat, että kaupunkien ja kauppaloiden työehtosopimusten ulkopuolella olevan työsopimussuhteisen kuukausipalkkaisen henkilöstön työsopimukset järjestettäisiin tämän sopimuksen 2-14 §:n asiasisältöä soveltuvin kohdin vastaaviksi. Sopimus ei koske työehtosopimuksen alaisia työntekijöitä.

13 §. Maalaiskuntien sekä kuntainliittojen ja muiden kuntayhtymien työsuhteissa olevien työntekijöiden kohdalla, mikäli he eivät ole työehtosopimuksen alaisia, sopimusosapuolet suosittelevat työajan lyhentämisen toteutettavaksi joko a) asianomaisen työehtosopimuksen määräyksiä soveltuvin kohdin noudattaen tai b) eri sopimuksin, joita koskevista suosituksista asianomaiset allekirjoittajajärjestöt neuvottelevat erikseen, viipymättä. Mainitussa b) kohdassa tarkoitettujen työntekijäin kohdalla edellytetään siirryttäväksi lyhennettyyn työaikaan samanaikaisesti viranhaltijain kanssa, jolleivät erityiset syyt, kuten työmaan työaikojen riippuminen työehtosopimuksesta, muuta aiheuta. Mitä 12 §:ssä on suositeltu työsopimusten asiasisällöstä, koskee vastaavasti tässä pykälässä tarkoitettuja b) ryhmään kuuluvia kuukausipalkkaisia ja muitakin työntekijöitä. Lisäksi noudatetaan soveltuvin kohdin, mitä työaikalain 19 a §:ssä tarkoitetun, kunnallisten viranhaltijain työaikoja koskevan sopimuksen 10 §:ssä on määrätty rajoituksista.

Pöytäkirjamerkintä: Tässä pykälässä tarkoitetaan
- työehtosopimuksen alaisilla työntekijöillä 1) sellaisia työntekijöitä, joita koskee kunnan solmima työehtosopimus ja 2) työntekijöitä sellaisessa tapauksessa, jossa kunta on työnantajaliiton jäsenenä työehtosopimuksen määräysten sitoma ja työntekijät ao. työntekijäliiton jäseninä saman työehtosopimuksen sitomia; ja
- b) kohdassa työaikalain 19 a §:n 1 momentin mukaisessa järjestyksessä sovittavaa suositusta ja myös työajan lyhentämissopimusta.

14 §. Kunnallisten työaikojen lyhentäminen ns. runkosopimuksen 8 §:n ("Työajan lyheneminen ei saa aiheuttaa ansiotason alenemista") sisältämän periaatteen toteuttamisesta kunnallisten työntekijäin kohdalla neuvotellaan ja sovitaan asianomaisten keskusjärjestöjen ja työntekijäyhdistysten kesken erikseen.

15 §. Milloin työntekijän työaika on tämän sopimuksen 12 tai 13 §:n nojalla järjestetty kunnallisten viranhaltijain työajoista työaikalain 19 a §:n nojalla tehdyn sopimuksen 5 §:n määräyksiä vastaavalla tavalla, on ylityökorvausten laskemisessa ja suorittamisessa soveltuvin kohdin noudatettava sanotun sopimuksen 7 §:n määräyksiä.

16 §. Jos syntyy erimielisyyksiä tämän sopimuksen pätevyydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällyksestä, ne pyritään selvittämään neuvotteluilla asianomaisten sopimusosapuolten kesken. Jonkin sopimusosapuolen esittäessä asiasta neuvotteluja ne aloitetaan ensi tilassa ja viimeistään kahden viikon kuluessa esityksen tekemisestä ja käydään tarpeettomia viivytyksiä välttäen.

Pöytäkirjamerkintä: Asianomaisilla sopimusosapuolilla tarkoitetaan toisaalta kuntien keskusjärjestöjä ja kysymyksessä olevalla hallinnonalalla toimivaa muuta kunnallista keskusjärjestöä sekä toisaalta yhtä tai useampaa sellaista viranhaltija- tai/ja työntekijäjärjestöä, jonka jäsenistöä asia välittömästi koskee.

17 §. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi kolmen kuukauden irtisanomisajoin, kuitenkin siten, että sopimus voidaan irtisanoa päättyväksi aikaisintaan 31.3.1969. Irtisanomisesta huolimatta on sopimusta noudatettava 31.12.1969 asti, jollei muutoksesta sovita. Se sopimuspuoli, joka sopimuksen irtisanoo, on velvollinen esittämään samalla muutosehdotuksensa vastapuolille. Sopimuspuolet ovat velvollisia viimeistään kuukauden kuluessa irtisanomisen jälkeen aloittamaan neuvottelut uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Tämän sopimuksen velvoittavuuden suhteen noudatetaan soveltuvin kohdin, mitä työaikalain 19 a §:ssä tarkoitetun, kunnallisia työaikoja

koskevan 15.3.1968 tehdyn sopimuksen 11 §:ssä on sanottu. Asianomaista viranhaltija- tai työntekijäyhdistystä eivät mainitun 11 §:n määräykset kuitenkaan sido siinä tapauksessa, että kunnallinen työnantaja on asiallisesti poikennut tämän suositussopimuksen määräyksistä.

Helsingin kaupungin neuvottelijain ja neuvottelukelpoisten järjestöjen kesken 25.4.1968 käydyissä virallisissa neuvotteluissa virkasääntöehdotuksen sekä siihen liittyvien sopimusten kokonaisratkaisun osana sovittu pöytäkirjamerkintä tämän suositussopimuksen 5 §:n 2 momentin johdosta:

> "Kunnallisten keskusjärjestöjen kesken 15.3.1968 tehdyn, kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin työaikajärjestelyä koskevan suositussopimuksen 5 §:n 2 momentista poiketen sovittiin, että Helsingin kaupungin viranhaltijoiden työaikajärjestelyssä saadaan 1.6.1968 voimaan tulevan virkasäännön 23 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa töissä merkitä työvuoroluetteloon työvuoro enintään 12 tunnin pituiseksi, kuitenkin niin, että päivävuoroissa pyritään mahdollisuuksien mukaan noudattamaan edellä tarkoitettua suositusta."

C) hyväksyä edellä B) kohdassa mainittujen sopimusten ja määräysten sisällön viranhaltijoita koskevilta osilta ja vahvistaa niiden voimaantulon 1.6.1968 alkaen sekä että niiden voimassaoloaika määräytyy mainittujen sopimusten sopijapuolten saavuttaman tuloksen mukaisesti, kuitenkin niin, että jos jonkin viranhaltijan osalta työaikajakso on vielä kulumassa, näiden työaikamääräysten työaikaa sekä siihen liittyviä korvauksia ja siitä johtuvia muita määräyksiä koskevat työaikalakiin perustuvat osat tulevat voimaan edellä mainitun päivän jälkeen lähinnä alkavan uuden työaikajakson alusta.

74. HELSINGIN KAUPUNGIN JA HELSINGIN KUNNALLISTEN TYÖNTEKIJÄIN JA VIRANHALTIJAIN YHTEISJÄRJESTÖ R.Y:N VÄLISEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN MUUTOS.

Palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n allekirjoittama kesäkuun 4 p:nä 1968.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä toukokuun 29 p:nä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:26)

Työajan lyhenemisestä johtuen muutettiin 22.2.1968 allekirjoitetun työehtosopimuksen 4 ja 7 § sekä lisättiin sopimuksen 13 §:ään uusi 4 kohta seuraavasti:

4 §. Työaika.

1. Säännöllinen työaika on, ellei ole kysymys työaikalain 6 §:n alaisista töistä tai tässä pykälässä jäljempänä toisin määrätä, enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa.

2. Viikoittainen säännöllinen työaika voidaan edellä 1.kohdassa mainittua vuorokautisen työajan enimmäismäärää noudattaen järjestää myös siten, että se on keskimäärin 40 tuntia, edellyttäen,

a) että työtä varten on ennakolta laadittu ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettu työtuntijärjestelmä, jonka mukaan viikoittainen säännöllinen työaika tasoittuu sanottuun keskimääräan

- päivätyössä ja kaksivuorotyössä enintään kolmen viikon pituisena ajanjaksona
- keskeytyvässä kolmivuorotyössä enintään kuuden viikon pituisena ajanjaksona
- keskeytymättömässä vuorotyössä enintään yhden vuoden pituisena ajanjaksona

b) ettei viikoittainen säännöllinen työaika yhtenäkään tasoittumisajanjakson viikkona nouse

- päivätyössä, kaksivuorotyössä tahi keskeytyvässä kolmivuorotyössä 45 tuntia suuremmaksi tai, milloin siitä on työehtosopimuksen allekirjoittajien kesken sovittu, 48 tuntia suuremmaksi, eikä
- keskeytymättömässä kolmivuorotyössä 48 tuntia suuremmaksi.

3. Vuorokautinen säännöllinen työaika voidaan pidentää enintään yhdeksäksi tunniksi edellyttäen, että viikoittainen säännöllinen työaika tasoittuu enintään neljän viikon pituisena ajanjaksona keskimäärin 40 tunniksi ja että tällaisesta työaikajärjestelystä on sovittu ao. työmaan luottamusmiehen kanssa viimeistään edellisenä työssäolopäivänä.

4. Työssä, jossa sovelletaan työaikalain 6 §:n säännöksiä, on säännöllinen työaika kolmen viikon pituisena ajanjaksona, ennakolta hyvissä ajoin laadittavan ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettavan työtuntijärjestelmän mukaisesti, 120 tuntia tai kahden viikon pituisena ajanjaksona 80 tuntia. Tällaisessa työssä voidaan työaikalain 6 §:n 2 momentissa mainituin edellytyksin työaika järjestää myös siten, että se kahden toisiaan seuraavan jakson aikana on keskimäärin 120 tuntia kolmen viikon pituisena ajanjaksona tai keskimäärin 80 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona, edellyttäen,

- että työtä varten on ennakolta hyvissä ajoin laadittu ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettu työtuntijärjestelmä vähintään ajaksi, jonka mukaan säännöllinen työaika kahden toisiaan seuraavan kolmen tai kahden viikon pituisena ajanjaksona tasoittuu sanottuihin keskimääriin, ja
- ettei säännöllinen työaika kumpanakaan toisiaan seuraavista kolmen viikon ajanjaksoista ylitä 126 tuntia tai kumpaisenakaan toisiaan seuraavista kahden viikon ajanjaksoista 84 tuntia.

5. Työaikalain 6 §:ssä tarkoitetuissa töissä ja laitoksissa saadaan, jos työvuorojen tarkoituksenmukainen järjestely tai työajan tehokas hyväksikäyttö sitä edellyttää, edellä 4.kohdassa sanotusta poiketen työaika järjestää ennakolta hyvissä ajoin laadittavan ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettavan työtuntijärjestelmän mukaisesti myös siten, että se keskimäärin on 120 tuntia kolmen viikon pituisena ajanjaksona tai keskimäärin 80 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona useammankin kuin kahden peräkkäisen kahden tai kolmen viikon pituisen ajanjakson puitteissa. Tällainen tasoittumisajanjakso ei kuitenkaan saa muodostua pitemmäksi kuin mihin on perusteltua aihetta, eikä missään tapauksessa 18 viikkoa pitemmäksi eikä säännöllinen työaika saa missään kolmen viikon jaksossa ylittää 136 tuntia eikä missään kahden viikon jaksossa 92 tuntia.

6. Työt aloitetaan päivätyössä yleensä klo 7.00 ja lopetetaan klo 16.00. Mikäli työn laatu tai muut pätevät syyt niin vaativat, voidaan työn alkamis- ja päättymisaika määrätä tilapäisesti toisinkin, edellyttäen, että asiasta on neuvoteltu ao. pääluottamusmiehen kanssa viimeistään edellisen päivän aamupäivän kuluessa. Työn alkamis- ja päättymisajan siirtoa ei katsota tilapäiseksi, jos se jatkuu yli viikon, jolloin siirrosta on neuvoteltava työehtosopimuksen allekirjoittajien kesken. Tämä neuvotteluvelvollisuus ei kuitenkaan koske tapauksia, joissa työt järjestetään vähintään kolme vuorokautta kestäväksi

vuorotyöksi. Tällaisen vuorotyön alkamisesta on ilmoitettava työntekijöille viimeistään edellisenä päivänä.

7. Lepo- ja ruokailuaika on yleensä yksi tunti, mikäli mahdollista klo 11.00-12.00. Lisäksi pidetään aamu- ja iltapäivisin yksi työaikaan kuuluva 15 minuutin pituinen kahvitauko, johon sisältyvät mm. matkoihin kuluvat ajat. Milloin työ on järjestetty säännöllisesti vaihtuviin seitsemää tuntia pitempiin vuoroihin, sekä myös työaikalain 6 §:ssä tarkoitetuissa töissä, annetaan työntekijöille vähintään puoli tuntia kestävä lepo- ja ruokailuaika, jota ei lueta työaikaan, tai milloin työntekijä ei voi välttämättömästä työtehtävästä johtuvan esteen vuoksi pitää työvuoroluettelon mukaista lepotaukoaan, tilaisuus aterioida työn aikana.

8. Ylityössä, mikäli ylityö kestää vähintään kaksi tuntia, järjestetään työntekijöille sopivin väliajoin ja työn siitä kärsimättä enintään 15 minuutin pituinen työaikaan luettava kahvitauko.

Pöytäkirjamerkintä 1: Työaikaa järjestettäessä annetaan työviikon aikana, mikäli mahdollista, viikkolepopäivän lisäksi toinenkin vapaapäivä, joka sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan kiinteästi varsinaisen viikkolepopäivän yhteyteen ja on lähinnä lauantai. Kuitenkin sellaisella viikolla, jolle sattuu arkipyhä tms. juhlapäivä, ovat yleensä kaikki arkipäivät työpäiviä. Pääsiäislauantai, juhannusaatto ja jouluaatto ovat kuitenkin vapaapäiviä, milloin se asianomaisen viraston tai laitoksen toiminnan luonteen huomioon ottaen on mahdollista. Niissä tapauksissa, joissa ei voida noudattaa viisipäiväistä työviikkoa, annetaan kuitenkin yhdeksää viikkoa kohden vähintään 15 vapaapäivää.

Pöytäkirjamerkintä 2: Tämän pykälän 2.kohdassa tarkoitettua keskimääräistä viikkotyöaikaa ja 3.kohdassa tarkoitettua päivittäisen työajan pidentämistä käytettäessä ei, jos se on mahdollista, viikoittaisen säännöllisen työajan tasaamiseksi tarvittavaa lyhennystä anneta täyttä työpäivää lyhyemmissä erissä.

Pöytäkirjamerkintä 3: Tämän pykälän 4. ja 5. kohdassa tarkoitettuja työaikajärjestelyjä sovelletaan vain liikennelaitoksessa ja vain sellaisiin työntekijöihin, joiden työaika tähänkin asti on järjestetty työaikalain 6 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti. Työaikalain 6 §:n 1 momentin 5. kohtaa ei yleensä sovelleta siinä mainittujen laitosten rakennustöissä eikä niiden kone- ja korjauspajoissa työskentelevään työntekijään. Työlaitoksen kone- tai korjauspajaa ei kuitenkaan yleensä katsota edellä tarkoitetuksi pajaksi.

Pöytäkirjamerkintä 4: Tämän pykälän 4. ja 5. kohdassa tarkoitettuja työaikajärjestelyjä käytettäessä pidetään työpäivän ja työvuoron yhtäjaksoisuutta lepotauosta aiheutuvin poikkeuksin yleisesti tavoiteltavana käytäntönä, paitsi niissä töissä, joiden kohdalla on erityistä syytä järjestää toisin. Työvuoroluetteloon merkitään työvuoro säännönmukaisesti enintään 10 tunnin pituiseksi, jolleivät viraston tai laitoksen toiminnan kannalta välttämättömät lyhytaikaiset poikkeukset muuta aiheuta.

Pöytäkirjamerkintä 5: Vuorotyössä tulee vuorojen säännöllisesti vaihtua ja joka viikko muuttua. Kuitenkin saadaan liikennelaitoksessa sekä katujen ja yleisten teiden puhtaanapitotöissä säännöllinen työaika vuorotyössä järjestää myös siten, ettei vuorojen tarvitse säännöllisesti vaihtua, vaikka niiden onkin ennakolta sovituin ajanjaksoin muututtava. Edellytyksenä tällaiselle järjestelylle on, että tällaiseen työaikajärjestelyyn liittyvistä muista ehdoista on paikallisesti sovittu.

Pöytäkirjamerkintä 6: Tilapäisesti poikkeukselliseen aikaan suoritetusta työstä, mikäli järjestely koskee kuutta vuorokautta lyhyempää aikaa, eikä työ ole ylityötä eikä vuorotyötä, maksetaan 20 %:lla korotettu palkka.

7 §. Ylityö ja sunnuntaityö.

1. Ylityö lasketaan muutoin lain mukaan paitsi, että vuorokausi lasketaan alkavaksi työajan säännöllisenä alkamisaikana, siis yleensä klo 7.00 ja että työviikko lasketaan alkavaksi maanantain säännöllisen työajan alkamisajankohtana. Sellaisesta viikoittaisesta ylityöstä, joka ylittää säännöllisen viikoittaisen työajan, mutta ei ylitä säännöllistä vuorokautista työaikaa, eikä kysymys ole työaikalain 6 §:n mukaisesta työaikajärjestelystä, maksetaan viideltä ensimmäiseltä ylityötunnilta 50 %:lla ja sen jälkeen 100 %:lla korotettu palkka.

2. Ylityö on, mikäli mahdollista, järjestettävä niin, että se liittyy välittömästi säännölliseen työaikaan. Ylityöstä, joka on vuorokautista ylityötä ja jota tehdään sen jälkeen, kun säännöllisen työajan päättymisestä on kulunut vähintään 2 tuntia, suoritetaan 100 %:lla korotettu palkka. Työntekijällä, joka kutsutaan ylityöhön, joka aloitetaan vähintään 2 tuntia jälkeen säännöllisen työajan päättymisen, suoritetaan korvauksena työmatkaan käytetystä ajasta yhden tunnin palkka 100 %:lla korotettuna, riippumatta siitä, onko edellinen päivä ollut työpäivä ja onko työmatka tapahtunut arkipäivänä tai sunnuntaina.

Korvausta työmatkaan käytetystä ajasta ei kuitenkaan makseta, mikäli kuljetus on työnantajan toimesta järjestetty tai mikäli työntekijä asuu työn suorituspaikan välittömässä läheisyydessä.

Milloin ylityö tai hätätyö alkaa tai päättyy sellaisena aikana, ettei työntekijällä ole mahdollisuutta käyttää yleisiä kulkuneuvoja, järjestää työnantaja työhön- tai kotiinkuljetuksen tai korvaa todelliset matkakulut, jos sitä työmatkan pituuden huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

3. Jos urakkatyönä tehtyä työtä vaaditaan tehtäväksi ylityönä, on ylityöstä urakkahinnan lisäksi maksettava ylityökorvaus ko. työstä urakkahinnan mukaan määräytyvän tuntipalkan mukaisesti.

4. Sunnuntai- ja juhlapäivinä tehdystä muusta kuin periodi- ja vuorotyöstä, riippumatta viikkotuntien lukumäärästä, maksetaan

- 100 %:lla korotettu palkka, jos ao. päivältä maksetaan jäljempänä 8.kohdassa tarkoitettu arkipyhäkorvaus
- muulloin 200 %:lla korotettu palkka. Sunnuntai- ja juhlapäivän ajaksi katsotaan aika klo 00.00-24.00. Vuoro- ja perioditYötä tekevälle työntekijälle maksetaan sunnuntaityökorvaus muutoin lain mukaan paitsi, että sunnuntai- ja juhlapäivien lasketaan alkavan niitä edeltävänä päivänä klo 18.00.

5. Työntekijälle, jonka työaika on järjestetty tämän sopimuksen 4 §:n 4. tai 5. kohdan mukaisesti, suoritetaan ylityöstä erillisenä rahakorvauksena

a) 50 %:lla korotettu tuntipalkka kutakin ylityötuntia kohden siltä osin kuin työaikajakson aikana tehtyjen säännöllisen työajan enimmäismäärän tai työtuntijärjestelmän mukaisen säännöllisen työajan ylittävien tuntien kokonaismäärä ei ylitä 18 tuntia kolmen viikon tai 12 tuntia kahden viikon jaksossa ja

b) 100 %:lla korotettu tuntipalkka kultakin seuraavalta ylityötunnilta.

6. Jos työ ei ole jatkunut koko 4 §:n 4. tai 5. kohdassa tarkoitettua kahden tai kolmen viikon ajanjaksoa sen johdosta, että työntekijä on tullut työhön kesken jakson tai että hänen työnsä on jakson aikana vuosiloman, sairauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi keskeytynyt tai työsuhde päättynyt ja keskimääräinen työaika työhön käytettyinä jakson vuorokausina on ollut pitempi kuin 7 1/2 tuntia, on työntekijälle suoritettava ylityöstä rahakorvauksena kultakin mainitunlaiselta vuorokaudelta 50 %:lla korotettu tuntipalkka vuorokauden kahta ensimmäistä 7 1/2 tunnin ylittävää ylityötuntia kohden ja 100 %:lla korotettu tuntipalkka kultakin seuraavalta ylityötunnilta. Niissä tapauksissa, joissa noudatetaan viisipäiväistä työviikkoa tai keskimäärin viisipäiväistä työviikkoa siten, että yhdeksää viikkoa kohden on 18 vapaapäivää, edellä tarkoitettu ylityökorvaus suoritetaan vain niiltä tunneilta, joilla keskimääräinen työaika työhön käytettyinä jakson vuorokausina ylittää kahdeksan tuntia.

7. Jos säännöllinen työaika on järjestetty tämän sopimuksen 4 §:n 4. tai 5. kohdan nojalla useampia kahden tai kolmen viikon työaikajaksoja käsittäväksi tasoittumisajanjaksoksi ja jokin näistä työai-

kajaksoista on keskeytynyt edellä 6. kohdassa mainitusta syystä ja tasoittumisajanjakson muina työaikajaksoina tehdyn säännöllisen työajan keskimäärä ylittää 80 tuntia kutakin kahden tai 120 tuntia kutakin kolmen viikon työaikajaksoa kohden, on sanotun keskimäärän ylittäviltä työtunneilta suoritettava ylityökorvaus edellä 5. kohdassa mainitun perusteen mukaisesti.

8. Kaupungin palveluksessa keskeytymättä vähintään 6 kuukautta olleille työntekijöille, sekä työntekijöille, joiden työsuhde on tarkoitettu ympärivuotiseksi, maksetaan kahdeksalta tunnilta viimeksi lasketun säännöllisen työajan keskituntiansion mukainen korvaus pitkäperjantailta, vapunpäivältä sekä molemmilta joulupäiviltä, mikäli ao. päivä olisi muutoin hänen työpäivänsä, sekä samansuuruinen korvaus juhannuspäivältä ilman sanottua edellytystä.

Keskeytymätöntä 3-vuorotyötä tekeville työntekijöille maksetaan tämän kohdan ensimmäisessä kappaleessa tarkoitettu korvaus em. arkipyhiltä varsinaisen palkkauksen lisäksi.

Sairauslomalla oleville työntekijöille maksetaan sairausaikaan sattuvilta em. arkipyhiltä sairausloman päiväpalkka, joka lasketaan vähentämättömänä myös siinä tapauksessa, ettei työntekijä ole oikeutettu saamaan sairausavustuksena täyttä palkkaa.

13 §. Vaate- ja ruokailusuojat.

---

4. Erittäin likaisissa töissä varattakoon peseytymistä varten 15 minuuttia ennen työajan päättymistä. Erittäin likaiseksi työksi katsotaan sellainen työ, jonka jäljistä puhdistautuminen vaatii erityisen pitkän ajan ja tavallista perusteellisemman peseytymisen.

Allekirjoituspöytäkirja
työehtosopimukseen ja palkkahinnoitteluun työajan lyhentämisen johdosta tehdyistä muutoksista.

1 §.

1. Sovittiin, että työajan lyhentäminen työaikalain uusien säännöksien mukaisesti toteutetaan 1.6.1968 alkaen tai sitä lähinnä alkavan työaikajakson alusta lukien.

2. Sovittiin, että lyhennetyn työajan tehokas käyttö hyväksytään.

Pöytäkirjamerkintä: Tästä kohdasta sovittaessa on mm. edellytetty, että pesuaika myönnetään ainoastaan työehtosopimuksen 13 §:n 4 kohdan tarkoittamissa erikoistapauksissa sekä työssä, jonka erityinen laatu vaatii peseytymistä joko ennen työn suorittamista tai välittömästi sen jälkeen.

3. Sovittiin, että 22.2.1968 allekirjoitetun työehtosopimuksen 4 § ja 7 § muutetaan sekä 13 §:ään lisätään uusi 4. kohta liitteessä n:o 1 esitetyn sanamuodon mukaisesti.

4. Sovittiin, että nyt muutettavan työehtosopimuksen 7 §:n 5 kohdan tarkoittamasta ns. puuttuvien tuntien korvausmenettelystä luovutaan ja työajan lyhenemisestä aiheutuva ansioitten vähennys korvataan
   a) tarkistamalla 1.6.1968 voimaan tulevat perustuntipalkat sekä palkkahinnoittelussa mainitut markka- ja pennimääräiset lisät edellä 1 kohdassa mainitusta ajankohdasta lukien 10 %:lla liitteen n:o 2 mukaisesti,
   b) että työehtosopimuksen 6 §:n 3 kohdan tarkoittamissa urakkatöissä ryhdytään suorittamaan erillistä 10 %:n suuruista työaikalisää.

Pöytäkirjamerkintä: Sopimusosapuolet toteavat perustuntipalkkojen korotuksesta johtuvan, että työehtosopimuksen 6 §:n 2 kohdan tarkoittamia urakkahintoja on tarkistettava perustuntipalkkojen korotusta vastaavalla määrällä sekä että saman pykälän 9 kohdassa tarkoitettuja muita suorituspalkkaisia hintoja tarkistetaan samoin edellytyksin vastaavasti.

5. Sopijapuolet edellyttävät, että Kaupunkiliiton ja KTV:n välillä käytävissä neuvotteluissa vuosilomalain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetun keskimääräisen päiväpalkan laskentaperusteet tarkistetaan runkosopimuksen mukaisesti siten, ettei työajan lyheneminen sinänsä aiheuta muutosta vuosilomapalkan suuruuteen. Vastaavasti edellytetään meneteltäväksi myös sairausloma-ajalta maksettavan palkan laskentaperiaatteiden suhteen.

6. Sopijapuolet ovat yksimielisiä siitä, että virastoissa ja laitoksissa on kiireellisesti muutettava, työntekijäpuolen kanssa neuvotellen, tähän saakka voimassa olleet erillissopimukset, kiertokirjeet ym. niitä vastaavat määräykset ja ohjeet nyt allekirjoitettavan työehtosopimuksen työaikamääräysten mukaisiksi.

75. PALKKAHINNOITTELU HELSINGIN KAUPUNGIN JA HELSINGIN KUNNALLISTEN TYÖNTEKIJÄIN JA VIRANHALTIJAIN YHTEISJÄRJESTÖ R.Y:N VÄLILLÄ.

Palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö r.y:n allekirjoittama kesäkuun 4 p:nä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:27)

1 §. PERUSTUNTIPALKAT 1.6.1968 alkaen

18 vuotta täyttäneet

Palkkaryhmä 1 4,75 mk

102 Asfalttityöntekijäin etumiehet
100 Esimiehet
124 Hienomekaanikot
234 Maalarit, vanhemmat
101 Mittaus- ja kairausetumiehet

Palkkaryhmä 2 4,63 mk

123 Erikoistarkistajat, sähkölaitoksella
161 Höyryjyrien käyttäjät
163 Kaivukoneiden käyttäjät, ei traktorikaivurien
260 Kirjansitojat, vähintään 8 vuotta ammatissa olleet täysin ammattitaitoiset
171 Maansiirtotraktorien ja traktorikaivurien käyttäjät, vähintään 9 tonnin
179 Moottorihinaajan kuljettajat
223 Panostajat
267 Ratavartijat
175 Tiehöylien kuljettajat

Palkkaryhmä 3 4,46 mk

120 Akunkorjaajat, vanhemmat
200 Asfalttityöntekijät, valurit
230 Autokorinkorjaajat ja autokoripeltisepät, vanhemmat
201 Betoniraudoittajat, ammattitaitoiset
202 Betonivalurit, putkivalimossa
162 Höyrykattilan lämmittäjät, suurtehohöyrykattilat
125 Jäähdyttäjän korjaajat
203 Kaasu-uunimuurarit
220 Kadunlaskijat

111 Kahluusukeltajat, ammattitaitoiset
254 Kairausmiehet, täysin ammattitaitoiset
263 Kalliosuojanhoitajat, suoja varustettu täyd. LVI-laitteilla
250 Kalustonhoitajat
204 Kattilamuurarit
126 Kellosepät
231 Kirvesmiehet, muissa kuin 4. palkkaryhmän kohdalla mainituissa töissä
221 Kivenhakkurit, verkko-, vinkkeli- ja tukimuuritöissä
222 Kiviporarit
127 Kojeiden asentajat, vanhemmat, kaasulaitoksella
128 Koneasentajat, täysin ammattitaitoiset
165 Koneenhoitajat, kaasu- ja sähkölaitoksella
205 Laattatyöntekijät
252 Laitosmiehet, vanhemmat
253 Lämmöntarkkaajat, kaasulaitoksella
383 Maalarit, nuoremmat
172 Maansiirtotraktorien ja traktorikaivurien käyttäjät, 5-9 tonnin
166 Mammuttipumppujen käyttäjät
130 Mittarimekaanikot
129 Mittarinkorjaajat, vanhemmat
131 Mittarintarkistajat, täysin ammattitaitoiset, kaasu-, sähkö- ja vesilaitoksella
255 Mittausaseman päivystäjät, kaasulaitoksella
256 Mittausmiehet, täysin ammattitaitoiset
168 Moottorinosturien, liikkuvien, myös torninosturien kuljettajat
264 Moottoripolttoainejakelun hoitajat
206 Muurarit
170 Pumppumiehet, sähkölaitoksella
153 Putkiasentajat, vanhemmat
257 Puutarha-apulaiset, täysin ammattitaitoiset
266 Raidemiehet
207 Rapparit
133 Renkaanvulkanoijat
236 Sahanasettajat
237 Sahurit, paitsi 5. palkkaryhmässä mainitut
137 Satamanosturien korjaajat
174 Satamanosturien käyttäjät
208 Sementtityöntekijät, ammattitaitoiset
417 Seulojat, kiinteällä seulalla, kaasulaitoksella
135 Sähkökone- ja kojeasentajat sähkölaitoksella toimivat ja heihin täysin verrattavat
258 Teurastajat
261 Urheilukentän hoitajat, täysin ammattitaitoiset, vaativissa tehtävissä
268 Vaatturit

Vanhemmat ammattimiehet seuraavissa ammateissa:

121 autonasentajat,
122 autosähköasentajat,
150 hitsaajat,
151 jyrsijät,
152 pelti- ja levysepät,
235 puusepät,
154 sepät,
155 sorvarit,
134 sähköasentajat,
157 vasartajat,
156 viilarit,
sekä muut ammattioppiin nähden edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijät.

136 Vaununkorjaajat, vanhemmat, liikennelaitoksella
238 Verhoilijat, vanhemmat
259 Väliseinäntekijät

Palkkaryhmä 4 4,30 mk

300 Akunkorjaajat, nuoremmat
160 Asfalttikoneiden käyttäjät
360 Asfalttityöntekijät, keittäjät ja hiertäjät
262 Auto- ja raitiovaunuhuoltotyöntekijät, vaativissa tehtävissä, liikennelaitoksen halleilla
380 Autokorinkorjaajat ja autokoripeltisepät, nuoremmat
340 Autonkuljettajat, myös erikoisauton; vanhemmat, vähintään 4 vuotta ammattimaisessa ajossa toimineet
402 Erikoisratatyöntekijät
344 Höyrykattilan lämmittäjät, korkeapainekattilat ja suurtehovesikattilat
112 Kahluusukeltajat, muut kuin 3. palkkaryhmässä mainitut
422 Kalliosuojanhoitajat, suoja varustettu B- tai C-luokan laitteilla
251 Kemiallisen työn tekijät, vanhemmat vesilaitoksella
381 Kirvesmiehet, teline-, tukemis- ja niihin verrattavissa töissä
370 Kivimiehet, meisseli- ja tukimuuritöissä (ei hakkurit)
303 Kojeiden asentajat, nuoremmat
406 Koksinmurskaajat, kaasulaitoksella
403 Kompressorien käyttäjät
423 Konejunttausmiehet, satamarakennusosastolla
232 Konepuusepät, työpajoissa
407 Kuljetinlaitteiden hoitajat
348 Lakaisukoneiden ja lumensulattimien käyttäjät
410 Metsänhoitotyöntekijät, täysin ammattitaitoiset
305 Mittarinkorjaajat, nuoremmat

306 Mittarintarkistajat
167 Moottorijyrien kuljettajat
169 Nostokurjen käyttäjät

Nuoremmat ammattimiehet seuraavissa ammateissa:

302 autonasentajat,
301 autosähköasentajat,
320 hitsaajat,
321 jyrsijät,
322 pelti- ja levysepät,
384 puusepät,
324 sepät,
325 sorvarit,
308 sähköasentajat,
326 viilarit,
sekä muut ammattioppiin nähden edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijät.
411 Pumppumiehet, puhdistuslaitoksissa
363 Putkenlaskijat
323 Putkiasentajat, nuoremmat
362 Rakennusalan ammattityöntekijät vähemmän vaativissa ammattitöissä.

Merkintä:
Vähemmän vaativiksi rakennusalan ammattitöiksi katsotaan tässä palkkaryhmässä mainittujen rakennusalan nimikkeiden lisäksi:

betonikärrääjän ja sullojan sekä myllärin työt,
nostokoneen käyttö sekä
väliaikaisten vesi- ja sähköjohtotöiden ja muiden niihin verrattavien töiden suoritus.

414 Ratatyöntekijät, työmoottorivaunua ajavat liikennelaitoksella
132 Renkaankorjaajat, työpajoissa
525 Ruoppaaja- ja kaivajatyöntekijät
535 Tiilenkantajat, ulkomuurauksessa
343 Traktorien käyttäjät, alle 5 tonnin
178 Täryjyrien ja -levyjen käyttäjät
351 Urheilukentän hoitajat, täysin ammattitaitoiset
538 Uunimiehet, kaasulaitoksella
352 Varastotyöntekijät erittäin vaativissa tehtävissä
310 Vaununkorjaajat, nuoremmat, liikennelaitoksella
385 Verhoilijat, nuoremmat

<u>Palkkaryhmä 5</u> <u>4,06</u> mk

400 Aputeurastajat
361 Asfalttityöntekijät, sepelin ja emulsion levittäjät
401 Auto- ja raitiovaunuhuoltotyöntekijät. vähemmän vaativissa tehtävissä liik.laitoksen halleilla

342 Autonkuljettajat, nuoremmat
506 Hinaajalaivojen ja proomujen tuntityöntekijät
345 Höyrykattilan lämmittäjät, matalapainekattilan
421 Kairausmiehet, nuoremmat
605 Kaivukoneiden käyttäjien apulaiset
404 Katujohtopesäkkeiden tyhjentäjät kaasulaitoksella
405 Kemiallisen työn tekijät, nuoremmat, vesilaitoksella
509 Koksityöntekijät
424 Laitosmiehet, nuoremmat
511 Maanjyrsinkoneiden ja muiden moottorikäyttöisten puutarhakoneiden käyttäjät
304 Mittarinasentajat ja -vaihtajat, vanhemmat, kaasulaitoksella
311 Mittarinasentajat ja -vaihtajat, vanhemmat, vesilaitoksella
548 Mittarinpuhdistajat, kaasulaitoksella
425 Mittausmiehet, nuoremmat
519 Piirilakaisijat
521 Puhdistuslaitoksissa työskentelevät
523 Rasvarit
415 Ratatyöntekijät, urheilukenttien
413 Ratatyöntekijät, vanhemmat
416 Sahurit, pilkkomakoneessa
614 Sementtityöntekijät, apulaiset
530 Seulojat, liikkuvalla seulalla, kaasulaitoksella
350 Sähkönosturien ja -vintturien käyttäjät
536 Tuhkankärrääjät, sähkölaitoksella
540 Vaihetyöntekijät
418 Varastotyöntekijät monipuolisissa tehtävissä
541 Vaunun alustan ja vaunussa olevan moottorin sekä osien pesijät
542 Viemärinpuhdistajat

Palkkaryhmä 6 3,87 mk

504 Hevosmiehet
543 Konepesijät keskuspesulassa, kun koneen kertatäyttö on yli 100 kg
524 Ratatyöntekijät, nuoremmat
527 Sekatyöntekijät, vaativimpiinkin talorakennusalan sekatöihin tottuneet, vähintään yhden vuoden kaupungin palveluksessa olleet.

Palkkaryhmä 7 3,69 mk

Apulaiset seuraavissa ammateissa:

601 autonasentajat,
602 autosähköasentajat,
604 hitsaajat,
607 pelti- ja levysepät,
609 puusepät,
615 sepät,

616 sähköasentajat,
619 viilarit,
sekä muut edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijäin apulaiset.
501 Aputyöntekijät, kivitöissä
545 Autonapumiehet, ammattiajokortin omaavat
507 Kattila- ja konehuoneen puhdistajat, sähkölaitoksella
508 Kivimurskaamolla työskentelevät
606 Maalarin apulaiset
500 Miehet apu- ja puhtaanapitotyössä, teurastamolla
505 Hiilityössä työskentelevät, sähkölaitoksella
515 Mittarimaalaajat, sähkölaitoksella
514 Mittarinasentajat ja -vaihtajat, nuoremmat, kaasulaitoksella
510 Mittarinasentajat ja -vaihtajat, nuoremmat, vesilaitoksella
518 Paineilmatyökalujen käyttäjät
520 Pilkkojat, pilkkomakoneessa
612 Puistotyöntekijät raskaissa töissä
522 Puutarhatyöntekijät ja istutusten hoitajat
613 Ratatyöntekijät, apulaiset, liikennelaitoksella
544 Seka- ja aputyöntekijät vaativissa seka- ja aputöissä
531 Sekatyöntekijät, kaasulaitoksella sekä jätteiden ja roskien kaatopaikoilla
617 Sähköapuasentajat, liikennelaitoksella
533 Taimitarhatyöntekijät, raskaissa töissä
537 Urheilupaikkojen valvojat, vaativissa tehtävissä
539 Varastotyöntekijät
618 Vaununkorjaajat, apulaiset, liikennelaitoksella

Palkkaryhmä 8 3,56 mk

502 Autonapumiehet
572 Konepesijät keskuspesulassa, kun koneen kertatäyttö on alle 50 kg
562 Maalarit, naiset liikennelaitoksella
564 Mittarinpesijät, vesilaitoksella
633 Puistotyöntekijät
634 Puutarhatyöntekijät
546 Ruiskumaalarit, vaihetyössä
528 Seka- ja aputyöntekijät
630 Työntekijät korjauspajojen, rakennustyömaiden ja miehistösuojien siivous- ja puhdistustöissä
568 Vaununkorjaajien työryhmissä työskentelevät naftallapesijät sekä osien pesijät
636 Vaununsiivoojat

Palkkaryhmä 9 3,44 mk

577 Käymälärahastaja-siivoojat
573 Lajittelijat, keskuspesulassa
639 Mankeloijat, keskuspesulassa

632 Mittarinpuhdistajat, sähkölaitoksella
631 Mittarimaalaajat, sähkölaitoksella
574 Ompelijat, keskuspesulassa
640 Pakkaajat, keskuspesulassa
610 Portinvartijat
611 Puistovartijat ja urheilupaikkojen valvojat
575 Prässääjät, keskuspesulassa
635 Taimitarhatyöntekijät
637 Työntekijät siivous- ja puhdistustöissä
620 Yövartijat

Palkkaryhmä 10 3,69-4,06 mk

608 Putkiasentajat, oppiaikana
532 Sähköapuasentajat, sähkölaitoksella

Oppilaat.

Perustuntipalkka	Ammattikoodi	Opissaoloaika
2,45	900	-
2,65	"	1/2 vuotta
2,86	"	1 "
3,07	"	1 1/2 "
3,29	"	2 "
3,51	"	2 1/2 "
3,72	"	3 "
3,95	"	3 1/2 "

Alle 18-vuotiaat työntekijät, jotka eivät ole oppisopimussuhteessa kaupunkiin.

Perustuntipalkka	Ammattikoodi	Ikä
2,50	901	15-vuotiaat työntekijät
2,90	"	16- " "
3,30	"	17- " "

2 §. ERINÄISET LISÄT

N:o	Lisän nimi	Selostus
		A. Kaikissa laitoksissa maksettavat lisät.
1.	Aputyöntekijän urakkalisä	Jos aputyöntekijän työnopeus välittömästi määräytyy urakkaa suorittavan ammattityöntekijän työn perusteella tai hän suorittaa hinnoiteltua urakkatyötä aikatyönä, maksetaan hänelle 10 %:n hyvitys, joka lasketaan perustuntipalkasta.
2.	Hyvänmiehenlisä	Sen mukaan, poikkeaako työntekijän työtaito, työteho tai hänen tehtävänsä hänelle asettamat vaatimukset kulloinkin kyseessä olevan työntekijäryhmän yleisestä keskitasosta, voi asianomainen ylin työnjohto maksaa kunkin laitoksen työntekijöille hyvänmiehenlisää siten, että lisän suuruus on 5 % perustuntipalkasta noin 25 %:lla työntekijöistä, 10 % noin 25 %:lla työntekijöistä ja 15 % noin 20 %:lla työntekijöistä. Hyvänmiehenlisä voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen.
3.	Jäidennostolisä	Jäidennostossa ja laitureiden irtihakkuussa maksetaan 15 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
4.	Kiipeilylisä	Siltä ajalta, jonka työntekijä joutuu työskentelemään puussa niin korkealla, että työtä ei voida suorittaa tikkailla seisten, maksetaan työn vaarallisuudesta johtuen 15 %:n korotus, joka lasketaan perustuntipalkasta.
5.	Kuormauslisä	Autonkuljettajille ja autonapumiehille maksetaan tavaroiden kuormaamisesta ja purkamisesta markkamääräistä raskaan ja likaisen työn lisää, jonka suuruus tavaran laadusta riippuen on joko 30 tai 20 penniä tunnilta. Jos kuormaus tai purkaus on koneellinen, maksetaan lisää ainoastaan työn likaisuuden perusteella. Jos koneelliset välineet ovat vain kuljetusmatkan toisessa päässä, joko kuormauksessa tai purkauksessa, maksetaan raskaan työn lisää vain puolet. Yliraskaan kuorma-auton (bruttopaino 9.500 kg)

		kuljettajalle maksetaan erikoiskorvausta 11 penniä tunnilta. Kuorma-auton ja kantavuudeltaan vähintään 1.000 kg pakettiauton kuljettajalle, joka työskentelee ilman apumiestä ja joutuu suorittamaan auton kuormauksen ja purkauksen, maksetaan erikoiskorotusta muiden mahdollisten korotusten lisäksi siten, että korotuksen suuruus on a) ajomatkan ollessa alle 15 km, 30 penniä tunnilta. b) ajomatkan ollessa 15-50 km, 20 penniä tunnilta c) ajomatkan ollessa yli 50 km, 11 penniä tunnilta.
6.	Panostajan lisä	Työn vaarallisuudesta ja vastuullisuudesta johtuen maksetaan panostajalle 10 %:n erikoislisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
7.	Peltisepän vaarallisen työn lisä	Peltisepälle, joka työskentelee ilmeisesti vaarallisilla työpaikoilla, kuten ilman telineitä savupiipun ja keskuslämmityspiipun päällistä katettaessa räystäällä tai vastaavalla paikalla, maksetaan vaarallisen työn lisää, jonka suuruudesta asianomaiset sopivat kussakin tapauksessa keskenään.
8.	Putkialan remonttilisä	Tuntipalkalla työskenteleville putkialan remonttimiehille maksetaan kaikissa palkkaryhmissä erikoista korjauslisää, jonka suuruus on enintään 15 % perustuntipalkasta.
9.	Sähköalan vaarallisen työn lisä	Sähköalan vaarallisissa töissä maksetaan erikoista lisäkorvausta, jonka suuruudesta asianomaiset sopivat kussakin tapauksessa keskenään ottaen huomioon työn vaarallisuuden ja tarvittaessa kuultuaan luottamusmiehen mielipidettä. Vaarallisiksi töiksi katsotaan kaikki ne työt, jotka on erikseen määrätty Suomen Metallityöväen Liiton ja Sähkötyönantajain Liiton sekä Voimalaitosten Työnantajaliiton välillä solmituissa työehtosopimuksissa.
10.	Työpajojen autonasentajalisä	Korjaustyössä voidaan autonasentajille maksaa enintään 10 %:n korotus perustuntipalkasta laskettuna.

11.	Työpajojen likaisen työn lisä	Työpajoilla tai työpajojen toimesta suoritettavissa erittäin likaisissa töissä maksetaan erillistä markkamääräistä lisää seuraavasti: Perustuntipalkan ollessa alle 4,06 mk, 23 penniä. Perustuntipalkan ollessa 4,06 mk tai enemmän, 24 penniä. Erittäin likaisella työllä tarkoitetaan sellaista työtä, joka selvästi erottuu muista samalla alalla esiintyvistä likaisista töistä. Tällaisia töitä esiintyy mm.: koneosien käsinpesussa; moottorin purkamisessa; käytössä olleen ajoneuvon pelti- ja alustatyössä; vanhojen höyrykattilain puhdistuksessa ja korjauksessa; käytössä olleiden työkoneiden puhdistamisessa, purkamisessa ja korjaamisessa; jäähdyttäjien korjauksessa; ajoneuvon lehtijousityössä; työssä, jota suoritetaan sementtivalimon kulkunosturien päällä; konepajan lämpökanaaleissa suoritettavissa töissä ja pannu- ja pumppuhuoneissa; puhdistuslaitoksilla, kivenmurskaajissa ja sementtivalimolla suoritettavissa sähkötöissä. Erittäin likaisen työn lisää maksetaan vain, mikäli puhdistusta ei ole ennen työn alkamista suoritettu ja urakkatyössä vain, mikäli työn likaisuutta ei ole otettu huomioon jo urakkahinnasta sovittaessa.
12.	Vuorotyölisä	Vuorotyötä tekeville työntekijöille maksetaan vuorotyölisää, jonka suuruus on iltavuorossa 10 % ja yövuorossa 20 % perustuntipalkasta.
16.	Erikoisammattimieslisä	Aikapalkalla työskenteleville vastuunalaisessa asemassa oleville ammattityöntekijöille voidaan erikoisammattimieslisänä palkkalautakunnan toimiston suostumuksella maksaa palkkaa, joka vähintään 25 %:lla tai enintään 40 %:lla ylittää asianomaisen perustuntipalkan. Täten korotettuun palkkaan sisältyy työntekijälle mahdollisesti kuuluva kärkimieslisä.
		B. Määrätyissä laitoksissa maksettavat lisät.
13.	Aikaisen työn lisä	Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan katujen puhtaanapitotyössä, jos säännöllinen työaika määrätään alkavaksi

		kello 5.00, piirilakaisijoille ja muille vakinaisesti kaupungin palveluksessa katujen puhtaanapitotyössä oleville työntekijöille kello 5.00 ja 7.00 välisenä aikana suoritetusta työstä 2,26 mk:n lisäys tuntipalkkaan.
14.	Ajokorttilisä	Liikennelaitoksen autonasentajille, vaununkorjaajille ja ilmajohtojen asentajille, joilla on ja joilta vaaditaan linja-auton ajokortti, maksetaan 11 pennin lisäys tunnilta.
15.	Avoviemärilisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan sellaisten avoviemärien puhdistuksesta ja niihin suoritettavasta putken laskusta, jotka kuljettavat jatkuvasti pääasiallisesti talojen puhdistamatonta likavettä, sanottuun työhön osallistuvalle työntekijälle siltä ajalta, jonka hän joutuu tekemisiin likaveden kanssa, 43 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
17.	Hajoituskaivon tyhjennys ym. lisä	Rakennusviraston puhtaanapito-osaston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan hajoituskaivon tyhjennyksestä, makkilannan kuljetuksesta ja siinä käytettävien astioiden pesusta ja korjauksesta, ei kuitenkaan konepesusta, yleisten vedenheittopaikkojen virtaseinämien suojakerroksien uusimisesta, saostuskaivojen tyhjennys- ja makkilannan kuljetusautojen sekä konekuormausautojen peräosan korjauksesta, lakaisukoneiden lakaisulaitteiden korjauksesta ja harjatraktorien harjojen purkamisesta ja jätteidenpolttolaitoksen kuonaketjun puhdistuksesta ja korjauksesta ja yleisten kuivakäymälöiden alaosan korjauksesta 22 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
18.	Kattolisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan katoilla suoritettavasta tervaus- ja lumenluontityöstä harkinnan mukaan 22-43 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
19.	Kiihdytetyn työn lisä	Milloin liikennelaitoksen korjauspajoissa sekä rata- ja huoltotyössä joudutaan liikenteen vaatimusten johdosta suorittamaan työtä kiihdyte-

tyllä vauhdilla, eikä työtä voida teknillisistä syistä järjestää urakka- tai muuna suorituspalkkaisena työnä, voidaan tämän palkkahinnoittelun mukaisen perustuntipalkan lisäksi maksaa tämän sopimuksen allekirjoituspöytäkirjan liitteestä ilmenevä markkamääräinen lisä, johon sisältyvät aputyöntekijän urakkalisä, hyvänmiehenlisä, putkialan korjauslisä, sähköalan vaarallisen työn lisä, työpajojen autonasentajalisä, työpajojen likaisen työn lisä sekä vanhojen rakennusten korjauslisä.

20. Kärkimieslisä

Teollisuuslaitosten sähköasentajille ja putkiasentajille sekä rakennusviraston Toukolan konekorjaamon sähköasentajille, jotka toimivat isommilla työpaikoilla työnjohdon määrääminä ns. kärkimiehinä, maksetaan erityistä kärkimieslisää 68 penniä tunnilta.

21. Lakaisulisä

Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan piirilakaisijoille sekä kaatopaikoilla vastaavana työntekijänä toimivalle 15 %:n lisä ja muille kaatopaikoilla työskenteleville 10 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.

22. Liikennelaitoksen vuorotyölisät

Liikennelaitoksen rataosastolla suoritetaan aikapalkalla työskenteleville vuorotyöntekijöille yövuorossa sekä aamuvuorossa kello 4.00 - 6.00 väliseltä ajalta toukokuun 1 ja syyskuun 30 päivien välisenä aikana 35 %:n ja lokakuun 1 ja huhtikuun 30 päivien välisenä aikana 25 %:n suuruista lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta. Liikennelaitoksen korjauspajoissa suoritetaan aikapalkalla työskenteleville vuorotyöntekijöille yövuorossa huhtikuun 1 ja marraskuun 30 päivien välisenä aikana 20 %:n ja joulukuun 1 ja maaliskuun 31 päivien välisenä aikana 25 %:n suuruista lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta. Näihin lisiin sisältyvät varsinaiset vuorotyölisät.

23. Luokkahitsaajan erikoislisä

Paineastiahitsaajalle, jolta vaaditaan ja jolla on sekä kaasu- että kaarihitsauskokeessa vähintään arvosana 3 putkihitsauksessa tai 4 levyhitsauksessa, maksetaan 62 pennin erikoislisä työtunnilta. Paineastiahitsaajalle, jol-

		ta vaaditaan ja jolla on edellä mainittu arvosana vain kaasu- tai kaarihitsauskokeessa, maksetaan tämä erikoislisä ainoastaan hitsaukseen käytetyiltä työtunneilta.
24.	Kairausmiesten erikoislisä	Kairausmiehille voidaan talvisaikana veden käytöstä ja pakkasesta johtuvien erittäin vaikeiden työolosuhteiden vallitessa suorittaa työnjohdon harkinnan mukaan enintään 24 pennin suuruista erityislisää tunnilta.
25.	Tunnelilisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan tunnelia avattaessa ja edelleen rakennettaessa tunnelissa työskenteleville työntekijöille tunnelilisää 36 penniä tunnilta.
26.	Vanhojen rakennusten korjauslisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan vanhojen rakennusten korjaus- ja purkamistöissä (ei lisärakennustöissä) erityistä lisää, jonka suuruus on 15 % perustuntipalkasta.
27.	Viemärinpuhdistajalisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan viemärinpuhdistajalle, joka joutuu työskentelemään viemärijohdon, syöksykaivon tai hajoituskaivon sisällä, 87 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
28.	Viemäriputkilisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan vanhoja viemäriputkia korjattaessa putken purkamiseen ja laskemiseen osallistuville työntekijöille siltä ajalta, jonka he joutuvat tekemisiin likaveden kanssa, 43 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
29.	Teollisuuslaitosten ja liikennelaitoksen erittäin likaisen työn lisät (Näihin lisiin sisältyvät mahdolliset muut likaisen työn korotukset)	a) Korotus perustuntipalkkaan 87 %. - Hajoituskaivon korjaus- ja puhdistustyöstä. - Höyryvoima-asemalla olevan kloorikalkkisekoittajan hoidosta sekä puhdistus- ja korjaustyöstä. - Kaasulaitoksella työstä tervakaivojen ja säiliöiden sisällä. - Kellareissa ja maassa olevien viemäripohjajohtojen puhdistamisesta. - Laitteen sisällä höyryvoimalaitoksella suoritettavasta lämminvesivaraajan (boilerin)

kattilan tulipuolen ja savukanavien puhdistustyöstä sekä arinan puhdistus- ja korjaustyöstä.
- Muilla kuin höyryvoimalaitoksilla lämminvesivaraajien (boilerien) sekä kattilatuubien ja niihin verrattavien savukanavien puhdistamisesta.
- Sadevesikaivojen puhdistustyöstä, joka vaatii työskentelyä myös kaivon sisällä.
- Sellaisista terveydelle vaarallisista, erittäin likaisista ja vaatteita syövyttävistä töistä, kuten esim. happosäiliöiden ja jäähdytyslaitosten jäähdyttäjien yms. puhdistus- ja korjaustöistä.
- Septic-tankkien korjaus- ja puhdistustyöstä.
- Yleisten käymäläin WC-astioiden avaamisesta.

b) Korotus perustuntipalkkaan 43 %.
- Höyryvoimalaitoksilla a) kohdassa mainitsemattomista käytettyjen kattiloiden sisäpuolella suoritettavista puhdistus- ja korjaustöistä sekä kattilan varusteiden korjaustöistä silloin kun työskentelypaikan viereinen kattila tai vähintään kaksi kattilaa on käytössä.
- Kaasulaitoksen bentsolisäiliöiden ja rikkitehtaalla olevien säiliöiden puhdistamisesta, pesureissa suoritettavasta aktiivihiilen vaihdosta, kuumana olevien kaasu-uunien muurauksen korjaustyöstä, hiilensiirtolaitteen, koksinsiirtolaitteen ja nostokurkien, kaasun jäähdyttäjien putkien puhdistuksesta ja korjauksesta, katu- ja liittymisjohtojen vuototöistä sekä piirisäätäjien korjaus- ja puhdistustöistä, talokaasujohtojen vuoto- ja avaustöistä, painesäätäjien sekä yksityisten hallussa olevien 150 mm (mitattuna sisääntulopuolelta) ja sitä suurempien säätäjien puhdistustöistä; töistä, joissa joudutaan käsittelemään uunien lasivillaeristystä, töistä suurissa leipomouuneissa, joissa suoritetaan isompia korjauksia niiden kuumina ollessa sekä töistä sulatusupokasuuneissa, joiden pohjasta poistetaan kuumaa metallia.
- Katu-, tarjoilu- ja maanalaisten kellarivesijohtojen vuotokorjauksesta (lukuun ottamatta kesävesijohtoja).

- Kellareissa olevien vanhojen viemäripohjajohtojen poistamisesta.
- Kuumissa korkeapainekattilahuoneissa kulkevien putkijohtojen korjauksesta.
- Kuumissa putkitunneleissa ja liejuisissa kaivannoissa kulkevien uusien putkien asennuksesta sekä ahtaissa ja kuumissa tunneleissa ja rakennusten ahtaissa alustoissa kulkevien vanhojen putkien korjauksesta.
- Käytössä olevien viemäripystylinjojen puhdistamisesta, poistamisesta ja korjauksesta.
- Liikennelaitoksen konepesualtaiden puhdistuksesta altaan sisällä.
- Muilla kuin höyryvoimalaitoksilla käytettyjen korkea- ja matalapainekattiloiden sekä kattilan takana alhaalla olevien sulkuventtiilien ja kolmitiehanojen korjaus- ja puhdistustyöstä (lukuun ottamatta kattiloiden muiden sulkuventtiilien, lämpömittarien, kolmitiehanojen ja venttiilien yms. armatuurien korjaamista ja vaihtamista).
- Vähintään 500 litran paisuntasäiliön puhdistamisesta.
- Yleisten käymäläin WC-astioiden viemärijohtojen avaamisesta.
- Öljysäiliöiden puhdistuksesta, kun työ tapahtuu säiliön sisällä.

c) Vesilaitoksessa, korotus perustuntipalkkaan 15 %.
- Sammuttamattoman kalkin ja aktiivihiilen käsittelystä.

d) Liikennelaitoksessa, korotus perustuntipalkkaan 15 %.
- Linja- ja vastaavien vaihdekaivojen puhdistamisesta.

e) Kaasulaitoksessa
- Sellaisesta kaasulaitoksen kaasunpuhdistus- ja sivutuoteosastojen säiliöiden, tornien ym. laitteiden korjaus- ja puhdistustyöstä, joka on joko osittain tai täysin edellä a) ja b) kohdissa mainittuihin töihin verrattavaa, maksetaan likaisuus- ja vaarallisuuslisää siten, että jos työ on täysin edellä mainittuihin verrattavaa, likaisuus- ja vaa-

rallisuuslisä on joko 43 tai 87 %, mutta jos työ on vain osittain niihin verrattavaa, lisä on työn laadun mukaan vähintään 22 ja enintään 87 %. Työn laatua arvioitaessa on otettava huomioon seuraavat seikat:

1) joutuuko työntekijä tässä tarkoitettua työtä tehdessään olemaan kokonaan tai vain osaksi laitteen sisällä, sekä
2) onko laite työtä varten tyhjennetty ja puhdistettu tai vain tyhjennetty tai ei kumpaakaan.

Lisästä ja sen suuruudesta on sovittava työnjohdon ja työntekijäin kesken. Ellei laitoksella käytettävissä neuvotteluissa päästä sopimukseen, on työ suoritettava työnjohdon tarjoamalla lisällä, mutta asia voidaan alistaa sillä tavoin käsiteltäväksi kuin työehtosopimuksen soveltamista koskevista erimielisyyksistä on määrätty.

30. Välppälisä — Puhdistuslaitoksissa maksetaan välppien ja kaasunkokoojien puhdistuksesta sekä käsin tapahtuvasta hiekan poistamisesta sorakammioista 22 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.

3 §. MUUT MÄÄRÄYKSET.

1. Milloin rakennusviraston korjaamojen työntekijä suorittaa muissa kaupungin laitoksissa työtä, josta työntekijöille maksetaan erittäin likaisen työn lisää tämän sopimuksen 2 §:n 29. kohdan mukaan, maksetaan sama lisä myös korjaamojen työntekijöille.

   Palkkahinnoittelun 2 §:n 8. kohdassa mainittu korjauslisä maksetaan edelleen myös aikapalkalla työskenteleville korjauspajojen alaisille korjausmiehille siten, että kulloinkin suoritettavan lisän lopullinen suuruus riippuu asianomaisen työntekijän työtehosta.

2. Omaa ajoneuvoaan käyttävän autonkuljettajan ja hevosmiehen henkilökohtaiseksi palkaksi lasketaan aikatyössä työehtosopimuksen mukainen autonkuljettajan ja hevosmiehen aikapalkka sekä suorituspalkkaisessa työssä autonkuljettajan palkaksi 25 % ja hevosmiehen palkaksi 50 % urakka-ansiosta.

   Omaa ajoneuvoaan käyttävien hevosmiesten kokonaisajotaksa aikatyössä on 7,44 mk/tunti.

3. Keinotekoiset urakat eivät saa tulla kysymykseen. "Ronttiurakoita" voidaan tarvittaessa antaa.

4. Sähköyliasentajatutkinnon suorittaneille sähköasentajille maksetaan ammattitaitolisää 31 penniä tunnilta.

18 VUOTTA TÄYTTÄNEET

Palkkaryhmä	Perustuntipalkat 1.6.68 alkaen
1	4,75
2	4,63
3	4,46
4	4,30
5	4,06
6	3,87
7	3,69
8	3,56
9	3,44
10	3,69 - 4,06

OPPILAAT

Opissaoloaika	
-	2,45
1/2 vuotta	2,65
1 "	2,86
1 1/2 "	3,07
2 "	3,29
2 1/2 "	3,51
3 "	3,72
3 1/2 "	3,95

ALLE 18-VUOTIAAT TYÖNTEKIJÄT, jotka eivät ole oppisopimussuhteessa kaupunkiin

15-vuot. työntek.	2,50
16- " "	2,90
17- " "	3,30

76. HELSINGIN KAUPUNGIN JA HELSINGIN KAUPUNGIN MAATALOUSTYÖNTEKIJÄIN AMMATTIOSASTO R.Y:N VÄLISEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN MUUTOS.

Palkkalautakunnan ja Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto r.y:n allekirjoittama kesäkuun 4 p:nä 1968.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä toukokuun 29 p:nä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:53)

Työajan lyhenemisestä johtuen muutettiin 11.4.1968 allekirjoitetun työehtosopimuksen 4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 6 momentti ja 7 § seuraavasti:

4 §. Työaika.

Säännöllinen työaika on, ellei tässä pykälässä jäljempänä toisin määrätä, enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa.

Viikoittainen säännöllinen työaika voidaan edellä 1. kohdassa mainittua vuorokautisen työajan enimmäismäärää noudattaen järjestää myös siten, että se on keskimäärin 40 tuntia, edellyttäen,

a) että työtä varten on ennakolta laadittu ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettu työtuntijärjestelmä, jonka mukaan viikoittainen säännöllinen työaika tasoittuu sanottuun keskimäärään

- päivätyössä ja kaksivuorotyössä enintään kolmen viikon pituisena ajanjaksona
- keskeytyvässä kolmivuorotyössä enintään kuuden viikon pituisena ajanjaksona
- keskeytymättömässä vuorotyössä enintään yhdeksän viikon pituisena ajanjaksona

b) ettei viikoittainen säännöllinen työaika yhtenäkään tasoittumisajanjakson viikkona nouse

- päivätyössä, kaksivuorotyössä tahi keskeytyvässä kolmivuorotyössä 45 tuntia suuremmaksi tai, milloin siitä on työehtosopimuksen allekirjoittajien kesken sovittu, 48 tuntia suuremmaksi, eikä
- keskeytymättömässä kolmivuorotyössä 48 tuntia suuremmaksi.

Vuorokautinen säännöllinen työaika voidaan pidentää enintään yhdeksäksi tunniksi, edellyttäen, että viikoittainen säännöllinen työ-

aika tasoittuu enintään neljän viikon pituisena ajanjaksona keskimäärin 40 tunniksi ja että tällaisesta työaikajärjestelystä on sovittu ao. työmaan luottamusmiehen kanssa viimeistään edellisenä työssäolopäivänä.

Työt aloitetaan päivätyössä yleensä klo 7.00 ja lopetetaan klo 16.00. Mikäli työn laatu tai muut pätevät syyt niin vaativat, voidaan työn alkamis- ja päättymisaika määrätä tilapäisesti toisinkin, edellyttäen, että asiasta on neuvoteltu ao. pääluottamusmiehen kanssa viimeistään edellisen päivän aamupäivän kuluessa. Työn alkamis- ja päättymisajan siirtoa ei katsota tilapäiseksi, jos se jatkuu yli viikon, jolloin siirrosta on neuvoteltava työehtosopimuksen allekirjoittajien kesken. Tämä neuvotteluvelvollisuus ei kuitenkaan koske tapauksia, joissa työt järjestetään vähintään kolme vuorokautta kestäväksi vuorotyöksi. Tällaisen vuorotyön alkamisesta on ilmoitettava työntekijöille viimeistään edellisenä päivänä.

Lepo- ja ruokailuaika on yleensä yksi tunti, mikäli mahdollista klo 11.00-12.00. Lisäksi pidetään aamu- ja iltapäivisin yksi työaikaan kuuluva 15 minuutin pituinen kahvitauko, johon sisältyvät mm. matkoihin kuluvat ajat. Milloin työ on järjestetty säännöllisesti vaihtuviin seitsemää tuntia pitempiin vuoroihin, annetaan työntekijöille vähintään puoli tuntia kestävä lepo- ja ruokailuaika, jota ei lueta työaikaan, tai milloin työntekijä ei voi välttämättömästä työtehtävästä johtuvan esteen vuoksi pitää työvuoroluettelon mukaista lepotaukoaan, tilaisuus aterioida työn aikana.

Työhön meno määrätystä kokoontumispaikasta ja paluu työstä sinne tapahtuu työaikana.

Pöytäkirjamerkintä 1: Työaikaa järjestettäessä annetaan työviikon aikana, mikäli mahdollista, viikkolepopäivän lisäksi toinenkin vapaapäivä, joka sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan kiinteästi varsinaisen viikkolepopäivän yhteyteen ja on lähinnä lauantai. Kuitenkin sellaisella viikolla, jolle sattuu arkipyhä tms. juhlapäivä, ovat yleensä kaikki arkipäivät työpäiviä. Pääsiäislauantai, juhannusaatto ja jouluaatto ovat kuitenkin vapaapäiviä, milloin se osaston toiminnan huomioon ottaen on mahdollista. Niissä tapauksissa, joissa ei voida noudattaa viisipäiväistä työviikkoa, annetaan kuitenkin yhdeksää viikkoa kohden vähintään 15 vapaapäivää.

Pöytäkirjamerkintä 2: Tämän pykälän 2. kohdassa tarkoitettua keskimääräistä viikkotyöaikaa ja 3. kohdassa tarkoitettua päivittäisen työajan pidentämistä käytettäessä ei, jos se on mahdollista, viikoittaisen säännöllisen työajan tasaamiseksi tarvittavaa lyhennystä anneta täyttä työpäivää lyhyemmissä erissä.

Pöytäkirjamerkintä 3: Vuorotyössä tulee vuorojen säännöllisesti vaihtua ja joka viikko muuttua.

5 §. Varsinainen palkkaus.

Täysin työkykyisten, 18 vuotta täyttäneiden työntekijäin palkkaryhmät ja perustuntipalkat ovat seuraavat:

1. Palkkaryhmä, perustuntipalkka 3,19 mk
   - maatalousalan seka- ja aputyötä tekevät
2. Palkkaryhmä, perustuntipalkka 3,50 mk
   - maatalousalan vaativampia seka- ja aputöitä tekevät
3. Palkkaryhmä, perustuntipalkka 4,09 mk
   - traktorin- ym. työkoneiden kuljettajat,
   - kuivurimiehet,
   - autonkuljettajat,
   - puimurinkuljettajat ym. erikoiskoneiden käyttäjät
4. Palkkaryhmä, perustuntipalkka 4,22 mk
   - sepät,
   - ammattitaitoiset kirvesmiehet.

---

6 §. Erinäiset palkanlisät.

Tuomarinkylän kartanon lantalan tyhjennyksestä maksetaan työntekijöille vaikeiden työolosuhteiden johdosta 22 pennin suuruista lisää tunnilta.

7 §. Ylityö ja sunnuntaityö.

Ylityö lasketaan muutoin työaikalain mukaan paitsi, että vuorokausi lasketaan alkavaksi työajan säännöllisenä alkamisaikana, siis yleensä klo 7.00 ja että työviikko lasketaan alkavaksi maanantain säännöllisen työajan alkamisajankohtana. Sellaisesta viikoittaisesta ylityöstä, joka ylittää säännöllisen viikoittaisen työajan, mutta ei ylitä säännöllistä vuorokautista työaikaa, maksetaan viideltä ensimmäiseltä ylityötunnilta 50 %:lla ja sen jälkeen 100 %:lla korotettu palkka.

Kun urakkatyötä tehdään ylityönä, on ylityöstä urakkahinnan lisäksi maksettava ylityökorvaus ko. työstä urakkahinnan mukaan määräytyvän tuntiansion mukaisena.

Ylityö on, mikäli mahdollista, järjestettävä niin, että se liittyy välittömästi säännölliseen työaikaan. Ylityöstä, joka on vuorokautista ylityötä ja jota tehdään sen jälkeen, kun säännöllisen työajan päättymisestä on kulunut vähintään 2 tuntia, suoritetaan 100 %:lla korotettu palkka.

Sunnuntai- ja juhlapäivinä tehdystä muusta kuin vuorotyöstä, riippumatta viikkotuntien lukumäärästä, maksetaan,

- 100 %:lla korotettu palkka, jos ao. päivältä maksetaan jäljempänä tämän pykälän 5 momentissa tarkoitettu arkipyhäkorvaus, ja

- muulloin 200 %:lla korotettu palkka. Sunnuntai- ja juhlapäivän ajaksi katsotaan aika klo 00.00-24.00. Vuorotyötä tekevälle työntekijälle maksetaan sunnuntaityökorvaus muutoin työaikalain mukaan paitsi, että sunnuntai- ja juhlapäivien lasketaan alkavan niitä edeltävänä päivänä klo 18.00.

Kaupungin palveluksessa keskeytymättä vähintään 6 kuukautta olleille työntekijöille, sekä työntekijöille, joiden työsuhde on tarkoitettu ympärivuotiseksi, maksetaan kahdeksalta tunnilta viimeksi lasketun säännöllisen työajan keskituntiansion mukainen korvaus pitkäperjantailta, vapunpäivältä sekä molemmilta joulupäiviltä, mikäli ao. päivä olisi muutoin hänen työpäivänsä, sekä samansuuruinen korvaus juhannuspäivältä ilman sanottua edellytystä.

Sairauslomalla oleville työntekijöille maksetaan sairausaikaan sattuvilta em. arkipyhiltä sairausloman päiväpalkka, joka lasketaan vähentämättömänä myös siinä tapauksessa, ettei työntekijä ole oikeutettu saamaan sairausavustuksena täyttä palkkaa.

Pöytäkirjamerkintä: Tilapäisesti poikkeukselliseen aikaan suoritetusta työstä, mikäli järjestely koskee kuutta vuorokautta lyhyempää aikaa, eikä työ ole ylityötä eikä vuorotyötä, maksetaan 20 %:lla korotettu palkka.

Neuvottelutuloksen mukainen allekirjoituspöytäkirja maataloustyöntekijäin työehtosopimuksen muutoksiin.

1 §.

1. Sovittiin, että työajan lyhentäminen maataloustyöntekijäin työehtosopimuksen uusien määräysten mukaisesti toteutetaan 1.6.1968 alkaen.

2. Sovittiin, että lyhennetyn työajan tehokas käyttö hyväksytään.

3. Sovittiin, että 11.4.1968 allekirjoitetun työehtosopimuksen 4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 6 momentti ja 7 § muutetaan tähän pöytäkirjaan liittyvässä liitteessä esitetyn sanamuodon mukaiseksi.

4. Sovittiin, että nyt muutettavan työehtosopimuksen 7 §:n 4 momentin tarkoittamasta ns. puuttuvien tuntien korvausmenettelystä luovutaan ja työajan lyhenemisestä aiheutuva ansioitten vähennys korvataan tarkistamalla 1.6.1968 voimaan tulevat perustuntipalkat sekä markka- ja pennimääräiset lisät edellä 1. kohdassa mainitusta ajankohdasta lukien 10 %:lla työehtosopimuksen sanamuodon mukaisesti.

5. Sopijapuolet edellyttävät, että Kaupunkiliiton ja KTV:n välillä käytävissä neuvotteluissa vuosilomalain 8 §:n 2 momentissa tar-

koitetun keskimääräisen päiväpalkan laskentaperusteet tarkistetaan runkosopimuksen mukaisesti siten, ettei työajan lyheneminen sinänsä aiheuta muutosta vuosilomapalkan suuruuteen. Vastaavasti edellytetään meneteltäväksi myös sairausloma-ajalta maksettavan palkan laskentaperiaatteiden suhteen.

77. LAKI AMMATTIOPINTOJEN AVUSTUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 7 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 325/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1944:155)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 10 päivänä marraskuuta 1944 annettuun ammattiopintojen avustuslakiin (796/44) uusi näin kuuluva 14 b §:

14 b §. Sosiaalihallituksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1968.

78. LAKI KUNNALLISVAALILAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 12 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 341/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:11)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 7 päivänä helmikuuta 1964 annetun kunnallisvaalilain (49/64) 72 § näin kuuluvaksi:

72 §. Milloin tässä laissa mainittu muu määräpäivä kuin ensimmäinen vaalipäivä tai 14 §:n 1 momentissa taikka 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu päivä sattuu pyhäpäiväksi tai arkilauantaiksi, pidetään määräpäivänä ensimmäistä arkipäivää sen jälkeen.

79. ASETUS TIELIIKENNEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 12 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 345/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:82, 1960:78 ja 1964:177)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä muutetaan 4 päivänä lokakuuta 1957 annetun tieliikenneasetuksen (331/57) 13 §:n 1 ja 2 momentti, 17 §:n 2 momentti, 7 momentin a kohta ja 9 momentti, 24 §:n 1 momentti ja 27 §:n 1 ja 3 momentti, näistä 24 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 23 päivänä joulukuuta 1964 annetussa asetuksessa (641/64) ja 27 §:n 1 momentin a kohta sellaisena kuin se on 20 päivänä kesäkuuta 1960 annetussa asetuksessa (324/60), sekä lisätään asetuksen 13 §:ään uusi 2a momentti ja 27 §:ään uusi 1a momentti seuraavasti:

13 §. 1. Milloin tie on jaettu sillä kulkevien eri ryhmille, ajoneuvoa on kuljetettava ajoradalla. Moottoripolkupyörän, invalidipyörän ja muun kuin konevoimalla kulkevan ajoneuvon on kuitenkin käytettävä tien oikeanpuoleista piennarta, mikäli se haitatta käy päinsä.

2. Poiketen siitä, mitä 1 momentissa on säädetty, on polkupyörää sekä, jollei liikennemerkein ole toisin määrätty, moottoripolkupyörää ja invalidipyörää kuljetettava pyörätiellä, missä sellainen on. Tien reunassa olevaa pyörätietä saa kuitenkin käyttää vain se, jolla pyörätie on kulkusuunnassa tien oikealla puolella, jollei liikennemerkein ole toisin määrätty.

2a. Kun erityiset syyt siihen pakottavat, ajoneuvoa saa kuitenkin tilapäisesti kuljettaa muulla kuin sille 1 tai 2 momentin mukaan tarkoitetulla tien osalla, jollei siitä aiheudu vaaraa tai huomattavaa haittaa.

---

17 §. ---

2. Ajoneuvon, jonka kulkusuunta risteyksessä leikkaa toisen ajoneuvon kulkusuunnan, on, jollei jäljempänä ole toisin säädetty, väistettävä samanaikaisesti oikealta lähestyvää ajoneuvoa.

---

7. Risteyksessä, jossa liikennettä ohjataan liikennevaloin, velvoittavat ne ajoneuvon kuljettajia seuraavasti:

a) Vihreä valo:

Ajoneuvo saa, jos risteys muutoin on vapaa, kulkea suoraan eteenpäin tai kääntyä oikealle tahi vasemmalle, jollei tätä ole eri merkillä kielletty. Milloin vihreä valo on nuolen muotoinen, on ajo sallittu vain nuolen osoittamaan suuntaan. Kääntyvän ajoneuvon on väistettävä jalankulkijaa, joka asianmukaisesti ylittää tai on ryhtynyt ylittämään risteävää ajorataa, ja vasemmalle kääntyvän on väistettävä vastakkaiselta suunnalta tulevaa ajoneuvoa.

---

9. Tämän pykälän säännökset eivät vapauta kuljettajaa, jonka ajoneuvoa on väistettävä, noudattamasta olosuhteiden 5, 15 ja 19 §:n mukaan vaatimaa varovaisuutta, etenkin milloin tällainen ajoneuvo 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa on tulossa vähäliikenteiseltä tieltä vilkkaasti liikennöidylle tielle tai tasaiselta tieltä risteävään jyrkkään mäkeen.

---

24 §. 1. Moottoriajoneuvojen suurimmat sallitut ajonopeudet ovat, jollei 29 §:stä muuta johdu:

a) perävaunulla varustetun henkilöauton 70 km/h; moottoritiellä kuitenkin 90 km/h, jos perävaunu on varustettu jarruin;

b) pakettiauton 90 km/h, perävaunulla varustettuna 70 km/h;

e) linja- ja erikoisauton, perävaunulla varustettuna tai ilman sitä, sekä kuorma-auton, johon on kytketty jarruin varustettu perävaunu tai ilman sitä 70 km/h, moottoritiellä ilman perävaunua 90 km/h;

d) kuorma-auton muulla kuin c kohdassa mainitulla perävaunulla varustettuna, ja perävaunulla varustetun moottoripyörän 50 km/h;

e) traktorin ja moottorityökoneen perävaunuineen tai ilman sitä 30 km/h ja moottoripolkupyörän 40 km/h; sekä

f) ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän, jossa on rautaisia telaketjuja tai muunlaisia kuin ilmarenkain varustettuja pyöriä 20 km/h.

---

27 §. 1. Jalankulkijan on käytettävä jalkakäytävää, tai, jollei sitä ole, pyörätietä, missä sellainen on. Ensisijaisesti jalankulkijan on käytettävä sitä pyörätien osaa, joka on kauimpana ajoradasta. Missä jalkakäytävää tai pyörätietä ei ole, jalankulkijan on käytettävä tien piennarta tai, jollei se ole kulkukelpoinen, ajoradan ulointa reunaa. Hänen on tällöin ensisijaisesti käytettävä tien tai ajoradan vasenta reunaa.

1a. Jalankulkijan on ryhtyessään ylittämään ajorataa noudatettava erityistä varovaisuutta. Hänen on käytettävä suojatietä, jos sellainen on läheisyydessä, tai muutoin ylitettävä ajorata kohtisuoraan sellaisella kohdalla, missä ajoradan reunaan pysäytetyt ajoneuvot ei-

vät estä näkyvyyttä.

---

3. Liikennevalojen kohdalla saa jalankulkija ryhtyä ylittämään ajoratoa vain erityistä, jalankulkijalle vapaata kulkua osoittavaa valoa vastaan, tai, missä jalankulkuvaloa ei ole, vihreätä tai vilkkuvaa keltaista valoa vastaan.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1968, kuitenkin niin, että 27 §:n 3 momentti tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

80. KAUPUNGIN SAIRAANHOITAJAKOULUN OPETUSKIELEN MÄÄRÄÄMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 13 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1951:192)

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen 19.12.1951 tekemäänsä päätöstä, että kaupungin sairaanhoitajakoulussa on opetuskielenä suomi ja että kouluun voidaan ottaa myös ruotsinkielisiä hakijoita, jotka tyydyttävästi pystyvät seuraamaan suomenkielistä opetusta, sekä että tarvittaessa voidaan järjestää myös ruotsinkielisiä kursseja.

81. ASUNNONHANKKIMISLAINOJEN MYÖNTÄMINEN KAUPUNGIN HUOLTOKASSASTA.

Kaupunginhallituksen päätös kesäkuun 17 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:127)

Kaupunginhallitus päätti muuttaa 15.10.1964 tekemäänsä päätöstä indeksiehdon ja koron osalta siten, että huoltokassan jäsenille 9.4. 1968 jälkeen myönnettäviä asunnonhankkimislainoja ei sidota indeksiin ja että korko on 8 %. Samalla kaupunginhallitus päätti, että lainoja myönnettäessä on käytettävä kaupunginhallituksen vahvistaman velkakirjamallin mukaista velkakirjaa.

82. HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJASTO-OHJESÄÄNNÖN MUUTOS.

Kouluhallituksen vahvistus kesäkuun 20 p:ltä 1968.

(Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 3 p:ltä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1965:8 ja 1967:93)

Kouluhallitus vahvisti 20.6.1968 kirjastolain 3 §:n nojalla kaupunginvaltuuston 3.4.1968 tekemän päätöksen, jolla 21.10.1964 hyväksytyn ja 28.1.1965 vahvistetun Helsingin kaupungin kirjasto-ohjesäännön 2 ja 17 § muutettiin kuulumaan seuraavasti:

2 §. Edellä mainittua tarkoitusta varten kaupunki ylläpitää seuraavia kirjastoja:

1) pääkirjastoa, joka sijaitsee talossa n:o 3 Rikhardinkadun varrella,

2) seuraavia sivukirjastoja: Eteläinen sivukirjasto Punavuoressa, Haagan sivukirjasto Haagassa, Herttoniemen sivukirjasto Länsi-Herttoniemessä, Kaarelan sivukirjasto Kannelmäellä, Kallion sivukirjasto Kalliossa, Kulosaaren sivukirjasto Kulosaaressa, Käpylän sivukirjasto Käpylässä, Lauttasaaren sivukirjasto Lauttasaaressa, Malmin sivukirjasto Malmilla, Maunulan sivukirjasto Maunulassa, Munkkiniemen sivukirjasto Munkkiniemessä, Oulunkylän sivukirjasto Oulunkylässä, Pakilan sivukirjasto Pakilassa, Pitäjänmäen sivukirjasto Konalassa, Porolahden sivukirjasto Roihuvuoressa, Puistolan sivukirjasto Puistolassa, Suomenlinnan sivukirjasto Suomenlinnassa, Tapanilan sivukirjasto Tapanilassa, Toukolan sivukirjasto Toukolassa, Töölön sivukirjasto Töölössä, Vallilan sivukirjasto Vallilassa, Vallisaaren sivukirjasto Vallisaaressa, Vartiokylän sivukirjasto Vartiokylässä ja Vuosaaren sivukirjasto Vuosaaressa sekä

3) laitoskirjastoja seuraavissa sairaaloissa ja huoltolaitoksissa: Auroran, Hesperian, Kivelän, Laakson, Malmin, Marian ja Nikkilän sairaaloissa, Koskelan sairaskodissa, Kustaankartanon, Riistavuoren, Roihuvuoren ja Suursuon vanhainkodeissa sekä Sofianlehdon vastaanottokodissa.

Kaupunginkirjasto harjoittaa lainaustoimintaa myös kirjastoautojen avulla.

17 §. Laitoskirjastonjohtajan tehtävänä on

1) johtaa ja valvoa laitoskirjastojen toimintaa,

2) tehdä kirjastonjohtajalle aloitteita laitoskirjastojen toiminnan kehittämiseksi,

3) huolehtia kirjavaraston ja siihen liittyvien luetteloiden täydentämisestä ja kunnosta,

4) järjestää kirjavaraston inventoiminen,

5) edistää yhteistoimintaa laitoskirjastojen välillä ja ylläpitää yhteyttä niihin laitoksiin, joissa laitoskirjastot toimivat, sekä

6) suorittaa kirjastonjohtajan määräämät muut toimialaansa kuuluvat tehtävät.

83. KAUPUNGIN SATAMAJÄÄNMURTAJIEN VÄKEÄ KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS.

Palkkalautakunnan ja Suomen Merimies-Unioni r.y:n allekirjoittama kesäkuun 20 p:nä 1968.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä kesäkuun 13 p:nä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:66)

1 §. Palkat.

Rahapalkka on sama kuin ulkomaanliikenteen aluksissa, joissa laivaväelle annetaan vapaasti ruoka aluksen puolesta.

Ellei aluksessa voida antaa vapaata ruokaa, vaan laivaväki joutuu kustantamaan sen itse ja alukseen palkattu emännöitsijä tai keittäjä valmistaa ruoan, maksetaan vapaan ruoan korvauksena 5,28 markkaa (1.3.1967 lähtien 5,39 mk) päivältä, jota korvausta korotetaan samassa suhteessa kuin merimiesten vuosilomalain mukaista valtioneuvoston vahvistamaa rahavastiketta korotetaan. Ellei alukseen ole palkattu eri henkilöä ruoan valmistamista varten tai aluksen asemapaikkana on muu satama kuin kotisatama, maksetaan edellä mainittu rahavastike 1,87 markalla korotettuna.

Ellei laivaväkeen kuuluvalle voida antaa vapaata ruokaa aluksessa eikä vapaata asuntoa joko aluksessa tai maissa, suoritetaan hänelle näistä puuttuvista eduista korvauksena yhteensä 9,03 markkaa päivältä.

Mikäli ulkomaanliikenteen aluksissa palvelevien palkkoja tai markkamääräisiä korvauksia korotetaan, korotetaan myös tämän sopimuksen alaisia palkkoja ja korvauksia vastaavasti.

Palkanmaksu tapahtuu kaksi kertaa kuukaudessa.

2 §. Ikälisät.

Kukin laivaväkeen kuuluva on oikeutettu ikälisään, joka vastaa 5 % peruspalkasta 3, 5, 8, 12, 15 ja 18 vuoden keskeytymättömän palveluksen jälkeen samalla työnantajalla, mutta kuitenkin siten, että ensimmäinen, toinen ja kolmas ikälisä maksetaan palvelusajasta riippumatta heti, kun laivaväkeen kuuluva esittää todistukset siitä, että hänellä on aikaisemmin hankittua vähintään matruusin palkkaan oikeut-

tanutta saman erikoisalan (kansi-, kone- ja talousosaston) merikokemusta 3, 5 tai 8 vuotta.

Mikäli palvelussuhde on katkennut laivaväkeen kuuluvasta riippumattomasta syystä tai milloin palvelussuhteen katkeaminen ei kerrallaan ole kestänyt 9 kuukautta kauemmin, katsotaan palvelussuhde keskeytymättömäksi, kuitenkin siten, ettei itse keskeytysaikaa kuitenkaan lueta palvelusajaksi. Palvelusajaksi luetaan myös loma-aika ja sellainen aika, jonka laivaväkeen kuuluva on ollut ammattikoulussa, ammattinsa aiheuttamalla komennuksella tai sairaana, mikäli sairaus tai tapaturman aiheuttama työkyvyttömyys on alkanut työsuhteen kestäessä.

Valtion ja jonkin muun kunnan palveluksessaoloajat otetaan huomioon ikälisiä laskettaessa, valtion palveluksessaoloajasta kuitenkin enintään kymmenen vuotta.

Pöytäkirjamerkintä 1: Tämän pykälän 1 ja 3 momenttia ei sovelleta samanaikaisesti, vaan laskuperusteista otetaan huomioon ikälisään oikeuttavan palvelusajan pituutta määrättäessä ainoastaan toinen, pitempää palvelusaikaa koskeva.

Pöytäkirjamerkintä 2: Kansi- tai konehenkilökuntaan kuuluva merimies, joka on oikeutettu vähintään matruusin palkkaan ja joka hyväksytysti on suorittanut merimiesammattikoulun kurssin ja jolla on vähintään 36 kuukauden merikokemus tai jolla on 5.11.1965 annetun asetuksen mukainen matruusin pätevyystodistus, on oikeutettu 35 markkaa taulukossa mainittua palkkaa korkeampaan peruspalkkaan. Edellä mainitun 35 markan korotuksen saa myös vähintään matruusin/moottorimiehen palkkaan oikeutettu kansi/konehenkilökuntaan kuuluva merimies, jolla on vähintään 60 kuukauden merikokemus, josta vähintään 24 kuukautta matruusina/moottorimiehenä tai matruusia/moottorimiestä vastaavassa asemassa. Tätä säännöstä sovelletaan merimieheen, joka ennen 31.12. 1970 on saavuttanut em. 60 kuukauden merikokemuksen.

3 §. Työaika.

Varsinainen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 43 tuntia viikossa, minkä yli menevältä työajalta, mikäli kysymyksessä ei ole merityöaikalain mukainen turvallisuuspalvelu, maksetaan ylityökorvaus merityöaikalain säännösten mukaisesti, kuitenkin siten, että rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta arkipäivänä tehdystä ylityöstä 1/120 merimiehen kuukautisesta rahapalkasta, ruokarahaa tai sitä vastaavaa korvausta siihen lukematta. Alin ylityökorvaus on 2,50 markkaa. Varsinaisesta viikkotyöajasta riippumatta maksetaan ylityö-

korvaus kaikesta lauantaisin ja pyhän aattoina, jollaisiksi katsotaan myös vapun ja itsenäisyyspäivän aatot, klo 12.00 jälkeen suoritetusta työstä. Lauantaisin ja pyhän aattoina klo 18.00 jälkeen suoritetusta työstä maksetaan tämä ylityökorvaus merityöaikalaissa sunnuntain ylityöstä säädetyn perusteen mukaisesti, kuitenkin siten, että rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta 1/72 kuukautisesta rahapalkasta, ruokarahaa tai sitä vastaavaa korvausta siihen lukematta.

Pääsiäis-, helluntai-, juhannus-, pyhäinpäivän-, joulu- ja uudenvuodenaattoina klo 12.00 jälkeen sekä merellä että satamassa suoritetusta työstä maksetaan ylityökorvaus merityöaikalaissa sunnuntaityöstä säädetyn perusteen mukaisesti, kuitenkin siten, että rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta 1/72 kuukautisesta rahapalkasta, ruokarahaa tai sitä vastaavaa korvausta siihen lukematta.

Jos työ on jaettu vahtivuoroihin, on vahtivuoron pituus vähintään neljä tuntia ja luetaan koko vahtivuoro työajaksi, vaikka laivamies sen aikana saisikin tilapäisesti poistua työstään. Vahtivuorot voidaan lopettaa vain satamassa oltaessa.

Milloin työ ei ole jaettu vahtivuoroihin, on työaika sijoitettava klo 06-18 väliselle ajalle, paitsi taloushenkilökuntaan kuuluvan 06-19 väliselle ajalle.

Yli puoli tuntia kestäviä ruoka- ja kahvitaukoja ei lasketa työaikaan.

Varsinaisen työajan lisäksi saadaan aluksessa teettää myös välttämättömäksi katsottavaa ylityötä, josta maksetaan merityöaikalain mukainen korvaus. Ylityötä ei saa teettää siinä määrin, että päivittäinen ja viikoittainen varsinainen ja ylityöaika yhdessä muodostuisi pitemmäksi kuin merityöaikasäännöksissä on määritelty. Aloitettu ylityötunti korvataan täytenä tuntina, ellei ylityö ala välittömästi varsinaisen työajan jälkeen, jolloin ylityö voidaan laskea puolen tunnin tarkkuudella.

Pöytäkirjamerkintä: Arkipyhät, sopimuksesta pidetyt puolipäivävapaat, poissaolo työstä lääkärin määräyksestä tai muusta työntekijästä itsestään riippumattomasta syystä eivät vaikuta takautuvasti viikkotyöaikaan, vaan sellaiset ajat viikkotyöaikaa määriteltäessä sisällytetään työaikaan.

4 §. Pyhätyökorvaus.

Kaikesta pyhäpäivänä (vuorokautena) suoritetusta työstä maksetaan ylityökorvaus, mikä on 1/72 laivaväkeen kuuluvalle maksettavasta kuukausipalkasta, mutta työntekijän suostumuksella voidaan se korvata myös vastaavalla vapaa-ajalla satamassa, mikäli kysymyksessä on aluksen kulussa ollessa suoritettu vahtivuorotyö. Tällainen vapaa-aika voidaan yhdistää myös vuosilomaan, jolloin merimiesten vuosilomalain mukaisen palkan ohella annetaan rahavastike asunnosta ja ruoasta.

5 §. Työsuhde.

Laivaväkeen kuuluville on mahdollisuuksien mukaan varattava muuta työtä ajaksi, jona alus ei ole toiminnassa. Mikäli laivaväkeä joudutaan päästökatselmoimaan aluksen toiminnan estymisen vuoksi, on sen toiminnan uudelleen alkaessa ensisijaisesti otettava palvelukseen virkaiältään vanhimpia. Kaikki miehistöön kuuluvat otetaan merimiesvälitystoimiston kautta siirto-oikeuksin, samoin sellainen henkilö, jolla ei ole siirto-oikeutta. Merimies-Unionin asiamiehelle on varattava tilaisuus olla mukana sekä otto- että päästökatselmuksessa.

Pöytäkirjamerkintä: 5 § on käsitettävä siten, että aluksen päällikkö tosin ottaa miehistön satamajäänmurtajiin merimiesvälitystoimiston kautta, mutta oman valintansa mukaan ja vuorolistasta riippumatta.

6 §. Vuosiloma.

Vuosiloma määräytyy merimiesten vuosilomalain ja Merenkulun Työnantajaliitto r.y:n ja Suomen Merimies-Unioni r.y:n välisen ulkomaanliikenteen aluksia koskevan työehtosopimuksen sekä sen liitteiden määräysten mukaan, joiden mukaisesti myös vuosilomakorvaus määräytyy.

Loma-ajan palkkaan tulee sisältyä tämän sopimuksen 1 §:n 3 momentin mukainen rahavastike asunnosta ja ravinnosta.

Pöytäkirjamerkintä: Vuosiloma on, mikäli työt vain sen sallivat, annettava laivaväelle yleisenä lomanantokautena. Työsuhteen jatkuvuus loman osalta määritellään kuten tämän sopimuksen 2 §:ssä on määrätty ikälisistä.

7 §. Sairaanhoito.

Laivaväkeen kuuluvalle taataan sairauden ja työtapaturman sattuessa samat edut ja oikeudet kuin ulkomaanliikenteen palveluksessa oleville.

8 §. Asuntosuojat ja ruokailu.

Laivaväkeen kuuluvien asuinsuojissa tulee olla kunnolliset makuupaikat, ja kullekin laivaväkeen kuuluvalle on varattava patja, tyyny, tyynynpäällinen, kaksi pyyheliinaa ja vuodepeite sekä joko kaksi lakanaa tai yksi lakana ja patjansuojus, joista patjansuojus, lakanat sekä tyynynpäällinen vaihdetaan puhtaisiin kahdesti kuukaudessa, pyyheliina kerran viikossa ja vuodepeite vähintään kerran vuodessa. Liinavaatteet on vaihdettava puhtaisiin myös aina, kun tapahtuu vaihdoksia miehistössä.

Jokaiselle laivaväkeen kuuluvalle on varattava tarpeelliset ja sopivat ruokailuastiat ja -välineet. Ne on puhdistettava jokaisen käytön jälkeen työaikana. Makuu- ja ruokailusuojat on puhdistettava joka päivä työaikana sekä kerran viikossa perusteellisesti. Ellei tässä mainittuja tehtäviä voida suorittaa työaikana, on ne suoritettava ylityönä.

9 §. Sadevaatteet, turkit ja keittiötakit.

Satamajäänmurtajan omistaja huolehtii siitä, että laivaväen käytettävissä on tarpeelliset sadevaatteet ja turkit. Tämän lisäksi aluksessa on oltava tarpeellinen määrä suojapukuja käytettäväksi nuohouksessa, pannujen sekä koneen ja pannuhuoneen pilssien, kampikammion samoin kuin tankkien puhdistuksessa. Keittiöväelle annetaan asialliset keittiötakit.

10 §. Puolivapaapäivät.

Merimieslain 51 §:ssä mainitun puolivapaapäivän ohella on laivaväkeen kuuluva oikeutettu saamaan lisäksi yhden puolivapaapäivän kuukaudessa sellaisena aikana, jolloin liikkeet ja virastot pidetään avoinna.

11 §. Korvaus valmiusajalta.

Kun laivaväkeen kuuluva on määrätty jäämään vapaa-aikanaan alukseen (ns. jäämisvuoro/stand by) jotakin työajan ulkopuolella suoritettavaa tehtävää varten, maksetaan kultakin aloitetulta kolmen tunnin valmiusajanjaksolta 1 1/2 tunnin ylityöpalkkaa vastaava korvaus. Jos työntekijää ei velvoiteta olemaan aluksella, vaan hänet määrätään saapumaan vapaa-aikanaan alukselle jonkin tehtävän suorittamista varten, maksetaan siitä korvauksena yhden ylityötunnin palkka. Pyhäpäivisin korvaus on kaksinkertainen.

12 §. Sopimuksen voimassaoloaika.

Tämä sopimus on voimassa tammikuun 31 päivään 1969 saakka. Jos sopimus halutaan purkaa tai saada sitä muutetuksi, on irtisanominen suoritettava viimeistään marraskuun 30 päivänä 1968 ja muutosesitykset toimitettava vastapuolelle viimeistään joulukuun 20 päivänä 1968. Ellei sopimusta irtisanota, jatkuu se edelleen yhden vuoden kerrallaan.

13 §. Täytäntöönpanomääräykset.

Mikäli laivaväkeen kuuluvalle on aikaisemmin työehtosopimuksen mukaan luettu palvelusvuosiksi muuta palvelusta kuin tässä työehtosopimuksessa mainittua tai laajemmalti kuin mihin hän tämän työehtosopimuksen mukaan on oikeutettu tai mikäli hänelle on myönnetty paremmat vuosilomaetuudet kuin mihin hän tämän työehtosopimuksen mukaan olisi oikeutettu, tällainen laivaväkeen kuuluva henkilö säilyttää jo saavuttamansa etuudet entisellään, niin kauan kuin hänen työsuhteensa jatkuu keskeytymättömänä siten kuin 2 §:ssä on määrätty.

84. ASETUS VEROTUSASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 24 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 353/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:144)

Valtiovarainministerin esittelystä lisätään 30 päivänä joulukuuta 1959 annettuun verotusasetukseen (530/59) uusi 30a § seuraavasti:

30a §. Saadakseen verotuksessa lukea hyväkseen maatilatalouden tuloverolain 13 §:ssä säädetyn vähennyksen metsätien rakentamismenoista on verovelvollisen veroilmoitukseensa liitettävä, milloin tien rakentaminen on toteutettu osittain tai kokonaan metsänparannusvaroilla, keskusmetsälautakunnan antama todistus sekä milloin tie on rakennettu yhteishankkeena ilman metsänparannusvaroja, yksityistielaissa säädetyn hoitokunnan tai toimitsijamiehen antama todistus. Todistuksesta tulee käydä ilmi, minä kalenterivuonna tie on valmistunut, sekä sen rakentamisesta verovelvolliselle aiheutuneet menot. Milloin kysymyksessä on tie, jota vain asianomaisen kiinteistön omistajalla tai haltijalla on oikeus käyttää, on verovelvollisen muutoin luotettavasti selvitettävä vaatimansa vähennyksen peruste ja suuruus.

85. LAKI ELINKEINOTULON VEROTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 24 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 360/68)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I osa.

Yleiset säännökset.

1 §. Elinkeinotoiminnan tulos vahvistetaan valtion- ja kunnallisverotusta toimitettaessa tässä laissa säädetyllä tavalla.

Elinkeinotoiminnalla tarkoitetaan liike- ja ammattitoimintaa.

2 §. Verovelvollisen kunkin tulolähteen tulos vahvistetaan erikseen.

Tässä laissa tarkoitettu tulolähde on verovelvollisen jokainen itsenäinen liike tai ammatti.

3 §. Verotusta toimitettaessa veronalaiset tulot ja vähennyskelpoiset menot jaksotetaan asianomaisten verovuosien tuotoiksi ja kuluiksi. Tulolähteen tulos on verovuoden tuottojen ja kulujen erotus.

II osa.

Tulon veronalaisuus ja menon vähennyskelpoisuus.

1 luku.

Tulon veronalaisuus.

4 §. Veronalaisia elinkeinotuloja ovat elinkeinotoiminnassa rahana tai rahanarvoisena etuutena saadut tulot.

5 §. Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja veronalaisia elinkeinotuloja ovat muun ohessa:

1) vaihto-, sijoitus- ja käyttöomaisuudesta sekä muista elinkeinossa käytetyistä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä saadut luovutushinnat ja muut vastikkeet, 6 §:ssä säädetyin poikkeuksin,

2) elinkeinotoimintana harjoitetusta vuokraamisesta, työn tai palveluksen suorittamisesta ynnä muusta sellaisesta saadut korvaukset,

3) elinkeinoon kuuluvan omaisuuden tuottamat osingot, korot ja muut tulot, 6 §:ssä säädetyin poikkeuksin,

4) liikkeen tai ammatin taikka siihen kuuluvan omaisuuden, oikeuden tai etuuden vuokraamisesta saadut korvaukset, sekä

5) rahoitusomaisuudesta saadut voitot 6 §:ssä säädetyin poikkeuksin.

6 §. Veronalaista tuloa eivät ole:

1) muuhun kuin vaihto- tai sijoitusomaisuuteen kuuluvista kiinteistöistä ja arvopapereista saadut luovutushinnat tai muut vastikkeet, mikäli verovelvollinen on omistanut kiinteistön vähintään 10 ja arvopaperin vähintään 5 vuotta, kuitenkin niin että palautuva, verotuksessa arvopaperin hankintamenosta aikaisemmin 42 §:n 1 momentin perusteella hyväksytty poisto on veronalaista tuloa 5 vuoden määräajan jälkeenkin,

2) yhteisön osake- tai osuuspääomana ja muuna pääomansijoituksena saamat erät,

3) sähkö-, puhelin-, vesi-, viemäri- tai kaukolämpöverkostoa ylläpitävän yhteisön perimät liittymismaksut, jotka palautetaan suorittajalle tai joilla saadut edut suorittajalla on oikeus siirtää kolmannelle henkilölle,

4) avoimesta, kommandiitti- tai laivanisännistöyhtiöstä taikka niihin verrattavasta yhtymästä saadut osingot, eivätkä

5) kotimaisen osakeyhtiön tai osuuskunnan kotimaiselta osakeyhtiöltä tai osuuskunnalta saamat osingot ja osuuspääoman korot, kuitenkin niin, että raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksen sekä arvopaperikauppiaan veronalaista tuloa ovat muusta kuin käyttöomaisuuteen kuuluvasta osakkeesta tai osuudesta saadut osingot ja korot.

2 luku.

Menon ja menetyksen vähennyskelpoisuus.

7 §. Vähennyskelpoisia ovat elinkeinotoiminnassa tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneet menot ja menetykset.

8 §. Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

1) vaihto-omaisuuden ja sijoitusomaisuuden hankintamenot,

2) käyttöomaisuuden hankintamenot kulumatonta käyttöomaisuutta koskevin, 42 §:n 2 momentista johtuvin poikkeuksin, kuitenkin niin, että jos verovelvollinen on saanut hyödykkeen hankkimiseen avustusta julkiselta yhdyskunnalta tai jos joku muu on elinkeinotoiminnassaan osallistunut hankintamenon suorittamiseen, vähennyskelpoiseen hankintamenoon ei lueta avustusta tai toisen osuutta vastaavaa osaa hankintamenosta,

3) elinkeinotoiminnassa käytetyn maa- ja vesialueen sekä huonetilan vuokrat,

4) elinkeinotoiminnassa työskennelleiden henkilöiden palkat, heidän ja heidän omaistensa eläkkeet ja työsuhteeseen perustuvat avustukset sekä työntekijöiden ja heidän omaistensa eläke-, sairauskorvaus-, työkyvyttömyyskorvaus- tai muiden niiden kaltaisten oikeuksien ja etujen järjestämisestä johtuvat vakuutus- ja muut sellaiset maksut, kuitenkin niin, että maksut työnantajan perustamalle itsenäiselle eläkelaitok-

selle tai eläkesäätiölle ovat vähennyskelpoisia vain siihen määrään asti, joka vakuutusteknillisten perusteiden mukaan tarvitaan säätiön tai laitoksen eläke- tai muista sellaisista sitoumuksista johtuvan vastuun peittämiseen,

5) ilmoittelusta, asiakaslehdistä ja -julkaisuista, tavanomaisista mainoslahjoista, mainostilaisuuksista ynnä muusta sellaisesta johtuneet menot,

6) liikkeen toiminnan kehittämiseen tähtäävän tutkimustoiminnan menot,

7) liiketoimintaa harjoittamaan perustetun yhteisön sekä liikkeen perustamisesta ja uudelleen järjestämisestä ynnä muusta sellaisesta johtuneet menot,

8) liikkeen toimialaan sekä toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden kohtuulliset edustusmenot,

9) työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut,

10) kotimaisten vakuutusyhtiöiden, keskinäisten vahinkovakuutusyhdistysten, avustuskassojen ja muiden niihin rinnastettavien vakuutuslaitosten lakisääteiset siirrot korvaus- ja vakuutusmaksurahastoihin sekä eläkesäätiöiden ja muiden niihin rinnastettavien eläkelaitosten eläke- tai muista sellaisista sitoumuksista johtuvan vastuun peittämiseen tarvittavat vakuutusteknillisten perusteiden mukaan lasketut määrät, sekä

11) säästöpankkien ja liikepankkien lakisääteiset sekä osuuskassojen laki- tai sääntömääräiset suoritukset vakuusrahastoilleen.

9 §. Rahoitusomaisuutta ovat rahat, pankki- ja tilisaamiset, saamavekselit sekä muut sellaiset rahoitusvarat.

10 §. Vaihto-omaisuutta ovat elinkeinotoiminnassa sellaisinaan tai jalostettuina luovutettaviksi tarkoitetut kauppatavarat, raaka-aineet, puolivalmisteet ja muut hyödykkeet sekä elinkeinotoiminnassa kulutettaviksi tarkoitetut poltto- ja voiteluaineet ja muut tarvikkeet.

11 §. Sijoitusomaisuutta ovat raha-, vakuutus- ja eläkelaitosten varojen sijoittamiseksi tai sijoitusten turvaamiseksi hankkimat arvopaperit, kiinteistöt ja muu sellainen omaisuus, saamisia lukuun ottamatta.

12 §. Käyttöomaisuutta ovat elinkeinossa pysyvään käyttöön tarkoitetut maa-alueet, arvopaperit, rakennukset, koneet, kalustot ja muut esineet, patentit ja muut erikseen luovutettavissa olevat aineettomat oikeudet sekä soran- ja hiekanottopaikat, kaivokset, kivilouhokset, turvesuot ja muut sellaiset hyödykkeet. Maa-alue, arvopaperit ja muut sellaiset hyödykkeet ovat kulumatonta käyttöomaisuutta.

13 §. Hyödyke luetaan vaihto-omaisuuteen siitä alkaen, kun se on lähetetty, toimitettu tai muuten luovutettu verovelvolliselle, siihen saakka, kunnes verovelvollinen on sen luovuttanut taikka se on kulutettu, tuhoutunut tai muuten menetetty. Metsäkauppasopimuksella määrätyltä alueelta kiinteään markkamääräiseen hintaan ostetut, laadultaan määritellyt

puut luetaan ostajan vaihto-omaisuuteen. Rakennus, rakennelma, kone tai muu sellainen luovuttajan valmistama hyödyke, jonka tilaaja sopimuksen mukaan ottaa vastaan erityisen tarkastuksen toimitettuaan, luetaan luovuttajan vaihto-omaisuuteen siihen saakka kunnes se on tarkastuksen jälkeen vastaanotettu.

14 §. Vaihto-, sijoitus- ja käyttöomaisuuden hankintameno on hyödykkeen hankinnasta ja valmistuksesta johtuneitten välittömien menojen määrä.

Verovelvollisella verovuoden päättyessä olevan vaihto-omaisuuden hankintamenon suuruus määritetään, ellei verovelvollinen muuta näytä, olettaen, että samanlaiset hyödykkeet on luovutettu tai kulutettu siinä järjestyksessä, missä ne on hankittu.

15 §. Perintönä, lahjana tai muulla niihin verrattavalla saannolla vastikkeetta saadun vaihto-, sijoitus- ja käyttöomaisuuden vähennyskelpoiseksi hankintamenoksi katsotaan hyödykkeen todennäköinen hankintameno saannon hetkellä, kuitenkin niin, että jos verovelvollinen on saanut koko liikkeen tai ammatin perintönä, lahjana tai muulla niihin verrattavalla saannolla vastikkeetta, vähennetään tällöin saadun vaihto-, sijoitus- ja käyttöomaisuuden hankintameno samalla tavalla kuin se olisi vähennetty saantomiehen tuloista.

16 §. Tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita menoja eivät ole:

1) verovelvollisen puolison sekä sellaisen lapsen tai muun perheenjäsenen, joka ei ennen verovuotta ole täyttänyt 16 vuotta, palkat, eläkkeet tai muut etuudet,

2) verovapaan tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot, kuitenkin niin, että verovapaan tulon ylittävä osa menoista katsotaan vähennyskelpoiseksi, eivätkä

3) liittymisestä sähkö-, puhelin-, vesi-, viemäri- ja kaukolämpöverkostoon suoritetut maksut, jotka palautetaan verovelvolliselle tämän luopuessa liittymismaksun tuomasta edusta tai joilla saadut edut verovelvollisella on oikeus siirtää kolmannelle henkilölle.

17 §. Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menetyksiä ovat muun ohessa:

1) rahoitusomaisuuteen kohdistuvasta kavalluksesta, varkaudesta tai muusta rikoksesta johtuneet menetykset, ja

2) rahoitusomaisuuden lopullisiksi todetut arvonalenemiset.

18 §. Vähennyskelpoisia ovat myös:

1) vuosi- ja vaihtoalennukset, osto- ja myyntihyvitykset ynnä muut sellaiset oikaisuerät sekä osuuskunnan ostojen ja myyntien taikka niihin rinnastettavien suoritusten perusteella jakama ylijäämänpalautus kokonaisuudessaan,

2) elinkeinotoiminnasta johtuneen velan korko, myös silloin, kun korko riippuu liikkeen tuloksesta, kuitenkin niin, että kiinnitettyjen

velkain korot saadaan vähentää kunnallisverotuksessa 50 000 markkaan saakka kokonaan ja tämän määrän ylittävältä osalta 20 prosenttia,

3) elinkeinotoiminnasta johtuneesta velasta aiheutuneet indeksi- ja kurssitappiot, sekä

4) valtionverotuksessa 40 prosenttia osakeyhtiön tai osuuskunnan jakamasta osingosta ja osuuspääoman korosta, joista on vähennetty 6 §:n 5 kohdassa tarkoitetut verovapaat osingot ja korot.

III osa.

Tulon ja menon jaksottaminen.

1 luku.

Yleiset jaksottamissäännöt.

19 §. Tulo on sen verovuoden tuottoa, jonka aikana se on saatu rahana, saamisena tai muuna rahanarvoisena etuutena.

20 §. Ennakkoon saadut korot ja vuokrat samoin kuin muu tuloerä, jonka suuruus määräytyy ajan kulumisen perusteella ja jonka voidaan katsoa osittain tai kokonaan kohdistuvan vähintään kahteen sen verovuoden jälkeiseen verovuoteen, jonka aikana se on saatu, jaksotetaan, verovelvollisen vaatiessa, yhtä suurina vuotuisina erinä niiden verovuosien tuotoiksi, joilta ne on saatu, muut tuloerät kuin korot kuitenkin enintään 10 vuodelle.

21 §. Käyttöomaisuudesta saatu luovutushinta tai muu vastike jaksotetaan 30 §:ssä, 33 §:n 2 momentissa, 41 §:ssä ja 43 §:ssä säädetyllä tavalla.

22 §. Meno on sen verovuoden kulua, jonka aikana sen suorittamisvelvollisuus on syntynyt, jollei jäljempänä muuta säädetä.

Menetys on sen verovuoden kulua, jonka aikana se on todettu, jollei jäljempänä muuta säädetä.

23 §. Korko ja vuokra samoin kuin muu sellainen meno, jonka suuruus määräytyy ajan kulumisen perusteella, on sen verovuoden kulua, jolta se suoritetaan. Uuden voimalaitoksen, kaivoksen ja muun teollisuuslaitoksen rakentamisen rahoittamisesta johtuneet rakennusaikaiset korot voidaan kuitenkin vähentää verovelvollisen vaatiessa enintään 10 prosentin vuotuisin poistoin.

24 §. Kolmen tai useamman verovuoden ajan tuloa kerryttävä tai sitä säilyttävä meno vähennetään, mikäli jäljempänä ei muuta säädetä, yhtä suurina vuotuisina poistoina todennäköisenä vaikutusaikanaan, tai jos menon todennäköinen vaikutusaika on 10 vuotta pitempi, 10 verovuotena.

25 §. Liiketoiminnan kehittämiseen tähtäävän tutkimustoiminnan menot,

lukuun ottamatta pysyvään käyttöön tarkoitetun rakennuksen tai rakennelman taikka rakennuksen tai rakennelman osan hankintamenoja, ovat sen verovuoden kulua, jonka aikana niiden suorittamisvelvollisuus on syntynyt, kuitenkin niin, että verovelvollisen vaatiessa nämä menot voidaan vähentää kahden tai useamman verovuoden aikana poistoina.

26 §. Elinkeinotoiminnasta johtuneiden velkojen indeksi- ja kurssitappiot katsotaan sen verovuoden kuluiksi, jonka aikana ulkomaanrahan kurssi taikka hinta- tai kustannusindeksi taikka muu vertailuperuste on muuttunut tai tappiota vastaava summa on suoritettu.

27 §. Osingot, osuuspääoman korot ja ylijäämänpalautukset vähennetään sen verovuoden tuotoista, jolta ne jaetaan.

2 luku.

Vaihto- tai sijoitusomaisuuden hankintamenon jaksottaminen.

28 §. Vaihto-omaisuuden hankintameno on sen verovuoden kulua, jona vaihto-omaisuus on luovutettu, kulutettu tai menetetty. Verovelvollisella verovuoden päättyessä olevan vaihto-omaisuuden hankintamenosta on verovuoden kulua kuitenkin se osa, joka ylittää vastaavan vaihto-omaisuuden hankintaan verovuoden päättyessä todennäköisesti tarvittavan hankintamenon tai siitä samana ajankohtana todennäköisesti saatavan luovutushinnan. Verovelvollisen sitä vaatiessa on verovuoden kulua lisäksi enintään 50 prosenttia siitä hankintamenon osasta, jota ei edellä tässä pykälässä olevien säännösten perusteella ole katsottu kuluksi.

29 §. Sijoitusomaisuuden hankintameno on sen verovuoden kulua, jona sijoitusomaisuus on luovutettu tai menetetty. Raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksella verovuoden päättyessä olevan sijoitusomaisuuden hankintamenosta on verovuoden kulua kuitenkin se osa, joka ylittää vastaavan sijoitusomaisuuden hankintaan verovuoden päättyessä todennäköisesti tarvittavan hankintamenon tai siitä samana ajankohtana todennäköisesti saatavan luovutushinnan. Verovelvollisen sitä vaatiessa on verovuoden kulua lisäksi enintään 6 prosenttia siitä hankintamenon osasta, jota ei edellä tässä pykälässä olevien säännösten perusteella ole katsottu kuluksi.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa on säädetty, poistetaan sijoitusomaisuuteen kuuluvan rakennuksen hankintameno samalla tavalla kuin vastaavanlaisen käyttöomaisuuteen kuuluvan rakennuksen hankintameno.

3 luku.

Käyttöomaisuuden hankintamenon jaksottaminen.

30 §. Koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenoista tehdään poistot yhtenä eränä menojäännöksestä.

Menojäännös on verovuoden aikana käyttöönotetun irtaimen käyttö-

omaisuuden hankintamenojen ja aikaisemmin käyttöönotetun irtaimen käyttöomaisuuden poistamattomien hankintamenojen summa vähennettynä irtaimesta käyttöomaisuudesta verovuoden aikana saaduilla luovutushinnoilla ja muilla vastikkeilla. Menojäännöstä laskettaessa katsotaan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenoksi myös irtaimen käyttöomaisuuden laajennus-, muutos-, uudistus- ja muut vastaavat perusparannusmenot sekä, verovelvollisen vaatiessa, suurehkot korjausmenot.

Verovuoden poiston suuruus saa olla enintään 30 prosenttia menojäännöksestä.

Menojäännöstä laskettaessa vähentämättä jäänyt osa irtaimesta käyttöomaisuudesta verovuoden aikana saaduista luovutushinnoista ja muista vastikkeista katsotaan verovuoden veronalaiseksi tuotoksi. Mikäli verovelvollinen jatkaa elinkeinotoimintaansa ja tekee todennäköiseksi aikovansa hankkia uutta kuluvaa käyttöomaisuutta, menojäännöstä laskettaessa vähentämättä jäänyttä erää ei kuitenkaan katsota verovuoden tuotoksi, vaan se vähennetään kahden tai, mikäli sen läänin lääninverotoimisto, jonka alueella verovelvollisen kotipaikka on, verovelvollisen hakemuksesta erityisistä syistä niin päättää, useamman seuraavan verovuoden aikana käyttöön otetun kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoista. Edellä mainituin tavoin vähentämättä jäänyt erä luetaan sen verovuoden veronalaiseksi tuotoksi, minkä aikana se olisi viimeistään ollut käyttöomaisuuden hankintamenosta vähennettävä.

31 §. Hissien, lämpökeskuksen koneiden ja laitteiden, liesien, jää- ja pakastekaappien, ilmanvaihto- ja ilmastointilaitteiden, keskusantennien sekä muiden sellaisten hyödykkeiden hankintamenot poistetaan sekä niistä saadut luovutushinnat ja muut vastikkeet tuloutetaan 30 §:ssä säädetyllä tavalla silloinkin, kun sanotut hyödykkeet ovat rakennuksen ainesosia.

32 §. Jos verovelvollinen osoittaa, että kaiken edellä 30 ja 31 §:ssä tarkoitetun käyttöomaisuuden käypä arvo on verovuoden päättyessä omaisuuden arvonalenemisen, tuhoutumisen, vahingoittumisen tai muun syyn vuoksi pienempi kuin menojäännös, josta on jo tehty verovuoden poisto, saadaan menojäännöksestä tehdä sellainen lisäpoisto, joka alentaa menojäännöksen käypään arvoon.

33 §. Poiketen siitä, mitä 30 §:ssä on säädetty, poistetaan, verovelvollisen vaatiessa,

1) sellaisen irtaimen käyttöomaisuuden, jonka todennäköinen taloudellinen käyttöaika on enintään 3 vuotta, hankintameno kokonaisuudessaan sinä verovuonna jona omaisuus on hankittu, ja

2) ammattimaiseen liikenteeseen käytetyn auton hankintamenosta sinä verovuonna, jona auto on otettu käyttöön, enintään 30 prosenttia, seuraavana verovuotena enintään 25 prosenttia ja sen jälkeisinä verovuosina enintään 20 prosenttia.

Irtaimesta käyttöomaisuudesta, jonka hankintameno on poistettu 1 momentissa säädetyllä tavalla, saadut luovutushinnat ja muut vastikkeet

katsotaan sen verovuoden tuotoksi, jona ne on saatu.

34 §. Rakennuksen ja rakennelman hankintameno vähennetään poistamatta olevan hankintamenon osan perusteella määritettävin poistoin.

Verovuoden poiston suuruus saa olla enintään:

1) 10 prosenttia poistamattomasta hankintamenosta, jos rakennus on puinen myymälä-, varasto-, tehdas-, työpaja-, talous-, voima-asema- tai muu niihin verrattava rakennus,

2) 9 prosenttia poistamattomasta hankintamenosta, jos rakennus on kivinen myymälä-, varasto-, tehdas-, työpaja-, talous-, voima-asema- tai muu niihin verrattava rakennus taikka tällaiseen tarkoitukseen käytettävä kalliosuoja tai nestemäisten polttoaineiden kalliovarasto,

3) 6 prosenttia poistamattomasta hankintamenosta, jos rakennus on puinen asuin-, toimisto- tai muu niihin verrattava rakennus,

4) 5 prosenttia poistamattomasta hankintamenosta, jos rakennus on kivinen asuin-, toimisto- tai muu niihin verrattava rakennus,

5) 20 prosenttia polttonestesäiliöiden, happosäiliöiden ja muiden sellaisten metallista tai muusta siihen verrattavasta aineesta rakennettujen varasto- ja muiden rakennelmien poistamattomasta hankintamenosta,

6) 20 prosenttia puusta tai siihen verrattavasta aineesta rakennettujen kevyiden rakennelmien poistamattomasta hankintamenosta, sekä

7) 20 prosenttia sellaisen rakennuksen tai rakennelman taikka rakennuksen tai rakennelman osan poistamattomasta hankintamenosta, jota käytetään yksinomaan liiketoiminnan edistämiseen tähtäävässä tutkimustoiminnassa.

Mikäli rakennus tai rakennelma ei ole puinen eikä kivinen, se luetaan siihen ryhmään, jota se kestävyydeltään lähinnä vastaa.

35 §. Muun kuin 30 ja 31 §:ssä tarkoitetun käyttöomaisuuden hankintamenoksi katsotaan myös omaisuuden laajennus-, muutos-, uudistus- sekä muut vastaavat perusparannusmenot sekä, verovelvollisen vaatiessa, suurehkot korjausmenot.

36 §. Väestönsuojan hankintameno, väestönsuojaa vastaava osa rakennuksen hankintamenosta sekä vesistön pilaantumisen ja ulkoilman saastumisen estämiseksi hankittujen rakennelmien, laitteiden, koneiden ja muiden hyödykkeiden hankintameno vähennetään enintään 25 prosentin vuotuisin poistoin.

37 §. Patentin ja muun voimassaoloajaltaan rajoitetun erikseen luovutettavissa olevan aineettoman oikeuden, sekä sellaisen erikseen luovutettavissa olevan aineettoman oikeuden, jonka voimassaoloaikaa ei ole rajoitettu, hankintameno poistetaan yhtä suurin vuotuisin poistoin 10 vuodessa tai verovelvollisen todennäköiseksi osoittamana sitä lyhyempänä oikeuden taloudellisena käyttöaikana.

38 §. Soran- ja hiekanottopaikan, kaivoksen, kivilouhoksen, turvesuon ja muun sellaisen omaisuuden hankintamenosta poistetaan kunakin verovuonna käytettyä ainesosamäärää vastaava osa.

39 §. Muun kuin edellä tarkoitetun käyttöomaisuuden, kuten rautateiden, siltojen, laitureiden, patojen ja altaiden hankintameno vähennetään yhtä suurin vuotuisin poistoin omaisuuden todennäköisenä taloudellisena käyttöaikana tai jos tämä käyttöaika on 40 vuotta pitempi, 40 vuodessa.

40 §. Jos verovelvollinen osoittaa, että muun kuin 30 ja 31 §:ssä tarkoitetun kuluvan käyttöomaisuuden käypä arvo on verovuoden päättyessä omaisuuden arvonalenemisen, vahingoittumisen tai muun syyn vuoksi sen poistamatonta hankintamenon osaa pienempi, saadaan hankintamenosta tehdä sellainen lisäpoisto, joka alentaa poistamattoman hankintamenon osan käyvän arvon suuruiseksi, kuitenkin niin, että 36 §:ssä tarkoitetun käyttöomaisuuden hankintamenosta saadaan lisäpoisto tehdä vain omaisuuden vahingoittumisen tai muun siihen rinnastettavan syyn vuoksi.

41 §. Luovutetusta sekä tuhoutuneesta, anastetusta tai muusta syystä menetetystä muusta kuin 30 ja 31 §:ssä tarkoitetusta kuluvasta käyttöomaisuudesta saadut veronalaiset luovutushinnat ja muut vastikkeet tuloutetaan ja sen hankintamenon poistamaton osa vähennetään sinä verovuonna, jona käyttöomaisuus on luovutettu tai menetys on todettu.

42 §. Jos verovelvollinen osoittaa, että arvopapereiden tai muun kulumattoman käyttöomaisuuden kuin maa-alueen käypä arvo on verovuoden päättyessä sen hankintamenoa tai tämän säännöksen perusteella aikaisemmin tehdyillä poistoilla vähennettyä hankintamenoa olennaisesti pienempi, saadaan hankintamenosta tehdä sellainen poisto, joka alentaa poistamatta olevan hankintamenon osan käyvän arvon suuruiseksi.

Maa-alueen hankintameno sekä arvopaperin tai muun kulumattoman käyttöomaisuuden hankintamenon se osa, jota ei ole poistettu 1 momentin perusteella, poistetaan sinä verovuonna, jona maa-alue, arvopaperi tai muu kulumaton käyttöomaisuus on luovutettu. Tämän momentin säännöksiä sovelletaan maa-alueen hankintamenoon vain, mikäli verovelvollinen on omistanut maa-alueen 10 vuotta lyhyemmän ajan ja arvopaperin hankintamenoon vain, jos verovelvollinen on omistanut arvopaperin 5 vuotta lyhyemmän ajan.

43 §. Mikäli verovelvollinen jatkaa elinkeinotoimintaansa ja tekee todennäköiseksi aikovansa korjata vahingoittuneen käyttöomaisuuden tai hankkia uutta kuluvaa käyttöomaisuutta, tuloutetaan 34, 36, 37, 38 ja 39 §:ssä tarkoitetusta käyttöomaisuudesta saadut veronalaiset luovutushinnat ja muut vastikkeet poistamatonta hankintamenon vastaavaa osaa lukuun ottamatta vähentämällä ne uuden käyttöomaisuuden hankintamenosta tai vaurioituneen käyttöomaisuuden kuntoon saattamisesta johtuneista menoista. Luovutushinta ja vastike tai niiden osa, joita ei ole edellä mainituin tavoin vähennetty sinä verovuonna, jona käyttöomaisuus on luovutettu, tuhoutunut tai vahingoittunut, eikä kolmena tai, mikäli sen läänin lääninverotoimisto, jonka alueella verovelvollisen kotipaikka

on, verovelvollisen hakemuksesta erityisistä syistä niin päättää, useampana sitä seuraavana verovuotena, luetaan sen verovuoden tuotoksi, minkä aikana se olisi viimeistään ollut käyttöomaisuuden hankintamenosta vähennettävä.

Maa-alueen, arvopaperin ja muun kulumattoman käyttöomaisuuden veronalaiset luovutushinnat ja muut vastikkeet tuloutetaan sinä verovuonna, jona käyttöomaisuus on luovutettu, tuhoutunut tai vahingoittunut.

44 §. Valtioneuvosto voi määräämillään ehdoilla erityisistä syistä myöntää verovelvolliselle oikeuden tehdä määrävuosina valtionverotuksessa 34, 36, 37 ja 39 §:ssä tarkoitetun käyttöomaisuuden hankintamenosta säännönmukaista suuremmat poistot.

45 §. Menoon, jonka verovelvollinen on elinkeinotoiminnassaan suorittanut osallistuakseen toiselle kuuluvan käyttöomaisuuden hankintaan ja käyttöön, sovelletaan tämän luvun vastaavanlaisen käyttöomaisuuden hankintamenoa koskevia säännöksiä, kuitenkin niin, että mikäli käyttöaika on rajoitettu, hankintameno poistetaan yhtä suurin vuotuisin poistoin käyttöaikana.

4 luku.

Vähennyskelpoiset varaukset.

46 §. Verovelvollinen, raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksia lukuun ottamatta, saa vähentää verovuonna tekemänsä luottotappiovarauksen, mikäli luottotappiovarausten yhteismäärä ei ylitä 3 prosenttia liikesaamisten yhteismäärästä tai verovelvollisen toteennäyttämää sitä suurempaa todennäköistä luottotappion vaaraa.

Raha-, vakuutus- ja eläkelaitos saa vähentää verovuonna tehdyn, enintään 0.6 prosenttia laitoksella verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä vastaavan luottotappiovarauksen, kuitenkin niin, että laitoksen verovuonna ja aikaisemmin tekemien purkamattomien luottotappiovarausten yhteismäärä ei saa ylittää 6 prosenttia laitoksella verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä ja että vakuutuslaitoksen vakuutusmaksusaamisiin sovelletaan 1 momentin säännöksiä.

Se osa luottotappiovarauksesta, joka ylittää tässä pykälässä tarkoitetun vähennyskelpoisen luottotappion enimmäismäärän, on tuloutettava sinä verovuonna, jona enimmäismäärä on ylitetty.

47 §. Rakennus-, laivanrakennus- tai metalliteollisuusliikettä harjoittava verovelvollinen, joka on takuusitoumuksen tai muun vastaavan velvoitteen perusteella vastuussa valmistamassaan rakennuksessa, ilmaaluksessa, sellaisessa vesialuksessa, jonka rungon suurin pituus on vähintään 10 metriä, tai suurehkossa koneyksikössä ilmenevistä virheellisyyksistä, saa vähentää sinä verovuonna, jona hän on luovuttanut työnsä tuloksen tilaajalle, tekemänsä takuuvarauksen, joka ei ylitä 3 prosenttia urakkahinnasta tai verovelvollisen toteennäyttämää sitä suurempaa todennäköisten takuukorjausmenojen määrää.

Takuuvaraus, jota ei ole käytetty työn tuloksessa ilmenneiden virheellisyyksien korjaus- tai muiden sellaisten menojen kattamiseen, on tuloutettava sinä verovuonna, jona takuuaika on päättynyt.

48 §. Siirrot korvaus- ja vakuutusmaksurahastoihin sekä eläkevastuun peittämiseen käytetyt määrät katsotaan sen verovuoden kuluiksi, jona siirto lain mukaan on tehty tai jona eläkevastuuta on katettu.

49 §. Jos verovelvollinen näyttää toteen, että sitovin kirjallisin sopimuksin kiinteään koti- tai ulkomaanrahan määräiseen hintaan tilattujen, vaihto-omaisuudeksi tarkoitettujen toimittamattomien tavaroiden hinta on tilinpäätöspäivänä vähintään 10 prosenttia sopimuksen mukaista hintaa alhaisempi, on hänellä oikeus vähentää verovuoden kuluna tilaushinnasta tapahtunutta hinnanlaskua vastaava osuus.

IV osa.

Erityisiä säännöksiä.

50 §. Vastikkeeksi katsotaan tätä lakia sovellettaessa myös vahingon-, vakuutus- ja muu sellainen korvaus.

51 §. Vaihto- ja sijoitusomaisuus siirretään verovelvollisen tulolähteestä toiseen alkuperäistä hankintamenoa ja käyttöomaisuus hankintamenon verotuksessa vielä poistamatta olevaa osaa vastaavasta määrästä.

Verovelvollisen muuhun tulolähteeseensä siirtämien maatilataloudesta saatujen tuotteiden hankintamenoksi katsotaan tuotteiden todennäköinen luovutushinta siirtohetkellä.

Verovelvollisen ottaessa itselleen vaihto-, sijoitus-, käyttö- tai muuta omaisuutta, palveluksia taikka muita etuuksia tai oikeuksia liikkeestään tai ammatistaan katsotaan otetun etuuden tai oikeuden alkuperäistä hankintamenoa vastaava määrä tai sitä alhaisempi todennäköinen luovutushinta veronalaiseksi luovutushinnaksi.

52 §. Yhteisöjen sulauduttua vähennetään sulautuneen yhteisön verotuksessa vielä vähentämättä olevat vähennyskelpoiset menot vastaanottaneen yhteisön tuloista samalla tavalla kuin ne olisi vähennetty sulautuneen yhteisön tuloista.

53 §. Jos muuta kiinteistöä kuin maatilaa käytetään yksinomaan tai pääasiallisesti elinkeinotoimintaa välittömästi tai välillisesti edistäviin tarkoituksiin, kuten tehdas-, työpaja-, liike- tai hallintotarkoituksiin taikka henkilökunnan asunto- tai sosiaalitarkoituksiin, kuuluu kiinteistö liikkeen tai ammatin muodostamaan tulolähteeseen. Kunnallisverotuksessa katsotaan kuitenkin kiinteistön arvioitua tuottoa vastaava osa tulolähteen tuloksesta kiinteistötuloksi ja verotetaan siinä kunnassa, missä kiinteistö sijaitsee.

Maatilataloutta, jota harjoitetaan itsenäisen taloudellisen yksikön muodostavalla maatilalla, pidetään eri tulolähteenä.

54 §. Verovelvollisella on oikeus sen mukaan kuin edellä on säädetty jakaa saamansa tuloerä usealle verovuodelle ja vähentää varaukset kuluina vain, mikäli vastaavat kirjaukset on tehty kirjanpidossa.

Poistoina verovelvollinen ei saa vähentää suurempaa määrää kuin mitä hän on verovuonna ja aikaisemmin kirjanpidossaan vähentänyt.

55 §. Tämän lain säännöksiä ei sovelleta ammattimaisesta kiinteistömyynnistä saadun tulon verotuksessa.

56 §. Tässä laissa tarkoitettu verovelvollisen elinkeinotoiminnan tulos on otettava huomioon tulolähteen tulona verotuslaissa säädetyllä tavalla.

Valtionverotuksessa saadaan toisen tulolähteen tappio vähentää toisen tulolähteen voitosta.

57 §. Tämän lain säännöksiä ei sovelleta kunnallisveroon Ahvenanmaan maakunnassa.

Jos Ahvenanmaan maakuntalainsäädännössä annetaan tarvittavat säännökset, voidaan asetuksella määrätä, että laki tulee voimaan myös 1 momentissa tarkoitetussa verotuksessa. Asetuksella annetaan tällöin myös tarpeelliset siirtymäsäännökset.

58 §. Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan tarvittaessa asetuksella.

V o s a .

V o i m a a n t u l o - j a s i i r t y m ä s ä ä n n ö k s e t .

59 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran siltä verovuodelta toimitettavaan verotukseen, joka tämän lain voimaantulon jälkeen ensinnä päättyy.

60 §. Poiketen siitä, mitä 18 §:n 2 kohdassa on säädetty, saadaan kiinnitettyjen velkain koroista vähentää verovuosilta 1969-1972 toimitettavissa kunnallisverotuksissa, vuodelta 1969 10 000 markkaa ja sen ylittävältä osalta 20 prosenttia, vuodelta 1970 20 000 markkaa ja sen ylittävältä osalta 20 prosenttia, vuodelta 1971 30 000 markkaa ja sen ylittävältä osalta 20 prosenttia ja vuodelta 1972 40 000 markkaa ja sen ylittävältä osalta 20 prosenttia.

61 §. Poiketen siitä, mitä 18 §:n 4 kohdassa on säädetty, katsotaan 1.1.1969-31.12.1978 välisenä aikana rekisteriin ilmoitetun osakeyhtiön tai osuuskunnan osakkailta tai jäseniltä perityllä osake- tai osuuspääomalle tai sanottuna aikana rekisteriin merkityllä maksulliselle osake- tai osuuspääoman korotukselle rekisteröimisvuotena ja viitenä sitä seuraavana vuotena jaettavaksi päätetyn osingon tai osuuspääoman koron koko määrä valtionverotuksessa vähennyskelpoiseksi menoksi. Mikäli uudelle osake- tai osuuspääomalle on päätetty jakaa suurempi osinko tai korko kuin muulle osake- tai osuuspääomalle ja jaon voidaan olettaa tapahtuneen verotuksen välttämiseksi, vähennetään tämän momentin

perusteella vain pienimmän osinko- tai korkoprosentin mukainen osinko tai korko.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun vähennettävään määrään ei lueta 6 §:n 5 kohdassa tarkoitettuja verovapaita osinkoja ja korkoja.

62 §. Tulo, joka ennen tämän lain voimaantuloa sovellettujen säännösten mukaan olisi ollut verovuoden 1969 tuloa mutta joka tämän lain mukaan olisi vuoden 1968 tuottoa, katsotaan verovuoden 1969 tuotoksi, ellei sitä ole aikaisemmin verotettu. Meno, joka ennen tämän lain voimaantuloa sovellettujen säännösten mukaan olisi ollut vähennettävissä verovuoden 1969 tuloista mutta joka tämän lain mukaan olisi ollut verovuoden 1968 kulua, katsotaan verovuoden 1969 kuluksi, ellei sitä ole aikaisemmin vähennetty.

Ennen tämän lain voimaantuloa syntyneet vielä vähentämättä olevat, kuluvan käyttöomaisuuden hankkimisesta johtuneista veloista aiheutuneet indeksi- ja kurssitappiot saadaan vähentää ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti tai yhtä suurin vuotuisin poistoin 5 vuodessa tämän lain voimaantulosta lukien.

Raha- tai vakuutuslaitos, joka on jatkuvasti tulouttanut koron tai muun tuloerän sinä verovuonna, jona se on rahana suoritettu, on oikeutettu siirtymään tämän lain säännösten edellyttämään tuloutukseen asteittain 5 vuodessa tämän lain voimaantulosta lukien.

63 §. Ennen tämän lain voimaantuloa käyttöön otettujen 31 §:ssä tarkoitettujen hyödykkeiden hankintamenot poistetaan ja niistä saadut luovutushinnat tuloutetaan verovelvollisen vaatiessa rakennuksen hankintamenoa ja rakennuksesta saatuja luovutushintoja ja muita vastikkeita koskevien säännösten edellyttämällä tavalla.

64 §. Mikäli verovelvollinen on aikaisemmin arvostanut varastonsa tämän lain vaihto- tai sijoitusomaisuuden hankintamenoa koskevien säännösten edellyttämää arvoa alhaisempaan arvoon, voidaan se osa tämän lain säännösten voimaantulon johdosta purkautuvasta varauksesta, joka vastaa verovelvollisella verovuoden 1968 päättyessä olleen varaston kaikilla 28 tai 29 §:n verovuonna tehtäviksi sallimilla vähennyksillä vähennettyjen hankintamenojen yhteismäärän ja sanotun varaston verovuoden 1968 arvon erotusta, siirtää erilliseen liiketoiminnan kehittämisrahastoon. Mikäli verovelvollisella verovuoden 1965 päättyessä olleen varaston kaikilla edellä tarkoitetuilla vähennyksillä vähennettyjen hankintamenojen yhteismäärän ja sanotun varaston verovuoden 1965 arvon erotus kerrottuna luvulla 1.3 olisi pienempi kuin verovuoden 1968 arvon perusteella laskettu vastaava erotus korottamattomana, voidaan liiketoiminnan kehittämisrahastoon kuitenkin siirtää enintään tämä määrä. Tätä momenttia sovelletta-essa luetaan varastoon vaihto-omaisuus ja sijoitusomaisuus.

Verovelvollisella on oikeus kattaa liiketoiminnan kehittämisrahastosta kuluvan, verovelvollisella jo olevan tai uuden käyttöomaisuuden hankintamenoa tai tulouttaa liiketoiminnan kehittämisrahasto tai osa siitä,

sekä oikeus siirtää kehittämisrahastosta verosta vapaasti omaan pääomaan määrä, joka vastaa verovelvollisen verovuosina 1968-1973 hankkimien rakennusten, rakennelmien, koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan käyttöomaisuuden hankintamenoja, mikäli tällaisen investoinnin voidaan katsoa, sen mukaan kuin valtiovarainministeriö tarkemmin määrää, edistävän taloudellista kasvua, lisäävän kansainvälistä kilpailukykyä tai parantavan työllisyystilannetta. Verovelvollisen on käytettävä vähintään yksi neljäsosa liiketoiminnan kehittämisrahastosta viimeistään 5 vuoden ja muu osa kehittämisrahastosta 10 vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta lukien. Se osa liiketoiminnan kehittämisrahastosta, jota ei ole käytetty tässä momentissa säädetyllä tavalla, luetaan sen verovuoden veronalaiseksi tuotoksi, jona kehittämisrahastoa olisi ollut edellä sanotulla tavalla viimeistään käytettävä.

Liiketoiminnan kehittämisrahastolla katettu käyttöomaisuuden hankintameno tai hankintamenon osa ei ole vähennyskelpoinen meno.

Mikäli verovelvollinen korottaa kehittämisrahastosta omaan pääomaan siirretyllä määrällä tai osalla siitä osakepääomaansa, tällöin annettavasta osakekirjasta ei ole suoritettava leimaveroa.

65 §. Mikäli raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksen luottotappiovarausten yhteismäärä on yli 6 prosenttia laitoksella verovuoden 1968 päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä, on ylittävä osa luottotappiovarauksesta purettava noudattaen soveltuvin osin, mitä 64 §:ssä on säädetty.

66 §. Mikäli verovelvollinen on verovuoden 1968 päättyessä lukenut varastoonsa sitovin sopimuksin kiinteään hintaan tilattuja toimittamattomia tavaroita ja aliarvostanut ne, voidaan se osa tämän lain säännösten voimaantulon johdosta purkautuvasta varauksesta, joka vastaa sitovin kirjallisin sopimuksin kiinteän koti- tai ulkomaanrahan määräiseen hintaan tilattujen toimittamattomien tavaroiden 49 §:ssä tehtäväksi sallituilla vähennyksillä vähennettyjen tilaushintojen ja muiden verotuksessa varastoon luettujen tilattujen toimittamattomien tavaroiden tilaushintojen yhteismäärän ja sanotuilla tilatuilla toimittamattomilla tavaroilla verovuoden 1968 päättyessä olleen varastoarvon erotusta, siirtää 64 §:ssä tarkoitettuun liiketoiminnan kehittämisrahastoon. Mikäli verovelvollisella verovuoden 1965 päättyessä olleiden tilattujen toimittamattomien tavaroiden tilaushintojen yhteismäärän ja sanottujen tavaroiden verovuoden 1965 varastoarvon edellä tässä pykälässä tarkoitettu erotus kerrottuna luvulla 1.3 olisi pienempi kuin verovuoden 1968 arvon perusteella laskettu erotus korottamattomana, voidaan liiketoiminnan kehittämisrahastoon kuitenkin siirtää enintään tämä määrä.

67 §. Edellä 64, 65 ja 66 §:ssä tarkoitetut laskelmat suoritetaan, ellei verovelvollisella ole ollut vuonna 1965 päättynyttä tilikautta, lähinnä edellisen verovuoden, sekä, ellei verovelvollisella ole ollut vuonna 1968 päättynyttä tilikautta, lähinnä seuraavan verovuoden perusteella.

68 §. Veronhuojennuslaeissa säännellyt sekä valtioneuvoston päätöksellä myönnetyt säännönmukaista suuremmat arvonvähennykset tehdään kunkin hyödykkeen hankintamenosta erikseen.

Mikäli valtion- ja kunnallisverotuksessa poistamatta olevat käyttöomaisuuden arvot muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista arvonvähennyksistä johtuen poikkeavat toisistaan tämän lain tullessa voimaan, katsotaan näistä arvoista pienempi tässä laissa tarkoitetuksi poistamattomaksi hankintamenoksi ja tämän lain mukaiset poistot tehdään siitä sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa. Siinä verotuksessa, jossa poistamatta oleva arvo on ollut suurempi, vähennetään poistamattoman arvon ja poistamattomaksi hankintamenoksi katsotun erän erotus erikseen yhtä suurin vuotuisin poistoin 5 vuodessa tämän lain voimaantulosta lukien.

86. LAKI TAPPIONTASAUKSESTA TULOVEROTUKSESSA.

Annettu kesäkuun 24 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 362/68)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Verovelvollisella on valtion- ja kunnallisverotuksessa oikeus tappiontasaukseen sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 §. Valtionverotuksessa tarkoitetaan tappiolla sitä määrää, millä verovelvollisen eri tulolähteitten tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneitten vähennysten, vähennyskelpoisten oikaisuerien ja ylijäämänpalautusten sekä vähennyskelpoisten korkojen sekä indeksi- ja kurssitappioiden yhteismäärä jonakin verovuonna (tappiovuonna) ylittää hänen eri tulolähteistä saamiensa veronalaisten tulojen yhteismäärän.

Kunnallisverotuksessa tarkoitetaan tappiolla sitä määrää, millä tulolähteen tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneitten vähennysten, vähennyskelpoisten oikaisuerien ja ylijäämänpalautusten sekä vähennyskelpoisten korkojen sekä indeksi- ja kurssitappioiden yhteismäärä jonakin verovuonna (tappiovuonna) ylittää saman tulolähteen veronalaisten tulojen yhteismäärän.

3 §. Verovuoden tappio vahvistetaan säännönmukaisessa verotuksessa. Jos verovelvollinen ei ole kehotuksetta antanut veroilmoitustaan, tappiota ei kuitenkaan vahvisteta.

Tappion vähentämisen, jälkiverotuksen tai veronoikaisun yhteydessä voidaan vahvistettu tappio vahvistaa uudelleen.

4 §. Vahvistettu tappio vähennetään valtionverotuksessa verotettavasta tulosta ja kunnallisverotuksessa verovelvollisen tappion tuottaneen tulolähteen verotettavasta tulosta tappiovuotta seuraavan 5 verovuoden aikana sitä mukaa kuin verotettavaa tuloa kertyy. Uuden liikkeen tai ammatin 5 ensimmäisenä verovuotena syntyneet tappiot saadaan kuitenkin vähentää 10 ensimmäisen verovuoden aikana.

Tappiot vähennetään siinä järjestyksessä, missä ne ovat syntyneet.

5 §. Puolison tappiota ei vähennetä tämän lain nojalla toisen puolison verotettavasta tulosta.

6 §. Yhteisön ja yhtymän tappiota ei vähennetä, jos tappiovuoden aikana tai sen jälkeen yli puolet sen osakkeista tai osuuksista on muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa tai yli puolet sen jäsenistä vaihtunut.

7 §. Osakeyhtiöiden tai muiden yhteisöjen kuin osuuskuntien sulauduttua on vastaanottavalla yhteisöllä oikeus vähentää verotettavasta tulostaan sulautuneen yhteisön tappio tässä laissa säädetyllä tavalla, mikäli vastaanottava yhteisö taikka sen osakkaat tai jäsenet taikka yhteisö ja sen osakkaat tai jäsenet yhdessä ovat tappiovuoden alusta lukien omistaneet yli puolet sulautuneen yhteisön osakkeista tai osuuksista.

Osuuskuntien sulauduttua on vastaanottavalla osuuskunnalla oikeus vähentää sulautuneen osuuskunnan ne tappiot, jotka ovat syntyneet sinä verovuonna, jona sulautuminen on tapahtunut tai kahtena sitä edeltäneenä verovuotena.

8 §. Vahvistetusta tappiosta saadaan valittaa vain sillä perusteella, että verovelvolliselle olisi ollut määrättävä tuloveroa.

Tappion vähentämisestä verotettavasta tulosta saadaan valittaa myös sillä perusteella, että tappiota ei ole aikanaan oikein vahvistettu.

Jälkiverotukselle ja veronoikaisulle säädetty määräaika luetaan, mikäli on kysymys tappion vahvistamisesta, sen verotuksen, jossa tappio on vähennetty, toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta.

9 §. Mikäli jonkin verovuoden verotusta on lainvoimaisella päätöksellä muutettu toisen verovuoden tappiontasaukseen vaikuttavalla tavalla, voidaan muutosta vastaavaa oikaisua viimeksi mainitun verovuoden verotukseen vaatia valituksella, joka on tehtävä viimeistään muutoksen aiheuttaneen päätöksen antamisvuotta seuraavan kalenterivuoden kuluessa.

10 §. Tulona, jonka perusteella ratkaistaan, onko toimitettava harkintaverotus, pidetään tulolähteen verotettavaa tuloa, josta ei ole vähennetty tässä laissa tarkoitettua tappiota.

11 §. Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan tarvittaessa asetuksella.

12 §. Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 1969 vahvistettuun tappioon, kuitenkin niin, että vuosilta 1969-1975 toimitettavissa verotuksissa 10 §:ää sovelletaan seuraavassa muodossa:

Tulona, jonka perusteella ratkaistaan, onko toimitettava harkintaverotus, pidetään tulolähteen verotettavaa tuloa, josta on vähennetty tässä laissa tarkoitettu tappio.

Verovuonna syntynyt tappio saadaan vähentää verotuslain 72 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetusta harkinnalla vahvistetusta määrästä, ei kuitenkaan enempää kuin yksi viidesosa sanotusta määrästä.

13 §. Tämä laki kumoaa investointirahastoista 8 päivänä kesäkuuta 1964 annetun lain (309/64) 10 §:n 3 momentin, kaivosteollisuuden investointivarauksista 30 päivänä joulukuuta 1964 annetun lain (648/64) 6 §:n 2 momentin, merenkulun edistämiseksi myönnettävistä veronhuojennuksista 28 päivänä kesäkuuta 1958 annetun lain (283/58) 2 §:n 5 momentin sekä merenkulun edistämiseksi myönnettävistä veronhuojennuksista 6 päivänä huhtikuuta 1966 annetun lain (229/66) 2 §:n 5 momentin, kuitenkin niin, että sanottuja säännöksiä on vielä sovellettava niiltä verovuosilta toimitettavissa verotuksissa, jotka päättyvät ennen 1 päivää tammikuuta 1969.

87. LAKI KUNNALLISHALLITUKSESTA KAUPUNGISSA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 24 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 365/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1955:127, 1958:16 ja 58, 1965:131 sekä 1967:117)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan 8 päivänä joulukuuta 1873 kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen 55 §:n 6a kohta, sellaisena kuin se on 2 päivänä joulukuuta 1955 annetussa laissa (472/55), muutetaan asetuksen 55 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on 15 päivänä joulukuuta 1967 annetussa laissa (546/67), 1b kohta, sellaisena kuin se on 11 päivänä huhtikuuta 1958 annetussa laissa (152/58), 2a kohta, sellaisena kuin se on 3 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa (630/65) ja 6 kohta, sellaisena kuin se on 27 päivänä tammikuuta 1958 annetussa laissa (28/58) sekä lisätään asetukseen uusi 53a § seuraavasti:

53a §. Kunnallisverotusta toimitettaessa pidetään kiinteistönä myös sellaista toisen maalla olevaa rakennusta tai muuta laitosta, joka hallintaoikeuksineen maahan voidaan maanomistajaa kuulematta luovuttaa kolmannelle henkilölle.

55 §. Verotettavaa tuloa taksoitettaessa on, jollei elinkeinotoiminnan tuloksen ja maatilatalouden tulon vahvistamisesta muuta erikseen säädetä, noudatettava seuraavia säännöksiä:

1) Tulona pidetään sitä säästöä, joka syntyy, kun verovelvollisen kiinteän tahi irtaimen pääoman, viran tai työtoimen taikka hänen nauttimansa eläkkeen, eläkerahan, armovuoden tai muun sellaisen etuuden rahaksi arvioidusta tuotosta sekä siitä määrästä, minkä verran hänen omaisuutensa muutoin on lisääntynyt lahjan, perinnön, testamentin, sääntöperinnön ynnä muun sellaisen kautta, luetaan pois tarpeelliset vuotuiset kunnossapito- ja käyttökustannukset, työpalkat, kohtuulliset arvonvähennykset, noudattaen soveltuvin osin, mitä niistä elinkeinotulon osalta on säädetty, maasta suoritetut vuokramaksut, velkain korot kuitenkin niin, että kiinnitettyjen velkain korot saadaan

vähentää 50 000 markkaan saakka kokonaan ja tämän määrän ylittävältä osalta 20 prosenttia. Verosta vapaa on kuitenkin, mitä on saatu naimaosana, huomenlahjana tai etuosana jakamattomasta pesästä tai myötäjäisinä, niin myös lahja, perintö, testamentti tahi sääntöperintö, joka on tullut puolisolle tahi suoraan ylenevää tai alenevaa polvea olevalle perilliselle. Tuloksi on myös luettava rahaksi arvioituna se etu, joka verovelvollisella on ollut omaan tai perheensä tarpeeseen käytetystä omasta tai vapaasta asunnosta, niin myös se työ, minkä verovelvollisen kotona olevat lapset tahi muut perheenjäsenet, hänen vaimoansa lukuunottamatta, ovat tehneet verovelvollisen talouden hyväksi, ellei heitä erikseen veroteta, kuitenkin huomioon ottaen kunkin perheenjäsenen kohdalta ne vähennykset, jotka tämän pykälän kolmannessa ja neljännessä kohdassa mainitaan. Niin ikään on tuloksi luettava, mitä verovelvollinen on osinkona saanut osakeyhtiöstä tai osuuskunnasta, ei kuitenkaan kotimaisen osakeyhtiön tai osuuskunnan osakeyhtiöiltä saamia osinkoja, ellei elinkeinotulon osalta ole toisin säädetty. Tuloksi katsotaan myös satunnaiset voitot, niihin luettuna sellaisen kiinteän tai irtaimen omaisuuden satunnaisesta luovutuksesta saatu voitto, jonka luovuttaja on saanut ostamalla tai vaihtamalla tahi muulla niihin verrattavalla saannolla vastiketta vastaan, jos se on ollut luovuttajan omana, kiinteä kymmentä ja irtain viittä vuotta lyhyemmän ajan, muusta samanlaisesta luovutuksesta syntynyt tappio kuitenkin voitosta vähennettynä. Tulosta ei saa lukea pois verovelvollisen ja hänen perheensä elantokustannuksia, joihin myös luetaan asunnon vuokra sekä verovelvollisen itseään varten pitämän palvelusväen palkkaus ja elatus ynnä mitä muuta on niihin verrattava.

---

1 b) Veronalaisesta tulosta saadaan vähentää verovelvollisen ansiotoiminnasta johtuneen velan indeksi- ja kurssitappiot.

---

2 a) Tulona ei pidetä kansaneläkettä, huoltoapulain (116/56) 5 §:n mukaista elatusta, sairausvakuutuslain (364/63) mukaan vakuutetulle tai hänen oikeudenomistajalleen suoritettua korvausta tahi päivä- tai äitiysrahaa, eikä lapsiperheiden asumistuesta annetun lain (586/61) mukaista asumistukea siihen oikeutetulle. Tulona ei myöskään ole pidettävä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätettyä etuutta (syytinkiä), sikäli kuin se suoritetaan rahana, luonnontuotteina, muuna tavarana tai palveluksina, eikä vahingonkorvausta. Vahingonkorvaukseksi luetaan myös mitä on saatu sairaanhoitokustannusten ja niihin verrattavien kulujen korvauksena taikka valtiolta, vakuutuslaitokselta, eläkesäätiöltä tai muulta eläkelaitokselta kertakaikkisena korvauksena sairauden tai vamman johdosta. Samoin ei tuloksi katsota sairauden tai muun vakuutustapahtuman johdosta saatua päivärahaa, eläkettä tai elinkorkoa kahdelta ensimmäiseltä vuodelta, jos se perustuu muuhun henkilövakuutukseen kuin kansaneläkevakuutukseen, työttömyysvakuutukseen tai 2 d kohdassa tarkoitettuun eläkevakuutukseen ja vakuutuksen maksut ko-

konaan tai osittain on suorittanut vakuutettu itse tai hänen puolisonsa tai vanhempansa. Tuloksi ei myöskään lueta korvausta, mikä on kertakaikkisena tai jatkuvana suoritettu sotapalveluksesta taikka muuten sotatoimesta aiheutuneen ruumiinvamman, sairauden tahi kuolemantapauksen johdosta joko valtion tai yleishyödyllisten yhtymäin varoista vahingoittuneelle tai sairastuneelle itselleen taikka hänen omaisilleen. Niin ikään ei tuloksi lueta henki- tai pääomavakuutuksen nojalla saatua pääomaa, mikäli se suoritetaan vakuutetulle itselleen, hänen puolisolleen, suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa olevalle perilliselleen, ottolapselleen tai kuolinpesälleen. Milloin tällainen pääoma maksetaan useammassa kuin yhdessä erässä, pidetään kuitenkin veronalaisena tulona sitä määrää, minkä verran muu kuin ensimmäinen erä on suurempi kuin se, laskettuna viittä sadalta vastaavan korkokannan mukaan ja ottaen huomioon vain täydet vuodet olisi ollut, jos se olisi maksettu yht'aikaa kuin ensimmäinen erä.

---

6) Työnantajalla on oikeus vähentää tulostaan ansiotoiminnassa työskennelleitten palkansaajien sekä heidän leskiensä ja orpojensa eläkkeet.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1969 toimitettavassa kunnallisverotuksessa.

Poiketen siitä, mitä 55 §:n 1 kohdassa on säädetty, saadaan kiinnitettyjen velkain koroista vähentää verovuosilta 1969-1972 toimitettavissa kunnallisverotuksissa, vuodelta 1969 10 000 markkaa ja sen ylittävältä osalta 20 prosenttia, vuodelta 1970 20 000 markkaa ja sen ylittävältä osalta 20 prosenttia, vuodelta 1971 30 000 markkaa ja sen ylittävältä osalta 20 prosenttia ja vuodelta 1972 40 000 markkaa ja sen ylittävältä osalta 20 prosenttia.

Ennen tämän lain voimaantuloa syntyneet vielä vähentämättä olevat, kuluvan käyttöomaisuuden hankkimisesta johtuneista veloista aiheutuneet indeksi- ja kurssitappiot saadaan vähentää ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti tai yhtä suurin vuotuisin poistoin 5 vuodessa tämän lain voimaantulosta lukien.

88. LAKI KUNNALLISHALLITUKSESTA KAUPUNGISSA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 24 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 372/68)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään kunnallishallituksesta kaupungissa 8 päivänä joulukuuta 1873 annetun asetuksen 55 §:ään uusi 5 b kohta seuraavasti:

55 §. Verotettavaa tuloa taksoitettaessa on, jollei elinkeinotoiminnan tuloksen ja maatilatalouden tulon vahvistamisesta muuta erikseen säädetä, noudatettava seuraavia säännöksiä:

---

5 b) Sen lisäksi, mitä edellä on säädetty, verovelvollisella on oikeus ansiotulostaan vähentää työmarkkinajärjestöille suorittamansa jäsenmaksut.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1969 toimitettavassa kunnallisverotuksessa.

89. LAKI VEROTUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 24 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 367/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:158)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain (482/58) 72 §:n 2 momentti sekä lisätään lakiin uusi 113 a § seuraavasti:

72 §. ----------

Harkintaverotusta älköön sovellettako liikkeestä saatuun tuloon viitenä ensimmäisenä verovuotena liikkeen perustamisesta lukien, mikäli sitä ei voida katsoa perustetun ennestään olemassa olevan liikkeen toiminnan jatkamista varten.

113 a §. Milloin verovelvollisen jonkin verovuoden tulo- ja omaisuusverolain 48 a §:ssä tarkoitettuun tulontasaukseen vaikuttavaa valtionverotusta on lainvoimaisella veronoikaisulla tai jälkiverotuksella taikka muutoksenhaun johdosta annetulla lainvoimaisella päätöksellä muutettu, on verojohtajan tehtävä muutosta vastaava oikaisu tulontasaukseen. Maksuunpanosta ja sen oikaisemisesta on tällöin voimassa, mitä 113 §:ssä on säädetty.

90. LAKI VÄESTÖNSUOJELULAIN 26 §:N KUMOAMISESTA.

Annettu kesäkuun 24 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 368/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:138)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan 31 päivänä lokakuuta 1958 annetun väestönsuojelulain (438/58) 26 §.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

91. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 24 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 377/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:103 ja 1967:68)

Opetusministerin esittelystä kumotaan 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 153 §:n 2 momentti, jolloin 3 momentti siirtyy 2 momentiksi, 4 momentti 3 momentiksi ja 5 momentti 4 momentiksi, sekä muutetaan 179 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetussa asetuksessa (342/67), seuraavasti:

179 §. ----------

Milloin 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetun opettajan palkkaukseen on aikaisemmin myönnetty valtionapua, sitä ei sanottujen kohtien nojalla lakkauteta, jos 2 kohdassa tarkoitettu oppilasmäärä on vähintään kaksikymmentäkolme tai 3 kohdassa tarkoitettu oppilasmäärä on vähintään neljäkymmentäkahdeksan. Erityisestä syystä valtioneuvosto voi myöntää poikkeuksia edellä tässä pykälässä säädetyistä oppilasmääristä. Jos opettajan palkkaamiseen jo aikaisemmin on myönnetty valtionapua, ei avustusta lakkauteta, ellei oppilaiden luku kolmena perättäisenä lukuvuotena tai muutoin pysyvästi ole jäänyt edellä sanottuja määriä pienemmäksi.

92. KAUPUNGIN ALUSTEN S/S OTSON JA M/S TURSON KONEPÄÄLLYSTÖÄ KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS.

Palkkalautakunnan ja Suomen Konepäällystöliitto r.y:n allekirjoittama kesäkuun 25 p:nä 1968.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä kesäkuun 13 p:nä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:64)

1 §. Palkkaus.

Aluksilla s/s Otso ja m/s Turso maksetaan konepäällystölle peruspalkka ja palkanlisät, kuten ulkomaanliikenteessä on sovittu Merenkulun Työnantajaliitto r.y:n ja Suomen Konepäällystöliitto r.y:n kesken.

Konepäällystö on kuitenkin oikeutettu lukemaan hyväkseen ikälisävuosia laskettaessa yhteensä enintään kymmenen (10) vuotta toisen kunnan, valtion tai kauppalaivastossa päällystöasemassa palvellusta ajastaan.

Merenkulun Työnantajaliitto r.y:n ja Suomen Konepäällystöliitto r.y:n välisen työehtosopimuksen ikälisäjärjestelmää sovelletaan kaupungin kohdalla siten, että, jos mainitun sopimuksen mukaan vaaditaan tietty palvelusaika samassa varustamossa ja samassa virka-asemassa, kaupungin palveluksessa olevilta konepäällystöön kuuluvilta vaaditaan vastaavasti samat palvelusajat kaupungin palveluksessa ja samassa virka-asemassa.

2 §. Ruoanpitokorvaus.

Ruoanpitokorvauksena suoritetaan konepäällystölle sama korvaus, mikä kulloinkin on voimassa valtioneuvoston 27.7.1950 antaman päätöksen (AsK 394/50) mukaan merimiesten vuosilomapalkkaan sisältyvästä vapaan asunnon ja ravinnon vastikkeesta. Ellei alukseen ole palkattu eri henkilöä ruoan valmistamista varten tai aluksen asemapaikkana on muu kuin kotisatama, maksetaan edellä mainittu ruoanpitokorvaus 1,87 markalla korotettuna.

Mikäli konepäällystöön kuuluvalle ei voida antaa vapaata ruokaa aluksessa eikä vapaata asuntoa joko aluksessa tai maissa, suoritetaan hänelle näistä puuttuvista eduista korvauksena yhteensä 9,03 markkaa päivältä.

Pöytäkirjamerkintä: Vuosi- ja sairauslomien ajoilta maksetaan s/s Otson ja m/s Turson konepäällystölle edellisessä momentissa mainittu korvaus kymmenellä (10) prosentilla korotettuna.

Edellä mainittuja markkamääräisiä korvauksia korotetaan sen mukaisesti kuin ulkomaanliikenteessä suoritettavia vastaavia korvauksia tarkistetaan.

3 §. Työaika, ylityö- ja jäämisvuorokorvaus.

Varsinainen työaika sijoitetaan klo 6.00 ja 18.00 välille ja se on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 43 tuntia viikossa, minkä yli menevältä työajalta, mikäli kysymyksessä ei ole merityöaikalain mukainen turvallisuuspalvelu, maksetaan ylityökorvaus merityöaikalain säännösten mukaisesti, kuitenkin siten, että rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta arkipäivänä tehdystä ylityöstä 1/120 kuukautisesta rahapalkasta, ruokarahaa tai sitä vastaavaa korvausta siihen lukematta. Varsinaisesta viikkotyöajasta riippumatta maksetaan ylityökorvaus kaikesta lauantaisin ja pyhäpäivien aattoina, jollaisiksi katsotaan myös vapun ja itsenäisyyspäivän aatot, klo 12.00 jälkeen sekä kaikesta sunnuntaisin ja pyhäpäivisin suoritetusta työstä. Lauantaisin ja pyhän aattoina klo 18.00 jälkeen suoritetusta työstä maksetaan tämä ylityökorvaus merityöaikalaissa sunnuntaityöstä säädetyn perusteen mukaisesti, kuitenkin siten, että rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta 1/72 kuukautisesta rahapalkasta, ruokarahaa tai sitä vastaavaa siihen lukematta.

Pääsiäis-, helluntai-, juhannus-, pyhäinpäivän-, joulu- ja uudenvuodenaattoina klo 12.00 jälkeen sekä merellä että satamassa suoritetusta työstä maksetaan ylityökorvaus merityöaikalaissa sunnuntaityöstä säädetyn perusteen mukaisesti, kuitenkin siten, että rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta 1/72 kuukautisesta rahapalkasta, ruokarahaa tai sitä vastaavaa siihen lukematta.

Milloin konemestari määrätään aluksen ollessa satamassa varsinaisen työajan jälkeen jäämään alukselle (stopptörn), maksetaan siitä korvaus, kuten on sovittu Merenkulun Työnantajaliitto r.y:n ja Suomen Konepäällystöliitto r.y:n kesken, kuitenkin siten, että siltä ajalta, jonka muu laivaväki on jäämisvuorossa (stand by), suoritetaan konepäällystölle lisäkorvauksena kultakin aloitetulta kolmen tunnin valmiusajanjaksolta yhden tunnin ylityöpalkka.

Jos konepäällystöön kuuluva määrätään vapaa-aikanaan saapumaan alukselle jonkin tehtävän suorittamista varten, maksetaan siitä korvauksena yhden ylityötunnin palkka. Pyhäpäivisin korvaus on kaksinkertainen.

4 §. Voitelija-apulainen.

Vähintään 500 ihv:n aluksilla on merivahtiin osallistuvalle konepäällikölle järjestettävä voitelija-apulainen.

5 §. Ympärivuotinen työsopimussuhde.

Alusten konepäällystö pysytetään kaupungin palveluksessa ympärivuotisessa työsopimussuhteessa, vaikka alus palvelisikin kausiliikenteessä, jossa sitä luonnonesteiden tai liikenteen laadun vuoksi ei pidetä liikenteessä läpi vuoden. Kaupungilla on kuitenkin oikeus siirtää konepäällystöön kuuluvia eri asemaan aluksella, alukselta toiselle tai muihinkin vastaavanlaisiin tehtäviin palkkausta kuitenkaan alentamatta.

6 §. Muut palvelusehdot.

Vuosiloma määräytyy merimiesten vuosilomalain sekä Merenkulun Työnantajaliitto r.y:n ja Suomen Konepäällystöliitto r.y:n välisen ulkomaanliikenteen aluksia koskevan työehtosopimuksen sekä sen liitteiden määräysten mukaan.

Pöytäkirjamerkintä: Konepäällikköä on vuosiloman pituutta määriteltäessä pidettävä vahtivapaana konepäällikkönä.

Loma-ajan palkkaan tulee sisältyä tämän työehtosopimuksen 2 §:n pöytäkirjamerkinnän mukainen rahavastike asunnosta ja ravinnosta.

Eläke niiden konepäällystöön kuuluvien osalta, joilla on kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain mukaan oikeus valita vanha eläkejärjestelmä ja jotka sen valitsevat, määräytyy kaupungin viranhaltijain eläkesäännön mukaisesti. Tällöin saavat konepäällystöön kuuluvat eläkevuosia määrättäessä laskea hyväkseen enintään kymmenen (10) vuotta toisen kunnan, valtion tai kauppalaivastossa päällystöasemassa suoritetusta palvelusajastaan.

Konepäällystöön kuuluvat ovat oikeutetut saamaan merimieslain 51 §:ssä mainitun puolivapaapäivän lisäksi yhden puolivapaapäivän kuukaudessa.

Muut oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät merimieslainsäädännön mukaisesti.

7 §. Täytäntöönpanomääräykset.

Konepäällystöön kuuluva, joka oli Helsingin kaupungin palveluksessa vuotta 1966 koskevan työehtosopimuksen voimaan tullessa ja jolle aikaisemmin työehtosopimuksen mukaan on myönnetty paremmat vuosilomaetuudet, kuin mihin hän tämän työehtosopimuksen mukaan olisi oikeutettu, säilyttää saavuttamansa vuosilomaetuudet entisellään, niin kauan kuin hänen työsopimussuhteensa jatkuu keskeytymättömänä.

8 §. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen.

Tämä sopimus on voimassa helmikuun 1 päivästä 1968 tammikuun 31 päivään 1969 saakka, josta lähtien se jatkuu yhden vuoden kerrallaan, ellei sitä irtisanota vähintään kahta (2) kuukautta ennen sopimuksen päättymisaikaa.

Joka irtisanoo sopimuksen, on velvollinen viimeistään joulukuun 20 päivään mennessä antamaan vastapuolelle täydellisen muutosehdotuksen.

93. HELSINGIN KAUPUNGIN TAIDE- JA KIRJALLISUUSAPURAHOJEN JAKOA KOSKEVIEN SÄÄNTÖJEN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 26 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1953:10 ja 1958:131)

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 28.1.1953 hyväksymiensä Helsingin kaupungin vuosittain myöntämien taide- ja kirjallisuusapurahojen jakoa koskevien sääntöjen 3 ja 5 §:n seuraavasti:

3 §. Apurahoja jaetaan vuosittain siten, että kulloinkin käytettävissä oleva määräraha jaetaan tasan seuraavien ryhmien kesken, lukuun ottamatta e) ryhmää, jonka osalle tulevan määrän suuruus on puolet jokaisen muun ryhmän määrärahasta,

a) kirjailijat, näytelmä-, elokuva- ja televisiokirjailijat, runoilijat, lausujat ja kirjallisuuden kääntäjät,

b) näyttämö-, elokuva- ja televisiotaiteilijat, tanssitaiteilijat ja lavastustaiteilijat,

c) säveltäjät ja esittävät säveltaiteilijat,

d) taidemaalarit, kuvanveistäjät, taidegraafikot ja taideteollisuusalan taiteilijat sekä

e) valokuvauksen, elokuvan ja television piiriin kuuluvat kamerataiteilijat.

5 §. Toimikunnan muodostaa kaksitoista jäsentä. Näistä edustaa suomenkielisen kirjallisuuden, näytelmäkirjallisuuden ja runouden tuntemusta yksi, ruotsinkielisen kirjallisuuden, näytelmäkirjallisuuden ja runouden tuntemusta yksi, suomenkielisen näyttämö- ja lausuntataiteen sekä tanssitaiteen tuntemusta yksi, ruotsinkielisen näyttämö- ja lausuntataiteen tuntemusta yksi, luovan säveltaiteen tuntemusta yksi, esittävän säveltaiteen tuntemusta yksi, taidemaalauksen, kuvanveiston, taidegrafiikan ja lavastustaiteen tuntemusta yksi, taideteollisuuden tuntemusta yksi sekä kamerataiteen tuntemusta kaksi henkilöä. Lisäksi kuuluu toimikuntaan kaksi muuta henkilöä, joista kaupunginhallitus määrää toisen puheenjohtajaksi ja toisen varapuheenjohtajaksi.

Toimikunnan kullekin jäsenelle kaupunginhallitus määrää varajäsenen, joista muiden, paitsi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan varajäseniksi määrättyjen, tulee edustaa vastaavaa kirjallisuus- tai taidealan tuntemusta kuin asianomainen varsinainen jäsen.

94. KAUPUNGIN ALUSTEN S/S OTSON, M/S TURSON JA M/S KORKEASAAREN LAIVANPÄÄLLYSTÖÄ KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS.

Palkkalautakunnan ja Suomen Laivanpäällystöliitto r.y:n allekirjoittama kesäkuun 27 p:nä 1968.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä kesäkuun 13 p:nä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:74)

1 §. Palkkaus.

I. Aluksilla s/s Otso ja m/s Turso maksetaan

a) päällikölle peruspalkkana Merenkulun Työnantajaliitto r.y:n ja Suomen Laivanpäällystöliitto r.y:n välisen sopimuksen mukainen alle 1 200 dwt/ihv:n alusten päällikön peruspalkka lisättynä puolella siitä erotuksesta, joka mainitun sopimuksen mukaan on 1 200 - 6 000 dwt/ihv:n alusten päälliköiden peruspalkoissa, sekä palkanlisät kuten em. järjestöjen kesken on sovittu ulkomaanliikenteessä, ja

b) perämiehelle, joka on suorittanut merenkulkututkinnon ja jonka tarvittaessa on astuttava päällikön tilalle, peruspalkka ja palkanlisät, kuten 9 000 - 12 999 dwt/ihv:n aluksilla ulkomaanliikenteessä on sovittu Merenkulun Työnantajaliitto r.y:n ja Suomen Laivanpäällystöliitto r.y:n kesken.

Päällikkö ja perämies ovat oikeutettuja lukemaan hyväkseen ikälisävuosia laskettaessa yhteensä enintään 10 vuotta toisen kunnan, valtion tai kauppalaivastossa päällystöasemassa palvellusta ajasta.

II. M/s Korkeasaaren päällikölle maksetaan 15 prosenttia korkeampaa peruspalkkaa kuin Rannikko- ja sisävesiliikenteen Työnantajaliitto r.y:n ja Suomen Laivanpäällystöliitto r.y:n kesken on sovittu maksettavaksi rannikkoliikenteessä olevan lähinnä suurimman hinaajaaluksen päällikölle.

Ikälisät maksetaan m/s Korkeasaaren päällikölle, kuten edellisessä momentissa mainittujen osapuolten kesken on sovittu maksettavaksi, kuitenkin siten, että kukin ikälisä on suuruudeltaan viisi (5) prosenttia peruspalkasta.

2 §. Ruoanpitokorvaus.

Ruoanpitokorvauksena suoritetaan s/s Otson ja m/s Turson päälliköille ja perämiehille sama korvaus, mikä kulloinkin on voimassa

valtioneuvoston 27.7.1950 antaman päätöksen (AsK 394/50) mukaan merimiesten vuosilomapalkkaan sisältyvästä vapaan asunnon ja ravinnon vastikkeesta. Ellei alukseen ole palkattu eri henkilöä ruoan valmistamista varten tai aluksen asemapaikkana on muu satama kuin kotisatama, maksetaan edellä mainittu rahavastike 1,87 markalla korotettuna.

Mikäli edellisessä momentissa mainittujen alusten päällikölle tai perämiehelle ei voida antaa vapaata ruokaa aluksessa eikä vapaata asuntoa joko aluksessa tai maissa, suoritetaan hänelle näistä puuttuvista eduista korvauksena yhteensä 9,03 markkaa päivältä.

Pöytäkirjamerkintä: Vuosi- ja sairausloman ajalta suoritetaan s/s Otson ja m/s Turson päälliköille ja perämiehille edellisessä momentissa mainittu korvaus kymmenellä (10) prosentilla korotettuna.

Edellä tässä pykälässä mainittuja markkamääräisiä korvauksia korotetaan sen mukaisesti kuin ulkomaanliikenteessä suoritettavia vastaavia korvauksia tarkistetaan.

M/s Korkeasaaren päällikölle suoritetaan ruoanpitokorvausta purjehduskautena 3,80 markkaa päivältä.

Pöytäkirjamerkintä: Purjehduskausi lasketaan huhtikuun 1 päivästä lukien ja se päättyy vuosittain viikon kuluttua siitä, kun aluksen liikennöiminen lakkaa.

3 §. Päällikön ja perämiehen työaika, ylityö- ja jäämisvuorokorvaukset.

Aluksilla s/s Otso ja m/s Turso sijoitetaan varsinainen työaika klo 6.00 ja 18.00 välille ja se on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 43 tuntia viikossa, minkä yli menevältä työajalta, ellei kysymyksessä ole merityöaikalain mukainen turvallisuuspalvelu, maksetaan ylityökorvaus merityöaikalain säännösten mukaisesti, kuitenkin siten, että rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta arkipäivänä tehdystä ylityöstä 1/120 kuukautisesta rahapalkasta, ruokarahaa tai sitä vastaavaa korvausta siihen lukematta. Varsinaisesta viikkotyöajasta riippumatta maksetaan kaikesta lauantaisin ja pyhäaattoisin, jollaisiksi katsotaan myös vapun ja itsenäisyyspäivän aatot, klo 12.00 jälkeen samoin kuin kaikesta sunnuntaisin ja pyhäpäivinä sekä merellä että satamassa suoritetusta työstä samanlainen ylityökorvaus. Lauantaisin ja pyhäaattoina klo 18.00 jälkeen suoritetusta työstä maksetaan tämä ylityökorvaus merityöaikalaissa sunnuntaiylityöstä säädetyn perusteen mukaisesti, kuitenkin siten, että rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta 1/72 kuukautisesta rahapalkasta, ruokarahaa tai sitä vastaavaa korvausta siihen lukematta.

Pääsiäis-, helluntai-, juhannus-, pyhäinpäivän-, joulu- ja uudenvuodenaattoina klo 12.00 jälkeen sekä merellä että satamassa

suoritetusta työstä maksetaan ylityökorvaus saman perusteen mukaisesti kuin edellisessä momentissa on määrätty lauantaisin ja pyhäaattoina klo 18.00 jälkeen suoritetusta työstä.

Milloin päällikkö tai perämies määrätään aluksen ollessa satamassa varsinaisen työajan jälkeen jäämään alukselle (stopptörn), maksetaan siitä korvaus, kuten on sovittu Merenkulun Työnantajaliitto r.y:n ja Suomen Laivanpäällystöliitto r.y:n kesken, kuitenkin siten, että siltä ajalta, jonka laivaväki on jäämisvuorossa (stand by), suoritetaan kansipäällystölle lisäkorvauksena kultakin aloitetulta 3 tunnin valmiusajanjaksolta yhden tunnin ylityöpalkka. Jos päällikkö tai perämies määrätään saapumaan vapaa-aikanaan alukselle jonkin tehtävän suorittamista varten, maksetaan siitä korvauksena yhden ylityötunnin palkka. Pyhäpäivisin korvaus on kaksinkertainen.

M/s Korkeasaaren päällikön työaika on 8 tuntia vuorokaudessa ja 43 tuntia viikossa, minkä yli menevältä ajalta maksetaan ylityökorvaus. Kaikesta lauantaisin ja pyhäaattoisin klo 12.00 jälkeen sekä sunnuntaisin ja pyhäpäivisin suoritetusta työstä maksetaan ylityökorvaus, ottaen kuitenkin huomioon, että lauantaisin ja pyhäaattoina klo 18.00 jälkeen suoritettu työ korvataan myös sunnuntaityönä. Korvausperusteet määräytyvät soveltuvilta osilta tämän pykälän 1 ja 2 momentin mukaisesti.

4 §. Muut palvelusehdot.

Vuosiloma määräytyy merimiesten vuosilomalain sekä Merenkulun Työnantajaliitto r.y:n ja Suomen Laivanpäällystöliitto r.y:n välisen, ulkomaanliikenteen aluksia koskevan työehtosopimuksen sekä sen liitteiden määräysten mukaisesti.

Loma-ajan palkkaan tulee sisältyä tämän sopimuksen 2 §:n kohdalla olevan pöytäkirjamerkinnän mukainen rahavastike asunnosta ja ravinnosta.

Eläke niiden päälliköiden ja perämiesten kohdalla, joilla on kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain mukaan oikeus valita vanha eläkejärjestelmä ja jotka sen valitsevat, määräytyy kaupungin viranhaltijain eläkesäännön mukaisesti. Tällöin saavat päälliköt ja perämiehet eläkevuosina laskea hyväkseen enintään kymmenen (10) vuotta toisen kunnan, valtion tai kauppalaivastossa päällystöasemassa suoritetusta palvelusajastaan.

Päällikkö ja perämies ovat oikeutetut saamaan merimieslain 51 §:ssä mainitun puolivapaapäivän lisäksi yhden puolivapaapäivän kuukaudessa.

Muut oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät merimieslainsäädännön mukaisesti.

Pöytäkirjamerkintä: Satamajäänmurtajaalusten päälliköille ja perämiehille annetaan kaupungin puolesta käytettäväksi turkki, turkislakki, huopasaappaat ja sadepuku.

5 §. Ympärivuotinen työsopimussuhde.

Alusten laivanpäällystö pysytetään kaupungin palveluksessa ympärivuotisessa työsopimussuhteessa, mikäli jonkun po. henkilöstöön kuuluvan kanssa ei ole toisin sovittu. Kaupungilla on kuitenkin oikeus siirtää po. henkilöitä alukselta toiselle ja purjehduskauden ulkopuolella muihin tehtäviin palkkaetujen pysyessä muuttumattomina.

Pöytäkirjamerkintä: Jos kaupungin satamalaitoksen palveluksessa olevia henkilöitä käytetään päällikkönä taikka perämiehenä s/s Otsolla ja m/s Tursolla, maksetaan heille tältä ajalta tämän työehtosopimuksen mukaiset palkkaedut.

6 §. Täytäntöönpanomääräykset.

Aluksen päällikkö tai perämies, joka oli kaupungin palveluksessa vuotta 1966 koskevan työehtosopimuksen voimaan tullessa ja jolle aikaisemman työehtosopimuksen mukaan on myönnetty paremmat vuosilomaetuudet kuin hän tämän työehtosopimuksen mukaan olisi oikeutettu, säilyttää saavuttamansa vuosilomaetuudet entisellään, niin kauan kuin hänen työsuhteensa jatkuu keskeytymättömänä.

7 §. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen.

Tämä sopimus on voimassa helmikuun 1 päivästä 1968 tammikuun 31 päivään 1969 saakka, josta lähtien se jatkuu edelleen yhden vuoden kerrallaan, ellei sitä irtisanota vähintään kahta (2) kuukautta ennen sopimuksen päättymisaikaa.

Joka irtisanoo sopimuksen, on velvollinen viimeistään joulukuun 20 päivään mennessä antamaan vastapuolelle täydellisen muutosehdotuksen.

95. LAKI VEROTUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 390/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:158)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain (482/58) 96 §:n 1 momentti ja lisätään lakiin uudet 96a, 96b, 96c ja 96d § seuraavasti:

96 §. Lääninhallituksen päätöksestä muussa kuin 90, 96a tai 96b §:ssä tarkoitetussa asiassa on niillä, jotka 91 §:n mukaan voivat hakea muutosta verotukseen, oikeus valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen kuudenkymmenen päivän kuluessa tiedoksi saamisesta. Valtion puolesta on valitusoikeus kuitenkin tarkastusasiamiehellä ja kunnan puolesta kunnallishallituksella. Tarkastusasiamiehelle luetaan valitusaika päätöksenteon päivästä.

96a §. Valittaa ei saa, paitsi milloin asianomaiselle myönnetään 96c §:ssä säädetty valituslupa, lääninhallituksen päätöksestä siltä osin kuin päätös koskee

1) asunto- tai luontoisetua;

2) matka-, päivä- tai edustusrahoista tai muusta niihin verrattavasta korvauksesta veronalaiseksi katsottua säästöä;

3) työ- tai toimintakyvyn alentumisen perusteella tehtävää vähennystä;

4) työn tai tehtävän suorittamisesta olleiden kustannusten perusteella palkkatulosta tehtävää vähennystä; taikka

5) erikseen määrättyä rakennuksen tai rakennelman arvoa, jos se on määrätty 100 000 markkaa pienemmäksi.

96b §. Valittaa ei myöskään saa ilman valituslupaa lääninhallituksen päätöksestä siltä osin kuin päätös koskee tulon veronalaisuutta tai verotettavan tulon määrää

1) valtionverotuksen osalta, jos se tulon määrä, minkä osalta päätös on asianosaiselle vastainen, ottamatta huomioon 96a §:ssä

tarkoitettua etua, säästöä tai vähennystä, ilmeisesti on pienempi kuin 1 000 markkaa taikka jos se ilmeisesti on pienempi kuin 5 000 markkaa ja samalla vähemmän kuin kymmenesosa verovelvollisen verotettavan koko tulon määrästä; eikä

2) kunnallisverotuksen osalta, jos se tulon määrä, minkä osalta päätös on asianosaiselle vastainen, ottamatta huomioon 96 a §:ssä tarkoitettua etua, säästöä tai vähennystä, ilmeisesti on pienempi kuin 1 000 markkaa taikka jos se ilmeisesti on pienempi kuin 5 000 markkaa ja samalla vähemmän kuin kymmenesosa verovelvollisen verotettavan tulon kokonaismäärästä asianomaisessa kunnassa tai, kysymyksen ollessa eri kunnissa verotettavaksi jaetusta tulosta, sen tulon kokonaismäärästä.

Jos valittaminen lääninhallituksen päätöksestä sellaisessa tapauksessa, että valtion- ja kunnallisverotuksia on vaadittu muutettaviksi samalla perusteella, on sallittu jommankumman verotuksen osalta, mutta 1 momentin säännösten mukaan kielletty toisen verotuksen osalta, saa kuitenkin valittaa edellä tarkoitetulla perusteella myös viimeksi mainitun verotuksen osalta.

Omaisuuden veronalaisuuden tai verotettavan omaisuuden määrän osalta ei lääninhallituksen päätöksestä saa valittaa ilman valituslupaa myöskään, jos se omaisuuden määrä, minkä osalta päätös on asianosaiselle vastainen, ottamatta huomioon 96 a §:n 5 kohdassa tarkoitettua rakennuksen ja rakennelman arvoa, ilmeisesti on pienempi kuin 50 000 markkaa.

Veronkorotuksen osalta, silloin kun se on määrätty tai vaadittu määrättäväksi tietyn tulon tai omaisuuden osan aiheuttamasta veron tai veroäyrien lisääntymisestä, ei saa valittaa ilman valituslupaa, jos tuon tulon tai omaisuuden kohdalta on kielletty valittamasta. Veronlisäystä vastaavan koron osalta ei saa liioin valittaa ilman lupaa, jos jälkiverotettavan tai jälkiverotettavaksi vaaditun tulon tai omaisuuden kohdalta on kielletty valittamasta.

96 c §. Valituslupaa haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Lupa voidaan myöntää ainoastaan,

1) jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden tutkittavaksi; tai

2) jos 96 b §:ssä tarkoitetussa asiassa asianomainen näyttää, että valituksella on hänelle erittäin suuri merkitys muutoinkin kuin siinä asiassa.

Tarkastusasiamiehelle ja kunnallishallitukselle voidaan myöntää lupa vain 2 momentin 1 kohdan nojalla.

96 d §. Lupahakemuskirja on toimitettava lääninhallitukseen tai korkeimpaan hallinto-oikeuteen viimeistään kuudentenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona päätöksen tiedoksisaanti on tapahtunut. Tarkastusasiamiehelle luetaan sanottu määräaika päätöksenteon päivästä.

Muutoin on noudatettava muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain 12 §:n 6 momentin, 13 b ja 14 §:n valituslupaa koskevia säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1968.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun päätökseen on kuitenkin voimassa, mitä aikaisemmassa laissa on säädetty.

96. LAKI ENNAKKOPERINTÄLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 391/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:117)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä marraskuuta 1959 annetun ennakkoperintälain (418/59) 53 ja 54 § näin kuuluviksi:

53 §. Tässä laissa tarkoitetun valituksen johdosta annetusta lääninhallituksen päätöksestä ei saa valittaa, paitsi milloin asianomaiselle myönnetään 54 §:ssä säädetty valituslupa.

Valtion puhevaltaa käyttää 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa tarkastusasiamies.

54 §. Valituslupaa haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Lupa voidaan myöntää ainoastaan,

1) jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden tutkittavaksi; tai

2) jos asianomainen näyttää, että valituksella on hänelle erittäin suuri merkitys muutoinkin kuin siinä asiassa.

Tarkastusasiamiehelle ja kunnallishallitukselle voidaan myöntää lupa vain 2 momentin 1 kohdan nojalla.

Lupahakemuskirja on toimitettava lääninhallitukseen tai korkeimpaan hallinto-oikeuteen viimeistään kuudentenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona päätöksen tiedoksisaanti on tapahtunut. Tarkastusasiamiehelle luetaan sanottu määräaika päätöksenteon päivästä.

Muutoin on noudatettava muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain 12 §:n 6 momentin, 13 b ja 14 §:n valituslupaa koskevia säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1968.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun päätökseen on kuitenkin voimassa, mitä aikaisemmassa laissa on säädetty.

97. LAKI TYÖNANTAJAN SOSIAALITURVAMAKSUSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 392/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:92)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/63) 17 § ja lisätään lakiin uusi 17 a § seuraavasti:

17 §. Jos asianomainen tai valtionasiamies on tyytymätön verojohtajan tämän lain nojalla antamaan päätökseen, saa hän hakea siihen kirjallisesti muutosta sen läänin lääninhallitukselta, johon maksuvelvollisen kotikunta kuuluu. Valitus on toimitettava veropiirin verotoimistoon tai lääninhallitukseen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Valtionasiamiehen valitusaika alkaa siitä päivästä, jona päätös tehtiin. Merimiesverokonttorin tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta Uudenmaan lääninhallitukselta sen mukaan kuin merimiesverolaissa säädetään.

Verojohtajan ja merimiesverokonttorin päätöksestä saa asianomainen valittaa lääninhallitukselle 1 momentissa mainitun määräajan jälkeenkin sillä perusteella, että sosiaaliturvamaksu on määrätty lakia virheellisesti soveltaen taikka että asiaa käsiteltäessä on tapahtunut erehdys tai menettelyvirhe, jonka voidaan otaksua vaikuttaneen asian ratkaisuun. Tällaista valitusta ei kuitenkaan saa tehdä myöhemmin kuin kuudennen vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta lukien, jona päätös on annettu.

Tässä laissa tarkoitetun valituksen johdosta annetusta lääninhallituksen päätöksestä ei saa valittaa, paitsi milloin asianomaiselle myönnetään 17 a §:ssä säädetty valituslupa.

Valtion puhevaltaa käyttää 3 momentissa tarkoitetuissa asioissa tarkastusasiamies.

Valituksesta huolimatta on päätös täytäntöönpanokelpoinen. Valituksen johdosta annettua päätöstä on, silloinkin kun valitus on tehty 8 §:ssä tarkoitetusta verojohtajan ratkaisusta, sovellettava myös sosiaaliturvamaksuun, joka on suoritettu tai olisi ollut suoritettava ennen päätöksen antamista.

17 a §. Valituslupaa haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Lupa voidaan myöntää ainoastaan,

1) jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden tutkittavaksi; tai

2) jos asianomainen näyttää, että valituksella on hänelle erittäin suuri merkitys muutoinkin kuin siinä asiassa.

Tarkastusasiamiehelle voidaan myöntää lupa vain 2 momentin 1 kohdan nojalla.

Lupahakemuskirja on toimitettava lääninhallitukseen tai korkeimpaan hallinto-oikeuteen viimeistään kuudentenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona päätöksen tiedoksisaanti on tapahtunut. Tarkastusasiamiehelle luetaan sanottu määräaika päätöksenteon päivästä.

Muutoin on noudatettava muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain 12 §:n 6 momentin, 13 b ja 14 §:n valituslupaa koskevia säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1968.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun päätökseen on kuitenkin voimassa, mitä aikaisemmassa laissa on säädetty. Mitä tässä laissa on säädetty muutoksenhausta työnantajan sosiaaliturvamaksua koskevassa asiassa, on vastaavasti sovellettava muutoksenhakuun aikaisemman lainsäädännön mukaista työnantajan lapsilisä- ja kansaneläkemaksua koskevassa asiassa.

98. LAKI HUOLTOAPULAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 394/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:29)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 17 päivänä helmikuuta 1956 annetun huoltoapulain (116/56) 57 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 56a § seuraavasti:

56a §. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei saa valittaa, paitsi milloin asianomaiselle myönnetään jäljempänä tässä pykälässä säädetty valituslupa, päätöksestä, joka koskee valtion varoista 43 §:n mukaisesti suoritettavaa huoltoapukustannusten korvausta, eikä lääninhallituksen päätöksestä asiassa, jossa kunta on vaatinut huoltoapukustannusten korvausta toiselta kunnalta.

Valituslupaa haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Lupa voidaan myöntää ainoastaan, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden tutkittavaksi.

57 §. ----------

Edellä 56a §:ssä tarkoitetusta valituslupasta on voimassa, mitä siitä on säädetty muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa. Haettaessa lupaa valituksen tekemiseen lääninhallituksen päätöksestä saa lupahakemuskirjan toimittaa myös lääninhallitukseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1968.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun päätökseen on kuitenkin voimassa, mitä aikaisemmassa laissa on säädetty.

99. LAKI LASTENSUOJELULAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 395/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1936:9)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 17 päivänä tammikuuta 1936 annetun lastensuojelulain (52/36) 51 §:ään uusi näin kuuluva 4 momentti:

51 §. ----------

Muutoksenhausta päätökseen, joka koskee valtion varoista huoltoapulain 43 §:n mukaisesti suoritettavaa lastensuojelukustannusten korvausta, ja lääninhallituksen päätökseen asiassa, jossa kunta on vaatinut lastensuojelukustannusten korvausta toiselta kunnalta, on vastaavasti voimassa, mitä huoltoapulain 56a §:ssä ja 57 §:n 2 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1968.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun päätökseen on kuitenkin voimassa, mitä aikaisemmassa laissa on säädetty.

100. LAKI IRTOLAISLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 396/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1936:13 ja 1956:75)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 17 päivänä tammikuuta 1936 annetun irtolaislain (57/36) 41 §:ään, sellaisena kuin se on 4 päivänä toukokuuta 1956 annetulla lailla (260/56) osittain muutettuna, uusi näin kuuluva 7 momentti:

41 §. ----------

Muutoksenhausta päätökseen, joka koskee valtion varoista huoltoapulain 43 §:n mukaisesti suoritettavaa irtolaishuollon kustannusten korvausta, ja lääninhallituksen päätökseen asiassa, jossa kunta on vaatinut irtolaishuollon kustannusten korvausta toiselta kunnalta, on vastaavasti voimassa, mitä huoltoapulain 56a §:ssä ja 57 §:n 2 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1968.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun päätökseen on kuitenkin voimassa, mitä aikaisemmassa laissa on säädetty.

101. LAKI VAJAAMIELISLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 397/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:32)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 7 päivänä maaliskuuta 1958 annetun vajaamielislain (107/58) 31 §:ään uusi näin kuuluva 4 momentti:

31 §. ----------

Muutoksenhausta päätökseen, joka koskee valtion varoista huoltoapulain 43 §:n mukaisesti suoritettavaa vajaamielishuollon kustannusten korvausta, ja lääninhallituksen päätökseen asiassa, jossa kunta on vaatinut vajaamielishuollon kustannusten korvausta toiselta kunnalta, on vastaavasti voimassa, mitä huoltoapulain 56a §:ssä ja 57 §:n 2 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1968.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun päätökseen on kuitenkin voimassa, mitä aikaisemmassa laissa on säädetty.

102. LAKI INVALIIDIHUOLTOLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 398/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1946:179)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 30 päivänä joulukuuta 1946 annettuun invaliidihuoltolakiin (907/46) uusi näin kuuluva 30a §:

30a §. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei saa valittaa päätöksestä, joka koskee valtion suoritettavien invaliidihuoltokustannusten korvaamista kunnalle.

Muutoksenhausta päätökseen, joka koskee valtion varoista huoltoapulain 43 §:n mukaisesti suoritettavaa tämän lain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettujen invaliidihuoltokustannusten korvausta, ja lääninhallituksen päätökseen asiassa, jossa kunta on hakenut invaliidihuoltokustannusten korvausta toiselta kunnalta, on vastaavasti voimassa, mitä huoltoapulain 56a §:ssä ja 57 §:n 2 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1968.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun päätökseen on kuitenkin voimassa, mitä aikaisemmassa laissa on säädetty.

103. LAKI ÄITIYSAVUSTUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.kok. 399/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1941:28)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 13 päivänä kesäkuuta 1941 annettuun äitiysavustuslakiin (424/41) uusi näin kuuluva 13 a §:

13 a §. Muutoksenhausta 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen on vastaavasti voimassa, mitä huoltoapulain 56 a §:ssä ja 57 §:n 2 momentissa on säädetty.

Korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei saa valittaa 13 §:ssä tarkoitettuun valitukseen annetusta päätöksestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1968.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun päätökseen on kuitenkin voimassa, mitä aikaisemmassa laissa on säädetty.

104. LAKI ELATUSAVUN ENNAKOSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 400/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:70)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään elatusavun ennakosta 7 päivänä kesäkuuta 1963 annetun lain (281/63) 17 §:ään uusi näin kuuluva 3 momentti:

17 §. ----------

Tässä pykälässä tarkoitettuun lääninhallituksen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1968.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun päätökseen on kuitenkin voimassa, mitä aikaisemmassa laissa on säädetty.

105. LAKI TALOUDELLISEN KEHITYKSEN TURVAAMISESTA VUOSINA 1968-1969 ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 413/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:50)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrätyllä tavalla, lisätään taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968-1969 9 päivänä huhtikuuta 1968 annetun lain (207/68) 2 §:ään uusi 2 ja 3 momentti seuraavasti:

2 §. ----------

Lailla säädetään sellaisten tämän lain voimassa ollessa tehtyjen maanvuokrasopimusten tarkistamisesta, joissa vuokra-aika on sovittu kahdeksikymmeneksiviideksi vuodeksi tai sitä pitemmäksi ajaksi ja joita ei voida irtisanoa muulla kuin maanvuokralaissa (258/66) säädetyllä perusteella.

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, sovelletaan myös vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa annetun lain (218/62) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin vuokrasuhteisiin.

Tätä lakia sovelletaan 10 päivästä huhtikuuta 1968 lukien.

106. LAKI KUNNALLISISTA TERVEYSSISARISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 415/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1944:50 ja 1963:86)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kunnallisista terveyssisarista 31 päivänä maaliskuuta 1944 annetun lain 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 28 päivänä kesäkuuta 1963 annetussa laissa (352/63), näin kuuluvaksi:

10 §. Kunnallinen terveyssisar, joka tämän lain mukaan on kunnan palveluksessa, saa maalaiskunnalta peruspalkan ja ikälisää samojen perusteiden mukaan kuin valtion viran tai toimen haltija A 19 sekä kaupungilta ja kauppalalta A 18 palkkausluokassa. Lisäksi terveyssisar saa kalliinpaikan- ja syrjäseutulisää, milloin sellaista lisää suoritetaan vastaaville valtion viran tai toimen haltijoille.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1968 lukien.

107. LAKI KUNNAN KÄTILÖISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 416/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1944:54 ja 1963:85)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kunnan kätilöistä 31 päivänä maaliskuuta 1944 annetun lain 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 28 päivänä kesäkuuta 1963 annetussa laissa (350/63), näin kuuluvaksi:

10 §. Kätilö, joka tämän lain mukaan on kunnan palveluksessa, saa maalaiskunnalta peruspalkan ja ikälisää ylemmässä palkkausluokassa samojen perusteiden mukaan kuin valtion viran tai toimen haltija A 19 sekä kaupungilta ja kauppalalta A 18 palkkausluokassa ja alemmassa palkkausluokassa sekä maalaiskunnassa että kaupungissa ja kauppalassa määrän, joka tulee valtion viran tai toimen haltijalle A 17 palkkausluokassa. Lisäksi kunnan kätilö saa kalliinpaikan- ja syrjäseutulisää, milloin sellaista lisää suoritetaan vastaaville valtion viran tai toimen haltijoille.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1968 lukien.

108. LAKI SAIRAANHOITOTOIMEN HARJOITTAJIEN JA MUUN VASTAAVANLAISEN HENKILÖSTÖN KOULUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 22 p:nä 1967.

(Suomen as.-kok. 598/67)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Sairaanhoitotoimen harjoittamisesta annetussa laissa (554/62) tarkoitetun sekä muun terveyden- ja sairaanhoidon tehtävissä toimivan vastaavanlaisen henkilöstön koulutus jatko-, täydennys- ja erikoiskursseineen tapahtuu ammattikasvatushallituksen johdon ja valvonnan alaisena valtion, kunnan, kuntainliiton tai yhteisöjen ylläpitämissä oppilaitoksissa.

2 §. Edellä 1 §:ssä tarkoitetussa oppilaitoksessa on sen johtoa ja hallintoa varten rehtori tai johtaja.

Valtion oppilaitoksessa voi olla johtajattaren, apulaisjohtajattaren, opettajan, talousopettajattaren ja oppilaskodin johtajattaren virkoja sekä koneenhoitajan, kanslistin, konttoriapulaisen ja liinavaatevarastonhoitajattaren toimia. Oppilaitoksen palveluksessa voi myös olla ylimääräisiä toimenhaltijoita ja tilapäisiä toimihenkilöitä sekä työsopimussuhteessa olevaa henkilökuntaa.

3 §. Kunta, kuntainliitto ja yhteisö voi tulo- ja menoarvion rajoissa saada valtionapua ylläpitämänsä oppilaitoksen käyttökustannuksiin.

4 §. Opetus valtion omistamassa sairaanhoito-oppilaitoksessa on maksuton. Asunnosta ja ruoasta perittävistä korvauksista, oppilaille annettavista opetustarvikkeista ja muista eduista määrää ammattikasvatushallitus.

5 §. Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan asetuksella.

6 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1968, ja sillä kumotaan sairaanhoitajattarien koulutuksesta 2 päivänä marraskuuta 1929 annettu laki (340/29).

109. ASETUS SAIRAANHOITOTOIMEN HARJOITTAJIEN JA MUUN VASTAAVANLAISEN HENKILÖSTÖN KOULUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 418/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1933:4, 1937:76, 1947:47 ja 1968:108)

Sisäasiainministerin esittelystä säädetään sairaanhoitotoimen harjoittajien ja muun vastaavanlaisen henkilöstön kouluttamisesta 22 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (598/67) 5 §:n nojalla:

1 luku.

Oppilaitokset ja opetuksen järjestely.

1 §. Sairaanhoito-oppilaitoksilla tarkoitetaan tässä asetuksessa:

1) sairaanhoito-opistoa, jossa suoritetaan perustutkintona laboratoriohoitajan, lääkintävoimistelijan, röntgenhoitajan ja sairaanhoitajan tutkinto sekä tähän pohjautuva erikoistumistutkinto ja jossa voidaan järjestää ylihoitajan tutkintoon johtavaa erikoiskoulutusta; ja

2) sairaanhoitokoulua, jossa suoritetaan perustutkintona apuhoitajan, hammashoitajan, lastenhoitajan, mielisairaanhoitajan ja vajaamielishoitajan sekä hierojan tutkinto.

Sairaanhoito-oppilaitoksessa järjestetään lisäksi perus-, jatko- ja täydennyskursseja terveyden- ja sairaanhoitotehtävissä toimivan henkilöstön kouluttamiseksi.

Oppilaitokseen voi kuulua oppilasasuntola.

Kunnallisen tai yksityisluontoisen sairaanhoito-oppilaitoksen perustamiseen on hankittava opetusministeriön lupa, mikäli oppilaitoksessa koulutuksen saaneet halutaan merkittäviksi lääkintöhallituksessa sairaanhoitotoimen harjoittajista pidettävään luetteloon.

2 §. Sairaanhoito-oppilaitoksessa annettava opetus käsittää sekä tietopuolista että käytännöllistä opetusta. Käytännöllistä opetusta annetaan lisäksi ammattikasvatushallituksen tähän tarkoitukseen hyväksymissä sairaaloissa, laitoksissa tai muissa vastaavissa paikoissa.

Opetus jakautuu lukukauden pituisiin opetusjaksoihin. Lukuvuosi, joka on kalenterivuoden pituinen, jakautuu syys- ja kevätlukukau-

teen, joiden tulee, mikäli mahdollista, olla yhtä pitkiä. Lukukausien alkamis- ja päättymispäivät määrää ammattikasvatushallitus. Lukujärjestys on laadittava siten, että opetussuunnitelmien mukaiset oppitunnit saadaan pidetyiksi sisällyttämällä työviikkoon enintään 36 pakollisten aineiden oppituntia.

3 §. Perustutkintoon johtavan opetuksen oppiaika sairaanhoito-opistossa on sairaanhoitajalle viisi lukukautta sekä laboratoriohoitajalle, lääkintävoimistelijalle ja röntgenhoitajalle neljä lukukautta, kuitenkin siten, että oppiaika apuhoitajan tutkinnon suorittaneelle on kolme lukukautta ja että oppiaika lastenhoitajan, mielisairaanhoitajan tai vajaamielishoitajan tutkinnon suorittaneelle on yhtä lukukautta lyhyempi sitä, mitä se muutoin olisi.

Perustutkinnon sairaanhoito-opistossa suorittaneen henkilön oppiaika hänen suorittaessaan muuta perustutkintoa sanotussa opistossa on edellä 1 momentissa säädetystä riippumatta kuitenkin yhtä lukukautta lyhyempi sitä, mitä se muutoin olisi.

Erikoistumistutkintoon ja ylihoitajan erikoistutkintoon johtavan opetuksen oppiaika on kaksi lukukautta, kuitenkin siten, että sairaanhoitajan perustutkinnon suorittaneen mielisairaanhoitajan oppiaika erikoissairaanhoitajan tutkinnon suorittamiseksi psykiatrian alalla on yksi lukukausi.

4 §. Perustutkintoon johtavan opetuksen oppiaika sairaanhoitokoulussa on mielisairaanhoitajalle kolme lukukautta, apuhoitajalle, hammashoitajalle, lastenhoitajalle ja vajaamielishoitajalle kaksi lukukautta sekä hierojalle vähintään yksi lukukausi.

Apuhoitajan, lastenhoitajan, mielisairaanhoitajan tai vajaamielishoitajan tutkinnon sairaanhoitokoulussa suorittaneen henkilön oppiaika hänen suorittaessaan jotakin toista mainituista tutkinnoista on edellä 1 momentissa säädetystä riippumatta kuitenkin yhtä lukukautta lyhyempi sitä, mitä se muutoin olisi.

5 §. Sairaanhoito-oppilaitoksissa järjestettävien perus-, jatko- ja täydennyskurssien oppiajoista päättää ammattikasvatushallitus.

6 §. Opetusryhmässä tulee olla tietopuolisessa opetuksessa 15-36 oppilasta ja käytännöllisessä opetuksessa 8-18 oppilasta, jollei ammattikasvatushallitus erityisistä syistä myönnä tästä poikkeusta.

Sairaalassa annettavassa käytännöllisessä opetuksessa voi opetusryhmä kuitenkin olla edellä 1 momentissa säädetystä poikkeava, mikäli se sairaalan toiminnan vuoksi on välttämätöntä.

7 §. Ammattikasvatushallitus määrää sairaanhoito-oppilaitoksissa kulloinkin toimivat opetusjaostot, päättää erillisten kurssien pitämisestä, vahvistaa tuntijaot ja opetussuunnitelmat sekä hyväksyy opetuksessa käytettävät oppikirjat.

2 luku.

Hallinto.

8 §. Sairaanhoito-oppilaitoksen toimintaa johtavat ja sen asioita hoitavat oppilaitoksen neuvottelukunta, rehtori ja opettajakunta.

Ammattikasvatushallitus vahvistaa sairaanhoito-oppilaitokselle ohjesäännön, josta tulee käydä selville:

1) oppilaitoksen nimi, omistaja ja sijaintipaikka;
2) tarkoitus ja opetuskieli;
3) opetusjaostot ja opintolinjat oppilasmäärineen;
4) opetusajan ja työvuoden pituus, viikkotuntimäärä sekä lukukauden alkamisajat;
5) oppilaaksipääsyvaatimukset;
6) oppilaiden oikeudet ja velvollisuudet; sekä
7) neuvottelukunnan jäsenten lukumäärä.

9 §. Sairaanhoito-oppilaitoksen neuvottelukuntaan ammattikasvatushallitus kutsuu neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan oppilaitoksen kehittämistä harrastavista henkilöistä enintään viisi jäsentä, joiden tulee, mikäli mahdollista, edustaa terveydenhuolto- tai kasvatusalaa. Neuvottelukunnan jäsenistä ammattikasvatushallitus määrää yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Jäseniä kutsuttaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, että oppilaitoksen kaikki opetusalat tulevat ainakin vuoroin edustetuiksi. Neuvottelukuntaan kuuluu lisäksi itseoikeutettuna jäsenenä oppilaitoksen rehtori, joka toimii myös neuvottelukunnan sihteerinä.

10 §. Neuvottelukunnan tehtävänä on toimia yhdyssiteenä oppilaitoksen ja sen edustamien terveydenhuollon alojen välillä, seurata oppilaitoksen toimintaa ja antaa ammattikasvatushallituksen pyytämiä lausuntoja laitosta koskevista asioista sekä tehdä niistä tarpeellisiksi katsomiaan esityksiä.

11 §. Neuvottelukunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta, kun puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi tai kun oppilaitoksen rehtori tahi vähintään puolet neuvottelukunnan jäsenistä puheenjohtajalta sitä pyytää. Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja niihin luettuina, on kokouksessa saapuvilla.

Äänestyksessä tulee neuvottelukunnan päätökseksi se mielipide, jonka puolesta useimmat äänestävät. Äänten mennessä tasan kokouksen puheenjohtajan kannattama mielipide tulee neuvottelukunnan päätökseksi.

12 §. Mikäli valtion sairaanhoito-oppilaitokseen ei ole perustettu erityistä rehtorin virkaa, ammattikasvatushallitus voi opettajakuntaa

ja neuvottelukuntaa kuultuaan määrätä neljäksi vuodeksi kerrallaan opettajakunnan keskuudesta rehtorin. Oppilaitokseen voidaan lisäksi määrätä opettajakuntaan kuuluvista henkilöistä rehtorin sijainen, jonka tehtävänä on rehtorin estyneenä ollessa hoitaa hänen tehtäviään.

Kunnallisen ja yksityisluontoisen sairaanhoito-oppilaitoksen rehtorin viran täyttämisestä määrätään ohjesäännössä.

13 §. Oppilaitoksen opettajakuntaan kuuluvat rehtori, johtajatar, apulaisjohtajatar ja päätoimiset opettajat. Muun opettajan rehtori voi kutsua kuultavaksi opettajakunnan kokoukseen käsiteltäessä tämän opetusalaa koskevia kysymyksiä tai kurinpitorangaistuksen määräämistä sellaisesta rikkomuksesta, jonka on tehnyt hänen valvonnassaan ollut oppilas. Opettajakunnan kokoonkutsujana ja puheenjohtajana on rehtori. Opettajakunnan jäsen tai kokoukseen kutsuttu muu opettaja älköön ilman laillista estettä jääkö kokoukseen tulematta. Opettajakunnan kokouksen sihteerinä toimii rehtorin siihen tehtävään määräämä opettaja tai muu oppilaitoksen toimihenkilö.

14 §. Opettajakunnan tulee:

1) vahvistaa oppilaitoksen järjestyssäännön;

2) päättää oppilaille myönnettävistä apurahoista;

3) päättää ammattikasvatushallituksen ohjeiden mukaisesti uusien oppilaiden ottamisesta;

4) päättää oppilaille annettavista arvosanoista;

5) päättää oppilaille jatko-opintoja varten mahdollisesti annettavista todistuksista;

6) antaa pyynnöstä ammattikasvatushallitukselle, oppilaitoksen neuvottelukunnalle ja rehtorille lausuntoja sekä tehdä tarpeellisiksi katsomiaan opetuksen järjestelyä ja oppilaitoksen toimintaa koskevia esityksiä; sekä

7) käsitellä ne muut asiat, jotka tämän asetuksen tai sen nojalla annettujen määräysten nojalla kuuluvat opettajakunnalle.

15 §. Rehtorin tehtävänä on:

1) suunnitella, johtaa ja valvoa oppilaitoksen toimintaa;

2) seurata opetusta ja valvoa, että opettajat hoitavat asianmukaisesti opetuksensa ja muut heille kuuluvat tehtävät;

3) vahvistaa oppilaitoksen lukujärjestys sekä opettajien työnjako;

4) valvoa tai hoitaa oppilaitoksen taloutta ja tilinpitoa noudattamalla, mitä niistä on erikseen säädetty tai määrätty;

5) määrätä toimisto- ja muun henkilökunnan tehtävät sekä valvoa näiden tehtävien suorittamista;

6) vastata yleisestä järjestyksestä; sekä

7) suorittaa ne muut tehtävät, jotka tämän asetuksen tai sen nojalla annettujen määräysten mukaan kuuluvat rehtorille.

3 luku.

Opettajat ja muu henkilökunta.

16 §. Yleisinä kelpoisuusehtoina rehtorin tai opettajan virkaan tahi toimeen vaaditaan hyvä maine ja sellainen terveys, joka ei ole esteenä opettajan tehtävän hoitamiseen.

Erityisinä kelpoisuusehtoina vaaditaan lisäksi:

1) rehtorin, johtajattaren ja apulaisjohtajattaren virkaan, että hakija on suorittanut sairaanhoidon opettajan tutkinnon ja että hänellä on vähintään kahden vuoden opettajakokemus sairaanhoito-oppilaitoksessa;

2) sairaanhoidon opettajan virkaan, että hakija on suorittanut sairaanhoidon opettajan tutkinnon;

3) oppilaskodin johtajattaren virkaan, että hakijalla on kunnallisen terveyssisaren virkaan vaadittava pätevyys; sekä

4) talousopettajattaren virkaan, että hakija on suorittanut alan opettajavalmistuslaitoksen vähintään kahden vuoden opintoja edellyttävän opettajan tutkinnon.

Muilta viran tai toimen haltijoilta vaaditaan sellainen taito ja kyky kuin viran tai toimen menestyksellisen hoitamisen katsotaan vaativan.

17 §. Valtion sairaanhoito-oppilaitosten virat julistaa ammattikasvatushallitus haettaviksi 30 päivän kuluessa. Ammattikasvatushallitus nimittää virkojen haltijat hankittuaan sitä ennen neuvottelukunnan ja opettajakunnan lausunnot hakijoiden kelpoisuudesta ja sopivuudesta.

Ylimääräiset opettajat ottaa ammattikasvatushallitus hankittuaan neuvottelukunnan ja opettajakunnan lausunnon hakijoiden kelpoisuudesta ja sopivuudesta. Oppilaitoksen vakinaiset toimenhaltijat nimittää sekä tuntiopettajat ja muun henkilökunnan ottaa ja erottaa rehtori.

18 §. Opettajan virkaa hakenut voidaan määrätä pitämään näytetunti viran opetusalaan kuuluvasta aiheesta.

Valtion sairaanhoito-oppilaitoksen opettajan viran ollessa kysymyksessä voi ammattikasvatushallitus määrätä sen hakijoista, jonka se katsoo virkaan ansioituneimmaksi, hoitamaan sitä yhden lukuvuoden koeajaksi, jonka kuluttua hänet nimitettäköön virkaan, jos hän on tänä aikana tyydyttävällä tavalla hoitanut opettajantehtävänsä ja osoittautunut siihen sopivaksi.

19 §. Opettajan tehtäviin kuuluu:

1) antaa opetusta niissä opetusaineissa, jotka tunti- ja työnjaon mukaan hänelle kuuluvat, kuitenkin keskimäärin vähintään 24 viikkotuntia;

2) avustaa rehtoria pääsytutkinnon toimittamisessa, todistusten antamisessa sekä vuosikertomuksen ja lukujärjestyksen laatimisessa; sekä

3) suorittaa koulun toimintaan kuuluvia valvonta- ja muita tehtäviä sen mukaan kuin rehtori määrää.

20 §. Rehtori voi opettajakuntaa kuultuaan määrätä apulaisjohtajattaren tai opettajan toimimaan jaostonjohtajana. Jaostonjohtajan tehtävistä määrätään oppilaitoksen ohjesäännössä.

21 §. Ammattikasvatushallitus määrää valtion sairaanhoito-oppilaitoksen rehtorin, johtajattaren ja apulaisjohtajattaren opetusvelvollisuuden kutakin oppilaitosta varten erikseen.

22 §. Virkavapautta valtion sairaanhoito-oppilaitoksen rehtorille, johtajattarelle ja apulaisjohtajattarelle myöntää ammattikasvatushallitus. Jos vakinainen tai ylimääräinen opettaja haluaa virkavapautta, pyytäköön sitä kirjallisesti rehtorilta, joka oman lausuntonsa ohella lähettää hakemuksen ammattikasvatushallitukselle. Rehtori myöntää virkavapautta muille viran tai toimen haltijoille sairauden perusteella myös vakinaiselle ja ylimääräiselle opettajalle enintään 14 päiväksi.

Opettajan ollessa satunnaisesti estyneenä tehtäviään hoitamasta, on siitä heti ilmoitettava rehtorille, jonka on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä opetuksen hoitaminen.

23 §. Kunnallisten ja yksityisluontoisten sairaanhoito-oppilaitosten virkojen ja toimien täyttämisestä määrätään oppilaitoksen ohjesäännössä.

4 luku.

Oppilaat.

24 §. Sairaanhoito-oppilaitoksen oppilaaksi pääsemiseksi vaaditaan hyvä maine, asianomaisessa ammatissa tarvittava terveys sekä, mikäli ammattikasvatushallitus ei erityisistä syistä myönnä siitä poikkeuksia, vähintään 18 ja enintään 30 vuoden ikä.

Lisäksi vaaditaan:

1) sairaanhoito-oppilaitoksen oppilaaksi pääsemiseksi, että pyrkijä on suorittanut keskikoulun oppimäärän tai omaa vastaavat tiedot tahi on suorittanut apuhoitajan, lastenhoitajan, mielisairaanhoitajan tahi vajaamielishoitajan perustutkinnon, missä tapauksessa hänellä tulee, saadakseen lukea hyväkseen edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun oppiajan lyhennyksen, lisäksi olla mainittujen tutkintojen suorittamisen jälkeen hankittu vähintään kahden vuoden pituinen työkokemus alalla; ja

2) sairaanhoitokoulun oppilaaksi pääsemiseksi, että pyrkijä on suorittanut keskikoulun oppimäärän tai omaa vastaavat tiedot.

Sairaanhoito-opistossa suoritettavien erikoistumis- ja erikoistutkintojen sekä sairaanhoito-oppilaitoksessa järjestettävien perus-,

jatko- ja täydennyskurssien pääsyvaatimuksista, mahdollisista sisäänpääsytutkinnoista ja niihin ehkä liittyvistä lisäkursseista, oppilasvalinnassa ehkä käytettävistä soveltuvuuskokeista sekä mahdollisesta työkokemuksesta tai esiharjoittelusta päättää ammattikasvatushallitus.

Ensimmäinen lukukausi on koeaikaa, jonka aikana oppilaaksi hyväksymisestä lopullisesti päätetään.

25 §. Oppilaille annettaviin lukukausi- ja tutkintotodistuksiin on merkittävä arvosanat saavutetuista tiedoista ja taidoista eri oppiaineissa.

Todistuksissa käytettävät hyväksyvät arvosanat ovat: 5 (kiitettävä), 4 (erittäin hyvä), 3 (hyvä), 2 (erittäin tyydyttävä) ja 1 (tyydyttävä).

Oppilaan seuraavan lukukauden opetusjaksoon siirtymiseen tai tutkintotodistuksen saamiseen vaaditaan, että hänen tietonsa ja taitonsa on kaikissa pakollisissa oppiaineissa arvosteltu vähintään arvosanalla 1. Kuitenkin voidaan oppilas, jonka suoritusta ei ole hyväksytty enintään kahdessa aineessa, siirtää seuraavaan opetusjaksoon, jonka aikana hänen on suoritettava hyväksytty kuulustelu näissä aineissa. Jollei hänen suorituksensa tällöinkään tule hyväksytyksi, harkitkoon opettajakunta, sallitaanko hänen edelleen jatkaa opiskeluaan oppilaitoksessa.

Lukukausi- ja tutkintotodistukset allekirjoittaa rehtori opettajakunnan siihen valitseman opettajan kanssa. Tutkintotodistuksen kaavan vahvistaa ammattikasvatushallitus. Tutkinnon suorittamisesta on oppilaitoksen välittömästi ilmoitettava lääkintöhallitukselle sairaanhoitotoimen harjoittajista pidettävään luetteloon tehtävää merkintää varten.

26 §. Milloin henkilö, joka ei ole sairaanhoito-oppilaitoksen oppilas ja jolla on Suomessa tai muualla hankittua terveydenhuoltoalan ammatillista koulutusta, haluaa suorittaa tutkinnon oppilaitoksessa, tulee hänen tätä varten ilmoittautua oppilaitoksen rehtorille. Jos ilmoittautuja täyttää oppilaitoksen oppilaaksi pääsemiseksi määrätyt vaatimukset ja opettajakunta sille esitettyjen todistusten perusteella harkitsee hänellä olevan riittävät edellytykset tutkinnon suorittamiseen, vahvistaa rehtori ammattikasvatushallituksen ohjeiden mukaan tutkintojärjestyksen.

27 §. Sairaanhoito-oppilaitoksen oppilas on oppilaitoksen järjestyssäännön koulukuria koskevien määräysten alainen. Kysymys oppilaan erottamista määräajaksi tai ainaiseksi on päätettävä opettajakunnan kokouksessa.

Oppilaan erottamisesta saa kirjallisesti valittaa ammattikasvatushallitukselle kahdenkymmenen päivän kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta lukien. Ammattikasvatushallituksen asiasta tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta.

28 §. Oppilaitoksen oppilaat voivat perustaa harrastustoimintaa varten oppilaskunnan, jonka säännöt rehtori opettajakuntaa kuultuaan vahvistaa.

5 luku.

Valtionavustus.

29 §. Sen jälkeen kun oppilaitos on saanut 1 §:n 4 momentissa mainitun luvan ja sen ohjesääntö sekä opetussuunnitelma vahvistettu ja oppilaitos aloittanut toimintansa, myöntää ammattikasvatushallitus oppilaitokselle valtionavustusta tulo- ja menoarvioon otetun määrärahan rajoissa.

30 §. Sairaanhoito-oppilaitoksen tulee vuosittain ennen maaliskuun 10 päivää toimittaa ammattikasvatushallitukselle tiliselvitys päättyneeltä kalenterivuodelta, vahvistettu talousarvio kuluvalle vuodelle ja ennakkoarvio seuraavan kalenterivuoden tuloista ja menoista.

31 §. Sen jälkeen kun sairaanhoito-oppilaitos on lähettänyt ammattikasvatushallitukselle 30 §:ssä mainitun selvityksen sekä selvityksen oppilaitoksen lukukauden alkamisesta, suorittaa ammattikasvatushallitus oppilaitoksen käyttömenoja varten oppilaitokselle valtionavustusta ennakkona vuosineljänneksittäin.

32 §. Valtionavustuksella hankitusta omaisuudesta on pidettävä luetteloa ammattikasvatushallituksen määräämällä tavalla.

Mainittu omaisuus on palovakuutettava täydestä arvosta, jollei ammattikasvatushallitus myönnä tästä poikkeusta.

Milloin oppilaitos on lopettanut toimintansa tahi valtionavustuksella hankittua omaisuutta lakataan käyttämästä oppilaitoksen omaan tarkoitukseen, on myönnettyä avustusta vastaava osuus omaisuuden käyvästä arvosta palautettava valtiolle, mikäli valtioneuvosto ei erityisistä syistä toisin päätä.

6 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

33 §. Valtion sairaanhoito-oppilaitoksen rehtorin ja opettajakunnan tämän asetuksen tai sen nojalla annettujen määräysten perusteella tekemään päätökseen, lukuun ottamatta 27 §:n 2 momentissa mainittua tapausta, ei saa valittamalla hakea muutosta.

34 §. Valtion sairaanhoito-oppilaitoksen käytännöllisen opetuksen järjestämisestä kunnallisessa tai yksityisessä sairaalassa tai muussa terveydenhuoltolaitoksessa on oppilaitoksen tehtävä laitoksen omista-

jan kanssa kirjallinen sopimus, joka tullakseen valtion osalta voimaan on alistettava ammattikasvatushallituksen hyväksyttäväksi.

35 §. Edellä 16 §:ssä mainitun sairaanhoidon opettajan tutkinnon vaatimukset vahvistaa opetusministeriö.

Sairaanhoito-oppilaitoksen rehtori, johtajatar, apulaisjohtajatar tai opettaja, joka on nimitetty tai määrätty virkaansa tai toimeensa ennen 1 päivää heinäkuuta 1968 ja on sairaanhoidon opettajana ennen mainittua ajankohtaa merkitty lääkintöhallituksen näistä opettajista pitämään luetteloon, on edelleen kelpoinen virkaansa tai toimeensa ja voi tulla asetuksen 16 §:n säännösten estämättä nimitetyksi toiseen vastaavaan virkaan tai toimeen.

36 §. Tarkempia määräyksiä tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa opetusministeriö.

37 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1968, ja sillä kumotaan sairaanhoitajattarien koulutuksesta 27 päivänä helmikuuta 1933 annettu asetus (59/33) ja kätilöiden koulutuksesta 17 päivänä elokuuta 1934 annettu asetus (320/34), molemmat niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Kuitenkin on ennen tämän asetuksen voimaantuloa toiminnassa olevat luokat, kurssit, erikoiskurssit ja muu opetustoiminta saatettava loppuun niille vahvistettujen opetussuunnitelmien mukaisesti.

Niin ikään voidaan edellä 24 §:ssä säädetystä riippumatta sairaanhoitokouluun vuoden 1975 loppuun saakka ottaa oppilaaksi myös kansakoulun oppimäärän suorittanut henkilö, jonka tulee, päästäkseen oppilaaksi sairaanhoito-opistoon sen lisäksi mitä muutoin on säädetty, suorittaa keskikoulun oppimäärä äidinkielessä sekä toisessa kotimaisessa tai jossakin vieraassa kielessä.

Tämän asetuksen säännösten estämättä voidaan kätilön koulutuksen saaneille vuoden 1975 loppuun saakka tarpeen mukaan antaa sairaanhoito-opistossa enintään neljä lukukautta kestävää erikoistumiskoulutusta erikoissairaanhoitajan tutkinnon suorittamiseksi naistentautien ja synnytysten alalla.

110. LAKI KANSAKOULULAITOKSEN VIRANHALTIJAIN PALKKAUKSESTA JA ELÄKKEISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 428/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:64, 1964:65 ja 1967:54)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä 1 päivänä heinäkuuta 1957 annetun lain (248/57) 3 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 13 päivänä kesäkuuta 1967 annetussa laissa (277/67), 7 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 22 päivänä toukokuuta 1964 annetussa laissa (275/64), 9 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on sanotussa laissa (277/67), ja 34 § sekä lisätään lain 8 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

3 §. Viranhaltijat saavat peruspalkkaa valtion peruspalkkaisten viran tai toimen haltijain palkkauksesta voimassa olevien palkkausluokkien mukaan seuraavasti: alakansakoulunopettaja A 14, yläkansakoulunopettaja A 18, kansalaiskoulun, apukoulun, tarkkailuluokkien sekä muiden erityiskoulujen ja -luokkien opettaja ja erityisopettaja sekä kansakoulun toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen opettaja A 19, keskikoulun lehtori A 20 ja oppilasasuntolan hoitaja A 13 palkkausluokan mukaan. Keskikoulun lehtori, joka on suorittanut filosofian kandidaatin, valtiotieteen kandidaatin tai kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon tai uskonnonopettajana toimiva teologian kandidaatin tutkinnon, saa kuitenkin palkkauksen A 22 palkkausluokan ja lehtori, joka on suorittanut muun yliopistollisen loppututkinnon tahi kuvaamataidon, käsityön, kotitalouden tai musiikin opettajan tutkinnon, A 21 palkkausluokan mukaan.

---

7 §. Kansakoululaitoksen opettajanviran haltija saa vahvistetun opetusvelvollisuutensa lisäksi hoitamistaan ylitunneista vuotuista ylituntipalkkiota. Varsinaisen kansakoulun ylä- ja alakansakoulunopettajan ylituntipalkkio sekä erityisopettajan ylituntipalkkio on yhtä vuosiviikkoylituntia kohti yhtä suuri kuin yläkansakoulunopettajan 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun vuotuisen peruspalkan ja halvimmassa kalleusryh-

mässä maksettavan kalliinpaikanlisän muodostaman palkkauksen kolmaskymmenesosa. Kansalaiskoulunopettajan, kansakoulun toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen opettajan, apukoulun, tarkkailuluokkien sekä muiden erityiskoulujen ja -luokkien opettajan ylituntipalkkio on edellä sanottu määrä korotettuna kymmenellä sadalta. Näin lasketun ylituntipalkkion määrä tasoitetaan lähimpään sellaiseen lukuun, jonka kahdestoistaosa on viidellä jaollinen. Jos kaksi lukua on edellä tarkoitettuna lähimpänä lukuna, suoritetaan tasoitus suurempaan lähimpään lukuun.

---

8 §. ----------

Kansakoululain 14 §:n 2 momentissa tarkoitetun kokeiluperuskoulun yläasteen johtajalle suoritetaan johtajanpalkkiota ja hänen opetusvelvollisuuttaan huojennetaan niin kuin keskikoulussa.

9 §. ----------

Toisen kotimaisen tai vieraan kielen tuntiopettajan kelpoisuuden omaava luokkaopettajana toimiva opettajanviran haltija, joka antaa mainittujen kielten opetusta luokalla vähintään kolme viikkotuntia, saa vuotuista lisäpalkkiota 300 markkaa. Jos viikkotunteja on vähintään kaksi, on vuotuinen lisäpalkkio 200 markkaa. Tämä lisäpalkkio tarkistetaan valtion virkamiesten palkkausten yleisiä korotuksia vastaavasti sen mukaan, kuin opetusministeriö lähemmin määrää. Näin tarkistetun lisäpalkkion määrä tasoitetaan lähimpään sellaiseen lukuun, jonka kahdestoistaosa on viidellä jaollinen. Jos kaksi lukua on edellä tarkoitettuna lähimpänä lukuna, suoritetaan tasoitus suurempaan lähimpään lukuun.

34 §. Oikeus lakkautuspalkkaan lakkaa siltä:

1) joka nimitetään valtion, kunnan, muun yhdyskunnan tai kuntain yhtymän virkaan tai toimeen;

2) joka kieltäytyy suostumasta siirrettäväksi toiseen virkaan tai toimeen taikka ottamasta sellaista vastaan niissä tapauksissa, joista säädetään kansakoululain 66 §:ssä;

3) jolle myönnetään ero tai annetaan erokirja pyynnöttä taikka joka pannaan tuomioistuimen päätöksellä tai kurinpitotoimin viralta;

4) joka menettää Suomen kansalaisuuden;

5) joka ilman asianmukaista lupaa ryhtyy vieraan vallan palvelukseen;

6) joka yhtäjaksoisesti on ollut ulkomailla kolmea vuotta pitemmän ajan eikä mainittujen kolmen vuoden kuluessa ole opetusministeriöltä saanut oikeutta nostaa edelleen lakkautuspalkkaa; sekä

7) joka tuomitaan menettäneeksi kansalaisluottamuksensa ainiaaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1968, kuitenkin niin, että 9 §:n 2 momenttia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1967 lukien ja 8 §:n 4 momenttia 1 päivästä elokuuta 1968 lukien.

111. HELSINGIN KAUPUNGIN SAIRAALOISSA PERITTÄVÄT HOITOPÄIVÄMAKSUT.

Uudenmaan lääninhallituksen vahvistus heinäkuun 3 p:ltä 1968.

(Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 21 p:ltä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1951:171, 1958:107 ja 145)

Uudenmaan lääninhallitus vahvisti eräiden sairaanhoito- ja synnytyslaitosten sairaalamaksujen ulosmittauksesta 9.11.1951 annetun asetuksen 1 §:n nojalla kaupunginvaltuuston päätöksen muuttaa 29.10.1958 hyväksymänsä Helsingin kaupungin sairaaloissa perittävien hoitopäivämaksujen A. kohta 1.4.1968 lukien seuraavaksi:

Hoitopäivämaksuja on Helsingin kaupungin sairaaloissa suoritettava seuraavasti:

A. Marian, Auroran, Kivelän ja Malmin sairaalat.

1) yhden hengen huoneessa	20 mk
2) kahden hengen huoneessa	12 mk
3) useamman kuin kahden hengen huoneessa..	6 mk
4) 15 vuotta nuoremmat lapset	6 mk
5) toipilaskodeissa	4 mk
6) kotihoitopotilaat	2 mk

Yleisvaarallista tarttuvaa tautia sairastavilta kaupunkikuntalaisilta ja tällaiseen tautiin Helsingin kaupungissa sairastuneilta ulkokuntalaisilta ei peritä hoitopäivämaksua.

112. HUOLTOLAUTAKUNNAN ALAISTEN VANHUSTENHUOLTOLAITOSTEN HOITOPÄIVÄMAKSUT.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 6 p:ltä 1967.

Sosiaaliministeriön vahvistama yleisen hoitomaksutaksan osalta lokakuun 4 p:nä 1967.

Lääninhallituksen vahvistama päätöksessä tarkoitettujen lääkärien yksityispotilaina erikoismaksuluokassa hoidettavilta potilailta perittävien hoitomaksujen osalta heinäkuun 3 p:nä 1968.

Kaupunginvaltuusto päätti

1) vahvistaa huoltolautakunnan alaisissa vanhustenhuoltolaitoksissa hoidettavina olevilta henkilöiltä 1.9.1967 lukien perittävän hoitomaksun 6 mk:ksi hoitovuorokaudelta, kuitenkin siten, että sanottujen laitosten ylilääkäreiden, apulaisylilääkäreiden, osastolääkäreiden ja erikoislääkäreiden yksityispotilaina erikoismaksuluokassa hoidettavilta potilailta peritään hoitopaikasta 1 hengen huoneessa 20 mk, hoitopaikasta 2 hengen huoneessa 12 mk ja hoitopaikasta useamman kuin 2 hengen huoneessa 6 mk hoitovuorokaudelta, ja

2) kumota 20.3.1957 ja 17.5.1961 tekemänsä päätökset huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten hoitomaksutaksojen vahvistamisesta.

113. HELSINGIN KAUPUNGIN JULKISEN LIIKENTEEN YHTEISTEN TARIFFIMÄÄRÄYSTEN MUUTTAMINEN.

Maistraatin hyväksymä linja-autoliikenteen osalta heinäkuun 12 p:nä 1968.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 26 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:180 ja 1965:77)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa Helsingin kaupungin julkisen liikenteen yhteisten tariffimääräysten matkailijalippuja koskevan 10) kohdan seuraavaksi:

10) Ainoastaan liikennelaitoksen linjoilla suoritettavia matkoja varten myydään matkailijalippuja, jotka oikeuttavat yhden vuorokauden aikana ajamaan kaikilla linjoilla rajattomasti ja jotka kelpaavat myös yöliikenteessä ilman lisämaksua.

114. MOOTTORIAJONEUVOASETUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös heinäkuun 24 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 457/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:104 ja 1962:153)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on muuttanut moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta 29 päivänä marraskuuta 1957 antamansa päätöksen (392/57) 28 §:n 1 ja 2 momentin, 33 §:n 1 momentin, 2 momentin 1 kappaleen, 3 ja 4 momentin ja 62 §:n 1 momentin sekä lisännyt päätöksen 21 §:ään, sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1962 annetussa päätöksessa (672/62), uuden 5 momentin ja 33 §:ään uuden 5 ja 6 momentin seuraavasti:

21 §. ----------

5. Pakettiautossa tulee olla takana, näkyvällä paikalla, mustin 20 mm:n levein reunoin varustettu keltainen, ympyränmuotoinen 240 mm:n läpimittainen kilpi, johon on mustin 120 mm:n korkein numeroin merkitty auton suurinta sallittua nopeutta ilman perävaunua osoittava luku kilometrein tunnissa.

28 §. 1. Auton tyyppikatsastuksen toimittaa Uudenmaan lääninkatsastusmies tai hänen määräämänsä, siihen pätevä Helsingin katsastuskonttorin katsastusmies.

2. Jokainen ulkomaalta tuotu auto, joka sen rekisteröintitodistuksen tai muun vastaavan selvityksen mukaan ei ole sen valmistajan tai tämän edustajan toimesta Suomessa tyyppikatsastettua mallia, on täällä asianmukaisessa järjestyksessä tyyppikatsastettava. Sama koskee autoa, jonka alkuperäistä akseliväliä tai rakennetta on muutettu. Tyyppikatsastusta ei kuitenkaan vaadita, milloin ulkomaalta Suomeen muuttava henkilö tuo mukanaan henkilö- tai pakettiauton, jota on muualla käytetty vähintään yhden vuoden ajan ennen sen maahantuontia, tai milloin maahan tuotu auto on vieraan vallan lähetystön tai diplomaattikunnan jäsenen hallinnassa.

---

33 §. 1. Yksityiskäyttöön rekisteröityyn umpinaiseen kuorma- ja pakettiautoon saa sen kantavuuden rajoissa tilapäisesti ottaa kuljettajan ja hänen vieressään kuljetettavien lisäksi matkustajia, mikäli autossa on katsastusmiehen tällaista kuljetusta varten hyväksymät, 24 §:n määrämitat täyttävät istuimet. Tällaiset, ohuet, pehmustamattomat istuimet on kiinnitettävä pysyvästi tavaratilan seinään siten, etteivät ne pystyyn käännettyinä oleellisesti vähennä tavaran kuljetukseen tarkoitettua tilaa. Tällaisin istuimin varustettua umpinaista pakettiautoa on pidettävä pakettiautona riippumatta siitä, onko sen tavaratilassa ikkunat vai ei. Pakettiauton henkilöluku ei tällöin saa ylittää vastaavasti henkilöautolle laskettavaa määrää. Autoon, jota käytetään elintarvikkeiden kuljetukseen, ei istuimia saa hyväksyä ilman terveydenhoitolautakunnan suostumusta.

2. Kuorma-autoa saa poliisiviranomaisen kulloinkin antamalla luvalla tilapäisesti käyttää henkilöiden kuljetukseen hartaus-, juhla-, esitelmä-, vaali- ja muihin vastaaviin tilaisuuksiin, joihin on hankalaa muunlaisin kulkuneuvoin ja kohtuullisin kustannuksin päästä. Tällaista lupaa annettaessa on huomioon otettava:

---

3. Milloin kuorma-autoa käytetään moottoriajoneuvoasetuksen 38 §:n 4 momentin mukaisesti työväen kuljetukseen ilman eri lupaa, on soveltuvin kohdin noudatettava, mitä edellä 2 momentin a, d ja e kohdassa on määrätty. Käytettäessä pakettiautoa työväen kuljetukseen sen tulee olla umpinainen, ja tulee, jollei se ole 1 momentissa mainituin istuimin varustettu, kuljetettavien istua auton lattialla. Näiden lukumäärää laskettaessa on kutakin henkilöä kohti laskettava vähintään 90 kiloa auton kantavuudesta, ja suurin sallittu henkilömäärä kuljettajan lisäksi on kahdeksan. Auton oman kuormausmiehistön kuljetukseen saa käyttää myös avolavaista autoa ilman erityisiä istuimia, jos se voi tapahtua täysin turvallisesti.

4. Milloin ammattimaiseen liikenteeseen rekisteröityyn umpinaiseen pakettiautoon on asennettu 1 momentissa mainitut, katsastuksessa hyväksytyt istuimet, saa autoa käyttää muihin kuin 3 momentissa mainittuihin henkilökuljetuksiin vain 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, poliisiviranomaisen kutakin matkaa varten antamalla kirjallisella luvalla.

5. Kuorma- ja pakettiautoon ei saa asettaa muita eikä muunlaisia pysyviä eikä tilapäisiä istuimia tai niiden asettamiseen tarkoitettuja laitteita, kuin tässä pykälässä on mainittu. Milloin tarkoitukseen sopivan pakettiauton umpinaiseen tavaratilaan katsastusmiehen luvalla asennetaan muunlaiset kuin 1 momentissa tarkoitetut istuimet, on se samalla varustettava tarpeellisin ikkunoin ja rekisteröitävä henkilöautona.

6. Kuorma- ja pakettiautoa älköön, jollei tieliikennelain 3 §:stä muuta johdu, käytettäkö henkilökuljetukseen muissa kuin edellä tässä pykälässä mainituissa tapauksissa. Kuitenkin on tällaisen auton kuljettajalla oikeus säälittävissä tapauksissa ottaa tien varrelta

auton kantavuuden rajoissa enintään viisi jalankulkijaa maksutta kuljetettaviksi edellyttäen, että auton kori on umpinainen tai sen lava riittävän korkeilla laidoilla varustettu, ja että kuljetettavat voivat vaaratta istua siellä.

62 §. 1. Henkilöä, jolla ei ole määräysten mukaisia edellytyksiä kuljettajaopetuksen saantiin ulkopuolella kurssien, ei saa ottaa kuljettajatutkintoon, ennen kuin on kulunut vähintään 30 päivää opetuskurssin alkamisesta tai siitä kun opetus on poliisiviranomaisen antamalla opetusluvalla aloitettu.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1968 ja sillä kumotaan ministeriön aikaisemmin antamat määräykset pakettiauton muuttamisesta henkilöautoksi sekä henkilökuljetuksista ammattimaiseen liikenteeseen käytetyissä pakettiautoissa, kuitenkin siten, että:

1. pakettiautoa, jonka umpinaiseen tavaratilaan on ennen tämän päätöksen voimaan tuloa katsastuksessa hyväksytty muunlaiset kuin 33 §:n 1 momentissa mainitut istuimet, on edelleen pidettävä pakettiautona, jollei siinä ole tai siihen asenneta ikkunoita;

2. mitä 33 §:n 1 momentissa on määrätty, koskee myös aikaisemmin rekisteröityä pakettiautoa, jossa on mainitun momentin määräyksiä vastaavat ohuet, seinää vastaan käännettävät istuimet; sekä

3) tämän päätöksen 21 §:n 5 momentissa määrätty kilpi on asennettava tätä ennen rekisteröityihin pakettiautoihin vuoden 1968 loppuun mennessä.

115. LIIKENNEMERKEISTÄ ANNETUN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös heinäkuun 24 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 458/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:103)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on muuttanut liikennemerkeistä 27 päivänä marraskuuta 1957 antamansa päätöksen (384/57) 6 §:n 2 momentin d, g, i, j, o ja p kohdan, 8 §:n 2 momentin f, g ja i kohdan ja 10 §:n 1 momentin sekä lisännyt päätöksen 4 §:n 2 momenttiin uuden j, k, l, m, n ja o kohdan, 6 §:n 2 momenttiin u ja v kohdan, 8 §:n 2 momenttiin m kohdan, 9 §:n 2 momenttiin ga, j, k ja l kohdan, 10 §:ään uuden 4 a momentin, 13 §:ään uuden 5 momentin sekä 14 §:n 1 momenttiin f kohdan seuraavasti:

4 §. ----------

2. Varsinaiset varoitusmerkit ovat:

---

j) Liikenneympyrä (kuva I A j);

k) Liikennevalot (kuva I A k);

l) Suojatien ennakkovaroitus (kuva I A l);

m) Kaksisuuntainen liikenne (kuva I A m);

n) Liukas ajorata (kuva I A n). Merkklä ei yleensä käytetä osoittamaan lumesta tai jäästä johtuvaa liukkautta; sekä

o) Irtokiviä (kuva I A o).

---

6 §. ----------

2. Kieltoa tai rajoitusta koskevat merkit ovat:

---

d) Ohituskielto. Merkki (kuva II A d) osoittaa, että konevoimalla kulkevan muun kuin kaksipyöräisen ajoneuvon ohittaminen on tiellä tai sen osalla kielletty merkistä lukien seuraavaan yleisen tien tai kadun risteykseen taikka vastakkaista ajosuuntaa varten asetettuun merkkiin asti, jollei kiellon vaikutusalaa ole muutoin ilmoitettu. Merkin keskustassa oleva kuvio esittää kahta vierekkäistä au-

toa, joista oikeanpuoleinen on musta ja vasemmanpuoleinen punainen; sekä

---

g) Kuorma-autolla ajo kielletty (kuva II A g1). Kielto voidaan painomerkinnällä rajoittaa koskemaan vain kuorma-autoja, joiden todellinen kokonaispaino ylittää tämän painomäärän. Moottoripyörällä ajo kielletty (kuva II A g2); ja

---

i) Pysäköiminen kielletty. Merkki (kuva II A j) osoittaa, että ajoneuvon pysäköiminen on kielletty ajoradan sillä puolella, jolle merkki on asetettu, merkistä seuraavaan yleisen tien tai kadun risteykseen, jollei lyhyempää vaikutusalaa ole toisin osoitettu. Merkin keskusta on sininen ja varustettu 45° kulmassa vedetyllä 50 mm:n punaisella juovalla. Rakennuksen seinään, sisäänkäytävän kohdalle asetettuna merkki, jonka läpimitta saa olla 400 mm, osoittaa, että käytävän eteen on jätettävä riittävä tila siinä seisotettavien ajoneuvojen kulkua varten;

j) Pysähtyminen kielletty. Merkki (kuva II A j a) osoittaa, että ajoneuvon pysäyttäminen muusta syystä kuin pakollisen liikenne-esteen takia on kielletty ajoradan sillä puolella, jolle merkki on asetettu, merkistä seuraavaan yleisen tien tai kadun risteykseen, jollei lyhyempää vaikutusalaa ole toisin osoitettu. Merkin keskusta on sininen ja siinä on kaksi ristiin vedettyä 50 mm:n punaista juovaa;

---

o) Suurin sallittu ajonopeus. Merkki (kuva II A o a) osoittaa, että ajoneuvon kuljettaminen tällaisin merkein rajoitetulla tiellä, tien osalla tai alueella on kielletty suuremmalla nopeudella (km/h) kuin merkin keskustassa oleva luku osoittaa;

p) Nopeusrajoituksen päättyminen. Merkki (kuva II A p a) voidaan, milloin olosuhteet sen sallivat, maalata ajonopeuden rajoitusta osoittavan merkin (kuva II A o a) takasivulle. Merkissä on harmain numeroin keltaisella pohjalla päättyvän nopeusrajoituksen suuruutta ilmaiseva luku, jonka yli on 45° kulmassa vedetty neljä ohutta mustaa juovaa;

---

u) Väistämisvelvollisuus kohdattaessa. Merkki (kuva II A u) osoittaa, että kapeaa tien kohtaa lähestyvän on väistettävä vastakkaiselta suunnalta tulevaa ajoneuvoa. Merkki sijoitetaan ennen sellaista tien kohtaa, joka on merkin suunnasta lähestyttäessä kokonaan näkyvissä, jossa liikennettä ei muuten ole ohjattu ja jossa tien kapeus estää tai vaarantaa ajoneuvojen kohtaamista. Merkin keskustassa on vasemmalla alas suunnattu musta nuoli ja oikealla ylös suunnattu punainen nuoli; sekä

v) Jalankulku kielletty (kuva II A v).

8 §. ---

2. Ohjemerkkejä ovat:

---

f) Pysäköimispaikka. Merkki (kuva III A f) osoittaa tien sivuun asetettuna, että tien merkillä varustettu sivu on varattu pysäköimistä varten merkistä seuraavaan yleisen tien tai kadun risteykseen pysäköimistä koskevien säännösten asettamin rajoituksin, tai tien samalle puolelle vastakkaiseen suuntaan asetettuun merkkiin saakka. Erillisellä pysäköimisalueella merkki asetetaan tulotien kohdalle, jolleivät erityiset syyt muuta vaadi. Merkki on sininen 600 mm:n neliö, jossa on keskellä valkoinen P-kirjain. Käytettäessä pysäköimismittareita asetetaan merkki vain, jos siihen on erityistä syytä. Sen tulee kuitenkin olla pienoiskoossa pysäköimismittarissa tai sitä kannattavassa pylväässä. Pysäköimistä koskevat ehdot tai rajoitukset on niin ikään ilmaistava mittariin tai pylvääseen kiinnitetyssä kilvessä;

g) Linja-auton pysäkki. Merkki (kuva III A g1 ja 2) on 440 x 230 mm:n suorakaide, jossa on linja-autoa esittävä kuvio. Paikallisliikenteen pysäkkimerkissä on musta kuvio keltaisella pohjalla ja kaukoliikenteen merkissä valkoinen kuvio sinisellä pohjalla. Tämän ja jäljempänä h kohdassa mainitun merkin kantaosaan voi kaupungin kunnallinen liikennelaitos liittää kaupungin vaakunan. Merkki asetetaan pysäkkialueella korokkeelle tai tien reunaan, sopivalle etäisyydelle ajoradan reunasta. Muuta kuin ajoradan ulkopuolelle sijoitettua pysäkkiä ei saa asettaa paikkaan, jossa pysähtyminen on tieliikenneasetuksen 18 §:n mukaan kielletty;

---

i) Taksiautoasema. Merkki (kuva III A i) on 440 x 230 mm:n suorakaide, jossa on mustin kirjaimin keltaisella pohjalla merkintä "TAKSI". Merkki asetetaan ajoradan sivuun tai muun taksiautojen asemapaikaksi määrätyn alueen rajoille. Taksiautoasemaa ei saa sijoittaa paikkaan, jossa pysähtyminen on tieliikenneasetuksen 18 §:n mukaan kielletty;

---

m) Etuajo-oikeus kohdattaessa. Merkkiä (kuva III A m) saa käyttää osoittamaan vain sellaista kapeata tien kohtaa, jonka toisessa päässä on vastaan tulevaa liikennettä varten merkki II A u. Merkki on sininen neliö valkoisin reunoin, ja siinä on oikealla puolella ylöspäin suunnattu valkoinen ja vasemmalla puolella alaspäin suunnattu punainen nuoli.

---

9 §. ---

2. Opastusmerkkejä ovat:

---

ga) Kansainvälisen pääliikenneväylän numerokilpi. Merkki (kuva III B g4) on vihreäpohjainen, valkoreunainen suorakaide, johon on valkoisella merkitty kirjain E ja tien kansainvälinen numero.

---

j) Erityisiä, matkailua varten tarkoitettuja opastusmerkkejä ovat:

1) Huoltokorjaamo (kuva III B j1);
2) Huoltoasema (kuva III B j2);
3) Kahvila (kuva III B j3);
4) Ravintola (kuva III B j4);
5) Majoitusliike (kuva III B j5);
6) Retkeilymaja (kuva III B j6);
7) Matkailuperävaunualue (kuva III B j7);
8) Leirintäalue (kuva III B j8);
9) Levähdysalue (kuva III B j9);
10) Uimaranta (kuva III B j10);
11) Nähtävyys (kuva III B j11);
12) Opastuskilpi (kuva III B j12); sekä
13) Opastuskartta (kuva III B j13).

Näitä merkkejä voidaan yhdistää (esim. kuva III B j 4 5).

k) Moottoritien erkanemisviitta (kuva III B k); sekä

l) Ajokaistaopastus (kuva III B l).

10 §. 1. Liikennemerkin tarkoituksen tai kohteen selventämiseksi tahi sen vaikutusalan tai voimassaoloajan määrittelemiseksi taikka sen vaikutuksen rajoittamiseksi voidaan liikennemerkki varustaa sen alapuolelle asetetulla, suorakaiteen muotoisella lisäkilvellä. Jollei toisin ole määrätty, on lisäkilpi keltainen, punaisin reunoin, ja siinä on mustalla kuviolla tai tekstillä ilmaistu lisäkilven tarkoitus.

4a. Kellonaika merkitään lisäkilpeen mustin numeroin (kuva IV k a), milloin se koskee arkipäivää ja punaisin numeroin (kuva IV k b), milloin se koskee sunnuntaita ja muuta pyhäpäivää. Milloin kilpeen merkitty kellonaika on lauantaina ja pyhäpäivän aattona erilainen kuin muina arkipäivinä, ilmaistaan se mustin numeroin sulkuihin merkittynä (kuva IV k c).

---

13 §. ---

5. Erityisissä jalankulkuvaloissa punainen valo kuvaa seisovaa ja vihreä valo kävelevää henkilöä.

14 §. 1. Ajoradan pintaan voidaan tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan maalaamalla, nastoilla, eriväristä päällystettä käyttäen tai muulla sopivalla tavalla merkitä muun muassa:

---

f) ajoradan reunaviivat.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1968, kuitenkin seuraavin poikkeuksin:

Liikenneympyrä

I A j

Liikennevalot

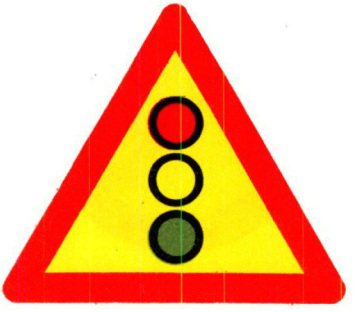

I A k

Suojatien ennakkovaroitus

I A l

Kaksisuuntainen liikenne

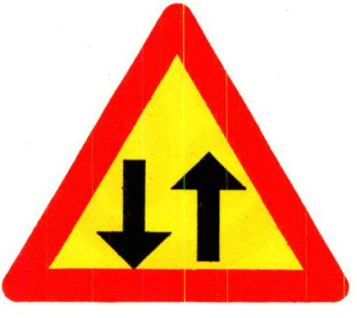

I A m

Liukas ajorata

I A n

Irtokiviä

I A o

Pysäköiminen kielletty

II A j

Pysähtyminen kielletty

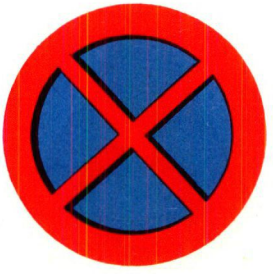

II A j a

Suurin sallittu ajonopeus

II A o a

Nopeusrajoituksen päättyminen

II A p a

Väistämisvelvollisuus kohdattaessa

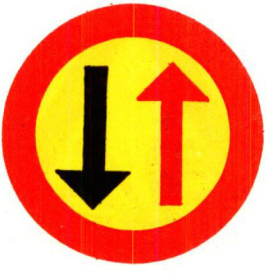

II A u

Jalankulku kielletty

II A v

Etuajo-oikeus kohdattaessa

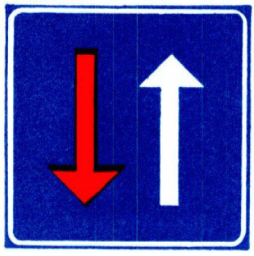

III A m

Kansainvälisen pääliikenneväylän numerokilpi

III B g4

Huoltokorjaamo

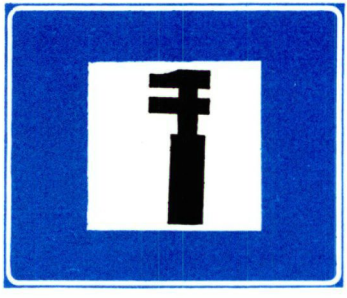

III B j1

Huoltoasema

III B j2

Kahvila

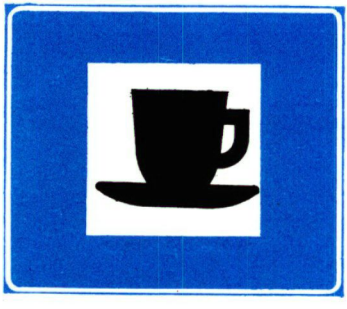

III B j3

Ravintola

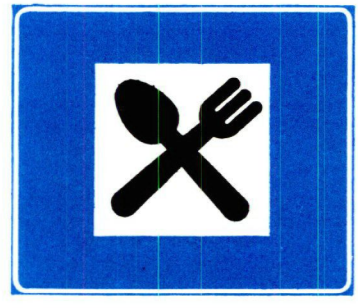

III B j4

Majoitusliike

III B j5

Retkeilymaja

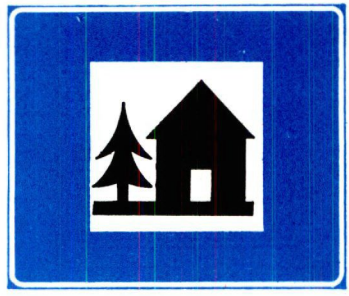

III B j6

Matkailuperävaunualue

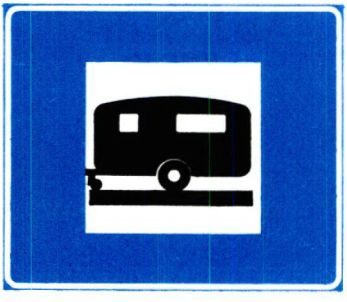

III B j7

Leirintäalue

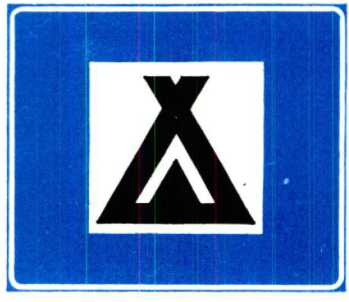

III B j8

Levähdysalue

III B j9

Uimaranta

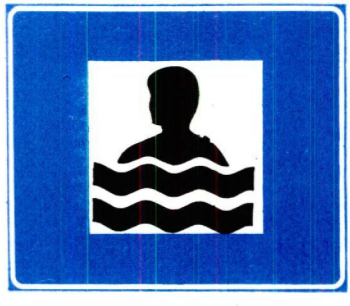

III B j10

Nähtävyys

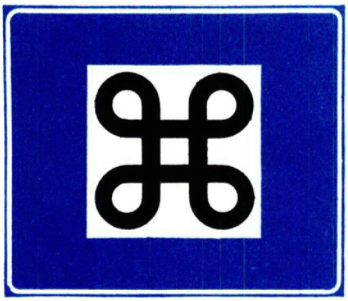

III B j11

Opastuskilpi

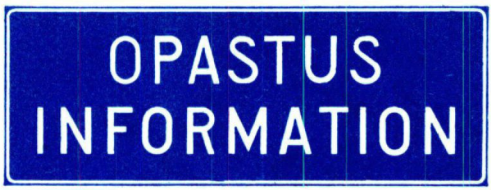

III B j12

Opastuskartta

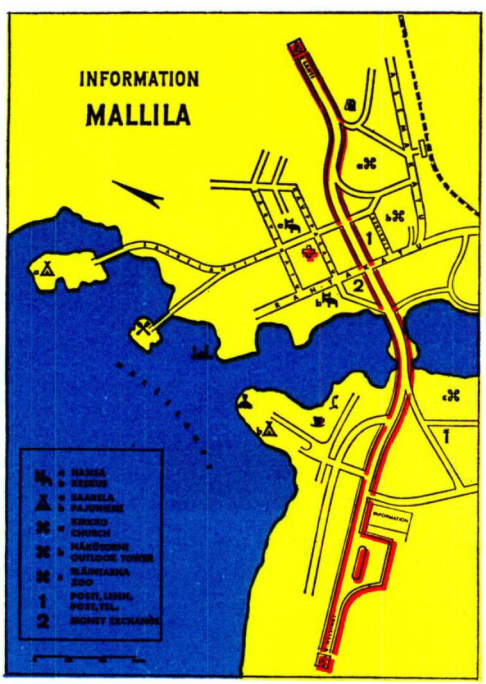

III B j13

Motelli

III B j45

Ajokaistaopastus

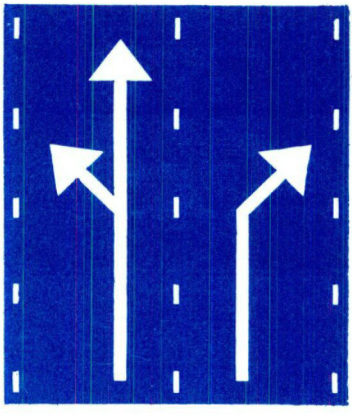

III B l

Moottoritien erkanemisviitta

III B k

Kellonaika

IV k a

Kellonaika

IV k b

Kellonaika

IV k c

1. Tämän päätöksen 6 §:n 2 momentin i ja j kohta sekä 8 §:n 2 momentin f kohta tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969, kuitenkin siten, että kuvan II A j a mukaista merkkiä saa heti päätöksen tultua voimaan käyttää osoittamaan pysähtymisen kieltoa.

2. Aikaisemman päätöksen mukaisia liikennemerkkejä saa edelleen käyttää seuraavin poikkeuksin:

a) milloin varoitusmerkin I A j asemesta käytetään merkkiä I A i, on se varustettava lisäkilvellä IV e;

b) merkkiä II A j saa pysähtymisen kieltoa osoittavana käyttää enintään vuoden 1968 loppuun; sekä

c) merkkiä II A i saa käyttää enintään vuoden 1969 loppuun.

3. Linja-auton pysäkki ja taksiautoasema, joka on sijoitettu tämän päätöksen 8 §:n 2 momentin g tai i kohdan vastaisesti, on vuoden 1968 loppuun mennessä poistettava.

4. Aikaisemmin asetettuja, mustin reunoin varustettuja lisäkilpiä saa edelleen käyttää. Kellonaikaa osoittavat lisäkilvet on kuitenkin muutettava tämän päätöksen 10 §:n 4 a momentin mukaisiksi vuoden 1969 loppuun mennessä.

5. Jalankulkuvalot on vuoden 1968 loppuun mennessä muutettava tämän päätöksen 13 §:n 5 momentin mukaisiksi, ja ajoneuvoille tarkoitetut liikennevalot on tarvittaessa saman ajan kuluessa täydennettävä myös jalankulkijoiden selvästi havaittavin opastimin.

116. ALKOHOLILAKI.

Annettu heinäkuun 26 p:nä 1968. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 459/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1932:10)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku.

Yleiset säännökset.

1 §. Tässä laissa tarkoitetaan:

1) alkoholijuomalla nautittavaksi aiottua juomaa, joka sisältää enemmän kuin 2.25 painoprosenttia etyylialkoholia;

2) oluella pääasiassa maltaista, humalista ja vedestä yksinomaan käymisen avulla valmistettua alkoholijuomaa, joka sisältää enemmän kuin 2.25 painoprosenttia etyylialkoholia;

3) väkiviinalla etyylialkoholia tai etyylialkoholin vesiliuosta, jossa on tätä alkoholia enemmän kuin 2.25 painoprosenttia ja jota liuosta ei ole aiottu alkoholijuomana nautittavaksi; sekä

4) alkoholivalmisteella tuotetta, jossa on enemmän kuin 2.25 painoprosenttia etyylialkoholia, mutta joka ei ole alkoholijuomaa eikä väkiviinaa ja joka ei ole denaturoitua.

Alkoholijuomista enintään 17 painoprosenttia etyylialkoholia sisältävät ovat mietoja ja muut väkeviä alkoholijuomia.

Tässä laissa tarkoitetusta oluesta alle 3.7 painoprosenttia etyylialkoholia sisältävä on keskiolutta ja vähintään 3.7 painoprosenttia etyylialkoholia sisältävä vahvaa olutta.

Alkoholipitoisella aineella tarkoitetaan 1 momentissa määriteltyjä aineita.

Alkoholipitoinen aine on denaturoitua, kun siihen on lisätty sosiaali- ja terveysministeriön määräämiä aineita tarkoituksella tehdä alkoholipitoinen aine nautittavaksi kelpaamattomaksi tai kun sosiaali- ja terveysministeriö aineen kokoomuksen perusteella on sen hyväksynyt denaturoiduksi alkoholipitoiseksi aineeksi.

Alkoholittomalla juomalla tarkoitetaan tässä laissa juomaa, joka ei sisällä lainkaan tai sisältää enintään 2.25 painoprosenttia etyylialkoholia.

2 §. Alkoholijuoman ja väkiviinan valmistus, maahantuonti, maastavienti ja myynti ovat, sellaisin poikkeuksin kuin jäljempänä tässä laissa säädetään, alkoholiyhtiöksi sanotun osakeyhtiön yksinoikeutena.

Alkoholiyhtiön tehtävänä on pitää kaupan myös korkeatasoisia alkoholittomia juhla- ja seurajuomia ja muutoinkin edistää niiden käyttöä.

3 §. Tämän lain estämättä saa kotitaloudessa omaksi kotitarpeeksi maltaista ja muista viljatuotteista valmistaa olutta yksinomaan käymisen avulla niin, että juoman alkoholi muodostuu pääasiassa siitä sokerista, joka on syntynyt valmistuksessa käytetyistä maltaista ja niiden ohella käytetyistä muista viljatuotteista.

Marjoista, hedelmistä ja muista sellaisista kasvinosista, ei kuitenkaan maltaista tai muista viljatuotteista, saa niin ikään kotitaloudessa omaksi kotitarpeeksi valmistaa viiniä. Valmistuksen tulee tapahtua yksinomaan käymisen avulla ja siten, että sanotut valmistusaineet tai niiden käymisen yhteydessä syntyneet maku- ja aromiainekset ovat juomassa selvästi havaittavia.

4 §. Edellä 1 §:n 3 momentissa tarkoitetusta keskioluesta säädetään erikseen.

Alkoholivalmisteista ja denaturoiduista alkoholipitoisista aineista sekä denaturoimisesta säädetään asetuksella.

Tämän lain säännöksiä ei ole sovellettava apteekeissa tai apteekkitavaratehtaissa tapahtuvaan alkoholipitoisten lääkkeiden valmistukseen eikä myöskään sellaisten lääkkeiden myyntiin apteekeista, apteekkitavaratehtaista tai apteekkitavarain tukkuliikkeistä, niiden maahantuontiin, maastavientiin, hallussapitoon tai kuljetukseen, vaan on niistä voimassa, mitä erikseen on säädetty.

Jos ainetta, joka sisältää muuta alkoholia kuin etyylialkoholia, käytetään huomattavassa määrässä päihdyttävänä aineena, voidaan sellaisen väärinkäytön estämiseksi asetuksella antaa säännöksiä mainitun aineen valmistuksesta, maahantuonnista, myynnistä, kuljetuksesta ja varastossapidosta.

5 §. Alkoholiasioita hoidettaessa ja järjestettäessä on pyrittävä siihen, että alkoholista aiheutuvat haitat ja vauriot muodostuvat mahdollisimman vähäisiksi.

2 luku.

Alkoholiyhtiö.

6 - 10 §.

11 §. Hallintoneuvoston tehtävänä on:

1) - 4)

5) päättää vähittäismyyntipaikan avaamisesta tai sulkemisesta ja anniskeluoikeuden myöntämisestä tai peruuttamisesta sekä antaa tarkem-

mat määräykset alkoholijuomien vähittäismyyntipaikkojen päivittäisestä aukioloajasta;

6) määrätä myytävien alkoholijuomien, alkoholiyhtiön myymän väkiviinan ja denaturoidun väkiviinan hinnat, kotimaassa valmistettavien alkoholijuomien alkoholipitoisuudet sekä alkoholijuomien anniskelusta tulevan korvauksen suuruus tai sen määräytymisperusteet, ottaen huomioon edellä 5 §:ssä mainitut periaatteet;

---

12 - 18 §.

19 §. Alkoholiyhtiön velvollisuudesta suorittaa valtiolle ja kunnalle veroa on säädetty erikseen.

---

20 §.

3 luku.

Alkoholijuomien valmistus.

21 - 26 §.

4 luku.

Alkoholijuomien maahantuonti ja maastavienti.

27 - 28 §.

5 luku.

Alkoholijuomien myynti.

1. Vähittäismyynti.

29 §. Alkoholijuomien vähittäismyyntiä alkoholiyhtiö saa harjoittaa ainoastaan kunnassa, jossa kunnallisvaltuusto on antanut siihen suostumuksen.

Alkoholijuomien vähittäismyyntiä saa harjoittaa ainoastaan sellaisessa väestö- tai liikekeskuksessa, jossa hallintoneuvosto paikkakunnan asukasluvun, lähimmän vähittäismyyntipaikan etäisyyden ja muut olosuhteet huomioon ottaen katsoo myynnin tarpeelliseksi.

Milloin kunnallisvaltuusto on päättänyt peruuttaa 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen, on vähittäismyynti kunnassa lopetettava viimeistään kahden vuoden kuluessa sen jälkeen kun sanottu päätös on saanut lainvoiman.

Myyntipaikkojen lukumäärästä ja niiden sijainnista alkoholiyhtiön on kuultava kunnallishallitusta.

30 - 31 §.

32 §. Vähittäismyyntipaikkojen aukioloajoista on voimassa, mitä kauppaliikkeiden ja liiketoimistojen aukiolosta annetussa laissa on säädetty.

Vähittäismyyntipaikka on pidettävä suljettuna joulu- ja uudenvuodenpäivän, pitkäperjantain, pääsiäis-, helluntai- ja juhannuspäivän edellisenä päivänä, itsenäisyyspäivänä sekä toukokuun 1 päivänä.

33 §. Vähittäismyyntipaikassa älköön alkoholijuomia myymässä käytettäkö henkilöä, joka ei ole täyttänyt kahtakymmentä vuotta.

34 - 36 §.

37 §. Valtioneuvosto voi erityisten syiden vaatiessa koko maassa tai jollakin paikkakunnalla väliaikaisesti kokonaan tai osaksi kieltää alkoholijuomien vähittäismyynnin tai rajoittaa myyntipäiviä.

Valtioneuvosto voi kieltää alkoholijuomien vähittäismyynnin tai sitä rajoittaa vakinaisessa väessä palveleville asevelvollisille.

Alkoholiyhtiön hallintoneuvosto voi tarpeen vaatiessa enintään kolmen viikon ajaksi kerrallaan antaa 1 momentissa mainitun kiellon tai rajoittaa vastaavana aikana myyntipäiviä koko maassa tai jollakin paikkakunnalla.

Lääninhallituksella on valta markkinain, toripäivien tai sotilaskuljetuksen vuoksi tai milloin muut senkaltaiset syyt niin vaativat, enintään kuudeksi päiväksi kerrallaan kokonaan tai osaksi kieltää alkoholijuomien vähittäismyynti kunnassa.

38 §. Toimikunta, johon kuuluu kunnallinen alkoholitarkastaja, kunnan raittiuslautakunnan sosiaalihuoltoa tunteva jäsen sekä vähittäismyynnin paikallinen esimies, voi yksimielisellä päätöksellä, niinkuin asetuksella tarkemmin säädetään, kieltää määräajaksi, vähintään kolmeksi kuukaudeksi ja enintään kolmeksi vuodeksi, alkoholijuomien vähittäismyynnin sille, joka:

1) on joutunut päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta säädetyssä laissa tarkoitettujen huoltotoimenpiteiden kohteeksi;

2) alkoholijuomia saadakseen on erehdyttänyt tai yrittänyt erehdyttää alkoholiyhtiötä tai sen palveluksessa olevaa;

3) on tuomittu alkoholilainsäädännön rikkomisesta;

4) on tuomittu ajoneuvon kuljettamisesta juopuneena taikka alkoholin tahi muun päihdyttävän tai huumaavan aineen vaikutuksen alaisena tai sellaisessa tilassa tehdystä rikoksesta; tahi

5) muutoin ilmeisesti käyttää väärin alkoholijuomia tai muita päihdyttäviä aineita.

Alkoholijuomien myynti voidaan 1 momentissa säädetyksi ajaksi poliisipiirin päällikön tai sosiaalilautakunnan esityksestä kieltää myös ilmeisesti täyttä ymmärrystä vailla olevalle sekä sellaisessa tapauksessa, jossa alkoholijuomien käytöstä ilmeisesti aiheutuu haittaa tai vaaraa asianomaiselle itselleen tai hänen ympäristölleen.

2. Anniskelu.

39 §. Alkoholijuomien anniskelua saa harjoittaa ainoastaan alkoholiyhtiö ja se, jolle yhtiön hallintoneuvosto on antanut anniskeluoikeuden.

Anniskelua saa toimittaa ainoastaan ravitsemisliikkeen yhteydessä sekä 42 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa kulkuneuvoissa ja 43 §:n 2 momentissa tarkoitetussa paikassa.

40 §. Alkoholijuomien anniskelua saa harjoittaa ainoastaan kunnassa, jossa kunnallisvaltuusto on antanut siihen suostumuksen.

Alkoholijuomien anniskelua saa harjoittaa ainoastaan:

1) väestö- tai liikekeskuksessa, milloin hallintoneuvosto katsoo anniskelun paikkakunnan asukasluvun, lähimmän anniskelupaikan etäisyyden ja muut olosuhteet huomioon ottaen tarpeelliseksi; ja

2) teollisuuslaitoksen tai puolustuslaitoksen varuskunnan taikka muun yhteisön kerhoravintolassa.

Milloin kunnallisvaltuusto on päättänyt peruuttaa 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen, on anniskelu kunnassa lopetettava viimeistään kahden vuoden kuluessa sen jälkeen kun sanottu päätös on saanut lainvoiman.

Anniskelupaikkojen lukumäärästä ja niiden sijainnista alkoholiyhtiön on kuultava kunnallishallitusta.

41 §. Edellä 40 §:ssä säädettyjen rajoitusten estämättä saa, sen jälkeen kun asianomaista kunnallisvaltuustoa on kuultu, anniskelua harjoittaa myös matkustajaliikenteen kannalta tärkeänä pidettävässä ravitsemisliikkeessä.

42 §.

43 §. Anniskeluoikeuden alkoholiyhtiön lukuun hallintoneuvosto voi hakemuksesta määräämänsä ehdoin toistaiseksi antaa yksityiselle tai yhteisölle, jolla harkitaan olevan siihen tarvittavat edellytykset ja vaadittava luotettavuus.

Alkoholiyhtiö voi erityisten syiden sitä puoltaessa asianomaista kunnallishallitusta kuultuaan antaa tilapäisen oikeuden alkoholijuomien anniskeluun alkoholiyhtiön lukuun enintään yhden kuukauden ajaksi juhlahuoneistossa tai muussa sopivaksi katsomassaan paikassa.

Anniskeluoikeutta älköön kuitenkaan annettako sille, jolle on annettu tehtäväksi valmistaa alkoholijuomia alkoholiyhtiön lukuun eikä myöskään yhteisölle, jossa tällainen alkoholijuomien valmistaja on osakkaana.

44 - 49 §.

50 §. Anniskelupaikassa alkoholijuomia tarjoilemassa ei saa käyttää henkilöä, joka ei ole täyttänyt kahtakymmentä vuotta, ellei hän ole hank-

kinut riittävää ammattikoulutusta ammattikasvatushallituksen hyväksymässä ravintola-alan oppilaitoksessa tai oppisopimuslaissa edellytetyin tavoin.

Oppilasta saadaan käyttää opetusohjelman mukaiseen alkoholijuomien tarjoiluun vasta, kun hän on täyttänyt kahdeksantoista vuotta ja vain ammattioppilaslautakunnan hyväksymän edellisessä momentissa tarkoitetun koulutuksen saaneen kaksikymmentä vuotta täyttäneen kouluttajan ohjaamana ja valvonnassa ja vain kello yhdeksän ja yhden välisenä aikana.

51 - 56 §.

3. Erityismyynti.

57 - 59 §.

6 luku.

Alkoholijuomien kuljetus ja hallussapito.

60 - 61 §.

7 luku.

Väkiviina.

62 - 68 §.

8 luku.

Lain noudattamisen valvonta.

69 §. Sosiaali- ja terveysministeriön asiana on, huomioonottaen kuitenkin mitä 71 §:ssä säädetään, valvoa, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan ja lisäksi että alkoholiyhtiö, 73 §:ssä mainitut kunnalliset alkoholitarkastajat ja 76 §:ssä mainitut raittiuslautakunnat suorittavat kukin toimialoillaan niille tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaan kuuluvat valvonta- ja muut tehtävät.

70 - 71 §.

72 §. Alkoholiyhtiön hallintoneuvoston antamat alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun hoitoa ja valvontaa samoin kuin 11 §:n 11 kohdan mukaista alkoholijuomien mainonnan valvontaa sekä edellä 70 §:n 2 ja 3 momenteissa tarkoitettua valvontaa koskevat yleiset määräykset ja ohjeet on toimitettava tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriölle sekä alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun osalta myös kunnalliselle alkoholitarkastajalle.

73 §. Kunnassa, jossa on alkoholijuomien vähittäismyynti- tai anniskelupaikka, tulee olla kunnallinen alkoholitarkastaja valvomassa, että tätä

lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä sekä asetettuja ehtoja noudatetaan, ja sosiaali- ja terveysministeriön niin määrätessä hänellä apulainen. Sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella virka voi olla yhteinen kahdelle tai useammalle kunnalle.

Alkoholitarkastajan ja hänen apulaisensa vaali on alistettava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistettavaksi. Sama koskee viran väliaikaisen hoitajan ottamista pitemmäksi kuin kolmen kuukauden ajaksi.

Alkoholitarkastajaan ja hänen apulaiseensa ei ole sovellettava valtion viran tai pysyväisen toimen haltijain nimittämiskirjoista sekä heidän oikeudestaan pysyä virassaan tai toimessaan 29 päivänä kesäkuuta 1926 annettua lakia (202/26).

74 §. Kunnallisen alkoholitarkastajan ja hänen apulaisensa palkkauksesta ja toiminnasta aiheutuvat menot korvataan kunnalle 98 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista varoista. Korvauksen suorittaa sosiaali- ja terveysministeriö sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

75 §. Sosiaali- ja terveysministeriö antaa yleiset ohjeet kunnallisen alkoholitarkastajan ja hänen apulaisensa tehtävistä.

Kunnallista alkoholitarkastajaa ja hänen apulaistaan varten on hyväksyttävä ohjesääntö, joka on alistettava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistettavaksi.

76 §. Raittiuden edistämistä ja alkoholiolojen sekä alkoholilain valvonnan seuraamista varten on kunnassa raittiuslautakunta. Lautakunnassa on puheenjohtaja ja vähintään kolme valittua raittiuskysymykseen perehtynyttä, raittiiksi tunnettua muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Näistä yhden tulee olla sosiaalihuoltoon perehtynyt.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi, milloin kunnan asukasmäärä on vähäinen, kunnallisvaltuuston esityksestä vapauttaa kunnan velvollisuudesta asettaa raittiuslautakunta. Lautakunnan tehtävät hoitaa silloin kunnallishallitus tai valtuuston määräämä lautakunta, jonka sosiaali- ja terveysministeriö tähän tehtävään hyväksyy.

Raittiuslautakuntien tehtävistä sekä toiminnan valvomisesta ja ohjaamisesta säädetään asetuksella.

77 §. Sosiaali- ja terveysministeriön asianomaisella viran- tai toimenhaltijalla on oikeus päästä tarkastamaan tässä laissa tai sen nojalla asetuksessa tarkoitettua tehdasta ja muuta valmistuspaikkaa ja työpaikkaa, laitosta ja myyntipaikkaa sekä niiden varastoja, kirjanpitoa, kirjeenvaihtoa, luetteloita ja muita valvonnassa tarvittavia asiakirjoja. Sama oikeus on alkoholiyhtiön asettamalla ja 70 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä yhtiön tarkastajalla, sekä olutta valmistavan tehtaan osalta valmisteverokonttorin asianomaisella viran- tai toimenhaltijalla ja vähittäismyynti- ja anniskelupaikan osalta kunnallisella alkoholitarkastajalla.

Valmistaja, tehtaan, laitoksen tai varaston tahi 1 momentissa tarkoitetun työ- taikka myyntipaikan vastaava johtaja tai tämän sijainen, alkoholiyhtiön asianomainen toimihenkilö ja anniskelupaikan vastaava hoitaja tai tämän sijainen ovat velvolliset antamaan 1 momentissa mainitulle tarkastuksen toimittajalle kaikki tarkastuksessa tarpeelliset tiedot ja muutoinkin avustamaan häntä tutkittavana olevien seikkojen selvittämisessä. Valmistajan on korvauksetta annettava tarkastuksen toimittajan käytettäviksi tarkastuksessa tarvittavat välineet ja näytteet.

Alkoholijuomatehtaan ja väkiviinatehtaan hankkijan on annettava tarkastuksen toimittajalle tiedot tehtaalle toimittamistaan tavaroista.

Tarkastuksen toimittaja on velvollinen pitämään salassa tarkastuksessa tietoonsa tulleet seikat, mikäli niiden ilmoittaminen ei ole epäkohdan korjaamiseksi tai syytettä varten välttämätöntä.

78 - 79 §.

80 §. Sosiaali- ja terveysministeriön asianomaisella viran- tai toimenhaltijalla, alkoholiyhtiöllä ja kunnallisella alkoholitarkastajalla on oikeus saada viranomaisilta virka-apua sekä tarpeellisia tietoja ja lausuntoja tämän lain noudattamisen valvomista ja alkoholipitoisten aineiden väärinkäytön selville saamista ja ehkäisemistä varten.

9 luku.

Rangaistukset ja muut seuraamukset tämän lain rikkomisesta.

81 - 97 §.

10 luku.

Erinäiset säännökset.

98 §. Valtion tulo- ja menoarvioon on vuosittain otettava:

1) määräraha, josta jokaiselle kunnalle suoritetaan vähintään kolme markkaa kutakin kunnassa edellisenä vuonna henkikirjoitettua asukasta kohti käytettäväksi

a) puoleksi kunnan yleisiin tarpeisiin sekä

b) puoleksi siten, että vähintään seitsemänkymmentäviisi penniä asukasta kohti laskettuna käytetään paikallisen tarpeen mukaan kunnassa suoritettavaan raittiustyöhön, muuhun alkoholijuomista aiheutuvien haittojen ehkäisemistä tarkoittavaan toimintaan ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoon sekä, kun mainitut käyttötarpeet on riittävästi ja tasapuolisesti tyydytetty, loput paikallisen tarpeen mukaan kunnassa suoritettavaan nuorisotyöhön ja vapaaseen kansansivistystyöhön;

2) määräraha, joka vastaa vähintään kolmeakymmentäviittä penniä kutakin edellisenä vuonna maassa henkikirjoitettua asukasta kohti käytettäväksi avustuksina raittiustyöhön sekä alkoholijuomista aiheutuvien haittojen ehkäisemistä tarkoittavaan toimintaan;

3) määräraha, joka vastaa vähintään kolmeakymmentä penniä kutakin edellisenä vuonna maassa henkikirjoitettua asukasta kohti käytettäväksi avustuksina päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien vapaaehtoiseen huoltotyöhön; sekä

4) määräraha käytettäväksi kunnille suoritettaviin 74 §:ssä tarkoitettuihin korvauksiin.

Kunnan on, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, toimitettava 1 momentin 1 b kohdassa tarkoitetun rahamäärän käytöstä sosiaali- ja terveysministeriölle sen hyväksyttäväksi kunnan talousarvioon perustuva käyttösuunnitelma ja tilinpäätökseen nojautuva selonteko. Mikäli selontekoa ei voida joltakin osalta hyväksyä, vähennetään vastaava erä kunnalle mainitun säännöksen nojalla suoritettavasta rahamäärästä.

99 §. Alkoholijuoman ja väkiviinan nauttiminen on kielletty, jollei tämän lain muista säännöksistä muuta johdu:

1) huoneistossa, jossa harjoitetaan alkoholijuomien vähittäismyyntiä, sekä muussa avoimessa kauppaliikkeessä;

2) ravitsemisliikkeessä ja muussa paikassa, missä yleisölle maksusta pidetään saatavana ruokaa, kahvia, teetä, virvoitusjuomia tai muuta sellaista;

3) huoneistossa tai muussa paikassa, johon on järjestetty yleinen kokous-, juhla-, näyttely-, huvi- tai muu sellainen tilaisuus;

4) kadulla, torilla, tiellä, puistossa tai muulla yleisellä paikalla; sekä

5) kotimaan liikenteen aluksessa, junassa, linja-autossa sekä muussa yleisön käytettävänä olevassa kulkuneuvossa.

---

100 - 105 §.

106 §. Joka katsoo toimenpiteen, johon alkoholiyhtiön johtokunta tai edellä 38 §:ssä tarkoitettu toimikunta taikka yhtiön palveluksessa oleva tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten perusteella toimensa puolesta on häntä kohtaan ryhtynyt, loukkaavan yksityistä oikeuttaan, saa yhtiön hallintoneuvostolta hakea oikaisua siihen.

Joka ei tyydy alkoholiyhtiön hallintoneuvoston 1 momentissa mainitussa asiassa tekemään päätökseen tai katsoo hallintoneuvoston tai kunnallisen alkoholitarkastajan toimenpiteen olevan sellaisen kuin 1 momentissa on sanottu, saa hakea siihen muutosta sosiaali- ja terveysministeriöltä kolmenkymmenen päivän kuluessa tiedoksi saamisesta.

Alkoholiyhtiön hallintoneuvoston päätös, jossa ei ole otettu huomioon kunnallishallituksen 29 §:n 4 momentissa tai 40 §:n 4 momentissa tarkoitetussa asiassa antamaa kielteistä lausuntoa tai lausuntoon liittyviä rajoituksia, on alistettava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistettavaksi.

Hallintoviranomaisen tähän lakiin perustuvaan päätökseen ja toimenpiteeseen saadaan muutoin hakea muutosta niin kuin sellaisesta muu-

toksenhausta yleensä on säädetty. Muutoksenhausta huolimatta päätös menee kuitenkin täytäntöön, jollei toisin ole säädetty tai se viranomainen, jolta muutosta haetaan, toisin määrää.

Oikaisun tai muutoksen hakemukseen on asianomaisen liitettävä päätöstä tai toimenpidettä koskeva pöytäkirja tai muu asiakirja.

107 - 109 §.

110 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969, ja sillä kumotaan väkijuomista 9 päivänä helmikuuta 1932 annettu laki (45/32) ja sen nojalla annetut säännökset sekä väkijuomayhtiön verottamisesta ja sen vuosivoiton käyttämisestä 20 päivänä toukokuuta 1935 annettu laki (207/35) sikäli kuin se koskee vuosivoiton käyttämistä.

Väkijuomalain 6 §:n nojalla perustettu väkijuomayhtiö toimii tässä laissa tarkoitettuna alkoholiyhtiönä.

Väkijuomista annetun lain ja sen nojalla annettujen säännösten perusteella myönnetty lupa tai oikeus jää voimaan toistaiseksi, enintään kuitenkin viideksi vuodeksi tämän lain voimaan tulosta lukien.

Tämän lain edellyttämä kunnallisvaltuuston tai -hallituksen suostumus, lausunto taikka kuuleminen ei ole tarpeen asioissa, joista on väkijuomalain nojalla jo annettu kunnallisvaltuuston suostumus tai lausunto.

Mitä muussa laissa tai asetuksessa on säädetty väkijuomista, on sovellettava tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tarkoitettuun alkoholijuomaan, väkiviinaan ja alkoholivalmisteeseen.

117. LAKI KESKIOLUESTA.

Annettu heinäkuun 26 p:nä 1968. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 462/68)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku.

Yleiset säännökset.

1 §. Tässä laissa tarkoitetaan keskioluella pääasiassa maltaista, humalista ja vedestä yksinomaan käymisen avulla valmistettua alkoholijuomaa, joka sisältää enemmän kuin 2.25, mutta alle 3.7 painoprosenttia etyylialkoholia.

2 §. Keskioluen valmistuksessa, maahantuonnissa, maastaviennissä, myynnissä, varastoinnissa ja hallussapidossa sekä kuljetuksessa on noudatettava, mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään taikka määrätään.

3 §. Alkoholiyhtiöllä tarkoitetaan tässä laissa alkoholilaissa mainittua alkoholiyhtiötä.

4 §. Keskioluen kauppaa järjestettäessä on pyrittävä siihen, että alkoholista aiheutuvat haitat ja vauriot muodostuvat mahdollisimman vähäisiksi.

2 luku.

Valmistus.

5 - 10 §.

3 luku.

Maahantuonti ja maastavienti.

11 - 12 §.

4 luku.

Myynti.

1. Vähittäismyynti.

13 §. Alkoholiyhtiön lisäksi saa keskioluen vähittäismyyntiä harjoittaa ainoastaan se, jolle alkoholiyhtiö on antanut tällaisen myyntioikeuden.

14 §. Keskioluen vähittäismyyntiä saa harjoittaa ainoastaan kunnassa, jossa kunnallisvaltuusto on antanut siihen suostumuksen. Jos alkoholiyhtiöllä on alkoholilain nojalla oikeus alkoholijuomien vähittäismyyntiin kunnassa, ei kunnan suostumus keskioluen vähittäismyyntiin yhtiön vähittäismyyntipaikassa kuitenkaan ole tarpeen.

Milloin kunnallisvaltuusto on päättänyt peruuttaa tämän lain nojalla antamansa suostumuksen keskioluen vähittäismyyntiin, on myynti kunnassa lopetettava viimeistään kahden vuoden kuluessa sen jälkeen, kun sanottu päätös on saanut lainvoiman.

15 §.

16 §. Sen, joka haluaa saada oikeuden keskioluen vähittäismyyntiin, tulee antaa asiaa koskeva alkoholiyhtiölle osoitettu hakemus yhtiön myyntipiirin paikalliselle esimiehelle. Hakemuksesta on hankittava poliisipiirin päällikön lausunto.

Antamistaan vähittäismyyntioikeuksista on alkoholiyhtiön ilmoitettava paikalliselle poliisipiirin päällikölle ja kunnalliselle alkoholitarkastajalle.

17 - 18 §.

19 §. Keskiolutta saa vähittäin myydä sinä aikana, jona vähittäismyyntipaikka, sen mukaan kuin kauppaliikkeiden ja liiketoimistojen aukiolosta on säädetty tai määrätty, pidetään avoinna yleisölle.

20 - 22 §.

2. Tukkumyynti.

23 - 25 §.

3. Anniskelu.

26 §. Alkoholiyhtiön ja alkoholilaissa tarkoitetun anniskeluoikeuden haltijan lisäksi saa keskioluen anniskelua harjoittaa ainoastaan se, jolle alkoholiyhtiö on antanut siihen oikeuden.

Anniskelua saa toimittaa ainoastaan ravitsemisliikkeen yhteydessä.

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, saa anniskelua toimittaa:

1) majoitusliikkeessä, ei kuitenkaan yömajassa eikä retkeilymajassa tai niihin verrattavassa;

2) yhdistyksen tai kerhon taikka osakunnan tahi muun vastaavan yhteisön huoneistossa niiden jäsenille ja heidän vierailleen;

3) parantolassa, lepo- tai lomakodissa taikka muussa sen kaltaisessa paikassa hoidettaville tai siellä muutoin vakituisesti tahi tilapäisesti asuville ja heidän vierailleen;

4) työnantajan huoneistossa henkilökunnalle ja siellä käyville vieraille;

5) asuntotalon keskusruokalassa tai -keittolassa talon asukkaille;

6) kotimaisessa lentoliikenteessä olevassa ilma-aluksessa, junassa, matkustaja-aluksessa ja muussa kulkuneuvossa; sekä

7) 28 §:n 2 momentissa tarkoitetussa huoneistossa tai paikassa.

Edellä 3 momentissa mainituissa tapauksissa on anniskelupaikassa kuitenkin pidettävä saatavana ruokaa.

27 §. Keskioluen anniskelua saa harjoittaa ainoastaan kunnassa, jossa kunnallisvaltuusto on antanut siihen suostumuksen. Suostumus ei kuitenkaan ole tarpeen anniskelun harjoittamiseen kunnassa niissä anniskelupaikoissa, joissa alkoholilain nojalla on oikeus harjoittaa alkoholijuomien anniskelua. Suostumusta ei vaadita myöskään keskioluen anniskelun harjoittamiseen:

1) matkailuliikenteen kannalta tärkeänä pidettävässä majoitus- tai ravitsemisliikkeessä;

2) 26 §:n 3 momentin 2-6 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa; eikä

3) 28 §:n 2 momentissa tarkoitetussa huoneistossa tai paikassa.

Mitä 14 §:n 2 momentissa on säädetty, on voimassa myös tässä pykälässä tarkoitetun suostumuksen peruuttamisesta ja anniskelun lopettamisesta.

28 - 34 §.

4. Erityismyynti

35 §

5 luku.

Hallussapito ja kuljetus.

36 §.

6 luku.

Lain noudattamisen valvonta.

37 §. Mikäli kunnassa on alkoholilain nojalla valittu kunnallinen alkoholitarkastaja, toimii hän myös tässä laissa tarkoitettuna kunnallisena tarkastajana, ja on tarkastajalle kuuluvista tehtävistä sekä tarkastajan palkkauksesta ja toiminnasta aiheutuvien menojen korvaamisesta soveltuvin osin voimassa, mitä alkoholilain 73-75 §:ssä on säädetty.

38 §. Sosiaali- ja terveysministeriön asiana on valvoa, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan ja lisäksi, että alkoholiyhtiö ja kunnalliset alkoholitarkastajat suorittavat niille

tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaan kuuluvat valvonta- ja muut tehtävät.

Rajavartiolaitoksen ja tullilaitoksen valvontatehtävästä on säädetty erikseen.

39 §. Sosiaali- ja terveysministeriön 38 §:ssä tarkoitetusta valvontatehtävästä säädetään asetuksella.

Tämän lain noudattamisen välittömästä valvonnasta huolehtii alkoholiyhtiö sen mukaan kuin asetuksella säädetään, kuitenkin niin, että vähittäismyynnin ja anniskelun paikallinen valvonta kuuluu lähinnä poliisille ja kunnallisille alkoholitarkastajille, ja että 35 §:ssä tarkoitettu myynti suomalaisissa aluksissa samoin kuin 11 §:ssä tarkoitettu ulkomaan liikenteessä olevan aluksen haltijan keskioluen maahantuonti ovat sosiaali- ja terveysministeriön välittömässä valvonnassa. Suorittaessaan 35 §:ssä tarkoitetun laivakauppiaan maahantuoman keskioluen myynnin välitöntä valvontaa toimivat yhtiön tähän valvontatehtävään asettamat ja sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymät tarkastajat virkamiehen vastuulla.

Alkoholiyhtiön hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa keskioluen mainontaa sosiaali- ja terveysministeriön antamien yleisten ohjeiden mukaan ja antaa siitä keskioluen valmistukseen, maahantuontiin ja myyntiin osallistuville tarpeellisiksi katsomiaan ohjeita.

Hallintoneuvoston antamat vähittäismyynnin ja anniskelun hoitoa ja valvontaa samoin kuin 3 momentin mukaista mainonnan valvontaa koskevat yleiset määräykset ja ohjeet on toimitettava tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriölle, kunnallisille alkoholitarkastajille ja poliisille.

40 §. Mitä alkoholilain 77-80 §:ssä on säädetty alkoholilain noudattamisen valvonnasta, on soveltuvin osin voimassa tämän lain noudattamista valvottaessa.

7 luku.

Rangaistukset ja muut seuraamukset tämän lain rikkomisesta.

41 - 42 §.

8 luku.

Erinäiset säännökset.

43 - 45 §.

46 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

Väkijuomista annetun lain ja sen nojalla annettujen säännösten perusteella myönnetty lupa tai oikeus jää voimaan toistaiseksi, enintään kuitenkin viideksi vuodeksi tämän lain voimaantulosta lukien.

118. LAKI ALKOHOLIYHTIÖN VEROVELVOLLISUUDESTA KUNNALLISVEROTUKSESSA.

Annettu heinäkuun 26 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 466/68)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Alkoholiyhtiö on velvollinen suorittamaan kunnallisveroa ainoastaan niistä tuloista, jotka yhtiö saa teollisuuslaitoksistaan ja kiinteistöistään sekä harjoittamastaan alkoholijuomien anniskelusta.

2 §. Teollisuuslaitoksen alkoholilain 1 §:ssä tarkoitettujen alkoholipitoisten aineiden sekä denaturoitujen alkoholipitoisten aineiden valmistuksesta ja tällaiseen teollisuuslaitokseen kuuluvista kiinteistöistä saatuna tulona pidetään verotusta toimitettaessa tuloa, joka on 5 prosenttia teollisuuslaitoksessa valmistettujen ja sieltä edelleen myytäviksi tai jalostettaviksi toimitettujen alkoholipitoisten aineiden valmistusarvosta, josta on vähennetty raaka-aineiden tullimaksut.

3 §. Tarkemmat säännökset tämän lain soveltamisesta annetaan asetuksella.

4 §. Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1969 toimitettavassa kunnallisverotuksessa.

119. LAKI KOULUJÄRJESTELMÄN PERUSTEISTA.

Annettu heinäkuun 26 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 467/68)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku.

Koulujärjestelmä.

1 §. Valtakunnan koulujärjestelmä kehitetään yhtenäiskouluperiaatteen mukaiseksi, niin kuin tässä laissa säädetään.

2 §. Koulujärjestelmän runkona on kunnan koululaitos, jossa on oppivelvollisille tarkoitettu peruskoulu ja johon voi kuulua lastentarha tai sitä vastaavia esiluokkia, lukio ja peruskoulun oppimäärälle rakentuvia ammatillisia oppilaitoksia.

Kunnan koululaitosta täydentävät valtion, kuntainliittojen ja muiden yhteisöjen sekä säätiöiden ja Suomen kansalaisten ylläpitämät kunnan kanssa yhteistoiminnassa olevat lukiot ja ammatilliset oppilaitokset.

Kunnan peruskoulua voi korvata muu kuin kunnan ylläpitämä koulu, niin kuin tässä laissa säädetään.

Erityisiä tarkoituksia varten valtio voi ylläpitää peruskoulua vastaavia tai peruskoulun oppimäärän osalle rakentuvia kouluja ja, milloin se maan opetustoimen kannalta tärkeän koulukokeilun vuoksi tai paikkakunnan kielellisen vähemmistön koulutustarpeen tyydyttämiseksi taikka muun erityisen syyn vuoksi on tarpeellista, avustaa tällaisia kouluja.

3 §. Kunta on velvollinen huolehtimaan peruskouluopetuksen järjestämisestä. Kunnan tehtävänä on muutoinkin edistää kouluolojen kehittämistä.

Kunta voi täyttää 1 momentissa säädetyn velvollisuutensa myös yhteistoiminnassa toisten kuntien kanssa ja käyttämällä apunaan muitakin kuin kunnallisia kouluja.

Valtioneuvosto voi velvoittaa kaksi kuntaa tai useampia kuntia yhteistoimintaan peruskouluopetuksen järjestämiseksi.

4 §. Lukion ja ammatillisen oppilaitoksen opetus rakentuu peruskoulun oppimäärälle, mikäli lailla tai asetuksella ei ole toisin säädetty.

Lastentarhasta, lukiosta ja ammatillisesta oppilaitoksesta samoin

kuin kunnan peruskoulua korvaavasta oppikoulusta on tässä laissa säädetyin poikkeuksin voimassa, mitä niistä on erikseen lailla säädetty.

2 luku.

Peruskoulu.

5 §. Varsinainen kansakoulu, kansalaiskoulu ja keskikoulu yhdistetään yleistä peruskasvatusta antavaksi yhtenäiseksi peruskouluksi, joka on yhdeksänvuotinen.

Peruskoulun kuusi alinta vuosiluokkaa muodostaa sen ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen.

Peruskoulun ala-asteella kaikkien oppilaiden opetus on pääasiassa samansisältöistä. Yläasteella opetetaan kaikille oppilaille yhteisiä aineita, joiden oppimäärät voivat olla erilaajuisia, sekä valinnaisia aineita.

Peruskouluun voi kuulua oppivelvollisuusikäisten erityiskouluja ja -luokkia.

Hallitusmuodon 80 §:ssä tarkoitettuna kansakouluna toimii peruskoulu.

6 §. Peruskoulun opetussuunnitelmaan tulee sisältyä, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, uskontoa, ympäristöoppia, äidinkieltä, vierasta kieltä, toista kotimaista kieltä, historiaa, yhteiskuntaoppia, kansalaistaitoa, matematiikkaa, fysiikkaa, kemiaa, luonnonhistoriaa, maantietoa, liikuntaa, kuvaamataitoa, musiikkia, käsityötä, kotitaloutta sekä elinkeinoelämään keskeisesti liittyviä, ammatinvalinnan edellytyksiä lisääviä oppiaineita ja käytännöllisiä harjoituksia. Peruskoulun opetussuunnitelmaan voi kuulua kasvatukselliseen ja opetukselliseen ohjaukseen sekä ammatinvalinnanohjaukseen varattuja tunteja. Ruotsinkielisen peruskoulun ala-asteen opetussuunnitelmaan voi kuulua myös yksi vapaaehtoinen aine. Oppilas voidaan, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, vapauttaa kaikille oppilaille yhteisen aineen opiskelusta. Erityiskoulujen ja -luokkien osalta voidaan poiketa edellä tässä pykälässä olevista säännöksistä, niin kuin asetuksella säädetään.

Viidelle tai useammalle oppilaalle, jotka on uskonnonvapauslain nojalla vapautettu koulussa annettavasta uskonnon opetuksesta ja jotka eivät saa vastaavaa opetusta koulun ulkopuolellakaan, opetetaan uskonnon sijasta uskontojen historiaa ja siveysoppia. Milloin koulun yleisestä uskonnon opetuksesta on uskonnonvapauslain mukaisesti vapautettu vähintään viisi samaan tunnustukseen kuuluvaa oppilasta ja heidän huoltajansa vaativat heille tämän tunnustuksen mukaista uskonnon opetusta, on sitä koulussa annettava.

Peruskoulussa opetettavien aineiden yleiset opetusohjeet ja tarvittaessa myös oppimäärät vahvistaa kouluhallitus.

Peruskoulun opetusryhmien muodostamisesta säädetään asetuksella.

Niiden oppimäärien ja aineiden valinnasta, joiden opiskeluun oppilas peruskoulun yläasteella sen tarjoamien mahdollisuuksien rajoissa osallistuu, saa hänen huoltajansa päättää saatuaan koulun antaman

arvioinnin oppilaan edellytyksistä menestyä eri vaihtoehtojen mukaisissa opinnoissa. Koulu voi muuttaa valitun oppimäärän tai aineen toiseksi, jos se oppilaan menestymisen perusteella on katsottava tarpeelliseksi.

7 §. Mikäli tästä laista ei muuta johdu, peruskoulusta on soveltuvin kohdin voimassa, mitä kansakoulusta on lailla säädetty. Tällöin sovelletaan peruskoulun ala-asteeseen varsinaista kansakoulua koskevia säännöksiä, yläasteeseen kansalaiskoulua ja kansakouluun kuuluvaa keskikoulua koskevia säännöksiä sekä 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin kouluihin ja luokkiin vastaavia kansakouluun kuuluvia kouluja ja luokkia koskevia säännöksiä.

Oppivelvollisuudesta ja sen täyttämisestä on voimassa, mitä siitä kansakoululaissa (247/57) on säädetty, kuitenkin niin, että peruskoulupiirissä asuvan oppivelvollisuusikäisen lapsen on käytävä peruskoulu, jollei hän saa vastaavaa opetusta muulla tavoin taikka hän kansakoululain mukaan ei ole enää ikänsä vuoksi oppivelvollinen. Oppivelvollisen oikeudesta päästä muun kuin oman piirinsä peruskouluun säädetään asetuksella.

Peruskoulun yläasteen piirin muodostamiseen vaadittavasta oppilasmäärästä säädetään asetuksella, ja on tällöin otettava huomioon koulun järjestämiseen vaikuttavien yleisten vaatimusten lisäksi harvan asutuksen, vaikeiden liikenneolojen tai muiden sellaisten olosuhteiden asettamat erityiset vaatimukset.

Peruskoulun viranhaltijain palkkauksesta, eläkkeistä ja perheeläkkeistä säädetään erikseen.

3 luku.

Hallinto.

8 §. Tämän lain toimeenpanon ylin johto ja valvonta kuuluu opetusministeriölle ja sen alaisena kouluhallitukselle. Lastentarhojen ja ammatillisten oppilaitosten hallinnollisista alistussuhteista muihin ministeriöihin ja keskusvirastoihin on kuitenkin voimassa, mitä niistä on erikseen säädetty.

Kouluhallituksen alaisina piirihallintoviranomaisina ovat kansakouluntarkastajat tai, mikäli niin erikseen säädetään, lääninhallitukset.

9 §. Kunnan kouluhallintoa varten kunnassa on koululautakunta, johon kunnallisvaltuusto valitsee neljäksi vuodeksi kerrallaan vähintään kahdeksan ja enintään kaksitoista jäsentä, joista kahden tulee kuulua kunnan koululaitoksen opettajistoon, ja määrää yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Kaksikielisen kunnan koululautakunnassa tulee olla ainakin kaksi jäsentä vähemmistönä olevasta kieliryhmästä ja kunnan koululaitoksen opettajistosta jäsen kummastakin kieliryhmästä. Sellaisten asioiden käsittelyä varten, jotka koskevat jompaakumpaa kieliryhmää, lautakunta jakautuu kahteen yksikieliseen osastoon, joista toinen käsittelee suomen-

ja toinen ruotsinkielisiä kouluja ja lastentarhoja koskevat asiat. Kunnallisvaltuusto määrää osastojen puheenjohtajat ja varsinaiset jäsenet asianomaiseen kieliryhmään kuuluvista koululautakunnan jäsenistä sekä valitsee niihin niin monta samaan kieliryhmään kuuluvaa lisäjäsentä, että kummankin osaston kokoonpano on sellainen kuin 1 momentissa on säädetty. Osaston tehtävistä ja toimivallasta on muutoin voimassa, mitä koululautakunnasta on säädetty.

Edellä tässä pykälässä mainittujen jäsenten lisäksi kunnallisvaltuusto voi valita koululautakuntaan tai sen osastoon määrättyä koulutoimen alaa koskevien asioiden käsittelyä varten yhden tai useamman pysyvän asiantuntijan, jolla on lautakunnan tai sen osaston kokouksessa puhevalta mutta ei äänivaltaa.

Kunnassa, jossa on tämän lain mukainen kunnan koululaitos, ei ole kansakoululautakuntaa eikä kansakoulun johtokuntaa.

10 §. Koululautakunta johtaa ja valvoo kunnan koululaitosta ja suorittaa, mikäli 12 §:stä ei muuta johdu, ne tehtävät, jotka kunnan koululaitoksen koulujen ja lastentarhojen johtokunnille sekä kansakoululautakunnalle niistä annettujen säännösten mukaan kuuluvat. Kouluohjesäännössä voidaan kuitenkin määrätä, että muilla kuin peruskouluilla on oma johtokunta, joka on kunnan koululaitoksen yleistä järjestelyä koskevissa asioissa koululautakunnan alainen.

Koululautakunnan valvontaan kuuluvat kunnan peruskoulua korvaavat koulut. Mikäli kouluohjesäännössä ei ole erityisestä syystä toisin määrätty, koululautakunnan asiana on tarkkailla kunnassa toimivia suomen- ja ruotsinkielisiä peruskouluopetusta tai sitä vastaavaa opetusta antavia kouluja, jotka ovat velvolliset antamaan lautakunnalle sen pyytämät tiedot koulun toiminnasta ja käsittelemään lautakunnan niille tekemät koulua koskevat ehdotukset.

Koululautakunnan asiana on perehtyä kunnan kouluoloihin ja tehdä ehdotuksia niiden kehittämisestä sekä antaa viranomaisille lausuntoja 2 momentissa tarkoitettuja kouluja koskevista koulutoimen yleiseen järjestelyyn liittyvistä asioista.

Koululautakunnan tehtävistä ja toimivallasta sekä muutoksenhausta sen päätöksiin säädetään asetuksella.

11 §. Koululautakunnan apuna sille kuuluvia valmistelu-, valvonta- ja toimeenpanotehtäviä varten tulee kunnassa olla koulutoimen johtajan tai sihteerin virka. Tämä virka on päävirka, jos kunnan asukasluku ylittää kuusituhatta.

Kaksikielisessä kunnassa tulee vähemmistönkielisiä kouluja ja lastentarhoja koskevia tehtäviä varten olla vastaavasti toinen koulutoimen johtajan tai sihteerin virka.

Koulutoimen johtajan tai sihteerin virka voi olla kahden tai useamman kunnan yhteinen, jos niillä on yhteinen peruskoulun yläasteen piiri.

Milloin koulutoimen johtajan tai sihteerin suoritettavaksi ei ole annettu peruskoulun opetus- ja kasvatustyön yleistä ohjaus- ja valvontatehtävää, kunnassa tulee myös olla erityinen virka tätä tehtävää varten. Kaksikielisessä kunnassa tällainen virka tulee samoin edellytyksin olla myös vähemmistönkielisiä peruskouluja varten. Tämän viran osalta on vastaavasti voimassa, mitä 3 momentissa on säädetty.

12 §. Kunnan koululaitokseen kuuluvalla koululla, jolla ei ole omaa johtokuntaa, tulee olla kouluneuvosto, johon kunnallisvaltuusto valitsee lähinnä oppilaiden vanhempien keskuudesta viisi jäsentä toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Lisäksi kouluneuvostoon kuuluu jäseninä yksi tai kaksi opettajiston keskuudestaan valitsemaa edustajaa. Koulussa, jossa on yläaste, kuuluu kouluneuvostoon oppilaiden edustajia niin kuin asetuksella lähemmin säädetään, jolloin heillä on kokouksissa puhevalta, mutta ei äänivaltaa. Kunnan kouluohjesäännössä voidaan määrätä, että kahdella tai useammalla peruskoululla on yhteinen kouluneuvosto. Kouluneuvoston tehtävänä on ylläpitää ja edistää yhteyksiä koulun ja kotien välillä, valvoa koulun toimintaa sekä tarvittaessa tehdä ehdotuksia koulun johtajalle, koululautakunnalle tai muulle kouluviranomaiselle sekä suorittaa ne muut tehtävät, jotka sille asetuksen tai kouluohjesäännön mukaan kuuluvat. Muutoksenhausta kouluneuvoston päätökseen säädetään asetuksella.

Kouluneuvoston sihteerinä toimii koulun johtaja. Milloin kouluneuvosto on kahden tai useamman peruskoulun yhteinen, koululautakunta määrää, minkä peruskoulun johtaja toimii kouluneuvoston sihteerinä.

4 luku.

Kunnan koululaitoksen järjestäminen.

13 §. Tässä laissa tarkoitetun koulutoimen suunnittelua ja valmistelua varten kunnan tulee kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta lukien asettaa koulusuunnittelutoimikunta, jossa tulee olla edustettuna eri kouluasteet ja koulumuodot.

Kielellisen vähemmistön edustuksesta koulusuunnittelutoimikunnassa on vastaavasti noudatettava, mitä 9 §:ssä on säädetty.

Koulusuunnittelutoimikunta lakkaa, kun kuntaan on perustettu tässä laissa tarkoitettu kunnan koululaitos ja asetettu sitä johtava kunnan koululautakunta.

14 §. Kunnan tulee valmistaa ja viimeistään valtioneuvoston asettaman määräajan kuluessa toimittaa kouluhallituksen tarkastettavaksi kunnan koulusuunnitelma, joka sisältää arvioidun koulutustarpeen perusteella laaditun selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin kunta aikoo ryhtyä tässä laissa tarkoitetun kunnan koululaitoksen järjestämiseksi ja kouluolojensa kehittämiseksi. Kunnan koululaitosta järjestettäessä on mahdollisuuksien mukaan käytettävä hyväksi kunnassa toimivia kouluja, ja on yksityisen oppikoulun omistajalle varattava tilaisuus valita haluaako hän luovuttaa koulunsa varoineen ja velkoineen kunnan haltuun vai käyttää

kouluaan kunnan peruskoulua korvaavana kouluna. Koulusuunnitelmasta, jonka pohjalta kunnan kouluohjesääntö laaditaan, tulee ilmetä, miten peruskouluopetus kunnassa järjestetään, mitä muita kouluja ja lastentarhoja kunnan koululaitokseen sisällytetään, mitkä koulut korvaavat kunnan peruskoulua sekä millä tavoin ja missä ajassa koulusuunnitelmaan sisältyvät järjestelyt aiotaan toteuttaa.

15 §. Valtioneuvoston tulee kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta lukien kouluhallituksen esityksestä sekä asianomaisia kuntia ja kuntien keskusjärjestöjä kuultuaan vahvistaa alueelliset toimeenpanosuunnitelmat, joissa määrätään, mihin mennessä alueen kunkin kunnan on toimitettava koulusuunnitelmansa kouluhallituksen tarkastettavaksi ja mistä ajankohdasta lukien kunnan koululaitos on perustettava, sekä annetaan tarvittaessa määräykset kuntien yhteistoiminnasta koulusuunnitelmien laatimisessa ja kouluolojen järjestämisessä. Toimeenpanosuunnitelmat on laadittava siten, että kunnan koululaitos perustetaan maan kaikkiin kuntiin kymmenen vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta lukien ja että erityistä huomiota kiinnitetään vähävaraisten ja syrjäisten kuntien kouluolojen kehittämiseen.

Valtioneuvosto voi asianomaista kuntaa kuultuaan muuttaa toimeenpanosuunnitelmaa, milloin se lain toimeenpanon kannalta on tarkoituksenmukaista, ja erityisestä syystä myöntää pitennystä siinä asetettuun määräaikaan.

Valtioneuvosto voi kouluhallituksen esityksestä antaa kunnalle, jonka koulusuunnitelma on tarkastettu, luvan kunnan koululaitoksen perustamiseen ennen toimeenpanosuunnitelman vahvistamista tai siinä asetettua määräaikaa.

16 §. Kunnan koululaitoksen järjestämisestä määrätään kunnan kouluohjesäännössä. Ohjesäännön valmistamisesta, hyväksymisestä, vahvistettavaksi alistamisesta ja vahvistamisesta sekä muuttamisesta on voimassa, mitä kansakoulun ohjesäännöstä on säädetty.

17 §. Kunta on velvollinen perustamaan tämän lain mukaisen kunnan koululaitoksen valtioneuvoston määräämästä ajankohdasta lukien.

Peruskoulu muodostetaan tämän lain säännösten mukaiseksi kokonaisuudessaan 1 momentissa tarkoitetusta ajankohdasta lukien, kuitenkin siten, että opetus järjestetään tämän lain mukaisesti sanotusta ajankohdasta kolmella alimmalla vuosiluokalla ja sen jälkeen, mikäli kouluohjesäännössä ei ole toisin määrätty, lukuvuosittain vuosiluokka kerrallaan.

18 §. Tämän lain mukaista koulujärjestelmää toteutettaessa keskikouluasteen tai sitä vastaavat luokat sisältävä valtion oppikoulu on, milloin sitä ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa valtion lukioksi tai käyttää 2 §:n 4 momentissa mainittuun tarkoitukseen, kunnan peruskoulutarpeen niin vaatiessa muutettava kunnan kouluksi siten, että sen kiinteä ja irtain omaisuus 2 tai 3 momentissa tarkoitetuin tavoin luovutetaan kunnalle sen peruskoulun tarpeisiin ja, mikäli lukion järjestäminen sitä vaatii,

myös kunnan koululaitokseen kuuluvan lukion tai kahden tai useamman kunnan yhteisen lukion tarpeisiin taikka kahdelle tai useammalle kunnalle niiden yhteistä lukiota varten. Erityisestä syystä valtion oppikoulu voidaan mainituin tavoin muulloinkin luovuttaa yhden tai useamman kunnan lukiota tai ammatillista oppilaitosta varten.

Kunnan tai kuntien kouluksi muutettava valtion oppikoulu lakkaa valtioneuvoston päättämästä ajankohdasta lukien. Tällaisen koulun irtain omaisuus sekä kiinteän omaisuuden käyttöoikeus luovutetaan korvauksetta koulun ylläpitäjälle, joka on velvollinen huolehtimaan omaisuuden kunnossapidosta ja, kun kiinteistöä lakataan käyttämästä kunnan koulun tarpeisiin, palauttamaan sen käyttöoikeuden valtiolle.

Valtioneuvosto voi luovuttaa valtion oppikoulun kiinteistön omistusoikeuden yhdelle tai useammalle kunnalle korvauksetta tai kohtuullisesta korvauksesta.

Lakkautetun valtion oppikoulun henkilökunnan aseman järjestämisestä säädetään erikseen.

19 §. Kunta voi ottaa haltuunsa yksityisen oppikoulun varoineen ja velkoineen muuttaakseen sen kunnan koululaitokseen kuuluvaksi kouluksi tekemällä siitä koulun omistajan kanssa kirjallisen haltuunottosopimuksen. Sopimukselle on hankittava kouluhallituksen hyväksyminen. Haltuunottoa älköön rajoitettako koskemaan vain osaa koulun varoista tai veloista taikka siihen sisältyvistä kouluasteista, jollei kouluhallitus anna siihen kummankin osapuolen hakemuksesta ja tarpeellisiksi katsominsa ehdoin suostumustaan.

Lainan ottamista tarkoittavan kunnallisvaltuuston päätöksen alistamista koskevia säännöksiä ei sovelleta 1 momentissa tarkoitetun velan siirtämiseen kunnan vastattavaksi.

20 §. Milloin yksityinen oppikoulu muutetaan kunnan koululaitokseen kuuluvaksi kouluksi, sen vakinaisessa palveluksessa tai koevuosilla oleva rehtori ja opettaja, joka siihen suostuu, siirretään, mikäli mahdollista entistä tointaan vastaavaan kunnan koulun virkaan tai tehtävään. Yksityisen oppikoulun muukin henkilökunta on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä sijoittamaan kunnan koulun palvelukseen.

Kunnan koululaitokseen kuuluvaksi kouluksi muutetun yksityisen oppikoulun henkilökunnan eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden järjestelystä säädetään erikseen.

21 §. Yksityinen oppikoulu, jonka omistaja siihen suostuu, voidaan kunnan kouluohjesäännössä määrätä peruskoulua vastaavien luokkien osalta korvaamaan kunnan peruskoulua, ja on sen opetus tällöin järjestettävä peruskoulun opetussuunnitelman mukaan ja koulun muu toiminta peruskoulua vastaavalta osalta peruskoulua korvaavasta koulusta annettujen säännösten ja määräysten mukaan. Peruskoulua vastaavan osan oppilaille koulu on tällöin maksuton ja heille annetaan muutoinkin samat edut kuin kunnan peruskoulun oppilaille. Sama oppikoulu voi korvata myös kahden tai

useamman kunnan peruskoulua.

Mitä 1 momentissa on säädetty, on vastaavasti voimassa valtion oppikoulun osalta. Suostumuksen valtion oppikoulun käyttämiseen tähän tarkoitukseen antaa opetusministeriö ja sopimuksen koulun käyttämisestä tekee kouluhallitus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun kunnan peruskoulua korvaavaan yksityiseen oppikouluun voidaan liittää peruskoulun alimpia vuosiluokkia vastaavat luokat siten, että tällainen koulu korvaa peruskoulun sen kaikkien vuosiluokkien osalta. Näistä alimmista luokista on tässä laissa säädetyin poikkeuksin voimassa, mitä kunnallisen kansakoulupiirin kouluksi määrätystä yksityisestä kansakoulusta on säädetty, kuitenkin niin, että luokkien perustamiseen ei vaadita valtioneuvoston lupaa.

Oppilaiden ottamisesta tässä pykälässä tarkoitetun koulun peruskoulua vastaaville luokille päättää koululautakunta.

22 §. Jos kouluhallitus tarkastaessaan kunnan koulusuunnitelman on hyväksynyt yksityisen oppikoulun otettavaksi kunnan haltuun tai käytettäväksi kunnan peruskoulua korvaavana kouluna ja yksityisen oppikoulun omistaja ei ole kuuden kuukauden tai kouluhallituksen määräämän pitemmän ajan kuluessa sanotusta hyväksymisestä lukien suostunut tekemään koulusuunnitelmassa edellytettyä ja hyväksyttyjen ehtojen mukaista 19 §:ssä tarkoitettua haltuunottosopimusta tai 21 §:n 1 momentissa tarkoitettua sopimusta koulun käyttämisestä kunnan peruskoulua korvaavana kouluna, koulun tai, milloin se on yliopistoon johtava, koulun keskikouluasteen valtionapu, eläkkeisiin annettavaa valtionapua lukuun ottamatta, lakkautetaan asteittain.

23 §. Kunnan koululaitokseen kuuluvien koulujen toiminta voidaan, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, järjestää siten, että opettajat hoitavat opetusta toisessa koulussa ja että koulujen huoneistoja, kalustoa, kirjastoja ja opetusvälineitä luovutetaan korvauksetta koulujen yhteiseen käyttöön. Asetuksella säädetään myös, missä tapauksissa kunnan koululaitokseen kuuluvilla kouluilla voi olla yhteisiä opettajanvirkoja.

5 luku.

Peruskoulun valtionavustus.

24 §. Omien peruskoulurakennusten hankkimista ja niissä tehtäviä perusparannuksia varten kunta saa valtiolta avustusta ja kuoletuslainaa kuntien kantokykyluokituksen mukaan määräytyvän osan rakennuskustannuksista sen mukaan kuin 3 momentissa säädetään. Milloin rakennuskustannukset ylittävät valtioneuvoston vuosittain vahvistamien perusteiden mukaan määrätyn normaalihinnan, valtionapu ja kuoletuslaina on laskettava normaalihinnasta, jollei valtioneuvosto erityistapauksessa myönnä rahoitusta normaalihinnan ylittävistäkin kustannuksista.

Rakennuskustannuksiksi luetaan myös kohtuullinen liittymismaksu koulurakennuksen yhdistämisestä veden, sähkön tai lämpöenergian hankintaa varten perustetun laitoksen verkostoon sekä pihamaan kulutus-

kerroksen rakennuskustannukset.

Rakennuskustannuksiin kunnille annettava valtionapu ja kuoletuslaina vuosina 1970-71 on valtioneuvoston vuosittain vahvistaman kuntien kantokykyluokituksen mukaan seuraava:

	valtionapu	kuoletuslaina
1 luokassa	95 %	2.5 %
2 "	85 %	5.0 %
3 "	75 %	7.5 %
4 "	65 %	10.0 %
5 "	55 %	12.5 %
6 "	45 %	15.0 %
7 "	35 %	17.5 %
8 "	25 %	20.0 %
9 "	15 %	22.5 %
10 "	5 %	25.0 %

Painavasta syystä valtioneuvosto voi sallia, että valtionapu ja kuoletuslaina myönnetään kunnalle suurempana kuin 3 momentissa on säädetty.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valtion rahoituksen tuella hankitun peruskoulurakennuksen ensikertaiseen kalustamiseen ja varustamiseen tarpeellisin opetusvälineinä myönnetään valtionapua samojen perusteiden mukaan kuin rakennuksen hankkimiseen.

Kunnan oikeudesta saada 1-3 momentissa tarkoitetun avustuksen ja kuoletuslainan sijasta vuotuista valtion rahoitusta elementtirakenteisen siirtokelpoisen peruskoulurakennuksen hankkimiseen on vastaavasti voimassa, mitä siitä kansakoulun osalta on säädetty.

25 §. Kunnalla, joka 19 §:ssä tarkoitetuin tavoin ottaa haltuunsa yksityisen oppikoulun varoineen ja velkoineen, on oikeus saada valtiolta avustusta ja kuoletuslainaa koulun vakautettujen velkojen maksamiseen soveltuvin kohdin samojen perusteiden mukaan kuin se saisi niitä haltuun otettavan koulun rakennusten hankkimiseen peruskoulua varten, kuitenkin niin, että kuoletuslainaa ei myönnetä valtion antamien lainojen maksamiseen.

Valtioneuvosto voi myöntää kunnalle, joka ostaa yksityisen oppikoulun pysyvässä käytössä 1 päivänä tammikuuta 1965 tai sen jälkeen olleen rakennuksen tontteineen kunnan koululaitokseen kuuluvaa koulua varten, valtionapua ja kuoletuslainaa enintään siitä osasta kauppahintaa, minkä harkitaan vastaavan niiden velkojen määrää, josta valtion rahoitus annettaisiin siinä tapauksessa, että rakennus tontteineen siirtyisi kunnan omaksi 19 §:ssä säädetyssä järjestyksessä.

Mitä 1 momentissa on säädetty, on soveltuvin kohdin voimassa myös sellaisen keskikouluasteen sisältävän kunnan omistaman yksityisen oppikoulun osalta, joka muutetaan kunnan koululaitokseen kuuluvaksi kouluksi.

Valtiolta saadun lainan maksamiseen myönnetty avustus käytetään

lainan lyhentämiseen. Muu tässä pykälässä tarkoitettu valtionapu ja kuoletuslaina suoritetaan täysille kymmenille markoille pyöristettynä valtioneuvoston määrääminä valtion obligaatioina, joiden nimellisarvo on vähintään sata markkaa, takaisinmaksuaika enintään kymmenen vuotta ja vuotuinen korko seitsemän prosenttia. Valtionapu ja kuoletuslaina, jota ei voida suorittaa obligaatioina, maksetaan rahana.

26 §. Kunta saa vuosina 1970-71 vuotuista valtionapua 85-90 prosenttia niistä peruskoulun todellisista käyttömenoista, jotka johtuvat opettajien ja asuntolanhoitajien laissa määrätyistä palkoista ja lakkautuspalkoista sekä niistä menevistä työnantajan sosiaaliturvamaksuista ja 86-95 prosenttia peruskoulun niistä todellisista käyttömenoista, jotka johtuvat oppilasasuntoloista sekä oppilaiden majoituksesta ja kyydityksestä, sekä 5-95 prosenttia 2 momentissa tarkoitetuista peruskoulun muista käyttömenoista siten, että valtionapu on 24 §:n 3 momentissa tarkoitetun kuntien kantokykyluokituksen mukaan seuraava:

	85-90 prosentin valtionapu	86-95 prosentin valtionapu	5-95 prosentin valtionapu
1 luokassa...	90.0 %	95 %	95 %
2 " ...	89.5 %	94 %	85 %
3 " ...	89.0 %	93 %	75 %
4 " ...	88.5 %	92 %	65 %
5 " ...	88.0 %	91 %	55 %
6 " ...	87.5 %	90 %	45 %
7 " ...	87.0 %	89 %	35 %
8 " ...	86.5 %	88 %	25 %
9 " ...	86.0 %	87 %	15 %
10 " ...	85.0 %	86 %	5 %

Edellä 1 momentissa tarkoitetuiksi valtionapuun oikeuttaviksi peruskoulun muiksi käyttömenoiksi luetaan:

1) omien peruskoulukustannusten ja peruskoulun käytössä olevien valtion rakennusten ne todellisten kunnossapitokustannusten perusteella arvioidut kunnossapitomenot, jotka valtioneuvosto vuosittain vahvistaa erilaisille opetushuoneille ja oppilasasuntoloille, sekä hyväksyttävän määräiset vuokramaksut huoneistoista, joita asianomaisella luvalla käytetään peruskoulun opetushuoneina tai oppilasasuntoloina; ja

2) muut kuin 1 kohdassa tarkoitetut käyttömenot, joiden oppilasta kohden lasketun määrän valtioneuvosto vuosittain todellisten keskimääräisten kustannusten perusteella vahvistaa asutuksen rakenteen puolesta erityyppisiä kuntia varten ja joihin ei lueta rakennuspääoman korkoa ja kuoletusta, velkojen korkoja ja kuoletuksia, oppilaiden terveydenhoidon, hampaanhoidon ja kesäsiirtolain kustannuksia eikä hallinnon kustannuksia.

Opetusministeriö voi myöntää 1 tai 2 kantokykyluokkaan kuuluvalle kunnalle lisäavustusta 1 momentissa tarkoitettuihin menoihin, mikäli

kunnalle koulumenoista aiheutuva rasitus muuten tulisi kohtuullista raskaammaksi.

Milloin peruskoulu on kahden tai useamman kunnan yhteinen, valtionapua myönnettäessä kunkin kunnan osuudeksi koulun käyttömenoista katsotaan sen oppilasmäärää vastaava osuus koulun koko oppilasmäärästä.

Mitä 1-4 momentissa on säädetty, on vastaavasti voimassa niistä kustannuksista, jotka kunnalle aiheutuvat peruskouluopetuksen järjestämisestä 21 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Asetuksella säädetään, mikä osa 21 §:ssä tarkoitetun yksityisen oppikoulun menoista luetaan peruskoulua vastaavien luokkien osalle silloin, kun koulu käsittää myös lukion.

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä on säädetty, voidaan kunnalle erityisiä peruskoulutointa edistäviä tehtäviä varten antaa ylimääräistä avustusta tulo- ja menoarvioon erikseen otetusta määrärahasta.

Edellä 1 momentin mukaan määräytyvästä valtionavusta on vähennettävä ne avustussuoritukset, jotka kunta on maksanut muulle yksityiselle oppikoululle kuin 21 §:ssä tarkoitetulle siinä koulua käyneiden oppivelvollisten osalta.

27 §. Yksityinen oppikoulu, joka 21 §:n 1 tai 3 momentissa tarkoitetuin tavoin korvaa kunnan peruskoulua, ei saa valtiolta avustusta kunnan peruskoulua korvaavien luokkien osalta.

Milloin valtion oppikoulua käytetään 21 §:ssä tarkoitetuin tavoin korvaamaan kunnan peruskoulua, kunta on velvollinen valtiolle suorittamaan omia oppilaitaan vastaavan osuuden kunnan peruskoulua korvaavien luokkien aiheuttamista todellisista käyttömenoista, joista vähennetään saadut tulot ja asianomaisen kunnan hyväksi 26 §:n 1-3 momentissa säädettyjä perusteita soveltaen laskettu valtion osuus. Kunnan osuuteen ei sovelleta 26 §:n 5 momentin säännöstä.

Tämän lain mukaista peruskoulua vastaavaksi järjestetyn muun kuin 21 §:n 3 momentissa tarkoitetun yksityisen koulun käyttömenoihin voidaan asetuksella säädetyin ehdoin antaa sama valtionapu kuin kunnan peruskoulun käyttömenoihin, jos koulu maan opetustoimen kannalta tärkeän koulukokeilun vuoksi tai paikkakunnan kielellisen vähemmistön koulutustarpeen tyydyttämiseksi taikka muun erityisen syyn vuoksi on tarpeellinen. Avustusta älköön myönnettäkö, jos koulua ylläpidetään taloudellisen voiton saavuttamiseksi tai jos se perii oppilailta muita tai suurempia maksuja kuin avustusehdoissa on sallittu. Oikeuden tässä momentissa tarkoitetun valtionavun saamiseen myöntää valtioneuvosto.

6 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

28 §. Kansakoulusta, oppikoulusta ja ammatillisesta oppilaitoksesta kunnassa, jossa ei ole tämän lain mukaista kunnan koululaitosta, on jäljempänä tässä pykälässä säädetyin poikkeuksin voimassa, mitä niistä on muutoin säädetty.

Kansakoulua tai valtion oppikoulua perustettaessa tahi valtion oppikoulun toimintamuotoa muutettaessa sekä myönnettäessä lupaa kansakouluun kuuluvan keskikoulun tai yksityisen oppikoulun perustamiseen taikka yksityisen keskikoulun laajentamiseen yliopistoon johtavaksi on huolehdittava siitä, että toimenpide edistää tässä laissa tarkoitettuun koulujärjestelmään siirtymistä.

Valtion oppikoulun sekä valtionapua nauttivan kansakoulun tai yksityisen oppikoulun rakennus, jonka piirustuksille haetaan vahvistusta tämän lain voimaantulon jälkeen, on niin sijoitettava, ettei se haittaa tässä laissa tarkoitetun koulujärjestelmän toteuttamista.

Valtionavun antamiseen yksityiselle oppikoululle sen heinäkuun 1 päivästä lukien, joka ensiksi seuraa vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta, vaaditaan sen lisäksi, mitä valtionavun ehdoista muutoin on voimassa, että omistaja sitoutuu olemaan vähentämättä koulun kiinteätä ja siihen rinnastettavaa omaisuutta sekä luovuttamaan koulun varoineen ja velkoineen kunnalle siinä tapauksessa, että koulun toiminta lopetetaan muusta syystä kuin valtion avun lakkaamisen johdosta, ja silloinkin, jos valtionavun lakkaaminen johtuu siitä, ettei koulu enää ole paikkakunnalla todellisen ja jatkuvan sivistystarpeen vaatima tai muutoin ei täytä yksityisoppikoulujen valtionavusta annetun lain mukaisia ehtoja.

Tämän lain voimaantulon jälkeen perustetulle yksityiselle oppikoululle, jossa on keskikouluaste, voidaan antaa valtionapua vain, jos koulun omistaa kunta tai kuntainliitto taikka osakeyhtiö, jossa kunnalla yksin tai yhdessä toisen kunnan kanssa on pääasiallinen määräämisvalta, jonka ne sitoutuvat säilyttämään.

Erittäin painavasta syystä valtionapu voidaan kuitenkin 4 ja 5 momentin säännösten estämättä antaa yksityisen oppikoulun ylläpitäjälle. Luvan valtionavun antamiseen 4 momentin säännösten estämättä antaa opetusministeriö.

29 §. Tämän lain voimaan tullessa toimineesta keskikouluasteen sisältävästä oppikoulusta, joka sijaitsee koululaitoksensa tämän lain mukaisesti järjestäneessä kunnassa ja jota ei ole siirretty kunnan koululaitokseen tai saatettu kunnan peruskoulua korvaavaksi kouluksi, on 4 §:ssä, 10 §:n 2 momentissa, 22 §:ssä ja 28 §:n 4 momentissa säädetyin poikkeuksin voimassa, mitä oppikoulusta on säädetty.

Tämän lain voimaan tullessa toimineesta yksityisestä kansakoulusta, joka sijaitsee 1 momentissa tarkoitetussa kunnassa ja jota ei ole liitetty kunnan koululaitokseen tai saatettu kunnan peruskoulua korvaavaksi kouluksi, on 10 §:n 2 momentissa säädetyin poikkeuksin voimassa, mitä yksityisestä kansakoulusta on säädetty.

30 §. Lapsen koulunkäynnistä vieraan kunnan peruskoulussa tai sitä korvaavan yksityisen oppikoulun peruskoulua vastaavalla luokalla lapsen kotikunta on velvollinen suorittamaan korvausta vieraalle kunnalle opetusministeriön määräämien perusteiden mukaan. Perusteet on määrättävä siten, että korvaus vastaa likipitäen niitä todellisia lisäkustannuksia, jotka koulunkäynti on aiheuttanut vieraalle kunnalle.

31 §. Vieraasta kunnasta oleva lapsi, joka kunnan koululaitoksen perustamisen aikana on oppilaana kunnan peruskouluksi muuttuneessa kansakoulussa tai keskikouluasteella kunnan peruskouluksi tai kunnan peruskoulua korvaavaksi kouluksi muuttuneessa oppikoulussa, saa jatkaa koulunkäyntiään sanotussa koulussa peruskoulun loppuun saakka. Lapsen koulunkäynnistä maksettavasta korvauksesta on voimassa, mitä 30 §:ssä on säädetty.

Milloin lapsi, jonka kotikunnassa ei ole peruskoulua, käy koulua 27 §:n 2 momentissa tarkoitetussa valtion oppikoulussa peruskoulua vastaavalla luokalla, kunta on velvollinen suorittamaan valtiolle korvausta sanotussa lainkohdassa säädetyn perusteen mukaan.

32 §. Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan asetuksella.

Asetuksella annetaan säännökset myös tässä laissa tarkoitetun koulujärjestelmän kehittämistä varten tarpeellisen kokeilutoiminnan järjestämisestä, ja voidaan tällöin poiketa peruskoulun vuosiluokkia, oppiaineita ja opetussuunnitelmaa koskevista tämän lain säännöksistä.

33 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1970.

120. ASETUS AMMATTIOPPILAITOKSISTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu heinäkuun 26 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 486/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:6)

Opetusministerin esittelystä muutetaan ammattioppilaitoksista 16 päivänä tammikuuta 1959 annetun asetuksen (3/59) 2 §:n 2 momentti näin kuuluvaksi:

2 §. ----------

Yleisen ammattikoulun lukuvuoden tulee sisältää 220 työpäivää. Ammattikasvatushallitus voi kokeilutarkoituksessa vahvistaa yleisen ammattikoulun lukuvuoden työpäivien määrän pienemmäksi, kuitenkin vähintään 200:ksi.

---

121. KAUPUNGIN ALUSTEN M/S KORKEASAAREN JA HINAAJIEN H-3 JA H-4 KONEPÄÄLLYSTÖN PALKKAUSTA JA MUITA TYÖEHTOJA KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS.

Palkkalautakunnan ja Suomen Konepäällystöliitto r.y:n allekirjoittama heinäkuun 31 p:nä 1968.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä kesäkuun 26 p:nä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:65)

Palkkaus.

1 §. I. M/s Korkeasaaressa maksetaan palkkaus

a) virkaiältään vanhemmalle konemestarille, joka toimii aluksen konepäällikkönä, kaupungin virkasäännön 21 §:ssä olevan palkkataulukon 19. palkkaluokan perusteella, ja

b) virkaiältään nuoremmalle konemestarille kaupungin virkasäännön 21 §:ssä olevan palkkataulukon 18. palkkaluokan perusteella.

II. Hinaaja H-3:n konemestarille, joka toimii aluksen konepäällikkönä, maksetaan palkkaus kaupungin virkasäännön 21 §:ssä olevan palkkataulukon 17. palkkaluokan perusteella.

III. Hinaaja H-4:n konemestarille, joka toimii aluksen konepäällikkönä, maksetaan palkkaus kaupungin virkasäännön 21 §:ssä olevan palkkataulukon 18. palkkaluokan perusteella.

Työaika.

2 §. Varsinainen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 43 tuntia viikossa, minkä yli menevältä työajalta maksetaan ylityökorvaus niin kuin siitä on säädetty laissa työajasta kotimaanliikenteen aluksissa kuitenkin siten, että rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta arkipäivänä tehdystä ylityöstä 1/120 kuukautisesta rahapalkasta, ruokarahaa tai sitä vastaavaa korvausta siihen lukematta. Varsinaisesta viikkotyöajasta riippumatta maksetaan ylityökorvaus kaikesta lauantaisin ja pyhäpäivien aattoina klo 12.00 jälkeen sekä kaikesta sunnuntaisin ja pyhäpäivisin suoritetusta työstä. Pyhäpäivisin on korvaus vastaavasti 1/72.

Ruoanpitokorvaus.

3 §. Purjehduskautena suoritetaan m/s Korkeasaaren konepäällystölle ruoanpitokorvauksena 3,80 markkaa päivältä.

Pöytäkirjamerkintä 1: Purjehduskausi lasketaan huhtikuun 1 päivästä lukien ja se päättyy vuosittain 2 viikon kuluttua siitä, kun aluksen liikennöiminen lakkaa.

Pöytäkirjamerkintä 2: Hinaajien H-3 ja H-4 konepäällystölle suoritetaan eväsraha samalla tavalla kuin muillekin mainituilla hinaajilla palveleville.

Vuosiloma.

4 §. Vuosilomaoikeus määräytyy aikaisemman käytännön mukaisesti.

Muut palvelusehdot.

5 §. Eläkeoikeus määräytyy kunnallisen eläkesäännöstön mukaisesti. Muut oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät merimieslainsäädännön mukaisesti.

Pöytäkirjamerkintä: Konepäällystöön kuuluville annetaan kaupungin puolesta käytettäväksi suojapuku.

Ympärivuotinen työsopimussuhde.

6 §. Alusten konepäällystö pysytetään kaupungin palveluksessa ympärivuotisessa työsopimussuhteessa, mikäli jonkun sanottuun henkilöstöön kuuluvan kanssa ei ole toisin sovittu. Kaupungilla on oikeus sijoittaa konepäällystöön kuuluvat purjehduskauden ulkopuolella muihin tehtäviin heidän palkkaetujaan kuitenkaan vähentämättä.

Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen.

7 §. Tämä sopimus tulee voimaan 1.6.1968 alkaen ja on voimassa 31.5.1969 saakka, josta lähtien se jatkuu yhden (1) vuoden kerrallaan, ellei sopimusta viimeistään kahta (2) kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä ole jommankumman asianomaisen puolelta irtisanottu.

122. LAKI JULKISISTA HUVITILAISUUKSISTA.

Annettu 9 p:nä elokuuta 1968.

(Suomen as.-kok. 492/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1938:30 ja 1948:116)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Täysivaltainen henkilö sekä rekisteröity yhdistys ja muu oikeustoimikelpoinen yhteisö saa viranomaisen luvalla toimeenpanna julkisen huvitilaisuuden niin kuin tässä laissa säädetään.

Asetuksella voidaan säätää, että määrätynlainen huvitilaisuus saadaan toimeenpanna ilman viranomaisen lupaa, mikäli tilaisuudesta on viranomaiselle ennakolta ilmoitettu.

2 §. Mitä tässä laissa säädetään julkisista huvitilaisuuksista, koskee julkisia juhlia, konsertteja, näytäntöjä, näyttelyjä, näytöksiä, iltamia, kilpailuja ja muita niihin rinnastettavia julkisia tilaisuuksia, joihin yleisö pääsee, riippumatta siitä, peritäänkö tilaisuudessa pääsymaksua jossakin muodossa vai ei.

Tämän lain säännöksiä sovelletaan 1 momentissa mainittuihin julkisiin tilaisuuksiin siinäkin tapauksessa, että tilaisuus järjestetään muussa tarkoituksessa kuin huvituksen tai viihteen järjestämiseksi tilaisuuden osanottajille. Yleisistä kokouksista on säädetty erikseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin tilaisuuksiin, joihin pääseminen edellyttää kutsua tai määrätyn yhteisön jäsenyyttä, sovelletaan tämän lain säännöksiä, jos osanottajilta tai osalta heistä peritään pääsymaksua tai tilaisuudet ovat osana toiminnassa, jota harjoitetaan yksinomaan tai pääasiallisesti tällaisten tilaisuuksien järjestämiseksi, taikka jos tilaisuutta muuten osanottajien lukumäärän, tilaisuuden laadun tai muiden olosuhteiden perusteella ei voida pitää kotikutsuina eikä niihin rinnastettavana.

3 §. Tämän lain säännökset eivät koske seurakunnan eivätkä Suomessa rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan tai niihin kuuluvien henkilöiden toimeenpanemaa jumalanpalvelusta tai hartaustilaisuutta.

Tämän lain säännökset luvan hakemisesta tai ilmoittamisesta eivät koske:

1) valtion, kunnan tai kirkollisen viranomaisen toimeenpanemia virallisia tilaisuuksia;

2) opettajakunnan toimesta valtion tai sen avustaman taikka kunnallisen oppilaitoksen oppilaille ja heidän omaisilleen sekä sotilasviranomaisten toimesta asevelvollisille ja heidän omaisilleen toimeenpantavia tilaisuuksia, joihin ei peritä pääsymaksua; sekä

3) itsenäisyyspäivän ja äitienpäivän viettoon liittyviä tilaisuuksia, joihin ei peritä pääsymaksua.

4 §. Ulkomaalaisen oikeudesta toimeenpanna sellaisia julkisia huvitilaisuuksia, jotka ovat elinkeinon harjoittamista, on erikseen säädetty.

5 §. Julkisen huvitilaisuuden toimeenpaneminen on kielletty pitkäperjantain, ensimmäisen pääsiäispäivän ja ensimmäisen joulupäivän aattoillasta kello 18.00 lukien 24 tunnin aikana.

Hallituksen määrääminä kiitos-, katumus- ja rukouspäivinä kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana sekä sunnuntaisin ja muina kirkollisina juhlapäivinä kello 8.00 ja 12.00 välisenä aikana ei saa toimeenpanna julkista huvitilaisuutta. Tässä momentissa mainittu kielto ei kuitenkaan koske:

1) museon avoinna pitämistä;

2) teatterinäytäntöjä, niihin luettuina ooppera-, operetti- ja näihin rinnastettavat näytännöt, sekä baletti- ja nukketeatteriesityksiä, mikäli näytäntöä tai esitystä ei ole pidettävä revyynä tai siihen verrattavana;

3) elokuvanäytäntöjä;

4) konsertteja, joiden pääasiallisena ohjelmana on muuta kuin iskelmä- tai tanssimusiikkia;

5) taide- ja kansantanssiesityksiä sekä luenta- ja lausuntaesityksiä;

6) taidenäyttelyjä ja näyttelyjä, joissa esitellään valokuvia, keräilyesineitä tai muuta niihin verrattavaa;

7) näyttelyjä ja näytöksiä, joiden tarkoituksena on elinkeinoelämän tai sen tuotteiden esittely taikka eläinten tai esineiden esittely arvostelua tai myyntiä varten;

8) kilpailuja, joiden tarkoituksena on edistää henkisiä harrastuksia tai lisätä taitavuutta jossakin ammatissa;

9) kilpailuja ja näytöksiä, joiden tarkoituksena on edistää liikenneturvallisuutta;

10) shakki-, bridge- ja muita niihin verrattavia kilpailuja ja näytöksiä;

11) lennokkikilpailuja ja -näytöksiä;

12) voimistelukilpailuja ja -esityksiä, sekä

13) urheilukilpailuja ja -esityksiä.

6 §. Lääninhallituksella on oikeus hakemuksesta myöntää poikkeuksia 5 §:ssä olevista kielloista.

7 §. Lääninhallituksella on tartuntataudin tai eläinkulkutaudin leviämisen ehkäisemiseksi oikeus tarvittaessa kieltää julkisten huvitilaisuuksien toimeenpano tai antaa niitä rajoittavia määräyksiä läänin alueella. Vastaavista toimenpiteistä kunnan alueella on säädetty erikseen.

Milloin kielto tai rajoitus on tarpeen yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi taikka 1 momentissa mainitusta syystä lääniä laajemmalla alueella, antaa siitä määräyksen sisäasiainministeriö.

8 §. Julkisessa huvitilaisuudessa tai sen toimeenpanopaikan välittömässä läheisyydessä ei kukaan saa pitää hallussaan ampuma-asetta, patruunoita, räjähdysainetta, terä- ja lyömäasetta taikka muuta sellaista esinettä tai ainetta, jota voidaan käyttää henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen suorittamiseen tai sellaisella rikoksella uhkaamiseen.

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei koske viran tai toimen vuoksi tarpeellista tai virkapukuun kuuluvaa aseistusta eikä tilaisuuden ohjelman suorituksessa tai urheilukilpailuissa tarvittavia välineitä ja tarvikkeita.

9 §. Julkisessa huvitilaisuudessa tai sen toimeenpanopaikan välittömässä läheisyydessä ei kukaan saa pitää hallussaan päihdyttäviä aineita.

Väkijuomien anniskelusta on säädetty erikseen.

10 §. Tässä laissa tarkoitettuihin tilaisuuksiin voidaan tarvittaessa asettaa yksi tai useampia järjestysmiehiä.

Järjestysmies on velvollinen laissa ja asetuksessa annettuja säännöksiä sekä poliisin niihin perustuvia ohjeita noudattaen toimimaan järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi sekä rikoksen ehkäisemiseksi julkisessa huvitilaisuudessa ja sen toimeenpanopaikan välittömässä läheisyydessä.

Jos poliisimies on virantoimituksessa julkisessa huvitilaisuudessa, on järjestysmiesten noudatettava hänen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi antamiaan määräyksiä.

11 §. Poliisi- ja järjestysmiehellä on oikeus julkisesta huvitilaisuudesta tai sen toimeenpanopaikan välittömästä läheisyydestä poistaa tai ottaa kiinni henkilö:

1) joka on juopuneena tai huumausaineen vaikutuksen alaisena;

2) joka uhkaavasti esiintyen, meluamalla tai väkivaltaisuudella häiritsee järjestystä tai vaarantaa turvallisuutta eikä kiellosta huolimatta siitä lakkaa;

3) joka jättää noudattamatta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi annettuja ohjeita, vaikka hänelle on siitä huomautettu; sekä

4) jonka elämäntapojensa vuoksi tai muutoin voidaan olettaa tekevän rikoksen, vaarantavan turvallisuutta tai aiheuttavan epäjärjestystä.

Järjestysmiehen kiinniottama henkilö on poistettava tai luovutettava viivyttelemättä poliisin haltuun. Milloin luovuttaminen ei hankaluuksitta voi tapahtua, olkoon järjestysmiehellä oikeus tilapäisesti pitää kiinniotettua säilössä, kunnes tilaisuus on päättynyt ja siihen kokoontuneet

ovat poistuneet toimeenpanopaikalta, enintään kuitenkin 6 tunnin ajan.

Poliisi- ja järjestysmiehellä on oikeus ottaa pois julkisessa huvitilaisuudessa tai sen toimeenpanopaikan välittömässä läheisyydessä olevalta 8 ja 9 §:ssä mainitut esineet ja aineet, jotka järjestysmiehen tulee viipymättä luovuttaa poliisille.

12 §. Julkisen huvitilaisuuden toimeenpanija on, milloin järjestys tai turvallisuus tilaisuudessa vaarantuu, velvollinen keskeyttämään tai tarvittaessa lopettamaan tilaisuuden. Oikeus keskeyttää tilaisuus mainitusta syystä, kunnes vaara on lakannut, on myös poliisimiehellä sekä järjestysmiehellä, jotka myös voivat kieltää ohjelman määrätyn osan esittämisen, mikäli se on lain tai hyvien tapojen vastainen taikka saattaa aiheuttaa vaaraa järjestykselle tai turvallisuudelle.

Poliisi- ja järjestysmies ovat siinä tapauksessa, etteivät muut toimenpiteet ole osoittautuneet riittäviksi, velvolliset lopettamaan tilaisuuden, jos se on lain tai hyvien tapojen vastainen taikka tilaisuuden toimeenpanemisesta, sen pääsylipuista perittävästä leimaverosta tai yleisen järjestyksen tai turvallisuuden vuoksi annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei noudateta taikka tilaisuudessa on syntynyt epäjärjestystä tai vaaraa paikalla oleville.

Milloin tilaisuus lopetetaan, yleisön on viivyttelemättä poistuttava toimeenpanopaikalta ja sen välittömästä läheisyydestä.

13 §. Jos käy ilmi, että julkinen huvitilaisuus, jonka toimeenpanosta on tehty viranomaiselle ilmoitus, tulisi loukkaamaan lakia tai hyviä tapoja, taikka jos on syytä epäillä, ettei järjestystä sellaisessa tilaisuudessa voida ylläpitää, voidaan tilaisuuden toimeenpano kieltää. Niin ikään voidaan tilaisuuden toimeenpano kieltää, milloin tartuntataudin tai eläinkulkutaudin leviämisen vaara, huoneiston tai muun toimeenpanopaikan sopimattomuus tai muu pätevä syy tekee kiellon tarpeelliseksi.

14 §. Yhdistyksellä tai muulla yhteisöllä ja kokoontumishuoneiston tai kokoontumisalueen omistajalla ja haltijalla on oikeus määräajaksi, enintään vuodeksi kerrallaan, kieltää pääsy omistamassaan taikka pysyvästi tai tilapäisesti hallitsemassaan kokoontumispaikassa toimeenpantaviin julkisiin huvitilaisuuksiin henkilöltä, jonka hänen elämäntapojensa perusteella on syytä varoa rikkovan siellä järjestystä tai vaarantavan turvallisuutta. Kielto on tullakseen voimaan alistettava poliisipiirin päällikön vahvistettavaksi.

Poliisipiirin päällikkö voi myös edellä mainituksi ajaksi kieltää 1 momentissa tarkoitetulta henkilöltä pääsyn piirissään toimeenpantaviin määrättyihin tai kaikkiin julkisiin huvitilaisuuksiin.

Tämän pykälän nojalla annettu kielto on poliisiviranomaisen toimesta todisteellisesti annettava tiedoksi sille, jota kielto koskee.

15 §. Asetuksella voidaan säätää, että sellaiset rakennelmat, laitteet ja järjestelyt, joiden laadulla, kunnolla tai suunnittelulla on ilmeistä merkitystä julkisen huvitilaisuuden toimihenkilöiden tai siinä esiintyvien

taikka yleisön turvallisuuden kannalta, on tarkastettava niiden omistajan tai haltijan kustannuksella.

Kokoontumishuoneistoista ja kokoontumisalueista rakennuksineen ja rakennelmineen, sikäli kuin on kysymys niiden soveltuvuudesta tässä laissa tarkoitetun tilaisuuden toimeenpanemiseen, sekä niiden tarkastamisesta poliisiviranomaisen taikka kunnan rakennusvalvonta-, palo- ja terveydenhoitoviranomaisen toimesta säädetään asetuksella.

16 §. Edellä 15 §:ssä mainituista tarkastuksista suoritettavista maksuista säädetään asetuksella. Valtion viranomaisen toimittamasta tarkastuksesta suoritettavat maksut on määrättävä eräiden viranomaisten toimituskirjoista ja virkatoimista suoritettavain maksujen perusteista 17 päivänä lokakuuta 1942 annetussa laissa (806/42) säädettyjen perusteiden mukaisesti.

Kunnallisvaltuuston päätös, joka koskee kunnan viranomaisen tarkastuksesta perittäviä maksuja, on alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi.

17 §. Myöntäessään luvan julkisen huvitilaisuuden toimeenpanemiseen viranomainen voi toimeenpanijan noudatettaviksi asettaa ehtoja, jotka ovat tarpeen valvontaa varten tai järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tilaisuudessa.

Asetuksella voidaan säätää, että määrätynlaisen tilaisuuden järjestämisen ehtona on järjestäjän ottama asianmukainen vastuuvakuutus sen korvausvelvollisuuden varalta, johon hänet tässä ominaisuudessa voidaan tuomita julkisen huvitilaisuuden aikana sattuneesta henkilöön tai omaisuuteen kohdistuneesta vahingosta, ja myös, mitkä ovat tämän vakuutuksen vähimmäismäärät.

18 §. Joka luvattomasti toimeenpanee tässä laissa tarkoitetun tilaisuuden, jonka järjestämiseen tarvitaan viranomaisen lupa, taikka rikkoo sen toimeenpanemisesta tässä laissa säädettyjä tai sen nojalla annettuja määräyksiä, tuomittakoon huvitilaisuuksista annettujen määräysten rikkomisesta sakkoon tai enintään kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen.

Jos joku muulla tavalla rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä, tuomittakoon hänet huvitilaisuuksista annettujen määräysten rikkomisesta sakkoon.

Järjestysmieheen kohdistetusta väkivallasta ja uhkauksesta sekä haitanteosta järjestysmiehelle rangaistaan niin kuin rikoslain 16 luvun 1 ja 2 §:ssä säädetään.

19 §. Joka häiritsee tässä laissa tarkoitettua tilaisuutta esiintymällä päihtyneenä pahennusta herättävällä tavalla taikka saamalla muulla tavoin aikaan pahennusta, tuomittakoon huvitilaisuuden häiritsemisestä sakkoon.

20 §. Aseet ja ampumatarvikkeet sekä päihdyttävät aineet, jotka 8 ja 9 §:n mukaan on luvattomasti pidetty hallussa, voidaan, vaikka ne eivät

kuuluisikaan säännösten rikkomiseen syyllistyneelle, tuomita valtiolle menetetyiksi.

21 §. Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa asetuksella.

22 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969, ja sillä kumotaan huvitilaisuuksien järjestysmiehistä 5 päivänä toukokuuta 1930 annettu laki (169/30), järjestyksen ja turvallisuuden tehostamisesta 17 päivänä maaliskuuta 1933 annettu laki (93/33) ja julkisten huvitilaisuuksien toimeenpanosta pyhäpäivinä 8 päivänä huhtikuuta 1938 annettu asetus (155/38) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

123. LAKI RAKENNUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu elokuun 9 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 493/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:110 ja 1966:33)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 16 päivänä elokuuta 1958 annetun rakennuslain (370/58) 18-32 §, 43 §, 56 §:n 1 ja 3 momentti, 58 §:n 1 momentti, 70 §:n 1 ja 3 momentti, 110 § sellaisena kuin se on 29 päivänä huhtikuuta 1966 annetussa laissa (250/66), 111 §, 119 §, 140 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä huhtikuuta 1966 annetussa laissa (250/66), 141 §:n 1 momentti, 143 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä huhtikuuta 1966 annetussa laissa (250/66), ja 145 §:n 1 momentti, sekä lisätään lakiin 32a §, lain 42 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 29 päivänä huhtikuuta 1966 annetussa laissa (250/66), uusi 4 momentti, 70 §:ään uusi 4 momentti, 100 §:ään uusi 4 momentti, 101 §:ään uusi 2 ja 3 momentti, sekä 140 §:ään uusi 3 momentti sellaisena kuin kolme viimeksi mainittua pykälää ovat 29 päivänä huhtikuuta 1966 annetussa laissa (250/66), 143 §:ään uusi 2 ja 3 momentti, jolloin entiset 2 ja 3 momentti muuttuvat 4 ja 5 momentiksi, sellaisena kuin entinen 2 momentti on 29 päivänä huhtikuuta 1966 annetussa laissa (250/66), sekä 146 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

3 luku.

Seutukaava.

18 §. Seutukaava käsittää tarpeellisiin tutkimuksiin ja selvityksiin perustuvan yleispiirteisen suunnitelman alueiden käyttämisestä eri tarkoituksiin.

Seutukaavaan voidaan sisällyttää alueiden käyttämisestä tarkempia määräyksiä (seutukaavamääräykset).

Seutukaava määrätään laadittavaksi aluetta varten (seutukaava-alue), johon kuuluvat kunnat muodostavat talousmaantieteellisesti ja muutoin tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden mahdollisuuksien mukaan niin, että seutukaava-alue käsittää läänin taikka että lääni jakautuu kahteen tai useampaan seutukaava-alueeseen.

Seutukaavan laatimisesta antaa määräyksen sisäasiainministeriö kuntia kuultuaan. Tällöin määrätään myös niistä erityisistä tarkoitusperistä, joihin seutukaavan laatimisella pyritään.

19 §. Kun sisäasiainministeriö on antanut 18 §:n 4 momentissa tarkoitetun määräyksen, seutukaava-alueen kuntien on perustettava seutukaavan laatimista ja muiden seutukaavoitukseen kuuluvien tehtävien suorittamista varten kuntainliitto (seutukaavaliitto).

Seutukaavaliitto voi sisäasiainministeriön suostumuksella ottaa suorittaakseen myös muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja tai seutukaavaliiton asiaksi muutoin säädettyjä tehtäviä, milloin niiden voidaan katsoa sopivasti liittyvän seutukaavan laatimiseen. Ministeriö voi päätöksessään antaa tarkempia määräyksiä tässä tarkoitetun toiminnan järjestämisestä ja suorittamisesta.

Milloin seutukaava-alueeseen kuuluu kuntia eri lääneistä, sisäasiainministeriö määrää, minkä lääninhallituksen valvonnan alainen seutukaavaliitto on.

20 §. Läänissä, jossa on kaksi tai useampia seutukaava-alueita, on läänin seutukaavatoimikunta, jonka tehtävänä on aloitteita tekemällä, neuvotteluja käymällä ja lausuntoja antamalla pyrkiä pitämään huolta yhteistyöstä seutukaavaliittojen välillä ja yhdensuuntaisuudesta niiden toiminnassa sekä seutukaavojen sopeutumisesta toisiinsa.

Seutukaavatoimikunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä muita jäseniä ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan määrää lääninhallitus. Muista jäsenistä ja näiden varajäsenistä kunkin seutukaavaliiton liittovaltuusto valitsee kaksi. Toimikunta asetetaan liittovaltuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi.

Toimikunta hyväksyy itselleen ohjesäännön, joka on alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi. Toimikunnan menoista seutukaavaliitot vastaavat jäsenkunnissaan edellisenä vuotena henkikirjoitettujen asukasten lukumäärien suhteessa.

Mitä 1 momentissa on säädetty seutukaava-alueesta, on sovellettava myös sellaisen alueen osaan, jollei sisäasiainministeriö toisin määrää.

21 §. Kunnalta, joka seutukaavaliiton perustamisen jälkeen on määrätty kuulumaan seutukaava-alueeseen ja sen johdosta on liittynyt seutukaavaliittoon, voidaan sen mukaan, kuin seutukaavaliiton perussäännössä määrätään, periä kohtuullinen korvaus saamastaan osuudesta seutukaavaliiton varoihin. Jos seutukaava-aluetta supistetaan, on sen johdosta seutukaavaliitosta eroavalle kunnalle suoritettava kohtuullinen korvaus osuudestaan seutukaavaliiton varoihin.

22 §. Seutukaavaliiton tulee huolehtia seutukaavan laatimisessa tarvittavien selvitysten hankkimisesta ja tutkimusten toimittamisesta sekä viivytyksettä laatia seutukaava, huolehtia sen pitämisestä ajan tasalla ja kehittää sitä tarpeen mukaan.

Seutukaava on laadittava niin, että siinä varataan vastaisen kehityksen edellyttämät riittävät alueet eri tarkoituksia varten. Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä huomiota seudun oloista johtuviin erityisiin tarpeisiin. Kaava on mahdollisuuksien mukaan sopeutettava seutukaava-alueeseen rajoittuvien alueiden seutukaavoitukseen sekä valtakunnansuunnitteluun. Kaavaa laadittaessa on pidettävä silmällä maankäytön taloudellisuutta ja sitä, ettei kaavan toteuttamisesta aiheudu maanomistajille kohtuutonta haittaa.

Sisäasiainministeriö voi 18 §:n 4 momentissa mainitun määräyksen antamisen jälkeenkin seutukaavaliittoa kuultuaan antaa tarkempia määräyksiä seutukaavoituksen toimittamisesta seutukaava-alueella.

Perusteet, joiden mukaan jäsenkunnat ovat velvollisia antamaan varoja seutukaavaliiton toimintaa varten, on liiton perussäännössä määrättävä siten, että kuntien maksuosuudet ovat kohtuullisessa suhteessa niiden taloudellisiin mahdollisuuksiin ja niille kaavasta koituviin etuihin.

23 §. Seutukaavaliitolla tulee olla tehtäviensä suorittamista koskeva yleisohjelma ja arvio niistä aiheutuvista kustannuksista. Ohjelma ja arvio samoin kuin niihin tehdyt muutokset on saatettava sisäasiainministeriön tietoon.

Kalenterivuotta varten kerrallaan seutukaavaliiton on laadittava yksityiskohtainen toimintaohjelma ja kustannusarvio. Ne on toimitettava lääninhallitukselle, seutukaavaliiton aloittaessa toimintansa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lääninhallituksen päätös seutukaavaliiton perussäännön vahvistamisesta on annettu, ja muulloin ennen edellisen vuoden marraskuun loppua. Lääninhallituksen on lähetettävä toimintasuunnitelma ja kustannusarvio lausuntonsa ohella sisäasiainministeriölle. Ministeriö päättää kustannusarvion hyväksymisestä 24 §:ssä säädetyn valtionosuuden määräämisen perusteeksi ottaen huomioon kustannukset, jotka on katsottava tarpeellisiksi 20 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 22 §:n 1 momentissa mainittujen tehtävien suorittamista varten. Kustannuksia, jotka kohdistuvat edellä mainittua lääninhallituksen päätöstä edeltäneeseen aikaan, ei tällöin voida hyväksyä, ellei siihen ole erityistä syytä.

Erityisestä syystä sisäasiainministeriö voi hyväksyä myös kustannusarvion, joka on toimitettu lääninhallitukselle 2 momentissa säädetyn määräajan päätyttyä.

Edellä 2 momentissa mainittuihin toimintaohjelmaan ja kustannusarvioon voidaan kalenterivuoden aikana hyväksyä muutoksia, milloin ne ovat osoittautuneet tarpeellisiksi.

Tässä pykälässä tarkoitettuja ohjelmia ja arvioita laadittaessa on kuultava läänin seutukaavatoimikuntaa.

24 §. Seutukaavaliitolle suoritetaan kalenterivuodelta jälkikäteen valtionosuutena puolet hyväksytyn kustannusarvion mukaisista kustannuksista. Erityisestä syystä valtionosuus voidaan suorittaa myös kustannusarviosta poikkeaviin tarpeellisiin kustannuksiin.

Tulo- ja menoarvion rajoissa seutukaavaliitolle voidaan antaa lisättyä valtionapua, milloin seutukaavan laatiminen on yleiseltä kannalta erityisen tarpeellista taikka milloin joidenkin jäsenkuntien taloudellinen kantokyky on erityisen heikko.

Valtionosuuden suorittamista on haettava sisäasiainministeriöltä kultakin kalenterivuodelta ennen seuraavan maaliskuun loppua uhalla, että hakemus muutoin voidaan hylätä, jollei pätevää syytä myöhästymiseen näytetä.

Valtionosuudesta voidaan maksaa ennakkoa, ei kuitenkaan enempää kuin jo suoritetut tarpeelliset kustannukset edellyttävät.

25 §. Seutukaavan hyväksyy sen jälkeen, kun ehdotuksesta on hankittu läänin seutukaavatoimikunnan lausunto, seutukaavaliiton liittovaltuusto. Seutukaava voidaan hyväksyä myös vaiheittain. Liittovaltuuston päätös on alistettava sisäasiainministeriön vahvistettavaksi.

Sisäasiainministeriön tulee hankkia seutukaavasta asianomaisten ministeriöiden lausunnot. Mikäli jokin ministeriö on vastustanut seutukaavan vahvistamista kokonaan tai olennaiselta osalta, sisäasiainministeriön on, jos se katsoo, että kaava olisi vahvistettava, siirrettävä asia valtioneuvoston ratkaistavaksi.

26 §. Seutukaava on oleva ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa, asemakaavaa ja rakennuskaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta seutukaavan toteutumista.

Seutukaava ei ole voimassa yleis-, asema- eikä rakennuskaava-alueella.

27 §. Myönnettäessä lupa uudisrakennuksen rakentamiseen on katsottava, ettei alueen käyttäminen seutukaavassa varattuun tarkoitukseen vaikeudu (rakentamisrajoitus). Lupa on, mikäli ei ole kysymys taajan asutuksen muodostamisesta, kuitenkin myönnettävä, jos luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisoikeudellisen yhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta. Haittaa arvosteltaessa ei ole otettava huomioon kiinteistöjaoituksessa seutukaavan vahvistamisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty seutukaavan toteuttamista varten.

Valtioneuvosto voi antaa oikeuden pakkolunastaa seutukaavaan otetun alueen tai sen käyttöoikeuden supistamisen, milloin se on tarpeellista seutukaavan toteuttamiselle sellaiselta osalta, jolla on olennaista merkitystä valtion, kunnan tai seudun väestön yleisten tarpeiden tyydyttämisen kannalta.

Milloin maankäytön järjestämisen turvaamiseksi on tarpeen, sisäasiainministeriö voi kieltää käyttämästä seutukaava-alueeseen kuuluvaa

aluetta seutukaavaliiton liittohallituksen hyväksymän seutukaavaehdotuksen tai, liittovaltuuston hyväksyttyä seutukaavan, tämän kaavan vastaiseen rakentamiseen (rakentamisrajoitus). Rajoitus ei kuitenkaan koske 5 §:n 3 momentissa tarkoitetun talousrakennuksen rakentamista eikä muutoinkaan maa- tai metsätalouden harjoittamista varten tarpeellista rakentamista. Rajoitus on voimassa, kunnes seutukaava on vahvistettu, enintään kuitenkin kaksi vuotta, jollei sisäasiainministeriö erityisestä syystä pitennä tätä aikaa enintään kahdella vuodella.

4 luku.

Yleiskaava.

28 §. Kaupungin yksityiskohtaisen kaavoituksen ja rakentamisen sekä muun maankäytön suunnittelemisen perustaksi on laadittava yleiskaava, joka sisältää pääpiirteet alueen käyttämisestä eri tarkoituksiin, niin kuin:

1) asumiseen;

2) elinkeinotoimintaan, kuten teollisuutta, kauppaa ja palvelutoimintaa sekä maa- ja metsätaloutta varten;

3) virkistykseen; sekä

4) liikennettä, vesihuoltoa ja muita yleisiä tarpeita varten.

Sisäasiainministeriö voi vapauttaa kaupungin 1 momentissa säädetystä velvollisuudesta, milloin sitä olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä tarkoituksenmukaisena.

Yleiskaavaan voidaan sisällyttää alueiden käyttämisestä tarkempia määräyksiä (yleiskaavamääräykset).

29 §. Yleiskaavan laatimisesta ja kehittämisestä on vastaavasti voimassa, mitä 22 §:n 2 momentissa on säädetty.

Yleiskaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto. Kaava voidaan hyväksyä myös vaiheittain.

Milloin katsotaan tarpeelliseksi, että yleiskaavalla olisi 30 ja 31 §:ssä sekä muutoin laissa säädetyt oikeusvaikutukset, valtuuston päätös alistettakoon sisäasiainministeriön vahvistettavaksi.

Mitä 53 §:n 1 momentissa on säädetty yleiskaavasta, koskee kuitenkin myös vahvistamatonta yleiskaavaa.

30 §. Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa ja ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi kaupungissa.

Yleiskaavan oikeusvaikutuksista on lisäksi vastaavasti voimassa, mitä 26 §:n 2 momentissa ja 27 §:n 1 momentissa on säädetty.

Yleiskaava ei ole voimassa asemakaava-alueella.

31 §. Milloin maankäytön tarkoituksenmukaisen järjestämisen kannalta on pidettävä tarpeellisena, voidaan yleiskaavassa erityisellä määräyksellä kieltää rakentamasta yleiskaava-alueella tai sen osalla niin, että vaikeutetaan alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen (rakentamisrajoitus).

Vastaavasti voidaan yleiskaavassa erityisellä määräyksellä kieltää suorittamasta kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ilman maistraatin lupaa, jos toimenpide on ilmeisesti sellainen, että se voi huomattavasti vaikeuttaa alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen tai turmella maisemakuvaa. Lupa ei ole tarpeen, jos kaupunki tai, milloin alue on kaavassa osoitettu valtion tarpeisiin, tämä on hyväksynyt toimenpiteen. Tässä momentissa tarkoitettu kielto ei ole voimassa alueella, jolla yleiskaavan muuttamisen johdosta on voimassa 32 §:n 1 momentin nojalla annettu, samaa toimenpidettä koskeva kielto.

Yleiskaavassa voidaan erityisellä määräyksellä kieltää käyttämästä rakennustoimintaan tarkoitettua aluetta enintään viiden vuoden aikana muuhun haja-asutukseen kuin maatalouden ja muiden siihen verrattavien elinkeinojen tarpeita varten (rakentamisrajoitus). Sisäasiainministeriö voi erityisistä syistä pitentää rajoituksen voimassaoloaikaa enintään viisi vuotta kerrallaan.

Tässä pykälässä säädetyistä rajoituksista johtuvasta lunastusvelvollisuudesta säädetään 56 §:ssä ja korvauksesta 70 §:ssä. Milloin 56 §:ssä tarkoitettua lunastusvaatimusta koskeva kanne on pantu vireille ennen 32 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimenpidettä koskevan, yleiskaavan muuttamisen johdosta annetun kiellon voimaantuloa, älköön kiellon voimaantulo vaikuttako lunastusvaatimuksen ratkaisemiseen.

32 §. Kun kysymys yleiskaavan laatimisesta tai muuttamisesta on pantu vireille taikka kun sisäasiainministeriö on jättänyt yleiskaavan tai osan siitä vahvistamatta, ministeriö voi antaa alueelle rakennuskiellon ja 31 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimenpidettä koskevan kiellon enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

Mitä 31 §:n 2 momentissa on säädetty luvan tarpeellisuudesta ja luvan myöntävästä viranomaisesta, on vastaavasti sovellettava myös edellä 1 momentissa tarkoitettuun kieltoon.

32a §. Valtion varoista suoritetaan kaupungille avustusta yleiskaavan laatimisesta ja yleiseen tarkoitukseen käytettävien alueiden lunastamisesta aiheutuvien kustannusten peittämiseen harkinnan mukaan, milloin se kustannusten suuruuden ja kaupungin taloudellisen aseman vuoksi katsotaan tarpeelliseksi.

5 luku.

Asemakaava ja tonttijako.

42 §. ----------

Alueella, jolla on voimassa 2 momentin 3, 4 tai 5 kohdassa tarkoitettu rakennuskielto asemakaavan laatimista tai muuttamista varten, ei saa suorittaa ilman maistraatin lupaa kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä, jos toimenpide on ilmeisesti sellainen, että se voi tuottaa huomattavaa haittaa asemakaavan laatimiselle tai toteuttamiselle tahi

turmella kaupunkikuvaa. Lupa ei ole tarpeen, jos kaupunki on hyväksynyt toimenpiteen.

43 §. Asemakaavassa voidaan enintään kolmen vuoden ajaksi kieltää uudisrakennuksen rakentaminen, ennen kuin välttämättömät kadut ja muut liikenneyhteydet sekä viemärit on järjestetty ja vedensaanti turvattu (rakennuskielto). Sisäasiainministeriöllä on valta erityisestä syystä pitentää kieltoaikaa enintään kolme vuotta kerrallaan.

Kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei asemakaava-alueella saa suorittaa ilman maistraatin lupaa, jos toimenpide ilmeisesti on sellainen, että se voi huomattavasti vaikeuttaa alueen käyttämistä asemakaavassa varattuun tarkoitukseen tai turmella kaupunkikuvaa. Lupa ei ole tarpeen, jos kaupunki tai, milloin alue on kaavassa osoitettu valtion tarpeisiin, tämä on hyväksynyt toimenpiteen. Mitä tässä momentissa on säädetty, ei sovelleta alueella, jolla asemakaavan muuttamisen johdosta on voimassa 42 §:n 2 momentin 3, 4 tai 5 kohdassa tarkoitettu kielto.

Tässä pykälässä säädetyistä rajoituksista johtuvasta lunastusvelvollisuudesta säädetään 56 §:ssä.

56 §. Jos maa asemakaavan tai 31 §:n 1 momentissa tarkoitetun yleiskaavan mukaan on käytettävä toiseen tarkoitukseen kuin yksityiseen rakennustoimintaan tai alueella ei saa ryhtyä 31 §:n 2 momentissa tai 43 §:n 2 momentissa tarkoitettuun toimenpiteeseen, eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan, on kaupunki tai, milloin alue on kaavassa osoitettu valtion tarpeisiin, tämä velvollinen lunastamaan maan. Mitä tässä on säädetty, ei koske 46 tai 47 §:ssä tarkoitettua maata.

Korvauksesta, joka johtuu yleiskaavan aiheuttamasta maan käyttöoikeuden rajoituksesta säädetään 70 §:ssä.

58 §. Kaupungille tai valtiolle 56 tai 57 §:ssä säädetty lunastusvelvollisuus ei tule voimaan, ennen kuin maanomistajan hakemus saada poikkeus rajoituksesta taikka hakemus luvan myöntämisestä 31 §:n 2 momentissa tai 43 §:n 2 momentissa tarkoitettuun toimenpiteeseen on hylätty ja päätös on saanut lainvoiman.

---

70 §. Jos maanomistaja 31 §:n 3 momentissa tarkoitetun rajoituksen johdosta ei voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan, on omistajalla oikeus saada kaupungilta korvaus vahingosta, joka hänelle siten koituu. Samanlainen oikeus on myös vastaavasti sillä, jolla ennen yleiskaavan hyväksymistä oli nautinta-, rasite tai muu sellainen oikeus alueeseen.

Arvosteltaessa korvausvelvollisuutta ei ole otettava huomioon niitä muutoksia kiinteistöjaotuksessa, jotka ovat tapahtuneet yleiskaavan valmistamisen jälkeen, ellei niitä ole tehty kaavan toteuttamista varten.

Kaupungille tässä pykälässä säädetty korvausvelvollisuus ei tule voimaan, ennen kuin maanomistajan hakemus saada poikkeus rakennuskiellosta on hylätty ja päätös on saanut lainvoiman.

100 §. ----------

Alueella, jolla on voimassa 2 momentissa tarkoitettu rakennuskielto, ei saa ilman rakennuslautakunnan lupaa suorittaa kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä, jos toimenpide on ilmeisesti sellainen, että se voi tuottaa huomattavaa haittaa rakennuskaavan laatimiselle tai toteuttamiselle tahi turmella maisemakuvaa. Lupa ei ole tarpeen, jos kunta on hyväksynyt toimenpiteen.

101 §. ----------

Kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei rakennuskaava-alueella saa suorittaa ilman rakennuslautakunnan lupaa, jos toimenpide on ilmeisesti sellainen, että se voi huomattavasti vaikeuttaa alueen käyttämistä rakennuskaavassa varattuun tarkoitukseen tai turmella maisemakuvaa. Lupa ei ole tarpeen, jos kunta on hyväksynyt toimenpiteen. Mitä tässä momentissa on säädetty, ei sovelleta alueella, jolla rakennuskaavan muuttamisen johdosta on voimassa 100 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielto.

Edellä 2 momentissa säädetystä rajoituksesta johtuvasta lunastusvelvollisuudesta säädetään 110 §:ssä.

110 §. Jollei aluetta, joka rakennuskaavassa on osoitettu yleisen rakennuksen rakennusmaaksi tai muuksi yleiseksi alueeksi kuin liikenneväyläksi, ole maanomistajan suostumuksella otettu tarkoitukseensa käytettäväksi tai sen pakkolunastamista pantu vireille eikä maanomistaja rakennuskaavasta johtuvan rakentamisrajoituksen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen aluetta, on kunta tai, milloin alue on kaavassa katsottava osoitetuksi valtion tarpeisiin, tämä velvollinen lunastamaan alueen. Mikäli kunta tai valtio ei täytä lunastusvelvollisuuttaan, omistajalla on oikeus kanteella vaatia sitä. Jos tuomioistuin hyväksyy kanteen, omistaja saa hakea lunastuksen toimeenpanemista. Mitä 58 §:n 2 ja 3 momentissa on säädetty, on vastaavasti voimassa tässä momentissa tarkoitetusta lunastusvelvollisuudesta.

Milloin maanomistaja 101 §:n 2 momentissa tarkoitetun rajoituksen johdosta ei voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen aluetta, on vastaavasti voimassa, mitä edellä 1 momentissa on säädetty.

Tässä pykälässä säädetty lunastusvelvollisuus ei tule voimaan, ennen kuin maanomistajan hakemus saada poikkeus rakentamisrajoituksesta tai hakemus luvan myöntämisestä 101 §:n 2 momentissa tarkoitettuun toimenpiteeseen on hylätty ja päätös on saanut lainvoiman.

Jos rakennuskaavan muutos, jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt ennen asian vireillepanoa, tai vireillä oleva maanmittaustoimitus voi vaikuttaa lunastusvelvollisuuteen, ei 1 momentissa tarkoitettua kannetta saa ratkaista, ennen kuin muutos on käsitelty loppuun tai toimitus päättynyt.

111 §. Mitä 50 §:ssä sekä 52 §:n 2-4 kohdassa ja 53 §:n 1 momentissa on säädetty pakkolunastamisesta asemakaava-alueella sekä sellaisella alueella, jonka kaupunginvaltuusto on päättänyt kaavoitettavaksi, on vastaavasti voimassa rakennuskaava-alueella sekä sellaisella alueella, jonka kunnanvaltuusto on päättänyt kaavoitettavaksi. Mitä 52 §:n 1 kohdassa on säädetty, on niin ikään vastaavasti voimassa rakennuskaava-alueella, milloin rakennuskaavassa rakennuspaikaksi tarkoitettua tilaa tai muuta aluetta, jota saadaan käyttää rakentamiseen, ei ole katsottava rakennetuksi pääasiallisesti rakennuskaavan mukaisesti. Samoin on maalaiskunnasta voimassa, mitä 53 §:n 2 momentissa ja 59 §:n 1 momentissa on säädetty kaupungista.

Omaisuutta tämän luvun säännösten nojalla pakkolunastettaessa on noudatettava pakkolunastuslain säännöksiä, kuitenkin niin, että korvaus määrätään tämän lain 60 §:ssä säädettyjen perusteiden mukaan sekä soveltaen 68 §:n 2 ja 3 momentin säännöksiä.

119 §. Maalaiskuntaa varten on laadittava yleiskaava, milloin se on katsottava tarpeelliseksi. Tällöin on soveltuvin osin voimassa, mitä 4 luvussa on säädetty. Mitä sanotussa luvussa on säädetty asemakaavasta, koskee myös rakennuskaavaa.

Maalaiskunnan yleiskaavan oikeusvaikutuksista on vastaavasti voimassa, mitä yleiskaavan oikeusvaikutuksista kaupungissa on säädetty. Alueella, jolle kunnanvaltuusto on päättänyt laadittavaksi yleiskaavan, sovelletaan myös vastaavasti 53 §:n 1 momentin säännöksiä.

140 §. Maistraatin, järjestysoikeuden ja rakennuslautakunnan päätös rakennuslupa-asiassa sekä lääninhallituksen päätös, joka koskee rakennuskieltoa, rakennuslupaa, rakennusjärjestyksen tai kaavan vahvistamista taikka 5 tai 132 §:ssä tarkoitettua lupaa, samoin kuin sisäasiainministeriön päätös, joka perustuu tähän lakiin tai sen nojalla annettuun asetukseen, on annettava julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

Kaupunginhallituksen päätöksen tonttijaon hyväksymistä koskevassa asiassa katsotaan tulleen asianomaisen tietoon, kun päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi niin, kuin kunnallislain (642/48) 30 §:n 1 momentissa on säädetty.

141 §. Rakennusjärjestyksen ja kaavan vahvistamista, tonttijaon hyväksymistä sekä rakennuskieltoa ja rakennuslupaa koskevassa päätöksessä samoin kuin 133 §:ssä tarkoitetussa asiassa annetussa päätöksessä voidaan määrätä, että sitä on noudatettava, ennen kuin se on saanut lainvoiman. Valitusviranomainen saa kuitenkin kieltää täytäntöön panemisen.

---

143 §. Milloin rakennusjärjestyksen, asema- tai rakennuskaavan taikka tonttijaon hyväksyminen tai niiden taikka vahvistetun yleiskaavan muuttaminen on katsottava tarpeelliseksi, sisäasiainministeriö voi asettaa määräajan, jonka kuluessa sitä koskeva päätös on tehtävä ja, tonttijakoa lukuun ottamatta, alistettava vahvistettavaksi. Jos määräystä ei noudateta, ministeriö voi ryhtyä toimenpiteisiin kunnan velvoittamiseksi siihen uhkasakolla.

Milloin kunta ei täytä sille 28 tai 119 §:ssä säädettyä velvollisuuttaan laatia ja hyväksyä yleiskaava, sisäasiainministeriö voi asettaa määräajan, jonka kuluessa tätä koskeva päätös on tehtävä. Jos määräystä ei noudateta, sovelletaan, mitä 1 momentissa on säädetty.

Edellä 1 momentissa säädetyssä järjestyksessä kunta voidaan myös velvoittaa alistamaan vahvistettavaksi yleiskaava, milloin yleiskaavan oikeusvaikutusten puuttumisen voidaan katsoa aiheuttavan huomattavaa haittaa kaavoituksen toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle kunnassa, kuten alueiden varaamiselle asumista, teollisuutta tai virkistystarkoituksia varten taikka liikenteen tai vesihuollon järjestämiselle.

---

145 §. Milloin rakennustyöhön tai muuhun toimenpiteeseen ryhdytään vastoin tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja kieltoja tai määräyksiä, on maistraatilla, järjestysoikeudella, rakennuslautakunnalla ja niiden määräämällä valvojalla sekä rakennustarkastajalla valta sulkemalla tai sinetöimällä työpaikka, asettamalla esteitä, järjestämällä vahdinpito, katkaisemalla johdot tai muulla sopivalla toimenpiteellä keskeyttää työ. Toimenpiteestä on rakennuslautakunnan, rakennustarkastajan tai valvojan maalaiskunnassa viivytyksettä ilmoitettava lääninhallitukselle sekä rakennustarkastajan tai valvojan kaupungissa tai kauppalassa maistraatille tai järjestysoikeudelle. Toimenpide on heti peruutettava, jos lääninhallitus, maistraatti tai järjestysoikeus niin määrää.

---

146 §. ----------

Maistraatin, järjestysoikeuden ja rakennuslautakunnan tulee 144 tai 145 §:ssä tarkoitetun rikkomuksen sattuessa ilmoittaa asiasta syytteen nostamista varten syyttäjäviranomaiselle. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, milloin tekoa olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

Milloin seutukaavaliiton tehtäviä hoitaa rakennusasetuksen (266/59) 24 §:n 1 momentissa tarkoitettu yhdistys, on seutukaava-alueen kuntien perustettava vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta seutukaavaliitto.

Läänin seutukaavatoimikunta on asetettava kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta lukien edellä 20 §:n 2 momentissa säädetyn toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Sen estämättä, mitä 19 §:n 2 momentissa on säädetty, saadaan mainitussa lainkohdassa tarkoitettu tehtävä suorittaa loppuun, mikäli seutukaavaliitto on ottanut sen suorittaakseen ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 23 §:n 2-4 momentin ja 24 §:n säännöksiä sovelletaan ensimmäisen kerran seutukaavaliiton toimintaohjelmaan ja kustannusarvioon vuodeksi 1969 ja valtion osuuteen sanotun vuoden kustannuksista.

Alueella, jolla on voimassa rakennuslain muuttamisesta 29 päivänä huhtikuuta 1966 annetun lain (250/66) loppusäännöksen 5 momentissa tarkoitettu rakennuskielto tai jolle sisäasiainministeriö on antanut säännöksen viimeisessä momentissa tarkoitetun rakennuskiellon, on voimassa 100 §:n 4 momentissa tarkoitettu kielto.

Tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa vireillä olevassa asiassa, joka koskee lunastamista tai korvauksen suorittamista tässä laissa muutetuissa säännöksissä mainituissa tapauksissa, noudatetaan aikaisempia säännöksiä.

124. LAKI RAKENNUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu elokuun 9 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 494/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:110 ja 1965:33)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 16 päivänä elokuuta 1958 annetun rakennuslain 136 §:ään, sellaisena kuin se on 23 päivänä huhtikuuta 1965 annetussa laissa (233/65), uusi, näin kuuluva 3 momentti:

136 §. ----------

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta rakennustyön valvonnasta älköön perittäkö rakennuttajalta muunlaista maksua. Maistraatin ja järjestysoikeuden pöytäkirjanotteen sekä todistuksen lunastuksesta on kuitenkin voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

125. ASETUS TULLISÄÄNNÖN MUUTTAMISESTA.

Annettu elokuun 9 p:nä 1968. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 504/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1939:42 ja 1967:22)

Valtiovarainministerin esittelystä muutetaan 8 päivänä syyskuuta 1939 annetun tullisäännön 3, 5 ja 7 §, sellaisina kuin ne ovat 24 päivänä helmikuuta 1967 annetussa asetuksessa (109/67), näin kuuluviksi:

1 luku.

Yleiset määräykset.

3 §. Tullitiet.
Merellä käytettäköön tulliteinä yleisiä kulkuväyliä, jotka johtavat:

Helsinkiin Porkkalan majakan sekä itä- että länsipuolitse tai Harmajan taikka Söderskärin majakan ohitse pitkin virallista kulkuväylää Helsingin satamiin;

---

2 luku.

Tullihallinto.

5 §. Tullipiirit.
1. Tullirajavyöhyke on jaettu seuraaviin tullipiireihin, joista kukin käsittää jäljempänä sen kohdalla mainittujen kuntien alueen:

Helsingin tullipiiri: Helsingin ja Järvenpään kaupungit, Espoon, Kauniaisten ja Keravan kauppalat, Helsingin maalaiskunnan sekä Inkoon, Siuntion, Kirkkonummen, Sipoon, Tuusulan, Nurmijärven ja Vihdin kunnat.

---

7 §. Tulliasemat ja niiden tehtävät.

1. Tulliaseman tehtävänä on suorittaa asianomaisen tullikamarin alaisena tullihallituksen määräämiä tullilaitokselle kuuluvia tehtäviä.

2. Tulliasemia on eri tullikamareiden alaisina seuraavasti:

Helsinki: Inkoon tulliasema;

---

126. TYÖVÄENOPISTON ERÄIDEN PALKKIOIDEN TARKISTAMINEN.

Kaupunginhallituksen päätös elokuun 12 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:36)

Kaupunginhallitus päätti, että suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä työväenopistossa maksetaan 1.9.1968 lukien

elo- ja varjokuvakoneen ym. käytöstä palkkiota 6,80 mk tunnilta ja

järjestysmies- ym. tehtävistä palkkiota 3,65 mk tunnilta.

127. ASETUS MOOTTORIAJONEUVOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu elokuun 23 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 537/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:81, 1965:116 ja 1966:74 ja 169)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä muutetaan 4 päivänä lokakuuta 1957 annetun moottoriajoneuvoasetuksen (330/57) 17 §:n 8 momentti, 20 §:n 3 momentin b-kohta, 21 §:n 1, 3, 4, 5 ja 7 momentti, 22 §:n 1 ja 2 momentti, 41 §:n 2 momentti ja 49 §:n 2 momentti, näistä 20 §:n 3 momentin b-kohta, 21 §:n 1, 3, 5 ja 7 momentti, 22 §:n 1 momentti, 41 §:n 2 momentti ja 49 §:n 2 momentti sellaisina kuin ne ovat 12 päivänä marraskuuta 1965 annetussa asetuksessa (592/65), 21 §:n 4 momentti sellaisena kuin se on 15 päivänä heinäkuuta 1966 annetussa asetuksessa (405/66) sekä 17 §:n 8 momentti ja 22 §:n 2 momentti sellaisina kuin ne ovat 20 päivänä joulukuuta 1966 annetussa asetuksessa (692/66), ja lisätään asetuksen 24 §:ään uusi 11 momentti seuraavasti:

17 §. ----------

8. Toimitettuaan määräaikaisen uusintakatsastuksen katsastusmiehen on siitä tehtävä merkintä rekisteriotteeseen ja lähetettävä viipymättä ilmoitus autorekisterikeskukselle, sekä jäljempänä 24 §:n 3 momentissa mainituissa tapauksissa suoritettava siinä tarkoitetut toimenpiteet. Määräaikaista katsastusta ei saa ilman erityistä syytä toimittaa, jos rekisteriote on viranomaiselle annettu.

---

20 §. ----------

3. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä:

---

b) auton katsastuskirja tai, milloin ministeriö on niin määrännyt, sitä vastaava tyyppikatsastustodistus, ei kuitenkaan silloin, kun tilapäisesti rekisteristä poistettu auto sen omistajan vaihtumatta ilmoitetaan uudelleen rekisteröitäväksi samana kalenterivuonna, jona se on otettu käyttöön tai säädetyssä järjestyksessä uusintakatsastettu.

---

21 §. 1. Vastaanotettuaan ilmoituksen auton rekisteröimistä varten on poliisiviranomaisen annettava omistajalle auton tunnusmerkit kaksin kappalein, jotka on kiinnitettävä autoon näkyvälle paikalle eteen ja taakse, sekä väliaikaistodistus, joka oikeuttaa niitä väliaikaisesti käyttämään.

---

3. Tunnusmerkeistä on omistajan suoritettava ministeriön määräämä korvaus.

4. Jos auton tunnusmerkit ovat turmeltuneet tai kadonneet, on auton omistajan hankittava auton kotipaikan poliisiviranomaisen välityksellä uudet tunnusmerkit. Korvaus tunnusmerkeistä on suoritettava niitä tilattaessa, ja oikeuttaa tästä rekisteriotteeseen tehty merkintä auton omistajan käyttämään itse hankkimiaan väliaikaisia tunnusmerkkejä, siksi kunnes uudet tunnusmerkit ovat saatavina.

5. Tunnusmerkkien valmistuksesta huolehtii autorekisterikeskus.

---

7. Tunnusmerkeistä antaa ministeriö tarkemmat ohjeet.

22 §. 1. Ennen kuin auto on asianmukaisesti ilmoitettu rekisteröitäväksi ja varustettu tunnusmerkein, älköön sitä liikenteeseen käytettäkö muissa kuin tämän pykälän 4 momentissa, 27, 80 ja 81 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa, ellei ministeriö toisin määrää.

2. Yksityiskäyttöön rekisteröidystä uudesta henkilöautosta on omistajan sen käyttöönottoa seuraavana vuonna tehtävä lokakuun loppuun mennessä käyttöilmoitus esittämällä auton kotipaikan poliisiviranomaiselle rekisteriote ja, jos liikennevakuuttamisvelvollisuus on olemassa, annettava tälle vakuutusyhtiön antama todistus siitä, että asianmukainen vakuutusmaksu käyttöönottovuonna alkaneelta vakuutuskaudelta on suoritettu. Vastaanotettuaan käyttöilmoituksen on poliisiviranomaisen tehtävä siitä merkintä rekisteriotteeseen ja ilmoitus autorekisterikeskukselle. Käyttöilmoitusta ei kuitenkaan vaadita, jos auto siitä erikseen annettujen määräysten nojalla on sinä vuonna katsastettu ja katsastusmiehelle on annettu vaadittavat selvitykset liikennevakuutuksesta.

---

24 §. ---

11. Rekisteriin tehdyssä merkinnässä olevan virheen oikaisemisesta on erikseen säädetty.

41 §. ---

2. Liikennevakuutusyhtiön on vuosittain ennen lokakuun loppua ilmoitettava ministeriön määräämällä tavalla autorekisterikeskukselle moottoripyörät, joista on suoritettu asianmukainen liikennevakuutusmaksu viimeiseltä ennen ilmoituksen antamista alkaneelta vakuutuskaudelta. Milloin liikennevakuuttamisvelvollisuutta ei ole, on moottoripyörästä tehtävä vuosittain ennen lokakuun loppua käyttöilmoitus ajo-

neuvon kotipaikan poliisiviranomaisen välityksellä autorekisterikeskukselle, ja on poliisiviranomaisen tehtävä käyttöilmoituksesta merkintä rekisteriotteeseen.

49 §. ----------

2. Traktorin ja moottorityökoneen vuosittaisesta ilmoittamisesta autorekisterikeskukselle on soveltuvin osin voimassa, mitä 41 §:n 2 momentissa on säädetty moottoripyörän ilmoittamisesta.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1968.

128. MOOTTORIAJONEUVOASETUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös elokuun 23 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 541/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:104, 1965:117 ja 1966:170)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on kumonnut moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta 29 päivänä marraskuuta 1957 antamansa päätöksen (392/57) 54 a §:n sellaisena kuin se on 12 päivänä marraskuuta 1965 (593/65) ja 20 päivänä joulukuuta 1966 (695/66) annetuissa päätöksissä.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1968.

129. LAKI KOULUHALLITUKSESTA JA SEN ALAISESTA PIIRIHALLINNOSTA.

Annettu elokuun 30 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 534/68)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Kouluhallitus on opetusministeriön alainen keskusvirasto.

Kouluhallituksen alaisina piirihallintoviranomaisina ovat lääninhallitukset kukin läänissään. Koulutoimen valvontaa varten lääni voidaan jakaa tarkastuspiireihin.

Asetuksella säädetään, mitkä koulut ja muut oppilaitokset, kirjastot sekä vapaata sivistystoimintaa suorittavat valtionapua saavat laitokset ovat välittömästi kouluhallituksen alaisia.

2 §. Kouluhallinnolla tarkoitetaan tässä laissa kouluhallitusta ja sen alaisen toiminnan piirihallintoa.

Kouluhallinnon tehtävänä on:

1) valvoa oppivelvollisuudesta johtuvia toimenpiteitä;

2) johtaa ja valvoa niiden yleissivistävää koulutusta antavien koulujen ja oppilaitosten suunnittelua ja toimintaa, jotka on sen alaisiksi säädetty;

3) johtaa ja valvoa sen alaisiksi säädettyjä opettajanvalmistuslaitoksia ja muuta opettajakoulutusta;

4) valvoa yleistä kirjastotointa ja vapaata sivistystyötä; sekä

5) suorittaa ne muut tehtävät, jotka on säädetty tai määrätty sen suoritettaviksi.

3 §. Kouluhallituksessa voi olla pääjohtajan, ylijohtajan, osastopäällikön, toimistopäällikön, yli-insinöörin, yliarkkitehdin, ylikamreerin, ylitarkastajan, kirjastoylitarkastajan, esittelijän, kamreerin, taloustarkastajan, kielenkääntäjän, kirjastosihteerin, osastosihteerin ja kirjaajan virkoja sekä pääkirjanpitäjän, toimistosihteerin, apulaistaloustarkastajan, apulaiskirjaajan, kanslistin, apulaiskirjanpitäjän, toimistoapulaisen, konekirjoittajan, puhelinkeskuksen hoitajan, ylivahtimestarin ja vahtimestarin toimia. Pääjohtajan, ylijohtajan, osastopäällikön, toimistopäällikön, yli-insinöörin, yliarkkitehdin ja ylitarkastajan virat voidaan määrätä sopimuspalkkaisiksi.

Lääninhallituksessa kouluhallinnon tehtäviä varten olevista viroista säädetään erikseen.

Kouluhallinnossa voi olla myös ylimääräisiä toimenhaltijoita, tilapäisiä toimihenkilöitä sekä työsopimussuhteessa olevaa henkilökuntaa.

Asetuksella voidaan säätää, että kouluhallituksen toimistopäällikön ja ylitarkastajan sopimuspalkkaiset virat saa täyttää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Jos määräajaksi täytettyyn virkaan nimitetyllä on valtion tai kunnan virka, pysyy hän tässä virassaan, mutta vapautuu sen hoitamisesta siksi ajaksi, jonka hän on mainitussa kouluhallituksen virassa.

4 §. Kansakouluntarkastajille ja kirjastontarkastajille kuuluvat asiat siirtyvät lääninhallituksen käsiteltäviksi tämän lain piirihallintoa koskevien säännösten tullessa voimaan. Mitä kansakouluntarkastajan ja kirjastontarkastajan tehtävistä on säädetty tai määrätty, on, jollei muualla toisin säädetä tai määrätä, vastaavasti sovellettava lääninhallituksen tehtäviin.

Kouluhallitukselle kuuluvia asioita voidaan asetuksella siirtää lääninhallitukselle.

5 §. Mitä muutoksenhausta kansakouluntarkastajan ja kirjastontarkastajan päätökseen on säädetty, on vastaavasti noudatettava lääninhallituksen päätöksen osalta.

6 §. Tämän lain piirihallintoa koskevien säännösten voimaan tullessa lakkautetaan kansakouluntarkastajan ja kirjastontarkastajan virat sekä kaupunkien kunnalliset kansakouluntarkastajan virat.

7 §. Lakien, asetusten tai määräysten mukaan opetusministeriölle kuuluvia kouluhallinnon alaa koskevia asioita, lukuun ottamatta sellaisia, jotka ministeriöiden toimialaa koskevien säännösten mukaan on ministeriön ratkaistava, voidaan asetuksella siirtää kouluhallituksen ratkaistaviksi.

8 §. Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan asetuksella.

9 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1969, kuitenkin niin, että piirihallintoa koskevat säännökset tulevat voimaan asetuksella säädettävästä ajankohdasta lukien sen jälkeen, kun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuista viroista on lailla säädetty. Vastaavasti samoista ajankohdista lukien kumotaan muissa laeissa olevat säännökset siltä osin kuin ne ovat ristiriidassa tämän lain kanssa.

Tässä laissa tarkoitettuja virkoja ja toimia voidaan perustaa ja täyttää ennen lain voimaantuloa sekä ryhtyä muihinkin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen kouluhallinnon toiminnan jatkamiseksi tämän lain tullessa voimaan.

Asetuksella voidaan 3 §:n 1 momentissa mainittuja virkoja ja toimia tulo- ja menoarvion rajoissa perustaa myös siten, että kouluhallituksessa jo olemassa olevia virkoja ja toimia, niiden varsinaisen palkkauksen vähentymättä, vain nimeltään muutetaan 3 §:n 1 momentissa mainituiksi viroiksi ja toimiksi, jolloin entisen nimisen viran tai toimen haltija siirtyy nimeltä muutetun viran tai toimen haltijaksi.

Tämän lain voimaan tullessa siirretään kouluhallituksesta lakkautettavan viran tai pysyväisen toimen haltija säädettyä järjestystä noudattaen hänelle soveltuvaan uuteen virkaan tai toimeen kouluhallituksessa taikka, mikäli häntä ei siirretä edellä tarkoitettuun tai muuhunkaan hänelle soveltuvaan virkaan tai toimeen, asetetaan lakkautuspalkalle.

Tämän lain piirihallintoa koskevien säännösten tullessa voimaan siirretään kansakouluntarkastajan tai kirjastontarkastajan viran haltija säädettyä järjestystä noudattaen hänelle soveltuvaan virkaan lääninhallituksessa tai, mikäli häntä ei siirretä edellä tarkoitettuun tai muuhunkaan hänelle soveltuvaan virkaan, asetetaan lakkautuspalkalle.

Päätoiminen kaupungin kansakouluntarkastaja, joka on nimitetty virkaan ennen tämän lain piirihallintoa koskevien säännösten voimaan tuloa, voidaan, jos hän siihen suostuu, siirtää ja nimittää hänelle soveltuvaan lääninhallituksen virkaan sitä haettavaksi julistamatta.

130. KESKIOLUEN VÄHITTÄISMYYNTI JA ANNISKELU HELSINGIN KAUPUNGISSA.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 4 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:117)

Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa Oy Alkoholiliike Ab:n hallintoneuvostolle suostuvansa keskioluen vähittäismyyntiin ja anniskeluun Helsingin kaupungissa 1.1.1969 lukien.

131. LINJA-AUTOJEN RAKENNE JA VARUSTEET.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös syyskuun 4 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 550/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1950:53)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on 4 päivänä lokakuuta 1957 annetun moottoriajoneuvoasetuksen 12 §:n 7 momentin nojalla, sellaisena kuin se on 18 päivänä joulukuuta 1959 annetussa asetuksessa (474/59), päättänyt:

Yleisiä määräyksiä.

1 §. 1. Linja-auton tulee olla siten rakennettu, että sen painopiste on mahdollisimman alhaalla. Sen jousituksen tulee taata autolle tasainen kulku. Linja-auton tulee olla umpinainen, luja, jäykkä, tiivis ja riittävästi eristetty. Siinä tulee edessä ja takana olla vahvarakenteiset puskurit tai niitä vastaavat vahvikkeet sekä 40 mm:n vetosilmukkaan sopivat koukut tai kytkimet.

2. Linja-autossa tulee olla edessä, oikealla sivulla ensimmäiseen korin sivupylvääseen ja vasemmalla sivulla ensimmäiseen etuakselin takana olevaan pylvääseen ulottuva, korin kehikkoon kuuluva tai siihen lujasti kiinnitetty vähintään 2.5 mm:n teräslevystä tai tätä lujuudeltaan vastaavasta aineesta valmistettu suojus. Levyn, johon saa tehdä jäähdyttimen ja muiden välttämättömien laitteiden edellyttämät aukot, tulee ulottua lattian tasosta ikkunoiden alareunaan, jonka tulee olla vähintään 0.5 m lattian tason yläpuolella. Puurakenteisessa korissa, tai milloin riittävän suojan aikaansaaminen sitä edellyttää, muussakin korissa, tulee lisäksi auton vasemmalla sivulla olla vähintään 0.5 m korkea, 1.25 mm:n teräslevystä tai tätä lujuudeltaan vastaavasta aineesta tehty suojus, jonka yläreuna on ikkunain alareunan tasalla, kuitenkin enintään 1 500 mm maasta.

3. Linja-auton saa rakentaa kaksikerroksiseksi tai nivelrakenteiseksi taikka alustalle, jota ei ole tyyppikatsastuksessa hyväksytty linja-auton alustaksi, vain ministeriön erikseen antamalla luvalla.

2 §. 1. Linja-autossa tulee olla siten rakennettu, vähintään kaksipiirinen käyttöjarru, että toiseen piiriin johtavan jarruvoimansiirron häiriytyessä ainakin toisen piirin jarrut pysyvät toimintakelpoisina. Tätä varten tulee jokaista piiriä varten olla erilliset jarruvoimansiirtojärjestelmät.

2. Milloin linja-auton kokonaispaino ylittää 5 tonnia, tulee käyttöjarrun olla paineilmalla toimiva tai varustettu tehostimella.

3. Käytettäessä imua tai paineilmaa jarrujen toiminnan ohjaukseen tahi tehostamiseen tulee linja-autossa olla säiliöpainetta osoittava mittari ja lisäksi tyhjiön tai ylipaineen liian alhaista arvoa osoittava, selvästi kuuluva, tai mekaaninen, näkyvä varoituslaite sekä tarpeelliset ilmanpuhdistimet, lauhdeveden erottimet ja muut jarrujen luotettavaa toimintaa varten vaadittavat laitteet. Milloin imua tai paineilmaa käytetään ovien aukaisu- tai muiden vastaavanlaisten laitteiden toiminnan ohjaukseen, tulee niitä varten olla erillinen, sekä imulla tai paineilmalla käytettävää tai irroitettavaa seisontajarrua varten niin ikään erillinen, muusta järjestelmästä ylivirtausventtiililllä erotettu säiliö.

4. Seisontajarrun tulee rakenteeltaan sopia käytettäväksi myös hätäjarruna. Linja-autossa, jonka kokonaispaino ylittää 5 tonnia, sen tulee vaikuttaa taka-akseliston pyörien jarrukenkiin, jollei ministeriö ole muunlaista rakennetta erikseen hyväksynyt. Milloin kokonaispaino ylittää 10 tonnia, tulee seisontajarrun olla varustettu tarkoituksenmukaisella tehostimella, kuitenkin siten, että pidätys tapahtuu puhtaasti mekaanisin laittein.

Korin yleinen rakenne.

3 §. 1. Linja-auton takapuskuriin laskettu koriylitys saa olla enintään 65 sadalta auton akselivälistä, kuitenkin enintään 3.60 m ja etupuskuriin laskettu ylitys enintään 2.80 m. Linja-auton mitoitusta määrättäessä on otettava huomioon sen kuormituksen jakautuminen koko pohjapinnalle siten, ettei alustalle vahvistettuja ja tiellä sallittuja akseli- ja kokonaispainoja ylitetä, ja että todellisesta kokonaispainosta kaikissa olosuhteissa vähintään 20 sadalta kohdistuu etuakselille.

2. Kaukoliikenteeseen käytettävään linja-autoon on raskaamman matkatavaran kuljetusta varten varattava riittävät, yleensä taakse tai sivuille lattian alle järjestetyt tilat. Muuta kuin matkatavaraa varten varattu tavaratila on väliseinällä erotettava muusta koritilasta. Auton sivuilla ulkopuolelle avautuvien tavaratilojen ovissa tai luukuissa tulee saranoiden olla etu- tai yläreunassa.

3. Katolle saa sijoittaa keveää tavaraa varten tarpeelliset kaiteet. Takana saa olla enintään 1.60 m:n levyinen alaslaskettava tavarateline, joka ulottuu enintään 0.60 m takapuskurin ulkopuolelle, sekä polkupyörien kuljetusta varten koukut. Taakse asennettuja käännettäviä polkupyöräkoukkuja, jotka ulottuvat kiinnityskohdallaan enintään 0.35 m korin ulkopuolelle, sekä niissä kuljetettuja polkupyöriä ei oteta huomioon kotimaan liikenteessä käytetyn linja-auton suurinta pituutta laskettaessa. Linja-auton edessä ei saa olla mitään laitteita tavaran kuljetusta varten.

4. Tämän pykälän 1 momentin edellyttämissä kuormituslaskelmissa saadaan ensimmäisen istuinrivin etureunan ja takaistuimen selkänojan takareunan rajoittama suorakaide katsoa tasaisesti kuormitetuksi alaksi. Seisomapaikat ja tavaratilat on otettava huomioon erillisinä kuormituspintoina. Laskelmissa on alustan painoksi otettava sen punnituksella todettu paino ajokunnossa täysin polttoainesäiliöin. Matkatavaran painoksi on linja-autossa laskettava 5 kg istumapaikkaa kohden.

Ohjaamo.

4 §. 1. Ohjaamo on järjestettävä siten, että auton ja sen laitteiden käsittely on helppoa ja turvallista. Tuulilasin sekä kulma- ja etummaisten sivuikkunain yläreunan tulee olla vähintään 1.25 m:n sekä alareunan enintään 0.80 m:n korkeudella lattian tasosta kuljettajan kohdalla. Tuulilasin vaakasuora pituussuuntainen etäisyys ohjauspyörän keskiöstä saa olla enintään 0.70 m.

2. Kuljettajan istuimen tulee olla pituus- ja korkeussuunnassa aseteltava. Milloin sen takana oleva pitkittäisistuin on sitä 0.5 m:ä lähempänä, on niiden väliin asetettava väliseinä, joka ulottuu ainakin kuljettajan istuimen oikeanpuoleiseen reunaan asti. Milloin etuakselin etupuolella on ovi, on matkustajien oleskelu ohjaamossa estettävä sopivin laittein, merkinnöin tai kieltotauluin.

3. Ohjaamoon saadaan henkilökuntaa varten asentaa erillinen istuin, joka ei ulotu edessä kuljettajan istuimen etureunaa edemmäksi ja on sivusuunnassa mahdollisimman oikealla ja tarvittaessa siten kokoonkääntyvä, että se ei aiheuta haittaa matkustajien kululle. Istuimeen on kiinnitettävä kilpi tekstein: Ei matkustajille.

Korin osastot.

5 §. 1. Jos linja-auton eri matkustajaosastojen välillä on väliseinät, tulee niissä olla oviaukot tai lukitsemattomat ovet vähintään 0.45 m levein tai helposti avattavat ikkunat vähintään 0.40 x 0.60 m:n aukoin.

2. Kaukoliikenteeseen käytettävän linja-auton takaosassa saadaan enintään kolmasosa koko koritilavuudesta järjestää tupakoitsijoille varustamalla se tuhkakupeilla ja niiden kohdalle asetetuilla kilvillä, joissa ilmoitetaan, että tupakointi on sallittu vain ajon aikana. Nämä rajoitukset eivät koske tilausliikenteeseen eikä yksityisajoon käytettyä autoa.

3. Seisomapaikoille, joita voidaan järjestää sekä käytävälle että erityisille laitureille, on matkustajille varattava riittävä määrä tukitankoja ja -kaiteita. Seisomapaikkoja saa kuitenkin olla vain linjaliikenteeseen käytetyssä linja-autossa, jota käytetään yksinomaan asutuskeskuksissa ja niiden välittömässä läheisyydessä linjan ulottuessa enintään 25 km:n etäisyydelle niiden keskustasta. Seisomapaikkojen määrä ei kuitenkaan ilman ministeriön lupaa saa ylittää 50 sadalta auton rekisteröidystä matkustajamäärästä.

4. Linja-auton sisäisen vapaan korkeuden tulee etuoven ja takaakselin välisellä osalla käytävän kohdalla olla vähintään 1.75 m sekä

seisomapaikkojen kohdalla vähintään 1.90 m. Linja-autossa, jonka matkustajaluku on enintään 17, tulee sisäkorkeuden olla vähintään 1.50 m.

Ovet.

6 §. 1. Matkustajien säännölliseen käyttöön tarkoitettujen ovien tulee olla oikealla puolella. Etuoven vapaan aukon tulee, helposti poistettavia kaiteita lukuun ottamatta, olla vähintään 0.70 m ja muiden ovien vähintään 0.60 m. Matkustajille tarkoitettu varaovi, milloin sellainen tehdään, saa olla takanakin tai vasemmalla puolella. Sen kahva on ovesta poistettuna ja lasin alle suojattuna sijoitettava oven läheisyyteen näkyvälle paikalle. Seisomapaikoin varustetussa linja-autossa tulee olla vähintään kaksi erillistä varsinaista ovea. Paineilmalla tai muulla tavalla kaukoohjatuissa ovissa tulee olla laitteet, joilla matkustaja voi ne hätätilanteessa avata sisäpuolelta. Itsetoimivasti avautuvissa ovissa tulee olla sellaiset laitteet, ettei ovea voi avata auton liikkuessa ja ettei autoa saada liikkeelle, ennen kuin ovi on suljettu.

2. Varsinaisten ovien alimman porrasaskelman korkeus maasta saa kuormittamattomassa autossa olla enintään 0.40 m, paitsi taka-akselin takana olevissa ovissa, joissa se saa olla 0.45 m. Porrasaskelmissa ei saa olla rakoja. Ovien kohdalla tulee olla tarpeelliset kaiteet tai tuet.

Ikkunat.

7 §. 1. Linja-auton kaikkien ikkunoiden tulee olla varmuuslasia tai muuta sellaista tarkoitukseen sopivaa ainetta, että leikkaavien särmien syntyminen sen särkyessä jää mahdollisimman vähäiseksi. Tuulilasista on määrätty erikseen.

2. Linja-auton etuosassa olevat kulma- ja sivuikkunat on kummallakin puolella ainakin kuljettajan istuimen etureunan kohdalle saakka varustettava ilmatiiviisti toisiinsa liitetyin, kaksinkertaisin lasein tai irroitettavin, koko ikkuna-aukkojen levyisin huurrelasein, jotka on kylmänä vuodenaikana pidettävä asennettuina, taikka muunlaisin laittein, jotka pitävät nämä ikkunat läpinäkyvinä.

Hätäuloskäytävät.

8 §. 1. Linja-autossa tulee olla hätäuloskäytävinä:

a) kaksi, myös tuuletukseen käytettäväksi soveltuvaa kattoluukkua, jotka ovat hätätilanteessa yksinkertaisella kädenliikkeellä helposti ja varmasti avattavissa tai irroitettavissa joko osaksi tai kokonaan, niin että käytettävissä on vähintään 0.50 x 0.50 m:n vapaa kulkuaukko; ja

b) vähintään 0.50 x 1.20 m:n tai, milloin se on kaksiosainen, vähintään 2 x 0.50 x 0.80 m:n mittainen takaikkuna, ja korin kummallakin sivulla ainakin yksi, vähintään 0.50 x 0.70 m:n mittainen ikkuna, jotka ovat helposti ja varmasti irroitettavissa tai tehdyt helposti särkyvästä varmuuslasista taikka, jollei takaikkuna sovellu hätäuloskäytäväksi, kummallakin sivulla vähintään kaksi tällaista ikkunaa.

2. Linja-autossa, jonka matkustajaluku on enintään 17, vaaditaan vain yksi kattoluukku ja lisäksi takaikkuna tai ainakin yksi 1 momentin b kohdassa mainittu sivuikkuna korin kummallakin puolella.

3. Hätäuloskäytäviksi tarkoitettujen ikkunoiden edessä ei saa olla mitään, joka estää tai vaikeuttaa niiden käyttöä hätätilanteessa. Milloin autossa on useampia ovia, vastaa muu kuin etuovi tässä tarkoitettua ikkunaa.

4. Tässä pykälässä mainitut, hätäuloskäytäviksi tarkoitetut kattoluukut ja ikkunat sekä 6 §:n 1 momentissa mainitut ovien laitteet on varustettava selvin, punaisella värillä valkoiselle kilvelle merkityin ohjein, ja jokaisen särjettävän ikkunan kohdalle on kiinnitettävä punaiseksi maalattu nuija tai vasara.

Istumapaikat.

9 §. 1. Linja-autossa on istuimet mahdollisuuksien mukaan järjestettävä poikittain kulkusuuntaan katsoen. Istuimet on pehmustettava ja niissä tulee olla lujat, pehmustetut, vähintään 0.50 m korkeat selkänojat, joiden kaltevuus on vähintään 1:8. Milloin poikittaisen eteen suunnatun istuimen takana on samanlainen istuin, tulee selkänojan yläosan olla sopivasti pehmustettu tai joustava niin, ettei takana istuva voi itseään siihen vahingoittaa.

2. Pitkittäisissä istuimissa tulee olla etupäässä ja oven kohdalla myös takapäässä tukeva noja tai kaide. Käytäviin ja seisomapaikkoihin suunnattujen istuinten eteen on asetettava vähintään 5 cm:n korkuinen ja vähintään 20 cm:n levyinen koroke.

3. Kuormittamattoman istuimen etureunan korkeuden lattiasta tulee olla 0.40-0.50 m. Istuimen edessä olevan polvitilan tulee olla vähintään 0.20 m sekä vapaan, mukavuuden kannalta tarkoituksenmukaisen jalkatilan vähintään 0.30 x 0.30 m. Milloin poikittaisten penkkien vierekkäiset istuimet ovat pituussuunnassa porrastetut, tulee kulkutilan portaan kohdalla olla vähintään 0.20 m.

4. Jokaisen istuinpaikan tulee olla vaakasuorassa tasossa mitattuna vähintään 0.42 x 0.42 m. Selkätilan tulee 0.25-0.50 m:n korkeudella istuinpinnasta ylöspäin olla vähintään sama kuin istuimen leveys, kuitenkin yhden hengen istuimella vähintään 0.45 m, ja istuimen yläpuolella olevan vapaan tilan tulee ulottua vähintään 0.95 m selkänojan suunnassa istuinpinnan yläpuolelle.

5. Istuinten sijoituksessa on noudatettava seuraavia, pohjapintaan projisioituja pituussuuntaisia vähimmäismittoja:

Etäisyys polkimista kuljettajan istuimen takana olevaan ensimmäiseen poikittaispenkkiin ..... 1.20 m
Etäisyys polkimen tasosta lähimmän oikealla sivulla olevan istuimen keskipisteeseen ..... 0.85 m
Poikittaisistuin selkänojineen ..... 0.55 m
Perättäisten poikittaisistuinten väli selkänojan takareunasta etureunaan mitattuna istuimen korkeudella..... 0.68 m

Edellä mainittu väli muulla korkeudella..... 0.55 m
Sama väli oven kohdalla..... 0.95 m
Vastakkaisten istuinten väli ..... 0.40 m
Sama väli oven kohdalla..... 0.50 m
Poikittaisen ja sen edessä olevan pitkittäisen istuimen väli 0.25 m
Sama väli oven kohdalla ja muuallakin, missä se on käytävänä..... 0.50 m

6. Poikittaisten istuinten välisen pitkittäiskäytävän leveyden tulee istuinpinnan korkeudella, ottamatta huomioon mahdollisesti asennettuja liikkuvia sivutukia, olla vähintään 0.30 m ja selkänojan korkeudella vähintään 0.40 m. Jollei käytävään tule seisomapaikkoja, saa leveys istuinpinnan korkeudella olla enintään 0.40 m tai, milloin korin sisäleveys on vähintään 2.30 m, enintään 0.50 m.

Seisomapaikat.

10 §. 1. Kutakin hyväksyttyä seisomapaikkaa kohden tulee linja-autossa olla laiturilla, tai käytävällä sen leveyden 0.20 m ylittävällä osalla, tilaa 0.18-0.22 m^2. Käytävälle saa seisomapaikkoja sijoittaa kuitenkin vain, milloin käytävän leveys on vähintään 0.40 m.

Lämmitys ja ilmanvaihto.

11 §. 1. Ammattimaiseen liikenteeseen käytetyssä linja-autossa tulee olla tarkoituksenmukainen ja turvallinen, säädettävä lämmitysjärjestelmä, jolla ainakin moottorin jäähdytysveteen joutuva lämpö voidaan yhdellä tai useammalla laitteella käyttää tehokkaasti hyväksi, sekä, milloin se on tarpeen kohtuullisen lämpötilan ylläpitämiseksi autossa niissä olosuhteissa, joissa sitä käytetään, lisäksi erillinen, moottorista riippumaton, tarpeellisen lisälämmön antava lämmitysjärjestelmä. Milloin tämä järjestelmä on riittävästi mitoitettu, saadaan sillä korvata moottoriin liittyvä lämmitysjärjestelmä.

2. Moottorin pakokaasujen lämpöä saa käyttää linja-auton lämmitykseen vain nesteellä toimivan lämmönvaihtimen välityksellä. Palavalla nesteellä tai nestekaasulla toimiva lämmityslaite on sijoitettava kokonaan varsinaisen koritilan ulkopuolella olevaan, siitä eristettyyn ja ulkoilmaan hyvin tuulettuvaan tilaan. Nestekaasun käyttämisestä lämmitykseen on lisäksi voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

3. Linja-autossa tulee olla säädettävä tuuletusjärjestelmä, joka toimii myös ikkunoiden ja kattoluukkujen ollessa suljettuina ja joka on siten mitoitettu, että ilma korissa vaihtuu auton seistessä ja ovien ollessa suljettuina vähintään 10 kertaa tunnissa. Tuuletuslaitteet, jotka voivat liittyä auton lämmitysjärjestelmään, on tarpeen mukaan varustettava pölysuodattimin, ja tulee niillä voida, ainakin auton ollessa liikkeellä, ylläpitää korissa ylipainetta siten, että pölyn ja pakokaasun imeytyminen koritilaan estyy. Lämmitykseen ja tuuletukseen käytetty ilma on johdettava koriin siten, ettei synny häiritsevää vetoa.

Turvallisuusmääräyksiä.

12 §. 1. Linja-auton koritilassa ei saa käyttää mitään sellaista sisustus- tai rakennusainetta, jossa mahdollisesti syttynyt palo voi räjähdysmäisesti levitä.

2. Polttoainesäiliöt on sijoitettava paloturvallisuuden vaatimusten mukaisesti ja niiden täyttöaukkojen tulee olla korin ulkopuolella. Polttoaineputket on asennettava kokonaan korin ulkopuolelle.

3. Akun tulee olla kaasutiiviisti eristetty varsinaisesta koritilasta ja yhteydessä ulkoilmaan. Siitä lähtevä johdin on varustettava sisälle, sopivaan paikkaan sijoitetulla katkaisimella.

4. Moottorin tulee olla melun, lämmönsiirtymisen ja kaasuvuotojen estämiseksi tehokkaasti eristetty varsinaisesta koritilasta.

5. Johdinautojen sähkölaitteista ja niiden hyväksymisestä on voimassa, mitä niistä on erikseen säädetty.

Erityiset varusteet.

13 §. 1. Muiden säädettyjen varusteiden lisäksi tulee linja-autossa olla:

a) tarpeellinen, myös portaisiin kohdistuva sisävalaistus, jolloin valaisimet on siten asennettava tai suojattava, ettei niiden valo suoraan tai heijastumalla voi häiritä kuljettajaa;

b) milloin autoa käytetään linjaliikenteeseen, korin edessä kilpi, johon autolinjan päätepaikkain nimet tai paikallisliikenteessä linjan numero on merkitty pimeän aikana valaistavin, valkoisin tai keltaisin merkein tummalla pohjalla;

c) tuulilasissa ulkopuolella vähintään kaksi koneellista pyyhkijää vähintään 30 cm:n pituisin lehdin sekä sisäpuolella joko 11 §:n 3 momentissa mainittuun järjestelmään liittyvä tai siitä riippumaton laite, joka puhaltamalla lämmitettyä ilmaa pitää tuulilasin läpinäkyvänä koko sen leveydeltä ja riittävältä osalta sen korkeutta, tahi muu vastaava laite, joka pitää tuulilasin läpinäkyvänä ja estää sen ulkopuolisen jäätymisen;

d) korin sisällä tuulilasin yläpuolella säädettävä häikäisysuoja, peili, josta kuljettaja voi nähdä auton sisustan, sekä korin ulkopuolella kummallakin puolella vähintään 300 cm^2:n taustapeili, joista ainakin oikeanpuoleinen on kupera kaarevuussäteen ollessa 800–1 600 mm;

e) kojetaulussa valaistu nopeusmittari;

f) korin etuosassa katsastustodistus tarkoituksenmukaisesti suojattuna sekä kilvet, jotka osoittavat pääkatkaisimen sijainnin ja, milloin auton rakenne sitä edellyttää, kiellon oleskella ohjaamossa sekä kiellon puhelemalla häiritä kuljettajaa, ja matkustajille varatussa koritilassa kilvet, jotka ilmoittavat sallittujen istuma- ja seisomapaikkojen lukumäärän, tupakanpolton kieltämisen tai sallimisen korin eri osissa, ohjeet hätäuloskäytävien avaamisesta sekä muut turvallisuuden vaatimat ja matkustajien opastamiseksi tarpeelliset tiedotukset. Kilvet on sijoitettava näkyville paikoille ja tulee niiden kirjainten ja numeroiden korkeuden yleensä olla 5–20 mm;

g) matkustajille varatusta tilasta ohjaamoon johtavat sopivat merkinantolaitteet;

h) Helsingin katsastuskonttorin katsastusmiehen ministeriön erikseen antamien ohjeiden mukaisesti hyväksymä tulensammutin;

i) ministeriön erikseen määräämät ensiaputarvikkeet sisältävä, ilmatiiviiseen suojukseen pakattu, merkinnöin valmistajasta ja sisällöstä varustettu ensiapupakkaus, joka on säilytettävä erityisessä, asianmukaisesti merkityssä lokerossa;

j) vähintään 40 cm:n pituinen sorkkarauta; sekä

k) muussa kuin seisomapaikoin varustetussa linja-autossa lisäksi varapyörä, nosturi, tarpeelliset työkalut, käsilamppu, niin sanottu pieni palokirves, lapio ja vähintään 6 m:n pituinen ja 12 mm:n läpimittainen teräs- tai sitä lujuudeltaan vastaava muu köysi, jonka molemmissa päissä on vahvat koukut tai silmukat.

Koripiirustukset.

14 §. 1. Linja-auton korin rakentamista, ulkomaalla rakennetun korin hyväksymistä tai korirakenteen muutosta koskevat piirustukset 3 §:n edellyttämine kuormituslaskelmineen on korin rakentajan tai auton omistajan toimesta jätettävä kaksin kappalein valojäljennöksinä korin rakennuspaikkakunnan tai maahantuojan kotipaikan katsastusmiehen vahvistettaviksi.

2. Milloin linja-auton korissa on tehty niin suuria korjauksia, että sitä voidaan pitää uudelleen rakennettuna, on 1 momentin määräyksiä noudatettava, jollei olosuhteista käy selville, että työ on tehty entistä koria koskevan vahvistuspäätöksen mukaisesti.

3. Korirakenteen muuttamiseksi katsotaan istuma- tai seisomapaikkojen lisääminen, poistaminen tai muuttaminen sekä jokainen toimenpide, joka aiheuttaa rakennekatsastuksessa todettujen mittojen tai painojen taikka painosuhteiden muuttumisen.

4. Ministeriö voi hakemuksesta sallia, että linja-auton korit, jotka tällaista toimintaa ammattimaisesti harjoittava liike rakentaa ministeriön erikseen vahvistamien ohjeiden mukaisesti, saa hyväksyä hankkimatta kussakin tapauksessa erikseen etukäteen piirustusten vahvistusta.

Rakennekatsastus.

15 §. 1. Linja-auton rakennekatsastuksen toimittaa korin rakennuspaikkakunnan katsastusmies. Katsastuksessa, jota varten katsastusmiehelle on, jollei 14 §:n 4 momentin määräyksestä muuta johdu, esitettävä vahvistettu koripiirustus, sekä jätettävä kuormituslaskelma kolmin kappalein, on määrättävä auton omapaino punnitsemalla ja todettava, että kori on vahvistetun piirustuksen mukainen sekä tämän päätöksen ja muiden voimassa olevien määräysten mukaisesti rakennettu ja varustettu, niin myös laskemalla todettava, että akselipainot ja kokonaispaino eivät ylitä alustalle vahvistettuja eivätkä tiellä sallittuja määriä.

2. Mikäli 1 momentin mukaisesti laskettu kokonaispaino on enintään alustalle vahvistetun ja tiellä sallitun painon suuruinen, ei akselipainon ylitystä, joka on enintään 5 sadalta, oteta huomioon, jollei 3 §:n 1

momentin määräyksestä muuta johdu. Niin ikään saadaan hyväksyä korin pituutta, leveyttä ja korkeutta koskevissa osamitoissa enintään 2 cm:n sekä pituussuuntaisten osamittojen summassa ja korilityksessä enintään 5 cm:n suuruinen valmistuksen tai asennuksen epätarkkuudesta johtuva poikkeama.

3. Milloin laskettu kokonaispaino ylittää sille vahvistetun tai tiellä sallitun määrän, tai milloin akselipainon ylitys on 2 momentissa mainittua suurempi, on ylipaino poistettava kuormitusta siirtämällä tai vähentämällä. Vähentäminen on tehtävä siten, ettei vapautuvaa tilaa ilmeisesti voida väärinkäyttää.

4. Rakennekatsastuksesta on laadittava rakennekatsastuskirja kahtena kappaleena, joista yksi on annettava korin valmistajalle tai auton omistajalle annettavaksi katsastusmiehelle auton ensikatsastuksessa, ja yksi jää katsastusmiehelle. Rakennekatsastuskirjaan on liitettävä 1 momentissa mainittu kuormituslaskelma. Samalla on autolle annettava 13 §:n 1 momentin f kohdassa mainittu katsastustodistus.

5. Milloin korin rakenteessa tai varusteissa todetaan virheitä tai puutteellisuuksia, tai milloin 3 momentin mukaiset toimenpiteet edellyttävät korjaustöitä, älköön rakennekatsastuskirjaa ja katsastustodistusta ilman erityistä syytä annettako, ennen kuin virheet on korjattu ja puutteellisuudet poistettu.

6. Milloin useampi samaa mallia oleva linja-auton alusta varustetaan sarjatyönä saman piirustuksen mukaisin korein, saa, jolleivät erityiset syyt muuta vaadi, sarjaan kuuluvat linja-autot hyväksyä ensikatsastuksessa ensimmäiseksi valmistuneen auton rakennekatsastuksessa laaditun rakennekatsastuskirjan nojalla ehdolla, että rakennekatsastuskirjaan on sitä laadittaessa merkitty sarjan kaikkien autojen valmistusnumerot tai muut ministeriön määräämät edellytykset, että katsastusmiehelle annetaan ensikatsastuksessa oikeaksi todistettu jäljennös tästä katsastuskirjasta sekä korien valmistajan antama vakuutus siitä, että linja-auto, jonka valmistusnumero on mainittava, on samaa sarjaa ja valmistettu täysin samanlaisista osista ja aineista kuin katsastuskirjassa mainittu auto ja että rakennuspaikkakunnalla suoritettu punnitus osoittaa akseli- ja kokonaispainojen pysyvän sallituissa arvoissa.

Muita määräyksiä.

16 §. 1. Linjaliikenteeseen käytetyssä autossa tulee olla mukana voimassa oleva aikataulu ja taksa.

2. Seisomapaikoin varustettuun linja-autoon saa kummallekin sivulle, välittömästi ikkunoiden alapuolelle asettaa maalaamalla tai liimatusta kalvosta valmistettuja enintään 50 cm korkeita mainoksia. Muuhun linja-autoon ei saa maalata eikä kiinnittää korin ulkopuolelle näkyviä mainoksia.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1969 ja sillä kumotaan kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön 9 päivänä toukokuuta

1950 linja-, seka- ja johdinauton rakenteesta ja varusteista antama päätös (230/50) sekä ministeriön 21 päivänä joulukuuta 1960 linja-autojen jarruista antama päätös (504/60), kuitenkin siten,

a) että linja-autoa, joka on hyväksytty liikenteeseen ennen tämän päätöksen voimaantuloa, saa edelleen käyttää liikenteessä, mikäli se rakenteeltaan ja varusteiltaan täyttää sitä liikenteeseen hyväksyttäessä voimassa olleet määräykset; ja että

b) päätöksen 7 §:n 1 momentin määräykset ikkunalaseista ja 8 § 1 momentin b kohdan määräykset hätäuloskäytäviksi tarkoitetuista ikkunoista ja 9 §:n 1 momentin määräys istuimen selkänojien pehmustamisesta tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1970.

132. KUORMA- JA PAKETTIAUTOJEN LIIKENNETAKSA HELSINGIN KAUPUNGISSA.

Maistraatin vahvistama maaliskuun 28 p:nä 1968.

(Sosiaali- ja terveysministeriön hintaosaston päätös syyskuun 5 p:ltä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:105)

1 §. Kuljetusmaksujen laskemisperusteet.

Maksu tavaran kuljetuksesta lasketaan joko tuntitaksaa, yhdistettyä taksaa tai urakkamaksuja käyttäen. Ennen kuljetuksen suorittamista on tilaajan kanssa sovittava maksuperusteesta ja vain, jollei tähän ole mahdollisuutta, olkoon kuljettajalla oikeus määrätä, mitä edellämainituista maksuperusteista käytetään. Jos kuljetuksen luonne ajon aikana oleellisesti muuttuu eikä kuljettaja katso voivansa sovitun maksuperusteen nojalla jatkaa kuljetusta, on hänen tästä viipymättä ilmoitettava tilaajalleen ja saatava tilaajan varmennus uudelle maksuperusteelle tai muutoin on alkuperäinen kuljetustehtävä katsottava päättyneeksi.

1) Tuntitaksan perustana on se aika, jonka auto ja yksi kuljettaja on tilaajan käytettävissä, kuitenkin huomioonottaen, mitä 2 §:n 5 kohdassa on sanottu.

2) Yhdistetyn taksan perustana on kilometreissä määrätty yhteenlaskettu meno- ja paluumatka sekä lisäksi kuormaukseen ja purkaukseen käytetty aika siten kuin lähemmin 4 §:ssä mainitaan.

3) Urakkamaksut pohjautuvat kuljetettuun tavaramäärään ja kuljetusmatkaan, mikäli siitä on tehty sopimus tilaajan ja kuljetuksen suorittajan välillä.

2 §. Yleisiä säännöksiä.

1) Kuljettajan velvollisuudet. Kaikki myöhemmin esitetyt maksut edellyttävät, että autoa seuraa yksi kuljettaja, joka tarvittaessa osallistuu kuormaukseen ja purkaukseen.

2) Apumiehet.

Milloin ajotehtävän suorittamiseksi on ollut tarpeen useampi kuin kuljettaja, saadaan heistä veloittaa erikseen työpalkat lisättyinä enintään 40 %:lla.

3) Korvaus ylityöstä.

Jos auto kuljettajineen, joka tilaajan pyynnöstä tai milloin se muuten tehtävän suorittamiseksi on ollut tarpeen, on tilaajan käytettävissä ylityöaikana, on tilaaja velvollinen suorittamaan ylityökorvauksen. Kor-

vauksen suuruus lasketaan siten, että työaikalain ja kuljettajien työehtosopimuksen perusteella määräytyvään ylityötuntipalkkaan lisätään 40 %.

Ylityökorvaus on riippumaton siitä, mitä maksuperustetta käytetään. Vuorotyössä tilaaja on velvollinen suorittamaan lisän, jonka suuruus on 25 % kuljettajan palkasta. Normaalityöaikana pidetään sitä aikaa, mitä tilaaja yleensä toiminnassaan noudattaa ja sen ulkopuolella oleva aika lasketaan ylityöajaksi, kuitenkin niin, että 8 tuntia ylittävä aika tavallisena arkipäivänä ja 5 tuntia ylittävä aika sunnuntaita tai pyhäpäivää edeltävänä arkipäivänä samoinkuin sunnuntai- ja pyhäpäivät saadaan aina laskea ylityöksi. Normaalityöpäivää lyhyemmissä ajoissa saadaan veloittaa ylityökorvaus myös, milloin ajo tapahtuu ennen kello 7.00 ja jälkeen kello 16.00 tavallisena arkipäivänä sekä ennen kello 7.00 ja jälkeen kello 12.00 sunnuntaita tai pyhäpäivää edeltävänä arkipäivänä, ellei erikoisista syistä ole muuta sovittu.

4) Päiväraha.

Milloin liikenteenharjoittaja on velvollinen, ajon suuntautuessa lupa-alueen ulkopuolelle, maksamaan kuljettajalle päivärahaa, on hänellä oikeus veloittaa tilaajalta suorittamansa päiväraha.

5. Keskeytykset kuljetussuorituksessa.

Tilaaja ei ole velvollinen suorittamaan maksua sellaisista keskeytyksistä työssä, jotka johtuvat liikenteenharjoittajan tai hänen palveluksessaan olevan henkilön syystä taikka ajoneuvossa sattuvista vioista.

6) Maksun jako useamman tilaajan kesken.

Milloin saman kuljetuksen yhteydessä kuljetetaan useamman tilaajan tavaraa, jaettakoon maksu tavaraerien painon, koon tai muun sopivan perusteen mukaan tilaajien kesken.

7) Maksun periminen ennakolta.

Kuljettajalla on oikeus, milloin varmuutta kuljetusmaksun suorittamisesta ei ole, kulloinkin kyseessä olevan ajon osalta saada tilaajalta vakuus sanotun maksun saamisesta. Mikäli ennakkosuoritusta käytetään, on kuljettaja velvollinen antamaan siitä kuitin.

3 §. Tuntitaksa.

1) Tuntiajossa, milloin auto on tilaajan käytettävissä yhtäjaksoisesti kuusi (6) tuntia tai sitä pitemmän ajan, saadaan veloittaa seuraavat maksut:

Maksul.		Auton kantavuus	mk/tunti
I - II	Paketti, sekä kuormaauto, jonka kantavuus enintään	- 2 000 kg	11,10
III	"	2 001 - 3 000 "	12,10
IV	"	3 001 - 4 000 "	13,-
V	"	4 001 - 5 000 "	14,-
VI	"	5 001 - 6 000 "	15,-
VII	"	6 001 - 7 000 "	15,90
VIII	"	7 001 - 8 000 "	16,80
IX	"	8 001 - 9 000 "	17,80

Maksul.		Auton kantavuus	mk/tunti
X	Kuorma-auto	9 001 - 10 000 kg	18,80
XI	"	10 001 - 11 000 "	19,70
XII	"	11 001 - 12 000 "	20,60
XIII	"	12 001 - 13 000 "	21,70
XIV	"	13 001 - 14 000 "	22,60
XV	"	14 001 - 15 000 "	23,50
XVI	"	15 001 - 16 000 "	24,40

2) Tuntiajossa, milloin auto on tilaajan käytettävissä kuutta (6) tuntia lyhyemmän ajan, saadaan 1 kohdassa mainittuihin maksuihin lisätä puolta (1/2) tuntia vastaava korvaus siitä ajasta, joka kuluu auton saapumiseen ja paluuseen.

3) Maksun määrääminen. Maksu määrätään kultakin alkaneelta puolelta tunnilta ja vähimpänä maksuna saadaan periä yhtä täyttä tuntia vastaava maksu.

4) Perävaunullinen kuorma-auto. Perävaunullisen kuorma-auton maksut määräytyvät vetoauton ja perävaunun yhteenlasketun kantavuuden mukaan. Tämä koskee sekä tunti- että yhdistettyä taksaa.

4 §. Yhdistetty taksa.

1) Tällä maksuperusteella suoritetun kuljetuksen korvauksena saadaan periä seuraavat maksut:

Maksuluokka	mk/km	Lisäys kuormaus- ja purkausajalta mk/tunti
I - II	-,59	7,40
III	-,64	8,10
IV	-,70	8,75
V	-,76	9,45
VI	-,82	10,15
VII	-,86	10,80
VIII	-,92	11,50
IX	-,98	12,20
X	1,04	12,90
XI	1,09	13,60
XII	1,14	14,30
XIII	1,20	15,00
XIV	1,25	15,70
XV	1,30	16,35
XVI	1,35	17,05

2) Milloin kuormaus ja purkaus ovat keräily- tai jakeluluonteisia, saadaan tältä kuormaus- ja purkausajalta periä kuitenkin täysi tuntimaksu. Kilometrimaksu lasketaan tällöin vain viimeisen kuormauspaikan ja ensimmäisen purkauspaikan väliseltä matkalta lisättynä paluumatkalla.

3) Milloin yhdistetyn taksan mukainen kuljetusmaksu jää alle kantavuuden määräämän tuntimaksun, peritään korvaus tuntitaksan mukaan.

5 §. Kuormausnosturin käyttömaksu.

Kuormausnosturin nostotehon ollessa:	enintään	1 500 kg	3,00 mk/h
	"	2 000 "	3,90 "
	yli	2 000 "	4,50 "

6 §. Poikkeuksia maksuluokkiin

1) Korvaus taaksekaatavan kipin käytöstä sisältyy taksoihin.

2) Mikäli kuormausnosturilla varustettua autoa käytetään ajossa, jossa mainittua laitetta tarvitaan, saadaan tuntimaksua korottaa kantavuuden määräämästä tuntimaksusta 5 §:n mukaisesti.

3) Katettu kuorma-auto, hinaustehtävää suorittava auto ja nelipyörävetoinen auto lasketaan lähinnä korkeampaan maksuluokkaan, mihin se kantavuutensa perusteella kuuluisi.

7 §. Kivihiilen ja koksin sekä kuuman asfalttimassan kuljetusmaksut.

1) Kivihiilen ja koksin kuljetuksesta saadaan veloittaa mk 4,35 tonnilta. Kuljetusetäisyyden ylittäessä 5 kilometriä saadaan maksuun lisätä 43 penniä tonnia ja sanotun matkan jälkeen alkanutta kuormattua ajokilometriä kohden. Maksu lasketaan kultakin alkaneelta 100 kilon erältä.

2) Kivihiilen ja koksin kuljetuksesta laivasta välittömässä läheisyydessä olevaan varastoon saadaan periä enintään mk 2,25 tonnilta.

3) Milloin mainittujen polttoaineiden kuljetus tapahtuu säkeissä tai normaalikuormaa pienemmin kuormin, määräytyy kuljetusmaksu 3 tai 4 §:n perusteella.

4) kuuman asfalttimassan kuljetuksesta levityskoneeseen saadaan veloittaa mk 4,25 tonnilta. Kuljetusetäisyyden ylittäessä 5 kilometriä saadaan kuitenkin lisätä 43 penniä tonnia ja sanotun matkan jälkeen alkanutta kuormattua ajokilometriä kohden. Maksu lasketaan kultakin alkaneelta 100 kilon erältä.

8 §. Tämä taksa ei koske seuraavia ajoneuvoja.

1) Sairasautoja.
2) Erikoisrakenteisia hinausautoja.
3) " nosturiautoja.
4) Jäähdytyslaitteilla varustettuja autoja.
5) Autoja, joita käytetään auraukseen ja lanaukseen.
6) Traktoreita.
7) Autoja, jotka ovat erikoisesti rakennetut raskaiden koneiden tai nestemäisten aineiden kuljetuksia varten, taikka jotka ovat varustetut kiinteillä laitteilla tämän tapaisten tavaroiden kuljettamiseksi.

133. ASETUS KUNNALLISVAALIEN VAALILUETTELON POHJALUETTELOSTA JA AAKKOSELLISESTA LUETTELOSTA PERITTÄVÄSTÄ MAKSUSTA.

Annettu syyskuun 6 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 547/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:82)

Sisäasiainministerin esittelystä säädetään 7 päivänä helmikuuta 1964 annetun kunnallisvaalilain (49/64) 5 §:n 1 momentin nojalla, sellaisena kuin se on 24 päivänä toukokuuta 1968 annetussa laissa (290/68):

1 §. Henkikirjoittajalla on oikeus periä henkikirjan osoittamassa järjestyksessä äänestysalueittain laadittavasta henkilöluettelosta, joka hänen on vaaliluettelon pohjaksi toimitettava kunnallishallitukselle, 15 penniä ja kunnallishallitukselle sen pyynnöstä toimitettavasta sanotun luettelon aakkosellisesta luettelosta 18 penniä kultakin luetteloon merkityltä nimeltä.

Siitä poiketen, mitä Helsingin, Turun ja Tampereen kaupunkien henkikirjoitustoimen yhdistämisestä poliisilaitokseen 11 päivänä tammikuuta 1945 annetun valtioneuvoston päätöksen (30/45) 3 §:ssä on määrätty, tulevat edellä 1 momentissa tarkoitetut maksut Helsingin kaupungin osalta valtiolle. Helsingin poliisilaitoksen henkikirjoitustoimiston johtaja on kuitenkin oikeutettu saamaan korvauksena luettelon tarkastamisesta 7 prosenttia perityistä maksuista.

2 §. Tällä asetuksella kumotaan kunnallisvaalien vaaliluettelon pohjaluettelosta ja aakkosellisesta luettelosta perittävästä maksusta 19 päivänä elokuuta 1966 annettu asetus (448/66) ja sovelletaan sitä jo vuonna 1968 kunnallishallitukselle toimitettavien luetteloiden maksuihin.

134. HENKILÖVUOKRA-AUTOTAKSA.

Maistraatin vahvistama syyskuun 13 päivänä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:143)

1 §. Tätä päätöstä sovelletaan kaikkiin asianomaisella luvalla ammattimaisessa alueliikenteessä käytettäviin henkilövuokra-autoihin tässä kaupungissa.

2 §. Ajomaksut peritään kolmen eri taksaluokan mukaan seuraavasti: "Taksan I" mukaan silloin, kun kuljetettavana on 1-2 henkilöä, "Taksan II" mukaan silloin, kun kuljetettavana on 3-4 henkilöä ja "Taksan III" mukaan silloin, kun kuljetettavana on 5 tai useampia henkilöitä.

Kuljetettavan mukana olevaa yhtä alle 12-vuotiasta lasta ei katsota eri henkilöksi. Kaksi alle 12-vuotiasta lasta vastaa yhtä henkilöä.

3 §. "Taksaa I" sovellettaessa peritään perusmaksuna 2,10 mk, jolloin ajetaan 123,27 metriä, ja sen jälkeen jokaiselta alkavalta 123,27 metrin matkalta 10 penniä.

"Taksaa II" sovellettaessa peritään perusmaksuna 2,10 mk, jolloin ajetaan 102,73 metriä, ja sen jälkeen jokaiselta alkavalta 102,73 metrin matkalta 10 penniä.

"Taksaa III" sovellettaessa peritään perusmaksuna 2,10 mk, jolloin ajetaan enintään 93,39 metriä, ja sen jälkeen jokaiselta alkavalta 93,39 metrin matkalta 10 penniä.

4 §. Kaikista kello 23.00-06.00 välisenä aikana tapahtuvista ajoista saadaan periä 50 pennin lisämaksu. Lisämaksu saadaan periä myös sunnuntaina, virallisena juhlapäivänä taikka vapun- tai itsenäisyyden päivänä kello 6.00-23.00 välisenä aikana suoritettavista kuljetuksista.

5 §. Tavarankuljetuksessa alle 25 kg:n erä on maksuton, 25-50 kg vastaa yhtä henkilöä, 50-75 kg kahta henkilöä, 75-100 kg kolmea henkilöä ja 100 kg tai enemmän neljää henkilöä.

Kuitenkin ompelukoneen, polkupyörän, lastenvaunujen, suksiparin sauvoineen ja koiran, mikäli ei ole kysymys sokeiden opaskoirista tai sylikoirista, kuljetuksesta saadaan periä, vaikka ne eivät painaisikaan 25 kg, korkeampi, kuitenkin enintään Taksa II:n mukainen maksu, jos kuljetettavia on 1-2 henkilöä. Jos kuljetettavia on useampia vastaa kukin edellämainituista esineistä 1 henkilön lisäystä. Tällöin on kuitenkin per-

heenjäsenten suksiparit laskettava yhdeksi pariksi. Lasten suksiparin kuljetus sauvoineen on maksuton.

6 §. Odotusajalta peritään 9 markkaa tunnilta, eli 40 sek. pituiselta odotusajalta 10 penniä.

7 §. Noudettaessa tai puhelimitse tilattaessa peritään täysi maksu ajosta autoasemalta. Henkilö, joka on puhelimitse tilannut auton, ei ole velvollinen käyttämään sitä, ellei auto ole ohjesäännön mukaisessa kunnossa tai malliltaan sellainen kuin tilattaessa on nimenomaan mainittu.

8 §. Taksamittarin osoittaman määrän on oltava kuljetettavan nähtävänä, kunnes maksu on suoritettu, uhalla, että kuljetus muutoin on maksuton.

9 §. Jos taksamittari joutuu matkan varrella epäkuntoon, lasketaan maksu kuljetun matkan mukaan.

10 §. Vaatimus ja viittaus juomarahojen tai muun perusteettoman ja taksaan sisältymättömän edun saamiseksi on kielletty.

11 §. Jos taksan tai muun maksuun liittyvän seikan johdosta syntyy erimielisyyksiä, olkoon sovellettava, mitä ohjesäännössä siitä on erikseen säädetty.

12 §. Siitä, miten rangaistaan kuljetettavaa, joka kieltäytyy suorittamasta vahvistettua maksua, tai autonkuljettajaa, joka vaatii suurempaa maksua kuin hänelle on tuleva, on erikseen säädetty.

Tämä päätös tulee voimaan 20 päivänä syyskuuta 1968.

Taksamittarit on muutettava tämän päätöksen edellyttämällä tavalla 1 päivään marraskuuta 1968 mennessä. Ennen kuin taksamittarit on ehditty muuttaa, saadaan kuljetusmaksujen määräämiseksi käyttää poliisilaitoksen ja katsastusmiesten antamien ohjeiden mukaan vahvistettua tämän päätöksen mukaista taksataulukkoa.

135. PALAVISTA NESTEISTÄ ANNETUN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös syyskuun 13 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 554/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1954:114)

Kauppa- ja teollisuusministeriö on palavista nesteistä 2 päivänä elokuuta 1954 annetun asetuksen (335/54) 78 §:n nojalla lisännyt palavista nesteistä 29 päivänä joulukuuta 1954 antamansa päätöksen (498/54) 59 §:ään uudet 2 ja 3 momentit seuraavasti:

59 §. ----------

Teräslevystä valmistetun säiliön ulkopinta tulee eristää syöpymistä estävällä, hyvin säiliön pintaan kiinnittyvällä aineella. Eristyksen tulee olla vettä läpäisemätön eikä se saa sisältää vettä imeviä kuituja. Säiliön ulkopinta on käsiteltävä siten, että eristys pysyy siinä kauttaaltaan kiinni. Eristyksen tulee vastata vähintään 4 mm paksun, tarkoitukseen sopivan bitumikerroksen sekä sähköistä eristyslujuutta että mekaanista kestävyyttä kolhaisuja vastaan.

Säiliötä koskettavan maakerroksen tulee vähintään 0.25 m paksuudelta olla kivetön, eikä se saa sisältää syövyttäviä aineita kuten tuhkaa tai koksikuonaa.

136. HELSINGIN KAUPUNGIN OPPISOPIMUSTOIMISTON JOHTOSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama syyskuun 18 p:nä 1968.

1 §. Helsingin kaupungin oppisopimustoimisto toimii ammattioppilaslautakunnan valmistelu- ja toimeenpanoelimenä sekä sihteerin- ja kansliatehtävien hoitajana.

2 §. Oppisopimustoimistossa on koulutustarkastaja ja tarpeellinen määrä muuta henkilökuntaa.

3 §. Koulutustarkastajan tehtävänä on sen lisäksi, mitä erikseen on säädetty ja määrätty, ammattioppilaslautakunnan valvonnan alaisena

1) johtaa ja valvoa oppisopimustoimiston ja sen henkilökunnan toimintaa,

2) seurata ammattikoulutuksen yleistä kehitystä ja tehdä aloitteita oppisopimuskoulutuksen edistämiseksi,

3) huolehtia lautakunnan kokousten esityslistojen ja kokouskutsujen toimittamisesta asianomaisille,

4) huolehtia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakunnan päätösten täytäntöönpanosta, jos se on annettu toimiston tehtäväksi,

5) antaa virallisesti oikeaksi todistettuja otteita ja jäljennöksiä lautakunnan pöytäkirjoista sekä jäljennöksiä lautakunnan ja toimiston asiakirjoista,

6) pitää yhteyttä asianomaisiin viranomaisiin ja järjestöihin oppisopimuskoulutusta koskevissa asioissa sekä huolehtia tämän koulutuksen tunnetuksi tekemisestä,

7) avustaa lautakuntaa oppisopimuslain 15 §:ssä tarkoitettujen riitaisuuksien sovittelussa,

8) huolehtia lautakunnan valtionapuhakemusten valmistelusta,

9) antaa lautakunnalle määräaikana ehdotus lautakunnan ja toimiston seuraavan vuoden talousarvioksi, lautakunnan ja toimiston edellisen vuoden tilinpäätös sekä kertomus lautakunnan ja toimiston edellisen vuoden toiminnasta,

10) hyväksyä laskut, maksuosoitukset ja muut toimiston tileihin kuuluvat asiakirjat sekä valvoa määrärahojen käyttöä toimiston osalta,

11) määrätä toimiston henkilökunnan tehtävistä,

12) allekirjoittaa toimiston kirjeet, sopimukset ja muut asiakirjat,

13) tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja toimiston toimialaan kuuluvista asioista sekä antaa kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille näiden pyytämiä, toimiston toimialaa koskevia tietoja ja selvityksiä sekä

14) suorittaa opetus- ja sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan ja lautakunnan määräämät, toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

4 §. Sen lisäksi, mitä kunnallislaissa on säädetty viranhaltijain päätöksistä pidettävästä pöytäkirjasta, on pöytäkirjaa tai päätösluetteloa pidettävä koulutustarkastajan muissakin tarpeellisiksi katsomissa tapauksissa. Päätösluettelon allekirjoittaa koulutustarkastaja.

Pöytäkirjaan ja päätösluetteloon nähden on noudatettava, mitä kunnallislaissa on säädetty ja kaupunginhallituksen ohjesäännössä määrätty päätösten alistamisesta kaupunginhallituksen tutkittaviksi.

5 §. Koulutustarkastajan estyneenä tai poissa ollessa hoitaa hänen tehtäviään lautakunnan määräämä henkilö.

6 §. Koulutustarkastajan kelpoisuusehdot on määrätty ammattioppilaslautakunnan ohjesäännössä.

Muilta viranhaltijoilta vaadittavan pätevyyden määrää valinnan suorittava lautakunta tai viranhaltija, kuitenkin niin, että toimistovirkoihin kuuluvaa virkaa täytettäessä on otettava huomioon, mitä niiden osalta on erikseen määrätty.

7 §. Koulutustarkastajan valitsee kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa. Koulutustarkastajan vaalista on viipymättä ilmoitettava ammattikasvatushallitukselle.

Muut vakinaiset viranhaltijat valitsee lautakunta. Tilapäiset viranhaltijat valitsee ja työsuhteessa olevan henkilökunnan ottaa ja irtisanoo koulutustarkastaja.

8 §. Toimiston kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

137. SAIRAANHOITO- JA ERÄIDEN HUOLTOLAITOSTEN ARKISTOIHIN KUULUVIEN ASIAKIRJOJEN HÄVITTÄMINEN.

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös syyskuun 19 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 555/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:120)

Sosiaali- ja terveysministeriö on päättänyt julkaista seuraavat julkisista arkistoista 20 päivänä tammikuuta 1939 annetun lain (18/39) 6 ja 7 §:n nojalla annetut valtionarkiston yleisohjeet valtion ja kunnallisten sairaanhoitolaitosten sekä sairaskotien ja kunnalliskotien sairas- ja mielisairasosastojen arkistoihin kuuluvien erinäisten asiakirjojen hävittämisestä:

1 §. Valtion ja kunnallisten sairaanhoitolaitosten sekä sairaskotien ja kunnalliskotien sairas- ja mielisairasosastojen arkistoista saa jäljempänä mainittuja säilyttämisen vähimmäisaikoja ja muita määräyksiä noudattaen hävittää ne seuraaviin ryhmiin kuuluvat asiakirjat vuoden 1919 jälkeiseltä ajalta, joita ei ole merkitty pysyvästi säilytettäviksi:

Asiakirjaryhmä:	Säilyttämisen vähimmäisaika ja muita määräyksiä:
A. Diaarit ja päiväkirjat (merkintäkirjat)	
a. Diaarit ja postikirjat	
1. Diaarit 1. johtavan (vastaavan) lääkärin kanslian	Säilytetään pysyvästi
2. taloustoimiston	Säilytetään pysyvästi
3. mielisairaanhuoltotoimiston	Säilytetään pysyvästi
4. tuberkuloositoimiston	Säilytetään pysyvästi
2. Postikirjat	Tavallisen postin 5 vuotta, arvopostin 10 vuotta. Jos postikirjaa voidaan käyttää puuttuvan diaarin korvikkeena, säilytetään se pysyvästi.

Asiakirjaryhmä:	Säilyttämisen vähimmäisaika ja muita määräyksiä:
b. Potilaita koskevat päiväkirjat ja vastaavat kortistot	
3. Johtavan (vastaavan) lääkärin kanslian päiväkirjat	Säilytetään pysyvästi
4. Taloustoimiston päiväkirjat	Säilytetään pysyvästi
5. Poliklinikan, röntgenosaston, laboratorion ja niihin verrattavien osastojen päiväkirjat	Säilytetään pysyvästi
6. Mielisairaanhuoltotoimiston päiväkirjat	Säilytetään pysyvästi
7. Tuberkuloositoimiston päiväkirjat	Säilytetään pysyvästi
8. Toipilaskortit	Säilytetään pysyvästi
9. Poliklinikan potilaskortit, jotka vastaavat sairauskertomuksia	Säilytetään niin kuin sairauskertomukset
10. Potilaiden saapumis-, siirto- ja poistumisilmoitukset	10 vuotta. Mikäli tiedot ovat joko potilaspäiväkirjassa tai sairauskertomuksessa, saa ilmoitukset hävittää 5 vuoden säilytysajan jälkeen.
11. Tuberkuloositoimiston tarkastuspäiväkirjat	5 vuotta
12. Tuberkuloositoimiston tarkkailukortit ja -kirjat	Tarkkailukortit saa hävittää 5 vuoden kuluttua sen jälkeen, kun tarkkailtavalle henkilölle ei enää anneta erikoishoitoa tuberkuloosipiirin kuntainliiton kustannuksella, ja tarkkailukirja 5 vuoden säilytysajan kuluttua.
13. Mielisairaanhuoltotoimiston tarkkailukortit ja -kirjat	5 vuotta
14. Muut potilaita koskevat tarkkailukortit	(sairauskertomuksen liitteinä)
Maksutarkkailukortit	(katso 91. Tiliasiakirjat, G)
c. Henkilökuntaa koskevat päiväkirjat ja kortistot	
15. Lääkärinpäivystystaulukot, työpäiväkirjat, työvuorotaulukot, tuntikirjat, virkavapausluettelot, lomasijaisuusluettelot	10 vuotta

Asiakirjaryhmä:	Säilyttämisen vähimmäisaika ja muita määräyksiä:
16. Lomakirjat	5 vuotta
17. Poliklinikan lääkärinpalkkiokortit	10 vuotta
d. Toimintaa ja omaisuutta koskevat tarkastuspäiväkirjat ja tarkkailukortit	
18. Sprii- yms. päiväkirjat, huumausainekortit, lääkemääräyskirjat, analyysipäiväkirjat, apteekkilaboratorio- ja työkirjat	5 vuotta
19. Sähkömittarien lukemakortit	2 vuotta
20. Moottoriajoneuvojen käyttöpäiväkirjat	5 vuotta
21. Kotieläinten tarkkailukirjat Vuokralaskelmakortit	5 vuotta (katso 89. Tiliasiakirjat, G)
B. Luettelot	
22. a. Arkistoluettelot b. Potilaita koskevat luettelot ja kortistot	Säilytetään pysyvästi
23. Potilashakemistot ja -kortit	Säilytetään pysyvästi. Jos kortti laaditaan useana kappaleena, säilytetään yksi kappale pysyvästi, muut saa hävittää johtavan (vastaavan) lääkärin harkinnan mukaan.
24. Tuberkuloositoimiston joukkotarkastuskortit	Säilytetään niin kuin sairauskertomukset.
25. Tapaturmakortit	Säilytetään niin kuin sairauskertomukset.
26. Diagnoosikortit	Säilytetään pysyvästi
27. Potilaita koskevat kuukausitilastot tai niitä vastaavat	Säilytetään pysyvästi
c. Henkilökuntaa koskevat luettelot ja kortistot	
28. Nimikirjat	Säilytetään pysyvästi
29. Työsopimussuhteessa olevien henkilökortit	Säilytetään pysyvästi
30. Harjoittelijakortit	Säilytetään pysyvästi

Asiakirjaryhmä:	Säilyttämisen vähimmäisaika ja muita määräyksiä:
31. Virkoja ja toimia sekä niiden haltijoita koskevat luettelot	Säilytetään pysyvästi
32. Vuosilomaluettelot	5 vuotta
d. Omaisuutta koskevat luettelot	
33. Kalustoluettelot	Hankintaluettelot ja poistoluettelot säilytetään pysyvästi, muut 10 vuotta
34. Kulutustilastot (lääkeaineiden, ruokatarvikkeiden, polttoaineiden, sähkön, veden ym.)	10 vuotta
35. Kojeiden, koneiden ja moottoriajoneuvojen kanta- ja kustannuskortit	5 vuotta kojeen, koneen tai ajoneuvon käytöstä poiston jälkeen
36. e. Jäsenkuntia ja hallintoelimiä koskevat luettelot	Säilytetään pysyvästi
C. Pöytäkirjat ja ohjesäännöt	
37. Kuntien edustajainkokouksen ja liittovaltuuston pöytäkirjat	Säilytetään pysyvästi
38. Liittohallituksen pöytäkirjat	Säilytetään pysyvästi
39. Työvaliokunnan ja jaostojen pöytäkirjat	Säilytetään pysyvästi
40. Rakennustoimikunnan pöytäkirjat	Säilytetään pysyvästi
41. Pöytäkirjojen julkipanotodistukset	5 vuotta
42. Pöytäkirjojen liitteet (talousarviot ym.)	Säilytetään pysyvästi
43. Ohje- ja johtosäännöt	Säilytetään pysyvästi
44. Tarjousten avaamispöytäkirjat	20 vuotta, kuitenkin vähintään, kunnes takuuaika on mennyt umpeen
45. Apteekkitavarain keskusvarastojen tarkastuspöytäkirjat	10 vuotta
46. Osastojen lääkekaappien tarkastuspöytäkirjat	Keskusvarastossa 5 vuotta, jäljennökset osastoilla 1 vuosi
47. Muut tarkastuspöytäkirjat ja -kertomukset	Säilytetään pysyvästi

Asiakirjaryhmä:	Säilyttämisen vähimmäisaika ja muita määräyksiä:
D. Sairauskertomukset ja ruumiinavauspöytäkirjat	
48. Sairauskertomukset liitteineen	Saa hävittää sen jälkeen, kun joko 90 vuotta on kulunut potilaan syntymästä ja vähintään 5 vuotta hoidon päättymisestä tai kun 30 vuotta on kulunut viimeisen hoitokerran päättymisestä taikka 10 vuotta potilaan kuolemasta; liitteinä olevat sairaanhoitajien muistiinpanot sekä lääkärin, laboratorion ym. todistukset ja muistiinpanot - ei kuitenkaan lausuntoja - saa hävittää jo aikaisemmin johtavan (vastaavan) lääkärin harkinnan mukaan, sikäli kuin niiden sisältämät merkitykselliset tiedot riittävästi ilmenevät sairauskertomuksesta tai sen säilytettävistä liitteistä (röntgenkuvat ks. kohta 97). - Tieteellistä tutkimusta varten voi lääkintöhallitus määrätä sairauskertomukset tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa joiltakin vuosilta pysyvästi säilytettäviksi eräiden erityyppisten laitosten osalta. Kaikkien laitosten sairauskertomuksista jätetään pysyvästi säilytettäväksi kultakin vuodelta noin 5 % käsittävä näyteaineisto. Niuvanniemen ja Mustasaaren mielisairaaloiden sairauskertomukset säilytetään kuitenkin pysyvästi.
49. Ruumiinavauspöytäkirjat	Alkuperäiset (patologisen osaston) ruumiinavauspöytäkirjat samoin kuin liitteinä olevat histopatologiset näytteet säilytetään pysyvästi; sairauskertomusten liitteinä olevat ruumiinavauspöytäkirjojen jäljennökset säilytetään niin kuin sairauskertomukset.

Asiakirjaryhmä:	Säilyttämisen vähimmäisaika ja muita määräyksiä:
E. Saapuneet asiakirjat	(katso Kirjeistö, F)
F. Kirjeistö	
a. Laitoksen sisäinen kirjeenvaihto	
50. Yleiset sekä jatkuvasti noudatettaviksi tarkoitetut laitoksen taholta annetut ohjeet ja määräykset	Säilytetään pysyvästi
51. Sisäiset määräaikaiset tai tilapäistä tarkoitusta palvelevat ilmoitukset, tiedustelut, tilaukset, toimenpidepyynnöt ja hoitosuositukset	Säilytetään, kunnes niiden tarkoitus on saavutettu
52. Röntgenin, laboratorion ym. lausuntojen ja todistusten niiden antajille jäävät kappaleet	Johtavan (vastaavan) lääkärin harkinnan mukaan, kuitenkin vähintään 5 vuotta
53. Apteekkitilaukset, apteekkiin jäävät kappaleet, muut kappaleet	5 vuotta Johtavan (vastaavan) lääkärin harkinnan mukaan
b. Potilaskohtainen kirjeenvaihto, joka ei kuulu sairauskertomukseen eikä poliklinikan potilaskorttiin	
54. Muiden sairaanhoitolaitosten ja lääkäreiden kanssa	10 vuotta
55. Poliklinikkapotilaita koskevat lääkärintodistukset	10 vuotta
56. Kunnallisten viranomaisten kanssa	10 vuotta
57. Hakemukset laitokseen	Hakemukset mielisairaanhoitolaitokseen säilytetään pysyvästi, muut 2 vuotta.
58. Muu potilaskohtainen kirjeenvaihto	10 vuotta

Asiakirjaryhmä:	Säilyttämisen vähimmäisaika ja muita määräyksiä:
c. Kirjeenvaihto lääkintöhallituksen kanssa	
59. Sairaanhoitoa koskeva	Säilytetään pysyvästi
60. Taloushallintoa koskeva	Säilytetään pysyvästi
61. d. Kirjeenvaihto muiden valtion viranomaisten ja laitosten kanssa	Säilytetään pysyvästi
e. Kirjeenvaihto kunnallisten viranomaisten kanssa (ei potilaskohtainen)	
62. Talousarvioehdotus ja siihen liittyvät asiakirjat	5 vuotta
63. Määrärahapyynnöt yksityistapauksissa	10 vuotta
64. Yksityisiä toimenhaltijoita ja luottamushenkilöitä koskevat kirjeet	10 vuotta
65. Määräaikaisilmoitukset	5 vuotta
66. Muu kirjeenvaihto	Säilytetään pysyvästi
67. f. Kirjeenvaihto tilintarkastajien ja asiantuntijoiden kanssa	Säilytetään pysyvästi
g. Kirjeenvaihto oman henkilökunnan kanssa	
68. Viran- ja toimenhakuasiakirjat	Nimitettyjä koskevat säilytetään pysyvästi, jos virkaan tai toimeen on vahvistettu pätevyysvaatimukset; muut saa, jollei niitä hakijan pyynnöstä ole annettu takaisin, hävittää 2 vuoden säilytysajan kuluttua.
69. Muut hakemukset (virkavapautta, eläkettä yms. koskevat)	20 vuotta
70. Toimikirjojen, palvelustodistusten yms. konseptikappaleet	50 vuotta
71. Henkilökuntaa koskevat lääkärintodistukset ja -lausunnot, jotka eivät ole hakemusten liitteinä	Johtavan (vastaavan) lääkärin harkinnan mukaan

Asiakirjaryhmä:	Säilyttämisen vähimmäisaika ja muita määräyksiä:
72. Muu kirjeenvaihto oman henkilökunnan kanssa	Säilytetään pysyvästi; kuitenkin sellaiset saapuneet asiakirjat, jotka eivät samalla ole annetun päätöksen tai vastauksen konseptikappaleita ja joiden sisältämät tiedot sisältyvät pysyvästi säilytettäviin laitoksen asiakirjoihin, saa hävittää 2 vuoden säilytysajan kuluttua.
73. h. Kirjeenvaihto sairaala-alan keskusjärjestöjen kanssa	Säilytetään pysyvästi
74. i. Kirjeenvaihto kunnallisten keskusjärjestöjen kanssa	Säilytetään pysyvästi
75. j. Kirjeenvaihto muiden keskusjärjestöjen ja yhteisöjen kanssa	Säilytetään pysyvästi
k. Kirjeenvaihto liikelaitosten kanssa	
76. Ruokatalous Tutkimus ja hoito Lämpö, valo ja vesi Irtaimiston kunnossapito ja uusinta Kiinteistön kunnossapito ja uusinta Pesu ja siivous Toimistotarvikkeet Muu liikelaitosten kanssa käytävä kirjeenvaihto	Kauppaan tai sopimukseen johtaneet tarjoukset ja tiedustelut säilytetään 10 vuotta paitsi ruokataloutta, pesua ja siivousta sekä toimistotarvikkeita koskevat 2 vuotta. Sellaiset painetut tai monistetut tarjoukset, jotka eivät ole johtaneet kauppaan tai sopimukseen, saa hävittää asian tultua ratkaistuksi. Valtionapua koskeviin asioihin liittyvät tarjoukset säilytetään kuitenkin 10 vuotta valtionapua koskevan päätöksen antamisesta.

G. Tiliasiakirjat

77. Kassakirjat	Säilytetään pysyvästi
78. Muistiot	Säilytetään pysyvästi
79. Pääkirjat	Säilytetään pysyvästi
80. Talousarviokortistot	Säilytetään pysyvästi
81. Henkilötilikirjat tai -kortistot	Säilytetään pysyvästi
82. Vuosikirjat	Säilytetään pysyvästi
83. Varastokirjat tai -kortistot	10 vuotta

Asiakirjaryhmä:	Säilyttämisen vähimmäisaika ja muita määräyksiä:
84. Määräaikaistilitykset sekä tilinpitoa koskevat määräaikaisilmoitukset	5 vuotta, jos niiden sisältämät tiedot ilmenevät muista pysyvästi säilytettävistä asiakirjoista; muuten pysyvästi
85. Kustannuslaskelmat	5 vuotta
86. Palkkaluettelot ja palkkakortit	50 vuotta, sunnuntaikorvauskortit 10 vuotta
87. Hoitomaksukirjat tai -kortistot	10 vuotta
88. Erikoistilit	Säilytetään pysyvästi
89. Vuokralaskelmakortit	10 vuotta
Tilitositteet	
90. 1. varsinaiset tilitositteet	10 vuotta, kuitenkin palkkaluettelot ja -kuitit on säilytettävä 50 vuotta, jolleivät laitoksen palveluksessa olevien tai olleiden henkilöiden ikälisä-, eläke- tai palveluksesta johtuvien muiden etujen selvittämisessä tarvittavat tiedot ilmene riittävän selvästi muista asiakirjoista, jotka säilytetään vähintään 50 vuotta
91. 2. Tilitositteista erillään säilytettävä tositteiden pohjaaineisto, kuten - shekkitilien tiliotteet - tililleipano- ja siirtokorttien kupongit ja koontiluettelot - tarkistusnumerolla varustettujen tulotositteiden toisteet - puhelinmaksukuitit - ruokamaksukuitit - varastokuitit (myynti- ja luovutuskuitit) - lähetys- ja pakkauslistat sekä rahtikirjat - rahanlähetyskirjeiden toisteet - tilisaldoilmoitukset sekä laskujen suoritus- ja vastaanottoilmoitukset - ilmoitukset huoltokassapidätyksistä ja ulosmittauspidätyksistä - maksutarkkailukortit	10 vuotta

Asiakirjaryhmä:	Säilyttämisen vähimmäisaika ja muita määräyksiä:
92. Tilikirjojen ja tositteiden konseptit, kaksoiskappaleet ja jäljennökset	Saa hävittää sen jälkeen, kun vastaavien pääkappaleiden tarkastus ja sellaiset lisätutkimukset, joita tilintarkastus on saattanut aiheuttaa, ovat päättyneet.
93. Varastotilin erittelykortit sekä varastojen tavarakortit	10 vuotta
94. Kassantarkastuskertomukset	10 vuotta
95. Varastontarkastuskertomukset	10 vuotta
96. H. Omistusasiakirjat ja sopimukset	Säilytetään pysyvästi
I. Röntgenkuvat sekä kartat ja piirustukset	
97. Röntgenkuvat	30 vuotta; kuitenkin epäonnistuneet ja tapauksen kannalta tarpeettomat kuvat saa lääkintöhallituksen antamien ohjeiden mukaan hävittää jo aikaisemmin
98. Tuberkuloositoimiston joukkotarkastuksen röntgenpienoiskuvat	Säilytetään niin kuin sairauskertomukset
99. Kartat ja piirustukset	Yhdet kappaleet säilytetään pysyvästi, muut saa hävittää johtavan (vastaavan) lääkärin harkinnan mukaan.

2 §. Sen lisäksi, mitä edellä on määrätty, saadaan 1 §:ssä tarkoitettujen laitosten arkistoista hävittää johtavan lääkärin ja talousasioissa talouspäällikön (tai vastaavien) harkinnan mukaan seuraavat asiakirjat vuoden 1919 jälkeiseltä ajalta:

a) laitoksessa laaditut ylimääräiset jäljennökset, otteet ja monisteet sekä sellaiset tilapäisluontoiset apuluettelot ja -kortistot, jotka on laadittu yksinomaan oman toimistotyön helpottamiseksi, sen jälkeen, kun ne ovat käyneet tarpeettomiksi;

b) laitokselle vain tiedoksi saapuneet jäljennökset ja monisteet, joilla ei ole laitoksen toiminnan kannalta enää merkitystä; sekä

c) yleisön tiedustelut sekä jäljennösten, otteiden ja todistusten tilaukset sen jälkeen, kun niihin on vastattu, kun tilaus on toimitettu tai kun asia muuten on loppuun käsitelty.

3 §. 1. Määräajan kuluttua hävitettävien asiakirjojen säilytysaika lasketaan alkavaksi, milloin kysymys on asiakirjan lähettäjälle tai antajalle jäävistä asiakirjojen kappaleista, asiakirjan päiväyksestä tai, jollei päiväystä ole, sen vuoden päättymisestä, jolloin asiakirja on laadittu tai siihen on tehty viimeinen merkintä, saapuneiden asiakirjojen säilytysaika sen vuoden päättymisestä, jolloin ne ovat saapuneet, sekä tiliasiakirjojen sen vuoden päättymisestä, jota ne koskevat, jollei edellä ole toisin määrätty.

2. Asiakirjat hävitetään vuosittain, kunakin vuonna ne asiakirjat, joiden säilytysaika on edellisenä kalenterivuonna päättynyt.

4 §. Asianomaisen laitoksen johtavan lääkärin ja talousasioissa talouspäällikön (tai vastaavien) tehtävänä on erityisen syyn vaatiessa yksittäistapauksissa määrätä joitakin asiakirjoja säilytettäviksi kauemmin, kuin edellä tässä päätöksessä on määrätty.

5 §. Vuotta 1920 vanhempi arkistoaines samoin kuin ne asiakirjat mainitulta vuodelta ja sen jälkeiseltä ajalta, joiden hävittämiseen ei 1 tai 2 §:ssä ole annettu suostumusta, on säilytettävä pysyvästi, jollei valtionarkisto, sen mukaan kuin siitä on erikseen säädetty, erityisestä syystä anna yksittäistapauksessa suostumustaan myös joidenkin tällaisten asiakirjojen tai asiakirjaryhmien hävittämiseen.

Edellä 1 §:ssä tarkoitettuja asiakirjoja vuoden 1919 jälkeiseltä ajalta saa kuitenkin sanotussa pykälässä määrätyistä säilytysajoista poiketen hävittää siinä tapauksessa, että hävitettävien asiakirjojen sijasta säilytetään niistä valokuvaamalla tai muulla vastaavalla menetelmällä saadut jäljennökset, jotka on valmistettu sellaisella valtionarkiston hyväksymällä ja tarpeen mukaan sen tai sen määräyksestä maakunta-arkiston valvonnassa suoritettavalla tavalla, joka takaa hävitettävien asiakirjojen sisältämien tietojen jatkuvan säilymisen.

6 §. Kunnallisvaltuuston asiana on kunnan ja liittovaltuuston asiana yliopistollisen keskussairaalaliiton tai kuntainliiton ylläpitämän 1 §:ssä tarkoitetun laitoksen arkiston supistamiseksi:

a) päättää, mitkä asiakirjaryhmät hävitetään niistä, jotka 1 ja 5 §:n nojalla saa hävittää, sekä vahvistaa, huomioon ottaen säilyttämisen vähimmäisaikoja koskevat määräykset, ne määräajat, joiden kuluttua kunkin asiakirjaryhmän hävittäminen saa tapahtua;

b) määrätä, milloin erityistä syytä ilmenee, että asiakirjoja, joita tehdyn valituksen tai vireille pannun syytteen johdosta tai niihin verrattavasta muusta syystä edelleen saatetaan tarvita, ei hävitetä niin kauan kuin ne ovat tarpeen kysymyksessä olevaa tarkoitusta varten, sekä määrätä myös muista ehdoista ja rajoituksista, joita on tämän päätöksen määräysten lisäksi noudatettava; sekä

c) antaa määräyksiä asiakirjojen hävittämistavasta.

7 §. Hävittämistä toimeenpantaessa on pidettävä huolta siitä, ettei hävitettäviä asiakirjoja joudu sivullisten käsiin.

8 §. Edellä 1 §:ssä hävitettäviksi tarkoitettuja asiakirjoja voi valtionarkisto erityistapauksissa määrätä tieteellisen tutkimuksen tarvetta varten edelleen säilytettäväksi.

9 §. Asiakirjojen hävittämisestä on pidettävä kirjaa, johon lyhyesti merkitään, mitä asiakirjoja on hävitetty, mihin hävittämisohjeiden kohtaan tai erilliseen päätökseen hävittäminen perustuu, sekä milloin ja millä tavalla hävittäminen on toimitettu. Tällaisen hävittämismerkinnän allekirjoittavat hävittämistä toimeenpanemaan ja siitä vastaamaan määrätyt kaksi viranhaltijaa, joista toisen tulee olla asianomaisen arkiston vastuunalainen hoitaja.

10 §. Tällä päätöksellä kumotaan erinäisten kunnallisiin arkistoihin kuuluvien asiakirjojen hävittämisestä 13 päivänä syyskuuta 1956 annetun sisäasiainministeriön päätöksen (487/56) määräykset edellä 1 §:ssä tarkoitetun kunnallisen laitoksen osalta siltä osin kuin ne ovat ristiriidassa tämän päätöksen määräysten kanssa. Muutoin on tällaisen laitoksen arkistoon kuuluvien asiakirjojen hävittämisestä lisäksi voimassa, mitä mainitussa sisäasiainministeriön päätöksessä on sanottu.

Valtion sairaanhoitolaitoksen arkistoon kuuluvien tiliasiakirjojen hävittämisestä on lisäksi voimassa, mitä siitä on määrätty valtion tilivirastojen ja niiden alitilittäjien erinäisten tiliasiakirjojen hävittämisestä 9 päivänä kesäkuuta 1955 annetussa valtioneuvoston päätöksessä (309/55) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen sekä sen nojalla annetuissa määräyksissä.

138. HELSINGIN KAUPUNGIN YLEISEN JÄRJESTYSSÄÄNNÖN MUUTOS.

Lääninhallituksen vahvistus syyskuun 26 p:ltä 1968.

(Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 4 p:ltä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:94 ja 1963:19)

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa lääninhallituksen 13.11.1957 vahvistaman Helsingin kaupungin yleisen järjestyssäännön 25 §:n 1 momentin, sellaisena kuin se on kaupunginvaltuuston 12.12.1962 tekemällä päätöksellä muutettuna, seuraavasti:

Torikauppaa kaupungin toreilla ja siihen liittyvää aluksista tapahtuvaa myyntiä satama-alueella saadaan kaupungin asianomaisen viranomaisen myöntämällä luvalla ja sen määräämin ehdoin harjoittaa kello 7-14, ellei poliisi kaupunginhallituksen suostumuksella poikkeustapauksessa rajoita myyntiaikaa. Toriajan päätyttyä on kaikki tavarat ja kuormat sekä myyntipöydät ja muut myynnissä käytetyt välineet vietävä pois paikalta kaupungin asianomaisen viranomaisen määräämässä ajassa. Jos alus, josta myyntiä on harjoitettu, asianmukaisella luvalla on jätetty laituriin, on myytävä tavara ja myyntiin käytetyt välineet myyntiajan päätyttyä peitettävä.

Päätöksestä on kuulutettu 8.10.1968.

139. HELSINGIN KAUPUNGIN KIINTEISTÖLAUTAKUNNAN JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 4 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1954:49 ja 1968:138)

Kaupunginvaltuusto päätti lisätä 16.6.1954 vahvistamansa Helsingin kaupungin kiinteistölautakunnan johtosäännön 2 §:ään näin kuuluvan uuden 21 a) kohdan:

21 a) määrätä se aika, jonka kuluessa toriajan päätyttyä tavarat ja kuormat sekä myyntipöydät ja muut myynnissä käytetyt välineet on vietävä pois torialueelta.

140. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu syyskuun 27 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 565/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:103)

Opetusministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 126 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

126 §. Sellaiseen varsinaisen kansakoulun opettajan virkaan, jonka haltija on velvollinen opettamaan vain voimistelua, urheilua ja terveysoppia, vaaditaan kelpoisuusehtona Helsingin yliopiston voimistelulaitoksessa suoritettu voimistelunopettajan tai Jyväskylän yliopistossa suoritettu liikuntakasvatuksen kandidaatin tutkinto, jonka aineyhdistelmä sisältää cum laude approbatur-arvosanan liikuntapedagogiikassa ja approbatur-arvosanat liikuntafysiologiassa ja liikuntahygieniassa. Milloin varsinaisen kansakoulun opettajan on annettava opetusta yksinomaan piirustuksessa, on viran kelpoisuusehtona taideteollisessa oppilaitoksessa suoritettu kuvaamataidonopettajan tutkinto, sekä milloin opetusaineena on ainoastaan laulu, kelpoisuusehtona on Sibelius Akatemiassa suoritettu laulunopettajan tutkinto. Lisäksi vaaditaan, jollei hakija ole kansakoulunopettaja, kasvatus- ja opetusopin tutkinto filosofian kandidaatin tutkinnon vaatimusten mukaan, sekä yhden lukukauden opetusharjoittelu. Opetusharjoittelu voidaan suorittaa normaalilyseossa, kansakoulunopettajaseminaarissa tai kansakoulunopettajia valmistavassa yliopistossa tai korkeakoulussa.

---

141. KUNTIEN RYHMITYS KANSANELÄKELAIN MUKAISEN TUKIOSAN MAKSAMISTA VARTEN.

Valtioneuvoston päätös lokakuun 3 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 572/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:88 ja 1963:7)

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 27 §:n 7 momentin nojalla päättänyt:

1 §. Kunnat jaetaan kansaneläkelain 27 §:ssä tarkoitettuihin ryhmiin siten, että kuntien yleisestä kalleusluokituksesta 21 päivänä tammikuuta 1966 annetun lain (14/66) mukaisessa kalleusluokituksessa I kalleusluokassa olevat kunnat kuuluvat ensimmäiseen kuntaryhmään, II kalleusluokassa olevat kunnat toiseen kuntaryhmään ja muut kunnat kolmanteen kuntaryhmään.

2 §. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969 ja on se voimassa vuoden 1972 loppuun saakka, jollei valtioneuvosto sitä ennen toisin päätä.

142. ASETUS ALKOHOLILAIN 98 §:SSÄ TARKOITETTUJEN VAROJEN JAKAMISESTA JA KÄYTTÄMISESTÄ.

Annettu lokakuun 4 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 568/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:116)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä säädetään 26 päivänä heinäkuuta 1968 annetun alkoholilain (459/68) 74, 98 ja 109 §:n nojalla:

1 §. Alkoholilain 98 §:ssä tarkoitettujen varojen jakamisesta päättää ja maksattamisesta huolehtii sosiaali- ja terveysministeriö.

2 §. Tilastollisen päätoimiston tulee vuosittain ennen elokuun loppua toimittaa sosiaali- ja terveysministeriölle luettelo niiden asukkaiden lukumäärästä, jotka sen vuoden alussa ovat olleet henkikirjoitettuina koko valtakunnassa ja sen kussakin kunnassa. Samoin tulee päätoimiston ilmoittaa kunnallishallitukselle, montako henkikirjoitettua asukasta kunnassa oli vuoden alussa.

3 §. Kunnan talousarviosta tai sen liitteestä tulee käydä selville, mihin talousarvion menokohtiin ja kuinka paljon kuhunkin alkoholilain 98 §:n 1 momentin 1 b ja 4 kohdassa tarkoitettuja varoja on sisällytetty.

4 §. Alkoholilain 98 §:n 2 momentissa tarkoitettu varojen käyttösuunnitelma on vuosittain tammikuun loppuun mennessä sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamalle lomakkeelle laadittuna kaksin kappalein toimitettava ministeriön hyväksyttäväksi. Käyttösuunnitelman toisen kappaleen sosiaali- ja terveysministeriö palauttaa kunnalle hyväksymismerkintöineen.

5 §. Alkoholilain 98 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut varat suorittaa kunnalle sosiaali- ja terveysministeriö erissä, joista ministeriö valtiovarainministeriötä kuultuaan päättää.

Alkoholilain 98 §:n 1 momentin 1 b kohdassa tarkoitetut varat saa määrätä kunnalle maksatettaviksi vasta sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveysministeriö on hyväksynyt alkoholilain 98 §:n 2 momentissa tarkoitetun kuluvan vuoden varojen käyttösuunnitelman ja edellisen vuoden varojen käyttöä koskevan selonteon.

6 §. Kunnan tilinpäätökseen nojautuva sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamalle lomakkeelle laadittu selonteko edellisenä vuonna käytetyistä alkoholilain 98 §:n 1 momentin 1 b kohdassa tarkoitetuista varoista on toimitettava ministeriölle vuosittain huhtikuun loppuun mennessä. Jos 4 §:ssä tarkoitetusta sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymästä varojen käyttösuunnitelmasta on poikettu, on poikkeaminen sekä syyt siihen mainittava selonteossa.

Jos selonteosta tai muutoin käy ilmi, ettei varoja ole käytetty siten, kuin alkoholilain 98 §:n 1 momentin 1 b kohdassa on säädetty, vähennetään vastoin mainittua säännöstä käytettyjä varoja vastaava rahamäärä kunnalle vielä maksamatta olevista eristä sosiaali- ja terveysministeriön siitä tekemän päätöksen mukaisesti.

7 §. Sosiaali- ja terveysministeriö valtiovarainministeriötä kuultuaan vahvistaa niiden korvausten enimmäismäärät, jotka valtio alkoholilain 74 §:n nojalla suorittaa kunnalle kunnallisen alkoholitarkastajan ja hänen apulaisensa palkkauksesta ja toiminnasta aiheutuvista menoista. Korvausten enimmäismäärä palkkauksen osalta ei saa ylittää valtion vastaavanlaatuisista tehtävistä maksamaa palkkausta, jolloin palkkauksen osalta vahvistettaessa on otettava huomioon asianomaisen paikkakunnan koko ja asukasmäärä, siellä toimivien alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskelupaikkojen lukumäärä, tehtävän laatu ja laajuus sekä muut asiaan vaikuttavat seikat. Tarkastajan ja hänen apulaisensa toiminnasta aiheutuneina menoina korvataan kunnalle ainoastaan sellaiset menot, joita tarkastajan viran asianmukaisen hoitamisen kannalta on kunnassa pidettävä välttämättöminä.

8 §. Kunnallisen alkoholitarkastajan ja hänen apulaisensa palkkauksesta ja toiminnasta aiheutuvat menot korvataan kunnalle alkoholilain 98 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista varoista neljännesvuosittain jälkikäteen. Korvauksen suorittamista varten on kunnallishallituksen toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle sen tarpeelliseksi katsoma erittely mainituista menoista.

9 §. Jos alkoholilain 98 §:n 1 momentin 1 b kohdassa tarkoitetuilla varoilla palkataan kunnallisia viranhaltijoita mainituissa lainkohdissa edellytettyä, kunnassa suoritettavaa työtä tai toimintaa varten ja jos he samalla hoitavat muuta kunnallista tehtävää, käytettäköön sanottuja varoja heidän palkkaukseensa vain 1 b kohdassa edellytetyn työn tai toiminnan osalta.

Jos alkoholilain 98 §:n 1 momentin 1 b ja 4 kohdassa tarkoitettu työ tai toiminta on kahdelle tai useammalle kunnalle yhteinen, suoritetaan korvausta kunkin kunnan osalta sen mukaan, kuin toiminta jakaantuu eri kuntien kesken.

10 §. Alkoholilain 98 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja varoja sosiaali- ja terveysministeriö myöntää hakemuksesta avustuksena käytettäväksi sanotussa lainkohdassa mainittuun työhön tai toimintaan sitä ensi-

sijaisena tehtävänään hoitaville koko maan käsittäville tai tarkoitukseltaan muutoin yleisluonteisiksi katsottaville yhteisöille, säätiöille ja laitoksille.

Alkoholilain 98 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja varoja sosiaali- ja terveysministeriö myöntää hakemuksesta avustuksena käytettäväksi sanotussa lainkohdassa mainittuun työhön sitä hoitaville koko maan käsittäville tai tarkoitukseltaan muutoin yleisluonteisiksi katsottaville yhteisöille, säätiöille ja laitoksille.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun avustuksen myöntämisessä, käyttämisessä, maksamisessa ja käytön valvonnassa on noudatettava valtionavustuksia koskevia yleismääräyksiä.

11 §. Tämän asetuksen noudattamisen valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle, jonka asiana on myös antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä asetuksen soveltamisesta.

12 §. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

143. TORILTA POISTUMISAJAN MÄÄRÄÄMINEN.

Kiinteistölautakunnan päätös lokakuun 15 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:139)

Lautakunta päätti määrätä, että tavarat ja kuormat sekä myyntipöydät ja muut myynnissä käytetyt välineet on vietävä pois torialueelta 30 minuutin kuluessa toriajan päätyttyä.

144. ASUNTOTUOTANTOLAIN KUNNALLE ASETTAMIEN TEHTÄVIEN HOITAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös lokakuun 16 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:31 sekä 1968:14 ja 22)

Kaupunginvaltuusto päätti asuntotuotantolain 20 §:n 2 momentin nojalla,

että 22.4.1966 annetun ja 19.1.1968 muutetun asuntotuotantolain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaan kunnalle kuuluvat tehtävät määrätään kiinteistölautakunnan hoidettaviksi lukuun ottamatta asuntotuotanto-ohjelman laatimista sekä mainitussa laissa tarkoitettujen lainahakemusten käsittelemistä, mitkä tehtävät jäävät kaupunginhallituksen hoidettaviksi.

145. OIKEUDENKÄYNTIAVUN JÄRJESTÄMINEN RAKENNUSVIRASTON HENKILÖKUNNALLE LIIKENNERIKKOMUSASIOISSA.

Kaupunginhallituksen päätös lokakuun 21 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:53)

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 23.5.1957 tekemäänsä päätöstä, oikeuttaa rakennusviraston antamaan lainopillisen koulutuksen omaavien viranhaltijoidensa tai toimihenkilöidensä avulla kaupungin kustannuksella virkaan kuuluvana tehtävänä oikeudenkäyntiapua yksityistapauksissa erikseen harkittaessa viraston henkilökuntaan kuuluville näiden työtehtäviensä suorituksessa sattuneissa liikennerikkomustapauksissa, milloin oikeudenkäyntiavun on katsottava olevan kaupungin edun valvomiseksi tarpeellista. Oikeudenkäyntiapua ei anneta, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella.

146. PALAVISTA NESTEISTÄ ANNETUN KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös lokakuun 23 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 584/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1954:114 ja 1956:182)

Kauppa- ja teollisuusministeriö on palavista nesteistä 2 päivänä elokuuta 1954 annetun asetuksen (335/54) 78 §:n nojalla muuttanut palavista nesteistä 29 päivänä joulukuuta 1954 antamansa päätöksen (498/54) 74 §:n ja 88 §:n sekä 102 §:n sellaisena kuin viimeksi mainittu on palavista nesteistä annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen muuttamisesta 27 päivänä joulukuuta 1956 annetussa kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (642/56), ja lisännyt 58 §:ään uuden 4 momentin, 89 §:ään uuden 3 momentin sekä 90 §:ään uuden 5 momentin seuraavasti:

58 §. ----------

Palavan nesteen maanalaisena säiliönä saa käyttää myös muovista valmistettua kauppa- ja teollisuusministeriön hyväksymää tyyppiä olevaa säiliötä.

74 §. Öljylämmityslaitokseen tarkoitettua III luokan palavaa nestettä saa varastoida joko metallilevystä niittaamalla, hitsaamalla tai ruuviliitoksella tai teräsbetonista tahi betonista taikka muovista valmistetuissa kauppa- ja teollisuusministeriön hyväksymissä säiliöissä, joissa on aukot vain tarpeellisia putkia ja kulkuaukon luukkua varten.

Muovista valmistettujen säiliöiden tyyppihyväksymistä on säiliön valmistajan haettava kauppa- ja teollisuusministeriöltä.

88 §. Säiliössä ei sen osasto saa olla tilavuudeltaan yli 5 000 l, lukuunottamatta säiliötä, jota käytetään yksinomaan III luokan palavan nesteen kuljettamiseen.

89 §. ----------

Palavien nesteiden kuljettamiseen saa käyttää myös muovista valmistettua kauppa- ja teollisuusministeriön hyväksymää tyyppiä olevaa kuljetussäiliötä. Säiliön valmistajan on haettava tyyppihyväksymistä kauppa- ja teollisuusministeriöltä.

90 §. ----------

Tämän pykälän 1 ja 3 momentin määräykset eivät koske säiliötä, jossa kuljetetaan yksinomaan III luokan palavaa nestettä, jonka viskositeetti on yli 35 cSt + 50° C lämpötilassa.

102 §. Palavista nesteistä 2 päivänä elokuuta 1954 annetun asetuksen (335/54) 49 §:n 5 momentissa säädetyn säiliöajoneuvon säiliön ja siihen kuuluvien laitteiden katsastuksen toimittaa säiliöajoneuvon kotipaikan tai säiliön valmistuspaikan paloviranomainen.

147. HELSINGIN KAUPUNGIN AMMATTIOPPILASLAUTAKUNNAN OHJESÄÄNTÖ.

Ammattikasvatushallituksen vahvistama lokakuun 24 p:nä 1968.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä syyskuun 18 p:nä 1968)

(Vrt. kunn.as.-kok. 1958:30)

1 §. Oppisopimuksiin perustuvaa koulutusta Helsingin kaupungissa johtaa ja valvoo kaupungin ammattioppilaslautakunta, sen mukaan kuin oppisopimuslaissa ja oppisopimusasetuksessa säädetään sekä tässä ohjesäännössä määrätään.

2 §. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kuusi muuta jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Jos jäsen tai varajäsen eroaa ennen toimikautensa päättymistä, valtuusto valitsee toisen henkilön eronneen tilalle toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

3 §. Lautakunta kokoontuu varsinaisiin kokouksiinsa kutakin kalenterivuotta varten päättäminään aikoina ja ylimääräisiin kokouksiinsa puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta.

4 §. Lautakunta on päätösvaltainen, kun saapuvilla on vähintään viisi jäsentä, joista yhden tulee olla puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Tarvittaessa voi lautakunta kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita.

5 §. Lautakunnan kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään kokouksen aika ja paikka, osanottajat, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä, milloin erimielisyyksiä ilmenee, kokouksessa tehdyt ehdotukset ja tapahtuneet äänestykset.

Lautakunnan päätöksiin perustuvat kirjeet allekirjoittaa puheenjohtajana toiminut henkilö ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Muut toimituskirjat allekirjoittaa koulutustarkastaja, ellei lautakunta toisin päätä.

6 §. Lautakunnan kokouksista ja niissä käsiteltäviksi tulevista asioista on ilmoitettava kaupunginhallituksen määräämällä tavalla kaupunginjohtajalle, asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle ja kaupunginhallituksen lautakuntaan valitsemalle edustajalle.

Lautakunnan on noudatettava, mitä kunnallislaissa on säädetty ja kaupunginhallituksen ohjesäännössä määrätty päätösten alistamisesta kaupunginhallituksen tutkittaviksi.

7 §. Lautakunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä erikseen on säädetty ja määrätty,

1) valvoa, että oppisopimustoimisto hoitaa sille kuuluvat tehtävät tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti vahvistetun talousarvion puitteissa sekä yhteistoiminnassa kaupungin muiden virastojen ja laitosten kanssa,

2) huolehtia kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätösten täytäntöönpanosta, jos se on annettu lautakunnan tehtäväksi,

3) hyväksyä ja määräaikana lähettää kaupunginhallitukselle ehdotus lautakunnan ja oppisopimustoimiston vuotuiseksi talousarvioksi,

4) hyväksyä lautakunnan ja oppisopimustoimiston tilinpäätös esitettäväksi kaupunginhallitukselle,

5) järjestää tarvittaessa kursseja henkilöille, joiden tehtävänä on johtaa, valvoa ja ohjata oppilaiden työtä,

6) ottaa pysyväistä rahastoa pitämättä vastaan oppilasstipendeiksi tarkoitettuja rahalahjoituksia ja päättää niiden jakamisesta,

7) valita ne viranhaltijat, joiden osalta tämä tehtävä on oppisopimustoimiston johtosäännössä määrätty lautakunnalle,

8) antaa vuosittain kaupunginhallitukselle kertomus omasta ja oppisopimustoimiston edellisen vuoden toiminnasta kaupunginhallituksen antamien määräysten mukaisesti,

9) antaa valtion viranomaisille ja kaupunginhallitukselle lausuntoja, selvityksiä ja tietoja, joita lautakunnalta pyydetään tai joiden antaminen muutoin kuuluu sen tehtäviin, sekä

10) tehdä kaupunginhallitukselle esityksiä toimialaansa kuuluvista asioista.

8 §. Lautakunnan alaisena toimii oppisopimustoimisto, jonka päällikkönä on virkasuhteessa oleva koulutustarkastaja.

Kelpoisuusehtona koulutustarkastajan virkaan on teknillisessä opistossa suoritettu insinöörin tutkinto tai yliopistossa tahi korkeakoulussa suoritettu virkaan soveltuva tutkinto sekä riittävä perehtyneisyys ammattikoulutukseen.

Koulutustarkastajan tehtävänä on sen lisäksi, mitä siitä on erikseen säädetty, toimia lautakunnan esittelijänä ja suorittaa ne muut tehtävät, jotka oppisopimustoimiston johtosäännössä määrätään.

9 §. Ammattioppilaslautakunnan kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

148. KUNNALLISEN ELÄKELAITOKSEN ELÄKESÄÄNNÖN MUUTTAMINEN.

Kunnallisen eläkelaitoksen valtuuskunnan päätös lokakuun 24 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:190 ja 1967:88)

Valtuuskunta päätti kumota kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 9 §:n 1 momentin sekä muuttaa eläkesäännön 2 §:n 4 momentin, 18 §:n ja 30 §:n 2 momentin seuraavasti:

2 §. ----------

Viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus saada, sen mukaan kuin 30 §:n 2 momentissa määrätään, työkyvyttömyyseläkkeenä suoritettavaa peruseläkettä, jos hän sairauden, vian tai vamman takia on kykenemätön virkaansa tai työhönsä ja työkyvyttömyyden, sen alkamisesta kulunut aika mukaan luettuna, voidaan arvioida jatkuvan yhdenjaksoisesti vähintään vuoden ajan, tai jos hän kunnallisen palvelussuhteen päätyttyä on mainituin tavoin tullut kykenemättömäksi suorittamaan työtä, jota on pidettävä, kun otetaan ikä, ammattitaito ja muut seikat huomioon, hänelle sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana, taikka jos hänelle, niin ikään kunnallisen palvelussuhteen päätyttyä, on myönnetty myöhempään virka- tai työsuhteeseen perustuva työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittu työkyvyttömyyseläke.

---

18 §. Muutoin noudatetaan vastaavasti, mitä 1 ja 1 a §:ssä, 2 §:n 1 ja 3-6 momentissa, 4-6 sekä 8, 10 ja 11 §:ssä on määrätty peruseläkkeestä.

30 §. ----------

Työkyvyttömyyseläkettä suoritetaan työkyvyttömyyden alkamista lähinnä seuraavan kalenterikuukauden alusta tai, jos eläkkeensaajalla on silloin vielä oikeus saada jäsenyhteisöltä palkkaa tai jäsenyhteisön sairauskassalta sairausvakuutuslain mukaisten etuuksien lisäksi maksettavaa päivärahaa, siitä ajankohdasta, jolloin oikeus palkkaan tai päivärahaan päättyy. Eläkkeensaajalle suoritetaan kuitenkin niiltä päiviltä, joina edellä tarkoitettu palkka tai päiväraha on ollut eläkettä pienempi, niiden erotus työkyvyttömyyseläkkeenä.

Tämä eläkesäännön muutos tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 1968.

149. TYÖNTEKIJÄIN ELÄKEASETUKSESSA JA LYHYTAIKAISISSA TYÖSUHTEISSA OLEVIEN TYÖNTEKIJÄIN ELÄKEASETUKSESSA TARKOITETUN PALKKAINDEKSILUVUN VAHVISTAMINEN.

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös lokakuun 31 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 595/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:99)

Sosiaali- ja terveysministeriö on 23 päivänä helmikuuta 1962 annetun työntekijäin eläkeasetuksen (183/62) 9 §:n ja samana päivänä annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen (184/62) 9 §:n nojalla päättänyt, että mainituissa pykälissä tarkoitettu palkkaindeksiluku vuonna 1969 on 182.

150. LAKI ERÄISTÄ TOIMENPITEISTÄ KUNNALLISEN JAOTUKSEN JA KUNTIEN YHTEISTOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu lokakuun 31 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 607/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:8)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan eräistä toimenpiteistä kunnallisen jaotuksen ja kuntien yhteistoiminnan kehittämiseksi 13 päivänä tammikuuta 1967 annetun lain (13/67) 6 §:n 3 momentti näin kuuluvaksi:

6 §. ----------

Tarkastettuaan 2 momentissa mainitut muistutukset ja lausunnot sekä hankittuaan niiden johdosta ehkä vielä tarvittavat selvitykset lääninhallituksen on tehtävä sisäasiainministeriölle ehdotuksensa suunnitelmiksi 1 päivään kesäkuuta 1969 mennessä, jollei ministeriö erityisestä syystä myönnä lykkäystä. Ehdotus on samanaikaisesti toimitettava tiedoksi kunnille sekä niille muille viranomaisille ja yhteisöille, joita asiassa on kuultu.

151. VEROÄYRIEN ENIMMÄISMÄÄRÄT ERITYISLAPSILISÄÄ MYÖNNETTÄESSÄ.

Valtioneuvoston päätös marraskuun 7 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 612/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:114)

Valtioneuvosto on 30 päivänä joulukuuta 1960 annetun erityislapsilisälain (538/60) 4 §:n 1 momentin nojalla sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä päättänyt:

1 §. Paikkakuntien kalleusluokituksessa noudatetaan kuntien yleisen kalleusluokituksen vahvistamisesta 12 päivänä lokakuuta 1967 annettua valtioneuvoston päätöstä (447/67), sellaisena kuin se on osittain muutettuna 14 päivänä maaliskuuta 1968 (177/68) annetussa valtioneuvoston päätöksessä.

2 §. Vuonna 1968 toimitetussa kunnallisverotuksessa saa lapselle tai lapselle ja hänen vanhemmilleen tahi lapselle ja sille vanhemmista, jonka huoltoon lapsi on määrätty, pantujen veroäyrien luku, jota tarkoitetaan erityislapsilisälain 4 §:n 1 momentissa, eri kalleusluokkiin kuuluvilla paikkakunnilla erityislapsilisälain 1 §:ssä tarkoitettujen lasten lukumäärästä riippuen olla yhteensä enintään seuraava:

Kalleus-luokka	Veroäyrien enimmäismäärä, jos perheessä on lapsia			
	1	2	3	4
I	6 500	7 000	8 400	9 500
II	6 000	6 500	7 800	8 900
III	5 600	6 100	7 320	8 400

Jos perheessä olevien lasten lukumäärä on neljää suurempi, on neljän lapsen perheelle vahvistettua veroäyrilukua korotettava kahdellakymmenellä sadalta viidenneltä ja kultakin seuraavalta lapselta.

Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1969 alkaen.

152. PERHELISÄLAIN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös marraskuun 7 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 613/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:115)

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä muuttanut perhelisälain täytäntöönpanosta 14 päivänä joulukuuta 1967 antamansa päätöksen (539/67) 1 ja 3 §:n näin kuuluviksi:

1 §. Paikkakuntien kalleusluokituksessa noudatetaan kuntien yleisen kalleusluokituksen vahvistamisesta 12 päivänä lokakuuta 1967 annettua valtioneuvoston päätöstä (447/67), sellaisena kuin se on osittain muutettuna 14 päivänä maaliskuuta 1968 annetussa valtioneuvoston päätöksessä (177/68).

3 §. Vuonna 1968 toimitetussa kunnallisverotuksessa maksuunpantujen veroäyrien enimmäismäärä saa perhelisälain 1 §:n 1 momentissa tarkoitetulla perheellä olla 9 500 äyriä, jos perhe asuu ensimmäiseen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla, 8 900 äyriä, jos se asuu toiseen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla, ja 8 400 äyriä, jos se asuu kolmanteen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla.

Perhelisälain 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulla perheellä saa 1 momentissa mainittu veroäyrien enimmäismäärä olla ensimmäiseen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla 7 000 äyriä, toiseen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla 6 500 äyriä ja kolmanteen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla 6 100 äyriä.

153. ASETUS LAPSIPERHEIDEN ASUMISTUESTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 8 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 604/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:14 ja 1968:15)

Sisäasiainministerin esittelystä muutetaan lapsiperheiden asumistuesta 12 päivänä tammikuuta 1962 annetun asetuksen (34/62) 2 §, sellaisena kuin se on 19 päivänä tammikuuta 1968 annetussa asetuksessa (36/68), näin kuuluvaksi:

2 §. Perheen talouteen kuuluvien perheenjäsenten yhteinen verotettava vuotuinen tulo saa edellisenä vuotena toimitetussa tulo- ja omaisuusverotuksessa olla huollettavien lasten luvusta ja tuen lajista riippuen enintään seuraava:

Lasten luku	Tuen laji: alennettu mk	tavallinen mk	korotettu mk
2	10 490,-	8 750,-	7 020,-
3	11 370,-	9 450,-	7 360,-
4	12 250,-	10 150,-	7 710,-
5	13 120,-	10 850,-	8 050,-
6	14 000,-	11 550,-	8 400,-

Milloin perheen huollettavana on enemmän kuin kuusi lasta, korotetaan edellä mainittuja tulorajoja alennetussa tuen lajissa 880 markalla, tavallisessa tuen lajissa 700 markalla ja korotetussa tuen lajissa 350 markalla kutakin lasta kohti.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1969 lukien.

154. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 15 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 621/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:103)

Opetusministerin esittelystä lisätään 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 171 §:ään uusi, näin kuuluva 2 momentti:

171 §. ----------

Valtioneuvosto vahvistaa ne perusteet, joita noudattaen kouluhallitus määrää kansakoululain 86 §:n 1, 4 ja 5 momentissa tarkoitetun koulurakennuksen arvon siinä tapauksessa, että toiseen tarkoitukseen luovutetun koulurakennuksen tilalle ei rakenneta uusia rakennuksia.

155. ASETUS MIELISAIRASASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 15 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 624/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1952:115)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä lisätään 23 päivänä joulukuuta 1952 annettuun mielisairasasetukseen (448/52) uusi näin kuuluva 40 a §:

40 a §. Edellytyksenä valtionavun antamiselle on, että sosiaali- ja terveysministeriö on ennen perustamistöihin tai -hankintoihin ryhtymistä tehdystä hakemuksesta lääkintöhallituksen esityksen nojalla hyväksynyt ne valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan.

Mitä 1 momentissa on säädetty, koskee uuden sairaalan rakentamisen tai vanhan täydellisen peruskorjauksen kysymyksessä ollessa myös valtionavun antamista sen käyttökustannuksiin.

Milloin painavia syitä on, sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää valtionavun osaksi tai kokonaan suoritettavaksi siitä huolimatta, että perustamistöihin tai -hankintoihin on ryhdytty ennen niiden hyväksymistä 1 momentissa mainittuun suunnitelmaan.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1968.

Tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan sellaisiin perustamistöihin ja -hankintoihin, joihin on ryhdytty tämän asetuksen tultua voimaan.

156. TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAISSA TARKOITETUN KANSANELÄKKEEN TUKIOSAN SAAJIEN KESKIMÄÄRÄISTÄ KANSANELÄKETTÄ VASTAAVAN MÄÄRÄN VAHVISTAMINEN.

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös marraskuun 21 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 632/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:80, 1966:44 ja 132)

Sosiaali- ja terveysministeriö on 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 8 §:n nojalla, sellaisena kuin se on 20 päivänä toukokuuta 1966 annetussa laissa (299/66), päättänyt, että mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettu kansaneläkkeen tukiosan saajien keskimääräistä kansaneläkettä vastaava määrä on 1 päivästä tammikuuta 1969 lukien 173 markkaa kuukaudessa.

157. ERÄIDEN ELATUSAPUJEN KOROTTAMINEN ELINKUSTANNUSINDEKSIN NOUSUN JOHDOSTA.

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös marraskuun 22 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 633/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:161 ja 162)

Eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin 16 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain (660/66) 1, 2 ja 4 §:n sekä 9 §:n 3 momentin ja samana päivänä annetun asetuksen (661/66) 1 §:n sekä sosiaali- ja terveysministeriön tehtävistä eräissä sosiaalihallinnon alaan kuuluvissa asioissa 31 päivänä toukokuuta 1968 annetun asetuksen (320/68) 2 §:n nojalla sosiaali- ja terveysministeriö on päättänyt:

1 §. Elinkustannusindeksin (elokuu 1938-heinäkuu 1939 = 100) lokakuun 1968 indeksiluku on noussut 13,3 prosenttia joulukuun 1966 indeksiluvusta, minkä vuoksi elatusapuja on eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin annetun lain 2 §:n mukaan korotettava niin kuin tässä päätöksessä määrätään.

2 §. Korotuksen määrä on 10 prosenttia eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin annetun lain 9 §:n 3 momentissa säädetystä elatusavun määrästä.

3 §. Korotus koskee päätöksellä tai sopimuksella viimeksi ennen 1 päivää tammikuuta 1967 vahvistettua elatusapua, jota

1) joku on avioliittolain tai avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista annetun lain mukaisesti velvoitettu tai sitoutunut suorittamaan määräajoin;

2) työntekijä tekemättä sitä vastaan työtä saa huoltoapulain 5 §:n nojalla; tai

3) joku on rikoslain 9 luvun säännösten nojalla velvoitettu määräajoin suorittamaan vahingonkorvauksena.

4 §. Tämä päätös ei koske sellaista elatusapua jonka määrä on päätöksellä tai sopimuksella viimeksi vahvistettu 1 päivänä tammikuuta 1967 tai sen jälkeen, vaan se on korotettava vasta seuraavana elatusapujen korottamisajankohtana.

5 §. Korotus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

158. ASETUS VAPAUTTAMISESTA ASEVELVOLLISUUDEN SUORITTAMISESTA ERÄISSÄ TAPAUKSISSA.

Annettu marraskuun 22 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 635/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1941:47)

Puolustusministerin esittelystä säädetään 15 päivänä syyskuuta 1950 annetun asevelvollisuuslain (452/50) 17 ja 19 §:n nojalla:

1 §. Valtion, kunnan tai seurakunnan viran tai toimen haltijana taikka muussa julkisessa tehtävässä oleva asevelvollinen voidaan jäljempänä säädetyin edellytyksin vapauttaa reservin kertausharjoituksista ja ylimääräisestä palveluksesta tai jättää toistaiseksi kutsumatta palvelukseen sodan aikana, jollei erityisellä määräyksellä, kutsulla tai kuulutuksella toisin määrätä.

Asevelvollisuuslain 19 §:n 2 momentissa tarkoitetuista syistä voidaan myös erityisten ammattien harjoittajia ja muita yksityisiä henkilöitä hakemuksesta toistaiseksi jättää liikekannallepanon sattuessa palvelukseen kutsumatta.

2 §. Sodan aikana jätetään toistaiseksi kutsumatta palvelukseen:

1) kansanedustajat, eduskunnan oikeusasiamies, eduskunnan pääsihteeri ja keskuskanslian vanhempi sihteeri;

2) tasavallan presidentin kanslian kansliapäällikkö ja linnanvouti;

3) valtioneuvoston jäsenet, valtioneuvoston oikeuskansleri ja apulaisoikeuskansleri, valtioneuvoston kanslian ja ministeriön kansliapäällikkö, oikeuskanslerinviraston kansliapäällikkö, hallitusneuvokset, ministeriöiden osasto- ja toimistopäälliköt, ulkoasiainministeriön jaostopäälliköt, poliisiylitarkastaja ja väestönsuojelun ylitarkastaja;

4) korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden presidentti sekä oikeusneuvokset ja hallintoneuvokset, hovioikeuden presidentit ja hovioikeudenneuvokset, vesiylioikeuden vesiylituomari ja jäsenet, kihlakunnantuomarit, pormestarit ja järjestysoikeuden puheenjohtajat, vesioikeustuomarit, vankilaoikeuden puheenjohtaja ja jäsenet;

5) Suomen ulkomailla olevien lähetystöjen päälliköt ja lähetetyt konsulit;

6) keskusvirastojen päälliköt ja osastopäälliköt;

7) maaherrat, lääninneuvokset, lääninasessorit ja -kamreerit sekä lääninlääkärit;

8) vankeinhoitolaitosten johtajat;

9) vakuutusoikeuden vakuutusylituomarit ja vanhemmat vakuutustuomarit sekä tapaturmaviraston johtaja ja osastopäälliköt;

10) kansaneläkelaitoksen pääjohtaja, johtajat ja osastopäälliköt;

11) kirkkohallituksen puheenjohtaja ja kirkkoneuvokset, tuomiokapitulin jäsenet, evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan arkkipiispa, piispat ja seurakuntien kirkkoherrat;

12) Suomen Pankin johtokunnan jäsenet sekä valtiokonttorin ja postisäästöpankin pääjohtaja ja johtajat; sekä

13) kunnallishallituksen puheenjohtaja.

Edellä 1 momentissa mainittujen lisäksi jätetään toistaiseksi kutsumatta palvelukseen:

1) poliisitarkastajat, apulaispoliisitarkastajat ja väestönsuojelun tarkastajat;

2) yleispoliisin, keskusrikospoliisin ja suojelupoliisin peruspalkkaisen viran tai toimen haltijat;

3) vankeinhoitolaitosten talouspäälliköt, vartiopäälliköt ja peruspalkkaisen vartijan toimen haltijat;

4) kunnan väestönsuojelupäälliköt ja -ohjaajat;

5) palopäälliköt sekä vakinaisten ja puolivakinaisten kunnallisten palokuntien päätoimisesti palkattu päällystö, alipäällystö ja miehistö; sekä

6) keskus- ja aluesairaalan, keskusparantolan ja -mielisairaalan sekä yliopistollisen keskussairaalan johtava lääkäri, talousjohtaja, talouspäällikkö ja taloudenhoitaja.

3 §. Asianomaisen viraston tai laitoksen esityksestä voidaan jättää sodan aikana kutsumatta palvelukseen muu kuin edellä 2 §:ssä mainittu julkisoikeudellisessa virka- tai palvelussuhteessa oleva asevelvollinen, jos se tärkeän yleisen tai sotilaallisen edun vuoksi harkitaan välttämättömäksi.

4 §. Asevelvollisesta, joka 2 §:n nojalla jätetään kutsumatta palvelukseen sodan aikana, asianomaisen viraston tai laitoksen on tehtävä vapautusilmoitus sen sotilaspiirin esikunnalle, jonka valvontaan asevelvollinen kuuluu. Vastaavasti sotilaspiirin esikunnalle on ilmoitettava, kun asevelvollinen vapautuu sellaisesta virasta, toimesta tai tehtävästä, jonka haltijana tai hoitajana hänet tämän asetuksen nojalla jätetään sodan aikana palvelukseen kutsumatta.

5 §. Edellä 3 §:ssä tarkoitetun asevelvollisen vapauttamista koskeva esitys on tehtävä:

1) eduskunnan, tasavallan presidentin kanslian, ministeriöiden

ja valtioneuvoston kanslian, oikeuskanslerinviraston, korkeimman oikeuden, korkeimman hallinto-oikeuden ja Suomen ulkomailla olevan edustuston osalta puolustusministeriölle; ja

2) muiden osalta asianomaisen sotilaspiirin esikunnalle.

Asian käsittelee se viranomainen, jolle esitys on tehtävä, jollei puolustusministeriö ole asian laatuun ja laajuuteen katsoen muuta määrännyt.

Vapautusesitystä tehtäessä asianomaisen viraston tai laitoksen on otettava huomioon sodan aikaisen toimintansa laajuus ja siihen liittyvät järjestelyt, kuitenkin siten, että virastossa tai laitoksessa palvelevat asevelvolliset on mikäli mahdollista korvattava muulla henkilöstöllä.

6 §. Edellä 1 §:n 2 momentissa mainittujen henkilöiden asevelvollisuuden suorittamisen vapauttamista koskevat hakemukset toimitetaan sen sotilaspiirin esikuntaan, jonka valvontaan asianomainen kuuluu. Tarkemmat ohjeet vapauttamisasiain käsittelystä antaa pääesikunta.

7 §. Vapauttamista koskeva ilmoitus, esitys tai hakemus on tehtävä kustakin asevelvollisesta erikseen sotilaspiirin esikunnasta saatavissa olevaa lomaketta käyttäen.

8 §. Mitä tämän asetuksen 2 §:n 1 momentissa on säädetty virka- tai palvelussuhteessa olevan henkilön jättämisestä toistaiseksi kutsumatta palvelukseen sodan aikana, olkoon voimassa myös kutsuttaessa asevelvollisia reservin kertausharjoituksiin tai ylimääräiseen palvelukseen.

9 §. Tarkempia määräyksiä tämän asetuksen soveltamisesta antaa tarvittaessa puolustusministeriö.

10 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1969, ja sillä kumotaan 9 päivänä toukokuuta 1941 annettu asetus (328/41) viran ja toimen haltijain vapauttamisesta asevelvollisuuden suorittamisesta eräissä tapauksissa.

Sotilaspiirin esikuntien ennen tämän asetuksen voimaantuloa myöntämät, edellä 1 §:n 2 momentissa tarkoitetut henkilövaraukset ovat edelleen voimassa.

159. KUNNALLISVEROTUKSESSA TEHTÄVÄT LAPSI- JA PERUSVÄHENNYKSET.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 27 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:112)

Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin kaupungissa vuoden 1968 tuloista toimitettavassa kunnallisverotuksessa lapsivähennyksen suuruus on 650 mk lasta kohden ja perusvähennyksen korkein määrä 1 200 mk.

160. ERÄIDEN INSINÖÖRIEN JA ARKKITEHTIEN SOPIMUSPALKAT.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 27 p:ltä 1968. (Lyhennysote)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:66)

Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunginvaltuuston 7.2.1968 vahvistamat palkkaussopimukset samoin kuin kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen muilla päätöksillä vahvistetut teknillisen korkeakoulu- tai opistokoulutuksen saaneiden viranhaltijoiden voimassa olevat palkkaussopimukset ovat voimassa edelleen 1.1.1969 alkaen 31.12.1970 saakka.

161. ASETUS ELINKEINON HARJOITTAMISEN OIKEUDESTA ANNETUN LAIN 3 §:N MUUTTAMISESTA ANNETUN LAIN VOIMAANPANOSTA.

Annettu marraskuun 29 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 637/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:149)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä säädetään elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta 11 päivänä joulukuuta 1964 annetun lain (597/64) voimaantulosäännöksen nojalla, että sanottu laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1968.

162. TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN 1 §:SSÄ SÄÄDETYN KESKIMÄÄRÄISEN TYÖANSION RAJAMÄÄRÄN MUUTTAMINEN.

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös marraskuun 29 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 662/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:80 ja 1965:148)

Sosiaali- ja terveysministeriö on 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 1 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa (707/65), päättänyt, että mainitun pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädetty rajamäärä on 1 päivästä tammikuuta 1969 lukien 230 markkaa kuukaudessa, kuitenkin niin, että verrattaessa keskimääräistä työansiota sanottuun rajamäärään ennen vuotta 1969 saatu työansio kerrotaan luvulla 1,28.

163. KAUPUNGIN VIRANHALTIJAIN JA TOIMIHENKILÖIDEN PALKKOJEN YLEISTARKISTUSTA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN TARKISTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 27 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:25)

Kaupunginvaltuusto päätti,

1) että kaupunginvaltuuston 21.2.1968 kaupungin viranhaltijain ja toimihenkilöiden yleistarkistuksesta tekemän päätöksen A.1) c) kohta ja sen perusteella tehty virkasäännön 21 §:n 1 momentin muutos kumotaan ja

2) ettei kaupunginvaltuuston 21.2.1968 kaupungin viranhaltijain ja toimihenkilöiden yleistarkistuksesta tekemän päätöksen A.2), A.3), A.5), A.6), A.7), B.1), B.2), B.3) ja C. kohtaa saada panna täytäntöön, siltä osin kuin on kysymys 1.12.1968 toteutettavasta indeksitarkistuksen ennakosta tai sitä vastaavasta tarkistuksesta.

164. ASETUS ALKOHOLIJUOMISTA.

Annettu marraskuun 29 p:nä 1968. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 644/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:116)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä säädetään 26 päivänä heinäkuuta 1968 annetun alkoholilain (459/68) 70 ja 109 §:n nojalla:

1 luku.

Soveltamisala.

1 §. Tämän asetuksen säännökset koskevat alkoholilain 1 §:ssä tarkoitettua alkoholijuomaa, eivät kuitenkaan mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettua keskiolutta, josta on säädetty erikseen.

Alkoholilain 1 §:ssä tarkoitetusta väkiviinasta ja alkoholivalmisteesta sekä denaturoidusta alkoholipitoisesta aineesta ja denaturoimisesta on niin ikään säädetty erikseen.

2 luku.

Alkoholiyhtiö.

2 - 3 §.

3 luku.

Alkoholijuomien valmistus.

4 - 13 §.

4 luku.

Alkoholijuomien maahantuonti ja maastavienti.

14 - 17 §.

5 luku.

Alkoholijuomien myynti.

1. Vähittäismyynti.

18 §. Milloin kunnallisvaltuusto on päättänyt antaa alkoholilain 29 §:n 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen vähittäismyyntiin tai peruuttaa antamansa suostumuksen, on päätöksestä, sen saatua lainvoiman, viipymättä ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle ja alkoholiyhtiölle.

19 - 20 §.

21 §. Päätös, jonka lääninhallitus alkoholilain 37 §:n 4 momentin nojalla antaa vähittäismyynnin tilapäisestä kieltämisestä, on sen toimesta saatettava tiedoksi asianomaiselle vähittäismyynnin paikalliselle esimiehelle ja hallintoneuvostolle.

Jos lääninhallitus katsoo tarpeelliseksi vähittäismyynnin kieltämisen pitemmäksi ajaksi kuin kuudeksi päiväksi, sen tulee tehdä siitä esitys hallintoneuvostolle. Jos hallintoneuvosto harkitsee, että erityiset syyt vaativat vähittäismyynnin kieltämistä kolmea viikkoa pitemmäksi ajaksi, on sen tehtävä siitä esitys valtioneuvostolle.

22 §. Alkoholilain 38 §:n 1 momentissa tarkoitetun myyntikieltotoimikunnan puheenjohtajana on sen kunnan kunnallinen alkoholitarkastaja, jossa vähittäismyyntipaikka sijaitsee, ja jäseninä mainitun kunnan alkoholilain 38 §:ssä tarkoitettu raittiuslautakunnan jäsen sekä vähittäismyynnin paikallinen esimies, joka toimii myös toimikunnan sihteerinä ja esittelee kokouksessa käsiteltävät asiat.

Milloin toimikunnassa on käsiteltävänä muussa kuin 1 momentissa tarkoitetussa kunnassa asuvaa henkilöä koskeva asia, tulee toimikunnan tarvittaessa ennen päätöksen tekoa kuulla asianomaisen henkilön asuinpaikkakunnan viranomaisia.

23 §. Myyntikieltotoimikunnassa käsitellyistä asioista on pidettävä pöytäkirjaa, jonka allekirjoittavat toimikunnan puheenjohtaja ja sihteeri. Asianomaisella on oikeus saada pöytäkirjasta ote.

Toimikunnan päätöksestä on toimitettava tieto alkoholiyhtiölle, asianomaiselle poliisipiirin päällikölle ja sosiaalilautakunnalle.

Oikaisun hakemisesta toimikunnan päätökseen säädetään alkoholilain 106 §:n 1 momentissa.

24 §. Alkoholiyhtiön asianomainen toimihenkilö voi pidättää alkoholilain 35 §:ssä tarkoitetun alkoholiyhtiön antaman henkilötodistuksen vähittäismyyntipaikassa olevalta henkilöltä, milloin alkoholilain 38 §:ssä tarkoitetun myyntikiellon edellytykset ovat ilmeiset.

Milloin toimikunta on päättänyt antaa myyntikiellon, jää pidätetty tai poisotettu henkilötodistus myyntikiellon ajaksi alkoholiyhtiön toimesta

säilytettäväksi. Jollei kieltoa anneta tai jos myyntikieltotoimikunta on todetun väärinkäytön vuoksi tehnyt päätöksen, että henkilön ostot on merkittävä todistukseen, on todistus luovutettava takaisin, mikäli alkoholijuomien vähittäismyyntiin henkilölle ei silloin ole laissa mainittuja esteitä.

Toimikunnan 2 momentissa tarkoitetuista päätöksistä on alkoholiyhtiön pidettävä luetteloa.

2. Anniskelu.

25 §. Milloin kunnallisvaltuusto on päättänyt antaa alkoholilain 40 §:ssä tarkoitetun suostumuksen anniskeluun tai peruuttaa antamansa suostumuksen, on päätöksestä, sen saatua lainvoiman, viipymättä ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle ja alkoholiyhtiölle.

26 §. Myönnetyistä anniskeluoikeuksista ja niiden laajuudesta samoin kuin oikeuksien peruuttamisesta ja niiden laajuutta koskevista muutoksista on alkoholiyhtiön ilmoitettava asianomaiselle lääninhallitukselle, poliisipiirin päällikölle, kunnallishallitukselle, kunnalliselle alkoholitarkastajalle ja raittiuslautakunnalle.

27 §. Anniskelutoimintaa ei saa anniskelupaikassa aloittaa, ennen kuin on todettu, että liikkeen harjoittamiseen on, mikäli se on tarpeen, saatu elinkeinolupa tai lupa liikkeen väliaikaiseen avoimena pitämiseen sen mukaan kuin majoitus- ja ravitsemisliikkeitä koskevassa asetuksessa on säädetty.

28 - 29 §.

30 §. Alkoholilain 50 §:n 2 momentissa edellytettynä oppilaana pidetään ammattioppilaitoksista annetussa laissa tarkoitetun laitoksen kirjoissa olevaa 18 vuotta täyttänyttä tarjoilijaoppilasta tai mainitun iän täyttänyttä henkilöä, joka osallistuu tarjoilijoiksi koulutettaville erikseen järjestettyihin alan kursseihin, joiden kurssiohjelman opetusministeriö on hyväksynyt.

Alkoholilain 50 §:n 2 momentissa tarkoitetun kouluttajan tulee ohjata ja valvoa oppilaan työskentelyä niin, että oppilas saa sellaista käytännön opetusta, että hän voi oppilaitoksessaan tai alan erikoisammattikoulussa suorittaa hyväksyttävät ammattikokeet. Oppilasta ei saa käyttää työhön, joka ei kuulu tulevaan ammattiin. Hänellä tulee työssä ollessaan olla erityinen merkki, joka osoittaa hänen olevan anniskelupaikassa oppilaana.

Koulutettavista tarjoilijoista on anniskelupaikassa vastaavan hoitajan toimesta ja vastuulla pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa, johon on merkittävä koulutettavien henkilötiedot ja koulutuksen vaihe.

31 §. Mitä 21 §:ssä on sanottu, on voimassa myös alkoholilain 56 §:n 1 momentissa tarkoitetusta alkoholijuomien anniskelun kieltämisestä, ja on

lääninhallituksen päätöstä noudatettava niin pian kuin se on asianomaiseen anniskelupaikkaan tiedoksi saatettu.

Poliisipiirin päällikön määrätessä alkoholilain 56 §:n 2 momentin nojalla anniskelun keskeytettäväksi anniskelupaikassa enintään kuudeksi tunniksi, on toimenpiteestä välittömästi ilmoitettava asianomaiselle vähittäismyynnin paikalliselle esimiehelle ja kunnalliselle alkoholitarkastajalle.

32 §. Alkoholilain 99 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja paikkoja ovat ravintolan, ruokalan, kahvilan ja kerhoravintolan lisäksi myös majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetun asetuksen 8 ja 10 §:ssä mainitut ja muut varsinaiseen ravitsemisliikkeeseen verrattavat paikat sekä majoitusliikkeen ne tilat, joihin matkustajille on maksusta järjestetty ruuan, kahvin, teen, virvoitusjuomien tai muun sellaisen tarjoilua.

3. Erityismyynti.

33 - 37 §.

6 luku.

Alkoholijuomien hallussapito ja kuljetus.

38 §.

7 luku.

Valvonta.

39 §. Sosiaali- ja terveysministeriön asiana on ylivalvojana seurata hankkimiensa ja saamiensa tietojen ja näytteiden sekä tarpeen mukaan toimittamiensa tarkastusten avulla sitä, että alkoholilain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen välitöntä valvontaa hoidetaan tehokkaasti, sekä ryhtyä, milloin ministeriön tietoon tulee laiminlyöntejä tai epäkohtia tässä valvonnassa, asian vaatimiin toimenpiteisiin.

40 §. Alkoholiyhtiön ja sen, joka on saanut oikeuden valmistaa tai anniskella alkoholijuomia taikka niitä maahan tuoda sekä alkoholilain 57 §:n 2 momentissa tarkoitetun ostajan tulee sosiaali- ja terveysministeriön määräysten mukaisesti antaa ministeriölle valvontaa varten tarvittavat tiedot ja näytteet.

Alkoholijuoman valmistajan ja anniskeluoikeuden haltijan sekä alkoholilain 57 §:n 3 momentissa tarkoitetun laivakauppiaan ja 57 §:n 2 momentissa tarkoitetun ostajan on, sen mukaan kuin alkoholiyhtiö määrää, pidettävä kirjaa ja toimitettava siitä alkoholiyhtiölle otteita sekä vaadittaessa annettava yhtiölle muitakin valvontaa ja tilastoja varten tarvittavia tietoja.

41 §. Kunnallisen alkoholitarkastajan tulee erityisesti valvoa vähittäismyyntiä ja anniskelua paikkakunnalla.

Laittoman liikkeen estäminen kuuluu lähinnä poliisi-, tulli- ja rajavartioviranomaisille.

42 §. Alkoholiyhtiön tulee toimittaa antamansa alkoholiasiain hoitoa koskevat yleiset määräykset ja ohjeet tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriölle sekä asian laadun mukaan myös sisäasiainministeriölle ja lääkintöhallitukselle.

43 §. Sosiaali- ja terveysministeriön tulee lähettää asianomaiselle kunnalle ja alkoholiyhtiölle tieto päätöksestään, jolla kunnallisen alkoholitarkastajan tai tämän apulaisen vaali tai viran väliaikaisen hoitajan ottamista koskeva päätös on vahvistettu. Jollei vaalia tai päätöstä vahvisteta, on sosiaali- ja terveysministeriön ilmoitettava siitä kunnallishallitukselle, jonka tulee ryhtyä toimenpiteisiin uuden tarkastajan tai apulaisen valitsemiseksi tai viran uuden väliaikaisen hoitajan ottamiseksi.

Päätöksestä, jolla tarkastajan tai tämän apulaisen viran väliaikainen hoitaja on otettu enintään kolmen kuukauden ajaksi tai vapautettu tarkastajan taikka apulaisen virastaan tai sen hoito on muutoin päättynyt, on viipymättä ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle ja alkoholiyhtiölle.

8 luku.

Erinäiset säännökset.

44 - 45 §.

46 §. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

47 §. Tarkempia määräyksiä tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö.

48 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

165. ASETUS KESKIOLUESTA.

Annettu marraskuun 29 p:nä 1968. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 645/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:117)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä säädetään keskioluesta 26 päivänä heinäkuuta 1968 annetun lain (462/68) 45 §:n nojalla:

1 luku.

Valmistus.

1 §.

2 luku.

Maahantuonti ja maastavienti.

2 - 4 §.

3 luku.

Myynti.

1. Vähittäismyynti.

5 §. Milloin kunnallisvaltuusto on päättänyt antaa keskiolutlain 14 §:ssä tarkoitetun suostumuksen vähittäismyyntiin tai peruuttaa antamansa suostumuksen, on päätöksestä, sen saatua lainvoiman, viipymättä ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle ja alkoholiyhtiölle.

6 §. Keskiolutlain 16 §:n 1 momentissa tarkoitettuun hakemukseen on liitettävä alkoholiyhtiön tarpeelliseksi katsoma selvitys hakijasta ja aiotusta vähittäismyyntipaikasta.

7 §. Myönnetyistä vähittäismyyntiluvista samoin kuin niiden peruuttamisesta on alkoholiyhtiön ilmoitettava paikalliselle poliisipiirin päällikölle ja kunnalliselle alkoholitarkastajalle tai, milloin kunnassa ei ole tällaista tarkastajaa, kunnan raittiuslautakunnalle.

8 §.

2. Tukkumyynti.

9 - 10 §.

3. Anniskelu.

11 §. Mitä edellä 5-7 §:ssä on säädetty kunnallisvaltuuston päätöksen ilmoittamisesta, vähittäismyyntilupaa koskevaan hakemukseen liitettävästä selvityksestä ja myönnetyistä vähittäismyyntiluvista samoin kuin niiden peruuttamisesta tehtävästä ilmoituksesta, on vastaavasti noudatettava myös keskioluen anniskelussa.

12 §. Anniskelutoimintaa ei saa anniskelupaikassa aloittaa, ennen kuin on todettu, että liikkeen harjoittamiseen on, mikäli se on tarpeen, saatu elinkeinolupa tai lupa liikkeen väliaikaiseen avoimena pitämiseen sen mukaan kuin majoitus- ja ravitsemisliikkeitä koskevassa asetuksessa on säädetty.

13 - 16 §.

4. Erityismyynti.

17 - 21 §.

4 luku.

Valvonta.

22 §. Mitä alkoholijuomista annetun asetuksen 39 ja 40 §:ssä on säädetty, on soveltuvin osin voimassa myös keskioluen osalta.

23 §. Poliisin ja kunnallisten alkoholitarkastajien tulee erityisesti valvoa keskioluen vähittäismyyntiä ja anniskelua paikkakunnalla.

Laittoman liikkeen estäminen kuuluu lähinnä poliisi-, tulli- ja rajavartioviranomaisille.

24 §. Alkoholiyhtiön tulee toimittaa antamansa keskioluen myyntiä koskevat yleiset määräykset ja ohjeet tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriölle sekä asian laadun mukaan myös sisäasiainministeriölle ja lääkintöhallitukselle.

5 luku.

Erinäiset määräykset.

25 - 26 §.

27 §. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

28 §. Tarkempia määräyksiä tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö.

29 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

166. KANSAKOULUJEN VAHTIMESTARIEN, SIIVOOJIEN JA TALONMIES-LÄMMITTÄJIEN YLIMÄÄRÄISET PALKKIOT SEKÄ ERÄIDEN RUOANJAKAJIEN JAKELUPALKKIOT.

Kaupunginhallituksen päätös joulukuun 2 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:54)

Kaupunginhallitus päätti, selventäen 16.4.1968 tekemäänsä päätöstä, oikeuttaa kansakoulujen vahtimestarit tai heidän sijastaan määrätyt henkilöt ja siivoojat sekä talonmies-lämmittäjät laskuttamaan siitä ylityöstä, jonka he arki-iltoina klo 18 jälkeen ja pyhäpäivinä joutuvat yhdistysten ym. toiminnan vuoksi tekemään, seuraavasti:

I. Vahtimestarit:

Tuntipalkkio opinto-, harjoitus- tai kokousryhmän kokoontuessa samanaikaisesti eri huoneissa ryhmien lukumäärän ollessa:

	1 ryhmä	2 ryhmää	3 ryhmää	4 ryhmää	kultakin seuraavalta ryhmältä lisäksi
1.5.1968 lukien	4,06 mk	4,92 mk	5,84 mk	7,26 mk	1,05 mk
1.6.1968 lukien	4,20 mk	5,09 mk	6,04 mk	7,51 mk	1,09 mk

Jälkeen klo 21.30 tapahtuvasta toiminnasta maksetaan palkkiot 50 %:lla korotettuina.

Milloin koulun sisäänkäytävät ja huoneistot jakautuvat siten, ettei yksi henkilö voi valvontaa hoitaa, voidaan toiseksi valvojaksi määrätä koulun johtajan tai taloudenhoitajan hyväksymä henkilö sekä jakaa laskutus hänen ja vahtimestarien kesken siten, että kumpikin laskuttaa valvomiensa ryhmien osalta erillisesti edellä olevan taksan mukaisesti.

II. Siivoojat:

Ylimääräisestä siivouksesta kokoontumiskerralta

	Voimistelukerralta	Veistosalin siivous	Luokkahuoneen tms. siivous
1.5.1968 lukien	4,42 mk	3,81 mk	2,02 mk
1.6.1968 lukien	4,57 mk	3,94 mk	2,09 mk

III. Lauantai-iltoina tai sunnuntaina järjestettävistä tilaisuuksista suoritetaan edellä mainitut palkkiot 100 %:lla korotettuina, ei kuitenkaan koulun opettajan valvonnassa toimivien kerhojen tai toimintaryhmien osalta, ellei koulun johtajan harkinnan mukaan erikoista syytä siihen ole.

IV. Kouluilla mahdollisesti järjestettävistä suurista juhlista suoritetaan korvaukset koulun johtajan hyväksymän sopimuksen mukaan.

V. Voimistelu- ym. seurojen, jotka haluavat lämmintä vettä, on maksettava sen valmistamisesta koulujen talonmies-lämmittäjille sinä aikana vuotta, jona koululla ei ole avustavia talonmies-lämmittäjiä, käyttökerralta ryhmää kohti seuraavan erittelyn mukaisesti:

	Ryhmien lukumäärä		
	1 ryhmä	2 ryhmää	3 tai useampia ryhmiä
1.5.1968 lukien	4,92 mk	3,94 mk	3,37 mk
1.6.1968 lukien	5,09 mk	4,08 mk	3,49 mk

VI. Eräille ruoanjakajille maksettava jakelupalkkio:

Niille kansakoulujen ruoanjakajille, joiden palkkausperusteena on ruokailijoiden lukumäärä, maksetaan 9 kuukauden ajalta vuodessa jakelupalkkiota ruokailijaa kohti 1.5.1968 lukien 1,57 mk/kk, 1.6.1968 lukien 1,62 mk/kk.

167. KAUPUNGIN ALOITETOIMINNAN UUDELLEEN JÄRJESTÄMINEN.

Kaupunginhallituksen päätös joulukuun 2 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1949:105)

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaupungin aloitetoiminnan uudelleen järjestelyn toteutettavaksi seuraavasti:

1. Kaupungin aloitetoimikunta käsittelee edelleen aloitetoimintaa koskevat periaatteelliset kysymykset ja koordinoi ne sekä päättää muista kuin jäljempänä mainittuja liikelaitoksia koskevista aloitteista.

2. Sähkölaitos, vesilaitos, kaasulaitos ja liikennelaitos hoitavat aloitetoimintansa työtehoneuvottelukunnan esittämiä suuntaviivoja noudattaen.

3. Mainittujen laitosten päälliköt oikeutetaan päättämään omaa laitostaan koskevien aloitteiden sekä kaupungin aloitetoimikunta muiden kaupungin virastojen ja laitosten aloitteiden palkitsemisesta 500 markan määrään saakka. Tämän määrän ylittävältä osalta tekee päätöksen puheena olevien liikelaitosten osalta asianomainen lautakunta sekä muiden kaupungin virastojen ja laitosten osalta kaupunginhallituksen yleisjaosto.

4. Aloitepalkkion suuruus on enintään 40 % lasketusta ensimmäisen vuoden nettosäästöstä. Sosiaaliluonteisista aloitteista maksettavat aloitepalkkiot ovat kuitenkin enintään 200 markkaa.

168. SUNNUNTAITYÖKORVAUKSEN SUORITTAMINEN TALONMIEHILLE JA MUILLE PÄÄASIASSA TALONMIEHEN TYÖTÄ SUORITTAVILLE HENKILÖILLE.

Palkkalautakunnan päätös joulukuun 4 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:120)

Palkkalautakunta päätti ilmoittaa talonmiesten ja pääasiallisesti talonmiehen työtä suorittavien sunnuntaityökorvauksen järjestämisestä seuraavaa:

1. Tämä päätös koskee kaupungin palveluksessa olevia talonmiehiä ja pääasiallisesti talonmiehen työtä suorittavia talonmies-lämmittäjiä tai muita vastaavaa työtä suorittavia henkilöitä palvelussuhteen laadusta riippumatta, lukuun ottamatta niitä, jotka ovat työaikalain alaisia tai joiden palkkaus määräytyy kiinteistöalan työehtosopimuksen mukaisesti tai joiden työ on järjestetty vuoro- tai perioditytönä.

2. Edellä 1. kohdassa tarkoitetun henkilön, jonka tehtäviin kuuluu yksin suorittaa lumenluonti ja lämmitys, katsotaan suorittavan 1.12.68-1.5.69 välisenä aikana jokaisena sellaisena sunnuntaipäivänä ja arkipyhänä, joka ei sisälly hänen viikkolepoaikaansa, sunnuntaityötä päätoimisena toimiessaan 6 tuntia ja sivutoimisena toimiessaan 3 tuntia päivässä, jos sivutoimisen päivittäinen työmäärä on arvioitavissa puolen päivän työksi ja muutoin työmäärän edellyttämä osuus päätoimiselle määrätystä 6 tunnista. Tältä tuntimäärältä hänelle maksetaan sunnuntaityökorvaus yksinkertaisen tuntipalkan mukaan laskettuna. Jos lämmitys tapahtuu kevytöljylämmityksenä tai jos lumenluonnissa pääosa alueista puhdistetaan traktoreita tai muita teknillisiä apuvälineitä tahi muuta kaupungin palkkaamaa työvoimaa apuna käyttäen, pidetään sunnuntaityön määränä päätoimisella 4 tuntia ja puolipäiväisellä sivutoimisella 2 tuntia. Jos lämmitys tapahtuu kaukolämmityksenä tai em. pyhänä ei lainkaan lämmitetä, pidetään sunnuntaityön määränä päätoimisella 3 tuntia ja puolipäiväisellä sivutoimisella 1 1/2 tuntia.

3. Niissä tapauksissa, jolloin talonmiehen työtä tekevän viikkolevosta 2.9.60 annetun asetuksen tarkoittamalle talonmiehelle kuuluvat lämmitys- tai muut tehtävät vaativat asianomaisen paikallaoloa kaikkina viikonpäivinä, on hänelle palkattava viikkoleposijainen, jolle maksetaan mainitun asetuksen edellyttämä palkkio, ellei Kaupunki-

liiton mahdollisen suosituksen johdosta toisin päätetä.

4. Jos jollekin 1. kohdassa tarkoitetulle henkilölle jo maksetaan edellä olevia määräyksiä parempi sunnuntaityökorvaus, saa hän saman palvelusjakson aikana edelleenkin sunnuntaityökorvauksensa mainitun paremman korvauksen perusteella, soveltaen kansakouluissa palkkalautakunnan päätöstä 11.12.61, § 1814, kunnes asiasta toisin päätetään.

5. Kaikkia niitä virastoja ja laitoksia, joiden palveluksessa on edellä 1. kohdassa tarkoitettua henkilökuntaa, kehotetaan viipymättä päätösluettelossa toteamaan, mikäli tätä ei ole jo suoritettu, onko henkilö palkattu päätoimisena vai sivutoimisena ja jälkimmäisessä tapauksessa, mikä on laskettavissa oleva päivittäinen työtuntimäärä.

169. LAKI SOTILASAVUSTUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 5 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 658/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1948:106 ja 1958:67)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 22 päivänä heinäkuuta 1948 annetun sotilasavustuslain (566/48) 2 §, 3 §:n 2 momentti, 4 §, 6 §:n 2 momentti, 8 § ja 11 a §, viimeksi mainittu lainkohta sellaisena kuin se on 25 päivänä huhtikuuta 1958 annetussa laissa (175/58), näin kuuluviksi:

2 §. Omaisella tarkoitetaan tässä laissa:

1) asevelvollisen vaimoa ja lasta, ottolasta, pysyvästi hänen huollettavanaan olevaa kasvattilasta, vaimon lasta sekä sellaista avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta ja tämän äitiä, joiden elatukseen asevelvollinen on lain mukaan velvollinen palvelusaikanaan osallistumaan; sekä

2) asevelvollisen vanhempia, ottovanhempia, isä- ja äitipuolta, isovanhempia ja sellaisia kasvatusvanhempia, jotka ovat huoltaneet asevelvollista vähintään kymmenen vuoden ajan, sekä täysi- tai puolisisaruksia.

3 §. ----------

Edellä 2 §:n 2 kohdassa mainitulle asevelvollisen omaiselle voidaan avustusta antaa kuitenkin vain, jos hänen toimeentulonsa oli ennen asevelvollisen sotapalvelukseen joutumista ollut riippuvainen asevelvollisen antamasta avusta.

4 §. Sotilasavustuksena annetaan siihen oikeutetulle avustus, joka turvaa hänen henkilökohtaisia olosuhteitaan ja paikallisia oloja vastaavan kohtuullisen toimeentulon, mikäli hän ei saa sitä omista tuloistaan tai varoistaan. Avustuksen tarvetta arvioitaessa ei kuitenkaan oteta tulona huomioon sairausvakuutuslain (364/63) nojalla maksettavaa äitiysrahaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön tulee vahvistaa yleiset perusteet sotilasavustuksen suuruuden määrittelemistä varten.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, annetaan sellaiselle alaikäiselle lapselle ja avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen

äidille, joiden elatukseen asevelvollinen on velvollinen osallistumaan oikeuden päätöksen tai asianmukaisesti vahvistetun sopimuksen perusteella, sotilasavustuksena sanotussa päätöksessä tai sopimuksessa vahvistettu määrä, mikäli asevelvollinen ei kykene sitä tuloistaan tai varoistaan maksamaan, enintään kuitenkin mitä vastaavassa asemassa olevalle muulle avustuksensaajalle voitaisiin 1 ja 2 momentin mukaan antaa.

6 §. ----------

Samoin on avustuksesta vähennettävä se osa, mikä vastaa aikaa, jota ei lain mukaan lueta asevelvolliselle palvelusajaksi tai jolla asevelvollisen palvelusaikaa on pitennetty hänelle henkilökohtaisista syistä myönnetyn loman johdosta.

8 §. Tässä laissa tarkoitettua avustusta on haettava sen kunnan sosiaalilautakunnalta, jonka alueella avustukseen oikeutetulla on varsinainen asunto ja koti. Mikäli hänen asuin- ja kotikuntaansa ei voida selvittää tai hänellä ei maassa sellaista ole, on hakemus tehtävä sen kunnan sosiaalilautakunnalle, jonka alueella asevelvollinen on viimeksi ennen sotapalvelukseen joutumista vakinaisesti asunut, tai, jollei siitäkään saada selkoa, sille sosiaalilautakunnalle, jonka sosiaalihallitus avustuksen hakijan, asevelvollisen tai sosiaalilautakunnan kirjallisesta esityksestä määrää.

11 a §. Jos sosiaalilautakunta on suorittanut avustusta tämän lain vastaisesti, on laittomasti maksettu avustus tai sellaiseksi katsottava avustuksen osa jätettävä kunnalle valtion varoista korvaamatta.

Mikäli valtion varoista on kunnalle jo korvattu lain vastaisesti maksettu avustus tai sen osa, kunta on velvollinen suorittamaan näin saamansa korvauksen takaisin valtiolle. Älköön perimistoimenpiteisiin kuitenkaan ryhdyttäkö, jos korvauksen maksamisesta on kulunut yli kolme vuotta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua avustusta tai sen osaa ei kunnalla ole oikeutta periä takaisin avustuksen saajalta, ellei avustuksen saaja ole tuloja salaamalla tai muulla vilpillisellä menettelyllä myötävaikuttanut avustuksen lainvastaiseen maksamiseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

Henkilölle, jolle on ennen lain voimaantuloa myönnetty sotilasavustusta, mutta joka ei ole tämän lain mukaan avustukseen oikeutettu, suoritetaan sotilasavustusta aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

170. HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 11 p:nä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1948:146)

Kokoukset ja asiain käsittely

1 §. Kunkin vuoden ensimmäisessä kokouksessa, joka on pidettävä tammikuun alkupuolella, kaupunginvaltuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan. Tämän kokouksen kutsuu koolle edellisen vuoden puheenjohtaja, ensimmäinen tai toinen varapuheenjohtaja tahi kaupunginjohtaja, varapuheenjohtajat ja kaupunginjohtaja edellä luetellussa järjestyksessä, jos luettelossa edellinen tai edelliset esteellisyyden tahi muun syyn takia eivät voi antaa kutsua.

Jollei edellisen vuoden puheenjohtaja eikä kumpikaan varapuheenjohtaja ole vuoden ensimmäisessä kokouksessa valtuutettuna saapuvilla, puheenjohtajana toimii iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, kunnes puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat muulloin poissa valtuuston kokouksesta, valitaan iältään vanhimman läsnä olevan valtuutetun puheenjohdolla tilapäinen puheenjohtaja ja tilapäinen varapuheenjohtaja kokousta varten, kunnallislain 23 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa kuitenkin vain tilapäinen puheenjohtaja siksi ajaksi, kunnes vaalit on toimitettu.

2 §. Kutsu valtuuston kokoukseen julkaistaan laissa säädetyssä ajassa ennen kokousta kaupunginkanslian ilmoitustaululla ja toimitetaan kirjallisesti erikseen jokaiselle valtuutetulle.

Ilmoitus kokouksen ajasta ja paikasta julkaistaan ennen kokousta lisäksi sanomalehdissä, siten kuin valtuusto on kaupungin ilmoitusten julkaisemisesta erikseen päättänyt.

3 §. Valtuuston kokous aloitetaan toimittamalla nimenhuuto saapuvilla olevien valtuutettujen toteamiseksi.

Nimenhuudon päätyttyä valtuuston on todettava, onko se laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

4 §. Valtuutetun, joka saapuu kokoukseen nimenhuudon jälkeen, on ilmoittauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Jos valtuutettu poistuu kesken kokouksen, hänen on ilmoitettava poistumisestaan puheenjohtajalle ja samalla poistumisensa syy. Jos kokouksesta poistunut valtuutettu saapuu uudelleen kokoukseen, hänen on tällöinkin välittömästi ilmoittauduttava puheenjohtajalle.

5 §. Edellä 3 §:n 1 momentissa mainitussa nimenhuudossa ja 4 §:n mukaisesti ilmoittautuneet valtuutetut, jotka eivät ole viimeksi mainitun pykälän mukaisella tavalla ilmoittaneet poistuvansa kokouksesta, katsotaan läsnä oleviksi.

Puheenjohtaja voi kuitenkin toimittaa kokouksen kestäessä uuden nimenhuudon, jossa ilmoittautuneet katsotaan siitä lähtien kokouksessa läsnä oleviksi. Sanotun nimenhuudon jälkeen sovelletaan, mitä edellä 4 §:ssä on määrätty.

6 §. Valtuutetun, joka pätevän esteen vuoksi ei voi saapua kokoukseen, on ilmoitettava esteestään ennakolta kaupunginkanslaan tai kiireellisessä tapauksessa kaupunginsihteerille ennen kokouksen alkua.

7 §. Ollessaan estynyt ottamasta osaa valtuuston työhön vähintään kuukauden ajan valtuutetun on toimitettava esteestään valtuustolle osoitettu kirjallinen ilmoitus kaupunginsihteerille, mikäli mahdollista niin hyvissä ajoin, että varajäsen voidaan kutsua hänen tilalleen. Ilmoituksessa on mainittava, kauanko esteen oletetaan kestävän. Valtuusto päättää ilmoitetun esteen hyväksymisestä.

Milloin valtuutetun 1 momentissa tarkoitettu este päättyy ilmoitettua aikaisemmin, hän saa, jos este on kestänyt vähintään yhden kuukauden, jälleen ryhtyä hoitamaan valtuutetun tehtäväänsä. Esteen päättymisestä on tällöin ilmoitettava valtuustolle 1 momentissa mainitulla tavalla.

Valtuuston puheenjohtajan on, mikäli mahdollista, kutsuttava varajäsen jo siihen valtuuston kokoukseen,missä edellä 1 momentissa mainittu asia käsitellään, ellei ole ilmeistä, ettei estettä hyväksytä.

8 §. Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

9 §. Valtuuston käsiteltäviksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista. Esityslistan tai siihen liittyvän mietinnön tulee sisältää selostus asioista tarpeellisine liitteineen sekä kaupunginhallituksen ja valtuuston mahdollisesti asettaman valiokunnan ehdotukset valtuuston päätöksiksi.

Asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämään järjestykseen.

Esityslistat laaditaan suomen- ja ruotsinkielisinä. Esityslistan liitteistä laaditaan molemmilla kielillä mietintöön sisältyvä kaupunginhallituksen selostus ja ehdotus valtuuston päätökseksi, vuositilin-

tarkastajien kertomus, kunnallis-, ohje- ja johtosääntöjen tekstit sekä talousarvioehdotus taulukkoineen ja liitteineen.

Esityslista liitteineen on, elleivät erityiset syyt ole esteenä, toimitettava valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille vähintään kolme päivää ennen valtuuston kokousta.

10 §. Asiat esitellään valtuustolle esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei valtuusto toisin päätä.

Käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus tai, milloin erityinen valiokunta on asetettu hallintoa tarkastamaan, tämän ehdotus.

Jos kaupunginhallitus on, ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen esityslistalla olevasta asiasta, muuttanut esitystään, käsittelyn pohjana on näin muutettu ehdotus.

Jos kaupunginhallitus on, ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen esityslistalla olevasta asiasta, peruuttanut esityksensä, asia on poistettava esityslistalta. Puheenjohtajan ehdotuksesta valtuusto voi muulloinkin erityisistä syistä päättää asian poistamisesta esityslistalta.

Asian käsittelyä valtuuston kokouksissa johdetaan sekä suomen että ruotsin kielellä.

11 §. Puheenjohtajan esiteltyä asian valtuustolle on valtuutetun halutessaan puheenvuoron pyydettävä sitä joko puheenjohtajalle toimitetulla nimilipulla tai seisomaan noustuaan suullisesti tahi muulla selvästi havaittavalla tavalla, toisen puhuessa ei kuitenkaan suullisesti. Puheenjohtaja voi, milloin hän katsoo jonkin asian kohdalla tarpeelliseksi, kuitenkin määrätä, että puheenvuoroa saa pyytää vain nimilipulla.

Jos puheenvuoroja pyydetään yhtaikaa, puheenjohtaja määrää, missä järjestyksessä ne annetaan, kuitenkin niin, että nimilipulla pyytäneellä on etusija ennen muulla tavalla pyytänyttä.

Mitä edellä tässä pykälässä on määrätty, koskee myös kaupunginhallituksen vuosijäsentä, joka ei ole valtuutettu.

Jos valtuutettu toisen puheenvuoron aikana tai heti sen päätyttyä pyytää vastauspuheenvuoroa, puheenjohtaja voi harkintansa mukaan antaa sen hänelle ennen aikaisemmin pyydettyjä puheenvuoroja. Vastauspuheenvuoro saa kestää kauintaan kaksi minuuttia ja sisältää vain selvityksiä ja oikaisuja käytetyn puheenvuoron johdosta tai vastineen siinä esitettyyn väitteeseen.

Erityisissä tapauksissa puheenjohtaja voi poiketen siitä, mitä edellä tässä pykälässä on määrätty, antaa asian käsittelyn alussa yhden puheenvuoron jokaisen valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä.

Kaupunginjohtajan tai apulaiskaupunginjohtajan pyydettyä puheenvuoroa se on annettava hänelle ennen kuin muille.

12 §. Puheenvuoro on käytettävä puhujakorokkeelta. Puheenjohtajan suostumuksella saadaan lyhyt puheenvuoro kuitenkin käyttää paikallaan seisten.

Puhujan on pysyttävä käsiteltävänä olevassa asiassa. Jos hän siitä

poikkeaa tai käyttää loukkaavaa tahi muutoin sopimatonta sanontaa taikka puhetapaa eikä puheenjohtajan annettua sen johdosta huomautuksen sitä noudata, puheenjohtaja voi kieltää puhujaa jatkamasta puhettaan.

13 §. Jos keskustelun kuluessa on tehty asian pöydällepanoa koskeva tai muu kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttää asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta.

Kun keskustelu ehdotuksesta on päättynyt, puheenjohtajan on esitettävä valtuuston päätettäväksi, jatketaanko asian käsittelyä.

Pöydälle pantu asia on esiteltävä valtuustolle seuraavassa kokouksessa, ellei valtuusto ole toisin päättänyt.

14 §. Puheenjohtajan pyynnöstä on keskustelun kuluessa tehty ehdotus annettava hänelle kirjallisena.

15 §. Kun pyydetyt puheenvuorot on käytetty, puheenjohtajan on julistettava keskustelu päättyneeksi. Sen jälkeen hänen on esitettävä valtuuston hyväksyttäväksi selostus keskustelun kuluessa mahdollisesti tehdyistä päätösehdotuksista.

16 §. Käsittelyn pohjana olevaa ehdotusta lukuun ottamatta on ehdotus, jota ei ole kannatettu, katsottava rauenneeksi.

Ehdollisena tai vaihtoehtoisena tehtyä ehdotusta ei oteta äänestettäväksi.

Puheenjohtajan on julistettava käsittelyn pohjana oleva ehdotus valtuuston päätökseksi, ellei äänestettäväksi otettavaa vastaehdotusta ole tehty.

17 §. Jos keskustelun kuluessa on tehty käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen lisäksi äänestettäväksi otettava muu ehdotus, puheenjohtajan on esitettävä valtuuston hyväksyttäväksi äänestysesitys ennen äänestyksen toimittamista.

Jos äänestettäviksi otettavia ehdotuksia on tehty kaksi tai useampia, puheenjohtajan on esitettävä valtuuston hyväksyttäväksi ehdotus siitä, missä järjestyksessä ehdotuksista äänestetään.

Kun äänestysjärjestys on hyväksytty, puheenjohtajan on tehtävä äänestysesitykset ottaen huomioon, mitä kunnallislaissa on säädetty.

Äänestysesityksen tehtyään puheenjohtajan on määrättävä äänestyksen toimittamistapa ottaen huomioon, että äänestys voidaan toimittaa suljetuin lipuin vain silloin, kun kysymyksessä on vaali.

18 §. Valtuutetulla on oikeus tehdä aloitteita kaupungin yhteisistä asioista. Aloite on annettava kirjalliseen muotoon laadittuna puheenjohtajalle valtuuston kokouksen aikana ja siitä on tehtävä merkintä saman kokouksen pöytäkirjaan mainiten samalla, mitä aloitteessa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen on esitettävä aloite valtuuston käsiteltäväksi kahden vuoden kuluessa tai, mikäli aloite sisältää vain kyselyn tahi tiedustelun, viimeistään siinä kokouksessa, joka kuuden kuukauden kuluttua aloitteen tekemisestä ensiksi pidetään.

Kaupunginhallituksen on vuosittain helmikuun kuluessa annettava valtuustolle tiedoksi luettelo aloitteista, joita ei ole edellisen vuoden loppuun mennessä lopullisesti käsitelty. Tällöin kaupunginhallitus voi myös tehdä tarpeellisiksi katsomiaan esityksiä luetteloon sisältyvien aloitteiden johdosta.

19 §. Vähintään kymmenen valtuutettua voi tehdä kaupunginhallitukselle välikysymyksen kaupungin hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on jätettävä kirjallisena kaupunginkansliaan.

Kaupunginhallituksen on annettava vastaus välikysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka kolmen viikon kuluttua välikysymyksen jättämisestä ensiksi pidetään. Välikysymys ja siihen annettu vastaus on otettava kokouksen esityslistalle.

Välikysymykseen annettu vastaus on merkittävä tiedoksi, ellei valtuusto päätä asettaa keskuudestaan tarkastusvaliokuntaa tutkimaan välikysymyksessä kosketeltua asiaa ja tekemään siitä valtuustolle ehdotusta. Muuta päätöstä välikysymystä ja siihen annettua vastausta käsiteltäessä ei saa tehdä.

Vaalit

A. Suhteelliset vaalit

20 §. Kunkin vuoden ensimmäisessä kokouksessa valtuusto asettaa keskuudestaan suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon samalla valitaan viisi varsinaista jäsentä ja heille kullekin henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto määrää puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valituista jäsenistä.

Lautakunta on päätösvaltainen vähintään kolmen jäsenen ollessa saapuvilla.

Lautakunnalla on oikeus käyttää apunaan asiantuntijoita ja ottaa itselleen sihteeri.

21 §. Valtuusto määrää, milloin viimeistään ehdokaslistat on annettava valtuuston puheenjohtajalle ja milloin vaalitoimitus aloitetaan.

22 §. Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan nimet kuin vaalissa on valittavia.

Listan otsikossa on mainittava, missä vaalissa listaa käytetään. Lista on vähintään kolmen valtuutetun allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittajista toimii kunnallisvaalilaissa tarkoitettuna asiamiehenä, joka antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja jolla on oikeus tehdä siihen jäljempänä 23 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

23 §. Ehdokaslistojen antamista varten asetetun määräajan päätyttyä valtuuston puheenjohtaja antaa listat lautakunnalle, jonka on tarkastettava, onko ne asianmukaisesti laadittu. Mikäli lautakunta havaitsee listassa virheellisyyksiä, sen on annettava edellä 22 §:ssä tarkoitetulle asiamiehelle tilaisuus niiden korjaamiseen lautakunnan määräämässä ajassa.

24 §. Lautakunta laatii hyväksymistään ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle listalle merkitään järjestysnumero.

Ehdokaslistojen yhdistelmä on pantava nähtäville valtuuston kokoushuoneeseen. Vaalissa saa nimenhuudon toimittaa aikaisintaan neljännestunnin kuluttua yhdistelmän nähtäville panemisesta.

25 §. Jokaisen valtuutetun on annettava valtuuston puheenjohtajalle nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä äänestyslippu, johon hän on merkinnyt äänestämänsä ehdokaslistan numeron.

26 §. Nimenhuudon päätyttyä valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput lautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden ja ehdokkaiden vaalikelpoisuuden sekä laskee vaalin tuloksen.

Lautakunta ilmoittaa vaalin tuloksen kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle, joka julistaa sen valtuustolle tiedoksi ja pöytäkirjaan merkittäväksi.

B. Enemmistövaalit

27 §. Toimitettaessa enemmistövaali suljetuin lipuin valtuuston puheenjohtajan on kutsuttava kaksi valtuutettua avustamaan vaalitoimituksessa.

28 §. Enemmistövaalissa käytettävä äänestyslippu on äänestäjän taitettava siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Muussa tapauksessa lippu on mitätön. Samoin on mitätön lippu, josta ei käy selvästi ilmi, ketä ehdokasta lipussa tarkoitetaan, ja lippu, jossa on asiaankuulumattomia nimikirjoituksia tai muita merkintöjä.

29 §. Jokaisen valtuutetun on annettava valtuuston puheenjohtajalle äänestyslippu nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä.

Valiokunnat

30 §. Milloin valtuusto on päättänyt asettaa keskuudestaan valiokunnan antamaan lausunnon tai tarkastamaan hallintoa tahi tutkimaan välikysymyksessä kosketeltua asiaa, sen on samalla valittava valiokunnan puheenjohtaja ja jäsenet.

31 §. Valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on oikeus olla saapuvilla valiokunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekoon, elleivät he ole valiokunnan jäseniä.

Pöytä- ja toimituskirjat

32 §. Valtuuston pöytäkirjaan on merkittävä

1) kokouksessa kulloinkin läsnä olleet valtuutetut sekä milloin puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat ovat toimineet kokouksen puheenjohtajana,

2) saapuvilla olevat kaupunginhallituksen jäsenet, jotka eivät ole valtuutettuja, ja viranhaltijat,

3) kokouksen pöytäkirjanpitäjät,

4) kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen,

5) pöytäkirjan tarkistamistapa ja pöytäkirjan tarkistajat,

6) jokaisen asian kohdalla erikseen sen esittely, tehdyt ehdotukset, niiden kannattaminen tai mahdollinen raukeaminen, äänestysjärjestys, äänestykset äänestystuloksineen, vaalit ja niissä toimineet vaaliavustajat sekä vaalien tulokset, esteellisiksi todetut valtuutetut ja ilmoitetut eriävät mielipiteet sekä

7) muut kokousta ja sen kulkua selvittävät seikat.

Pöytäkirjaan on liitettävä nimenhuuto- ja äänestysluettelot.

Pöytäkirja on laadittava suomenkielisenä, kuitenkin ottaen huomioon, mitä kielilaissa on säädetty.

Pöytäkirjaan on kirjoitettava tai liitettävä osoitus, miten siinä mainittuihin päätöksiin haetaan muutosta. Pöytäkirjan loppuun on merkittävä pöytäkirjanpitäjän todistus siitä, milloin pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä.

Pöytäkirjan lisäksi on laadittava erillinen keskustelupöytäkirja, johon puhujakorokkeelta käytetyt puheenvuorot merkitään kunkin puhujan käyttämällä kielellä.

33 §. Valtuuston pöytäkirjan tarkistaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua valtuutettua, ellei valtuusto ole päättänyt, että pöytäkirja kokonaisuudessaan tai jonkin asian kohdalta tarkistetaan kunnallislain 29 §:ssä säädetyllä muulla tavalla.

34 §. Kokouksen jälkeen on esityslistaa pohjana käyttäen laadittava päätösluettelo, johon merkitään valtuuston eri asiain kohdalla tekemät päätökset. Kaupunginhallituksen tehtyä päätöksen valtuuston tekemien päätösten täytäntöönpanosta päätösluettelo toimitetaan valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille.

35 §. Valtuuston kokouksissa pitää pöytäkirjaa kaupunginsihteeri apunaan kaupunginkanslian apulaiskaupunginsihteereitä ja kansliasihteereitä.

Valtuuston asettaman valiokunnan pöytäkirjaa pitää valiokunnan tähän tehtävään ottama henkilö.

36 §. Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kaupunginkanslia.

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä tämän työjärjestyksen noudatettavaksi 1.1.1969 alkaen ja kumota kaupunginvaltuuston 15.12.1948 hyväksymän työjärjestyksen samasta ajankohdasta lukien.

171. KUNTIEN KANTOKYKYLUOKITUKSEN VAHVISTAMINEN VUODEKSI 1969.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 12 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 673/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:146)

Valtioneuvosto on sisäasiainministeriön esittelystä kuntien kantokykyluokituksesta 29 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (665/67) 7 §:n 1 momentin nojalla vahvistanut kuntien kantokykyluokituksen vuodeksi 1969 sellaiseksi kuin tämän päätöksen liitteenä olevasta kuntien luettelosta ilmenee.

Kuntien luettelo

(Lyhennysote)

Kunnan nimi	Kantokykyluokka
Kaupungit	
Helsinki	10

172. RAKENNUSKIELLON JATKAMINEN ERÄISSÄ KAUPUNGINOSISSA.

Sisäasiainministeriön päätös joulukuun 14 p:ltä 1968.

(Kaupunginvaltuuston päätös lokakuun 2 p:ltä 1968)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:102)

Sisäasiainministeriö päätti pidentää 1.-8. ja 13.-14. kaupunginosan niillä alueilla, joille kaupunginvaltuusto ei ole vielä hyväksynyt asemakaavan muutosta, sekä 12. kaupunginosan korttelissa n:o 358 rakennuskieltoaikaa 11.10.1970 saakka.

Päätöksestä on kuulutettu 28.12.1968.

173. KUNTIEN TYÖHÖNSIJOITUSOSUUSRYHMITYKSEN VAHVISTAMINEN VUODEKSI 1969.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 19 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 743/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:142)

Valtioneuvosto on kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön esittelystä 28 päivänä kesäkuuta 1963 annetun työllisyyslain (331/63) 9 §:n 1 momentin nojalla, sellaisena kuin se on 29 päivänä joulukuuta 1967 annetussa laissa (668/67), vahvistanut kuntien työhönsijoitusosuusryhmityksen vuodeksi 1969 sellaiseksi kuin tämän päätöksen liitteenä olevasta kuntien luettelosta ilmenee.

Kuntien luettelo

(Lyhennysote)

Kunnan nimi	Työhönsijoitusosuusryhmä
Kaupungit	
Helsinki	V

174. TYÖTTÖMYYSKORVAUSTEN KOROTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 19 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 744/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:75)

Valtioneuvosto on työttömyyskorvauksesta 22 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (645/67) 2 §:n 2 momentin nojalla kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön esittelystä korottanut sanotun lain 2 §:ssä mainitut korvausmäärät seuraaviksi:

	I kalleus-luokassa	II kalleus-luokassa	III kalleus-luokassa
yksinäiselle henkilölle..	10,90	10,70	10,20
perheelliselle	14,50	14,10	13,50

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

175. LAKI MUUTTOPÄIVÄN SIIRTÄMISESTÄ HUONEENVUOKRALAIN NOJALLA ERÄISSÄ TAPAUKSISSA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 679/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:15 ja 1967:134)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrätyllä tavalla, säädetään:

Sen estämättä, mitä 10 päivänä helmikuuta 1961 annetun huoneenvuokralain (82/61) 39 §:n 1 momentissa on säädetty, voi oikeus Helsingin kaupungin alueella sijaitsevaa asuinhuoneistoa koskevan vuokrasuhteen osalta vuoden 1969 aikana vireille pantua muuttopäivän siirtämistä koskevaa asiaa käsitellessään suostua muuttopäivän siirtämiseen yksinomaan siitäkin syystä, että vuokralaiselle tai hänen perheensä jäsenelle aiheutuisi huomattavia vaikeuksia toisen asunnon saannissa.

176. LAKI VUONNA 1969 LIIKKEESEEN LASKETTUJEN OBLIGAATIOLAINOJEN VERONHUOJENNUKSISTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 681/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:123)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Vuosilta 1969-1979 toimitettavissa valtion- ja kunnallisverotuksissa ei luonnollisen henkilön eikä jakamattoman kuolinpesän veronalaiseksi tuloksi katsota vuonna 1969 liikkeeseen lasketun suomenrahan määräisen obligaation korkoa. Mainituilta vuosilta toimitettavissa omaisuusverotuksissa ei edellä tarkoitettuja obligaatioita katsota luonnollisen henkilön eikä jakamattoman kuolinpesän veronalaiseksi omaisuudeksi.

177. LAKI ERÄISTÄ VÄLIAIKAISISTA POIKKEUSSÄÄNNÖKSISTÄ VEROLAKEIHIN ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 682/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:121)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin 22 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (579/67) 2 §:n 1 momenttiin uusi 13 kohta seuraavasti:

2 §. Veronalaisena tulona ei ole pidettävä:

---

13) tilakoosta aiheutuvien tuotantokustannusten tasoittamiseksi viljelijälle vuodelta 1967 maksettua pinta-alalisää.

---

178. LAKI VEROTUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 684/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:158)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain (482/58) 61 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 64a § seuraavasti:

61 §. ----------

Milloin maatilatalouden tulosta on suoritettava kunnallisveroa useammalle kunnalle, on jaettaessa tulon määrää eri kunnissa verotettavaksi otettava huomioon maa-alueiden pinta-alat ja maankäyttölajit sekä muut perusteet, jotka voivat osoittaa eri kunnissa saaduksi katsottavan tulon määrää.

64a §. Milloin yhtenä tulolähteenä pidettävää maatilataloutta on harjoitettu siten, että siitä on suoritettava veroa kahdelle tai useammalle kunnalle, on verovelvollisen kotikunnan verolautakunnan verotusta toimittaessaan tehtävä ehdotus siitä, miten tulolähteen verotettava tulo on kunnallisverotuksessa jaettava eri kuntien kesken. Verolautakunnan on annettava ehdotuksensa viipymättä tiedoksi muiden asianomaisten kuntien verolautakunnille, joiden tulee, jos ne hyväksyvät ehdotuksen, toimittaa verotus omalta osaltaan sen mukaisesti. Mikäli joku näistä verolautakunnista ei hyväksy ehdotusta, vahvistaa 63 §:n säännöksestä poiketen sen läänin lääninverolautakunta, jossa verovelvollisen kotikunta on, hänen kunnallisverotuksessa verotettavan tulonsa sekä tulon jakamisen asianomaisten kuntien kesken ja kullekin kunnalle tulevien veroäyrien määrät sekä verovelvollisen tulon ja omaisuuden valtionverotuksessa. Kuntien verolautakuntien on tällöin tehtävä lääninverolautakunnalle ehdotukset asianomaiselle kunnalle tulevien veroäyrien määrästä.

179. LAKI ERÄISTÄ VÄLIAIKAISISTA POIKKEUSSÄÄNNÖKSISTÄ VEROLAKEIHIN.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 685/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:121 ja 1968:177)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Vuoden 1969 tulojen ja omaisuuden perusteella toimitettavassa tulo- ja omaisuusverotuksessa sekä sanotun vuoden tulojen perusteella toimitettavassa kunnallisverotuksessa on sen estämättä, mitä voimassa olevassa verolainsäädännössä on säädetty, noudatettava tämän lain säännöksiä.

2 §. Veronalaisena tulona ei ole pidettävä:

1) vuonna 1969 nostettua 5 päivänä toukokuuta 1945 annetun maanhankintalain (396/45) ja siihen liittyvän lainsäädännön mukaisten valtion velkasitoumusten korkoa vuosilta 1945-1967;

2) korkoa, joka on saatu Rovaniemen kauppalan oikeudesta pakkolunastaa kauppalan alueeseen kuuluvaa maata 27 päivänä huhtikuuta 1945 annetussa laissa (381/45) tarkoitetusta valtion obligaatiosta, jonka, jos se on sidottu indeksiin, sanottu sidonnaisuus on rajoitettu indeksin nousun puoleen määrään, eikä tällaisen obligaation koron maksamisen tai lunastuksen yhteydessä suoritettua indeksin nousuun perustuvaa hyvitystä;

3) valtiolle vuodelta 1964 suoritettavasta lisäverosta 7 päivänä helmikuuta 1964 annetussa laissa (39/64) tarkoitettua lisäverolle laskettavaa korotusta;

4) stipendiä tai muuta apurahaa, joka on saatu opintoja tai tutkimuksia varten, niihin luettuina Suomen Akatemiasta ja valtion apurahoista korkeimman hengenviljelyn edistämiseksi 3 päivänä lokakuuta 1947 annetun lain (732/47) mukaiset apurahat sekä tieteellisessä tutkimuslaitoksessa toimivalle tieteenharjoittajalle tieteellistä työtä varten annetut apurahat;

5) tieteellisen tai taiteellisen toiminnan tunnustukseksi annettua palkkiota, tai valtion samanluontoista taikka muusta ansiokkaasta toiminnasta antamaa eläkettä eikä kansainvälistä rauhanpalkintoa;

6) palkkaa tai palkkiota, jonka Yhdistyneet Kansakunnat tai jokin sen erityisjärjestö maksaa asiantuntijatehtävästä muualla kuin Suomessa;

7) liikennevakuutusta koskevien eri lakien, liikennevakuutuskorvausta saavien invaliidihuollosta annetun lain (391/65) tai työntekijäin eri tapaturmavakuutuslakien nojalla ja niissä säädettyjen perusteiden mukaisesti moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutuneen vahingon tai työtapaturman alaiseksi joutuneelle tai hänen omaiselleen suoritettua päivärahaa, henkilövahingon johdosta suoritettua jatkuvaa korvausta, elinkorkoa tai eläkettä taikka niihin liittyviä lisiä, myös silloin, kun työtapaturman alaiseksi joutunut on saanut edellä mainitun korvauksen työnantajaltaan palkkana tai ennakkona;

8) työttömyyskorvauksesta annetussa laissa (332/63) tarkoitettua työttömyyskorvausta tai valtakunnallisista työttömyyskassoista annetussa laissa (125/34) tarkoitettua työttömyysavustusta;

9) työnvälityslain (246/59) mukaan työntekijälle valtion varoista suoritettua korvausta;

10) työn tai tehtävän suorittamiseksi saatua matkakustannusten korvausta ja päivärahaa siltä osin kuin niiden on katsottava kuluneen työstä tai tehtävästä aiheutuneiden erityisten kustannusten peittämiseen; eikä

11) metsäoppilaitoksista annetun lain (141/64) nojalla myönnettyä avustusta.

Edellä 1 momentin 10 kohdassa tarkoitetusta matkakustannusten korvauksesta ja päivärahasta, joka on saatu työn tai tehtävän suorittamiseksi vieraalla paikkakunnalla, katsotaan muun selvityksen puuttuessa kuluneen siitä aiheutuneiden erityisten kustannusten peittämiseen määrä, joka maksuperusteeltaan ja suuruudeltaan vastaa valtion kulloinkin virka- tai työmatkasta suoritettavaa matkakustannusten korvausta ja päivärahaa.

3 §. Kesäkuun 28 päivänä 1940 annetun siirtoväen pika-asutuslain (346/40) sekä maanhankintalain (396/45) ja siihen liittyvän lainsäädännön mukaisen valtion velkasitoumuksen saajalla on oikeus näistä velkasitoumuksista saamistaan korkotuloista verovapaana vähentää niiden yhteinen määrä 300 markkaan saakka sekä mainitun määrän ylittävältä osalta puolet, ei kuitenkaan enempää kuin kaikkiaan 1 500 markkaa.

4 §. Verovelvollisen sitä vaatiessa vähennetään hänen tulostaan tulon hankkimiskustannuksena elinkeinotoiminnasta johtuneen velan Suomen markan kansainvälisen perusarvon muuttamisesta aiheutunut pääomanlisäys, sen mukaan kuin hän on pääomanlisäyksen kirjanpidossaan vähentänyt.

5 §. Milloin Suomen rahan määräisestä velasta on vuonna 1956 tai sen jälkeen tapahtuneen hinta- tahi kustannusindeksin taikka muun vastaavan vertailuperusteen muuttumisen johdosta suoritettava koron lisäksi hyvitystä, jota muualla verolainsäädännössä olevien säännösten nojalla ei voida vähentää veronalaisesta tulosta, saadaan tämä hyvitys vähentää verovelvollisen tulojen kokonaismäärästä.

6 §. Veronalaisena omaisuutena ei ole pidettävä:

1) oikeutta 10 päivänä helmikuuta 1947 tehdyllä rauhansopimuksella luovutetulle alueelle taikka 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetussa Porkkalan palautuslaissa (341/56) tarkoitetulle Porkkalan alueelle jääneestä omaisuudesta saatavaan korvaukseen;

2) maanhankintalain (396/45) 98 §:n 1 momentissa ja maankäyttölain (353/58) 68 §:ssä tarkoitettuun hallintasopimukseen perustuvaa oikeutta; eikä

3) edellä 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua obligaatiota.

7 §. Edellä 3 §:ssä tarkoitetun velkasitoumuksen saajalla on oikeus omaisuuden perusteella toimitettavassa verotuksessa velkasitoumustensa arvosta verovapaana vähentää niiden yhteinen arvo 5 000 markkaan asti sekä tämän määrän ylittävältä osalta puolet, ei kuitenkaan enempää kuin kaikkiaan 20 000 markkaa.

8 §. Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa tarvittaessa valtiovarainministeriö.

180. ASETUS RAKENNUSASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 686/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:77 ja 1966:163)

Sisäasiainministerin esittelystä kumotaan 26 päivänä kesäkuuta 1959 annetun rakennusasetuksen (266/59) 42 § ja muutetaan asetuksen 18-31 §, 32 §:n 1 momentti, 114 §:n 1 momentti sekä 147 §:n 1 momentti ja 159 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin kaksi viimeksi mainittua pykälää ovat 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa asetuksessa (673/66), näin kuuluviksi:

3 luku.

Seutukaava.

18 §. Seutukaava on esitettävä kartalla tai kartoilla, jotka on laadittu sellaiseen mittakaavaan, että niistä tarkoituksenmukaisella tavalla ilmenevät eri tarkoituksiin osoitetut alueet. Seutukaavamääräykset on otettava seutukaavakarttaan tai sen liitteeksi.

Seutukaavaan kuuluu myös selostus. Siinä on esitettävä suunnittelussa noudatetut periaatteet sekä yhdistelmä suoritetuista tutkimuksista ja selvityksistä. Siihen tulee myös sisältyä selvitys seudun kehityksestä ja eri tarkoituksiin tarvittavien alueiden määrästä sekä tarpeen mukaan vesihuollon järjestämismahdollisuuksista, vesiensuojelusta, luonnonsuojelusta, liikenteen järjestämisestä ja muista seikoista, jotka kaavan arvostelemiseksi voidaan katsoa tarpeellisiksi. Selostuksessa on niin ikään esitettävä arviointi seutukaavan toteuttamisesta aiheutuvista taloudellisista seuraamuksista ja selvitys kaavan niveltymisestä alueeseen kohdistuvaan toiminnalliseen suunnitteluun.

Selostukseen on tarpeen mukaan liitettävä suunnitelma kaavan toteuttamisen ajoittamisesta.

Milloin seutukaava, sen mukaan kuin rakennuslain 25 §:n 1 momentissa on säädetty, hyväksytään vaiheittain joko seutukaava-alueen osaa varten tai siten, että se koskee maankäytön järjestämistä ainoastaan jonkin tai joidenkin maankäyttötarkoitusten kohdalta, on selostuksessa esitettävä seikat, joiden nojalla voidaan arvostella tällaisen osasuunnitelman sopeutuminen koko seutukaavaan.

19 §. Seutukaavaliiton on tehtäväänsä suorittaessaan tarpeen mukaan oltava yhteydessä asianomaisiin valtion ja kunnallisiin viranomaisiin sekä seudun elinkeinotoimintaa ja muita seutukaavoitukseen liittyviä aloja edustaviin yhteisöihin sekä tarvittaessa varattava niille tilaisuus lausuntojen antamiseen.

Seutukaavaliitto antaa tarvittaessa 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille ja yhteisöille seutukaavoitusta koskevia lausuntoja.

20 §. Käsiteltäessä seutukaavan laatimista koskevia asioita seutukaavaliiton liittohallituksessa on lääninhallituksen edustajalle ja niille valtion piirihallintoviranomaisille, joiden toimialaan kokouksessa käsiteltävät asiat liittyvät, tarpeen mukaan varattava tilaisuus saapua kokoukseen ja esittää siinä käsityksensä.

21 §. Seutukaavaliiton liittohallituksen on hankittava seutukaavaehdotuksesta lausunto niiltä piirihallintoviranomaisilta ja tarvittaessa muiltakin viranomaisilta ja yhteisöiltä, joiden toimialaa seutukaavoitus koskee, sekä seutukaava-alueeseen rajoittuvien alueiden seutukaavaliitoilta.

Ehdotuksesta on hankittava lausunto myös seutukaava-alueen kunnilta. Ehdotus on pidettävä lisäksi kunnissa julkisesti nähtävänä vähintään 30 päivän ajan, sen jälkeen kun nähtäville asettamisesta on ilmoitettu niin kuin kunnalliset ilmoitukset asianomaisissa kunnissa julkaistaan. Muistutukset ehdotusta vastaan on toimitettava liittohallitukselle ennen nähtävänäoloajan päättymistä.

Kun liittovaltuuston päätös seutukaavan hyväksymisestä alistetaan vahvistettavaksi, on seutukaava liitettävä oheen niin monena kappaleena, kuin sisäasiainministeriö määrää. Asiakirjoihin on liitettävä myös tehdyt muistutukset ja hankitut lausunnot, jollei niitä ole otettu pöytäkirjaan tai siinä riittävästi selostettu.

22 §. Seutukaavan vahvistamisesta on liittohallituksen toimesta viipymättä kuulutettava seutukaava-alueen kunnissa niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan.

Vahvistettu seutukaava on liittohallituksen toimesta lähetettävä lääninhallitukselle, maanmittauskonttorille, seutukaava-alueeseen rajoittuvien alueiden seutukaavaliitoille, seutukaava-alueen kunnallishallituksille, maistraateille, järjestysoikeuksille ja rakennuslautakunnille, asianomaisille keskusvirastoille, valtakunnansuunnittelutoimistolle sekä tarpeen mukaan muillekin viranomaisille.

Seutukaavan tai siitä laaditun lyhennelmän on oltava kohtuullisesta hinnasta yleisön saatavana.

23 §. Mitä edellä tässä luvussa on säädetty seutukaavan laatimisesta, on soveltuvin kohdin noudatettava myös seutukaavaa muutettaessa.

24 §. Asiassa, joka koskee määräyksen antamista seutukaavan laatimisesta, määräyksen muuttamista, seutukaavaliiton kustannusarvion

hyväksymistä tai seutukaavan vahvistamista, samoin kuin tarpeen mukaan muissakin tässä luvussa tarkoitetuista sisäasiainministeriön käsiteltävissä asioissa, ministeriön tulee pyytää lausunto valtakunnansuunnittelutoimistolta.

25 §. Kun sisäasiainministeriö on antanut rakennuslain 18 §:n 4 momentissa tarkoitetun päätöksen, on lääninhallituksen huolehdittava siitä, että seutukaavaliitto perustetaan, sekä valvottava, että seutukaava viivytyksettä laaditaan ja sitä tarpeen mukaan kehitetään.

26 §. Ennen kuin lääninhallitus määrää rakennuslain 20 §:ssä tarkoitetun seutukaavatoimikunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, on seutukaavaliitoille varattava tilaisuus ehdotusten tekemiseen.

II osasto.

KAUPUNKIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET.

4 luku.

Yleiskaava.

27 §. Mitä seutukaavan esittämisestä ja seutukaavan selostuksesta on 18 §:ssä säädetty, on soveltuvin osin voimassa myös yleiskaavan osalta huomioon ottaen, että yleiskaava käsittää seutukaavaa yksityiskohtaisemman suunnitelman alueiden käyttämisestä.

28 §. Laadittaessa ehdotusta yleiskaavaksi tulee kaupungin viranomaisten neuvotella seutukaavaliiton ja tarpeen mukaan naapurikuntien kanssa. Niin ikään on vastaavasti sovellettava, mitä seutukaavaehdotuksen laatimisesta on 19 §:ssä säädetty.

29 §. Ehdotus yleiskaavaksi on pidettävä julkisesti nähtävänä vähintään 30 päivän ajan, sen jälkeen kun nähtäville asettamisesta on ilmoitettu niin kuin kunnalliset ilmoitukset kaupungissa julkaistaan. Muistutukset ehdotusta vastaan on tehtävä kirjallisesti kaupunginhallitukselle ennen nähtävänäoloajan päättymistä. Ehdotuksesta on hankittava seutukaavaliiton, naapurikuntien ja maistraatin sekä tarpeen mukaan niiden muiden viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot, joiden toimialaa ehdotus koskee.

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa ilmoituksessa on erikseen mainittava, onko ja miltä osin yleiskaavan hyväksymistä koskeva valtuuston päätös tarkoitus alistaa sisäasiainministeriön vahvistettavaksi.

30 §. Yleiskaavan hyväksymistä koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen vahvistettavaksi alistamisessa on vastaavasti noudatettava, mitä 21 §:n 3 momentissa on seutukaavasta säädetty.

Yleiskaavan vahvistamisesta on kaupunginhallituksen toimesta kuulutettava sillä tavoin kuin kunnalliset ilmoitukset kaupungissa julkaistaan. Yleiskaavan tai siitä laaditun lyhennelmän on oltava kohtuullisesta hinnasta yleisön saatavana.

Vahvistettu yleiskaava on kaupunginhallituksen toimesta lähetettävä lääninhallitukselle, maanmittauskonttorille, seutukaavaliitolle, naapurikunnille ja maistraatille sekä tarpeen mukaan muillekin viranomaisille.

Milloin yleiskaavaa ei alisteta sisäasiainministeriön vahvistettavaksi, valtuuston hyväksymään yleiskaavaan sovelletaan, mitä 3 momentissa on säädetty. Tällainen yleiskaava on lähetettävä myös sisäasiainministeriölle tiedoksi.

31 §. Mitä tässä luvussa on säädetty yleiskaavasta, on soveltuvin kohdin noudatettava myös yleiskaavaa muutettaessa.

32 §. Asemakaava on laadittava siten, että se tyydyttää kaupungin tulevan kehityksen ja että eri tarkoituksiin varataan riittävästi alueita.

---

114 §. Rakennuskaava on laadittava siten, että alueen tarkoituksenmukaista rakentamista ja käyttöä edistetään.

---

147 §. Viranomaisten antamat sekä rakennuslain 42 §:n 2 momentin 3 kohdassa ja 100 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetut rakennuskiellot, 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimenpidekielto sekä 27 §:n 3 momentissa tarkoitettu rakentamisrajoitus tulevat voimaan, kun niistä on kunnallishallituksen toimesta kuulutettu niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Näistä päätöksistä on kunnallishallituksen toimesta annettava tieto rakennusluvan myöntävälle viranomaiselle ja, jos kysymys on maarekisteriin merkitystä alueesta, maanmittauskonttorille sekä lääninhallitukselle ja asian laadun mukaan muillekin valtion ja kunnan viranomaisille, seutukaavaliitolle ja naapurikunnille. Sama koskee rakennuskiellon ja rakentamisrajoituksen voimassaoloajan pitentämistä.

---

159 §. Hakemus rakennuslain 115 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten korvaamisesta on tehtävä kahden vuoden kuluessa kustannusten suorittamisesta. Sama koskee avustuksen saamista rakennuslain 32a ja 69 §:ssä sekä 115 §:n 2 momentissa ja 119 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin kaavan laatimisesta tai maastoon merkitsemisestä aiheutuneisiin kustannuksiin.

Hakemus avustuksen saamisesta rakennuslain 32a tai 69 §:n, 115 §:n 2 momentin taikka 119 §:n 1 momentin nojalla yleiseen tarkoitukseen käytettävien alueiden lunastuskustannusten peittämiseen on tehtävä vuoden kuluessa alueen luovutusta koskevan sopimuksen tekemisestä tai lunastustoimituksen päättymisestä.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969, ja sillä kumotaan kaavoitusmittauksista ja kaavojen pohjakartoista 4 päivänä helmikuuta 1960 annetun asetuksen (91/60) 27 §:n 2 momentti.

181. ASETUS JULKISISTA HUVITILAISUUKSISTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 687/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1931:13 ja 1968:122)

Sisäasiainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä säädetään julkisista huvitilaisuuksista 9 päivänä elokuuta 1968 annetun lain (492/68) 21 §:n nojalla:

1 luku.

Ilmoitus ja lupa.

1 §. Seuraavista julkisista huvitilaisuuksista on poliisipiirin päällikölle tehtävä ilmoitus:

1) teatterinäytännöt, niihin luettuna myös ooppera-, operetti- ja näihin rinnastettavat esitykset, sekä baletti- ja nukketeatteriesitykset, mikäli näytäntöä tai esitystä ei ole pidettävä revyynä tai siihen verrattavana;

2) konsertit, joiden pääasiallisena ohjelmana on muuta kuin iskelmä- tai tanssimusiikkia;

3) taide- ja kansantanssiesitykset sekä sellaiset luenta- ja lausuntaesitykset, jotka perustuvat yksinomaan kirjallisen teoksen taiteelliseen tulkintaan ja esittämiseen;

4) taidenäyttelyt ja näyttelyt, joissa esitellään valokuvia, keräilyesineitä tai muuta niihin verrattavaa;

5) näyttelyt ja näytökset, joiden tarkoituksena on elinkeinoelämän tai sen tuotteiden esittely taikka eläinten tai esineiden esittely arvostelua tai myyntiä varten;

6) kilpailut, joiden tarkoituksena on edistää ja lisätä taitavuutta jossakin ammatissa, mikäli kilpailijoiden esitykset sinänsä eivät ole huvittamis- ja viihdyttämisesityksien luontoisia;

7) shakkipelikilpailut ja -näytökset;

8) lentokilpailut ja -näytökset, joiden toimeenpanijana on ilmailun tai maanpuolustuksen edistämistä tarkoittava yhteisö tai laitos;

9) lennokkikilpailut ja -näytökset;

10) voimistelu- ja urheiluesitykset sekä -kilpailut, lukuun ottamatta auto-, moottoripyörä- ja moottorivenekilpailuja ja -näytöksiä sekä sellaisia voimistelu- ja urheiluesityksiä tai -kilpailuja, joihin osallistuu ammattilaisurheilijoita; sekä

11) jalkapallo-, jääkiekko-, koripallo- tai muut niihin verrattavat joukkueottelut, milloin vain toisen osapuolen joukkueessa esiintyy ammattilaisurheilijoita.

2 §. Muiden kuin 1 §:ssä mainittujen julkisten huvitilaisuuksien toimeenpanemiseen on haettava lupa.

3 §. Luvan julkisen huvitilaisuuden toimeenpanemiseen poliisipiirin alueella myöntää poliisipiirin päällikkö. Samalla päätöksellä voidaan myöntää lupa useampien samoin tai samanlaatuisin ohjelmin, tanssitilaisuuksia kuitenkin lukuun ottamatta, saman poliisipiirin alueella järjestettävien julkisten huvitilaisuuksien toimeenpanemiseen, enintään kalenterivuodeksi kerrallaan. Luvan myöntämisestä julkisten elokuvanäytäntöjen antamiseen on säädetty erikseen.

4 §. Lupahakemus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on mainittava tilaisuuden toimeenpanija, aika ja paikka, järjestysmiesten nimet, ohjelmanumerot ja niiden esittäjät. Lisäksi on luvan hakija velvollinen antamaan luvan myöntävän viranomaisen ehkä vaatimat muut tiedot ja selvitykset.

Lupahakemus on kaksin kappalein toimitettava poliisipiirin päällikölle viimeistään kolme päivää ennen tilaisuuden toimeenpanopäivää. Luvan myöntävä viranomainen voi kuitenkin käsitellä myöhemminkin saapuneen hakemuksen.

5 §. Sisäasiainministeriö voi antaa määräyksiä moottoriajoneuvojen nopeuskilpailuissa käytettävien ratojen tarkastamisesta.

6 §. Milloin järjestetään näytöksiä, nopeuskilpailuja tai kilpailuun verrattavia näytösajoja tai muita sellaisia julkisia huvitilaisuuksia, joissa katsojille, toimihenkilöille tai ulkopuolisille voi aiheutua henkilöön tai omaisuuteen kohdistuvaa vahingonvaaraa, poliisipiirin päälliköllä on oikeus määrätä tilaisuuden järjestämisen ehdoksi, että järjestäjän toimesta on otettu vastuuvakuutus julkisista huvitilaisuuksista annetun lain 17 §:ssä tarkoitetun korvausvelvollisuuden varalta. Mikäli kysymyksessä on lento- tai laskuvarjohyppynäytös tai -kilpailu, moottoriajoneuvojen, moottorikäyttöisten laitteiden tai moottoriveneiden nopeuskilpailu tai kilpailuihin verrattava näytösajo taikka ravi- tai ratsastuskilpailu tällaisen vakuutuksen ottaminen on aina määrättävä tilaisuuden järjestämisen ehdoksi.

Edellisessä momentissa tarkoitettu vakuutus on merkittävä siten, että vakuutus kattaa yhteen henkilöön kohdistuneen vahingon vähintään 20 000 markan määrään ja useampiin henkilöihin kohdistuneet

vahingot vähintään 200 000 markan yhteismäärään, jolloin kuhunkin henkilöön kohdistuneen vahingon korvaus on sama kuin jos olisi kysymys vain yhteen henkilöön kohdistuneesta vahingosta, sekä että vakuutus kattaa omaisuuden vahingoittumisen vähintään 20 000 markan määrään.

Tilaisuuden laadusta, yleisömäärästä ja muista olosuhteista riippuen voi poliisipiirin päällikkö korottaa tai alentaa 2 momentissa mainittuja vakuutusmääriä.

7 §. Jos käy ilmi, että julkinen huvitilaisuus, jonka toimeenpanemiseen on haettava lupa, tulisi loukkaamaan lakia tai hyviä tapoja, on hakemus hylättävä. Tällaisen tilaisuuden toimeenpaneminen voidaan myös kieltää, milloin on todennäköistä syytä epäillä, ettei järjestystä siinä voida ylläpitää tai milloin tartuntataudin tai eläinkulkutaudin leviämisen vaara, huoneiston tai muun toimeenpanopaikan sopimattomuus tai muu pätevä syy tekee kiellon tarpeelliseksi.

Kun tilaisuuden toimeenpaneminen kielletään, on päätöksessä mainittava kiellon syy.

Jos lupa on annettu määräajaksi, voidaan se peruuttaa 1 momentissa mainitulla perusteella.

8 §. Kun lupa julkisen huvitilaisuuden toimeenpanemiseen myönnetään, on päätöksessä mainittava yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi sekä tapaturmien välttämiseksi tai muutoin tarpeelliksi katsotut ehdot ja ohjeet, tilaisuuden lopettamisaika tai aika, jolloin yleisön viimeistään on poistuttava tilaisuuden toimeenpanopaikalta, sekä, elokuvanäytäntöjä lukuun ottamatta, pääsylipuista suoritettavan veron määrä.

Lupapäätös on pidettävä tilaisuuden toimeenpanopaikalla poliisin nähtävissä.

9 §. Ilmoituksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä luvan hakemisesta 3 ja 4 §:ssä on säädetty. Poliisipiirin päällikkö voi kuitenkin hyväksyä suullisenkin ilmoituksen.

Poliisipiirin päällikkö voi vapauttaa järjestäjän 1 §:ssä säädetyn ilmoituksen tekemisestä, milloin tilaisuudet toimeenpannaan samassa paikassa samanlaatuisin ohjelmin.

Jos poliisipiirin päällikkö ilmoituksesta havaitsee, että tilaisuuden toimeenpanemiseen olisi haettava lupa tai toimeenpanemista varten tarvitaan erityisiä ohjeita tai määräyksiä taikka että tilaisuuden toimeenpaneminen olisi kiellettävä, on asiassa annettava päätös.

Poliisipiirin päällikön on pyynnöstä annettava tilaisuuden toimeenpanijalle ilmoituksen kaksoiskappaleelle kirjoitettu todistus sen tekemisestä.

2 luku.

Valvonta.

10 §. Julkisen huvitilaisuuden toimeenpanija on velvollinen huolehtimaan yleisen järjestyksen ja turvallisuuden säilymisestä tilaisuudessa. Tässä tarkoituksessa toimeenpanijan on, milloin poliisipiirin päällikkö katsoo siihen olevan aihetta, asetettava tilaisuuteen poliisipiirin päällikön tarpeelliseksi katsoma määrä hänen hyväksymiään järjestysmiehiä ja muuta henkilöstöä.

11 §. Järjestysmiehen voi poliisipiirin päällikkö hyväksyä joko määrättyä tilaisuutta varten, määräajaksi tai toistaiseksi.

Järjestysmieheksi saadaan hyväksyä 20 vuotta täyttänyt henkilö. Poliisipiirin päälliköllä on kuitenkin oikeus hyväksyä määrättyä tilaisuutta varten järjestysmieheksi 18 vuotta täyttänyt henkilö tämän holhoojan suostumuksella.

Järjestysmiehellä tulee olla tehtäväänsä hoitaessaan sisäasiainministeriön vahvistama tunnusmerkki ja määräajaksi tai toistaiseksi hyväksytyllä järjestysmiehellä lisäksi sisäasiainministeriön vahvistamalle lomakkeelle kirjoitettu järjestysmieskortti.

Poliisipiirin päälliköllä on oikeus peruuttaa antamansa hyväksyminen järjestysmieheksi, milloin syytä siihen on.

12 §. Järjestysmiehen tulee viipymättä tai poliisipiirin päällikön määräämässä ajassa ilmoittaa poliisille julkisessa huvitilaisuudessa tapahtuneista henkilöiden poistamisista tai kiinniottamisista sekä sattuneista järjestyshäiriöistä.

13 §. Kokoontumishuoneiston tai kokoontumisalueen omistajan tai haltijan on varattava huoneistossa tai alueella taikka sen välittömässä läheisyydessä sovelias huone kiinni otetun väliaikaista säilyttämistä varten, jos poliisipiirin päällikkö katsoo tämän tarpeelliseksi.

14 §. Henkilöä, joka on juopunut tai huumausaineen vaikutuksen alainen, ei saa päästää julkiseen huvitilaisuuteen eikä sen toimeenpanopaikan välittömään läheisyyteen.

15 §. Julkinen huvitilaisuus on lopetettava viimeistään kello 01.00, jollei luvan myöntävä tai ilmoituksen vastaanottanut viranomainen järjestyksen voimassa pitämisen vuoksi tai muusta syystä ole määrännyt tilaisuutta aikaisemmin lopetettavaksi. Mainittu viranomainen voi myös sallia tilaisuuden jatkumisen kello 01.00 jälkeenkin.

16 §. Sisäasiainministerillä, ylipoliisipäälliköllä, poliisiylitarkastajalla, sisäasiainministeriön poliisiasiain osaston järjestyspoliisitoimiston toimistopäälliköllä, maaherralla, poliisitarkastajalla, apulais-

poliisitarkastajalla, poliisipiirin päälliköllä, läänin palotarkastajalla ja kunnan palopäälliköllä on virka-alueellaan vapaa pääsy julkisiin huvitilaisuuksiin.

Virantoimituksessa olevalla poliisimiehellä ja palohenkilöstöllä sekä järjestysmiehellä on vapaa pääsy julkiseen huvitilaisuuteen, johon heidät on määrätty.

17 §. Joka rikkoo tämän asetuksen tai sen nojalla annettuja määräyksiä, rangaistaan niin kuin laissa julkisista huvitilaisuuksista on säädetty.

18 §. Tarkemmat määräykset tämän asetuksen soveltamisesta antaa sisäasiainministeriö.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969, ja sillä kumotaan julkisista huveista maaseudulla 20 päivänä toukokuuta 1924 annettu asetus (131/24) ja julkisista huveista kaupungeissa ja kauppaloissa 23 päivänä tammikuuta 1931 annettu asetus (33/31) niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen.

182. LAKI TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 690/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:80, 1963:133 ja 1965:148)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 6 §:n 3 momentti, 13 § ja 17 §:n 1 momentti, näistä 6 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa (707/65) ja 13 § sellaisena kuin se on osittain muutettuna 22 päivänä marraskuuta 1963 annetussa laissa (525/63), sekä lisätään lakiin uudet 5a, 7b ja 12a § seuraavasti:

5a §. Jos ennen 1 päivää heinäkuuta 1919 syntyneen työntekijän tämän lain alaisiin työsuhteisiin perustuva, 5 §:n 1 momentin mukaan laskettu eläkkeen määrä on tässä pykälässä tarkoitettua vähimmäismäärää pienempi, korotetaan se vähimmäismäärän suuruiseksi.

Eläkkeen vähimmäismäärä on, jos eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi on luettava aika 1 päivästä heinäkuuta 1962 siihen saakka, kunnes työntekijä täyttää 65 vuoden iän, seuraava prosenttimäärä eläkkeen perusteena olevasta palkasta:

Syntymävuosi	Eläke prosenttia palkasta
1897	16
1898	17
1899	18
1900	19
1901	20
1902	21
1903-1919	22

Jollei eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi ole luettava koko 2 momentissa mainittua aikaa, eläkkeen vähimmäismäärä on sama suhteellinen osa 2 momentin mukaisesta vähimmäismäärästä kuin 1 päivän heinäkuuta 1962 jälkeisten täysien palveluskuukausien luku on edellä mainittuun koko palvelusaikaan sisältyvien täysien kuukausien luvusta.

Jos työntekijällä on 2 momentissa mainittuna aikana ollut useita tämän lain alaisia työsuhteita, lasketaan 2 ja 3 momentin mukainen määrä

kullekin niistä erikseen ja eläkkeen vähimmäismääränä pidetään niiden summaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä eläkkeen vähimmäismäärän laskemisesta.

6 §. ----------

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin vuosi on kulunut työsuhteen päättymisestä, luetaan tämän työsuhteen perusteella myönnettävää työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän täyttämisen välinen aika. Samoin menetellään, jos työntekijän tai edunsaajan ilmoituksen johdosta tulee selvitetyksi, että työsuhteen päättymisestä työkyvyttömyyden alkamiseen on kulunut vähemmän kuin 360 sellaista päivää, joilta työntekijä ei ole saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päiväavustusta.

7b §. Jos työntekijä on työsuhteen katkettua saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päiväavustusta, korotetaan eläkettä työttömyyslisällä. Ajalta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona työntekijä on täyttänyt 23 vuotta, sekä eläketapahtuman sattumisvuodelta ja sitä edeltäneeltä kalenterivuodelta maksettu päiväavustus ei kuitenkaan tuota oikeutta työttömyyslisään.

Työttömyyslisä lasketaan kertomalla eläkkeen määrä työttömyyskuukausien lukumäärällä ja jakamalla tulo luvulla, joka saadaan vähentämällä työttömyyskuukausien lukumäärä niiden täysien kuukausien lukumäärästä, jotka sisältyvät aikaan työntekijän 23 vuoden iän täyttämisestä, kuitenkin aikaisintaan 1 päivästä heinäkuuta 1962, 65 vuoden iän saavuttamiseen. Työttömyyskuukaudet määrätään täysinä kuukausina niiden päivien yhteenlasketun lukumäärän perusteella, joilta työntekijä on saanut 1 momentin mukaan työttömyyslisään oikeuttavaa avustusta, ja lukemalla kuukauteen 30 päivää.

12a §. Tämän lain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittaville eläkelaitoksille työttömyysajan huomioon ottamisesta aiheutuvan vastuun ja kulujen peittämiseksi tulee valtakunnallisista työttömyyskassoista annetussa laissa tarkoitetun työttömyyskassojen keskuskassan sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa määräajassa vuosittain suorittaa eläketurvakeskukselle vakuutusmaksu, joka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamana prosenttimääränä keskuskassan tukimaksuista. Määräosa on vahvistettava siten, että vakuutusmaksuna arvion mukaan kertyy sama määrä, joka saataisiin, jos 7b §:ssä tarkoitettuja työttömyysavustuksia vastaavista palkoista suoritettaisiin tämän lain mukaista keskimääräistä vakuutusmaksua vastaava maksu.

Vakuutusmaksuna 1 momentin mukaan saadut varat eläketurvakeskus hyvittää eläkelaitoksille sosiaali- ja terveysministeriön eläketurvakeskuksen esityksestä vahvistamien perusteiden mukaan.

13 §. Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus vahvistaa työnantajan kustannettava eläkevakuutusmaksun osa alhaisemmaksi kuin vakuutusyhtiö- ja avustuskassalaissa on säädetty, edellyttäen, että vakuutusmaksu- ja korvausrahastoon täten syntyvän vajauksen vakuudeksi otetaan maksuluottovakuutus. Mainitunlainen luottovakuutus on otettava myös eläkesäätiön tämän lain mukaiseen toimintaan liittyvän vastuuvajauksen vakuudeksi.

Tämän lain alaisen eläkekassan ja eläkesäätiön sijoitusten ja saamisten vakuutena tulee olla sijoitusluottovakuutus.

Maksu- ja sijoitusluottovakuutus on otettava eläketurvakeskuksesta, jollei sosiaali- ja terveysministeriö ole antanut lupaa sen järjestämiseen muulla tavoin. Eläketurvakeskus on velvollinen antamaan ja pitämään voimassa mainitun vakuutuksen, kuitenkin edellyttäen, että luottovakuutusmäärästä, siltä osin kuin se ylittää sosiaali- ja terveysministeriön eläketurvakeskuksen esityksestä vahvistaman rajamäärän, vaadittaessa asetetaan vakuutusyhtiölain 47 §:n 1 momentissa tarkoitettu tai eläketurvakeskuksen hyväksymä muu vakuus.

Mikäli vakuutusyhtiön tai eläkekassan sijoituksen tai saamisen vakuutena on 2 momentissa mainittu sijoitusluottovakuutus, saadaan se sen estämättä, mitä vakuutusyhtiölaissa tai avustuskassalain nojalla on säädetty, ottaa vakuutusmaksu- ja korvausrahaston katteeseen.

Eläketurvakeskuksen luottovakuutustoiminnasta aiheutuva vastuu kirjataan vakuutusrahastona, jonka muodostavat vakuutusmaksurahasto ja korvausrahasto. Mainittuihin rahastoihin on soveltuvin osin noudatettava, mitä vakuutusyhtiölaissa on sellaisista rahastoista säädetty.

Jollei eläkekassaa tai eläkesäätiötä varten ole voimassa tässä pykälässä säädettyä luottovakuutusta taikka jollei vaadittaessa aseteta 3 momentissa tarkoitettua vakuutta, on sosiaali- ja terveysministeriöllä oikeus ryhtyä toimenpiteisiin kassan tai säätiön purkamiseksi.

17 §. Työnantaja on velvollinen antamaan eläkelaitokselle, eläketurvakeskukselle ja tämän lain mukaiselle valitusviranomaiselle kaikki ne tiedot, jotka ovat tarpeen tämän lain täytäntöönpanoa varten, ja sanotuilla laitoksilla on oikeus tarkastaa työnantajan kirjoista tietojen oikeellisuus. Mikäli työnantaja ei toimita sanottuja tietoja, hänelle määrättävä maksu voidaan vahvistaa arvion mukaan. Mitä edellä on säädetty työnantajasta, koskee soveltuvin osin myös valtakunnallisista työttömyyskassoista annetussa laissa tarkoitettua työttömyyskassaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

Kuitenkin sovelletaan 5a §:n säännöksiä ennen lain voimaantuloa sattuneisiin eläketapahtumiin perustuviin eläkkeisiin, jos niitä muutoinkin olisi maksettava lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta.

Sovellettaessa 7b §:n säännöksiä otetaan huomioon, jollei säännöksistä muuta johdu, vuoden 1966 jälkeiseltä ajalta maksetut päiväavustukset.

Jos työnantaja ennen tämän lain voimaantuloa on järjestänyt työntekijöilleen eläketurvan, jossa eläkkeen määrä on suurempi kuin työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukainen eläke, voidaan sen estämättä, mitä muualla laissa on säädetty, tätä koskevan vakuutuksen ehtoja tahi eläkekassan tai eläkesäätiön sääntöjä muuttamalla suorittaa aikaisempaan eläketurvaan tämän lain mukaisia eläkkeen korotuksia vastaava vähennys edellyttäen, ettei eläketurvan kokonaisuutena voida katsoa raha-arvoltaan alentuneen. Tällöin saa aikaisemmasta eläkejärjestelmästä vapautuvia varoja sosiaali- ja terveysministeriön antamien ohjeiden mukaisesti käyttää työntekijäin eläkelaissa tarkoitetun eläketurvan kustantamiseen. Sosiaali- ja terveysministeriö voi muutoinkin antaa tarkempia ohjeita tämän momentin soveltamisesta.

183. LAKI LYHYTAIKAISISSA TYÖSUHTEISSA OLEVIEN TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 691/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:64, 1965:149 ja 1966:157)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 8 §, muutetaan lain 1 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti ja 10 §:n 1 momentti, näistä 1 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti sellaisina kuin ne ovat 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (640/66) ja 7 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa (708/65), sekä lisätään lakiin uusi 5a § seuraavasti:

1 §. Työntekijälle, joka työskentelee metsätyössä, uittotyössä, maatila- ja puutarhatalouden eri töissä, maa-, vesi- ja talonrakennustyössä, maanparannustyössä, turveteollisuustyössä, satamatyössä tahi kotimaanliikenteen aluksessa taikka, sikäli kuin asetuksella säädetään, muulla sellaisella alalla, jolle lyhytaikaiset työsuhteet ovat luonteenomaisia, on työnantajan kustannettava eläketurva vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta sekä tällaisen työntekijän omaisille perhe-eläketurva tämän lain mukaan. Mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 3 §:n 2-4 momentissa, 4 §:n 1, 3, 5 ja 6 momentissa, 4a §:ssä, 4b §:ssä, 7a §:ssä, 7b §:ssä, 8-10 §:ssä, 12 §:ssä, 13 §:n 3 momentissa, 14 §:ssä, 16-18 §:ssä ja 19a-23 §:ssä on säädetty.

Tämä laki ei kuitenkaan koske toimihenkilöä eikä pysyväksi ja ympäri vuoden kestäväksi tarkoitetussa työsuhteessa olevaa sellaista työntekijää, jolla työsuhteensa perusteella on oikeus työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuun, muuhun kuin tähän lakiin taikka asetukseen tai eläkesääntöön perustuvaan eläkkeeseen. Myöskään tämä laki ei koske putki- tai sähköalan työntekijää, jos hän on muun yrityksen kuin rakennusliikkeen palveluksessa.

---

5 §. Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen vuotuinen määrä on yksi sadalta työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti korjattujen ja työntekijäin 23 ikävuoden täyttämisen jälkeen ansaitsemien niiden palkkojen yhteismäärästä, joiden perusteella on suoritettu vakuutusmaksu tämän lain mukaan. Jos työntekijä on jonakin kalenterivuotena ansainnut tässä laissa tarkoitetuissa töissä vähemmän kuin 800 markkaa, ei sinä vuotena ansaittua palkkaa kuitenkaan oteta huomioon eläkkeeseen oikeuttavana. Myöskään ei oteta huomioon palkkaa, jonka työntekijä on ansainnut saadessaan tämän lain mukaista vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä. Jos työntekijä on syntynyt ennen 1 päivää heinäkuuta 1919, korotetaan eläkettä kertomalla se luvulla, joka saadaan, kun työntekijäin eläkelain 5a §:n 2 momentissa säädetty prosenttimäärä kerrottuna luvulla 12 jaetaan niiden kuukausien lukumäärällä, jotka sisältyvät aikaan heinäkuun alusta 1962 sen kalenterikuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää 65 vuotta. Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä edellä tarkoitetun korotuksen laskemisesta.

5a §. Jos vanhuuseläke alkaa myöhemmin kuin sen kalenterikuukauden alusta, joka lähinnä seuraa työntekijän täytettyä 65 vuotta, eläkkeenä maksetaan määrä, johon työntekijällä olisi ollut oikeus, jos hän olisi siirtynyt eläkkeelle sanotusta ajankohdasta, korotettuna eläkkeen lykkäytymisen ajasta riippuen työntekijäin eläkelain 5 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla. Mainittua korotusta ei kuitenkaan oteta huomioon perhe-eläkkeen määrää laskettaessa.

7 §. Jos työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeutettu työntekijä on 18 vuotta täytettyään tässä laissa tarkoitetussa työssä ansainnut vähintään 800 markkaa puolentoista vuoden aikana välittömästi ennen sitä ajankohtaa, jolloin työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä oleva sairaus, vika tai vamma on saatu, taikka jos työntekijän tai edunsaajan ilmoituksen johdosta tulee selvitetyksi, että työntekijä on 18 vuotta täytettyään tässä laissa tarkoitetussa työssä ansainnut sanotun vähimmäismäärän edellä tarkoitettua ajankohtaa lähinnä edeltäneen 540 sellaisen päivän aikana, joilta hän ei ole saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päiväavustusta, luetaan eläkkeeseen oikeuttavaksi myös se palkka, jonka hän työkyvyttömyyden alkamisesta lukien olisi ansainnut eläkeikään mennessä. Tämän palkan vuotuinen määrä edellytetään samaksi työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaan korjatuksi markkamääräksi, josta työntekijän työsuhteen perusteella on keskimäärin suoritettu tämän lain mukainen vakuutusmaksu niinä kalenterivuosina, joina hän 1 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa töissä on 18 vuotta täytettyään ansainnut vähintään 800 markkaa tai jollei hän minään kalenterivuotena ole ansainnut vähintään sanottua määrää, samaksi kuin mainittu rajamäärä. Laskettaessa edellä tarkoitettua markkamäärää, josta keskimäärin on suoritettu vakuutusmaksu, ei oteta huomioon aikaa, jolta työntekijä on ennen eläketapahtumaa välittömästi edeltäneen kalenterivuoden alkua työsuhteen katkettua saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun

lain mukaista päiväavustusta. Markkamäärän laskemisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

---

10 §. Työnantaja on velvollinen suorittamaan vakuutusmaksun, jonka sosiaali- ja terveysministeriö asianomaisen työeläkekassan tai 2 §:ssä tarkoitetun muun eläkelaitoksen esityksestä vahvistaa kaikille saman alan työnantajille samaksi prosenttimääräksi niistä palkoista, jotka työnantaja on työsuhteessa oleville työntekijöille suorittanut tämän lain piiriin kuuluvalla työalalla. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon toimihenkilöille eikä muullekaan 1 §:n 2 momentissa tai 3 §:ssä tarkoitetulle työntekijälle maksettua palkkaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen työsuhteeseen sovelletaan kuitenkin 1 §:n 2 momenttia ja 10 §:n 1 momenttia sellaisina kuin ne olivat ennen tämän lain voimaantuloa. Jos työsuhde myöhemmin muuttuu pysyväksi ja ympäri vuoden kestäväksi, sovelletaan sanottuun työsuhteeseen siitä lukien tämän lain 1 §:n 2 momenttia ja 10 §:n 1 momenttia.

Tämän lain 5 §:n 1 momentin ja 5a §:n säännöksiä sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa sattuneisiin eläketapahtumiin perustuviin eläkeisiin, jos niitä muutoinkin olisi maksettava lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta. Ennen vuotta 1904 syntyneen työntekijän eläkkeeseen sovelletaan kuitenkin sanottujen säännösten asemesta 5 §:n 1 momenttia, sellaisena kuin se oli ennen tämän lain voimaantuloa, jos eläke siten muodostuu suuremmaksi.

Jos ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty vanhuuseläke on alkanut tai jos ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyn perhe-eläkkeen perusteena oleva vanhuuseläke olisi alkanut myöhemmin kuin sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jonka aikana työntekijä on täyttänyt 65 vuotta, katsotaan 5 §:n 1 momentin ja 5a §:n säännöksiä sovellettaessa työntekijän ansainneen ennen viimeksi mainittua ajankohtaa niin suuren osan eläkkeeseen oikeuttaneesta palkasta kuin 1 päivän heinäkuuta 1962 ja 65 vuoden iän saavuttamista seuraavan kalenterikuukauden alun välinen aika on 1 päivän heinäkuuta 1962 ja vanhuuseläkkeen alkamisajankohdan välisestä ajasta.

Laskettaessa 7 §:n 1 momentin säännöksissä tarkoitettua markkamäärää, josta keskimäärin on suoritettu vakuutusmaksu, ja sovellettaessa työntekijäin eläkelain 7b §:n säännöksiä otetaan huomioon, jollei säännöksistä muuta johdu, vuoden 1966 jälkeiseltä ajalta maksetut päiväavustukset.

Tätä lakia sovellettaessa pidetään 5 §:n 1 momentissa ja 7 §:n 1 momentissa säädettyjä markkamääräisiä rajamääriä vuoden 1962 yleistä palkkatasoa vastaavina.

184. ASETUS TYÖNTEKIJÄIN ELÄKEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 692/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:32)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä lisätään 23 päivänä helmikuuta 1962 annetun työntekijäin eläkeasetuksen (183/62) 1 §:ään uusi 3 momentti ja asetukseen uusi 3a § seuraavasti:

1 §. ----------

Jollei eläketurvan ehdoissa ole toisin määrätty, työntekijäin eläkelain 5a §:n säännöksiä ei sovelleta työnantajan itselleen järjestämään eläketurvaan.

3a §. Valtakunnallisista työttömyyskassoista annetussa laissa (125/34) tarkoitetun työttömyyskassan on kunkin vuoden toukokuun loppuun mennessä annettava eläketurvakeskukselle tämän määräämällä tavalla tiedot edelliseltä kalenterivuodelta maksamistaan sellaisista päiväavustuksista, jotka on työsuhteen katkettua suoritettu 18 vuotta täyttäneille työntekijöille.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

185. LAKI KANSANELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 698/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:88, 1960:99 ja 1967:141)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain 62 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 4 päivänä marraskuuta 1960 annetussa laissa (466/60), ja 3 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä joulukuuta 1967 annetussa laissa (667/67), näin kuuluviksi:

62 §. ----------

Kunnan kustannusosuusperuste on kunnalle vahvistetun painoluvun osoittama osuus kunakin kuukautena koko maassa maksettujen tukiosien yhteismäärästä. Kunnan painoluku vahvistetaan kalenterivuodeksi kerrallaan siten, että se vastaa kunnassa asuville eläkkeensaajille maksettavien tukiosien yhteismäärän suhdetta koko maassa maksettavien tukiosien yhteismäärään sinä vuonna, jota varten painoluku vahvistetaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa 2 momentissa tarkoitetut painoluvut. Erityisestä syystä voidaan painoluvut vahvistaa uudelleen kysymyksessä olevan kalenterivuoden jäljellä olevaksi ajaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

186. LAKI KANSANELÄKELAIN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA ANNETUN LAIN VOIMASSAOLOAJAN PITENTÄMISESTÄ.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 699/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:88, 1966:181 ja 1967:135)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Kansaneläkelain väliaikaisesta muuttamisesta 30 päivänä joulukuuta 1966 annettu laki (719/66) on edelleen voimassa vuoden 1969 ajan.

187. LAKI ELÄKEOIKEUDEN VALINTAA KOSKEVAN ILMOITUKSEN TEKEMISESTÄ ERÄISSÄ TAPAUKSISSA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 700/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:136)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Toukokuun 20 päivänä 1966
annetun valtion eläkelain voimaanpanolain (281/66) 4 §:ssä;
kunnallisista terveyssisarista annetun lain muuttamisesta annetun lain (288/66) voimaantulosäännöksen 2 momentissa;
kunnan kätilöistä annetun lain muuttamisesta annetun lain (289/66) voimaantulosäännöksen 2 momentissa;
maatalous-, kotitalous- ja kotiteollisuusoppilaitoksista annetun lain muuttamisesta annetun lain (292/66) voimaantulosäännöksen 1 momentissa;
metsäoppilaitoksista annetun lain muuttamisesta annetun lain (293/66) voimaantulosäännöksen 1 momentissa;
annetun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/66) voimaantulosäännöksen 3 momentissa; sekä
työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain (299/66) voimaantulosäännöksen 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus eläkeoikeuden säilyttämisestä voidaan, sen estämättä mitä kussakin edellä mainitussa lainkohdassa on säädetty, tehdä vielä vuoden 1970 aikana.

Kunnallinen eläkelaitos voi sen estämättä, mitä 30 päivänä huhtikuuta 1964 annetun kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (202/64) 16 §:n 4 momentissa on säädetty, erityisestä syystä hyväksyä saman pykälän 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen peruutuksen, jos asianomainen viranhaltija tai työntekijä sitä kirjallisesti pyytää eläkelaitokselta ennen vuoden 1970 päättymistä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969 ja sillä kumotaan eläkeoikeuden valintaa koskevan ilmoituksen tekemisestä eräissä tapauksissa 29 päivänä joulukuuta 1967 annettu laki (636/67).

188. LAKI TYÖNANTAJAN TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUN SUURUUDESTA VUONNA 1969.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.kok. 707/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:125)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suuruus on 0.4 prosenttia työnantajan suorittamien työpalkkojen määrästä vuonna 1969.

189. LAKI VUODELTA 1969 SUORITETTAVAN VAKUUTETUN SAIRAUSVAKUUTUSMAKSUN JA TYÖNANTAJAN SAIRAUSVAKUUTUSMAKSUN MÄÄRÄSTÄ.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 709/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:127)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Poiketen siitä, mitä on säädetty 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 33 §:n 1 momentissa vakuutetun sairausvakuutusmaksusta ja samana päivänä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain (366/63) 1 §:n 1 momentissa työnantajan sairausvakuutusmaksusta, vakuutetun sairausvakuutusmaksu on 1,25 penniä vakuutetulle vuodelta 1969 toimitettavassa kunnallisverotuksessa määrätyltä veroäyriltä ja työnantajan sairausvakuutusmaksu 1,25 prosenttia työntekijälle vuonna 1969 suoritetun ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä.

Kansaneläkelaitokselle vuodelta 1971 suoritettavan vakuutetun sairausvakuutusmaksun ennakon etumaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun etumaksun määrän vahvistaa valtiovarainministeriö kansaneläkelaitoksen esityksestä.

2 §. Poiketen siitä, mitä 16 päivänä toukokuuta 1958 annetun merimiesverolain 6 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin se on 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetussa laissa (369/63), ja 13 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 20 päivänä joulukuuta 1963 annetussa laissa (579/63), on säädetty vakuutetun sairausvakuutusmaksusta, on tämä maksu otettava jokaisessa vuoden 1969 merimiesverotaulukossa huomioon laskettuna 1,25 pennin mukaan veroäyriltä. Vastaavasti on kansaneläkelaitokselle suoritettava vuodelta 1969 vakuutetun sairausvakuutusmaksuna yksi prosentti merimiestulosta. Jos merimiesvero on pienempi kuin 11 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero edellä mainitulta ajalta kunnan, kansaneläkelaitoksen ja seurakunnan kesken siten, että siitä suoritetaan kunnalle neljäkymmentä osaa, kansaneläkelaitokselle yksitoista osaa ja seurakunnalle neljä osaa. Mikäli merimies-

veroon ei sisälly kirkollisveroa ja merimiesvero tällöin on pienempi kuin 10,2 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero kunnan ja kansaneläkelaitoksen kesken siten, että siitä suoritetaan kunnalle neljäkymmentä osaa ja kansaneläkelaitokselle yksitoista osaa.

190. ASETUS TYÖNANTAJAN SOSIAALITURVAMAKSUSTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 710/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:128)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä muutetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 1 päivänä marraskuuta 1963 annetun asetuksen 1 §, sellaisena kuin se on muutettuna 22 päivänä joulukuuta 1967 annetussa asetuksessa (593/67), näin kuuluvaksi:

1 §. Työnantajan sosiaaliturvamaksun suuruus on 1 päivästä tammikuuta 1967 vuoden 1969 loppuun kuusi ja puoli prosenttia suoritetun ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Siitä on neljätoista kahdeskymmeneskuudesosaa työnantajan lapsilisämaksua, seitsemän kahdeskymmeneskuudesosaa työnantajan kansaneläkemaksua ja viisi kahdeskymmeneskuudesosaa työnantajan sairausvakuutusmaksua.

Työnantajan sosiaaliturvamaksun suuruus on 1 päivästä tammikuuta 1970 kuusi ja yksi neljäsosa prosenttia suoritetun ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Siitä on neljätoista kahdeskymmenesviidesosaa työnantajan lapsilisämaksua, seitsemän kahdeskymmenesviidesosaa työnantajan kansaneläkemaksua ja neljä kahdeskymmenesviidesosaa työnantajan sairausvakuutusmaksua.

191. ASETUS ELINTARVIKEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 712/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1952:104)

Kauppa- ja teollisuusministerin esittelystä lisätään 21 päivänä marraskuuta 1952 annettuun elintarvikeasetukseen (408/52) uusi näin kuuluva 16a §:

16a §. Elintarvikkeessa ei saa käyttää sellaista myyntipäällystä, josta saattaa siirtyä elintarvikkeeseen selvästi havaittavaa vierasta makua tai hajua taikka erottua siihen kuulumatonta ainetta siinä määrin, että elintarvikkeen on katsottava sisältävän vierasta ainetta.

192. MOOTTORIAJONEUVOASETUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös joulukuun 20 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 754/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:104 ja 1967:46)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on muuttanut moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta 29 päivänä marraskuuta 1957 antamansa päätöksen 17 §:n 3 momentin, sellaisena kuin se on 26 päivänä toukokuuta 1967 annetussa päätöksessä (233/67), seuraavasti:

17 §. ----------

3. Tuulilasin tulee olla varmuuslasia tai muuta sellaista tarkoitukseen sopivaa ainetta, että leikkaavien särmien syntyminen sen särkyessä jää mahdollisimman vähäiseksi ja että kuljettaja voi sen vioittuessa riittävästi nähdä sen lävitse. Tällaisena lasina hyväksytään kerroslasi sekä sellainen karkaistu lasi, jonka vioittuessa ainakin sen määräosa jää ehjäksi tai tähän muodostuvat säröt ovat niin harvassa, että kuljettaja voi riittävästi nähdä lasin lävitse, tai muu ministeriön erikseen hyväksymä lasi tai vastaava aine. Linja-auton tuulilasin tulee olla kerroslasia.

Tämä päätös, joka koskee 1 päivän tammikuuta 1968 jälkeen käyttöön otettuja autoja, tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969, kuitenkin siten, että niiden autojen osalta, jotka on maassa valmistettu tai tuotu maahan ennen vuoden 1968 loppua, määräys, joka koskee näkyvyyttä tuulilasin vioittuessa, tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1970.

193. AMMATTIOPPILAITOSTEN AMMATTIKURSSIEN OPETTAJIEN TUNTIPALKKIOT

Kaupunginhallituksen päätös joulukuun 23 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:70)

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa ammattioppilaitoksissa toimeenpantavien ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot 1.1.1969 lukien seuraaviksi:

I Ammattiaineet

Diplomi-insinööri (1)	20,78 mk
Insinööri (1), filosofian kandidaatti (2) ja ekonomi (2)	17,80 "
Ammatinopettaja (3) vähintään 2 v. opettajanvalmistus	15,15 "
Ammatinopettaja (3) muu opettajanvalmistus	14,35 "
Teknikko (3) ja merkonomi (3)	14,35 "

II Yleisaineet

Filosofian kandidaatti tai vastaava tutkinto (2)	16,90 "
Humanististen tieteiden kandidaatti tai vastaava tutkinto (2)	16,00 "
Kansakoulun opettaja, terveyssisar	15,15 "

III Työnopetus

Ammatinopettaja (3) vähintään 2 v. opettajanvalmistus	13,35 "
Ammatinopettaja (3) muu opettajanvalmistus	12,70 "
Teknikko tai vastaava (3)	13,35 "
Ammattikoulun ja ammattitutkinnon suorittanut (3)	12,60 "
Kotitalousteknikko, vähintään 3 v. työkokemus	12,60 "
Ammattimies, vähintään 6 v. alan työkokemus	12,60 "

(1) tutkinto suoritettu ko. opinto-osastolla ja sen jälkeen työskennelty vähintään kaksi vuotta vastaavalla käytännöllisellä alalla

(2) yliopistollinen arvosana opetettavassa aineessa

(3) tutkinto suoritettu ko. opinto-osastolla ja työskennelty vähintään kolme vuotta vastaavalla käytännöllisellä alalla.

Epäpätevyydestä aiheutuva vähennys on suoritettava, kuitenkin työnopetuksesta maksettavaa palkkiota lukuun ottamatta, kulloinkin voimassa olevien ammattikasvatushallituksen määräysten mukaisesti.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että mainittuja palkkioita maksettaessa noudatettaisiin seuraavia soveltamisohjeita:

Ammattioppilaitosten johtokunta on oikeutettu sijoittamaan alan erikoisasiantuntijat harkintansa mukaan asiantuntijain muodollisesta pätevyydestä riippumatta eri tuntiopettajaryhmiä vastaaviin kurssiopettajaryhmiin.

Edellä mainitut palkkiot saadaan suorittaa 10 %:lla korotettuina, milloin asianomaisen opettajan opetus jollakin kurssilla kestää enintään 6 tuntia.

Kokeita pidetään yksi kutakin alkavaa 60 tunnin kurssijaksoa kohti kotityökorvauksen sisältyessä tuntipalkkioon.

Mikäli kokeita ei ole syytä pitää, tuntipalkkio suoritetaan 10 %:lla vähennettynä.

Johtokunta päättää kunkin lukukauden alussa, millä kurssilla pidetään edellä mainittuja useampia kokeita. Näistä ylimääräisistä kokeista maksetaan korvaus samoja periaatteita noudattaen kuin vakinaisille ja tilapäisille opettajille maksetaan kotityökorvaus.

Pedagogisen koulutuksen puuttuminen ei pienennä palkkion määrää.

194. TYÖVÄENOPISTOJEN TUNTIOPETTAJIEN PALKKIOT.

Kaupunginhallituksen päätös joulukuun 23 p:ltä 1968.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:36)

Kaupunginhallitus päätti muuttaa 18.3.1968 tekemäänsä päätöstä sikäli kuin se koskee suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä työväenopistossa maksettavia tuntiopettajien palkkioita ja vahvistaa nämä palkkiot 1.1.1969 lukien seuraaviksi:

	Palkkio mk/t
A. Tuntiopettajat	
1. Fil.kand. tai siihen rinnastettavan muun yliopistollisen tai korkeakoulun loppututkinnon suorittanut	
a) oppikoulunopettajan pätevyyden omaava keskikouluosaston opettaja	19,70
b) muu opettaja	18,30
2. Muun kuin 1. -kohdassa mainitun yliopistollisen tai sitä vastaavan korkeakoulun loppututkinnon suorittanut	
a) oppikoulun opettajan pätevyyden omaava keskikouluosaston opettaja	18,65
b) muu opettaja	17,35
3. Harjoitusaineen opettajan tai kansakoulunopettajan tutkinnon suorittanut ym. näihin verrattava opettaja	15,55
4. Alansa opetusta antava taiteilija, ulkomaalainen vieraan kielen opettaja, mikäli hänen palkkioonsa ei voida soveltaa 1.-3. -kohdan määräyksiä, ylioppilas ym. näihin verrattava opettaja	14,05
5. Muu kuin edellä mainittu opettaja	11,95

195. ASETUS MOOTTORIAJONEUVOVEROSTA ANNETUN LAIN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA JA SOVELTAMISESTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 27 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 719/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:184)

Valtiovarainministerin esittelystä muutetaan moottoriajoneuvoverosta annetun lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta 30 päivänä joulukuuta 1966 annetun asetuksen (724/66) 9, 12 ja 13 § seuraavasti:

9 §. Ulkomaalla rekisteröity moottoriajoneuvo, jonka rekisteröintimaa on liittynyt 14 päivänä syyskuuta 1956 annetulla asetuksella (495/56) voimaansaatettuun yleissopimukseen yksityiskäyttöisten, kansainvälisessä liikenteessä olevien maantiekulkuneuvojen verottamisesta, tai 10 päivänä helmikuuta 1967 annetulla asetuksella (104/67) voimaansaatettuun yleissopimukseen kansainvälisessä matkustajakuljetuksessa käytettävien ajoneuvojen verottamisesta, taikka 10 päivänä helmikuuta 1967 annetulla asetuksella (106/67) voimaansaatettuun yleissopimukseen kansainvälisessä tavarankuljetuksessa käytettävien ajoneuvojen verottamisesta, on ajoneuvoa Suomessa tilapäisesti käytettäessä asianomaisen sopimuksen ehdoin ja sen rajoissa vapaa moottoriajoneuvoverosta annetussa laissa säädetystä varsinaisesta ajoneuvoverosta.

Varsinaisesta ajoneuvoverosta on vapaa muussakin kuin 1 momentissa mainitussa maassa rekisteröity, siellä vakinaisesti asuvan henkilön tilapäistä tarvettaan varten mukanaan maahan tuoma moottoriajoneuvo kolmen kuukauden aikana, tai vastavuoroisuuden ehdoin sinä pitempänä aikana, jonka Suomessa rekisteröity ajoneuvo siellä nauttii vastaavaa etua, kuitenkin enintään yhden vuoden ajan maahantuonnista lukien.

Varsinaisesta ajoneuvoverosta on niin ikään vastavuoroisuuden ehdoin vapaa vieraassa maassa rekisteröity, Suomessa tilapäisesti tavaran kuljetukseen tai maksulliseen henkilökuljetukseen käytetty moottoriajoneuvo yhtä pitkän ajan, kuin Suomessa rekisteröity ajoneuvo siellä nauttii vastaavaa etua, kuitenkin enintään yhden vuoden ajan maahantuonnista lukien.

Milloin ulkomailta Suomeen tilapäistä käyttöä varten tuotu moottoriajoneuvo, jossa käytetään polttoaineena muuta ainetta kuin moottoribensiiniä, ei ole 1, 2 tai 3 momentin nojalla vapaa varsinaisesta ajoneuvoverosta, peritään sen käytöstä Suomessa jokaiselta kalenterivuorokaudelta, tulo- ja lähtöpäivät mukaan luettuina, jonka aikana ajoneuvo on viipynyt Suomessa tai jolla sen oleskelu ylittää, 1, 2 tai 3 momentissa verovapaudelle säädetyn määräajan, varsinaista ajoneuvoveroa:

a) moottoriajoneuvosta, jonka rekisteröity kokonaispaino on enintään 3 500 kg, 1 markka;

b) muusta kaksiakselisesta moottoriajoneuvosta 3 markkaa 50 penniä; sekä

c) muusta kolmi- tai useampiakselisesta moottoriajoneuvosta 5 markkaa.

Veroa ei peritä perävaunusta eikä sellaisesta moottoriajoneuvosta, joka rakenteensa perusteella on Suomessa moottoriajoneuvoverosta annetun lain 6 §:n nojalla verosta vapaa.

Maahan tilapäisesti tuodun moottoriajoneuvon haltija on velvollinen ilmoittamaan tulliviranomaiselle, mitä polttoainetta ajoneuvossa on mukana sitä maahan tuotaessa ja mitä polttoainetta siihen maassa oleskelun aikana tullaan hankkimaan, uhalla, että ajoneuvon maahantuonti muutoin voidaan estää.

Jollei maahan tilapäisesti tuotu ajoneuvo ole 3 momentin tai moottoriajoneuvoverosta annetun lain 17 §:n nojalla tällaisesta verosta vapaa, on 4 momentin a, b ja c kohdassa mainituista ajoneuvoista, joissa käytetään muuta Suomessa hankittua polttoainetta kuin moottoribensiiniä tai valmisteverollista dieselöljyä tai joissa on sitä maahan tuotaessa mukanaan sellaista polttoainetta, joka erityisin tunnistusmenetelmin tai muutoin voidaan todeta Suomessa verovapaaksi, varsinaisesta ajoneuvoverosta riippumatta perittävä jokaiselta mainitun momentin mukaan lasketulta käyttövuorokaudelta lisäveroa vastaavasti 10, 35 ja 50 markkaa.

Edellä 4 ja 6 momentissa säädetyn veron maksuunpanee ja kantaa tulliviranomainen etukäteen moottoriajoneuvoa maahan tuotaessa tai sitä tullattaessa. Milloin ajoneuvoa sitä maasta vietäessä todetaan täällä käytetyn pitemmän tai lyhyemmän ajan, kuin mitä siitä veroa perittäessä on edellytetty, on verotus vastaavasti oikaistava. Jos ajoneuvossa on todettu siitä ilmoitusta tekemättä ja 6 momentissa säädettyä lisäveroa maksamatta käytetyn tai sen polttoainejärjestelmään kuuluvaan säiliöön hankitun lisäveron maksamista edellyttävää polttoainetta, on sanotun momentin mukainen lisävero perittävä moottoriajoneuvoverolain 30 §:n säännöksiä noudattaen koko siitä ajalta, minkä ajoneuvoa on maassa käytetty.

Tulliviranomaisella sekä poliisilla on oikeus polttoaineen laadun toteamiseksi ottaa näyte Suomessa käytettävän, ulkomaalla rekisteröidyn moottoriajoneuvon mukanaan kuljettamasta polttoaineesta 7 momentin edellyttämää toimenpidettä varten.

12 §. Katsastusmies on moottoriajoneuvoasetuksen (330/57) mukaista katsastusta tai tarkastusta suorittaessaan velvollinen tarkastamaan, että varsinainen ajoneuvovero on asianmukaisesti suoritettu.

13 §. Milloin moottoriajoneuvon käyttö on moottoriajoneuvoverosta annetun lain 27 §:n mukaan estettävä, on poliisiviranomaisen tai katsastusmiehen otettava asianomaiselta pois ajoneuvon tunnusmerkit ja rekisteriote. Nämä on kuitenkin annettava takaisin, niin pian kuin kysymyksessä oleva veromäärä on maksettu.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

196. TALLETUSTEN VERONHUOJENNUSLAKI.

Annettu joulukuun 27 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 723/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1965:48)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Luonnollisen henkilön tai jakamattoman kuolinpesän veronalaiseksi tuloksi ei vuodelta 1970 toimitettavassa valtion- ja kunnallisverotuksessa katsota kotimaiseen pankkiin, säästöpankkiin, postisäästöpankkiin, osuuskassaan, Osuuskassojen Keskus Oy nimiseen yhtiöön tai osuuskunnan säästökassaan säästötilille, karttuvalle talletustilille tai talletusehdoiltaan siihen verrattavalle käyttö- tai siirtotalletustilille tehdystä talletuksesta saatua korkoa eikä vuosilta 1970 ja 1971 toimitettavissa valtion- ja kunnallisverotuksissa näihin rahalaitoksiin talletustodistuksella vähintään kuudeksi kuukaudeksi vuonna 1969 sijoitetusta talletuksesta saatua korkoa. Luonnollisen henkilön tai jakamattoman kuolinpesän veronalaisina varoina ei pidetä vuodelta 1970 toimitettavassa valtionverotuksessa edellä mainituille tileille talletettuja varoja eikä vuosilta 1970 ja 1971 toimitettavissa valtionverotuksissa edellä mainituilla talletustodistuksilla sijoitettuja varoja.

2 §. Työntekijällä on oikeus työnantajansa perustamaan huoltokonttoriin tallettamistaan varoista saamistaan veronalaisista korkotuloista vähentää vuodelta 1970 toimitettavassa valtion- ja kunnallisverotuksessa enintään 250 markkaa sekä sanotulta vuodelta omaisuuden perusteella toimitettavassa valtionverotuksessa tällaisen talletuksen arvosta enintään 4 000 markkaa.

3 §. Valtiovarainministeriö antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

197. LAKI TYÖNTEKIJÄIN VUOSILOMASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 27 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 724/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:40)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään työntekijäin vuosilomasta 30 päivänä huhtikuuta 1960 annettuun lakiin (199/60) uusi 17 a § seuraavasti:

17 a §. Mitä 17 §:n 2 momentissa on säädetty työnantajain ja työntekijäin yhdistysten, joiden toimintapiiri käsittää koko maan, oikeudesta työehtosopimuksella sopia vuosilomapalkan ja loman korvauksen laskemisesta ja maksamisesta toisinkin kuin tässä laissa on säädetty, sovelletaan vastaavasti valtion viranomaisten tekemään työehtosopimukseen. Kunnilla ja kuntainliitoilla on vastaava oikeus, jos työehtosopimus tältä osin on kuntain keskusjärjestöjen ja sellaisen työntekijäin yhdistyksen, jonka toimintapiiri käsittää koko maan, sopiman suosituksen mukainen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969. Kuitenkin voidaan tässä laissa tarkoitetussa työehtosopimuksessa sopia, että työehtosopimusta sovelletaan aikaisintaan 1 päivänä huhtikuuta 1968 alkaneen lomanmääräytymisvuoden alusta.

198. LAKI VÄLIAIKAISISTA POIKKEUKSISTA NAISTEN YÖTYÖKIELTOA KOSKEVISTA SÄÄNNÖKSISTÄ ANNETUN LAIN VOIMASSAOLOAJAN PITENTÄMISESTÄ.

Annettu joulukuun 27 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 725/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1955:9 ja 1964:137)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Väliaikaisista poikkeuksista naisten yötyökieltoa koskevista säännöksistä 21 päivänä tammikuuta 1955 annettu laki (43/55) on edelleen voimassa vuoden 1972 loppuun.

199. ASETUS RAITTIUSLAUTAKUNNISTA.

Annettu joulukuun 27 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 727/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:116)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä säädetään 26 päivänä heinäkuuta 1968 annetun alkoholilain (459/68) 76 ja 109 §:n nojalla:

1 luku.

Raittiuslautakunnat.

1 §. Raittiuslautakunnan tehtävänä on:

1) edistää raittiutta kunnassa järjestämällä valistus-, ohjaus-, koulutus- ja muuta toimintaa ja tukemalla erityisesti sitä harjoittavien yhdistysten toimintaa;

2) seurata alkoholioloja ja alkoholilain valvontaa kunnassa sekä kiinnittää tietoonsa tulleisiin epäkohtiin asianomaisten huomiota ja tehdä tarvittaessa ehdotuksia niiden poistamiseksi;

3) lähettää sosiaali- ja terveysministeriölle sekä piiriohjaajalle raittiuslautakunnan ja sen alaisten viranhaltijain johtosäännöt sekä ilmoittaa niissä tapahtuneet muutokset;

4) ilmoittaa edellisessä kohdassa mainituille viranomaisille lautakunnan puheenjohtajaksi ja viranhaltijoiksi valittujen nimet ja osoitteet sekä niissä tapahtuneet muutokset;

5) antaa vuosittain kertomus toiminnastaan paitsi kunnallishallitukselle myös sosiaali- ja terveysministeriölle sekä piiriohjaajalle;

6) antaa viranomaisille toimintaansa koskevia tilasto- ja muita tietoja sekä pyydettäessä lausuntoja.

2 §. Raittiuslautakunnan toimialaan kuuluvia tehtäviä hoitamaan voidaan kunnallislaissa säädetyllä tavalla ja siten kuin kunnallisvaltuuston hyväksymässä johtosäännössä lähemmin määrätään ottaa virka- tai työsopimussuhteessa olevia raittiussihteereitä ja muuta henkilökuntaa.

3 §. Kunnalla on oikeus käyttää alkoholilain 98 §:n 1 momentin 1b kohdan nojalla saamiaan varoja suorittaessaan matkakustannusten korvausta, päivärahaa ja kokouspalkkiota raittiuslautakunnan sosiaali-

huoltoon perehtyneelle jäsenelle tämän osallistumisesta alkoholilain 38 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin toimikunnan kokouksiin.

2 luku.

Valvonnan ja ohjauksen johto ja piirihallinto.

4 §. Raittiuslautakuntien toiminnan ylin valvonta ja ohjaus kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

5 §. Raittiuslautakuntien toiminnan alueellista valvontaa ja ohjausta varten valtakunta on jaettuna raittiustyön ohjauspiireihin. Ohjauspiiriin saa kuulua yksi tai useampi lääni, kuitenkin niin, että Ahvenanmaan maakunta sekä Uudenmaan läänin, Turun ja Porin läänin ja Vaasan läänin ne kunnat, joiden väestö tai sen enemmistö on ruotsinkielinen, muodostavat yhdessä oman ohjauspiirinsä.

Kussakin raittiustyön ohjauspiirissä on tilapäinen raittiuslautakuntatoiminnan piiriohjaaja.

6 §. Kelpoisuusehtoina piiriohjaajan toimeen vaaditaan, sen lisäksi, että hänen tulee olla raittiiksi tunnettu, tietopuolinen perehtyneisyys alkoholikysymykseen sekä perehtyneisyys kunnalliseen toimintaan ja raittiustyöhön.

7 §. Piiriohjaajan ottaa toimeen sosiaali- ja terveysministeriö.

8 §. Piiriohjaajan asuinpaikan määrää sosiaali- ja terveysministeriö.

9 §. Piiriohjaajan tehtävänä on:

1) tarkoin seurata ja perehtyä piirissä olevien raittiuslautakuntain toimintaan ja siinä tarkoituksessa vähintään kerran vuodessa käydä kunnassa ja silloin, mikäli mahdollista, osallistua raittiuslautakunnan kokoukseen;

2) antaa raittiuslautakunnille neuvoja ja tarpeellisia tietoja niiden toiminnan järjestämiseksi ja kehittämiseksi sekä opastaa niitä tehtäväin hoitamisessa;

3) järjestää piirin raittiuslautakuntien yhteisiä neuvottelu- ja koulutustilaisuuksia;

4) avustaa mahdollisuuksien mukaan raittiuslautakuntaa neuvottelu- ja valistustilaisuuksien toimeenpanemisessa kunnassa; sekä

5) suorittaa muita tehtäviä, jotka hänelle raittiuslautakuntatoiminnan edistämiseksi määrätään.

Piiriohjaaja on velvollinen sosiaali- ja terveysministeriön määräyksestä tilapäisesti suorittamaan ohjaajan tehtäviä myös muussa kuin omassa ohjauspiirissään.

3 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

10 §. Tarkempia määräyksiä tämän asetuksen täytäntöönpanosta antaa tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö.

11 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

200. ASETUS ALKOHOLILAIN 98 §:SSÄ TARKOITETTUJEN VAROJEN JAKAMISESTA JA KÄYTTÄMISESTÄ ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 27 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 728/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:142)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä muutetaan alkoholilain 98 §:ssä tarkoitettujen varojen jakamisesta ja käyttämisestä 4 päivänä lokakuuta 1968 annetun asetuksen (568/68) 8 § näin kuuluvaksi:

8 §. Kunnallisen alkoholitarkastajan ja hänen apulaisensa palkkauksesta ja toiminnasta aiheutuvat menot korvataan kunnalle alkoholilain 98 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista varoista puolivuosittain jälkikäteen. Korvauksen suorittamista varten kunnallishallituksen on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle sen tarpeelliseksi katsoma erittely mainituista menoista.

Korvaus on kunnalle suoritettava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun 1 momentissa tarkoitettu erittely on sosiaali- ja terveysministeriölle saapunut ja kun ministeriö on sen hyväksynyt.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

201. LAKI LIIKKUVASTA KAUPASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 27 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 734/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:77)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan liikkuvasta kaupasta 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun lain (389/61) 11 § näin kuuluvaksi:

11 §. Kiertomyymäläkauppalupa voidaan myöntää elin- ja kotitaloustarvikkeiden, tupakkavalmisteiden ja muidenkin käyttö- ja kulutustarvikkeiden, keskioluen sekä täysissä tehdaspakkauksissa olevien tilausmyyntitavaroiden myyntiä varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

202. LAKI METSÄNHOITOYHDISTYKSISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 27 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 740/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1950:149)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään metsänhoitoyhdistyksistä 17 päivänä marraskuuta 1950 annettuun lakiin (558/50) uusi näin kuuluva 8 a §:

8 a §. Niissä kunnissa, joissa kunnallisverotusta varten ei vahvistetta metsämaan puhdasta tuottoa, suoritetaan metsänhoitomaksua 8 §:ssä mainituin perustein tulo- ja omaisuusverolain 34 b §:n 2 momentissa tarkoitetusta valtiovarainministeriön vahvistamasta puhtaasta tuotosta. Metsänhoitomaksua ei kuitenkaan määrätä maksettavaksi metsämaalta, jonka puhdas tuotto on maatalousministeriön vahvistamaa määrää alempi.

203. LAKI YLIOPISTOLLISISTA KESKUSSAIRAALOISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 27 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 764/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:100 ja 1965:106)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan yliopistollisista keskussairaaloista 15 päivänä kesäkuuta 1956 annetun lain 18 §, sellaisena kuin se on 29 päivänä lokakuuta 1965 annetussa laissa (562/65), näin kuuluvaksi:

18 §. Oulun yliopistollinen keskussairaala rakennetaan niin, että se perustamiskirjan edellyttämässä laajuudessa voidaan luovuttaa keskussairaalaliiton omistukseen viimeistään vuoden 1974 loppuun mennessä. Muuten on voimassa, mitä kunnallisista yleissairaaloista annetun lain 17 §:ssä on säädetty.

Helsingin ja Turun yliopistollisten keskussairaalain laajentaminen perustamiskirjoissa määrättyyn laajuuteen tapahtuu asianomaisten keskussairaalaliittojen toimesta ja on sanotut rakennustyöt ja niihin liittyvät hankinnat otettava valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan niin, että nämä sairaalat voivat valmistua viimeistään 1 momentissa mainittuun ajankohtaan mennessä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

Rakennustyöt ja irtaimistohankinnat, joiden suorittamisesta Helsingin tai Turun yliopistollisten keskussairaalain rakennustoimikunnat ovat ennen tämän lain voimaantuloa tehneet urakka- tai hankintasopimukset, suoritetaan loppuun asianomaisten rakennustoimikuntien toimesta sekä niiden johdon ja valvonnan alaisena.

204. LAKI KUNNALLISISTA TERVEYSSISARISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 785/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1944:50, 1963:86 ja 1966:40)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään kunnallisista terveyssisarista 31 päivänä maaliskuuta 1944 annetun lain 17 §:ään, sellaisena kuin se on 28 päivänä kesäkuuta 1963 ja 20 päivänä toukokuuta 1966 annetuissa laeissa (352/63 ja 288/66), uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

17 §. ----------

Kunnallisena terveyssisarena toimineen henkilön jälkeen suoritetaan valtion varoista perhe-eläkettä noudattaen soveltuvin osin, mitä siitä virka- tai työsuhteessa valtioon olleen henkilön osalta on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

205. LAKI KUNNAN KÄTILÖISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 786/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1944:54, 1963:85 ja 1966:41)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään kunnan kätilöistä 31 päivänä maaliskuuta 1944 annetun lain 16 §:ään, sellaisena kuin se on 28 päivänä kesäkuuta 1963 ja 20 päivänä toukokuuta 1966 annetuissa laeissa (350/63 ja 289/66), uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

16 §. ----------

Kunnan kätilönä toimineen henkilön jälkeen suoritetaan valtion varoista perhe-eläkettä noudattaen soveltuvin osin, mitä siitä virka- tai työsuhteessa valtioon olleen henkilön osalta on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

206. LAKI ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 787/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1965:75)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 23 päivänä heinäkuuta 1965 annetun eläinlääkintähuoltolain (431/65) 15 ja 16 § näin kuuluviksi:

15 §. Kunnan- ja kaupungineläinlääkärillä on oikeus valtion varoista A 23 palkkausluokan taikka sen 12 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetun korkeamman palkkausluokan perusteella määräytyvään vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

Kunnan- tai kaupungineläinlääkärinä toimineen henkilön jälkeen suoritetaan valtion varoista perhe-eläkettä noudattaen soveltuvin osin, mitä siitä virka- tai työsuhteessa valtioon olleen henkilön osalta on säädetty.

16 §. Asetuksella säädetään, mikä palvelus otetaan huomioon kunnan- tai kaupungineläinlääkärin oikeutta ikälisään määrättäessä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

Sen estämättä, mitä edellä on säädetty, aikaisemmin voimassa olleita säännöksiä sovelletaan valtion perhe-eläkelain voimaanpanolain 4 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa ja jollei saman lain 5 §:n 2 ja 3 momentista muuta johdu, ennen tämän lain voimaantuloa sattuneen kuolemantapauksen johdosta myönnettävään perhe-eläkkeeseen, hautausapuun ja hautauskustannusten korvaukseen.

207. LAKI TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 792/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:80 sekä 1966:44 ja 156)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 8 §:n 5 ja 6 momentti sekä 8 a §:n 2 momentti, näistä 8 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on 20 päivänä toukokuuta 1966 annetussa laissa (299/66), sekä 8 §:n 6 momentti ja 8 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (639/66), näin kuuluviksi:

8 §. ----------

Jos saman edunjättäjän kuoleman johdosta edunsaajille myönnetyt tämän lain vähimmäisehtojen mukainen perhe-eläke, 4 momentissa mainittua peruseläkettä vastaava muu perhe-eläke taikka 1 momentissa mainittua muuta eläkettä tai jatkuvaa korvausta vastaava perhe-eläke tai jatkuva korvaus yhteensä ylittävät yhteensovitusrajan, vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä määrä, joka on yhtä suuri osa ylitteestä kuin tämän lain vähimmäisehtojen mukainen perhe-eläke on 4 momentissa mainittuja peruseläkkeitä vastaavista kaikista perhe-eläkkeistä. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon eläkkeeseen tai jatkuvaan korvaukseen sisältyvää määräaikaista korotusta. Yhteensovitusraja on 60 prosenttia perhe-eläkkeen perusteena olevan edunjättäjän eläkkeen 2 ja 3 momentin mukaisesti lasketusta yhteensovitusperusteesta. Jos perhe-eläkettä on 7 a §:n 1 momentin mukaisesti pienennetty edunsaajien lukumäärän perusteella, alennetaan edellä sanottua prosenttimäärää samassa suhteessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun kansaneläkkeen keskimäärän vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö kansaneläkkeen määrän olennaisesti muututtua, kuitenkin ainakin kerran vuodessa. Sosiaali- ja terveysministeriö antaa myös tarvittaessa tarkemmat ohjeet siitä, mitä on pidettävä tämän lain mukaisena peruseläkkeenä ja sitä vastaavana perhe-eläkkeenä.

8a §. ----------

Jos tämän lain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaisen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalle myönnetään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläke, elinkorko tai jatkuva korvaus taikka jos sanottujen lakien mukaisen perhe-eläkkeen saajalle myönnetään 8 §:n 5 momentissa tarkoitettu eläke tai jatkuva korvaus, toimitetaan 8 §:n mukainen yhteensovitus uudelleen. Hakemuksesta toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus myös uudelleen, jos siihen vaikuttaneen muun eläkkeen, elinkoron tai jatkuvan korvauksen määrä on olennaisesti muuttunut.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

208. LAKI VALTION ELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1968. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 793/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:191)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/66) 2 §:n 4 momentti sekä muutetaan lain 10 §:n 1 ja 4 momentti ja 13 § näin kuuluviksi:

10 §. Eläkkeen määrä on jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta eläkkeen perusteena olevasta palkasta 1/12 prosenttia, jota korotetaan 26/360 jokaiselta täydeltä kuukaudelta, jolla yhteenlaskettu eläkeaika ylittää 120 täyttä kuukautta.

Eläke saa olla enintään 66 prosenttia 7 §:n mukaisesta eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Jos edunsaajalla tämän lain mukaista eläkettä varten huomioon otetun palveluksen perusteella on oikeus eläkkeeseen myös lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain nojalla, tämän lain mukaisesta eläkkeestä vähennetään lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukainen eläke siltä osin kuin se perustuu ansioon, joka kohdistuu tämän lain mukaista eläkettä varten huomioon otettuun eläkeaikaan. Tällöin ei oteta huomioon lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaisesta eläkkeestä muiden eläkkeiden ja korvausten johdosta tehtävää vähennystä. Eläkkeen enimmäismäärästä on muutoin voimassa, mitä jäljempänä säädetään.

13 §. ----------

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

209. LAKI LYHYTAIKAISISSA TYÖSUHTEISSA OLEVIEN TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 794/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:64 ja 1966:157)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 5 §:n 2 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (640/66), näin kuuluviksi:

5 §. ----------

Jos työntekijälle tai hänen edunsaajalleen myönnetään eläke, joka kokonaan tai osittain perustuu valtion palveluksessa ansaittuun palkkaan, on 2 §:ssä tarkoitetun eläkelaitoksen viipymättä ilmoitettava siitä valtiokonttorille siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Työntekijäin eläkelain 8 §:n 1 ja 5 momentin säännöksiä sovellettaessa tämän lain mukainen eläke on rinnastettava työntekijäin eläkelain perusteella saatavaan eläkkeeseen ja tämän lain mukaiseen eläkkeeseen oikeuttava palkka laskettuna aikayksikköä kohden otettava huomioon sanottujen säännösten edellyttämää korkeinta eläkkeen perusteena olevaa palkkaa valittaessa. Ensiksi mainittu palkka on, sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään, määrättävä siten, että se vastaa keskimäärin maksettavia palkkoja sen työeläkekassan tai 2 §:ssä tarkoitetun muun eläkelaitoksen vakuutettujen piiriin kuuluvissa vastaavissa töissä, jossa työntekijä on ollut vakuutettuna, mikäli ei näytetä, että hänen palkkansa on ollut oleellisesti tästä poikkeava, jolloin todellinen palkka on otettava määräämisperusteeksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

Sen estämättä, mitä edellä on säädetty, sovelletaan nyt muutettua 5 §:n 2 momenttia, sellaisena kuin se oli ennen siihen nyt tehtyä muutosta, myönnettäessä vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä henkilölle, joka valtion eläkelain voimaanpanolain (281/66) 4 §:n nojalla on säilyttänyt siinä tarkoitetun oikeutensa eläkkeeseen valtion varoista.

210. ASETUS KUNNALLISISTA TERVEYSSISARISTA ANNETUN LAIN SOVELTAMISESTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 801/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:13 ja 1966:147)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä muutetaan kunnallisista terveyssisarista annetun lain soveltamisesta 7 päivänä helmikuuta 1964 annetun asetuksen 4 §, sellaisena kuin se on 9 päivänä joulukuuta 1966 annetussa asetuksessa (613/66), näin kuuluvaksi:

4 §. Eläkkeen kunnalliselle terveyssisarelle ja hänen jälkeensä valtion varoista suoritettavan perhe-eläkkeen myöntää ja maksaa valtiokonttori. Hakemus on tehtävä valtiokonttorin vahvistamalla lomakkeella ja siihen on liitettävä valtiokonttorin määräämä selvitys.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

211. ASETUS KUNNAN KÄTILÖISTÄ ANNETUN LAIN SOVELTAMISESTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 802/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:14 ja 1966:148)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä muutetaan kunnan kätilöistä annetun lain soveltamisesta 7 päivänä helmikuuta 1964 annetun asetuksen 4 §, sellaisena kuin se on 9 päivänä joulukuuta 1966 annetussa asetuksessa (614/66), näin kuuluvaksi:

4 §. Eläkkeen kunnan kätilölle ja hänen jälkeensä valtion varoista suoritettavan perhe-eläkkeen myöntää ja maksaa valtiokonttori. Hakemus on tehtävä valtiokonttorin vahvistamalla lomakkeella ja siihen on liitettävä valtiokonttorin määräämä selvitys.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

212. ASETUS ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 803/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:69)

Maatalousministerin esittelystä muutetaan 30 päivänä kesäkuuta 1966 annetun eläinlääkintähuoltoasetuksen (391/66) 25 § näin kuuluvaksi:

25 §. Eläkkeen kunnan- ja kaupungineläinlääkärille ja hänen jälkeensä valtion varoista suoritettavan perhe-eläkkeen myöntää ja maksaa valtiokonttori. Hakemus on tehtävä valtiokonttorin vahvistamalla lomakkeella ja siihen on liitettävä valtiokonttorin määräämä selvitys.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

Valtion perhe-eläkelain voimaanpanolain 4 §:ssä tarkoitettu ilmoitus ja ilmoituksen peruuttaminen on tehtävä kunnan- ja kaupungineläinlääkärin osalta asianomaiselle kunnallishallitukselle, jonka tulee viipymättä ilmoittaa siitä valtiokonttorille. Ilmoituksesta ja ilmoituksen peruuttamisesta on annettava ilmoituksen tekijälle todistus.

213. ASETUS KANSANELÄKEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1968.

(Suomen as.-kok. 806/68)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:150 ja 1966:151)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä muutetaan 7 päivänä joulukuuta 1956 annetun kansaneläkeasetuksen 12 a §, sellaisena kuin se on 9 päivänä joulukuuta 1966 annetussa asetuksessa (625/66), näin kuuluvaksi:

12 a §. Eläkelaitoksen toimihenkilöiden palkkauksen perusteista, työajasta ja vuosilomista määrätään lisätyn hallituksen vahvistamilla ohjesäännöillä.

Toimi- tai työsuhteessa eläkelaitokseen olevalla henkilöllä on oikeus eläkelaitoksen varoista kustannettavaan vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun henkilön kuoltua suoritetaan hänen jälkeensä eläkelaitoksen varoista perhe-eläkettä noudattaen soveltuvin osin mitä siitä on virka- tai työsuhteessa valtioon olleen henkilön osalta säädetty.

Eläkkeen ja perhe-eläkkeen myöntää eläkelaitoksen hallitus. Eläkelaitoksessa on eläkeasiamies, jolla on oikeus seurata näiden asioiden käsittelyä hallituksessa. Eläkelaitoksen hallituksen päätökseen eläkettä ja perhe-eläkettä koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin on säädetty muutoksenhausta hallintoasioissa. Valitusoikeus on hakijalla tai saajalla ja eläkeasiamiehellä.

Tarkemmat määräykset eläkkeen ja perhe-eläkkeen maksamisesta ja eläketurvasta muutoin annetaan eläke- ja perhe-eläkesäännöillä, jotka lisätty hallitus vahvistaa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1969.

214. RÖNTGENLAITOSTEN SÄHKÖLAITTEIDEN TARKASTUS.

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös tammikuun 21 p:ltä 1960.

(Suomen as.-kok. 41/60)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1945:50)

Kauppa- ja teollisuusministeriö on sähkölaitoksista 11 päivänä toukokuuta 1928 annetun lain soveltamisesta 4 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen (5/29) 18 §:n nojalla päättänyt:

1 §. Joka hankkii röntgenlaitoksen jättäköön kauppa- ja teollisuusministeriölle sitä koskevan ilmoituksen, josta selviää röntgenlaitoksen omistaja, laitoksen sijaintipaikka sekä tarpeelliset tiedot laitoksen teknillisestä rakenteesta ja asentamisesta.

Röntgenlaitokseen tehtävästä muutoksesta, kuten laajennuksesta ja siirrosta sekä röntgenlaitoksen käytöstä poistamisesta on niinikään tehtävä ilmoitus kauppa- ja teollisuusministeriölle.

2 §. Röntgenlaitosten tarkastus on Sähkötarkastuslaitoksen asiana.

Röntgenlaitoksen tarkastuksessa on noudatettava sähkölaitoksista voimassaolevia varmuusmääräyksiä.

Röntgenlaitos on Sähkötarkastuslaitoksen harkinnasta riippuen tarkastettava ajoittain uudelleen.

Tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja kaksin kappalein, joista toinen Sähkötarkastuslaitosta ja toinen röntgenlaitoksen omistajaa varten.

3 §. Sähkötarkastuslaitos oikeutetaan antamaan näiden määräysten soveltamisesta tarkemmat ohjeet.

4 §. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1960 ja kumotaan sillä 28 päivänä helmikuuta 1945 annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös määräyksiksi röntgenlaitoksia varten (203/45). Päätöstä on noudatettava myös ennen sen voimaantuloa rakennettujen laitosten laajennuksissa ja muutoksissa.

215. TUOTANTOKOMITEOISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös helmikuun 7 p:ltä 1963.

(Suomen as.-kok. 88/63)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1949:146)

Valtioneuvosto on sosiaaliministeriön esittelystä muuttanut tuotantokomiteoista 30 päivänä joulukuuta 1949 annetun valtioneuvoston päätöksen (844/49) 5 §:n 2 momentin ja 23 §:n sekä lisännyt 15 §:ään uuden 2 momentin seuraavasti:

5 §. ----------

Ilmoitus vaalitilaisuuden ajasta ja paikasta on pantava vähintään 7 päivää ennen vaalia nähtäville ilmoitustaululle tai muuhun näkyvään paikkaan teollisuuslaitoksen alueella ja 1 §:ssä tarkoitetuilla osastoilla.

15 §. ----------

Tuotantokomitean ensimmäinen kokous on pidettävä niin hyvissä ajoin, että ilmoitus komitean perustamisesta voidaan lähettää sosiaaliministeriölle tuotantokomiteoista annetun lain 10 §:ssä säädetyn ajan kuluessa.

23 §. Sosiaaliministeriön apuna toimivan tuotantokomiteoiden keskustoimikunnan varapuheenjohtajan ja jäsenet sekä varajäsenet valtioneuvosto määrää kahdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan ennen edellisen toimikauden päättymistä, kuitenkin niin, että keskustoimikunnan jäsenet vuosiksi 1963-1964 määrätään viimeistään maaliskuussa vuonna 1963.

Tuotantokomiteoiden keskustoimikunnan tehtävänä on sosiaaliministeriön pyynnöstä antaa lausuntoja tuotantokomiteoista annetun lain 9 §:ssä tarkoitetuista ministeriön toimialaan kuuluvista tuotantokomiteoiden esityksistä ja sanotun lain soveltamisessa esiintyvistä kysymyksistä. Keskustoimikunta voi myös tehdä sosiaaliministeriölle tarpeellisiksi katsomiaan esityksiä tuotantokomiteoiden toiminnan kehittämiseksi.

Tuotantokomiteoiden keskustoimikunnassa tulee asioita käsiteltäessä olla saapuvilla puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet sen jäsenistä. Keskustoimikunnan jäsenten ollessa eri mieltä toimitetaan asiasta äänestys. Äänten mennessä tasan voittaa se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut.

Tuotantokomiteoiden keskustoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan kokouspalkkiota komiteoista annetun valtioneuvoston päätöksen mukaisesti.

216. ASETUS MAATALOUSMINISTERIÖN ELÄINLÄÄKINTÖOSASTON OIKEUDESTA MYÖNTÄÄ LIEVENNYKSIÄ ELÄINTAUTILAIN SOVELTAMISESTA ANNETUN ASETUKSEN MÄÄRÄYKSISTÄ.

Annettu huhtikuun 18 p:nä 1963.

(Suomen as.-kok. 203/63)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1952:13)

Maatalousministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä säädetään 21 päivänä elokuuta 1937 annetun eläintautilain (302/37) 13 §:n nojalla, että maatalousministeriön eläinlääkintöosastolla on, milloin erityiset olosuhteet niin vaativat, vuoden 1970 loppuun asti oikeus myöntää lievennyksiä eläintautilain soveltamisesta 29 päivänä lokakuuta 1937 annetun asetuksen (356/37) määräyksistä.

217. HELSINGIN KAUPUNGIN TEURASTAMOLAITOKSEN SÄILYTYS- JA KULJETUSMAKSU, NAVETTAMAKSU SEKÄ JÄÄHDYTTÄMÖMAKSU.

Kaupunginhallituksen päätös lokakuun 28 p:ltä 1965.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:151 ja 154)

Säilytys- ja kuljetusmaksu

		kg	mk
Nauta,	ruhopaino yli	350	5,25
"	" "	250-350	5,25
"	" "	150-250	5,25
"	" "	80-150	5,25
"	" "	30- 80	3,60
Vasikka,	" alle	30	1,95
Lammas ja vuohi			1,95
Sika,	ruhopaino yli	180	2,40
"	" "	130-180	2,40
"	" "	50-130	2,25
"	" alle	50	1,95
Hevonen			6,00

Navettamaksu

		kg	mk
Nauta,	ruhopaino yli	350	2,25
"	" "	250-350	2,25
"	" "	150-250	2,25
"	" "	80-150	2,25
"	" "	30- 80	1,60
Vasikka,	" alle	30	0,85
Lammas ja vuohi			0,85
Sika,	ruhopaino yli	180	0,80
"	" "	130-180	0,80
"	" "	50-130	0,80
"	" alle	50	0,80
Hevonen			2,60

Jäähdyttämömaksu

		kg	mk
Nauta,	ruhopaino yli	80	0,76
"	"	30-80	0,44
Vasikka,	" alle	30	0,22
Lammas ja vuohi			0,22
Sika,	ruhopaino yli	130	0,76
"	"	50-130	0,60
"	" alle	50	0,33
Hevonen			0,76
Paloiteltu liha 50 kg:lta tai sen osalta			0,55
Elimet ja päät kuljetuskärryillä,		iso kärry	2,20
" " " " ,		pieni kärry	1,10

218. MAIDONTARKASTUKSEN SUORITTAMINEN SEKÄ MAIDON LAATUVAATIMUKSET.

Maatalousministeriön päätös maaliskuun 18 p:ltä 1966, muutoksineen helmikuun 20 p:ltä 1968.

(Suomen as.-kok. 157/66)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1946:160 sekä 1962:107 ja 1963:108)

Maatalousministeriö on 19 päivänä heinäkuuta 1946 annetun maidontarkastuslain (558/46) 5 §:n nojalla päättänyt:

Maidon tuotannon hygieeninen valvonta.

1 §. Maidon tuotannon hygieenistä valvontaa tarkoittava tarkastus on suoritettava maatalousministeriön eläinlääkintöosaston antamien määräysten mukaisesti. Tarkastuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota karjan terveydentilaan, maidon käsittelyyn ja hoitoon tilalla sekä navetan yleiseen hygieniaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun tarkastuksen suorittaa maidontarkastamon johtaja tai muu maidontarkastaja. Maatalousministeriön eläinlääkintöosasto voi maidontarkastamon johtajan esityksestä hyväksyä tarkastusta suorittamaan myös muun eläinlääkärin tai sellaisen, meijeriliiton tai muun neuvontajärjestön palveluksessa olevan, taikka muun tehtävään sopivan, tarvittavan koulutuksen omaavan henkilön.

Sen lisäksi, mitä on säädetty 1 momentissa tarkoitetun tarkastuksen määräaikaisesta suorittamisesta, on tarkastus aina suoritettava, jos omistaja sitä pyytää ja erityinen syy siihen on olemassa.

Mikäli maidontarkastamossa suoritetussa maidon tutkimuksessa ilmenee sellaisia karjan terveydentilaa tai maidon käsittelyä koskevia seikkoja, että niiden johdosta on suoritettava perusteellisempi selvitys tilalla, on maidontarkastamon johtajan tai muun maidontarkastamon palveluksessa olevan eläinlääkärin sellainen viivytyksettä suoritettava.

2 §. Maitoon ei saa tilalla mitään lisätä eikä siitä mitään sen aineosia poistaa.

Kun karjassa todetaan tai epäillään tarttuvaa eläintautia, on karjan tai sen yksityisen lehmän maidon osalta meneteltävä niin kuin 21 päivänä elokuuta 1937 annetun eläintautilain (302/37) nojalla on

säädetty tai määrätty.

Ihmisravinnoksi kelpaamattomana ei tilalta saa luovuttaa maitoa:

1) joka on maidon laatuun tiettävästi haitallisesti vaikuttavaa tautia tai sairautta potevasta eläimestä;

2) joka näöltään, hajultaan, maultaan tai koostumukseltaan huomattavasti poikkeaa normaalista maidosta;

3) joka on hapanta;

4) joka sisältää huomattavasti likaa;

5) joka sisältää säilöntä-, pesu-, desinfektio- tai muita vieraita aineita; tai

6) joka eläimen lääkitsemisestä johtuen on saanut haitallisia ominaisuuksia.

Jos lehmälle on annettu antibioottista ainetta, on sen maidon osalta noudatettava, mitä siitä on erikseen säädetty.

3 §. Ternimaitoa saa viiden päivän ajan poikimisen jälkeen toimittaa tilalta vain erillisessä merkityssä astiassa, eikä sitä saa sekoittaa muuhun kulutukseen tarkoitettuun maitoon.

4 §. Lypsykarjalle käytettävän rehun ja juomaveden tulee olla laadultaan sellaista, että ne eivät vaikuta haitallisesti maidon laatuun.

5 §. Lypsykarja, navetta sekä maidon käsittelyyn ja säilytykseen käytettävät tilat on pidettävä puhtaina.

6 §. Maidon käsittelyssä tilalla on noudatettava huolellisuutta ja puhtautta niin, ettei se joudu alttiiksi tartunnoille, ja on maito siellä säilytettävä jäähdytettynä sekä siten, ettei siihen joudu vieraita aineita eikä sen maku ja haju muutu.

7 §. Maidon käsittelyyn, säilytykseen ja kuljetukseen käytettävät astiat ja muut maidon kanssa välittömään kosketukseen tulevat välineet ja laitteet on pidettävä puhtaina, ruosteettomina ja hyvässä kunnossa, ja tulee niiden olla sellaisesta aineesta tai niiden sisäpinnan päällystetty aineella, joka ei anna maidolle makua tai hajua ja josta ei maitoon liukene terveydelle vahingollisia aineita.

Maidon säilytys- ja kuljetusastioita ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin maitotaloustuotteiden säilytykseen ja kuljetukseen. Astiat ja välineet on käyttämisen jälkeen huolellisesti puhdistettava ja siten säilytettävä, ettei maito niistä saa vahingollisia eikä vastenmielisiä ominaisuuksia. Puhdistukseen käytettävän veden tulee olla laadultaan sanottuun tarkoitukseen sopivaa ja sellaista, joka ei aiheuta terveydelle vaaraa.

Maidon keräilykuljetus.

8 §. Maidonkuljetusastioita ei saa jättää maantielle tai sen viereen, vaan tarkoitukseen varatulle korokkeelle, joka on siten rakennettu,

että maitoastiat siinä ovat mahdollisimman hyvin suojatut haitallisilta vaikutuksilta.

9 §. Maidon maantiekuljetus saadaan suorittaa vain sellaisella kuljetusneuvolla, jossa on pölyltä suojattu umpinainen kuljetustila tai jossa maito likaantumisen ja pölyyntymisen sekä jäätymisen ja liiallisen lämpenemisen estämiseksi on suojattu kuljetustilaa ympäröivillä kuljetusastioiden korkuisilla tiiviillä laidoilla ja puhtaalla peitteellä.

Mitä 1 momentissa on määrätty, ei koske maidon kuljetusta tilalta maitolaiturille. Tällöin on maidonkuljetusastiat kuljetuksen aikana lian ja pölyn estämiseksi sekä maidon jäätymisen samoin kuin sen lämpötilan liiallisen nousun varalta suojattava kuormapeitteellä.

Erityisistä syistä maidontarkastamon johtaja voi 1 momentin määräyksen estämättä antaa luvan suorittaa maidon maantiekuljetuksen ajoneuvolla, joka ei täytä sanotussa momentissa säädettyjä vaatimuksia. Maidonkuljetusastioiden suojaamisen osalta on tällöin vastaavasti noudatettava, mitä 2 momentissa on määrätty.

10 §. Maidon kuljetukseen käytettävä kuljetusneuvo on pidettävä puhtaana. Maitoastioiden keralla ei siinä saa kuljettaa muita tavaroita siten, että ne saattavat tehdä maidon ihmisravinnoksi kelpaamattomaksi tai sopimattomaksi taikka antaa maidolle vierasta makua tai hajua.

11 §. Maidon kuljetus meijeriin on suoritettava meijerin vahvistamaa aikataulua noudattaen, ja on kuorma kuljetuksen päätyttyä viivytyksettä purettava.

Maito on lähetettävä tilalta meijeriin viimeistään kahden vuorokauden aikana lypsystä lukien.

12 §. Maatalousministeriö antaa erikseen tarkemmat määräykset siitä, millä ehdoilla maidon kuljettaminen tilalta meijeriin saadaan suorittaa säiliöllä varustetulla kuljetusneuvolla. Samalla ministeriö antaa määräykset tällaisen tankkikeräilynä kuljetettavaksi tulevan maidon käsittelystä ja säilyttämisestä tilalla.

Tuottajamaidon tarkastus ja luokittelu.

13 §. Tuottajamaitonäytteistä suoritettavista tutkimuksista ja niiden arvostelusta antaa maatalousministeriön eläinlääkintöosasto ohjeet kuultuaan meijerijärjestöjä.

Tarkastustulosten perusteella maito luokitellaan seuraavan taulukon mukaan:

Luokka	Kestävyys	Muut syyt
I	5 1/2 t	
II	2	
III	alle 2	
IV	alle 20 min.	
Ihmisravinnoksi kelpaamaton		Maito, joka on luovutettu tilalta 2 §:n vastaisesti

14 §. Tuottajamaidosta, joka ei täytä vähintään II luokan vaatimuksia, ei meijerissä saa valmistaa kulutukseen tarkoitettua maitoa. Maitoa, jota todetaan toimitetun meijeriin 2 §:n vastaisesti, ei saa käyttää ihmisravinnoksi.

Maidon meijerikäsittely.

15 §. Maidon meijerikäsittely on suoritettava maidontarkastuspakon alaisen kunnan terveydenhoitolautakunnan hyväksymässä, sanotussa kunnassa olevassa meijerissä tai muussa kunnassa olevassa meijerissä, jonka maatalousministeriön eläinlääkintöosasto on hyväksynyt tähän tarkoitukseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on määrätty, saa maidontarkastuspakon alaisessa kunnassa pitää kaupan tai myydä toisessa sanotunlaisessa kunnassa valmiisiin vähittäismyyntipäällyksiin suljettua maitoa.

16 §. Maidon kanssa välittömästi kosketukseen tulevien laitteiden ja välineiden tulee olla sellaisia, että ne ovat helposti puhtaana pidettäviä ja ettei maito niistä saa terveydelle vaarallisia ominaisuuksia.

Meijerin huoneisto sekä 1 momentissa tarkoitetut laitteet ja välineet on käyttämisen jälkeen huolellisesti puhdistettava. Puhdistukseen käytettävän veden tulee täyttää talousvedelle asetetut bakteriologiset vaatimukset.

Meijerin välitön ympäristö on pidettävä puhtaana ja sellaisessa kunnossa, että pölyn ja lian vaikutus maitoon sen meijerikäsittelyn aikana voidaan estää.

17 §. Maitoa saa lukuun ottamatta terni-, tilaus- ja tarkastusmaitoa pitää kaupan ja myydä vain lämpökäsiteltynä, jolla tarkoitetaan pastörointia tai iskukuumennusta. Pastöroitava ja iskukuumennettava maito ei saa olla aikaisemmin lämpökäsiteltyä ja on sen täytettävä vähintään II luokan vaatimukset 13 §:n mukaisesti luokiteltuna.

18 §. Pastörointi on suoritettava sellaista lämpötila-kestoaikayhdistelmää käyttäen, joka bakteriologiseltä teholtaan vähintään vastaa 15 sekunnin kuumennusta 72° C:ssa niin, että maidosta sen jälkeen saadaan kielteinen tulos Scharerin fosfataasikokeessa, mutta myönteinen Storchin peroksidaasikokeessa. Maito on välittömästi pastöroinnin jälkeen jäähdytettävä suljetussa jäähdyttimessä.

19 §. Maidon iskukuumennus on suoritettava siten, että maito valtion maitotalouskoelaitoksen hyväksymällä tavalla välillisesti tai höyrysuihkutusta käyttäen äkkiä kuumennetaan kiehumapisteen yläpuolelle. Maitoon suihkutettu vesihöyry on siitä poistettava. Käsittelyn jälkeen maito on välittömästi jäähdytettävä ja aseptisesti suljettava valmiisiin vähittäismyyntipäällyksiin sekä säilytettävä korkeintaan +6°C lämpötilassa.

Iskukuumennetussa maidossa ei 21 vuorokauden säilytyksen jälkeen 37°C:ssa saa yhtä millilitraa kohden olla yhtään bakteeria.

Mikäli iskukuumennettua maitoa ei suljeta valmiisiin vähittäismyyntipäällyksiin, on sen osalta voimassa, mitä pastöroidusta maidosta 23 §:ssä, 30 §:n 1 momentissa sekä 31 §:n 2 ja 4 momentissa säädetään.

20 §. Milloin maito lämpökäsittelyn lisäksi suodatetaan, sentrifugoidaan, vakioidaan separoimalla, klarifiksoidaan tai käsitellään muulla niihin verrattavalla tavalla, on tällainen käsittely suoritettava ennen pastörointia tai iskukuumennusta.

21 §. Pastöroitaessa ja iskukuumennettaessa on käytettävä teholtaan riittävää laitetta. Laitteessa tulee olla merkintä sen tehosta, ja tulee siihen kuulua itsetoimiva lämmönsäädin, palautuslaite, elohopealämpömittari sekä automaattinen lämpötilan merkitsijä, jonka liuskat on päivämäärillä merkittyinä säilytettävä kolmen kuukauden ajan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen laitteiden tulee tyypiltään olla valtion maitotalouskoelaitoksen hyväksymiä.

22 §. Mikäli maito vakioidaan, on se suoritettava siten, että kuorimattomasta maidosta separoimalla poistetaan rasvaa tai sanotunlaiseen maitoon lisätään kuorittua maitoa tai kermaa. Vakioimiseen käytettävän kuoritun maidon tulee olla kuorittu siinä meijerissä, jossa vakioiminen suoritetaan.

23 §. Pastöroitu maito on meijerissä käsiteltävä ja säilytettävä siten, ettei sen lämpötila siellä nouse yli 6°C ja ettei siinä yhtä millilitraa kohti ole enemmän kuin 50 000 bakteeria eikä enemmän kuin 10 kolibakteeria.

24 §. Lämpökäsitellyn maidon sulkemisen valmiisiin vähittäismyyntipäällyksiin saa suorittaa vain meijerissä, jossa on tähän tarkoitukseen sopiva koneisto ja, mikäli lasipulloja käytetään, niiden tehokas pesulaite.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun koneiston ja laitteen tulee tyypiltään olla valtion maitotalouskoelaitoksen hyväksymä.

Mikäli maito pakataan lasipulloihin, on niiden puhtaus silmämääräisesti tarkoituksenmukaisessa valaistuksessa tarkastettava ennen pullojen täyttämistä. Pestyjen pullojen sisäpinnalla saa valamismenetelmällä viljeltäessä kasvaa korkeintaan 10 bakteeripesäkettä 10 cm^2:ä kohden.

25 §. Sen seikan selvittämiseksi, että meijerissä oleva, kulutukseen tarkoitettu maito täyttää 18, 19, 23 ja 24 §:ssä asetetut vaatimukset, on siitä otettava näytteitä ja suoritettava tutkimuksia sen mukaan kuin maatalousministeriön eläinlääkintöosasto määrää.

26 §. Mikäli meijerin toimesta on suoritettu sinne saapuneen samoin kuin kulutukseen tarkoitetun maidon laatua koskevia tutkimuksia, on niistä saadut tulokset yhden kuukauden ajan meijerissä niin säilytettävä, että valvontaviranomaisella on sanottuna aikana mahdollisuus niihin tutustua.

Maidon vähittäismyynti ja -jakelu.

27 §. Pastöroitua maitoa vähittäismyynti- tai muuhun jakelupaikkaan kuljetettaessa on maitoastiat tarkoituksenmukaisella tavalla suojattava lialta ja pölyltä. Samalla on huolehdittava siitä, ettei maidon lämpötila ennen jakelupaikkaan luovuttamista nouse yli 9°C.

28 §. Pidettäessä kaupan tai myytäessä maitoa valmiissa vähittäismyyntipäällyksissä tulee niissä olla elintarvikeasetuksen mukaiset merkinnät. Kauppatavan mukaisena nimityksenä on käytettävä 32 §:n mukaisia nimityksiä. Lämpökäsiteltyä maitoa sisältävässä valmiissa vähittäismyyntipäällyksessä tulee lisäksi olla merkinnät pastöroinnista tai iskukuumennuksesta.

29 §. Maitoa saa pitää kaupan ja tarjoilla terveydenhoitolautakunnan tähän tarkoitukseen hyväksymässä elintarvikemyymälässä ja sellaisessa majoitus- ja ravitsemisliikkeistä 20 päivänä helmikuuta 1960 annetussa asetuksessa (108/60) tarkoitetussa ravitsemisliikkeessä, jonka harjoittaminen sanotun asetuksen säännösten mukaan on sallittu vain asianomaisen viranomaisen luvalla, sekä toimittaa suoraan ostajalle. Lisäksi saa valmiisiin vähittäismyyntipäällyksiin suljettua maitoa myydä terveydenhoitolautakunnan asettamin ehdoin tyypiltään valtion maitotalouskoelaitoksen hyväksymästä automaatista.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on määrätty, saa maitoa tarjoilla majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetun asetuksen 11 ja 13 §:ssä mainituissa liikkeissä ja laitoksissa, muussa kulkuneuvossa kuin matkustaja-aluksessa olevassa ruoan ja virvokkeiden myyntipaikassa, ravinnon- ja kahvinlähettämössä sekä ravitsemisliikettä tilapäisesti harjoittavassa myyntipaikassa, silloinkin kun liikkeen harjoittaminen tulee jatkumaan enintään 15 päivää.

30 §. (20/2 1968) Pastöroitua maitoa, jota ei ole suljettu valmiisiin vähittäismyyntipäällyksiin, ei saa pitää kaupan, myydä eikä tarjoilla myöhemmin kuin kahtena pastörointia seuraavana päivänä. Mikäli maitoa pidetään kaupan, myydään ja tarjoillaan edellä mainittuna toisena päivänä, on se varastoitava meijerissä umpinaisessa säiliössä pastörointia seuraavan päivän.

Valmiisiin vähittäismyyntipäällyksiin suljettua pastöroitua maitoa ei saa pitää kaupan, myydä eikä tarjoilla myöhemmin kuin pastörointia seuraavana ja kahtena sitä seuraavana päivänä.

Milloin maidontarkastamon suorittamissa tutkimuksissa todetaan, että meijerin jakeluvalmis maito ei täytä maatalousministeriön päätöksessä (157/66) asetettuja laatuvaatimuksia, on terveydenhoitolautakunnalla valta muiden tästä aiheutuvien maidontarkastuslaista ja sen nojalla annetuista säännöksistä ja määräyksistä johtuvien toimenpiteiden lisäksi lyhentää edellä tarkoitettuja maidon myyntiaikoja tällaisen meijerin osalta siihen asti, kunnes maidon jälleen todetaan olevan sanottujen laatuvaatimusten mukaista.

Pastöroitua maitoa sisältävään vähittäismyyntipäällykseen on maidon viimeinen sallittu myyntipäivä merkittävä kuukauden päivää osoittavalla numerolla.

Iskukuumennettua maitoa saa pitää kaupan, myydä ja tarjoilla 90 vuorokauden ajan lämpökäsittelystä ja vähittäismyyntipäällyksiin sulkemisesta lukien. Viimeinen sallittu myyntipäivä on täydellisenä merkittävä vähittäismyyntipäällykseen.

31 §. Maito on vähittäismyynti- tai muussa jakelupaikassa siten säilytettävä, ettei sen lämpötila siellä nouse yli 10°C.

Pastöroidussa maidossa ei saa olla yhtä millilitraa kohden enempää kuin 100 000 bakteeria eikä enempää kuin 50 kolibakteeria.

Valmiisiin vähittäismyyntipäällyksiin pakatun pastöroidun maidon bakteeri- ja kolibakteeripitoisuus ei saa kuitenkaan ylittää 23 §:ssä mainittuja rajoja.

Pastöroitua ja pastöroimatonta maitoa älköön pidettäkö kaupan tai myytäkö samassa vähittäismyyntipaikassa, jollei toista tai molempia niistä ole suljettu valmiisiin vähittäismyyntipäällyksiin.

Iskukuumennetussa maidossa ei saa yhtä millilitraa kohden olla yhtään bakteeria.

32 §. Kaupaksi pidettäessä tai myytäessä saa nimittää:

1) kuorituksi tai rasvattomaksi maidoksi maitoa, jonka rasvapitoisuus on enintään 0,1 painoprosenttia ja jossa on kuiva-ainetta vähintään 8 %;

2) kulutusmaidoksi maitoa, jonka rasvapitoisuus on vähintään 3,9 painoprosenttia;

3) täysmaidoksi maitoa, jonka aineosista ei ole mitään poistettu ja johon ei ole mitään lisätty;

4) kahvikermaksi kermaa, jonka rasvapitoisuus on vähintään 15 painoprosenttia;

5) kuohukermaksi kermaa, jonka rasvapitoisuus on vähintään 30 painoprosenttia;

6) erikoiskermaksi kermaa, jonka rasvapitoisuus on vähintään 38 painoprosenttia;

7) piimäksi tai kirnupiimäksi piimävalmistetta, jonka rasvapitoisuus on enintään 0,7 painoprosenttia;

8) talouspiimäksi piimävalmistetta, jonka rasvapitoisuus on 0,8-1,5 painoprosenttia;

9) erikoispiimäksi, jogurtiksi ja kefiiriksi piimävalmistetta, jonka rasvapitoisuus on vähintään 2,5 painoprosenttia; sekä

10) viiliksi erikoispiimävalmistetta, jonka rasvapitoisuus on vähintään 3,9 painoprosenttia.

Mikäli muita kuin 1 momentissa mainittuja maito-, kerma- tai piimälajeja halutaan valmistaa kaupan pidettäviksi, on käytettävälle kauppanimitykselle hankittava maatalousministeriön eläinlääkintöosaston hyväksyminen.

33 §. Kussakin myyntipaikassa saa maitoa tai kermaa, jota ei ole suljettu valmiisiin vähittäismyyntipäällyksiin, pitää kaupan kulloinkin ainoastaan yhtä 32 §:ssä tarkoitettua maito- ja kermalajia.

34 §. Maatalousministeriön eläinlääkintöosaston asiana on antaa tarkemmat ohjeet siitä, millä edellytyksillä tilaus- ja tarkastusmaitoa saadaan pitää kaupan.

Erinäisiä määräyksiä.

35 §. Mitä edellä on määrätty maidosta, sovellettakoon vastaavasti myös kermaan, kuitenkin niin, että kerma saa olla aikaisemmin lämpökäsiteltyä ja että pastörointi saadaan suorittaa kuumentamalla kerma pastöroimislaitteessa korkeampaan lämpötilaan kuin 18 §:ssä määrätään.

36 §. Edellä maidosta annettuja määräyksiä on vastaavasti sovellettava myös piimään, kuitenkin niin, että pastörointi saadaan suorittaa korkeammassakin lämpötilassa kuin 18 §:n 1 momentissa on määrätty, että bakteerien kokonaismäärää ei rajoiteta sekä että valmiisiin vähittäismyyntipäällyksiin suljettua piimävalmistetta saa pitää kaupan niin kauan, kuin meijeri ilmoittaa sen säilyvän korkeintaan 10°C lämpötilassa.

37 §. Henkilö, joka sairastuu jäljempänä 2 momentissa mainittuun tautiin tai jonka on syytä epäillä saaneen sellaisen taudin tai tartunnan tahi olevan sen tartunnankantajana taikka joka ulkonaisesti käyttää lääke- tai muuta ainetta, mistä maitoon voi tulla haitallisessa määrin hajua tai makua, älköön osallistuko tarkastuspakon alaisen maidon käsittelyyn. Sen lisäksi, mitä terveydenhoitolainsäädännössä on tartuntatautien ilmoitusvelvollisuudesta säädetty, tulee maidon tuottajan, maidon keräilypaikan, meijerin sekä maidon vähittäismyyntiä ja -jakelua suorittavan liikkeen harjoittajan viipymättä ilmoittaa palveluksessaan olevien henkilöiden osalta tällaisesta taudista ja tartunnasta maidontarkastuspaikkakunnan terveydenhoitolautakunnalle tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä varten sekä on heidän valvottava, että edellä mainittua maidon käsittelyyn osallistumista tarkoittavaa kieltoa noudatetaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tauteja ovat bruselloosit, lavantauti (typhus abdominalis), pikkulavantaudit (febris paratyphoidea A et B) ja muut salmonelloosit, punataudit (dysenteria), tulirokko (scarlatina), risatulehdus (tonsillitis acuta), tarttuvassa vaiheessa ilmenevä tuberkuloosi, kurkkumätä (diphteria), keltatauti (hepatitis infectiosa), ripulit (enteritis nonspesifica), ruusu (erysipelas) ja sikaruusu (erysipeloid) sekä märkivät ihoinfektiot.

38 §. Edellä 15 §:ssä tarkoitetussa meijerissä älköön henkilön, joka ei lääkintöhallituksen tarkemmin määräämät serobakteriologiset tutkimukset sisältävällä lääkärintarkastustodistuksella osoita olevansa vapaa sairaudesta, joka voi levitä maidon välityksellä, sallittako osallistua sellaiseen maidon käsittelyyn, jonka voidaan epäillä saattavan aiheuttaa 37 §:n 2 momentissa mainitun taudin leviämisen.

Edellä 1 momentissa mainitun henkilön osalta on sanotussa momentissa tarkoitettu tarkastus uusittava kaksi kertaa vuodessa sekä lämpökäsitellyn maidon käsittelyyn 1 momentissa mainituin tavoin osallistuvan henkilön osalta aina, kun hänellä on esiintynyt sairaus, joka 37 §:n mukaan on ollut esteenä työssä olemiselle.

39 §. Tarkempia määräyksiä ja ohjeita tämän päätöksen soveltamisesta ja täytäntöönpanosta antaa maatalousministeriön eläinlääkintöosasto.

40 §. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1966, ja sillä kumotaan maidontarkastuksen suorittamisesta 5 päivänä marraskuuta 1946 annettu maatalousministeriön päätös (765/46) ja kulutusmaidosta 28 päivänä elokuuta 1962 annettu maatalousministeriön päätös (467/62) niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen.

219. ASETUS ELÄINTAUTILAIN SOVELTAMISESTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu helmikuun 3 p:nä 1967.

(Suomen as.-kok. 66/67)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1937:51)

Maatalousministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan eläintautilain soveltamisesta 29 päivänä lokakuuta 1937 annetun asetuksen (356/37) 35 § näin kuuluvaksi:

35 §. Jos karjanomistaja epäilee nautakarjansa sairastuneen luomistautiin, tulee hänen tehdä asiasta ilmoitus asianomaiselle kunnaneläinlääkärille tai piirieläinlääkärille, jollei kunnassa ole kunnaneläinlääkäriä.

Kun kunnan- tai piirieläinlääkärillä, jolle on tehty 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus, on perusteltua syytä epäillä taudin olevan luomistautia, on hänen viivytyksettä pyydettävä maatalousministeriön eläinlääkintöosaston määräys karjan tutkimiseksi sanotun taudin varalta. Samoin on meneteltävä, jos eläinlääkäri muutoin perustellusti epäilee karjassa olevan luomistautia.

220. HELSINGIN KAUPUNGINORKESTERIN VUOKRAUSTARIFFI.

Musiikkilautakunnan päätös elokuun 28 p:ltä 1967.

a) sävellyskonsertit	250 mk
harjoitus	125 "
b) kuorojen ja esittävien taiteilijain konsertit	400 "
harjoitus	200 "
c) yhdistykset ja muut yksityiset	1200 "
harjoitus	800 "
d) oopperanäytäntötunti	350 "
oopperaharjoitustunti	175 "

Huomautuksia:

1) Saman ohjelman toisintoesityksestä veloitetaan 50 % ylläolevasta esityskorvauksesta.

2) Ohjelman radioinnista vuokraajalle suoritettavasta korvauksesta on 50 % osuus maksettava kaupunginorkesterin tilille.

3) Johtajan palkkion suorittaa vuokraaja oman sopimuksen mukaan.

4) Orkesterin vuokraukseen liittyvistä kuljetuskustannuksista vastaa vuokraaja.

5) Tariffista ja ylläolevista määräyksistä voidaan vain musiikkilautakunnan harkinnan mukaan poiketa.

221. ASEMAKAAVAN MUUTOKSET VUONNA 1968.

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asemakaavapiirustuksen numero
34	34099 (osa)	29.11.67	22.1.68	5965
30	30075	"	5.2.68	5976
29	29068 (osa), 29070, 29073 (osa) sekä puisto- ja katualueet	22.2.67	17.2.68	5887
31	Vaskiniemen puistoalue	6.9.67	"	5954
36	Viikinmäen ampumaradan asemakaava	7.6.67	"	5915
39	39036 (osa)	6.9.67	"	5950
39	39108 (osa)	8.11.67	"	5962
43	43217, 43218 sekä puisto- ja katualue	8.2.67	"	5879
47	47020	18.10.67	"	5956
45	45191, 45192, 45193	29.11.67	22.2.68	5979
45	45005 (osa)	13.12.67	23.2.68	5981
24	953:n viereinen puistoalue	24.1.68	7.3.68	5999
47	47015 (osa)	24.5.67	"	5905
39	39043	8.11.67	8.3.68	5961
1	31 (osa) sekä katualue	13.12.67	14.3.68	5922
30	30039 (osa)	21.6.67	30.3.68	5921
28	Pirkkolantien ja Maunulantien risteyksessä oleva puistoalue	24.5.67	5.4.68	5908
28	28105 (osa)	13.12.67	"	5980
34	34139 sekä Elonkuja	7.6.67	"	5855
39	39074 (osa)	20.12.67	"	5983
39	39126 (osa)	29.11.67	"	5973
31	31074:n eteläpuolella oleva jalankulkutie	6.3.68	10.4.68	6009
34	34074 (osa)	"	"	6005

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asemakaavapiirustuksen numero
39	39092 (osa)	6.3.68	10.4.68	6010
44	44042	"	"	5984
22	707 (osa)	"	11.4.68	6007
45	45087 (osa)	21.2.68	18.4.68	6003
39	39025	7.2.68	22.4.68	6001
34	34075 (osa)	15.11.67	3.5.68	5971
5	125 (osa)	17.4.68	22.5.68	6017
20	781, 782 sekä viereiset kadut ja Lauttasaaren sillan alkupää	20.3.68	"	6004
29	29023 (osa)	3.4.68	"	5992
30	30216 (osa) sekä pysäköimis- ja puistoalueet	25.1.67	"	5875
32	32034 (osa), 32035 (osa) sekä puistoalue	3.4.68	"	6012
34	34084 (osa)	8.11.67	"	5966
20	178 sekä puisto- ja katualue	6.9.67	31.5.68	5946
49	Asemakaava, joka käsittää korttelit 49075 - 49082, lukuunottamatta korttelia 49079 ja sen lounaispuolella olevaa puistoaluetta	10.1.67	"	5977
41	Asemakaava, joka käsittää korttelin 41200 sekä puistoalueen	24.5.67	4.6.68	5889
12	Alppiharjun puisto- ja erityisalue	21.2.68	5.6.68	6002
28	28030 (osa)	7.6.67	"	5924
28	28063 (osa)	13.12.67	"	5982
28	28107 (osa) sekä puistoalue	7.2.68	"	5985
28	28319 (osa)	25.1.67	"	5877
29	Kadunnimen muutos	15.11.67	"	5972
30	30025 (osa)	6.9.67	"	5953
30	30101 (osa) sekä puistoalue	20.12.67	"	5986
30	30102 (osa)	6.9.67	"	5945
30	30210 (osa)	21.6.67	"	5929
31	Lahnalahden, Heporaudan ja Merikylpylän puistot sekä Tallbergin puistotie, Särkiniementie, Hakolahdentie ja Lemissaarentie	24.1.68	"	5997

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asemakaavapiirustuksen numero
34	34007 (osa)	17.4.68	5.6.68	6021
34	34020 (osa)	15.11.67	"	5970
34	34059	22.3.67	"	5897
34	34072 (osa)	8.11.67	"	5967
34	34100 (osa)	17.4.68	"	6015
34	34156 (osa)	"	"	6018
39	39003	6.9.67	"	5951
39	39030 (osa)	20.3.68	"	6008
39	39056 (osa)	10.1.68	"	5994
39	39057	17.4.68	"	6022
39	39096 (osa)	7.2.68	"	5995
39	39097	10.1.68	"	5993
44	44004 (osa)	13.12.67	"	5988
44	44026 (osa) sekä katu- ja vesialue	6.9.67	"	5937
45	45046 (osa)	13.12.67	"	5987
45	45141:n viereinen puistoalue sekä katu- ja liikennealueiden osat	24.1.68	"	5998
21	650 (osa)	8.5.68	12.6.68	6027
30	30079 (osa)	"	"	6024
43	43012 (osa) sekä puistoalue	"	"	6016
44	44024 (osa)	"	"	6023
44	44031 (osa)	"	"	6026
45	45024 (osa)	"	"	6025
45	45028	"	"	6032
31	31038	3.4.68	14.6.68	6006
47	Asemakaava, joka käsittää Mellunmäen alueen pohjoisosan, lukuunottamatta korttelia 47213, puistoaluetta ja osaa korttelista 47223	8.2.67	"	5812
28	28091	22.3.67	19.6.68	5891
29	29086 (osa)	"	"	5895
44	44020 (osa)	8.5.68	"	6029
45	45285 (osa), 45286 sekä puisto- ja katualue	17.4.68	"	6011
49	49057	8.5.68	"	6013
28	28014 (osa)	29.5.68	17.7.68	6038
28	28022 (osa)	"	"	6036
29	29094 (osa)	"	"	6014

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asemakaavapiirustuksen numero
42	42041 (osa), 42042	29.5.68	17.7.68	6034
28	28027 sekä puistoalue	13.6.68	23.7.68	6039
16	718, 719, 729 sekä puistoalue	"	29.7.68	6042
30	30027:n viereiset puisto- ja katualueet	"	"	6043
41	41219	"	30.7.68	6047
2	103:n viereinen katu- ja liikennealue	26.6.68	6.8.68	6066
28	28265 (osa)	"	"	6063
5	91 (osa) sekä puistoalue	7.6.67	7.8.68	5926
29	29049 (osa)	26.6.68	"	6049
34	34021 (osa) sekä puistoalue	"	"	6065
28	puistoalue	"	"	6065
34	34050 (osa)	"	"	6060
34	34085 (osa)	"	"	6061
34	34091 (osa)	"	"	6062
44	44027	"	"	6028
45	45007 (osa)	"	"	6064
46	46133, 46138, 46140 sekä puisto- ja katualueet	"	"	6045
20, 4	Jätkäsaari ja osa Ruoholahtea sekä Ruoholahdenrannan katualue, asemakaava ja asemakaavan muutos	"	30.8.68	6000
45	45218, 45219 sekä katualue, asemakaava ja asemakaavan muutos	"	"	5996
40	Asemakaava, joka käsittää Siltamäen alueen länsiosan, lukuunottamatta kortteleita 40002, 40003, 40006, 40007 ja 40009 sekä katu- ja puistoalueita	21.6.67	2.10.68	5893
38	Puistoalue	26.6.68	11.10.68	6048
14	478 (osa)	13.6.68	23.10.68	6041
45	45036 (osa)	18.9.68	"	6077
30	Kalastajatorpantie sekä puistoalue	"	6.11.68	6079
45	45033, 45034	"	"	6035
45	45270 (osa)	"	"	6074

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asemakaavapiirustuksen numero
45	45252 (osa)	16.10.68	20.11.68	6091
45	45015 (osa)	"	27.11.68	6094
29	29023 (osa)	"	13.12.68	6096
22	531, 538-539 ja 548-551 sekä katu- ja puistoalueet	6.9.67	20.12.68	5935

KATUJEN NIMIEN MUUTOKSET.

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus
20	Salmisaarenrannan osa- en del av Märrholmskajen	Salmisaarenranta- Sundholmsstranden	20.3.68	22.5.68
"	"	Tammasaaren laituri- Märaholmskajen	"	"
49		Gunillankuja- Gunillagränden	10.1.67	31.5.68
"		Gunillanpolku- Gunillastigen	"	"
"		Gunillantie- Gunillavägen	"	"
"		Kasperinkuja- Kaspergränden	"	"
"		Reiherintie- Reihersvägen	"	"
"		Rudolfintie- Rudolfsvägen	"	"
"		Svanströminkuja- Svanströmsgränden	"	"
29	Hellemäentie- Hetbackavägen	Hellemäenpolku- Hetbackastigen	15.11.67	5.6.68
31	Heporaudan puisto- Hästskoparken	Hevosenkenkäpuisto- Hästskoparken	24.1.68	"
"	Särkiniementien osa- en del av Mörtnäsvägen	Haahkakuja- Ådgränden	"	"

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus
47		Huhtakivenkuja-Svedstensgränden	8.2.67	14.6.68
"		Jalkapolku-Fotstigen	"	"
"		Kaunispääntie-Kaunispäävägen	"	"
"		Korvatunturintie-Korvatunturivägen	"	"
"		Mellunkyläntie-Mellungsbyvägen	"	"
"		Mellunmäentie-Mellungsbackavägen	"	"
"		Ounasvaarantie-Ounasvaaravägen	"	"
"		Pallastunturintie-Pallastunturivägen	"	"
"		Pyhätunturintie-Pyhätunturivägen	"	"
"		Rukatunturintie-Rukatunturivägen	"	"
"		Saanatunturintie-Saanatunturivägen	"	"
"		Saariseläntie-Saariselkävägen	"	"
"		Sallatunturintie-Sallatunturivägen	"	"
"		Siltapolku-Brostigen	"	"
"		Tunturipolku-Fjällstigen	"	"
"		Uotinmäenkuja-Uotinmäkigränden	"	"
"		Uotinmäentie-Uotinmäkivägen	"	"
"		Yllästunturinkuja-Yllästunturigränden	"	"
"		Yllästunturintie-Yllästunturivägen	"	"
34		Mikkolankuja-Mickelsgränden	26.6.68	7.8.68

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus
46		Kyläkirkontie-Bykyrkovägen	26.6.68	7.8.68
20		Neptunuksenkatu-Neptunusgatan	"	30.8.68
"		Poseidoninkatu-Poseidongatan	"	"
"		Sampolaituri-Sampokajen	"	"
"		Sillilaituri-Sillkajen	"	"
"		Tullaajankatu-Förtullargatan	"	"
"		Tullaajankuja-Förtullargränden	"	"
"		Valtamerilaituri-Oceankajen	"	"
"	Jaala ranta-Skut kajen	Jaalalaituri-Skutkajen	"	"
"	Laiva ranta-Skepps kajen	Jätkäsaaren laituri-Busholmskajen	"	"
"	Ajurikatu-Formansgatan	Poistettu	"	"
"	Kalalahden ranta-Fiskviks kajen	"	"	"
"	Majakka ranta-Båk kajen	"	"	"
"	Meklarikatu-Mäklaregatan	"	"	"
"	Mittaajankatu-Mätaregatan	"	"	"
"	Sampo ranta-Sampo kajen	"	"	"
"	Tarmonkatu-Tarmogatan	"	"	"
"	Vaihdekatu-Växelgatan	"	"	"
40		Jalopeurantie-Lejonets väg	21.6.67	2.10.68
"		Jousimiehenpolku-Skyttens stig	"	"

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus
40		Jousimiehentie-Skyttens väg	21.6.67	2.10.68
"		Kaksostenpolku-Tvillingarnas stig	"	"
"		Kaksostentie-Tvillingarnas väg	"	"
"		Kauriinkuja-Stenbockens gränd	"	"
"		Kauriinpolku-Stenbockens stig	"	"
"		Kauriintie-Stenbockens väg	"	"
"		Siltamäentie-Brobackavägen	"	"
45		Sauramopolku-Kamomillstigen	16.10.68	20.11.68
22	Vallilantie-Vallgårdsvägen	Poistettu	6.9.67	20.12.68
"	Virtaintie-Virdoisvägen	"	"	"

222. TONTTIJAON MUUTOKSET VUONNA 1968.

Kaup. osa	Kortteli	Muutos	Kaup.hall. päätös
5	125,osa	Tonttijako muutettu	3.1.68
38	38139,osa	" "	"
41	41214	" hyväksytty	"
"	41219	" "	"
45	45306,osa	" muutettu	8.1.68
38	38067	" hyväksytty	15.1.68
34	34099,osa	" muutettu	5.2.68
41	41216	" hyväksytty	"
46	46026	" "	"
29	29068	" muutettu	4.3.68
"	29073,osa	" muutettu ja hyväksytty	"
39	39137,osa	" muutettu	"
43	43217	" hyväksytty	"
47	47020	" muutettu	"
39	39043,osa	" "	18.3.68
41	41218	" hyväksytty	"
47	47015,osa	" muutettu	"
1	31	" "	25.3.68
43	43205,osa	" hyväksytty	"
41	41220	" "	6.4.68
46	46120,osa	" "	"
11	300,osa	" muutettu	16.4.68
39	39074,osa	" "	22.4.68
28	28222	" hyväksytty	29.4.68
34	34074,osa	" muutettu	"
"	34139,osa	" muutettu ja hyväksytty	"
"	34171	" muutettu	"
44	44042	" "	"
34	34011	" hyväksytty	6.5.68
38	38068	" "	"
38	38103,osa	" muutettu	"
32	32004	" hyväksytty	20.5.68
34	34060,osa	" muutettu	"
28	28287	" hyväksytty	27.5.68

Kaup. osa	Kortteli	Muutos		Kaup.hall. päätös
34	34071,osa	Tonttijako muutettu		27.5.68
46	46002	"	"	"
20	781	"	"	4.6.68
29	29023,osa	"	hyväksytty	"
30	30216	"	muutettu	"
"	30218	"	hyväksytty	"
38	38121,osa	"	muutettu	10.6.68
49	49056,osa	"	"	"
28	28107,osa	"	"	24.6.68
34	34020,osa	"	hyväksytty	"
"	34059	"	"	"
"	34079,osa	"	muutettu	"
"	34100,osa	"	"	"
"	34156	"	"	"
39	39030,osa	"	"	"
"	39096,osa	"	"	"
49	49075- 49077	"	hyväksytty	"
"	49080	"	"	"
6	228,osa	"	muutettu	1.7.68
29	29086	"	"	"
31	31038	"	"	"
43	43012,osa	"	"	"
44	44024,osa	"	"	"
45	45285,osa	"	hyväksytty ja muutettu	"
47	47200- 47201	"	hyväksytty	"
47	47203- 47206	"	"	"
"	47216- 47217	"	"	"
"	47219- 47220	"	"	"
49	49057	"	"	"
28	28027,osa	"	muutettu	5.8.68
16	729,osa	"	muutettu ja hyväksytty	19.8.68
34	34021,osa	"	muutettu	"
"	34085,osa	"	"	"
44	44027,osa	"	"	"
45	45192,osa	"	"	"
46	46133	"	"	"
"	46140	"	"	"
20	20254	"	hyväksytty	9.9.68
28	28140,osa	"	muutettu	"

Kaup. osa	Kortteli	Muutos	Kaup.hall. päätös
47	47207	Tonttijako hyväksytty	16.9.68
41	41203	" "	23.9.68
43	43056	" muutettu	"
46	46131	" hyväksytty	30.9.68
34	34009,osa	" "	7.10.68
"	34152,osa	" muutettu	14.10.68
38	38166	" hyväksytty	21.10.68
39	39057,osa	" muutettu	"
14	478,osa	" "	11.11.68
20	20249	" hyväksytty	"
40	40004-40005	" "	"
"	40008	" "	"
45	45219,osa	" "	18.11.68
47	47209-47210	" "	2.12.68
"	47225	" "	"
38	38148	" "	16.12.68

223. MUUTOKSET VAKINAISTEN VIRKOJEN LUOKITTELUUN VUONNA 1968.

A. Perustetut virat.

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kielitaitoluokka	Kaup. valt. päät. tehty	Kaup. valt. päät. astui voimaan
1	Koskelan sairaskoti	Osastonhoitaja	4	16		26.6	1.1.69
2	"	Apulaisosastonhoitaja	4	14		"	"
3	"	Erikoissairaanhoitaja	2	14		"	"
4	"	Laboratoriohoitaja	1	13		"	"
5	"	Röntgenhoitaja, puolipäivätyö	1	13		"	"
6	"	Sairaanhoitaja	4	13		"	"
7	"	Hoitaja	44	10		"	"
8	"	Toimistoapulainen	1	8		"	"
9	"	Hoitoapulainen	20	5		"	"
10	Solakallion erityiskoulu	Apulaisjohtaja	1	20		"	1.9.68
11	"	Opettaja	2	18		"	"
12	"	"	1	17		"	"
13	"	Puheenopettaja	1	19		"	"
14	"	Lääkintävoimistelija	1	13		"	"
15	Lastentarhat (Jakomäen)	Lastentarhanjohtaja	1	18		"	1.12.68
16	" "	Lastentarhanopettaja	5	16		"	1.1.69

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kielitaitoluokka	Kaup. valt. päät.	
						tehty	astui voimaan
17	Lastentarhat (Jakomäen)	Lastenseimenopettaja	1	16		26.6	1.1.69
18	" "	Lastenhoitaja	3	9		"	"
19	" "	Keittäjä	1	7		"	"
20	" "	Lastentarhaapulainen	1	4		"	"
21	" (Yliskylän)	Lastentarhanjohtaja	1	18		"	1.12.68
22	" "	Lastentarhanopettaja	3	16		"	1.1.69
23	" "	Lastenseimenopettaja	1	16		"	"
24	" "	Lastenhoitaja	3	9		"	"
25	" "	Keittäjä	1	7		"	"
26	" "	Lastentarhaapulainen	1	4		"	"
27	Kaupunginorkesteri	Soittaja	3	19		4.9	"
28	Liikennelaitos	Kamreeri	1	28	II	"	1.10.68

B. Lakkautetut virat.

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kaup. valt. päät. tehty	Kaup. valt. päät. astui voimaan
1	Sähkölaitos	Asemamestari	1	23	7.2	1.3.68
2	Kiinteistövirasto, talo-os.	Siivooja	1	1	21.2	1.2.68
3	Satamalaitos, varastoimis- ja laiturihuolto-os.	Jäähdytyslaitoksen koneenhoitaja	1	14	20.3	1.4.68
4	Sähkölaitos	Toimistoapulainen	1	8	3.4	1.5.68
5	Kirjapainokoulu	Ladontaluonnostelun opettaja	1	23	"	3.4.68
6	Koskelan sairaskoti	Vahtimestari	2	9	17.4	1.6.68
7	Kampin ammattikoulu	Työnopettaja	1	20	13.6	1.7.68
8	Sähkölaitos	Rahastaja	1	10	26.6	"
9	Suomenkieliset kansakoulut	Ruoanjakaja	2	4	"	1.1.69
10	"	Siivooja	1	4	"	"
11	"	Vahtimestari-siivooja	1	6	"	"
12	"	Talonmies-lämmittäjä	1	9	"	"
13	Ruotsinkieliset kansakoulut	Siivooja	1	4	"	1.8.68
14	Sähkölaitos	Toimistoesimies	1	12	4.9	1.10.68
15	"	Sähköyliasentaja	1	17	"	"
16	Suomenkieliset kansakoulut	Veistokalustonhoitaja	1	13	2.10	1.1.69
17	"	Talonmies-lämmittäjä	1	11	"	"
18	"	"	1	9	"	"
19	"	Siivooja	1	4	"	"
20	Sofianlehdon vastaanottokoti	Emäntä	2	12	13.11	"
21	"	Lämmittäjä-mekaanikko	2	12	"	"
22	Outamon vastaanottokoti	Talonmies-kaitsija	1	10	"	"
23	Vaihetyökeskus	Taloudenhoitaja	1	17	"	"
24	Sähkölaitos	Vahtimestari	1	11	"	1.12.68

C. Toisiin palkkaluokkiin siirretyt virat.

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
1	Sukupuolitautien polikklinikka	Apulaisvenerologi	1	A 28	A 29	7.2	1.1.67
2	Solakallion erityiskoulu	Johtaja	1	21	24[1)]	26.6	1.9.68

1) III kielitaitoluokka

D. Muutetut ja uuden nimen saaneet virat.

N:o	Virasto tai laitos	Viran aikaisempi nimi	Viran uusi nimi	Lukumäärä	Palkkaluokka entinen	Palkkaluokka uusi	Kaup. valt. päät. tehty	Kaup. valt. päät. astui voimaan
1	Ammatti-oppilas-lautakunta	Asiamies	Koulutus-tarkastaja (oppisopimustoimisto)	1	27	29[1]	6.3	1.4.68
2	"	Toimentaja	Toimiston-hoitaja (oppisopimustoimisto)	1	12	13[2]	"	"
3	Kotitalous-lautakunta	Kotitalous-neuvoja	Käsityöneuvoja	1	16	16[2]	"	"
4	Satamalaitos, varastoimis- ja laituri-huolto-os.	Jäähdytys-laitoksen koneen-hoitaja	Lämmittäjä-mekaanikko	1	14	13	20.3	"
5	Terveyden-hoitovirasto	Röntgentekninen apulainen	Röntgen-hoitaja	3	10	13	3.4	1.12.67
6	"	"	"	2	10	13	"	3)
7	Lastentarhat	Lastentarhan-opettaja	Lastentarhanjohtaja	1	16	17	26.6	1.8.68
8	Hangonkadun hoitokoti	Lämmittäjä	Talonmies	1	8	8	4.9	1.1.69
9	Liikennelaitos	Teknillinen johtaja	Osasto-päällikkö	1	34	34	"	1.10.68
10	"	Liikenne-johtaja	"	1	33	33	"	"
11	"	Talousjohtaja	"	1	33	33	"	"
12	"	Järjestelyos. osastopääll.	Toimisto-päällikkö	1	31	31[4]	"	"

1) III kielitaitoluokka
2) IV kielitaitoluokka
3) asianomaisen viranhaltijan saavutettua virkaan vaadittavan pätevyyden
4) II kielitaitoluokka

N:o	Virasto tai laitos	Viran aikaisempi nimi	Viran uusi nimi	Lukumäärä	Palkkaluokka entinen	Palkkaluokka uusi	Kaup. valt. päät. tehty	Kaup. valt. päät. astui voimaan
13	Liikennelaitos	Sosiaali- ja tiedotusos. osastopääll.	Toimistopäällikkö	1	27	27[1]	4.9	1.10.68
14	"	Hankintaos. osastopääll.	"	1	29	29[1]	"	"
15	"	Autoliikenneos. osastopääll.	"	1	26	26[2]	"	"
16	"	Raitioliikenneos. osastopääll.	"	1	26	26[2]	"	"
17	"	Liikennesuunnitteluos. osastopääll.	"	1	30	30[1]	"	"
18	"	Autokorjaamo-os. osastopääll.	"	1	30	30[1]	"	"
19	"	Raitiovaunukorjaamo-os. osastopääll.	"	1	30	30[1]	"	"
20	"	Rataos. osastopääll.	"	1	31	31[1]	"	"
21	"	Teknillisen suunnitteluos. osastopääll.	"	1	31	31[1]	"	"
22	Rahatoimisto	Pääkassanhoitaja	Kassanhoitaja	1	14	13	16.10	1.11.68
23	Sairaanhoitajakoulu	Oppilaskodin johtaja	Terveydenhuoltaja (sairaanhoito-oppilaitos)	1	19	19	11.12	1.1.69

1) III kielitaitoluokka
2) IV kielitaitoluokka

E. Toiseen laitokseen tai virastoon siirretyt virat.

N:o	Laitos tai virasto		Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kaup. valt. päät.	
	josta virka siirrettiin	johon virka siirrettiin				tehty	astui voimaan
1	Suomenkieliset kansakoulut	Terveydenhoitovirasto	Puhevikaisten lasten opettaja	3	21	29.5	1.1.69
2	Metsäkummun hoitokoti	Hoitokoti Teinilä	Johtaja	1	19	2.10	1.10.68
3	"	"	Erityisluokan opettaja	1	22	"	"
4	"	"	Vastaava hoitaja	1	11	"	"
5	"	"	Lastenhoitaja	1	9	"	"
6	"	"	Keittäjä	1	7	"	"
7	"	"	Hoitaja	2	10	"	"
8	Ruotsinkieliset kansakoulut	Kampin ammattikoulu	Vahtimestari-lämmittäjätalonmies	1	11	30.10	1.8.68

MUUTOKSIA KANSAKOULUJEN OPETTAJANVIRKOIHIN.

Kaupunginvaltuusto päätti 7.2.1968 perustaa 1.8.1968 lukien suomenkielisiin kansakouluihin yhden 25. palkkaluokkaan kuuluvan ruotsin kielen opetuksen ohjaajan viran ja yhden 25. palkkaluokkaan kuuluvan englannin kielen opetuksen ohjaajan viran.

Kaupunginvaltuusto päätti 7.2.1968 muuttaa 6.4.1966 perustamistaan opettajan viroista 1.8.1968 lukien sen ruotsin kielen opettajan viran, johon kuuluu velvollisuus ohjata ja valvoa suomenkielisten kansakoulujen kielen opetusta, varsinaisen kansakoulun ruotsin kielen opettajan viraksi ja sen englannin kielen opettajan viran, johon kuuluu velvollisuus ohjata ja valvoa suomenkielisten kansakoulujen kielen opetusta, varsinaisen kansakoulun englannin kielen opettajan viraksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 29.5.1968 muuttaa suomenkielisten kansakoulujen yhden alakansakoulunopettajan viran 1.8.1968 lukien yläkansakoulunopettajan viraksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 29.5.1968 perustaa suomenkielisiin kansakouluihin 1.8.1968 lukien viisi uutta tarkkailuluokan opettajan virkaa.

Kaupunginvaltuusto päätti 29.5.1968 siirtää suomenkielisten kansakoulujen kolme 21. palkkaluokkaan kuuluvaa puhevikaisten lasten opettajan virkaa 1.1.1969 lukien terveydenhoitovirastoon.

Kaupunginvaltuusto päätti 29.5.1968 lakkauttaa 1.8.1968 lukien ruotsinkielisten kansakoulujen varsinaisen kansakoulun kuusi avoinna olevaa opettajan virkaa, yhden poikien käsityön opettajan viran ja yhden yleisaineiden opettajan viran.

Kaupunginvaltuusto päätti 13.11.1968 lakkauttaa 1.1.1969 lukien ruotsinkielisten kansakoulujen avoinna olevat varsinaisen kansakoulun seitsemän opettajan virkaa, yhden tyttöjen käsityönopettajan viran ja yhden laulunopettajan viran, kansalaiskoulun yhden yleisaineiden opettajan viran ja yhden talousopettajan viran sekä apukoulun kaksi opettajan virkaa ja yhden talousopettajan viran.

TERVEYDENHOITOHENKILÖSTÖN TAKUUPALKKAJÄRJESTELMÄN MUUTTAMINEN.

Kaupunginvaltuusto päätti 26.6.1968,

1) että Suomen Kaupunkiliiton toimiston yleiskirjeellä n:o A 13/18.3.1967 annetun suosituksen edellyttämää ja kaupunginvaltuuston 20.12.1967 (vrt. kunn. as.-kok. 1967 s. 441) hyväksymää takuupalkkajärjestelmää sovelletaan 1.1.1968 lukien kaikissa kaupungin virastoissa ja laitoksissa seuraaviin viranhaltijaryhmiin:

Virkanimike	Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen vahvistama palkkaluokka	Takuupalkkausluokka valtion järjestelmän mukaan	Pukuraha sisältyy/ ei sisälly takuupalkkaan
johtava ylihoitaja (terveydenhoitovirasto)	22	A 24	ei pukur.
ylihoitaja	21	A 22	+ pukur.
kuitenkin			
Nikkilän sairaala	21	A 23	+ pukur.
Koskelan sairaskoti	21	A 23	+ pukur.
Röykän sairaala	21	A 21	+ pukur.
terveydenhoitovirasto, neuvolatoimisto	21	A 22	ei pukur.
huoltovirasto	21	A 22	ei pukur.
tapaturmantorjunnan ylihoitaja	21	A 22	ei pukur.
kotisairaanhoidon ylihoitaja	21	A 22	ei pukur.
kouluylihoitaja	21	A 22	ei pukur.
ylikätilö	21	A 22	ei pukur.
ylihoitaja	20	A 21	+ pukur.
kuitenkin			
kouluhammashoitolaitos	20	A 20	ei pukur.
johtava hoitaja (Sofianlehto)	20	A 21	+ pukur.
perhehoidon ylihoitaja	19	A 20	+ pukur.
ylihoitaja (Piritan sairaala)	18	A 20	+ pukur.
apulaisylihoitaja (terveydenhoitovirasto)	19	A 19	+ pukur.

Virkanimike	Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen vahvistama palkkaluokka	Takuupalkkausluokka valtion järjestelmän mukaan	Pukuraha sisältyy/ ei sisälly takuupalkkaan
apulaisylihoitaja	18	A 19	+ pukur.
yöylihoitaja	18	A 19	+ pukur.
vastaava sosiaalihoitaja	18	A 19	+ pukur.
terveyssisar	18	A 18	+ pukur.
terveyssisar-kätilö	18	A 18	+ pukur.
kätilö	18	A 18	+ pukur.
kotisairaanhoitaja	18	A 18	+ pukur.
kouluhoitaja	18	A 18	+ pukur.
perhehoitaja	17	A 17	+ pukur.
sosiaalihoitaja	17	A 16	+ pukur.
apulaisyöylihoitaja	16	A 17	+ pukur.
osastonhoitaja	16	A 17	+ pukur.
kotisairaanhoitaja	16	A 17	+ pukur.
vastaava lääkintävoimistelija	16	A 17	+ pukur.
päivystävä sairaanhoitaja	16	A 17	ei pukur.
vastaava kotilääkintävoimistelija	16	A 17	+ pukur.
ensiapukouluttaja	16	A 17	ei pukur.
vastaava sairaanhoitaja	15	A 16	+ pukur.
apulaisosastonhoitaja	14	A 16	+ pukur.
erikoissairaanhoitaja	14	A 16	+ pukur.
vastaava lääkintävoimistelija	14	A 16	+ pukur.
kotilääkintävoimistelija	14	A 16	+ pukur.
koulujen lääkintävoimistelija	14	A 16	+ pukur.
sairaanhoitaja	13	A 14[1]	+ pukur.
lääkintävoimistelija	13	A 14	+ pukur.
röntgenhoitaja	13	A 14	+ pukur.
laboratoriohoitaja	13	A 14	+ pukur.
mielisairaanhoitaja	12	A 13	+ pukur.
vastaava hoitaja (lastenhoitaja)[2]	10	A 10	+ pukur.
hoitaja (huoltotoimen alainen apuhoitaja tai vastaavat)	10	A 10	+ pukur.
apuhoitaja	9	A 10	+ pukur.
röntgenapuhoitaja	9	A 10	+ pukur.
lastenhoitaja [2]	9	A 10	+ pukur.

---

1) Sairaanhoitajalle, joka toimii ylihoitajan tai osastonhoitajan sijaisena tahi osastoryhmän yöhoitajana, maksetaan takuupalkka A 15 palkkausluokan + pukurahan mukaan.

2) Kaupunginvaltuuston päätöksen 21.6.1967 (asia n:o 45) 3) kohdassa mainitut järjestelyt kaupungin palkkausjärjestelmän mukaisessa palkkauksessa huomioon ottaen.

Virkanimike	Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen vahvistama palkkaluokka	Takuupalkkausluokka valtion järjestelmän mukaan	Pukuraha sisältyy/ ei sisälly takuupalkkaan
rehtori (sairaanhoitajakoulu)..	24	A 25	ei pukur.
apulaisrehtori " ..	22	A 24	ei pukur.
opettaja " ..	20	A 21	ei pukur.
oppilaskodin johtaja	19	A 20	ei pukur.
johtaja (apuhoitajakoulu)	22	A 24	ei pukur.
opettaja "	20	A 21	ei pukur.
mielisairaanhoitokoulun johtaja	20	A 22	ei pukur.

2) että 1) kohdassa mainittujen virkojen haltijoille suoritettavat takuupalkat maksetaan henkilökohtaisina palkanlisinä, joiden suuruus määräytyy sairaalakuntainliitoissa vastaaville viranhaltijoille eri ikälisäryhmissä ja paikkakuntakalleusluokissa maksettavan, valtion palkkausjärjestelmän mukaisen palkkauksen pukurahoineen, huomioon ottaen kuitenkin 1) kohdassa mainitun luettelon viimeisessä sarakkeessa esitetyt rajoitukset, ja kaupungin maksaman palkkauksen erotuksen suuruisena,

3) että sen jälkeen kun takuupalkkajärjestelmän piiriin kuuluvalla viranhaltijalla on 15 ikälisään oikeuttavaa palvelusvuotta, maksetaan 2) kohdassa tarkoitettu henkilökohtainen palkanlisä valtion palkkausjärjestelmän mukaisen loppupalkan (peruspalkka + 5 ikälisää + mahdollinen pukuraha) ja asianomaisen kaupungilta saaman loppupalkan (peruspalkka + 4 ikälisää) erotuksen suuruisena,

4) että henkilökohtainen palkanlisä otetaan huomioon myös lisä-, yli- ja sunnuntaityö- sekä muita vastaavia korvauksia laskettaessa ja

5) että palkkalautakunnan tehtäväksi määrätään ilmoittaa kaupungin virastoille ja laitoksille edellä tarkoitettujen, henkilökohtaisina palkanlisinä maksettavien takuupalkkojen laskennassa käytettävissä valtion virkamiesten palkkataulukoissa sekä pukurahan suuruudessa tapahtuneista muutoksista ja muutosten voimaantuloajankohdista.